

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 21 Μαΐου 2017 • Έτος 9^ο • Αρ. φύλλου 451

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy | €2,00 (Βασική) €3,50 (Πλήρης)

ΜΑΡΚΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Τα θέλω μου για το ΔΗΚΟ μετά τις Προεδρικές

Την ανάγκη μέγιστης συσπείρωσης στο Δημοκρατικό Κόμμα με την επαναδραστηριοποίηση αποστασιοποιημένων στελεχών του κόμματος τονίζει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο Μάρκος Κυπριανού. Ο αναπληρωτής πρόεδρος του κόμματος κλείνει το μάτι στο Γιώργο Λιλλήκα ζητώντας να ζυγίσει τα θετικά και αρνητικά της υποψηφιότητάς του. Απορρίπτει τα περί σκληρών θέσεων στο Κυπριακό υποστηρίζοντας ότι οι «άλλοι» έριξαν νερό στο κρασί τους. Ο κ. Κυπριανού μιλάει για το κόμμα και τον ίδιο μετά τις Προεδρικές. **Σελ. 10**

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Ενα είναι βέβαιο, το Κυπριακό είναι ζωντανό

Στην πρώτη συνέντευξή του ως διευθυντή του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας ο Μιχάλης Σοφοκλέους βλέπει τον Νίκο Αναστασιάδη στο κάδρο των υποψηφίων υποστηρίζοντας ότι θα πρέπει να είναι υποψήφιος, άποψη που όπως αποκαλύπτει έχει μεταφέρει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Απορρίπτει ότι η τοποθέτησή του δίπλα στον Πρόεδρο έχει προεκλογική χροιά. Θεωρεί «ιεροσουλιά» να αμφισβητείται η βούληση του Νίκου Αναστασιάδη για λύση του Κυπριακού. **Σελ. 8**

ΤΑ ΦΑΟΥΛ ΤΩΝ 2 ΗΓΕΤΩΝ

Οπισθοδρόμηση λόγω των λαθών

Τριγμούς φαίνεται να δημιουργούν τα επικοινωνιακά λάθη των ηγετών των δύο κοινοτήτων, με αποτέλεσμα να χαλάει το κλίμα που είχε δημιουργηθεί στην αρχή των συνομιλιών. Για τον Πρόεδρο Αναστασιάδη πολιτικές πηγές τόνιζαν ότι μπορούσε να μη δώσει συνέχεια στο θέμα με το ενωτικό. Ταυτόχρονα καυτηρίαζαν και τις υπαναχωρήσεις του Μουσταφά Ακιντζι. **Σελ. 7**

ΑΚΕΛ

Κοστούμι για Σπανό, στο βάθος Καρογιάν

Το ΑΚΕΛ ρίχνοντας το όνομα του Μάικ Σπανού ως εν δυνάμει υποψηφίου στις προεδρικές εκλογές δοκιμάζει τα νερά. Σε συγκεκριμένο όμως πλαίσιο ακούγεται και το όνομα του τέως προέδρου του ΔΗΚΟ Μάριου Καρογιάν, αφού με υποψήφιο από τον χώρο του Κέντρου μπορεί να περάσει στον δεύτερο γύρο. **Σελ. 11**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- ✓ **ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΙΑΔΗΣ** Σελ. 8
Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι εκλογές
- ✓ **ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΡΟΥΝΑΣ** Σελ. 10
Αχρείαστα πολιτικά και οικονομικά κουβερνταλίκια
- ✓ **ΛΑΡΚΟΣ ΛΑΡΚΟΥ** Σελ. 14
Κωδικός Μέριντορ
- ✓ **ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ** Σελ. 14
Η ανάγκη νέας προσέγγισης στο Κυπριακό
- ✓ **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** Σελ. 16
Η επόμενη μέρα απαιτεί νέο πολιτικό σκεδασμό

Αδιέξοδα στον δρόμο προς τη Γενεύη

Ανάχωμα οι αναδιπλώσεις θέσεων των Τ/κ σε μείζονα κεφάλαια πέραν της ασφάλειας και των εγγυήσεων

Ενώ η διαδικασία των συνομιλιών βρίσκεται επί της ουσίας στα χέρια του ειδικού απεσταλμένου για το Κυπριακό Έσπεν Μπαρθ Άιτνε ώστε να γεφυρώσει τις δύο πλευρές, με τις προσπάθειες να συνεχίζονται από την ερχόμενη εβδομάδα, την ίδια ώρα κα-

ταγράφονται δύο δεδομένα: Από τη μία είναι μεγάλες αποστάσεις και εκ διαμέτρου αντίθετες οι θέσεις σε μία σειρά από κομβικά ζητήματα σε κεφάλαια του Κυπριακού. Γεγονός που προέρχεται από αναδιπλώσεις θέσεων από την πρώτη Γενεύη και εντεύθεν

εκ μέρους της τουρκοκυπριακής πλευράς, όπως λένε στην εφημερίδα πολιτικές πηγές. Από την άλλη η τ/κ ηγεσία επιμένει στη γραμμή για μετάβαση στη Γενεύη και εφ' όλης της ύλης συζήτηση επί όλων των κεφαλαίων, επαναφέροντας και μια παλιά

διαπραγματευτική θέση ενώ προτάσσει και τον ισχυρισμό ότι το πλαίσιο λύσης ως έχουν τα πράγματα έχει αναδυθεί. Σε αυτό το πλαίσιο είναι στο σύνολό της περίπλοκη και ενόπιον αδιεξόδων η μετάβαση στη Γενεύη. **Σελ. 4, 5**

Σε επικίνδυνα μονοπάτια ο Ντόναλντ Τραμπ

Συμπτώματα προϋποθέσας αποσύνθεσης εμφανίζει η προεδρία Τραμπ. Αφού απομάκρυνε τον Τζέιμς Κόουμι από τη διεύθυνση του FBI, ο πρόεδρος Τραμπ υποχρεώθηκε να δεχθεί, το βράδυ της Τετάρτης, τον διορισμό του Ρόμπερτ Μίλερ ως ειδικού ανακριτή για τις ενδεχόμενες σχέσεις συνεργατών του με τη Μόσχα. Ο Μίλερ είναι πραγματικός εφιάλτης για τον Τραμπ: ο εισαγγελέας που διηύθυνε το FBI επί 12 χρόνια απολαμβάνει σεβασμό και από τα δύο κόμματα για τις ικανότητες και την ακεραιότητά του. Αν ο Τραμπ νόμιζε ότι απομακρύνοντας τον Κόουμι θα απαλλασσόταν από ένα αγκάθι, τώρα βρίσκεται πεσμένος σε μια συστάδα από ασφαλίδες. **Σελ. 24**

Αυτά που δεν είπαν ήταν πολύ περισσότερα

Συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν

Η επίσκεψη Ερντογάν στις ΗΠΑ δεν επέφερε για τον ίδιο τα οφέλη που ζητούσε σε μια σειρά από θέματα. Από την άλλη ο Τραμπ έκανε τη διαφορά μη αναφερόμενος σε θέματα που «πονάνε» την τουρκική ηγεσία. Τι γίνεται εφεξής με την επίσκεψη Αναστασιάδη στις ΗΠΑ. **Σελ. 6**

Τουρκικές φρεγάτες βγήκαν στο Αιγαίο

Άσκηση «Θαλασσόλυκος '17»

Η 19η Μαΐου είναι εθνική αργία στην Τουρκία, γνωστή ως «Μέρα του Ατατούρκ, της Νεολαίας και του Αθλητισμού». Είθισται να γίνεται σεβαστή από τις Ένοπλες Δυνάμεις. Αυτό δεν έγινε φέτος. **Σελ. 9**

Αναδιρθώσεις αντί εκποιήσεων

Λιγοστές οι δημοπρασίες

Ως άσκηση πίεσεων για αναδιρθώσεις των προβληματικών δανείων και λιγότερο ως θεσμός φαίνεται να λειτουργούν οι πλειστηριασμοί ακινήτων. Η απήκηση της οποίας έτυχαν είναι πενιχρή, με το ενδιαφέρον των πολιτών να είναι λιγοστό. **Οικονομική, σελ. 3**

Καταδικασμένο σε αποτυχία το ΓεΣΥ

Το Σχέδιο με επιλογές ενισχύει τον πολίτη, τονίζει ο Ανδρέας Κρητιώτης

Τη θέση ότι με το μονοασφαλιστικό θα διαπανθήσουν εκατομμύρια ευρώ των φορολογουμένων, θα σπαταληθεί χρόνος και κόπος, καθώς και πόροι του Δημοσίου, και τελικά θα οδηγηθεί στην αποτυχία, διατυπώνει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ασφαλιστικών

Εταιρειών Κύπρου Ανδρέας Κρητιώτης. Επισημαίνει ότι το ΓεΣΥ με επιλογές ενισχύει και θωρακίζει τον πολίτη. Αφήνει επίσης αιχμές ότι το ΓεΣΥ με τη μορφή που προωθείται σήμερα είναι προϊόν ευκαιριακών πολιτικών συμβιβασμών. **Οικονομική, σελ. 4**

Α. Αλαφούζος: Πρότυπο δημιουργικού Έλληνα

Δυσαναπλήρωτο είναι το κενό στον εκδοτικό, κοινωνικό και επιχειρηματικό στίβο από την απώλεια του Αριστείδη Αλαφούζου. Στην «Καθημερινή» χάραξε νέες διαδρομές στον χώρο της τύπου κρατώντας όλα αυτά τα χρόνια σταθερά το πηδάλιο της. Δέκα ξεχωριστές προσωπικότητες, που βρέθηκαν ως διευθυντές στο «τιμόνι» της «Κ» έως τον θάνατό του, γράφουν γι' αυτόν. **Σελ. 18, 19**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Γέφυρες και αποστάσεις

Από το Κυπριακό, μεταξύ άλλων, περνούν και εκείνοι που δεν βλέπουν πώς τόσα χρόνια η Τουρκία είχε σκοπό να δημιουργηθούν τετελεσμένα στα Κατεχόμενα. Την ίδια ώρα η Κυπριακή Δημοκρατία προχωρούσε σε μια σειρά από ζητήματα όπως είναι το ενεργειακό. Τώρα φτάσαμε στο τέρμα και ξεκινάμε οι γεωτρήσεις, οπότε Τουρκία και τ/κ ηγεσία λένε πως είναι πιθανή εστία έντασης. Ο διεθνής παράγων που λίγα έκανε για να αποφευχθούν τα τετελεσμένα τώρα θέλει να προλάβει με κάτι επικοινωνιακό, πριν ξεκινήσει το τρυπάνι. Η πίεση και η βιάση δεν ωφελεί κανένα. Όμως, είναι τουλάχιστον άδικο να οδηγείται η χώρα σε άρον-άρον εξελίξεις επειδή άσκησε κυριαρχικό δικαίωμα και δεν το συνέδεσε με το Κυπριακό. Η σωστή διπλωματία στήνει μεν γέφυρες, κρατάει όμως και ίσες αποστάσεις.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΜΟΥΣΙΚΗ

Επιστροφή του ρετρό

Το Ελαφρό τραγούδι επιστρέφει και κάνει την παρουσία του ολοένα και πιο δυνατή. Παλιές και αγαπημένες μελωδίες κυκλοφορούν μισαρισμένες, αλλά και πειραγμένες. Νέα συγκροτήματα ξαναδίνουν στους σκοπούς αυτούς νέα ζωή.

ΘΕΑΤΡΟ

Αντι-Δρώντες και Ψαθιάς

Η θεατρική ομάδα Αντι-Δρώντες που πέτυχε κέρδιση το πρώτο βραβείο στο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου του ΘΟΚ φέτος επιστρέφει με μια νέα παραγωγή, τον «Φον Δημητράκη» του Δημ. Ψαθιά.

ΒΡΑΒΕΙΑ

Με ευρωπαϊκή πιστοποίηση 17 κυπριακά Φεστιβάλ

Με τη διάκριση EFFE Label 2017-2018 βραβεύτηκαν 17 κυπριακά φεστιβάλ, αναγνωρίζοντας την αξία τους και αναβαθμίζοντας το πολιτιστικό προϊόν του τόπου.

ΚΡΙΤΙΚΗ θέατρο, εκθέσεις, μουσική, βιβλίο, τηλεόραση, κινηματογράφος

LEGENDS ARE FOREVER
 EL PRIMERO | 36'000 VpH
 Classic Cars
ZENITH
 SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1845
 Vassos Eliades Accessories Ltd
 Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

ΑΠΟΨΗ / Του ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ

Με όπλο τον ασυνάρτητο και διχαστικό λόγο...

Είναι κυριολεκτικά απεριγράπτα αυτά που ακούστηκαν τις τελευταίες μέρες από υπουργούς της κυβέρνησης και βουλευτές της πλειοψηφίας, με αφορμή το νομοσχέδιο για τα μέτρα και τα λεγόμενα... αντίμετρα που προέκυψαν στο πλαίσιο της περιφημης δεύτερης αξιολόγησης. Οι άνθρωποι ξετόμισαν φοβερά πράγματα προκειμένου να πείσουν ότι η κυβέρνηση ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διαπραγμάτευση με τους δανειστές, σε βαθμό που αναρωτιέται κανείς αν πιστεύουν οι ίδιοι αυτά που λένε, αν τα λένε γιατί τα πιστεύουν, αν ξέρουν τι λένε, ή αν συνεχίζουν απτόητοι να κοροϊδεύουν με απάραμλο κυνισμό τον μέσο Έλληνα πολίτη. Στη βάση της άποψής μου στην πολιτική επιτρέπονται τα πάντα, αρκεί να εξυπηρετούν τον στόχο που θέλουν, αλλά εναντίον ταξικών εχθρών. Όπου ταξικός εχθρός, η μεσαία τάξη, οι «πετυχημένοι», όσοι αποφοίτησαν από καλά σχολεία και πήραν πανεπιστημιακά πτυχία και γενικά εκείνοι που ξεχωρίζουν!

Από τις αγορεύσεις και τις δηλώσεις των κυβερνητικών και κομματικών στελεχών είναι επίσης φανερό ότι ο λόγος και γενικά η ρητορική τους απευθύνονται αποκλειστικά σχεδόν σε αυτό που θεωρούν δικό τους κοινό. Θεωρούν δηλαδή ότι μπορούν να λένε ό,τι θέλουν χωρίς συνέπειες, ίσως και περιμένοντας όφελος, έχοντας ως σκεπτικό, πρώτον, ότι εκπροσωπούν και ταυτίζονται με ένα κοινό δεδομένο πεποιθήσεων, συγκεκριμένων ή και περιορισμένων οριζόντων, δεύτερον, ότι οι ακροατές τους δεν ξέρουν τι ακούν. Σε περίπτωση, αυτοί λένε ό,τι ν'αι γιατί οι άλλοι δεν ξέρουν τι ακούν, αν θέλουμε να απλοποιήσουμε τον τρόπο σκέψης τους. Έτσι εξηγούνται οι αίσθημα-αίσθημα τους, όσο και ο διχαστικός λόγος τους.

Τρανό παράδειγμα διχαστικού λόγου, οι καταγγελίες της Θεανώς Φωτίου κατά «πορφυρογέννητων

των κολεγίων» που ανήκουν αποκλειστικά στα κόμματα της αντιπολίτευσης και λιοδροούν τα γεύματα που θα προσφέρει με τα αντίμετρα η κυβέρνηση Συρανέλ στους μαθητές. Ξεχνώντας ότι οι Μπαλάδες, οι Μπλοίοι και άλλοι δικοί τους από τα κολέγια αποφοίτησαν...

Μνημείο ασυνάρτησης μπορεί να χαρακτηριστεί και η ομιλία του εισηγητή της πλειοψηφίας, του Χρ. Καραγιαννίδη, σε ένα νομοσχέδιο με έντονο άρωμα οικονομίας, αλλά με τον ίδιο να διαλαλεί ουσιαστικά την άγνοιά του περί το οικονομικά. Αυτό προφανώς εννοούσε λέγοντας ότι γνωρίζει μόνο «μπακαλιστικά οικονομικά», αλλά ήταν σαφές ότι η ομιλία του είχε θριαμβευτικό τόνο. Κατά τον ίδιο, δεν χρειάζεται γνώσεις και νούμερα ο απλός άνθρωπος για να καταλάβει ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα λειτουργήσει υπέρ του όταν γίνει νόμος και γι' αυτό το έφερε στη Βουλή η κυβέρνηση, της οποίας ο λόγος αποτελεί αξίωμα που δεν αμφισβητείται. Και μετά απαρίθμησε τα γνωστά επιχειρήματα που του έγραψαν στο χαρτί οι «καθοδηγητές», περιλαμβανομένου και εκείνου που λέει ότι η συμφωνία με τους «καταραμένους» δανειστές είναι στην ουσία το «εξέταρτο» από τα μνημόνια, αφού το τελευταίο λήγει το 2018. Εστω και αν τα μέτρα της συμφωνίας θα φτάσουν μέχρι το 2021! Με το ίδιο «σκονάκι» εμφανίστηκαν υπουργοί και κυβερνητικοί βουλευτές στη Βουλή, μετά τα εντατικά μαθήματα που είχαν παρακολουθήσει τις τελευταίες εβδομάδες με διδασκοντες τον πρωθυπουργό και τους Ευκλ. Τσακαλώτο, Εφρ. Ακτιογίου και Γ. Σταθάκη. Όλα αυτά δεν είναι, ασφαλώς, βεβαία. Αντίθετα, δείχνουν καθαρά πώς σκέπτεται και πορεύεται η κυβέρνηση Συρανέλ. Άλλη μία φορά επιχειρεί να κρύψει την πραγματικότητα με διχαστική ρητορική, με στοχευμένες ασυναρτησίες που ουσιαστικά δοξάζουν την άγνοια, τις ιδεολογικές αγκυλώσεις, τη μετριοπάθεια και με τη δημιουργία νέων προσδοκιών ως αντιστάθμισμα των σκληρών μέτρων.

Ο Ανδρέας Παράσχος απουσιάζει.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Survivor του Αναστασιάδη και X factor του ΑΚΕΛ

Έτοιμος για μεγάλη μάχη δήλωσε προχθές ο Αναστασιάδης, αναφερόμενος στην αυριανή σύνοδο του Εθνικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με πηγή μου η οποία παρακολουθεί από κοντά την κομματική ζωή: «κάθε συνεδρία του Εθνικού είναι και μια μάχη αλλά αυτή της Δευτέρας έχει ένα ιδιαίτερα εκρηκτικό μείγμα: τις εξελίξεις στο Κυπριακό και τον προεκλογικό ο οποίος βρίσκεται στα ύψη». Όπως μου ανέφερε ο Αναστασιάδης θα κληθεί να απαντήσει πώς ενώ διαλαλεί ότι λαμβάνει υπόψη το Εθνικό Συμβούλιο όχι μόνο κωλυσιεργεί στη σύγκλησή του αλλά προωθεί σε υποβολή νέων προτάσεων προς τον Ακιντζί και τις μεταφέρει στο Εθνικό εκ των υστέρων». Μου είπε ακόμα πως το γεγονός ότι στη συνεδρία θα υπάρχουν και οι δύο επίσημα ανθρωποψήφιοι του Αναστασιάδη («ο οποίος όπως λέει δεν έχει ακόμα αποφασίσει εάν θα είναι υποψήφιος...») είναι ικανό να μετατρέψει το Εθνικό σε... ρινγκ.

Όπως χαρακτηριστικά μου είπε: «Μπορεί από τη συνεδρία να απουσιάζει το ΕΛΑΜ αλλά οι ευθείες βολές και του Νικόλα και του Λιλλήκα και του Σιζό και της Ελένης και του Περδίκη, μην σας πω και του Άντρου κατά του Αναστασιάδη, μόνο με ουσιαστικά και... τασάκια μπορούν να γίνουν υποφερτές». «Έτσι και υπήρχε στη συνεδρία μια κρυφή κάμερα η τηλεθέαση θα ξεπερνούσε στα σίγουρα και αυτήν του Survivor!» πρόσθεσε.

Μια και είμαστε στα τηλεοπτικά παιχνίδια θα σας αναφέρω και κάτι που άκουσε τις προάλλες η κυρία Γιαννούλα στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και μου το μετέφερε. Όπως είπε δύο στελέχη συζητούσαν για τις δηλώσεις του Άντρου Κυπριανού για το προφίλ του ΑΚΕΛικού υποψηφίου. Όπως ανέφερε ο ένας εξ αυτών η αναφορά του Άντρου ότι «ψάχνουμε υποψήφιο που να έχει όλο το πακέτο παραπέμπει σε λογικές X Factor» και διερωτήθηκε «Μπορεί ο Μάικ Σπανός να έχει όλο το πακέτο και να αναδειχθεί στη νέα φωνή της Κύπρου;» Η απάντηση του δεύτερου στελέχους ήρθε αυθόρμητα «σίγα μη βάλουμε και τον Στεφάνου στον ρόλο του Σάκη!»

Από πηγή μου στα ψηλά δώματα του ΑΚΕΛ μαθαίνω πως «το σήριαλ με τον Μάικ Σπανό οδεύει στο τέλος του, αφού εντός της εβδομάδας αναμένεται να ληφθούν τελικές αποφάσεις... Σε μεγάλη αναστάτωση βρίσκονται οι δικαστές του Ανωτάτου. Όπως ακούω νέες αναφορές-καταγγελίες του Λουκά Λουκαΐδη για την επάρκεια του δικαστικού σώματος και αναφορές του σε διαφθορά προκάλεσαν σύγκληση της Ολομέλειας του Ανωτάτου. Σύμφωνα με την πηγή μου, οι ανώτατοι δικαστές έχουν ενοχληθεί από τις αναφορές Λουκαΐδη, οι οποίες δεν γίνονται για πρώτη φορά. Τον περασμένο Νοέμβριο το Ανώ-

τατο κατήγγειλε τον Λουκαΐδη στον Κωστάκη για παρόμοιες αναφορές.

Αυτή τη φορά ο πρώην βοηθός γενικός εισαγγελέας και δικαστής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο υποστήριξε ότι θα έπρεπε να λειτουργεί δικαστική σχολή από την οποία να αποφοιτούν οι δικαστές και να μη δίνεται η εικόνα ενός αδελφάτου μεταξύ δικαστών. Υποστήριξε ακόμα πως οι δικαστές δεν είναι πάντα κατάλληλα καταρτισμένοι και επανέλαβε την άποψη του ότι η διαφθορά αγγίζει πια και το δικαστικό σώμα...

Γνωστός δικηγόρος της Λευκωσίας συμφωνεί με αρκετές από τις αναφορές Λουκαΐδη και όπως υποστηρίζει μαζί με αυτόν συμφωνούν και πάρα πολλοί δικηγόροι αλλά και άξιοι δικαστές. Μου υπέβαλε και το ακόλουθο ερώτημα για να το μεταφέρω: «Είναι απορίας άξιο γιατί δεν επανέρχεται το Συνταγματικό Δικαστήριο. Κάποιοι προφασίζονται ότι ακόμα ισχύει το Δίκαιο της Ανάγκης καθυστερούν την επαναφορά του. Αγνοούν την κοινή αντίληψη ότι εάν λειτουργήσει ξανά το Συνταγματικό Δικαστήριο θα μπορούσε να επανέλθει η συνταγματική ομαλότητα και η σωστή λειτουργία του ταλαιπωρού κράτους μας; Άραγε κάποιους βολεύει αυτή η κατάσταση;»

Όπως μου υπέδειξε, «οι υπερεξουσίες που έχει το Ανώτατο μετά την επίκληση του Δικαίου της Ανάγκης δημιουργούν εστίες καχυποψίας και φαινόμμε που δεν αρμόζουν σε σύγχρονες δη-

μοκρατικές πολιτείες. Αυτά τα ανέλυσε κατ'επανάληψη και ο Λουκάς Λουκαΐδης αλλά και άλλοι» και κατέληξε: «Κάποιοι όμως φαίνεται ότι έχουν επιλεκτική ακοή...»

Και επειδή αναφέρομαι σε νομικούς σας μεταφέρω και το συναπάντημά μου προ ημερών με διακεκριμένο επαγγελματία του χώρου. Με το που με είδε με ρώτησε αν ξέρω πότε θα γίνουν οι συλλήψεις για το έγκλημα κατά της Οικονομίας. Όταν διερωτήθηκε σε ποιες συλλήψεις αναφέρεται μου απάντησε «εκείνες που πριν από πολλούς μήνες είχε προαναγγείλει ο Κωστάκης». Και συνέχισε: «Αναμέναμε να δούμε επιτέλους την πάταξη του οικονομικού εγκλήματος που μας υποσχέθηκαν. Να δούμε ποιους θα οδηγήσουν στο δικαστήριο και στη φυλακή όπως δήλωναν με βαρύγδουπες δηλώσεις. Δεν είδαμε όμως κανένα μεγαλοτραπέζι να δικάζεται και να οδηγείται από τη Νομική Υπηρεσία στη Δικαιοσύνη. Μόνο το περι δικαίου αίσθημα του κόσμου για άλλη μια φορά να δοκιμάζεται...» Και κατέληξε διερωτώμενος και αγανακτισμένος: Πόσο χρόνο χρειάζεται άραγε για να οδηγηθούν οι εγκληματίες της οικονομίας στο δικαστήριο; Μέχρι να εκπνεύσει η θητεία του γενικού εισαγγελέα;

ΚΟΝΪΖ: Ποιος κατά τα άλλα ψυχραιμος πολιτικός αρχηγός έχασε τις προάλλες την ψυχραιμία του και... τρόμαξε τους γύρω του; Αιτία η αναφορά στελέχους του κόμματος πως είναι επιβεβαιωμένο ότι ο ίδιος δεν θα μπορούσε να «σταθεί» σε προεδρικό ψηφοδέλτιο...

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

80 χρόνια πριν στην «Κ»

21. V. 1937

GIUSEPPE BASTIANINI: Βερολίνου, 20.- Αγγέλλεται εκ Ρώμης ότι ο υφυπουργός των Εξωτερικών της Ιταλίας κ. Μπαστιανίνι, αναλώνει εν τη Γερουσία το πρόγραμμα της εξωτερικής πολιτικής της Ιταλίας, ετόνισεν ότι ο υπουργός Εξωτερικών κόμης Τσιάνο, αφού επιγίωσε τας φιλικές σχέσεις μετά της Αυστρίας, της Ουγγαρίας και της Αλβανίας συνεκέντρωσεν ήδη τας προσπάθειάς του προς τας ιταλο-γερμανικές σχέσεις, επιθυμών να διευκρινήσει πλήρως την θέσιν, εις την οποίαν ευρισκονται αυτά. Η Φασιστική Κυβέρνησις, κατά τον κ. Μπαστιανίνι, φρονεί ότι μόνος τρόπος διά την πραγματοποίησιν της ομαδικής ασφαλείας κατά τόντον αποτελεσματικών είναι η συνεργασία και ως προς τούτο σπουδαιοτάτη αποβαίνει η κίνησις προς την κατειθύνσιν του άξονος Ρώμης - Βερολίνου. [...] Η ιταλική πολιτική εν τη Μεσογεία, είτε ο Μπαστιανίνι, επαναπαύεται επί των συμφωνιών, αίντες συνήφθησαν προ εννέα ετών μεταξύ της Ιταλίας και της Τουρκίας αφ' ενός και της Ιταλίας και Ελλάδος αφ' ετέρου. (Σημ. «Φ»: Ο Μπαστιανίνι αναφέρεται στο σύμφωνο Βενιζέλου - Μουσολίνι του 1928. Τότε ο Μπαστιανίνι ήταν προσφεντής στην Αθήνα. Για το θέμα αυτό βλ. το βιβλίο του πρώην πρωθυπουργού Κώστα Αλ. Καραμανλή «Ο Έλευθεριος Βενιζέλος και οι εξωτερικές μας σχέσεις 1928-1932», εκδόσεις Παπαζήση.)

ΚΥΠΡΟΣ: Λονδίνου, 20.- Κατά πληροφορίας εκ Κύπρου, εν συνεννοήσει μετά του υπουργείου των Αποικιών η τοπική κυβέρνηση απεφάσισε την άρσιν του «διατάγματος της αμύνης», το οποίον επεβλήθη μετά του στρατιωτικού νόμου από της εποχής του κυπριακού κινήματος «1931».

Με άριστα το 10

1 Στους λόγους. Είναι αξιωματικούς, από αυτούς που έχουν να απαντήσουν ερωτήσεις. Στις απτήσεις μας για συνέντευξη απαντά «για τους ίδιους λόγους» λέει, δεν μας δίνει συνέντευξη. Και εμείς προφανώς, για τους ίδιους λόγους θα συνεχίσουμε την άσκηση ελέγχου και δεν πειράζει. Μια συνέντευξη πάνω, μια κάτω, γεμίζουμε μια σελίδα με lost and found.

2 Στο facebook. Λένε πως ένα από εκείνα που λατρεύει η Ελισάβετ είναι να συνομιλεί με φίλους μέσα από τον μυστικό της λογαριασμό στο facebook. Όχι, δεν μιλάει με τον Πρίγκιπα Νικόλαο της Κύπρου. Όσο κι αν το ήθελε. Ό,τι κάνει το κάνει μόνος του.

3 Στη, αγία τράπεζα. Η εκκλησιαστική Επιτροπή Αγίου Ερμολόμου αποφάσισε να χρεώνει το parking του Κοιριού. Της ανήκει μεν το τεμάχιο, δίχως να έχει πολεοδομική άδεια δε, οπότε η χρέωση είναι χρέωση. Και κάπως έτσι φτιάχνεις τράπεζα.

4 Στους «φίλους». Τελικά ο Healthy, έχει πολλούς από αυτούς, σε εισαγωγικά όμως. Που αντί να τον πάρουν τηλεφωνικά και να του τα πουν για το Κυπριακό, γράφουν 1.000 λέξεις στις εφημερίδες. Ενώ ο Φιλ; Σταθερά και ανιδιελώς ταγμένος στην οικογένεια. Μία είναι η οικογένεια.

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Γούτσου, γούτσου... Εμείς να τα βλέπουμε στην κυπριακή βουλή που δεν τοιμμάμε ο ένας τα μάγουλα του άλλου!

5 Στις αντιρρήσεις. Τώρα βέβαια θα μου πεις, εδώ κοτζάμ Πολυβίου κι αντί να τα πεις του Αναστασιάδη, που τόσες αντιρρήσεις έχει με το Κυπριακό, του γράφει μείλ. Που τον έχει κι όλη μέρα στα πόδια του. Βέβαια με κράνος θα πρέπει να μπει να του τα πει. Γράψε του ένα βιβλίο με Πόλυ και στείλε του. Με αφιέρωση.

6 Στον καμπανίτη. Με τις μπουρμπουλήθρες από τις σαμπάνιες της επετείου έμεινε ο Αίντε. Σου λέει, μπορεί να μη βρω άλλη ευκαιρία και θα χαλάσω.

7 Στο δώσε. Καλός ο Μιχάλης Σπανός βρε σύντροφοι. Έλα όμως που στο διοικητικό συμβούλιο της τράπεζας που συμμετέχει ενέκρινε αυξήσεις απολαβών

σε ορισμένα στελέχη που ξεπερνούν τα 3 εκατ. ετησίως. Κυρίτως και Σωτηρούλλα δεν θα έχουν πρόβλημα πλέον με τα νέα καπιταλιστικά σύνδρομα του Άντρου, όσο μένουν έξω από τη στενή αυτοί και οι δικοί τους.

8 Στο καλοκαιρι. Φτάνει σίγα σιγά το καλοκαίρι, και στις Αρόδες περιμένουν τον κυρ Άντρο να αρχίσει να επισκέπτεται το... φτωχικό πλιν τουρκοκυπριακό του εξοχικό. Οι άλλοι βίλες των 2.000 τμ. και εσύ ένα σπιτάκι από τους αδελφούς τουρκοκύπριους... Ερώτηση: Ο σύντροφος Μουσταφά το ξέρει;

9 Στα τετραγωνικά. Πάντως, μπορεί να μην μας πέφτει λόγος αλλά Πρίγκιπας

Νικόλαος και η Βασίλισσα Έλσα, μπορούσαν να κάνουν μια πιο Healthy προεκλογική στα μάτια του κόσμου αν δεν έκτιζαν σπιτία εκατομμυρίων φσι. κλεισούμε, να φίχαν πεσιπας Νικδας απο την Τρα κποφυγκικπιέτος. Σίγουρα ένα κεραμίδι το είχαν πάνω από το κεφάλι τους, άρα προς τι η βιασύνη;

10 Στον κύριο Αριστείδη. Είναι από τις περιπτώσεις ανθρώπων που δεν γνώρισα ποτέ, διάβασα λίγα και άκουσα πολλά. Ανταλλάβονται όμως, στο πάροσμα του χρόνου, την απώλεια ανθρώπων αναλόγου βεληνκεούς όπως του κυρίου Αριστείδη Αλαφούζου, σε μια Ελλάδα που τους έχει ανάγκη όσο ποτέ, αφήνει μόνο κενό.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΙΟΥ ΛΤΔ»

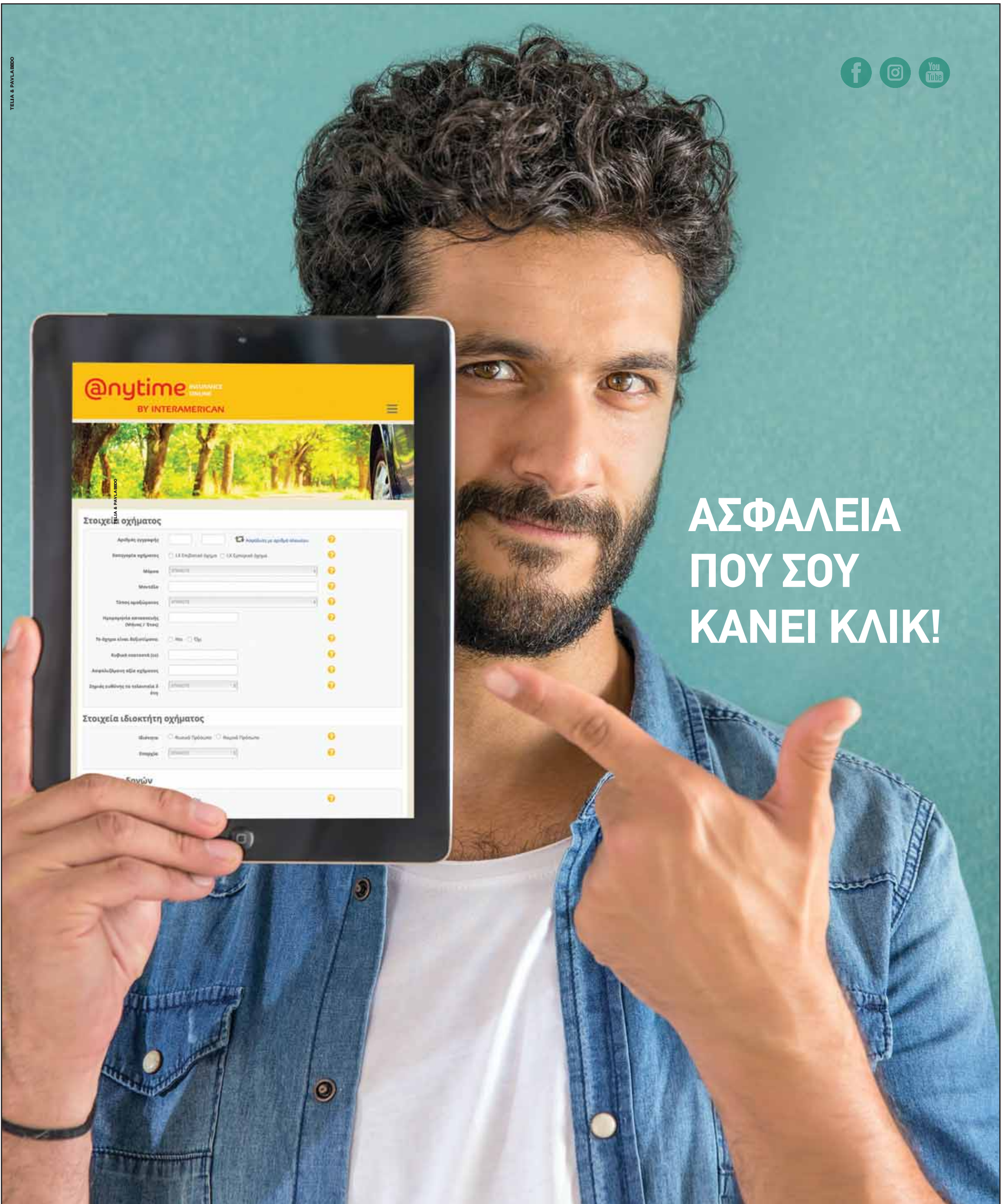
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΑΣ

@nytime INSURANCE ONLINE
BY INTERAMERICAN

Στοιχεία οχήματος

Αριθμός εγγραφής: Αποδοκιμασία με αριθμό οπισθοπομπής

Βασική κατηγορία οχήματος: 1.8 Επιβατικό όχημα 1.8 Εμπορικό όχημα

Μάρκα:

Μοντέλο:

Τύπος προμήτορας:

Ημερομηνία καταχώρησης οχήματος:

Το όχημα είναι βαρύτερο από: Ναι Όχι

Αριθμός οπισθοπομπής:

Αριθμός οπισθοπομπής (2):

Συνολική αξία του οχήματος:

Στοιχεία ιδιοκτήτη οχήματος

Ψάρεμα: Ασιατικό Πρόσωπο Λευκό Πρόσωπο

Ηλικία:

Επαγγελματίες:

Εργάζομαι:

**ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΠΟΥ ΣΟΥ
ΚΑΝΕΙ ΚΛΙΚ!**

Επιτέλους! Ασφάλεια αυτοκινήτου σε 5 λεπτά!

Anytime από την **Interamerican**. Η πιο δημοφιλής και επιτυχημένη online ασφάλεια αυτοκινήτου της Ελλάδας τώρα και στην Κύπρο. Μπες στο www.anytimeonline.com.cy, ασφάλισε το αυτοκίνητό σου μέσα σε 5 λεπτά και λάβε την ασφάλεια στο e-mail σου. Άμεσα, εύκολα, οικονομικά!

@nytime INSURANCE ONLINE
BY INTERAMERICAN

800 88 800

www.anytimeonline.com.cy

Τα εμπόδια στον δρόμο προς τη Γενεύη

Μαζί με τη συζήτηση για τη συνέχεια, ανάχωμα και οι αναδιπλώσεις θέσεων των Τ/κ σε μια σειρά από κεφάλαια του Κυπριακού

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Το τι μέλει γενέσθαι στη Γενεύη και με την εκεί μετάβαση των Αναστασιάδη-Ακιντζί είναι το θέμα που απασχολεί την επικαιρότητα του Κυπριακού την τελευταία εβδομάδα. Η πρόταση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη για συζήτηση και συμφωνία στα θέματα της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων, και η ενδεχόμενη αποδοχή της από την τ/κ πλευρά είναι το κλειδί που ξεκλειδώνει τη συνέχεια, ενώ την ίδια ώρα καταγράφονται ισχυρές διαφωνίες και στα άλλα κεφάλαια του Κυπριακού. Ο μεν Νίκος Αναστασιάδης θέλει να επιτύχει ουσιαστική συζήτηση και γιατί όχι συμφωνία σε Ασφάλεια και Εγγυήσεις, που αν συμβεί τότε η δεύτερη μετάβαση θα έχει ουσία και περιεχόμενο και όχι όπως η πρώτη, όταν από την άλλη ο Μουσταφά Ακιντζί δεν φαίνεται διατεθειμένος να εγκαταλείψει το «μεγάλο παζάρ» για όλα τα θέματα. Αν επιτυγχάνονταν πρόοδος σε Ασφάλεια και Εγγυήσεις, σειρά θα έπαιρνε το Εδαφικό και εκεί συμφωνία θα μετέφερε τη συζήτηση στην Κύπρο για συζήτηση των εσωτερικών πτυχών. Επί της ουσίας αυτό που προτάσσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι συζήτηση στο πιο φλέγον των ζητημάτων, της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων, που θα λειτουργήσει ως βάση για τη συνέχεια. Ωστόσο, την ίδια ώρα, το συγκεκριμένο μοιάζει να είναι η κορυφή του παγόβουνου για τις συνομιλίες εφόσον οι πλευρές έχουν δομικές διαφορές σε κείρια ζητήματα όπως θα διαφανεί και παρακάτω.

Τα θέματα

Παράλληλα και μέχρι να φτάσει εκεί η διαδικασία των συνομιλιών, βάσει των όσων έχουν προκύψει μέχρι στιγμής πάνω σε συγκεκριμένα δεδομένα επί των κεφαλαίων, υπάρχει διαφώνια από τους Αναστασιάδη-Ακιντζί. Διαφωνίες που

εντοπίζονται στο Περιουσιακό, στο κεφάλαιο της αποτελεσματικής συμμετοχής και των τεσσάρων ελευθεριών. Την ίδια ώρα είναι έντονη όλο το τελευταίο διάστημα η δυσφορία του Προέδρου της Δημοκρατίας για τις υπαναχωρήσεις του Τ/κ ηγέτη και αφετέρου για την αντιπολίτευση που βάλλει κατά του Νίκου Αναστασιάδη σε ό, τι αφορά χειρισμούς του. Στο διά ταύτα υπάρχει σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» αναδίπλωση θέσεων από την τ/κ πλευρά σε τουλάχιστον επτά θέματα του Κυπριακού. Ορισμένες εξ αυτών είναι δευτερευούσης σημασίας, άλλες όμως φέρουν ειδικό βάρος με αποτέλεσμα το

Υπάρχει αναδίπλωση θέσεων από την τ/κ πλευρά σε τουλάχιστον επτά θέματα με κάποιες θέσεις να είναι μεν δευτερευούσης σημασίας, να φέρουν δε ειδικό βάρος και να καθιστούν τη συμφωνία πολύ δύσκολη.

ανάχωμα που δημιουργείται από την απόσταση των δύο πλευρών να είναι ως και απαγορευτικό. Από παράδειγμα αποτελεί το ζήτημα των τεσσάρων ελευθεριών. Ενώ υπήρχε σύγκλιση στη Γενεύη, μετέπειτα η τ/κ πλευρά μαζί με την Τουρκία άλλαξαν ρητορική με αποτέλεσμα να παραμένει όχι μόνο ανοικτό το θέμα αλλά και ελάχιστα ενθαρρυντικά σημάδια να δείχνουν πως θα κλείσει.

Γεγονός που δημιουργεί δυσφορία στην ε/κ πλευρά εφόσον υπάρχει η αντίληψη πως οι πλευρές βρίσκονταν αρκετά κοντά στο να καταγράψουν ακόμη μία σύγκλιση. Στον ίδιο άξονα κινείται και το δικαίωμα αγοράς περιουσίας. Οι πληροφορίες της «Κ» τόνιζαν πως μετά

Αν επιτυγχάνονταν πρόοδος σε Ασφάλεια και Εγγυήσεις, σειρά θα έπαιρνε το Εδαφικό και εκεί συμφωνία θα μετέφερε τη συζήτηση στην Κύπρο για συζήτηση των εσωτερικών πτυχών.

από έκκλιση της τ/κ πλευράς και παραδοχή πως η αγοραστική δύναμη των Ε/κ είναι μεγαλύτερη και γέρνει την πλάστιγγα μονομερώς, σκοπός ήταν να μπει μια ρύθμιση στην έκταση γης που θα μπορεί να αγοράσει ένας ιδιώτης. Η ε/κ πλευρά είχε τονίσει προς τον Μουσταφά Ακιντζί, πως η οποία ρύθμιση πάνω στη γη που θα μπορεί να αγοραστεί από ιδιώτες θα λειτουργούσε

ενάντια και για την ίδια την τ/κ πλευρά, εφόσον θα υπάρξουν εκείνοι που θα θέλουν να πουλήσουν ή να αγοράσουν και δεν θα τους επιτρέπεται. Μετά από διαβούλευση φαίνεται πως τελικά υπήρξε ένα επίπεδο συμφωνίας που αποτυπώνεται στο «αν θέλει να αγοράσει κάποιος παραπάνω από το όριο που θα τεθεί, να μπορεί αλλά κατόπιν εγκρίσεως από το τ/κ συνι-

στόν κράτος» τόνισε στην «Κ» αρμόδια πηγή. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο προέκυψε και συμφωνία για τη χρονική περίοδο που θα είχε ισχύ το όριο αυτό που ήταν 5 με 7 χρόνια. «Πλέον όμως φαίνεται πως η τ/κ πλευρά υπαναχωρεί από αυτή τη θέση, κάτι που συμβαίνει συχνά μετά τη Γενεύη. Τώρα λένε ότι επί του θέματος. Τώρα βάζουν συγκεκριμένο όριο στη γη που θα μπορεί

κάποιος να αγοράσει και δεν δέχονται καμία συζήτηση για παραπάνω», τονίστηκε αρμοδίως στην «Κ». Εκείνο που μένει πλέον να διαφανεί είναι αν και κατά πόσο οι δύο πλευρές θα επιμεινούν στις θέσεις τους ή θα υπάρξει υπαναχώρηση από τη μία πλευρά.

Σε περίπτωση αδιεξόδου

Την ίδια ώρα, αυτό που προκύπτει ως ερώτημα είναι τι ακολουθεί την περίπτωση αδιεξόδου και εφόσον αυτό καταστεί πραγματικότητα. Το πιθανότερο σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» από ε/κ πηγές είναι να ετοιμάσουν οι δύο πλευρές ένα έγγραφο, εφόσον κάτι ανάλογο είχε γίνει και το 2011. Πιο συγκεκριμένα, τον Δεκέμβριο του 2011 ο Αλεξάντερ Ντάουνερ, τότε ειδικός απεσταλμένος του γενικού γραμματέα των Η.Ε. (Μπαν Κι Μουν), ζήτησε από τους Δημήτρη Χριστόφια και Ντερβίς Έρογλου να ετοιμάσουν ένα έγγραφο 20 σελίδων στο οποίο θα αποτυπώνονταν οι θέσεις τους επί όλων των πτυχών του Κυπριακού. Στόχος, μέσα από το έγγραφο αυτό, το οποίο ο Τύπος της εποχής το κατέγραψε ως «ενδιάμεση συμφωνία», ήταν τον Γενάρη του 2012 οι πλευρές να οδηγηθούν πρώτα σε νέα τριμερή (Greentree 2) και μετά σε διεθνή διάσκεψη. Το έγγραφο αυτό είχε τον χαρακτήρα ενός περιγράμματος συνολικής λύσης, που έτυχε επεξεργασίας από τους εμπειρογνώμονες των Η.Ε. Ανάλογης φιλοσοφίας έγγραφο, λένε πληροφορίες της «Κ» ίσως ζητηθεί και τώρα. «Το έγγραφο δεν θα ονομαστεί ενδιάμεση συμφωνία, ούτε και πλαίσιο λύσης. Θα είναι ανάλογο του εγγράφου που ζήτησε τότε ο Αλεξάντερ Ντάουνερ» τόνισε στην «Κ» αρμόδια πηγή. Το έγγραφο αυτό σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, θα είναι ενδεχομένως «νομικά δεσμευτικό», χωρίς τον χαρακτήρα όμως του κοινού ανακοινωθέντος ούτε και θα εμπεριέχει την όποια μορφή επιδιαιτησίας.

Βελτίωση περιουσίας και αποτελεσματική συμμετοχή

Στο ίδιο μήκος κύματος και με ανατροπή πριν και μετά τη Γενεύη, κινείται και το σκέλος που αφορά τη σημαντική βελτίωση της περιουσίας. Ο ορισμός είχε συμφωνηθεί κατά το πρώτο μέρος της Διάσκεψης για το Κυπριακό και είχε καταγραφεί. Τώρα, υπάρχει η άποψη από την τ/κ πλευρά ότι αν ο χρήστης έχει προχωρήσει στη δημιουργία π.χ. ενός γκαράζ στο σπίτι του, αυτό είναι σημαντική βελτίωση και δεν έχει δικαίωμα πλέον ο ιδιοκτήτης. Μάλιστα, σύμφωνα με το ρεπορτάζ επανήλθε και μια παλαιότερη θέση εκ μέρους των Τ/κ, που αφορούσε το ότι οι περιουσίες που θα είναι υπό ε/κ διοίκηση και αυτές που θα είναι υπό τ/κ διοίκηση, να έχουν το ίδιο καθεστώς όταν θα πηγαίνουν στην επιτροπή περιουσιών. Την ώρα μάλιστα που όπως τουλάχιστον υπάρχει παρασκηνιακά η πεποίθηση, οι περιουσίες που θα επιστραφούν υπό ε/κ διοίκηση δεν θα πηγαίνουν στην επιτροπή περιουσιών αλλά θα αποφασίζει ο ιδιοκτήτης τη διαχείριση μέσα στο πλαίσιο της αγοράς.

Ακόμη ένα σημείο στο οποίο φαίνεται πως υπάρχει αναδίπλωση από την πλευρά της τ/κ ηγεσίας και διαπραγματευτικής ομάδας κατ' επέκταση, ήταν η συμμετοχή των Τ/κ στα αρμόδια ομοσπονδιακά όργανα σε περίπτωση λύσης. Ένα από τα προβλήματα που δημιουργούνταν σύμφωνα με την προηγούμενη κατάσταση, είναι το ότι οι Τ/κ ήθελαν να έχουν μια ψήφο που θα ισοδυναμούσε σε βέτο. Αυτό, σύμφωνα με ε/κ πηγές, θα οδηγούσε τη λειτουργία των Ομοσπονδιακών Σωμάτων, όπως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για παράδειγμα, σε δυσλειτουργία. Ο σκόπελος αυτός φαίνεται να ξε-

Επανήλθε παλαιότερη θέση των Τ/κ, όπως οι περιουσίες υπό ε/κ διοίκηση και υπό τ/κ διοίκηση, έχουν το ίδιο καθεστώς ενώπιον της επιτροπής περιουσιών.

περάστηκε αλλά την ίδια ώρα, αν και διπλωματικές πηγές επικρότησαν παρασκηνιακά την αλλαγή εκ μέρους των Τ/κ, η νέα θέση που εκφράστηκε δεν γίνεται δεκτή

από την ε/κ πλευρά. Θέση που αφορά τη συμμετοχή 7 Ε/κ και 4 Τ/κ στο Υπουργικό Συμβούλιο αλλά παράλληλα να φύγει ο κανόνας αναλογίας 2:1 στα ομοσπονδιακά όργανα και ότι οι διορισμοί θα γίνονται από το Υπουργικό χωρίς εθνοτική/κοινοτική βάση. «Με αυτό τον τρόπο θα λειτουργεί μία τ/κ ψήφος σε όλες τις αποφάσεις του Υπουργικού, άρα βέτο, οπότε για αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό από την ε/κ πλευρά όσο κι αν υπήρξε ενθουσιασμός στους διπλωματικούς κύκλους εφόσον η μη εθνοτική-κοινοτική βάση ξεπερνά τα όποια εμπόδια διάκρισης», τόνισε στην «Κ» αρμόδια πηγή.

Κριτική της αντιπολίτευσης σε χειρισμούς Αναστασιάδη

Την ίδια ώρα, από κύκλους της αντιπολίτευσης γίνεται κριτική προς τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας κυρίως ως προς την επαναφορά στη συζήτηση συγκλίσεων με άλλους όμως όρους. Πιο συγκεκριμένα γίνεται, επί παραδείγματι λόγος για τη σύγκλιση που αφορά την άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων. Όπως τονίστηκε αρμοδίως στην «Κ», υπήρχε συμφωνημένη η θέση που «προνοούσε ότι μέχρι το 1/3 θα άσκει στο άλλο συνιστών κρατίδιο στο πλαίσιο ομοσπονδιακής λύσης τα πολιτικά του δικαιώματα πλήρως. Ως προς τα άλλα 2/3 που θα επέστρεφαν θα τα ασκούσαν τα δι-

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης επικρίνεται από την αντιπολίτευση ότι ξήλωσε συγκλίσεις που είχαν συμφωνηθεί και αντι βελτίωσης τις έκανε χειρότερες.

καιώματά τους ως ετεροδημότες. Τώρα, σύμφωνα με τις επικρίσεις που δέχεται, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει ανοίξει εκ νέου το ζήτημα με αποτέλεσμα το συμφωνη-

μένο ποσοστό του 33% να πέσει στο 20%. Δηλαδή, το 33% που συμφωνήθηκε ότι θα ασκούσε τα πολιτικά του δικαιώματα σε όλα τα όργανα του άλλου συνιστώντος κράτους, σε κυβέρνηση, βουλή κτλ., τώρα έχει γίνει 20% και με δικαιώματα μόνο στην τοπική αυτοδιοίκηση». Η κριτική φαίνεται να προβαίνει και στην εκ περιτροπής Προεδρία. Ενώ υπήρχε η πεποίθηση πως το συγκεκριμένο ζήτημα θα τύχει συζήτησης στο πλαίσιο του πάρε-δώς και με άξονα τη συζήτηση για ασφάλεια-εγγυήσεις, προκύπτει πως υπάρχει δυσαρέσκεια από την ε/κ πλευρά για το ότι όταν επί Δημήτρη Χριστόφια διαμορφώθηκε και συμφωνήθηκε αυτή η σύγκλιση, δεν απέμενε οποιαδήποτε αρμοδιότητα στον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο «οπότε και δόθηκαν όλες στο Υπουργικό όπου έχουμε ως ε/κ πλευρά και διπλάσιες ψήφους. Ωστόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τους επικριτές του, άνοιξε ξανά θέμα συναπόφασης Προέδρου και Αντιπροέδρου. Γεγονός που σημαίνει ότι η τ/κ πλευρά θα έχει βέτο. Οπότε ξηλώθηκε μια σύγκλιση και έγινε χειρότερη», τόνισε στην «Κ» πολιτική πηγή.

Παράλληλα με τα ανωτέρω, «κλειδωμένη» θεωρείται η σύνθεση στη Δημόσια Υπηρεσία με τρεις Ε/κ τρεις Τ/κ. Σημείο που είχε συζητηθεί έντονα μετά την αποκάλυψη των πρακτικών του Εθνικού Συμβουλίου από τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ Μαρίνο Σιζόπουλο. Εκεί αναγραφόταν το τρία προς τρία στη σύνθεση αλλά και η προεδρία που θα είναι εκ περιτροπής με θητεία τέσσερα χρόνια, δύο Ε/κ και δύο Τ/κ. Πληροφορίες της «Κ» τονίζουν πάντως πως η τ/κ πλευρά έχει επιδείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη σύνθεση στη δημόσια υπηρεσία.

Ακόμη ένα σημείο στο οποίο φαίνεται πως υπάρχει αναδίπλωση από την πλευρά της τ/κ ηγεσίας και της διαπραγματευτικής ομάδας κατ' επέκταση, ήταν η συμμετοχή των Τ/κ στα αρμόδια ομοσπονδιακά όργανα σε περίπτωση λύσης.

Επιμένει σε συνολικό πάρε-δώσε ο Ακιντζι

Θέλει την άμεση μετάβαση των εμπλεκόμενων μερών στη Γενεύη επαναφέροντας παλαιότερη περί «win-win» πρόταση

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Κλίμα έντονης δυσφορίας και προβληματισμού επικρατούσε στα τέλη της εβδομάδας, λίγες ώρες μετά τη συνάντηση των δύο ηγετών, όταν η «Κ» επισκέφθηκε το «Προεδρικό» και έθεσε επί τάπητος με τους κύκλους της τουρκοκυπριακής ηγεσίας το μέλλον του Κυπριακού. Προβληματισμός που αφορά τη στάση που θα τηρήσει η ε/κ ηγεσία στο Κυπριακό κατά τους επόμενους μήνες. Οι ίδιες πηγές επισήμαιναν στην «Κ» ότι η «γρήγορη λύση» είναι εφικτή αν και εφόσον η ε/κ πλευρά αποδεχθεί την πρόταση περί συ-

Η τ/κ πλευρά υπογραμμίζει την άποψη ότι στο σημείο που έχουν οδηγηθεί οι εξελίξεις το πλαίσιο της λύσης πλέον έχει αναδυθεί και οι πλευρές γνωρίζουν πλέον τα βασικά στοιχεία.

νολικού πάρε-δώσε κατά τη συνέχεια της Διάσκεψης της Γενεύης. Στην πραγματικότητα πρόκειται για μια παλιά ιδέα-πρόταση της τ/κ πλευράς, στην οποία είχε αναλύσει η «Κ» ήδη από την περίοδο της ηγεσίας των Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και Ντερβίς Έρογλου. Πριν από λίγα χρόνια, μιλώντας στην εφημερίδα ο τέως διαπραγματευτής της τ/κ κοινότητας, Κουντρέτ Όζερασί, είχε ξεκαθαρίσει το γεγονός ότι από τη σκοπιά της δικής του ηγεσίας η τελική λύση του Κυπριακού θα εξαρτηθεί αποκλειστικά από ένα συνολικό πάρε-δώσε, ένα συνολικής υφής

«αλισβερίσι», στο οποίο θα συμμετάσχουν ενεργά ο ΟΗΕ, οι δύο ηγεσίες και οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις. Σε αυτό το συνολικό πάρε-δώσε θα διευθετηθούν όλα τα ανοικτά κεφάλαια με βάση την αρχή του win-win και των αμοιβαίων βημάτων καλής θέλησως. Παράλληλα, θα βρεθεί μια γεφυρωτική πρόταση για τα κεφάλαια της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων, όπως υποστήριζε τότε ο Κουντρέτ Όζερασί. Σήμερα, η ηγεσία του Μουσταφά Ακιντζι θεωρεί ότι αναπτύσσει το μοντέλο του συνολικού πάρε-δώσε και εντάσσει σε αυτό στοιχεία τα οποία υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να ικανοποιούν την ε/κ πλευρά. Η τ/κ πλευρά καταθέτει χάρτη για το Εδαφικό, συμφωνεί για τα ποσοστά του χάρτη της λύσης και είναι έτοιμη να συζητήσει εναλλακτικές φόρμουλες για την αναπροσαρμογή του συστήματος των Εγγυήσεων στις συνθήκες του 21ου αιώνα. Αποκλείοντας την πρόταση της ε/κ πλευράς η οποία προβλέπει τη σταδιακή διευθέτηση των ανοικτών κεφαλαίων του Κυπριακού στην Γενεύη (όχι την άμεση δρομολόγηση της διαδικασίας του πάρε-δώσε με την εμπλοκή των εγγυητριών δυνάμεων) η τ/κ πλευρά ασκεί δριμυτάτη κριτική στην ε/κ πλευρά κατηγορώντας την ότι επιβάλλει νέες προϋποθέσεις για τη λύση και ότι καθυστερεί τη δημιουργία σχεδίου τελικής λύσης, αλλά και των δύο δημοψηφισμάτων.

«Η λύση έχει ήδη έρθει»

Εκφράζοντας έντονο προβληματισμό για τη στάση που τηρεί η ηγεσία του κ. Αναστασιάδη στις συνομιλίες, η τουρκοκυπριακή πλευρά υπογραμμίζει την άποψη ότι στο σημείο που έχουν οδηγηθεί σήμερα οι εξελίξεις το πλαίσιο της λύσης πλέον έχει αναδυθεί και οι εμπλε-

Τονίζεται η άποψη ότι σε περίπτωση που οι δύο πλευρές επιχειρήσουν να κλείσουν τα ανοικτά κεφάλαια με τη μεθοδολογία που ακολουθούν σήμερα, το Κυπριακό δεν πρόκειται να επιλυθεί άμεσα, εντός των επόμενων μηνών.

κόμενες πλευρές γνωρίζουν πλέον τα βασικά στοιχεία. «Στην πραγματικότητα το πρόβλημα έχει σχεδόν επιλυθεί. Στο εδαφικό, ο χάρτης έχει σχεδόν ξεκαθαρίσει. Η ε/κ πλευρά γνωρίζει πολύ καλά τα εδάφη που θα πάρει με τη λύση. Στο περιουσιακό, η λύση έρχεται με βάση την επιστροφή περιορισμένου αριθμού ε/κ προσφύγων στις εστίες τους, την ανταλλαγή περιουσιών και τις αποζημιώσεις. Στην κοινή διακυβέρνηση, η ε/κ πλευρά γνωρίζει πολύ καλά πως δεν μπορεί να ξεφύγει από τις αρχές της αποτελεσματικής συμμετοχής, της πολιτικής ισότητας και της εκ περιτροπής

προεδρίας. Αυτές οι αρχές έχουν συμφωνηθεί από την περίοδο της ηγεσίας των Δημήτρη Χριστόφια και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ», τονίζει καλά ενημερωμένη πηγή από το τ/κ «Προεδρικό». Η ίδια πηγή προσθέτει ότι σε off the record συνομιλίες η ε/κ πλευρά αποδέχεται ότι η διευθέτηση του ζητήματος των Εγγυήσεων και της Ασφάλειας μπορεί να έρθει μόνο στη βάση γεφυρωτικών προτάσεων και όχι μέσα από την επιβολή των δικών της «μαξimalιστικών» θέσεων. Επίσης, όπως τονίζεται, το ζήτημα της ίσης μεταχείρισης των Τούρκων πολιτών δεν είναι ένα μεγάλο ζήτημα το οποίο μπορεί να εμποδίσει την

άμεση λύση του Κυπριακού και ότι η Τουρκία εξακολουθεί να υποστηρίζει ένθερμα το προαναφερόμενο πλαίσιο λύσης.

Η σημασία του πάρε-δώσε

Εφόσον βάσει των προαναφερομένων το πλαίσιο της τελικής λύσης έχει εμφανιστεί στον ορίζοντα, τι απομένει; Η τ/κ πλευρά προβάλλοντας τη σημασία του πάρε-δώσε τονίζει την άποψη ότι σε περίπτωση που οι δύο πλευρές επιχειρήσουν να κλείσουν τα ανοικτά κεφάλαια με τη μεθοδολογία που ακολουθούν σήμερα στο τραπέζι των συνομιλιών, το Κυπριακό δεν πρόκειται να επιλυθεί άμεσα, εντός δηλαδή των επόμενων μηνών. Οι τελευταίες εξελίξεις έχουν δείξει ότι η υφιστάμενη μεθοδολογία στις συνομιλίες δεν οδηγεί πουθενά, παρά συμβάλλει μόνον στην επατάλη πολύτιμου χρόνου. Για να αποφευχθεί ο προαναφερόμενος κίνδυνος, η τ/κ πλευρά επιμένει στην άμεση μετάβαση των εμπλεκόμενων πλευρών στη Γενεύη. Εκεί θα στηθούν δύο «παράλληλα τραπέζια». Στο ένα τραπέζι, οι εγγυήτριες δυνάμεις θα κλείσουν το κεφάλαιο των εγγυήσεων. Στο άλλο τραπέζι, οι δύο κοινότητες θα διευθετήσουν τα εναπομείνονα ζητήματα με αμοιβαίες παραχωρήσεις και βήματα καλής θέλησως. Η τουρκοκυπριακή πλευρά προτείνει τον άμεσο καθορισμό της ημερομηνίας για τη νέα Διάσκεψη της Γενεύης και υπογραμμίζοντας ότι η ίδια παραμένει προσκολλημένη στις επιταγές του Κοινού Ανακοινωθέντος και στο πνεύμα της διακήρυξης της πρόσφατης Διάσκεψης της Γενεύης. Προστίθεται έτσι ότι οι δύο πλευρές θα μπορούσαν να κινηθούν άμεσα για τη σύγκληση νέας διάσκεψης χωρίς να περιμένουν το τέλος του Ιουνίου.

Αυτοκριτική και ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ

Στα προαναφερθέντα την ίδια στιγμή εμπεριέχεται και αυτοκριτική, με την τ/κ ηγεσία ν' αναρωτιέται για την ορθότητα της δικής της στάσης απέναντι στις νέες εξελίξεις. «Επιμένουμε και εξακολουθούμε να επιμένουμε ότι η λύση είναι μονόδρομος. Δηλώνουμε ότι παραμένουμε στο τραπέζι των συνομιλιών επειδή αυτό είναι το χρέος μας απέναντι σε όλους τους Κύπριους», τονίζει πηγή της «Κ», η οποία συνεχίζοντας προσθέτει τον εξής προβληματισμό: «Ενδέχεται αυτή μας η στάση να μην συνέβαλε θετικά στη βελτίωση του κλίματος στις συνομιλίες. Δώσαμε στην ε/κ πλευρά την εντύπωση ότι είμαστε καταδικασμένοι στη λύση, ότι η τ/κ πλευρά δεν έχει άλλη επιλογή παρά τη λύση. Με αυτό τον τρόπο, η ε/κ πλευρά ενδέχεται να οδηγήθηκε σε λανθασμένα συμπεράσματα». Παρά τα μνύματα απαισιοδοξίας, η τ/κ πλευρά δεν ξενά να ευχαριστήσει για μια ακόμη φορά τον ΔΗΣΥ αλλά και το ΑΚΕΛ. «Πώς να αγνοήσουμε τη γενναία απόφαση του Αβέρωφ Νεοφύτου να συναντήσει τον Ακιντζι; Στην πιο κρίσιμη στιγμή του Κυπριακού, ο κ. Αβέρωφ συγκρούστηκε με τον κ. Αναστασιάδη για το μέλλον της λύσης. Την ίδια περίοδο, το ΑΚΕΛ τάχθηκε υπέρ της άμεσης λύσης. Στην ε/κ πλευρά υπάρχουν προοδευτικές δυνάμεις, μαζί με τις οποίες μπορούμε να οικοδομήσουμε την ομόσπονδη Κύπρο», είναι τα καταληκτικά σχόλια των πηγών της «Κ».

50%

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ app

και πάρε **50%**
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΥΣ
βαθμούς ανταμοιβής

Ισχύει για όσους έχουν κατεβάσει ή θα κατεβάσουν το app και **κάνουν εγγραφή**.
Από 15/05/17 – 15/07/17.

Μόνο με το Σχέδιο Καρτών

ανταμοιβή

Το Σχέδιο που επιβραβεύει με βαθμούς τις καθημερινές σου συναλλαγές σε πάνω από 450 σημεία σε όλη την Κύπρο.

www.antamivi.com.cy

VISA

Τράπεζα Κύπρου

Ασυμφωνία θεμάτων και κράτημα προσχημάτων

Τραμπ και Ερντογάν δεν γεφύρωσαν Κουρδικό, Συρία, υπόθεση Γκιουλέν αλλά η συνάντηση δεν θύμισε παλαιότερες

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Μπορεί οι κυβερνήσεις ΗΠΑ και Τουρκίας, λίγο μετά τη συνάντηση των Προέδρων Τραμπ και Ερντογάν να δηλώνουν ότι η στρατηγική συνεργασία των δύο συμμάχων συνεχίζεται και εμβαθύνει, εντούτοις οι πρώτες πληροφορίες από την Άγκυρα δείχνουν ότι η πρόσφατη επίσκεψη του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην Ουάσιγκτον δεν έφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Τουρκία και ΗΠΑ εξακολουθούν να προσβέβουν ότι μόνο διαφορετικές, αλλά και συχνά συγκρουόμενες απόψεις σε μια σειρά σημαντικών ζητημάτων. Υπολογίζοντας, λοιπόν, η Ουάσιγκτον την αρνητική στάση της Άγκυρας στις μεταξύ τους διμερείς σχέσεις και στις σχέσεις της Τουρκίας με τη Δύση και την Ε.Ε., εντατικοποιεί τις προσπάθειες αναζήτησης εναλλακτικών συμμάχων στην ευρύτερη περιοχή. Λίγο πριν από τη συνάντησή του με τον Ντόναλντ Τραμπ, μιλώντας στον τουρκικό τύπο, ο κ. Ερντογάν προειδοποίησε ότι οι δύο πλευρές θα λάμβαναν στην Ουάσιγκτον ιστορικής σημασίας αποφάσεις οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν το μέλλον ολόκληρης της περιοχής. Ωστόσο, οι εξελίξεις στον Λευκό Οίκο έδειξαν ότι οι δύο κυβερνήσεις δεν κατάφεραν να γεφυρώσουν το μεταξύ τους χάσμα σε σειρά σημαντικών ζητημάτων. Άγκυρα και Ουάσιγκτον όχι μόνο δεν κατάφεραν να λάβουν ιστορικές αποφάσεις και να καταλήξουν σε γεφυρωτικές προτάσεις, αλλά μετά βίας κατόρθωσαν να διατηρήσουν υπό έλεγχο την κλιμακούμενη κρίση στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις. Έτσι, για πρώτη φορά, οι Πρόεδροι των ΗΠΑ

και της Τουρκίας δεν απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων, αλλά επέλεξαν να στείλουν τα μηνύματά τους μέσα από γραπτά κείμενα που προετοιμάστηκαν πριν από την άφιξη του κ. Ερντογάν στον Λευκό Οίκο.

Αναλύοντας τις τελευταίες εξελίξεις, ο έμπειρος Τούρκος αναλυτής, Φεχίμ Τάστεκιν, επισμαίνει ότι στη συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν δεν τέθηκε «τελεία» σε μια σειρά ζητημάτων, έτσι όπως θα το επιθυμούσε η τουρκική πλευρά. Απεναντίας, οι δύο πλευρές επέλεξαν να θέσουν «κόμμα» σε πολλά πεδία και να καθυστερήσουν τη λύση σημαντικών προβλημάτων.

Συρία και Κουρδικό

Για ποιο λόγο Ουάσιγκτον και Τουρκία επιλέγουν να καθυστερήσουν την επίλυση μεγάλων ζητημάτων στις διμερείς σχέσεις; Για ποιο λόγο δεν καταφέρνουν να έρθουν σε συνεννόηση σε μια σειρά σημαντικών ζητημάτων; Πώς εξηγούνται τα τελευταία αυστηρά μηνύματα της τουρκικής πλευράς στις σχέσεις της με τις ΗΠΑ; Η απάντηση των παραπάνω ερωτημάτων σύμφωνα με τον κ. Τάστεκιν είναι απλή. Στη Συρία, στο Ιράκ, στο Κουρδικό, με λίγα λόγια στα νότια σύνορα της Τουρκίας, η Άγκυρα και η Ουάσιγκτον ακολουθούν αντικρουόμενες στρατηγικές. Οι ΗΠΑ έχουν χάσει προ πολλού την εμπιστοσύνη τους στις ισλαμικές οργανώσεις με τις οποίες συνεργάζεται η Τουρκία. Η Άγκυρα χαρακτηρίζει αυτές τις ομάδες ως «μετρίοφρονες» παράγοντες. Οι ΗΠΑ έχουν διαφορετική άποψη. Πολλές από αυτές τις οργανώσεις φαίνεται να έχουν σχέσεις με την

Για πρώτη φορά, οι Πρόεδροι των ΗΠΑ και της Τουρκίας δεν απάντησαν σε ερωτήσεις αλλά επέλεξαν να στείλουν τα μηνύματά τους μέσα από γραπτά κείμενα που προετοιμάστηκαν πριν από την άφιξη Ερντογάν στον Λευκό Οίκο.

Άγκυρα και Ουάσιγκτον όχι μόνο δεν κατάφεραν να καταλήξουν σε γεφυρωτικές προτάσεις, αλλά μετά βίας κατόρθωσαν να διατηρήσουν υπό έλεγχο την κλιμακούμενη κρίση στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις.

Και άλλα αγκάθια

Οι εξελίξεις στη Μεσοποταμία και στο κουρδικό ζήτημα δεν αποτελούν τη μοναδική εστία έντασης στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις. Στην υπόθεση Γκιουλέν, στο πεδίο του εκδημοκρατισμού της Τουρκίας και σε ό,τι αφορά τα σκάνδαλα διαφθοράς στα οποία εμπλέκονται παράγοντες της τουρκικής κυβέρνησης, Ουάσιγκτον και Άγκυρα έρχονται σε ανοιχτή αντιπαράθεση. Η αμερικανική πλευρά εμφανίστηκε την προηγούμενη εβδομάδα αποφασισμένη να προχωρήσει με την εκδίκαση των υποθέσεων διαφθοράς στις οποίες εμπλέκονται κύκλοι της τουρκικής κυβέρνησης. Ακόμη, στην υπόθεση Γκιουλέν, η Ουάσιγκτον εξακολουθεί να τηρεί αποστάσεις ασφαλείας από τις θεωρίες της τουρκικής πλευράς και δεν παραλείπει να εκφράσει τη δυσφορία της για τη στραφή της Τουρκίας στον αυταρχισμό.

Αλ Κάιτα και το Ισλαμικό Κράτος. Επίσης, οι τελευταίες πληροφορίες δείχνουν ότι αυτές οι οργανώσεις χρησιμοποιούν στις επιθέσεις τους όπλα μαζικής καταστροφής, κυρίως χημικά, κάποια από τα οποία έχουν μεταφερθεί στη Συρία από τη Λιβύη. Επίσης, μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου, η Τουρκία έχει μετατραπεί σε έναν απρόβλεπτο παράγοντα ο οποίος επηρεάζει την ευρύτερη περιοχή. Στη νέα περίοδο η Τουρκία φλερτάρει με δυνάμεις όπως η Κίνα και η Ρωσία, με την πρώτη να έχει υπογράψει σειρά σημαντικών συμφωνιών και με τη δεύτερη να διαπρα-

ματεύεται την προμήθεια του τουρκικού στρατού με οπικά συστήματα S-400 και την ανέγερση του πρώτου πυρηνικού εργοστασίου της χώρας. Εν τω μεταξύ η Τουρκία υλοποιεί τις απειλές της και απαγορεύει σε Γερμανούς βουλευτές να επισκεφθούν την νατοϊκή βάση του Ιντσιρλίκ. Λαμβάνοντας η Ουάσιγκτον υπόψη της αυτές τις εξελίξεις, αναζητεί νέους, εναλλακτικούς προορισμούς για τη στάθμευση των δυνάμεών της στην περιοχή και φυσικά νέους «συνεργάτες». Με βάση τα προαναφερόμενα οι ΗΠΑ καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το κουρδικό κίνημα είναι η μόνη υπολογισίμη δύναμη στην περιοχή με την οποία δύνανται να συνεργαστούν στην καταπολέμηση του Ισλαμικού Κράτους. Η στρατηγική των αμερικανικών προσώπων στους Κούρδους και η παράδοση βαρέως οπλισμού εξοργίζει την τουρκική πλευρά. Σε επίπεδο επίσημης ρητορικής, η Άγκυρα προβάλλει την άποψη ότι η Ουάσιγκτον επιλέγει να γυρίσει την πλάτη της σε έναν ισχυρό σύμμαχο και να συνεργαστεί με μια «τρομοκρατική οργάνωση», δηλαδή τη συριακή πτέρυγα του κουρδικού κινήματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον Λευκό Οίκο, η ηγεσία του κ. Τραμπ ξεκαθάρισε

στην Άγκυρα ότι η συνεργασία των ΗΠΑ με τους Κούρδους της Συρίας θα συνεχιστεί. Ως «αποζημίωση» για την τουρκική πλευρά, η Ουάσιγκτον ανακίνησε την άμεση παράδοση νέων όπλων και στρατιωτικών πτητικών μέσων στην Άγκυρα και τη σύσφιξη των σχέσεων στο πεδίο της αντιμετώπισης του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν (PKK) στο εσωτερικό της Τουρκίας.

Ο αντίκτυπος

Ανεξάρτητα από τα όσα προπαγανδίζουν οι δύο πλευρές, η συνάντηση Τραμπ-Ερντογάν δεν έλυσε κανένα πρόβλημα στις διμερείς σχέσεις, επισμαίνει ο αναλυτής Τζεγκ Σιντάρ. Υπενθυμίζει ότι οι κ. Τραμπ-Ερντογάν είναι δύο πολιτικοί που συνηθίζουν να προσεγγίζουν την πολιτική και τη διπλωματία με τους όρους του εμπορίου και των οικονομικών συναλλαγών. Ευκαιριακές κινήσεις, ανοίγματα και βραχυπρόθεσμα κέρδη αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των στρατηγικών τους. Σύμφωνα με τον κ. Σιντάρ, με τέτοιου είδους αντιλήψεις και προσωρινής υφής λύσεις-μπαλόνια δεν πρόκειται να διευθετηθεί κανενός είδους πρόβλημα στην ευρύτερη περιοχή.

Χρύσωσαν το χάπι με αυτά που δεν είπαν

Κυπριακό, ανθρώπινα δικαιώματα εκτός ατζέντας Τραμπ-Ερντογάν, τι σημαίνει για την επίσκεψη Νίκου Αναστασιάδη στις ΗΠΑ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Η συνάντηση έλαβε χώρα σε μία περίοδο που τα προβλήματα στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις ήταν πολλά και η εικόνα της καθεμιάς από τις δύο χώρες στην κοινή γνώμη της άλλης άσχημη. Η ύπαρξη τόσο πολλών εμποδίων δικαιολογεί και τις πολλαπλές επισκέψεις Τούρκων επισήμων στην Ουάσιγκτον και Αμερικανών στην Άγκυρα, για την προετοιμασία της επίσκεψης, η οποία καθυστέρησε σημαντικά να ανακοινωθεί επίσημα. Ωστόσο, το αποτέλεσμα είχε και ικανοποιητικές πτυχές και για τους δύο.

Ο Πρόεδρος Τραμπ ξεκίνησε τις δηλώσεις του με αναφορά στην καθυστέρηση της επίσκεψης Ερντογάν στο Λευκό Οίκο, ενώ ο Τούρκος Πρόεδρος αναφέρθηκε τουλάχιστον δύο φορές στην εκλογική νίκη Τραμπ και «στα λάθη του παρελθόντος», στα οποία απέδωσε τις κακές σχέσεις. Το δεύτερο στοιχείο είναι ότι και οι δύο πλευρές χαμήλωσαν τον πήχη των προσδοκιών και άλλαξαν τους στόχους.

Ανθρώπινα δικαιώματα

Ο Ντόναλντ Τραμπ προσέφερε μία εντυπωσιακή φιλοξενία στον Τούρκο Πρόεδρο, ξεκινώντας από τη διαμονή στο Blair House. Έπλεξε το εγκώμιο της Τουρκίας με πολλές

«Πολιτικοί αναλυτές συμφωνούν ότι «το μεγαλύτερο επίτευγμα της επίσκεψης Ερντογάν είναι η νομιμοποίησή του στις ΗΠΑ και παγκοσμίως, καθώς δεχόταν σφοδρή κριτική μετά από το πραξικόπημα και το επικριθέν ως χαλκευμένο δημοψήφισμα».

αναφορές στην ανδρεία των Τούρκων στρατιωτών στην Τουρκία, αναφέρθηκε στα προσφιλή για τον Ερντογάν θέματα των εμπορικών σχέσεων, των επενδύσεων και της ενέργειας και υποσχέθηκε ότι θα προχωρήσουν οι τουρκικές παραγγελίες οπλικών συστημάτων. Πολιτικοί αναλυτές συμφωνούν ότι «το μεγαλύτερο επίτευγμα της επίσκεψης Ερντογάν είναι η νομιμοποίησή του στις ΗΠΑ και παγκοσμίως, καθώς δεχόταν σφοδρή κριτική μετά από το πραξικόπημα και το επικριθέν ως χαλκευμένο δημοψήφισμα». Παράλληλα επισμαίνεται ότι για πρώτη φορά μετά από πολλές δεκαετίες, Αμερικανός Πρόεδρος απέφυγε να κάνει δη-

Ο Τραμπ ξεκίνησε τις δηλώσεις του με αναφορά στην καθυστέρηση της επίσκεψης Ερντογάν στο Λευκό Οίκο, ενώ ο Τούρκος Πρόεδρος αναφέρθηκε τουλάχιστον δύο φορές στην εκλογική νίκη Τραμπ και «στα λάθη του παρελθόντος».

μόσια αναφορά στην κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία. Ήταν ένα από τα θέματα που ενόχλησαν και τον κ. Ερντογάν και προκατόχους του και ο Τούρκος πρόεδρος ευελπιστεί ότι με τον τρόπο αυτό ίσως ατονήσει και η σημασία των σχετικών εκθέσεων που εκδίδει το Κογκρέσο κάθε χρόνο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις θρησκευτικές ελευθερίες κ.ά. ζητήματα που έφερναν

διαρκώς την Άγκυρα στο εδάλιο του κατηγορουμένου.

Απουσίαζε και το Κυπριακό

Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, στις συνομιλίες δεν υπήρξαν αναφορές ούτε για το Κυπριακό, ούτε για τις θρησκευτικές ελευθερίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου και το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκας. Σε σχέση με το Κυπριακό είχαν γίνει κάποιες κρούσεις από

μέρους αμερικανών προς τη Λευκωσία, οι οποίες ωστόσο δεν έτυχαν ιδιαίτερης ενθάρρυνσης. «Το τελευταίο που θα χρειαζόμαστε με δεδομένο το κλίμα στο οποίο διεξήχθη η συνάντηση ήταν να εμπλακεί σ' αυτή το Κυπριακό σ' ένα αμερικανοτουρκικό παζάρι στο οποίο διακυβεύονταν πολύ σημαντικότερα για τα αμερικανικά συμφέροντα ζητήματα», εκτίμησε διπλωματική πηγή. Για το Οικουμενικό Πατριαρχείο

και τη Θράκη, ήταν η πρώτη φορά που ένα αίτημα που έχουν εγείρει προς τους Τούρκους ομολόγους τους –σε κάθε συνάντηση– όλοι οι Αμερικανοί Πρόεδροι από τον Πρόεδρο Ρίγκαν και μετά, δεν θιχθηκε καθόλου. Μάλιστα, καθώς οι ευαγγελιστές σύμμαχοι του Τραμπ χαρακτήρισαν τον Αμερικανό Πρόεδρο «υπερασπιστή της χριστιανικής πίστης» επειδή ζήτησε από τον Ερντογάν την απελευθέρωση του πάστορα Άντριου Μπρούνσον (το αναφέρει και η σχετική ανακοίνωση του Λευκού Οίκου), παράγοντες του Ελληνοαμερικανικού λόμπι εκφράζουν δυσάρεστα προς το πρόσωπο του Ελληνοαμερικανού προσώπου του Τραμπ ως τον μέγα υπερασπιστή των Χριστιανών. Πάντως αν και το Κυπριακό δεν συζητήθηκε, το γεγονός ότι πραγματοποιήθηκε η συνάντηση Τραμπ – Ερντογάν, ίσως ανοίξει τον δρόμο και για μια ολιγόλεπτη συνάντηση του Αμερικανού Προέδρου με τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη, που θα επισκεφθεί την αμερικανική πρωτεύουσα από τις 4-8 Ιουνίου. Η Λευκωσία θα είναι ικανοποιημένη και από μία συνάντηση με τον αντιπρόεδρο Μάικ Πλενς (θεωρείται μάλλον βέβαιη), αλλά και η συνάντηση με τον Ντόναλντ Τραμπ θεωρείται πολύ πιθανή.

Επικοινωνιακά φάουλ δημιουργούν τριγμούς

Αναστασιάδης-Ακιντζί «αναμετρώνται» και προσωπικά, με τον πρώτο να αποφεύγει τον εγκλωβισμό και τον δεύτερο να σβήνει και να γράφει

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Ένα από τα θέματα που απασχολούν ως φαίνεται περιφερειακά το Κυπριακό αλλά τελικά έχει τη δική του βαρύτητα, είναι οι σχέσεις των δύο ηγετών, του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη από τη μία και του Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί από την άλλη. Από την εκλογή Ακιντζί και εντεύθεν, υπήρχε η πεποίθηση πως το κλίμα ανάμεσα στους δύο, ως καλό, θα συνεισέφερε θετικά στις συνομιλίες καθιστώντας το τελικό αποτέλεσμα πιο εφικτό. Όπως ειδικά το πρώτο

«Σε παραπάνω από μία φορές και ειδικά από τη Γενεύη και μετά, ο Μουσταφά Ακιντζί έχει κάνει πίσω σε συγκλίσεις που σημαίνει ότι το γράψε σβήσε έχει γίνει τακτική» τόνισε πηγή που έχει γνώση των συνομιλιών.

διάστημα, με κοινές συναντήσεις και εγκάρδιες συναναστροφές, η πεποίθηση αυτή ριζώνει, ενώ στο παρασκήνιο ο Μουσταφά Ακιντζί έφερε τον χαρακτηρισμό του «καλού συνομιλητή».

Το ευκαίριο όμως, προσπεράστηκε από τις θέσεις των δύο πλευρών στο τραπέζι των συνομιλιών που ως και εκ διαμέτρου αντίθετες σε πολλές των περιπτώσεων, είχαν σαν αποτέλεσμα το κλίμα να έχει αλλάξει πλέον άρδην. Η αυξανόμενη ένταση με το πέρασμα του χρόνου στην πορεία των διαπραγματεύσεων, τα μπροστά-πίσω στα

«Ο Αναστασιάδης αντιλαμβάνεται τι σημαίνει και για τον ίδιο ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού, αλλά και ένα πιθανό αδιέξοδο. Είναι αυτή την πίεση που είχε κατά νου και δεν ήθελε να βρεθεί εγκλωβισμένος μπροστά σε διλήμματα σε ένα δωμάτιο στη Γενεύη».

πλαίσια αυτά και η πρόοδος την οποία δεν θέλει να δει να πηγαινει χαμένη ο διεθνής παράγοντας δημιουργούν συνεχώς νέα δεδομένα. Σε αυτό το πλαίσιο, πολιτικές πηγές με τις οποίες μίλησε η «Κ» τονίζουν πως το δικό του ρόλο και λόγο έχει αποκλειστικά εν πρώτοις ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε μια σειρά από κινήσεις. «Όπως ήταν η αναφορά για το ενωτικό, που όπως λέγεται ήταν προσωπική απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας. Δεν υπήρχε λόγος να γίνει και να πάρει ακόμη μεγαλύτερες διαστάσεις το ζήτημα» τονίστηκε στην

εφημερίδα από πολιτική πηγή. Την ίδια ώρα όμως, οι ίδιες πληροφορίες, καυτηριάζουν και τη διαρκώς εναλλασσόμενη στάση στις συνομιλίες από τον Μουσταφά Ακιντζί «δείχνοντας» προς την αναδιπλωσή τους, με αποτέλεσμα όλη η διαδικασία να οπισθοδρομεί. «Σε παραπάνω από μία φορές και ειδικά από τη Γενεύη και μετά, ο Μουσταφά Ακιντζί έχει κάνει πίσω σε συγκλίσεις που σημαίνει ότι το γράψε σβήσε έχει γίνει τακτική» τόνισε πηγή που έχει γνώση των συνομιλιών. Προστίθεται πάντως ότι η τακτική του Προέδρου της

Δημοκρατίας να μην αφήνει τίποτα αναπάντητο και να προβαίνει σε δηλώσεις, κάτι που κατά την εκτίμησή της ίδιας πηγής θα κλιμακωθεί το επόμενο διάστημα, δεν είναι και η προσφορότερη για το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Ο εγκλωβισμός στη Γενεύη

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, φαίνεται ότι εξελίσσονται μια σειρά σκέψεων που ακουμπούν το χαρακτηρισμό σεναρίων. Όπως για παράδειγμα ότι υπάρχει πρόθεση από διπλωματικούς κύκλους για εκπόνηση ενός «σχεδίου Β» αναφορικά

Η ενδυνάμωση της ομάδας

Την ίδια ώρα η πολιτική ανάγνωση των κινήσεων του Προέδρου της Δημοκρατίας και πιο συγκεκριμένα να διορίσει τον Βασίλη Πάλλα υφυπουργό παρά τω Προέδρω, τον Μιχάλη Σοφοκλέους διευθυντή του γραφείου του και τον Κωνσταντίνο Πετριδίδη στο ΥΠΕΣ, είναι στην πρώτη γραμμή. Αυτό που μένει να διαφανεί και στην πορεία θα είναι η διαπραγματευτική πορεία και με την πολιτική συνεισφορά Σοφοκλέους, ωστόσο συνολικά κρίνεται και από πολιτικές πηγές πως οι προαναφερόμενες κινήσεις έχουν και μια χροιά ενδυνάμωσης του περιβάλλοντος γύρω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Κινήσεις που με άλλα λόγια θα επιφέρουν έργο και όφελος που θα λειτουργήσει υπέρ και της δεδομένης όπως όλα δείχνουν υποψηφιότητας Αναστασιάδη εκ νέου για το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

προσεχτικός στις τοποθετήσεις του για το ζήτημα, κάτι που διακρίνεται οσάκις ερωτάται επ' αυτού. «Ο Νίκος Αναστασιάδης αντιλαμβάνεται τι σημαίνει και για τον ίδιο μια ενδεχόμενη λύση του Κυπριακού, αλλά την ίδια ώρα και ένα πιθανό αδιέξοδο. Είναι αυτή την πίεση που είχε κατά νου και δεν ήθελε να βρεθεί εγκλωβισμένος μπροστά σε διλήμματα σε ένα δωμάτιο στη Γενεύη» τόνισε στην «Κ» πολιτική πηγή. Γίνεται αντιληπτό έτσι πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συναισθάνεται πως εκείνο που πρέπει πάση θυσία να αποφευχθεί είναι οι εν θερμώ αποφάσεις. Η μετάβαση στη Γενεύη από τη στιγμή που αρχές του μήνα άρχισε να εξυφανεται απορρίφθηκε από την πλευρά Αναστασιάδη, με βάση αυτό το σκεπτικό.

Σε επίπεδο ΥΠΕΣ

Ένα από τα ερωτήματα που περιμένα την απάντησή τους τις προηγούμενες μέρες, αφορούσε τη νέα σύνθεση της Γενεύης εφόσον η διαδικασία επιστρέψει στην πρωτεύουσα της Ελβετίας. Οι πληροφορίες της «Κ» λένε ότι αυτή, όποτε κι αν θα λάβει χώρα, θα είναι σε επίπεδο ΥΠΕΣ. Αυτό, σαν στοιχείο, αφήνει σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» σκιές στην αντιπολιτευτική σκηνή. Καταγράφονται σε αυτό το πλαίσιο οι φωνές εκείνες που δεν βρίσκονται σε συστοιχία με την πολιτική και τα λεγόμενα του ΥΠΕΣ της Ελλάδας Νίκου Κοτζιά, κάτι που έγινε αντιληπτό και στην πρώτη μετάβαση στην Ελβετία. Ωστόσο, όπως τονίζουν οι πληροφορίες της «Κ» υπάρχουν παράλληλες διαδικασίες όπως είναι το Brexit, που δεν θα επιτρέψουν για παράδειγμα στην Τερέζα Μέι να παραβρεθεί στη Γενεύη.

Δάνειο Αυτοκινήτου από τον Συνεργατισμό

Χαμηλό επιτόκιο, χωρίς αρχικά έξοδα έκδοσης και άμεση έγκριση, με συνοπτικές διαδικασίες.

...και οδηγήστε τις στιγμές σας

Μειωμένο επιτόκιο δανείου για αγορά καινούργιου φιλικού προς το περιβάλλον αυτοκινήτου

Ζητήστε πληροφορίες σήμερα στο
800 22 300

Υπηρεσία Χρηματοδότησης Κινητής Περιουσίας
Αθω 13, 1087 Λευκωσία, leasingnicosia@ccb.coop.com.cy

www.ccb.coop.com.cy
f t i o

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ο Ν. Αναστασιάδης πρέπει να είναι υποψήφιος

Την άποψη αυτή έχει μεταφέρει στον ίδιο λέει ο διευθυντής του Γραφείου του, διευκρινίζοντας ότι ο τελικός λόγος ανήκει στον Πρόεδρο

Συνέντευξη στον

ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

Αισιόδοξος για την παρούσα φάση του διαλόγου για το Κυπριακό εμφανίζεται στην πρώτη συνέντευξη ο νέος διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου της Δημοκρατίας Μιχάλης Σοφοκλέους. Υποστηρίζει σθεναρά ότι ο Νίκος Αναστασιάδης αδικείται κατάφωρα στον τρόπο που κρίνεται για τη διαχείριση του Κυπριακού, επικροτεί τη θετική στάση του ΑΚΕΛ έχοντας την αίσθηση ότι τελευταία η στάση του κόμματος στοχεύει στη δημιουργία «κάβας» για την προεκλογική εκστρατεία

—Η μετακίνησή σας από τον Δημοκρατικό Συναγερμό στο Προεδρικό Μέγαρο έχει εκληφθεί από πολλούς ως σηματοδότη της έναρξης της προεκλογικής εκστρατείας του Νίκου Αναστασιάδη. Ισχύει;

—Με τιμά η εμπιστοσύνη του Προέδρου Αναστασιάδη. Με τιμά το ότι έρχομαι να υπηρετήσω μια κυβέρνηση που μας έσωσε από τη χρεοκοπία και θέτει υπεύθυνα τις βάσεις για την νέα Κύπρο της ευμερίας. Προσδοκώ να προσθέσω σε μια ομάδα που στην πλειοψηφία της αποτελείται από νέους, συνολικούς μου πολιτικούς, με τους οποίους συνδεόμαστε και έχουμε αγαστή συνεργασία. Υπηρετούμε μαζί ένα Πρόεδρο και μια κυβέρνηση που δημιουργούν μια Κύπρο αξιόπιστη, κοσμοπολίτικη, περιήφανη και ευρωπαϊκή. Την έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας του Προέδρου ο μόνος που μπορεί να την κηρύξει είναι ο ίδιος. Αν με ρωτάτε την προσωπική μου γνώμη την οποία και του έχω μεταφέρει, ο Νίκος Αναστασιάδης πρέπει να είναι υποψήφιος Πρόεδρος, ακριβώς για να προχωρήσει την Κύπρο που δημιουργούμε. Την αξιοπιστία Κύπρο που δίνει προοπτική και σίγουρο μέλλον στους πολίτες της. Διότι μια Κύπρος λαβωμένη και στο περιθώριο —το ζήσαμε μόλις πρόσφατα— είναι μια Κύπρος που φέρνει τη δυστυχία στον λαό. Όμως, επαναλαμβάνω, η υποψηφιότητα είναι θέμα που αφορά αποκλειστικά τον ίδιο τον Πρόεδρο. Εμείς είμαστε όλοι εδώ στη διάθεσή του, να υπηρετήσουμε την όποια επιλογή του.

—Όστόσο το ερώτημα είναι εύλογο αν κάποιος δει την κομματική σας διαδρομή και ότι υπήρξατε επικεφαλής της προεκλογικής εκστρατείας του Ιωάννη Κασουλίδη.

—Θεωρώ τον εαυτό μου, και αντιλαμβάνομαι ότι αυτή την άποψη τη συμμερίζονται και άλλοι, ένα πολιτικό όν. Αν υπάρχει μια τέτοια προεκλογική εκστρατεία θα είναι συλλογική προσπάθεια και εγώ ασφαλώς θα διαδραματίσω όποιο ρόλο μου ανατεθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Το κυρίαρχο όμως που με ενδιαφέρει είναι να μην ξεστράτισει πάλι η χώρα μου. Με ενδιαφέρει να πηγαίνει ένας νέος να σπουδάσει και να σκεφτείται τι θα κάνει όταν θα επιστρέψει στην πατρίδα του, αντί πως θα μείνει στο

εξωτερικό. Με ενδιαφέρει το οριστικό τέλος στη δυστυχία και ανασφάλεια που ένιωσαν οι Κύπριοι τα τελευταία χρόνια. Με ενδιαφέρει αυτή η κυβέρνηση να ολοκληρώσει το τεράστιο έργο που ανέλαβε, το οποίο για τρία χρόνια έμεινε πίσω, λόγω του μνημονίου και της έκτακτης ανάγκης. Με ενδιαφέρει η εξωστρέφεια της Κύπρου, η δυνατότητά της να συνεργάζεται με τον έξω κόσμο και τις γειτονικές χώρες, αλλά και η προοπτική που μπορεί να έχει εάν επανενωθεί. Και σίγουρα με ενδιαφέρει να εργαστώ σκληρά για το τι μπορούμε να πετύχουμε απελευθερωμένοι από τα δεσμά του παρελθόντος κατά την επόμενη πενταετία.

—Η καρέκλα στην οποία κάθεστε κάποτε στην αντίληψη του κόσμου ισοδυναμούσε με τον αξιωματούχο που διευθύνει το ρουσφέτι. Μιλάτε για μια Κύπρο του μέλλοντος

—Εάν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήθελε να τοποθετήσει κάποιον

“

Εάν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήθελε να τοποθετήσει κάποιον σε αυτή τη θέση που να ικανοποιεί αιτήματα, θα είχε αποτύχει παταγωδώς επιλέγοντας εμένα. Είναι γνωστή και η απροθυμία μου και η ηθική μου στάση απέναντι σε τέτοιου είδους πελατειακούς τρόπους άσκησης πολιτικής. Ούτε μου περνά, ούτε και θέλω να ασχοληθώ με το ρουσφέτι και —κυρίως— ούτε ο Πρόεδρος με επέλεξε για αυτό.

—Με βάση τις δύο γνωστές υποψηφιότητες, την εκκρεμότητα στο ΑΚΕΛ η προεκλογική εκστρατεία θα εστιαστεί περισσότερο στο εθνικό πρόβλημα;

—Το εθνικό πρόβλημα και η διαπραγμάτευση είναι μια διαδικασία που κρατάει βαθιά στο χρόνο αλλά σαφώς δεν είναι μια στατική κατάσταση. Με προβληματίζει έντονα το εκκρεμές των συναίσθημάτων γύρω από το εθνικό ζήτημα. Δεν μπορεί τον ένα μήνα να θεωρούμε ότι είμαστε ένα βήμα πριν από τη λύση του Κυπριακού και τον άλλο μήνα να του κάνουμε μνημόσυνα και κηδείες.

—Συνεβη όμως και στο παρελθόν το Κυπριακό να τοποθετείται κατά το δοκούν.

—Η επίλυση και οι προοπτικές του Κυπριακού, δεν εξαρτάται από εμάς κατ' αρχήν. Πολλοί προτρέχουν να θάψουν την πιθανότητα λύσης κάτι που εννοχλεί και υπονομεύει τις πιθανότητες επανένωσης του τόπου μας. Πρέπει να είμαστε ψυχραιμοί. Το Κυπριακό δεν έχει πε-

Ο Μιχάλης Σοφοκλέους απορρίπτει υπαινιγμούς και ψιθύρους ότι η μετακίνησή του από την Πινδάρου στο Προεδρικό ισοδυναμεί με εκκίνηση της προεκλογικής εκστρατείας του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ωστόσο, εάν υπάρξει η προσπάθεια που θα γίνει θα είναι συλλογική με τον ίδιο σε ό,τι ρόλο του ανατεθεί.

θάνε. Η προεκλογική εκστρατεία θα έχει να κάνει με το μέλλον αυτού του τόπου. Εμάς, στόχος μας δεν θα είναι να μας χειροκροτήσει κάποιος για αυτά που πετύχαμε, αλλά να μας επιλέξει για την προοπτική που προσφέρουμε. Τόσο στο εθνικό θέμα όσο και στην καθημερινή ζωή των Κυπρίων. Χωρίς βέβαια να παραβλέπουμε ότι αυτός ο τόπος πέρασε δύσκολα, πέρασε μια τραγωδία που σε οικονομικό επίπεδο μπορεί να ήταν χειρότερη και από την εισβολή.

—Ένας πολιτικός αντίπαλος θα

έλεγε ότι δράστης με το κούρεμα ήταν και ο σημερινός Πρόεδρος

—Ναι, θα μπορούσε να το πει εάν ήταν κακοπροαίρετος. Όμως κάθε κυβέρνηση κρίνεται από το αποτέλεσμα που φέρνει. Και υπάρχει βαθμολογικός πίνακας μιας διακυβέρνησης που καθορίζεται από το πού ήταν η χώρα σου όταν την παρέλαβες και πού είναι τη στιγμή που παραδίσεις. Η Κύπρος του 2017 είναι μια πολύ καλύτερη χώρα από την Κύπρο του 2013. Χωρίς να παραβλέπουμε ότι υπάρχουν άνθρωποι που αδικήθηκαν μέσα σε εκείνη

τη θυελλώδη κατάσταση που είχαμε κληθεί να αντιμετωπίσουμε.

—Η πλειοψηφία του κυπριακού λαού.

—Υπάρχουν άτομα και κοινωνικές ομάδες που θα έπρεπε να ήταν καλύτερα; Ασφαλώς. Από το παρά ένα της χρεοκοπίας μέχρι σήμερα όμως, ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί πόσο καλύτερα στεκόμαστε. Ο λαός τον αντιλαμβάνεται και δεν επιθυμεί να επιστρέψει στον λαϊκισμό που μας χρεοκόπησε. Υπάρχει ένα δεδομένο: Ο Μάρτιος του 2013 δεν ήταν επι-

Ενα είναι το βέβαιο: Το Κυπριακό είναι ζωντανό

—Πώς κρίνετε την κατάσταση μετά από τη συνάντηση της περασμένης Τετάρτης και την κατάθεση νέας πρότασης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας;

—Ο Πρόεδρος κατέθεσε την περασμένη Τετάρτη μια ρηξικέλευθη πρόταση που μπορεί να οδηγήσει όχι μόνο στην αναζωογόνηση της διαδικασίας αλλά —υπό προϋποθέσεις— και στην ίδια τη λύση του Κυπριακού. Και την κατέθεσε λαμβάνοντας υπόψη την ανεπαρκή κατάληξη των δύο Μον Πελερέν και της Γενεύης. Γίνεται αυτές τις τελευταίες μέρες μια μεγάλη προσπάθεια να βρεθεί ο τρόπος επανεισφοράς σε τροχιά μιας γόνιμης

διαδικασίας. Είναι η έκκλησή μου προς όλους να μην υπονομευθεί αυτή η προσπάθεια για τις μικροπολιτικές μας σκοπιμότητες ή την αυτοδικαίωση. Ας μείνουμε ψυχραιμοί για λίγες μέρες. Επαναλαμβάνω, ένα είναι το βέβαιο: Το Κυπριακό είναι ζωντανό.

—Μετά από αυτά που μας είπατε θα ήταν παράλειψη να μη ρωτήσω για την πρόταση του ΑΚΕΛ για πακετοποίηση κάποιων θεμάτων που θα έβγαζαν από το τέλμα τη διαδικασία.

—Αναγνωρίζουμε όλοι τη θετική στάση του ΑΚΕΛ στο Κυπριακό κατά το προηγούμενο διάστημα. Δεν συμφωνώ όμως ότι μια πακετοποίηση που θα αφήνει έξω την Ασφα-

λεια και τις Εγγυήσεις ή ακόμη και το Εδαφικό, θα φέρει την Τουρκία στο φιλότιμο για να πάρει τις θέσεις που χρειάζεται για να λύσουμε το θέμα της ασφάλειας. Το ότι οι θέσεις που προνοούν τις εγγυήσεις του '60 και την παραμονή στρατευμάτων δεν μπορούν να ισχύουν το 2020, είναι κάτι για το οποίο αυτή η κυβέρνηση έχει πείσει τη διεθνή κοινότητα. Οφείλω δυστυχώς να σημειώσω την αίσθηση που έχω τον τελευταίο καιρό, ότι θέσεις που εκφράζονται από το ΑΚΕΛ στο Κυπριακό, στοχεύουν στη δημιουργία «κάβας» για την προεκλογική εκστρατεία του προσεχούς μέλλοντος.

προσπάθεια τήρησης ενός επιπέδου πολιτικού πολιτισμού. Μια αναγκαία προϋπόθεση σε κάθε προεκλογική εκστρατεία αλλά και στην άσκηση της καθημερινής πολιτικής πρακτικής. Για διάφορους λόγους αναγκαία προϋπόθεση όπως π.χ. η ανάγκη να κατανοεί ο πολίτης τι του προτείνουν οι διάφοροι υποψήφιοι.

Χωρίς ήπιο, πολιτισμένο και τεκμηριωμένο πολιτικό λόγο, ο πολίτης δεν θα καταλάβει τι του

λένε και θα αποστραφεί ακόμα περισσότερο το πολιτικό σύστημα και την πολιτική. Όπως επίσης είναι αναγκαίος ο πολιτισμένος διάλογος και χάριν της επόμενης μέρας. Οι ρήξεις, οι προσωπικού χαρακτήρα επιθέσεις και ιδιαίτερα κάτω από τη μέση, οι βρισιές κ.ο.κ. δημιουργούν ένα αφόρητο κλίμα. Ένα κλίμα το οποίο θα δυσκολέψει πολύ ενδεχόμενες συνεργασίες την επόμενη μέρα αλλά και τις αναγκαίες συνεργασίες για να κυβερνήσει κάποιος. Αναγκαίες γιατί απλούστατα κανένα κόμμα δεν ελέγχει από μόνο του τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Δεν διαθέτει πλειοψηφία. Πόσο εύκολο είναι όμως αυτό όταν θα έχουν ανατιναχθεί όλες οι γέφυρες;

Οι δύο πλέον καθοριστικοί παράγοντες ως τώρα για το επίπεδο του προεκλογικού υπήρξαν οι πολιτικοί και τα ΜΜΕ. Τώρα σ' αυτό το δύσκολο και αντιφατικό δίπολο προστέθηκαν και τα αποκαλούμενα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Τα οποία πρέπει να σημειώσω ευθύνονται από τα υπόλοιπα ΜΜΕ καθοριστικά καθώς είναι βασικά «εκτός νόμου». Πρώτον γιατί οι νομοθεσίες που τα αφορούν είναι ακόμα νεογέννητα νομοτεχνήματα με πολλές ελλείψεις και διότι ο έλεγχος του ατέλειωτου ποταμού χριστών είναι πολύπλοκος και επίπονος.

Το γεγονός μάλιστα ότι επιτρέπονται ανώνυμοι λογαριασμοί και λογαριασμοί με ψευδώνυμα καθι-

στά τον έλεγχο απίστευτα δύσκολο. Επιτρέπει από την άλλη στον οποιονδήποτε κρυπτόμενο και καλύτερο από την ανωνυμία ή και τον ψεύτικο λογαριασμό να λαοσπολογεί, να βρίζει κυδαία, να παραπληροφορεί και να ψεύδεται.

Αυτοί που κρύβονται πίσω από λογαριασμούς διαφεύγουν και του κοινωνικού ελέγχου. Γιατί δυστυχώς ορισμένοι από τους ανώνυμους ή ψευδοδηλωμένους οι οποίοι βρίζουν είναι όπως τους λέμε επώνυμοι, χωρίς το θάρρος της γνώμης τους.

Είναι άτομα κατά τα άλλα σεβάσμια αλλά πίσω από τη μάσκα του επικοινωνιακού καρναβαλιού ασχμηνούν ποικιλοτρόπως. Κατά συνέπεια η προσθήκη ενός μηχανισμού επικοινωνίας, τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης με πολλά θετικά, επειδή τυγχάνουν από ορισμένους απαράδεκτες χρήσεις, μετατρέπονται σε διαύλο αναξιοπρεπούς και υβριστικού λόγου, που σκεπάζει δυστυχώς πάμπολλες πολιτισμένες, τεκμηριωμένες και ενδιαφέρουσες αναρτήσεις στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Πέραν τούτου όμως στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης εμπλέκονται όλοι και περισσότερα άτομα, δημιουργούν την αίσθηση της ομαδικότητας και συλλογικής συμμετοχής και δράσης, διευκολύνουν την επικοινωνία, ακριβώς γιατί δεν είναι αναγκαία η προσωπική επαφή που σήμερα για διάφορους λόγους είναι πολύ δύσκολη.

Θα έλεγα με δύο λόγια ότι μέσα στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης δημιουργείται η ατμόσφαιρα του παλιού καλού καφεενείου, όπου όλοι συμμετείχαν στη συζήτηση ισότιμα ανεξαρτήτως ιδιότητας και επιπέδου. Όλα αυτά και άλλα τα καθιστούν πάρα πολύ ισχυρά. Ως τέτοια τυγχάνουν πλέον μεγάλης αξιοποίησης από τους υποψηφίους για οποιονδήποτε αξίωμα. Άρα πρώτοι οι υποψήφιοι και τα επιτελεία τους θα πρέπει να δώσουν τα καλά παράδειγμα και από τους επίσημους και τους φανερούς και κρυφούς λογαριασμούς τους.

λογή του Προέδρου Αναστασιάδη. Ήταν το αποτέλεσμα προηγούμενων πολιτικών επιλογών και αντιλήψεων. Και θέλω να πω και κάτι για τις υποψηφιότητες που υπάρχουν ή ακούγονται. Γίνεται ένας αγώνας χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο, με μόνο στόχο την ανάληψη της εξουσίας. Βλέπουμε υποψηφίους για την προεδρία χωρίς καν ένδειξη της φιλοσοφίας του οράματός τους για την Κύπρο. Βλέπουμε υποψηφίους ή υποψηφίους για υποψηφίους που δεν έχουν καμία σχέση με το σύνολο που συζητείται να εκπροσωπήσουν. Παρακολουθούμε μέχρι τώρα την συζήτηση για την καρέκλα, αντί της συζήτησης για το αύριο της χώρας. Αυτή είναι η διαφορά με την κυβέρνηση.

—Έχει επικριθεί ο Πρόεδρος να το πούμε λαϊκά ότι έχει φρονέσει φουστάνελα διαφοροποιώντας τη γραμμή του στο Κυπριακό για να προσελκύσει και κάποιους που διαφωνούν με τον τρόπο διαχείρισης του Κυπριακού.

—Θέλω να πω δυο πράγματα. Το πρώτο, και δεν θα διστάσω να το εξομολογηθώ, έχω πολύ αρνητικά εντυπωσιαστεί από θέσεις που πρόσφατα κατατέθηκαν από την άλλη πλευρά. Ο Πρόεδρος αδικείται κατάφωρα στον τρόπο που κρίνεται για τη διαχείριση του Κυπριακού. Διότι ο Πρόεδρος δεν έχει υποχωρήσει ούτε ένα γίγτα από τις θέσεις οι οποίες δημιούργησαν την προοπτική επίλυσης του Κυπριακού. Το δεύτερο, είναι ότι θεωρώ —και επιτρέψτε μου την υπερβολή— «ιεροσυλία» να αμφισβητείται η βούληση του Νίκου Αναστασιάδη για λύση του Κυπριακού.

—Να αντιληφθώ ότι στην προκειμένη συγκυρία βρισκόμαστε πιο πίσω και από την Γενεύη;

—Είναι αλήθεια ότι στη Γενεύη δεν είχαμε την αλλαγή της στάσης της Τουρκίας που θα θέλαμε. Την αλλαγή που όλο ακούμε αλλά δεν βλέπουμε. Είναι όμως και χρήσιμο σε αυτές τις δύσκολες περιπτώσεις, να κάνουμε ένα βήμα πίσω. Από τον Φεβρουάριο του 2014 και το κοινό ανακοινωθέν και ιδιαίτερα μετά και την ανάδειξη Ακιντζι στην ηγεσία της τ/κ κοινότητας δημιουργήθηκε μεγάλη δυναμική και αισιοδοξία, διόλου αδικαιολόγητη. Αυτή η δυναμική και προοπτική τροφοδοτήθηκαν μέσα από διαπραγματεύσεις που στόχευαν στη δημιουργία ενός σύγχρονου —κατά το δυνατόν— και κυρίως ευρωπαϊκού κράτους. Ενός κράτους που θα σέβεται τις δύο κοινότητες και θα αναδεικνύει τις προοπτικές της ευμερίας, της ευτυχίας και της ανάπτυξης που μπορεί να φέρει η λύση. Έχω δει τον τελευταίο καιρό υπαναχωρήσεις της άλλης πλευράς, που μας απομακρύνουν από τη λειτουργικότητα και την Ευρώπη. Θέλω με αυτή την ευκαιρία να στείλω ένα μήνυμα στους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας: Μια λύση, με αγκυλώσεις μη ευρωπαϊκές, το πρώτο που θα πιάξει είναι τη δική τους προοπτική να ευμερήσουν.

Ο κ. Νίκος Κασουρίδης είναι πρώην βουλευτής ΑΚΕΛ.

ΘΕΣΕΙΣ / Του ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗ

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι εκλογές

Η άσκηση «Θαλασσόλυκος '17» στο Αιγαίο

Με συγκεκριμένη τακτική κινήθηκαν τα πλοία, πριν αποχωρήσουν για την ανατολική Μεσόγειο - Ποια η αντίδραση του ΥΠΕΞ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Όσοι κατοικούν μόνιμα ή επισκέφθηκαν τις προηγούμενες ημέρες την ανατολική Πάρο ή τη δυτική Νάξο, ήλθαν αντιμέτωποι με ένα μάλλον ασυνήθιστο θέαμα. Τουρκικές φρεγάτες, έπλεαν στο στενό της Παροναξίας αργά και νωχελικά, σε μια επίδειξη εντός ελληνικών χωρικών υδάτων. Επιβλητικές φρεγάτες βάρους 4.000 τόνων όπως η «Γκαζιαντέπ» και η «Γκεμλίκ» (εκ των παλαιών πολεμικών πλοίων της αμερικανικής κατασκευής κλάσης Oliver Hazard Perry), δεν είναι ακριβώς πλοία τα οποία μπορεί κάποιος να μην καταφέρει να δει όταν περνούν μπροστά του, ιδιαίτερα στη μικρή απόσταση που χωρίζει την Πάρο από τη Νάξο. Το συγκεκριμένο παράδειγμα είναι μέρος μόνο, της τακτικής με την οποία κινήθηκαν στο Αιγαίο τα πλοία του τουρκικού ναυτικού κατά τη διάρκεια της άσκησης «Deniz Kurdu '17» («Θαλασσόλυκος '17») που αυτές τις ημέρες έχει μεταφερθεί στην ανατολική Μεσόγειο και τα βόρεια της Κύπρου. Πηγές αναφέρουν στην «Κ» ότι η παραμονή και διέλευση πολεμικών στις Κυκλάδες, αποτελεί την κύρια διαφοροποίηση της φετινής «Deniz Kurdu» με παλαιότερες εκδόχές της. Σημειώνεται, ότι λόγω της ιδιαιτερότητας του νησιωτικού συμπλέγματος, ακόμη και οι Έλληνες κυβερνήτες πολεμικών, αποφεύγουν το καλοκαίρι σημεία όπως η Παροναξία, προκειμένου να μην ενοχλήσουν την τουριστική κίνηση. Μεμονωμένα περιστατικά διέλευσης τουρκικών φρεγατών έχουν σημειωθεί και στο παρελθόν, ποτέ όμως οργανωμένα και στο πλαίσιο επίσημης και προγραμματισμένης άσκησης. Λόγω της εγγύτητας ανάμεσα στα νησιά, περίπου το 90% των υδάτων στις Κυκλάδες αποτε-

Οι τουρκικές φρεγάτες ανήγγειλαν ότι πραγματοποιούν «αβλαβή διέλευση», ωστόσο χρονοτριβούσαν πλέοντας κατά το δοκούν μέσα σε ελληνικά χωρικά ύδατα.

Οι κινήσεις των Τούρκων στο Αιγαίο παρακολουθούνται για διάφορους λόγους, με κύριο τη διαπίστωση της δυναμικότητας του Ναυτικού στην πρώτη μεγάλη κλίμακα άσκηση μετά την απόπειρα πραξικοπήματος.

λείται από εθνικά χωρικά ύδατα. Οι τουρκικές φρεγάτες ανήγγειλαν ότι πραγματοποιούν «αβλαβή διέλευση», ωστόσο στην πράξη χρονοτριβούσαν πλέοντας κατά το δοκούν μέσα σε ελληνικά χωρικά ύδατα, ανάμεσα στις Κυκλάδες. Το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών περιέγραψε την τουρκική προκλητικότητα ως «κατάφωρη παραβίαση του διεθνούς δικαίου». Στο ανακοινωθέν του ΥΠΕΞ αφήνεται να εννοηθεί ότι υπάρχει πιθανότητα οι χθεσινές προκλήσεις να προέρχονται από τμήμα του τουρκικού κατεστημένου. «Είναι φανερό ότι υπάρχουν δυνάμεις στην Τουρκία που δεν επιθυ-

μούν τη συνεννόηση και τις σχέσεις καλής γειτονίας μεταξύ των δύο χωρών», καταλήγει η ανακοίνωση.

Υπό παρακολούθηση

Οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες περιγράφονται από όσους γνωρίζουν, ως κινήσεις εντυπωσιασμού αλλά και ως προβολή δυναμικότητας. Ένα άλλο παράδειγμα αφορά την παραμονή μιας άλλης τουρκικής φρεγάτας επί μιάμιση μέρα στα ανοικτά του Ναυστάθμου Κρήτης, σε διεθνή χωρικά ύδατα (περίπου 10 ναυτικά μίλια), αλλά σε απόσταση αναπνοής από το νησί και –φυσικά– την προσοχή του Πολεμικού

Ναυτικού. Κάτι που –προφανώς– δεν θα συνέβαινε σε περίπτωση εμπλοκής ή θερμού επεισοδίου. Όλες τις προηγούμενες ημέρες, από το ΓΕΕΘΑ και το ΓΕΝ, οι κινήσεις των Τούρκων στο Αιγαίο παρακολουθούνται για διάφορους λόγους, με κύριο τη διαπίστωση της δυναμικότητας του Ναυτικού στην ουσιαστικά πρώτη μεγάλη κλίμακα άσκηση («βγήκε» στο Αιγαίο σχεδόν ολόκληρος ο τουρκικός στόλος) μετά την απόπειρα πραξικοπήματος του περασμένου Ιουλίου. Πέρα από τις «βόλτες» του τουρκικού ναυτικού στις Κυκλάδες και το Κρητικό Πέλαγος, την φετινή «Deniz Kurdu»

σημάδεψε και η παραβίαση επί 20 λεπτά των εθνικών χωρικών υδάτων στο Αγαθονήσι, από πυραυλακάτους της Τουρκίας. Σημειώνεται ότι το περιστατικό στο Αγαθονήσι, σε συνδυασμό με τις εκατοντάδες παραβάσεις και παραβιάσεις, αλλά και τις εικονικές αερομαχίες πάνω από τον Έλληνα πρέσβη στην Τουρκία Κύρ. Λουκάκη σε επιστολή η οποία είχε ως αποδέκτες τις ευρωπαϊκές διπλωματικές αποστολές στην Άγκυρα που προσκλήθηκαν από τους Τούρκους σε ειδική τελετή παρουσίασης της άσκησης «Deniz Kurdu '17» στις ξένες αντιπροσωπείες.

Μεταφορά στην ανατολική Μεσόγειο

Μία ακόμη ενδιαφέρουσα, αλλά ενδεικτική, σημειολογική λεπτομέρεια ήταν η αργή απόσυρση του τουρκικού στόλου στις βάσεις, την περασμένη Παρασκευή 19 Μαΐου. Η 19η Μαΐου είναι εθνική αργία στην Τουρκία, γνωστή ως «Μέρα του Ατατούρκ, της Νεολαίας και του Αθλητισμού» και είθισται να γίνεται ευλαβικά σεβαστή από τις Ένοπλες Δυνάμεις. Αυτή η αργία φέτος δεν έγινε ευλαβικά σεβαστή. Πέρα από την αργή απόσυρση του στόλου κατά την ημέρα της αργίας, παράλληλα καταγράφηκαν 79 περιστατικά παραβιάσεων και παραβάσεων, ακόμη και εικονική αερομαχία στα νότια της Ρόδου. Πλέον, το ενδιαφέρον για την τουρκική άσκηση μεταφέρεται στη ανατολική Μεσόγειο.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου | Ενέργεια ζωής!

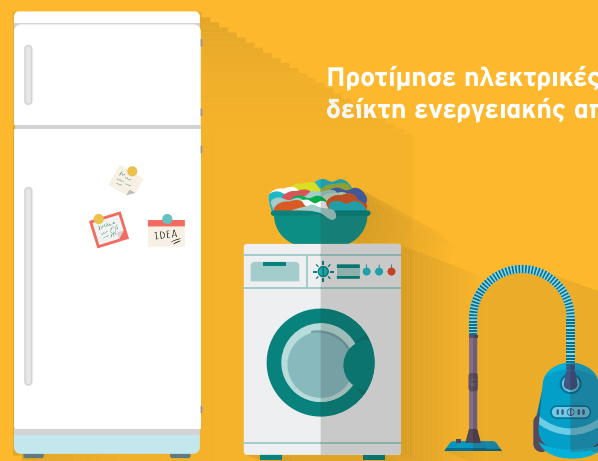
Ρύθμισε σωστά το κλιματιστικό και κλείσε τις πόρτες

* $\geq 26^{\circ}\text{C}$ το καλοκαίρι
☀️ $\leq 22^{\circ}\text{C}$ το χειμώνα

Προτίμησε ηλεκτρικές συσκευές με ψηλό δείκτη ενεργειακής απόδοσης

A+
A++
A+++

Χρησιμοποίησε κύτρα ταχύτητας στην ηλεκτρική κουζίνα

30-60%
εξοικονόμηση ρεύματος

Κλείσε τις συσκευές από την πρίζα, για να μην μένουν σε αναμονή (stand by)

Προτίμησε λαμπτήρες LED

70%
εξοικονόμηση
ηλεκτρικής
ενέργειας

x10 πλάσια
ζωή

Μείωσε τον λογαριασμό ηλεκτρικής ενέργειας με απλές κινήσεις!

Ακολουθώντας κάποια απλά βήματα στην καθημερινότητα μας μπορούμε εύκολα να εξοικονομήσουμε ενέργεια, για να μειώσουμε τον λογαριασμό ηλεκτρικής ενέργειας, προστατεύοντας παράλληλα και το περιβάλλον.

Ο ΜΑΡΚΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

Άνοιγμα του ΔΗΚΟ προς τα αποστασιοποιημένα στελέχη

Ο Γ. Αιλλάκας να ζυγίσει τα αρνητικά και θετικά της υποψηφιότητάς του, το μήνυμα του αναπληρωτή προέδρου του κόμματος

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

Την επιστροφή των στελεχών του ΔΗΚΟ που είναι κομματικά ανενεργά μετά και την εκλογή Νικόλα Παπαδόπουλου βάσει στο τραπέζι ο Μάρκος Κυπριανού. Ο αναπληρωτής πρόεδρος του κόμματος σε συνέντευξη του στην «Κ» θεωρεί ότι δεν μπορεί να ζητούνται συνεργασίες χωρίς τη συμπείρωση του κόμματός του. Εμφανίζεται σχεδόν βέβαιος ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα είναι στον 2ο γύρο των προεδρικών του 2018, τονίζοντας ότι στην πολιτικά δεν μπορεί να εισαί ποτέ σίγουρος 100%, ενώ με νόημα απαντά αν τον ενδιαφέρει η ηγεσία του κόμματος ή ένα κυβερνητικό πόστο στο ενδεχόμενο εκλογής Παπαδόπουλου.

—Με το ΑΚΕΛ να βρίσκεται σε αναζήτηση υποψήφιου, τον Γιώργο Αιλλάκα να είναι υποψήφιους, τον Νίκο Αναστασιάδη εν δυνάμει υποψήφιο η υποψηφιότητα Νικόλα Παπαδόπουλου έχει προοπτικές 2ου γύρου;

—Ναι βέβαια. Το λέω χωρίς αμφιβολία. Πρώτα απ' όλα έχουν σημασία στις εκλογές τα πολιτικά μηνύματα και όχι απλά μαθηματικά. Να κάνω μια διόρθωση πρώτα. Ο Νίκος Αναστασιάδης θα είναι υποψήφιος. Είναι η πάγια τακτική ο εκάστοτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας να καθυστερεί να ανακοινώσει την υποψηφιότητά του γιατί έχει το πλεονέκτημα ότι η καθημερινή παρουσία του είναι από μόνη της προεκλογική. Αλλά τόσο πολλά εγκαινία, αποκαλυπτήρια, ικανοποίηση αιτημάτων και άλλες παρόμοιες δραστηριότητες είναι ξεκάθαρα προεκλογικές. Επομένως ένα λείπει, η επιλογή του ΑΚΕΛ. Όμως με τα πολιτικά δεδομένα της Κύπρου, με τα μηνύματα του κάθε υποψηφιού, το τι ζητούν οι πολίτες και ψηφοφόροι, και τις γενικότερες ισορροπίες πιστεύω ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει σχεδόν βέβαια την παρουσία στον 2ο γύρο.

—Σχεδόν βέβαιος;

—Στην πολιτική δεν υπάρχει τίποτε το απόλυτο ή δεδομένο. Ούτε ο κ. Αναστασιάδης μπορεί να είναι 100% βέβαιος για τον δεύτερο γύρο.

—Τα ποσοστά ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, και Αλληλεγγύης είναι αρκετά για στείλουν τον Νικόλα Παπαδόπουλο στη δεύτερη Κυριακή;

—Πιστεύω ότι είναι, αλλά έτσι κι αλλιώς η πολιτική δεν δουλεύει σαν απλή αριθμητική. Άρα είτε είναι ιδιαίτερα ευνοϊκά ή είτε αρνητικά τα κομματικά ποσοστά, αυτό δεν σημαίνει τίποτε. Έχει σημασία η τάση του κόσμου και ειδικά σε μια περίοδο που βλέπουμε ότι οι ψηφοφόροι έχουν ξεπεράσει τα κομματικά στεγανά και κάνουν τις δικές τους επιλογές.

—Με ένα κομμάτι του ενδιάμεσου χώρου, τη Συμμαχία Πολιτών, να απουσιάζει πόση ζημιά εντοπίζετε;

—Η επιθυμία μας από την αρχή ήταν όλα τα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου να ήταν συνασπισμένα, όχι για αθροιστικούς λόγους ποσοστών αλλά γιατί στέλνει το σωστό πολιτικό μήνυμα. Πολιτικές δυνάμεις με τους ίδιους στόχους θα έπρεπε να συνεργαστούν με την ίδια υποψηφιότητα. Είπαμε μήνες πριν από τις εκλογές, και εγώ πιστεύω, ότι πρέπει να συνεχίσουμε

Ο Μάρκος Κυπριανού στην συνέντευξή του στην «Κ» δεν αποφεύγει να δείξει, έστω και με έμμεσο τρόπο, το ενδιαφέρον του για την ηγεσία του ΔΗΚΟ σε περίπτωση που οι συνθήκες μετά τις προεδρικές εκλογές το επιτρέψουν. Όπως δεν εμφανίζεται αδιάφορος και για κάποιο κυβερνητικό πόστο.

τις προσπάθειες για να βρεθεί ένας τρόπος συνεργασίας και με τη Συμμαχία Πολιτών.

—Πώς θα γίνει η συνεργασία. Με απόσυρση της υποψηφιότητας Αιλλάκα;

—Αυτό είναι κάτι που ο ίδιος θα πρέπει να αποφασίσει. Έχει κάθε δικαίωμα να είναι υποψήφιος αλλά θα πρέπει να ζυγίσει τα θετικά και αρνητικά αυτής της υποψηφιότητας. Αν εξυπηρετεί τον στόχο που έχουμε θέσει όσοι διαφωνούμε με τη σημερινή πολιτική που ακολουθείται στο Κυπριακό, δηλαδή την κοινή πολιτική Προέδρου Αναστασιάδη, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ. Αν όντως θέλουμε να πετύχουμε την αλλαγή θα πρέπει να μπου οι προσωπικές φιλοδοξίες στο πλάι. Από τη στιγμή που οι στόχοι είναι ίδιοι μπορεί μέσα από ένα διάλογο να βγει μια φόρμουλα συνεργασίας.

—Αυτό που μου λέτε ρίχνει γέφυρες περισσότερο για τον 2ο γύρο.

—Εγώ θα ήθελα να έβλεπα αυτή τη συνεργασία από τον πρώτο γύρο και αυτός

είναι ο στόχος μας και με τη Συμμαχία, αλλά βέβαια και με τους Οικολόγους που δεν έχουν ακόμα αποφασίσει.

—Είπατε ότι η πολιτική δεν γίνεται με μαθηματικά. Το ίδιο ισχύει και για τα στελέχη του ΔΗΚΟ που έχουν αποστασιοποιηθεί κομματικά;

—Δεν μπορούμε να μιλάμε για συνεργασία μεταξύ κομμάτων και προσέλευση ψηφοφόρων από άλλους χώρους και να μη μιλάμε για τη μέγιστη δυνατή συμπείρωση του ίδιου του κόμματος μας. Επομένως ο στόχος θα είναι επίσης η επαναδραστηριοποίηση αυτών των στελεχών, διότι όχι μόνο διακυβεύονται πολλά για τον τόπο, αλλά πρόκειται και για υποψηφιότητα του ΔΗΚΟ. Δεν διαλέγουμε μεταξύ υποψηφίων από άλλα κόμματα αλλά υποψήφιος είναι ο πρόεδρος του κόμματός μας. Μπορεί κάποιος να τον ψήφισαν κάποιος όχι, αυτό είναι δημοκρατία, αλλά δεν παύει να εκπροσωπεί το ΔΗΚΟ. Άρα τα στελέχη του κόμματος, άσχετα από τις προσωπικές τους διαφωνίες, ελπίζω να

Η πολιτική δεν δουλεύει σαν απλή αριθμητική. Άρα είτε είναι ιδιαίτερα ευνοϊκά ή είτε αρνητικά τα κομματικά ποσοστά, δεν σημαίνει τίποτε.

Αν θέλουμε να πετύχουμε την αλλαγή θα πρέπει να μπου οι προσωπικές φιλοδοξίες στο πλάι. Από τη στιγμή που οι στόχοι είναι ίδιοι μπορεί μέσα από διάλογο να βγει φόρμουλα συνεργασίας.

συσπειρωθούν γύρω από αυτών την υποψηφιότητα. Εδώ θα πρέπει να καταβάλουμε ιδιαίτερη προσπάθεια. Κι εγώ παλιότερα είχα αρκετές διαφωνίες με τον Νικόλα Παπαδόπουλο. Όμως η κοινή αγωνία μας για τις εξελίξεις στο Κυπριακό και το μέλλον του τόπου γενικότερα μας έφεραν κοντά.

—Πρέπει γίνει κάποια κίνηση προς στελέχη όπως ο Μάριος Καρογιάν ή η Αθηνά Κυριακίδου;

—Δεν είναι σωστό να αναφερόμαστε σε ονόματα. Οι κινήσεις θα πρέπει να γίνονται προς όλους ανεξαιρέτως, σε όλα τα επίπεδα και απ' όλους μας.

—Πώς μπορεί το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ να συνεργαστούν στον 2ο γύρο με το κλίμα πολεμικής που υπάρχει αλλά και με χάσμα απόψεων στο Κυπριακό;

—Είναι λογικό να υπάρχει σύγκρουση ή αντιπαράθεση διότι υπάρχει μια ριζική διαφωνία με τη ηγεσία του ΑΚΕΛ που σπαρτίζει απόλυτα και ίσως και πιο προ-

χωρημένα την πολιτική του Νίκου Αναστασιάδη στο Κυπριακό, με την οποία εμείς διαφωνούμε. Όμως το τι θα γίνει στον β' γύρο εξαρτάται από τους ίδιους τους ψηφοφόρους. Θέλω να τονίσω ότι πλέον δεν υπάρχει η κομματική επιταγή ή κομματική γραμμή που δίνεται και ακολουθούν όλοι τυφλά. Οι ψηφοφόροι θα αποφασίσουν οι ίδιοι.

—Πιστεύετε ότι τα μέλη του ΑΚΕΛ θα αποστασιοποιηθούν από την ηγεσία του κόμματος;

—Έχω απόλυτο και πλήρη σεβασμό στις διαδικασίες των άλλων κομμάτων. Όμως ό,τι ισχύει για όλα τα κόμματα ισχύει και για το ΑΚΕΛ. Οι πολίτες αποφασίζουν πλέον μόνοι τους με βάση τις επιλογές που έχουν ενώπιόν τους. Υπάρχει σίγουρα πάντα ένας πυρήνας που ακολουθεί την κομματική εντολή, αλλά πιστεύω ότι η μεγάλη πλειοψηφία επιλέγει με τα δικά της κριτήρια. Πλέον όλοι μας πρέπει να πειθούμε τους πολίτες και όχι τις κομματικές ηγεσίες. Βέβαια μια επίσημη απόφαση προλαβαίνει το έδαφος.

—Το Κυπριακό αποτελεί αιχμή του δόρατος της υποψηφιότητας Νικόλα. Προβάλλετε μια νέα στρατηγική ποια είναι αυτή. Η Ομοσπονδία ή το ενιαίο κράτος;

—Η νέα στρατηγική δεν είναι αλλαγή στόχου. Έρχονται και μας λένε «νέα στρατηγική άρα δεν θέλετε τις συνομιλίες, δεν θέλετε τη λύση που επιδιώκουμε». Η αλλαγή στόχου δεν είναι αυτό που προβάλλουμε, ούτε η κατάρρευση συνομιλιών, αλλά το πώς θα τους πετύχουμε, εκεί είναι η διαφοροποίηση. Εμείς στεκόμαστε στις ομόφρονες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Πιστεύουμε ότι η στρατηγική που ακολουθείται σήμερα όχι μόνο δεν εξυπηρετεί την επίτευξη των στόχων της πλευράς μας αλλά και μας απομακρύνει από αυτούς.

—Πώς συνεργάζονται οι θέσεις των κομμάτων στο θέμα λύσης που σπρωκνουν Νικόλα. Το ΔΗΚΟ δεν έχει αποκηρύξει τη δικινοτική ομοσπονδία κάτι που έχουν κάνει ΕΔΕΚ και Αλληλεγγύη.

—Και τα τρία κόμματα συμφωνούμε σε δύο βασικά και κρίσιμα ζητήματα. Ότι πρέπει να αλλάξει η σημερινή πορεία στις διαπραγματεύσεις και ότι εκείνο που έχει σημασία είναι η ουσία και το περιεχόμενο της λύσης κι όχι το «περιτύλιγμα». Αν εξασφαλίξει τους στόχους μας, όπως την εφαρμογή των βασικών ελευθεριών από όλους τους Κυπρίους, την αποχώρηση όλων των στρατευμάτων και των εποίκων, την κατάρρευση των εγγυήσεων, την επιστροφή των προσφύγων και των περιουσιών σε συνθήκες ελευθερίας και ασφάλειας και όλα τα άλλα που επιδιώκουμε, το συνταγματικό πλαίσιο είναι δευτερεύον. Το ΔΗΚΟ δεν έχει αλλάξει θέση. Από την άλλη όμως κάποιος έχει φτάσει στο άλλο άκρο. Κι ενώ η ΔΔΟ είχε γίνει αποδεκτή σαν ένας τελικός οδοντωτός συμβιβασμός, την έχουν μετατρέψει στη βασική μας επιδίωξη και την αρχική μας διαπραγματευτική θέση. Η άλλη πλευρά το εκμεταλλεύεται αυτό και μας προμouλκεί σε λύση συνομοσπονδίας δύο ανεξαρτήτων οντοτήτων.

Πρώτα οι προεδρικές εκλογές και μετά τα θέλω μου για το ΔΗΚΟ

—Η παρακαταθήκη του ιδρυτή του ΔΗΚΟ με ποια λύση υπηρετείται;

—Οι βασικές πολιτικές και αρχές του ΔΗΚΟ παραμένουν οι ίδιες, δεν έχουν αλλάξει. Αυτοί που λένε ότι το ΔΗΚΟ απέκτησε ακραίες θέσεις θα πρέπει να πουν ποιες είναι αυτές. Ποιες έχουν αλλάξει; Από την εποχή του Σπύρου Κυπριανού το ΔΗΚΟ παραμένει σταθερό στις αρχές του και το περιεχόμενο της λύσης που δέχεται, όπως το ανάθερα προηγούμενος, και στις απαράδεκτες πρόνοιες που απορρίπτει, όπως την εκ περιτροπής προεδρία και τις τέσσερις ελευθερίες για του Τουρκούς υπηκόους. Εμείς δεν πήγαμε σε ακραίες θέ-

σεις. Οι άλλοι κινήθηκαν προς τα πίσω. Το ΔΗΚΟ έμεινε σταθερό στις γραμμές του Σπύρου Κυπριανού όπως τις συνέχισε ο Τάσος Παπαδόπουλος. Άλλοι αλλάξαν τις θέσεις τους και άρρισαν να ριχθούν νερό στο κρασί τους.

—Σε περίπτωση εκλογής του Νικόλα έχετε πρόθεση να διεκδικήσετε την προεδρία του ΔΗΚΟ;

—Πάντα περιορίζομαι στον άμεσο στόχο. Δεν κάνω μακροπρόθεσμος σχεδιασμούς. Για μένα ο στόχος σήμερα είναι διπλός. Η επιτυχία στις εκλογές και η ενδυνάμωση του ΔΗΚΟ. Αυτό έχει τεράστια σημασία για μένα. Τα άτομα πάνε και έρχονται, εκείνο που

είναι διαχρονικό είναι ο θεσμός, το κόμμα. Μέσα από αυτή την εκλογική προσπάθεια, που πιστεύω θα είναι θετική, αλλά όποια και αν είναι η κατάληξη της, εγώ θα ήθελα να δω να βγαίνει ενδυναμωμένο το ΔΗΚΟ. Όλα τα άλλα έχουμε χρόνο να τα δούμε μετά τις εκλογές.

—Το Υπουργείο Εξωτερικών θα σας ενδιαφέρει περισσότερο;

—Και πάλι υποθετικό ερώτημα που προτιμώ να μην απαντήσω. Να μην το γροσουζέψουμε. Να πετύχει πρώτα ο στόχος μας και μετά ο καθένας θα προσφέρει απ' όποιο βήμα μπορεί και ανάλογα με τις περιστάσεις.

ΑΡΘΡΟ / Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

Αχρειαστα πολιτικά και οικονομικά κουβαρνταλίκια

Επώνυμα άτομα σε Ελλάδα και Κύπρο έχουν κατά καιρούς αλλά και πρόσφατα υποστηρίξει δημόσια, και όχι μόνο, την άποψη ότι θα πρέπει πριν από τη λύση να καταθέσουμε σε ειδικό ταμείο την αναλογία των Τ/κ στα έσοδα από το φυσικό αέριο (Φ.Α.) ώστε να αποφύγουμε την αντίδραση της Τουρκίας και να πείσουμε τον διεθνή παράγοντα για τις καλές μας προθέσεις. Η άποψη αυτή είναι πολιτικά προβληματική και επιζήμια για τους λόγους που αναλυτικά θα εξηγήσω στη συνέχεια.

Κατά πρώτο κανένας δεν μας εγγυάται ότι θα καταλήξουμε σε ομοσπονδιακή λύση. Αντίθετα υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο για κατάρρευση των διαπραγματεύσεων. Την ίδια στιγμή οι Τ/κ μιλούν για λύση δύο κρατών. Τη διαπραγματεύεται μια τέτοιας λύσης είχε προτείνει το 2013

ο κ. Νταβούτογλου. Παράλληλα οι σύμβουλοι του Ερντογάν απειλούν και με προσαρτήση των Κατεχομένων στην Τουρκία. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις οι Τ/κ δεν θα παραμείνουν πολίτες της Κ.Δ. και κατά συνέπεια δεν θα έχουν κανένα δικαίωμα στα έσοδα από το Φ.Α.

Η επαναδιεκδίκηση των όποιων κλημάτων θα ήταν πολιτικά και ενδεχομένως και νομικά προβληματικά. Κατά δεύτερο η θέση μας ότι οι Τ/κ θα επωφεληθούν από το Φ.Α. μόνο σε περίπτωση ομοσπονδιακής λύσης γίνεται αποδεχτή και από τον διεθνή παράγοντα (ΗΠΑ). Εξάλλου αν τους δώσουμε από τώρα μερίδιο από το Φ.Α. τι κίνητρο θα έχουν για ομοσπονδιακή λύση; Το τι θα πάρουν στο πλαίσιο της λύσης έχει επίσης συμφωνηθεί, και μάλιστα κατά τρόπο γενναίο. Περιλαμβάνεται στις συγκλίσεις που οι δύο πλευρές έχουν

φτάσει. Τρίτο οι φυσικοί πόροι της Κ.Δ. ήταν και είναι, σύμφωνα με το σύνταγμα του 1960, ευθύνη της κυβέρνησης της Κ.Δ. και όχι των κοινοτήτων. Ακόμα και σε περίπτωση ομοσπονδιακής λύσης έχει ήδη συμφωνηθεί ότι οι φυσικοί πόροι θα τύχουν διαχείρισης από την κεντρική κυβέρνηση και όχι από τις πολιτείες. Άρα και μετά την όποια ομοσπονδιακή λύση δεν τίθεται θέμα ξεχωριστού ταμείου για τους Τ/κ. Η πρόταση Έργοιου, που δυστυχώς κάποιος Ε/κ ασπάζονται, για δημιουργία δικινοτικής επιτροπής διαχείρισης του Φ.Α. από σήμερα στην ουσία ακυρώνει την Κ.Δ. Επιπρόσθετα στο πλαίσιο της λύσης αναμένεται να ρυθμιστούν όλες οι οικονομικές πτυχές περιλαμβανομένων του περιουσιακού και των οφειλών των Τ/κ π.χ. από την κατανάλωση του ηλεκτρικού ρεύματος. Άρα πώς κάποιος θέλουν να προκαταβάλουν

χρήματα στους Τ/κ ενώ εκκρεμούν οι Τ/κ οφειλές; Είτε αρέσει σε κάποιους είτε όχι η Κ.Δ. θα συνεχίσει να διαχειρίζεται τα του Φ.Α. Οι Ε/κ είμαστε από το 1964 (απόφαση του Σ.Α. ΟΗΕ 186) οι de jure διαχειριστές της Κ.Δ. Αυτό θα αλλάξει μόνο όταν οι Τ/κ πιάσουν να έχουν παράνομα και de facto τον έλεγχο του 36% του εδάφους της Κ.Δ. που πήραν το 1974 και συμφωνήσουν μαζί μας τους όρους μιας λειτουργικής ομοσπονδίας. Αυτό είναι το πιο ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί μας και δεν το χαρίζουμε παρά μόνο με πολύ σοβαρά ανταλλάγματα.

Έρχομαι και στη θέση ότι η Τουρκία δεν θα μας επιτρέψει να αξιοποιήσουμε το Φ.Α. Η Τουρκία έκανε εισβολή το 1974 μόνο μετά από την πραξικοπηματική ανατροπή του Προέδρου Μακαρίου και όχι πριν παρά τις απώλειες των Τ/κ σε σειρά

συγκρούσεων. Η Τουρκία πέτυχε να παρεμποδίσει την έλευση των S300 το 1999 μετά από σειρά δικών μας λαθών. Όμως μετά από δύο χρόνια δουλέψαμε αθόρυβα και σοβαρά και φέραμε άλλους εξίσου ισχυρούς πυραύλους.

Το 2002 η Τουρκία απειλούσε με αντίδραση άνευ ορίων σε ένταξη μας στην Ε.Ε. Το 2004 με έξυπνους διπλωματικούς και πολιτικούς χειρισμούς ενταχθήκαμε στην Ε.Ε. χωρίς τουρκικές αντιδράσεις. Το 2012 πετύχαμε να τρυπήσουμε και να βρούμε Φ.Α. στο οικόπεδο 12 παρά τις τουρκικές ενστάσεις και απειλές. Μπορούμε να το επαναλάβουμε και στο οικόπεδο 11 με ανάλογα σοφές και συνετές κινήσεις και χωρίς αχρειαστα πολιτικά και οικονομικά κουβαρνταλίκια.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Προξενιό ΑΚΕΛ-Σπανού και φλερτ με Καρογιάν

Οι διεργασίες για επιλογή υποψηφίου από την Εζεκία Παπαϊωάννου πέραν της Αριστεράς, άλλοι μνηστήρες και κρυφά χαρτιά

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Το ΑΚΕΛ ριχνοντας το όνομα του τεχνοκράτη-επιχειρηματία Μάικ Σπανού στη δημόσια σφαίρα ως εν δυνάμει υποψηφίου στις προεδρικές εκλογές που θα μπορούσε να στηρίξει, αφενός δοκιμάζει τα νερά σε ό,τι αφορά το κομματικό ακροατήριο και αφετέρου στέλνει μήνυμα στην κοινή γνώμη ότι έχει λάβει τα μηνύματα των καιρών αλλά και του εκλογικού σώματος.

Σε ό,τι αφορά το κομματικό ακροατήριο, οι αρχικές εκτιμήσεις που προκύπτουν είναι ότι δείχνει έτοιμο να επιστρέψει σε δοκιμασμένες στο παρελθόν και πιο ασφαλείς επιλογές με κομματικό υπο-

Το «συννοικέσιο» ΑΚΕΛ και Μάικ Σπανού έγινε με προξενική τον προσωπικό φίλο του κ. Σπανού, ορκωτό λογιστή Νίκο Κωνσταντίνου, στέλεχος του κόμματος και φίλο του Άντρου Κυπριανού.

ψηφίο από την κεντροδεξιά, τώρα ίσως και από τη φιλελεύθερη δεξιά στο πρότυπο Μάικ Σπανού. Κι αυτό συνεπεία της πενταετίας Χριστόφια, η οποία φαίνεται να επέφερε «εγκαυμάτα τρίτου βαθμού» στο πάλαϊ ποτέ συμπαγές εκλογικό σώμα του 30% συν, του κόμματος της Αριστεράς, σε σημείο που να ανακαλείται στη μνήμη των λαϊκών μαζών το ρητό «άμα καείς με το λαπά φουσάς και το γιαούρτι».

Σχετικά με τους πέραν του κόμματος εκλογείς, η Εζεκία Παπαϊ-

ωάννου εμφανέστατα διαχέει το μήνυμα ότι στη βάση «του μοντέλου Γιώργου Βασιλείου» αναζητεί τεχνοκράτη υποψήφιο που να γνωρίζει σαν την τσέπη του, πώς λειτουργεί στον σημερινό κόσμο η οικονομία, αρχίς γενομένης από τον εν πολλοίς αμαρτία τραπεζικό τομέα και μέχρι τον απαιτητικό κόσμο των επιχειρήσεων, «με στόχο να μπει η οικονομία σε τροχιά πραγματικής ανάπτυξης, καταπολέμησης της ανεργίας και συνεπώς πιο δικαιο καταμερισμού του εισοδήματος».

Το προξενιό

Με βάση τις πιο πάνω προδιαγραφές, συν το γεγονός ότι υποστηρίζει τη λύση του Κυπριακού στη βάση της ΔΔΟ, το «συννοικέσιο» ΑΚΕΛ και Μάικ Σπανού έγινε με προξενική τον προσωπικό φίλο του κ. Σπανού, ορκωτό λογιστή Νίκο Κωνσταντίνου. Το όνομα του κ. Κωνσταντίνου κυκλοφόρησε από τα ΜΜΕ, για σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα την πενταετία Χριστόφια, λόγω της σύγκρουσης που είχε με τον Αθανάσιο Ορφανίδη, όταν ο δεύτερος ήταν διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας και ο πρώτος μέλος του ΔΣ της ΚΤΚ. Άνθρωπος χαμηλών τόνων ο Νίκος Κωνσταντίνου, αν και δεν είναι εκ των ευρέως γνωστών στελεχών του Κόμματος έχει επιρροή στην Εζεκία Παπαϊωάννου λόγω της στενής φιλίας του με τον τέως βουλευτή του ΑΚΕΛ και νυν μέλος του Δ.Σ. της ΚΤΚ Σταύρο Ευαγόρου αλλά και της φιλικής σχέσης που διατηρεί και με τον Άντρο Κυπριανού. Με αυτά τα δεδομένα η πρόταση Κωνσταντίνου περί Μάικ Σπανού κατ' αρχάς έχει γίνει αποδεκτή από την ηγεσία του κόμματος, η οποία και ανέλαβε να την πάει παρακάτω

Στο πλαίσιο μιας πιο «ήπιας» επιλογής, από τη δεξιά υποψηφιότητα Μάικ Σπανού, ακούγεται και το όνομα του Μάριου Καρογιάν, στη βάση του επιχειρήματος ότι αν το ΑΚΕΛ στις προηγούμενες εκλογές με δικό του υποψήφιο (Στ. Μαλά) πήρε στον πρώτο γύρο ποσοστό 27%, τώρα με υποψήφιο από το χώρο του Κέντρου έχει σοβαρές πιθανότητες τελικής επιτυχίας.

προς διαπίστωση προθέσεων της κομματικής βάσης αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας. Τα δεδομένα δεν είναι απολύτως βατά για τα ηγετικά στελέχη σε σχέση με τη συγκεκριμένη υποψηφιότητα, διότι ο κ. Σπανός ως φιλελεύθερος δεξιός επιχειρηματίας δεν «κουμπώνει» εύκολα με τις εργασιακές και κοινωνικές ευαισθησίες του κατ' εξοχήν αριστερού κόμματος του τόπου αλλά πρόκειται κλασικά για την περίπτωση που η ανάγκη γίνεται φιλοτιμία. Και αυτό διότι είναι διάχυτη η ανησυχία που υπάρχει μεταξύ

της ηγεσίας του κόμματος για την επιτυχία στην επιλογή του κατάλληλου υποψηφίου, ώστε το ΑΚΕΛ να μη βρεθεί ενώπιον του εφιαλτικού ενδεχομένου να μείνει εκτός δεύτερου γύρου και να έχει να επιλέξει μεταξύ Νίκου Αναστασιάδη και Νικόλα Παπαδόπουλου.

Οικονομική επιφάνεια

Σημειώνεται ότι ενθάρρυνση στο ΑΚΕΛ, για να προχωρήσει πιο θαρραλέα σε μια δεξιά επιλογή, έδωσε η εμφάνιση του ονόματος του μεγαλοεπιχειρηματία Σερ Στέ-

λιου Ιωάννου, από την παραπολιτική στήλη της «Κ», #PoliticsBlog, που για μερικές ώρες προκάλεσε αναταράξεις στο προεκλογικό τοπίο, θεωρούμενη σαν σίγουρη επιλογή νίκης, ενώ συζητήθηκε επισταμένα τις επόμενες μέρες παρά τη δήλωσή του ίδιου ότι δεν ενδιαφέρεται να συμμετέχει σε οποιαδήποτε πολιτική θέση, οποιασδήποτε χώρας. Στην ίδια λογική κυκλοφόρησε και το όνομα του εκ Λεμεσού επιχειρηματία Πανίκου Παπανικολάου, ο οποίος υπήρξε για πολλά χρόνια πρόεδρος της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Αμερικής με ισχυρό λόγο στην Ομογένεια αλλά και με προσβάσεις στο λεγόμενο αμερικανικό establishment. Είναι κοινό μυστικό στους γνώστες των διαδραματιζόμενων στο προεκλογικό τοπίο πως η οικονομική επιφάνεια του προσώπου που θα αναλάβει το χρίσμα του υποψηφίου που θα στηρίξει το ΑΚΕΛ, είναι παράλληλα και με τις θέσεις του στο Κυπριακό, σημαντικότατο προτέρημα.

Και το φλερτ

Η επόμενη κίνηση του Άντρου Κυπριανού ήταν αυτή για τον Μάικ Σπανό η οποία βρίσκεται ήδη επί τάπητος. Μετρώντας τις πρώτες αντιδράσεις στη βάση του κόμματος για την υποψηφιότητα Σπανού, φάνηκε ότι δεν πληροί μεν εκείνα τα στοιχεία που είχε η υποψηφιότητα Βασιλείου, με τους από καταβολής ΑΚΕΛ οικογενειακούς δεσμούς με το κόμμα, ωστόσο είναι υπό τις περιστάσεις, καλύτερη από μία των κομματικών επιλογών, που όπως έδειξαν σχετικές δημοσκοπήσεις χτυπούν χαμηλά ποσοστά, αν και αναφερόμαστε σε στελέχη όπως ο Άντρος Κυπριανού, ο Ανδρέας Χρίστου και ο Κίκης Καζαμίας. Το ίδιο συμβαίνει και με πρόσωπα όπως η

τέως υπουργός εξωτερικών Ερατώ Κοζάκου Μαρκουλλά και ο προεδρικός υποψήφιος του ΑΚΕΛ στις προηγούμενες εκλογές Σταύρος Μαλάς, παρόλο που είχε περάσει στο δεύτερο γύρο με 26,91%. Έτσι τις επόμενες κινήσεις της Εζεκία Παπαϊωάννου εν πολλοίς θα καθορίσει μια σχετική δημοσκόπηση, σίγουρα με το όνομα του Μάικ Σπανού στη λίστα αλλά και όχι μόνο αυτό. Αν και ο κ. Σπανός, σε πρώτο επίπεδο γίνεται αποδεκτός, μεσαία στελέχη του κόμματος δείχνουν να έχουν προτίμηση σε μια πιο κεντρώα, «πιο ήπια», όπως μας ελέχθη υποψηφιότητα. Στο πλαίσιο αυτό ακούγεται και το όνομα του τέως προέδρου του ΔΗΚΟ Μάριου Καρογιάν στη βάση του επιχειρήματος ότι αν το Κόμμα στις προηγούμενες εκλογές με δικό του υποψήφιο (Σταύρο Μαλά), συγκέντρωσε στον πρώτο γύρο ποσοστό 26,91%, με υποψήφιο από τον χώρο του Κέντρου μπορεί να περάσει στον δεύτερο γύρο, με σοβαρές πιθανότητες τελικής επιτυχίας αφού λογικά θα αντλήσει και μεγάλο ποσοστό ψήφων από τον ενδιάμεσο χώρο, ο οποίος παραδοσιακά έλκεται από την εξουσία. Ο ενδιάμεσος χώρος που κατέρχεται στις εκλογές με υποψήφιος τον Νικόλα Παπαδόπουλο στηριζόμενο από την ΕΔΕΚ και την Αλληλεγγύη και τον Γιώργο Λιλλήκα της Συμμαχίας Πολιτών. Όπως και να έχουν τα πράγματα, είναι γνωστή και δεδομένη η μέθοδος που θα ακολουθηθεί μετά την τελική συνεννόηση με τον υποψήφιο στον οποίο θα καταλήξει η ηγεσία του ΑΚΕΛ. Ο εκλεκτός της Εζεκία Παπαϊωάννου θα εξαγγείλει ανεξάρτητη υποψηφιότητα, η οποία θα τεθεί ενώπιον των οργάνων του κόμματος και θα εγκριθεί ο «αρραβώνας» με προικοσύμφωνο το εκλογικό πρόγραμμα.

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Η Εθνική Αρχή Στοιχημάτων ζητά την υποβολή δήλωσης ενδιαφέροντος από άτομα ή Εταιρείες που διαθέτουν προς ενοικίαση κτίριο σε ακτίνα δυο (2) χιλιομέτρων από το Υπουργείο Οικονομικών, συνολικού εμβαδού 650τ.μ. περίπου με απόκλιση ±3%, για τη στέγαση των γραφείων της Αρχής, με εύκολη πρόσβαση από τους πολίτες, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 5 (πέντε) έτη με δικαίωμα παράτασης από μέρος του Ενοικιαστή για άλλες δύο περιόδους 2 (δύο) ετών, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο, αν τα δύο συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν, της διαπραγμάτευσης για μακροχρόνια ενοικίαση, ενοικιαγορά ή αγορά. Το κτίριο πρέπει να είναι έτοιμο για παράδοση το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2017.

2. Ο Ιδιοκτήτης του κτιρίου πρέπει να έχει εξασφαλισμένες όλες τις απαιτούμενες κατά Νόμο άδειες ή να μπορεί να τις εξασφαλίσει για ενοικίαση και χρήση, και να έχει εμβαδόν γραφειακών και άλλων χώρων 650 τ.μ. (συμπεριλαμβανομένων των διαδρόμων διακίνησης και υπηρεσιών και αποθηκών). Οι απαιτούμενες άδειες πρέπει να έχουν εξασφαλισθεί πριν την παράδοση του κτιρίου ή σε καθορισμένη χρονική περίοδο που έπεται της ημερομηνίας παράδοσης του κτιρίου. Σε περίπτωση κωλύματος εξασφάλισης των αναγκαίων αδειών ο μισθωτής έχει το δικαίωμα άμεσης διακοπής /τερματισμού της σύμβασης. Οι κατά Νόμο απαιτούμενες Άδειες και Πιστοποιητικά οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων το Πιστοποιητικό Έγκρισης ("Τελική" Έγκρισης) και το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης, πρέπει να υποβληθούν από τους Ιδιοκτήτες κατά την υποβολή της προσφοράς ή να εξασφαλισθούν πριν τη μεταστέγαση της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων.

3. Σημειώνεται ότι το κτίριο που θα προεπιλεγεί θα επιθεωρηθεί από όλες τις αρμόδιες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και οι τροποποιήσεις του κτιρίου που θα ζητηθούν πριν την υπογραφή

του Ενοικιαστήριου Εγγράφου, ούτως ώστε το κτίριο να διαμορφωθεί κατάλληλα με βάση της ανάγκες της Αρχής, θα επιβαρύνουν αποκλειστικά τον Ιδιοκτήτη και θα πρέπει να ολοκληρωθούν εντός των ορισμένων πλαισίων που απαιτείται η παράδοσή του. Επιπρόσθετα ο Ιδιοκτήτης θα επωμίζεται όλα τα έξοδα συντήρησης του κτιρίου καθ' όλη τη διάρκεια ενοικίασης του κτιρίου.

4. Το σύνολο των εργαζομένων ανέρχεται στους 30 περίπου. Το κτίριο πρέπει να παρέχει ανοικτούς ή/και ανεξάρτητους χώρους για γραφεία, αίθουσες συνεδριάσεων, αποθήκες κλπ. Επίσης, να παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης σε άτομα με αναπηρία, να διαθέτει ανελκυστήρα, κλιματισμό και δομημένη καλωδίωση για σκοπούς λειτουργίας δικτύων επικοινωνίας ηλεκτρονικών υπολογιστών, να υπάρχει η δυνατότητα εγκατάστασης τέτοιας καλωδίωσης σε όλους τους εργασιακούς χώρους, σύστημα πυρασφάλειας και πυρανίχνευσης όπως και σύστημα συναγερμού, κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και ελέγχου πρόσβασης, δηλαδή όλες τις αναγκαίες ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

5. Το κτίριο πρέπει να διαθέτει επίσης επαρκή χώρο στάθμευσης για τις ανάγκες του προσωπικού (30 χώρους), καθώς και 10 χώρους στάθμευσης επισκεπτών, δηλαδή χώρο με εύκολη πρόσβαση στο κοινό.

6. Με τη δήλωση ενδιαφέροντος πρέπει να υποβληθούν τα ακόλουθα αντίγραφα:

1. Τίτλος Ιδιοκτησίας
2. Τελική Έγκριση ή Άδεια Οικοδομής,
3. Αρχιτεκτονικά Σχέδια κατόψεων /όψεων και τομών της οικοδομής,
4. Πιστοποιητικό Ελέγχου Στατικής Επάρκειας Κτιρίου, αν ανεγέρθηκε πριν το 1987, 5. Κατάλογος Εμβαδών και

Σχέδιο Εμβαδομέτρησης τόσο των ωφέλιμων χώρων ανά όροφο, όσο και των εμβαδών των αποθηκών τα οποία να συνάδουν με την υφιστάμενη κατάσταση,

6. Τοπογραφικό Σχέδιο στο οποίο να υποδεικνύεται η θέση της οικοδομής, 7. Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης,

8. Ενωπόγραφη Δέσμευση /Δήλωση από συνιδιοκτήτες, αν η οικοδομή έχει πέραν του ενός ιδιοκτήτη για το πραγματικό ενδιαφέρον ενοικίασης του κτιρίου, και 9. Χάρτης της ευρύτερης περιοχής που βρίσκεται το κτίριο.

7. Στη δήλωση πρέπει να αναφερθεί το προτεινόμενο ενοίκιο ανά τετραγωνικό μέτρο (€/τ.μ.) για γραφειακούς και αποθηκευτικούς χώρους.

8. Η δήλωση ενδιαφέροντος πρέπει να απευθύνεται στην Πρόεδρο της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων στην Οδό Γωνιά Μιχ. Καραολή και Γρ. Αυξεντίου, Τ.Τ.1443, Λευκωσία και να κατατεθεί στο κιβώτιο προσφορών του Υπουργείου Οικονομικών το αργότερο μέχρι τις 9:00π.μ. Παρασκευή 2 Ιουνίου 2017. Για πληροφορίες και διευκρινήσεις παρακαλώ καλέστε στο τηλέφωνο με αριθμό 22601215.

9. Σημειώνεται ότι τα ακόλουθα έγγραφα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής, για μελέτη και περαιτέρω πληροφόρηση, πριν την υποβολή της δήλωσης ενδιαφέροντος: Α) Αναλυτική Πρόσκληση Δήλωσης Ενδιαφέροντος Β) Προσύμφωνο ενοικιαστήριου συμβολαίου Γ) Έντυπο αξιολόγησης Δ) Ενοικιαστήριο συμβόλαιο Ε) Χάρτης περιοχής

Ο ηγέτης του αντιπολιτευόμενου Εθνικιστικού Κόμματος της Μάλτας, Σίμον Μπισούτι, λίγες ημέρες πριν από την εκλογική αναμέτρηση της 3ης Ιουνίου.

Ερευνα για τους χάκερ ακολουθώντας τα ίχνη του ιού WannaCry

Τα δύο τρίτα των θυμάτων της κυβερνοεπίθεσης της περασμένης εβδομάδας διέθεταν λειτουργικό σύστημα Windows 7 και δεν είχαν τις τελευταίες ρυθμίσεις ασφαλείας, όπως δείχνει έρευνα που πραγματοποίησε από την εταιρεία BitSight για λογαριασμό του ειδησιογραφικού πρακτορείου Reuters.

Οι ερευνητές προσπάθησαν να εντοπίσουν τα πρώτα χνάρια του ιού WannaCry, ενός ιού που εξακολουθεί να αποτελεί πραγματική απειλή στην Κίνα και τη Ρωσία, καθώς ευελπιστούν ότι αν βρουν τα πρώτα πλήγματα θα καταφέρουν να φτάσουν και σε αυτούς που βρίσκονται πίσω από την επίθεση.

Εκτοντάδες χιλιάδες υπολογιστές σε όλο τον κόσμο επλήγησαν από την κυβερνοεπίθεση με τον ιό WannaCry.

Μία θεωρία είναι ότι πίσω από το κακόβουλο λογισμικό βρίσκεται η Βόρεια Κορέα. Φημολογείται ότι η ομάδα Lazarus, εξειδικευμένοι χάκερ, δουλεύει για λογαριασμό της Βόρειας Κορέας. Σύμφωνα με ειδικούς της Google σε θέματα ασφαλείας, υπάρχουν αρκετές ομοιότητες μεταξύ του κώδικα που απαρτίζει τις συνηθές του WannaCry –του κακόβουλου λογισμικού που χρησιμοποιήθηκε στις πρόσφατες επιθέσεις– και εργαλείων τα οποία εικάζεται πως έχει αναπτύξει η συγκεκριμένη ομάδα στο παρελθόν.

Από την πλευρά της, η εταιρεία διαδικτυακής ασφαλείας Kaspersky Labs αναφέρει σε ανακοίνωσή της ότι χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προηγούμενες εκδόσεις του WannaCry προκειμένου να βγει ένα συγκεκριμένο πόρισμα.

Οι ειδικοί σε θέματα ασφαλείας ηλεκτρονικών υπολογιστών προειδοποιούν ότι, αν και περι τις τριακόσιες χιλιάδες ηλεκτρονικές διευθύνσεις επλήγησαν από το κακόβουλο λογισμικό WannaCry, πρέπει να αναμένονται και νέες επιθέσεις από εκδόσεις του ιού που θα έχουν επιδιορθωθεί τις αρχικές ατέλειες του με δραματικές συνέπειες.

«Κάποιες εταιρείες απλώς δεν γνωρίζουν τους κινδύνους. Κάποιες δεν θέλουν να διακινδυνεύσουν να διαταράξουν τις διαδικασίες τους και άλλες απλά δεν έχουν αρκετό προ-

Τα δύο τρίτα των θυμάτων της κυβερνοεπίθεσης διέθεταν Windows 7 και δεν είχαν ανανεωμένες ρυθμίσεις ασφαλείας.

σωπικό», επισημαίνει ο Ζίβ Μαντόρ, αντιπρόεδρος της εταιρείας ερευνών ασφαλείας SpiderLabs. «Υπάρχουν πολλοί λόγοι που οι άνθρωποι αφήνουν τα κενά ασφαλείας να υπάρχουν και κανείς από αυτούς τους λόγους δεν είναι καλός», κατέληξε ο Μαντόρ. Εξίσου ευάλωτοι, πάντως, φάνηκαν να είναι και οι υπολογιστές που χρησιμοποιούσαν ως λειτουργικό σύστημα παλαιότερες εκδόσεις των Windows, όπως το Windows XP, σύστημα με το οποίο ήταν εξοπλισμένο το βρετανικό Εθνικό Σύστημα Υγείας, που παρέλυσε από την κυβερνοεπίθεση.

REUTERS, ΑΠΕ

*Ο Ιανός απουσιάζει.

Μπλόκο Facebook σε δημοσιογράφο

Δημοσίευσε πληροφορίες για διαφθορά του πρωθυπουργού της Μάλτας

Το Facebook επέβαλε λογοκρισία σε βραβευμένο με βραβείο Πούλιτζερ δημοσιογράφο από τη Μάλτα επειδή δημοσίευσε κάποια άρθρα για τη διαφθορά του πρωθυπουργού της νησιωτικής χώρας και των συνεργατών του. Ο Μάθιου Καραούνα Γκαλιτσία, μέλος της διεθνούς κοινοπραξίας ερευνητών δημοσιογράφων, της ομάδας που έφερε στην επιφάνεια τα Panama Papers, έχασε την πρόσβαση στο λογαριασμό του στο Facebook εξαιτίας τεσσάρων αναρτήσεων, οι οποίες τελικά αφαιρέθηκαν επειδή παραβίαζαν τις πολιτικές και τους κανόνες της ιστοσελίδας κοινωνικής δικτύωσης.

«Για εμένα η διαδικασία ήταν άκρως διαφωτιστική επειδή κατάλαβα πόσο τιμωρητική μπορεί να είναι αυτή η πολιτική για έναν δημοσιογράφο», δήλωσε ο Καραούνα

Γκαλιτσία με ηλεκτρονική του επιστολή προς τη βρετανική εφημερίδα Guardian. Οι αναρτήσεις, οι οποίες ήταν γραμμένες στη μαλτέζικη γλώσσα, αναφέρονταν τις λαθροχειρίες του πρωθυπουργού της μικρής χώρας Τζοσέφ Μουσκάτ, του επιτελάρχη του Κιθ Σέμπρι και του υπουργού Ενέργειας Κονράντ Μίτσι. Κάθε ανάρτηση περιείχε και φωτογραφίες από έγγραφα των Panama Papers.

Η λογοκρισία του δημοσιογράφου έρχεται σε μια περίοδο πολιτικής αναταραχής στη Μάλτα, όπου οι πρόωρες εκλογές θα διεξαχθούν στις 3 Ιουνίου. Η περυσινή δημοσίευση των Panama Papers προκάλεσε θύελλα στο νησιωτικό κράτος, καθώς αποκάλυφθηκε ότι ο Σέμπρι και ο Μίτσι είχαν δημιουργήσει μία σειρά από εταιρείες στον Παναμά. Αν και η κυβέρνηση Μου-

σκάτ κατάφερε να επιβιώσει του σκανδάλου η ερευνήτρια δημοσιογράφος Δάφνι Καραούνα Γκαλιτσία ισχυρίστηκε ότι η σύζυγος του Μουσκάτ είχε δημιουργήσει μία ακόμα εταιρεία διαμέσω της οποίας εισέπραττε αμοιβές. Ο Μουσκάτ και η σύζυγος του αρνήθηκαν ότι εισέπρατταν αμοιβές ή ότι είχαν την παραμικρή σχέση με την εταιρεία και απειλίσαν ότι θα μνηύσουν τη δημοσιογράφο. Επίσης τότε είχαν επισημάνει ότι δεν είχε δοθεί στη δημοσιότητα κανένα έγγραφο που να σχετίζεται με την υπόθεση.

Το χρονικό

Στις 7 Μαΐου, ο Μάθιου Καραούνα Γκαλιτσία, γιος της Δάφνης, άρχισε να δημοσιεύει το δικό του ρεπορτάζ για τις offshore εταιρείες αλλά και διάφορα πολιτικά πρόσωπα στη σε-

λίδα του στο Facebook. Οι αναρτήσεις του περιλαμβάνουν και σκανδαλισμένα έγγραφα από τα Panama Papers, όπως διαβατήρια, τραπεζικούς λογαριασμούς αλλά και επιστολές, όπως εξάλλου και την αποκωδικοποίησή τους από τον ίδιο τον δημοσιογράφο. Στις 10 Μαΐου, ο πρωθυπουργός της Μάλτας ανακοίνωσε ότι πρόκειται να μνηύσει τον δημοσιογράφο για συκοφαντική δυσφήμιση εξαιτίας των ισχυρισμών του σε μία από αυτές τις αναρτήσεις. Στις 16 Μαΐου, ο Καραούνα Γκαλιτσία έχασε την πρόσβαση του στον λογαριασμό του στην ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, ενώ πολλές από τις αναρτήσεις του σβήστηκαν. Το θέμα ερευνά σήμερα το Facebook, χωρίς να είναι σαφές ποιος κανόνας της κοινότητας του παραβιάστηκε από τον δημοσιογράφο.

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η ώρα της Κύπρου

Πολλές φορές τα δεδομένα είναι πιο απλά ή πιο εύκολα να αναλυθούν από ό,τι αρέσει σε όλους εμάς που είμαστε στην πολιτική να τα παρουσιάζουμε. Χανόμαστε σε ερμηνείες περί προνοιών ή για δευτερευόντα ζητήματα σε ό,τι αφορά το μέγιστο των ζητημάτων, το Κυπριακό και κάνουμε τη μεγάλη εικόνα, την κύρια εικόνα. Ας ξεκινήσουμε όμως με μερικές σταθερές, που όσο και να ακούγονται χιλιοειπωμένες και μπανάλ, πρέπει να λέγονται.

Το Κυπριακό θα επιλυθεί μέσω διαλόγου. Σε αυτό συμφωνούμε, πιστεύω, όλοι. Δεν θα λυθεί με αδιέξοδο στη διαπραγμάτευση και με ένα παιχνιδι εκατέρωθεν επίρριψης ευθυνών. Μια δεύτερη σταθερά είναι πως η θέληση της Αγκυρας είναι καταλυτική για το αν θα καταλήξουμε. Συνηθίσαμε να λέμε πως το κλειδί της λύσης του Κυπριακού το κρατάει η Τουρκία. Ένα τρίτο σημείο, το οποίο ίσως να έπρεπε να προηγηθεί σε αυτή την ανάλυση των άλλων δύο, είναι πως επιδιώκουμε λύση Διζωνικής, Διακοινοτικής Ομοσπονδίας, στη βάση αρχών που συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στο Εθνικό μας Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εισήχθη στην τελευταία συνάντηση με τον κ. Ακιντζί πρόταση για να ξεφύγουμε από το τέλμα που είναι ενώπιόν μας. Πρόταση κατέθεσε και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης. Από το ρεπορτάζ διαφαίνεται πως ο κ. Αϊντε στις εκ τους σύγχυτους διαπραγματεύσεις που είχε την επόμενη μέρα συζητήσει την πρόταση του Προέδρου Αναστασιάδη. Λογικό συμπέρασμα πως είναι πρόταση που μπορεί να σταθεί στο τραπέζι για το πώς

θα προχωρήσουμε σε μια δεύτερη Γενεύη. Στο δικό μου μυαλό, με δεδομένο πως τα Ηνωμένα Έθνη συζητούν επί αυτή της πρότασης, αν η Τουρκία θέλει να συνεχιστεί η παρούσα διαδικασία των διαπραγματεύσεων θα έρθει πίσω με αντιπρόταση. Αν δεν το κάνει μάλλον θα σημαίνει και το τέλος, δικαιώνοντας τον Πρόεδρο για την ουσία της πρότασής του. Αυτό που εισιγήθηκε ουσιαστικά ο Πρόεδρος Αναστασιάδης είναι να συνεχίσουμε από εκεί που μείναμε τον Γενάρη στη Γενεύη. Να δούμε πρώτα τον πυρήνα του Κυπριακού, την Ασφάλεια και τις Εγγυήσεις, να ξεδιαλύνει η Τουρκία τι θέλει στο Κυπριακό. Να ακολουθήσει το Εδαφικό, που λίγο πολύ θεωρούμε πως είναι πολύ κοντά σε κατάληξη και να αφήσουμε στο τέλος τα τέσσερα κεφάλαια που κατά κόρον συζητήθηκαν αυτά τα δύο χρόνια.

Στο εσωτερικό τώρα, οι λεγόμενες δυνατότητες του ενδιάμεσου χώρου συνεχίζουν να κατηγορούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ενδοτισμό και για υποχωρήσεις. Σύμφωνα και αυτό. Όπως το σύνθημα περί νέας δόξης στρατηγικής. Όταν τους ζητηθεί να αναλύσουν αυτή τη νέα στρατηγική εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς πως είναι μια ταμπέλα κενή περιεχομένου. Το ίδιο ισχύει και με

τον μύθο των συνεχών υποχωρήσεων. Αν αναλύσουμε ένα προς ένα τα σημεία που συμφωνήθηκαν μέχρι σήμερα, στα τέσσερα κεφάλαια, εύκολα θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα των βελτιώσεων κυρίως λόγω του ευρωπαϊκού κεκτημένου που επιβίβει πολλά ζητήματα με θετικό πρόσημο για τη δική μας πλευρά. Από την άλλη, τις τελευταίες εβδομάδες, το ΑΚΕΛ κατηγορεί τον Πρόεδρο για έλλειψη πρωτοβουλίας και για στοιχεία που ρέπουν στον αποριπτισμό, κατηγορίες που ενισχύθηκαν μετά την πρόταση της Τετάρτης. Η ρητορική αυτή παραπέμπει δυστυχώς σε προεκλογική στρατηγική που σίγουρα δεν βοηθά.

Μια άλλη παράμετρος που ποτέ δεν πρέπει να παραβλέπουμε είναι τα ζητήματα ενέργειας. Οι εκφοβισμοί της Τουρκίας θυμίζουν τους εκφοβισμούς και την αμφισβήτηση της κυριαρχίας της χώρας μας όταν συζητούσαμε την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τότε απειλούσε για αντίδραση άνευ όρων. Χρειάζεται να παραμεινουμε ψύχραιμοι και πιστοί στην υλοποίηση των ενεργειακών σχεδιασμών. Να μην πνέσουμε στην παγίδα συζήτησης περί κυριαρχίας.

Κανείς δεν λέει πως μια δεύτερη Γενεύη θα λύσει το Κυπριακό. Αυτό που θα ξεγυμνώσει όμως είναι την Τουρκία και τις προθέσεις της. Χρειάζεται σε αυτή τη διαδικασία, σε αυτό το στάδιο να είμαστε ξεκάθαροι. Να μη βάλουμε κανένα αστερίσκο και καμία υποσημείωση για την θέληση της δικής μας πλευράς για επίλυση του Κυπριακού. Τώρα είναι η ώρα, και είμαστε πιστεύω σε καλό, σε πολύ καλό δρόμο.

“
Να μη βάλουμε κανένα αστερίσκο και καμία υποσημείωση για τη θέληση της δικής μας πλευράς για επίλυση του Κυπριακού.

Βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας
twitter: @dmdemetriou

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Μπορεί να αλλάξει ο κόσμος

Το ανέκδοτο λέει ότι ένας πάμπλουτος ζήτησε από την αγαπημένη του να του βάλει στον τάφο του όλο χρυσάφι το οποίο φύλαγε για χρόνια στο χρηματοκιβώτιό του. Πέθανε ο άνθρωπος και η αγαπημένη του ικανοποίησε την επιθυμία του. Αλλά αντί να αδειάσει το χρηματοκιβώτιο, έβαλε απλώς μια επιταγή στο φέρετρό, με τη δεκαπλάσια αξία του χρυσού. Εκεί που θα πάει, ας την εξαργυρώσει, έλεγε στη φίλη της και γελούσε με το πάθος του αγαπημένου της, το οποίο μια ζωή την ταλαιπωρούσε. Και όλα αυτά μετά τα συγκλονιστικά λόγια που ακούγονται στην ακολουθία της κηδείας: «Πάντα ματαίωτες τα ανθρώπινα, όσα ουχ υπάρχει μετά θάνατον».

Η ματαιότητα του κόσμου καταδεικνύεται και στην περίφημη διαθήκη του Μεγάλου Αλεξάνδρου, του ισχυρότερου ίσως στρατηλάτη στην ιστορία του κόσμου. Οι τρεις τελευταίες επιθυμίες του νεαρού αλλά ετοιμοθάνατου ανθρώπου, ήταν να μεταφέρουν το φέρετρό του στους ώμους τους, οι καλύτεροι γιατροί της εποχής. Τους θησαυρούς που είχε αποκτήσει (ασήμι, χρυσάφι, πολύτιμους λίθους) να τους σκορπίσουν σε όλη τη διαδρομή, μέχρι τον τάφο του. Και τα χέρια του, να μείνουν να λικνίζουν στον αέρα, έξω από το φέρετρό, σε θέα όλων.

Η λαϊκή ρήση λέει: «Βάλε μπροστά σε ένα γαϊδούρι όσα χόρτα και όσο νερό θέλεις. Το ζώο θα φάει μόνο όσα χρειάζεται, έστω και αν το βασάνεις για να φάει περισσότερο.

Βάλε μπροστά από ένα άνθρωπο ένα τραπέζι γεμάτο με φαγητά και ποτά. Θα τρώει μέχρι να σκάσει. Ο μόνος ακρότατος σε αυτή τη γη, είναι ο άνθρωπος. Τα ίδια είπα, με άλλα λόγια η γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών Αντάνιο Γκουτιέρρες, πριν από μερικές μέρες, από το βήμα του Ευρωκοινοβουλίου. Μίλησε για τους οκτώ πλουσιότερους ανθρώπους του κόσμου, οι οποίοι κατέχουν τον μισό πλούτο του πλανήτη. Την ίδια ώρα καθημερινώς, χιλιάδες παιδιά πεθαίνουν από την πείνα και τις ασθένειες και εκατομμύρια νέοι και νέες ζουν χωρίς όνειρο για το αύριο, σε συνθήκες ανέχειας.

Στην Κύπρο της ευμάρειας των αριθμών, οι άνεργοι νέοι, παρακολουθούν θλιμμένοι τους μεγαλύτερους να συνεχίζουν να κοροϊδεύουν τις νέες γενιές, οι οποίες

Στην Κύπρο της ευμάρειας των αριθμών, οι άνεργοι νέοι, παρακολουθούν θλιμμένοι τους μεγαλύτερους να συνεχίζουν να κοροϊδεύουν τις νέες γενιές, οι οποίες ακόμη ζουν με το χαρτζιλίκι των γονιών και των παππούδων

ακόμη ζουν με το χαρτζιλίκι των γονιών και των παππούδων, χωρίς να μπορούν να ανοίξουν τα φτερά τους, χωρίς να μπορούν να δημιουργήσουν τη δική τους οικογένεια, χωρίς να μπορούν να βάλουν ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι τους. Οι νέοι παρακολουθούν στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τους «τετρωδούς» που έχουν «μπάρμπα στην Κορώνη» να διορίζονται στο Δημόσιο ως έκτακτοι και στη συνέχεια ως διά μαγείας, να μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου. Οι νέοι βλέπουν και τους απατεώνες του λευκού κολάρου, να κλέβουν τον κοσμάκη και το κράτος και το μόνο που έμεινε να ελπίζουν, είναι να έλθει και η σειρά αυτών των αναντικατάστατων.

Ο μέγιστος Νίκος Γκάτσος έγραψε το κλασικό: «Ακούστε τώρα την Ιστορία του Κεμάλ, ενός νεαρού Πρίγκιπα της Ανατολής απόγονου του Σεβάχ του Θαλασσινού που νόμισε πως μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, αλλά πικρές οι βουλιές του Αλλάχ και σκοτεινές οι ψυχές των ανθρώπων... Νικημένο μου ξεφτέρι δεν αλλάζουν οι καιροί, με φωτιά και με μαχαίρι πάντα ο κόσμος προχωρεί. Καληνύχτα Κεμάλ, αυτός ο κόσμος δεν θα αλλάξει ποτέ, καληνύχτα...»

Αλλά και ο άλλος μέγιστος Μανώλης Ρασούλης συμπλήρωσε: «Αυτό ο κόσμος μπορεί να αλλάξει Κεμάλ... θέλει οριστοί χιλιάδες να 'ναι στους τροχούς... να 'ναι ψυχή η νύφη και γαμπρός ο νους». «Τα πάντα ρει», όλα αλλάζουν, όπως έλεγε ο Ηράκλειτος και η θεία δική, είναι σίγουρα η μόνη αληθινή δικαιοσύνη και γι' αυτούς δεν ξέρουν πόσα έχουν.

ΑΡΘΡΟ / Του ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΑΡΑΒΕΛΗ

Ο δημιουργικός συνδικαλισμός

Κάποια στιγμή θα γινόταν κι αυτό. Έτυχε να γίνει ως ιστορικός σαρκασμός: Ο ΣΥΡΙΖΑ (ο πολύς, ο μάγκας ο βαρύς και καραμπουζουκλής) υπέγραψε και το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές και την εφαρμογή του μέτρου που θέλει τα μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (ΜΗΣΥΦΑ) να πωλούνται και εκτός φαρμακείου.

Τέλειωσαν οι ωραίες εποχές της αντιπολίτευσης, που τα στελέχη του χάριζαν αδαπάνως στον παππού τις Κυριακές, η «Αυγή» έκανε αστεϊάκια με τίτλους «Ποτέ την Κυριακή» και ο κ. Λουράντος έκανε τα φαρμακεία προεκλογικά μετερίζια του ΣΥΡΙΖΑ. Η απελευθέρωση της οικονομίας θα γινόταν και χωρίς το μνημόνιο. Είναι –και με βάση τις διδαχές του Μαρξ– νομοτελείακή, γιατί είναι οικονομικά πιο αποδοτική. Το πνίξιμο της οικονομίας από χιλιάδες ρυθμίσεις, προς όφελος μερικών επαγγελματιικών ομάδων, οδήγησε τη χώρα στη χρεοκοπία και η χρεοκοπία έφερε τα μνημόνια.

Οι κοινωνίες, αργά ή γρήγορα (στη δική μας περίπτωση, δυστυχώς, πολύ αργά), υιοθετούν τις βέλτιστες οικονομικές πρακτικές. Οι πολίτες βλέπουν και συγκρίνουν τη δική τους κατάσταση με εκείνη άλλων λαών και θα απαιτούν την εφαρμογή των οικονομικά αποδοτικών πρακτικών.

Το θέμα είναι ότι στην Ελλάδα κυριάρχησε ο «αμυντικός συνδικαλισμός», ένας συνδικαλισμός που στοχεύει μόνο στο κράτος και στα προνόμια που μπορεί

αυτό βραχυπρόθεσμα να προσφέρει σε κάποιες επαγγελματικές ομάδες, εις βάρος ολόκληρης της κοινωνίας. Όλες οι κινητοποιήσεις των τελευταίων χρόνων γίνονταν για να μην αλλάξουν τα πράγματα, και όχι για να αλλάξουν προς το καλύτερο. Ο «αμυντικός συνδικαλισμός» ίσως να είναι το αποτέλεσμα του ειδικού βάρους που έχει το κράτος στο φαντασιακό των Ελλήνων. Οι συνδικαλιστές πίστεψαν ότι με ένα νόμο κι ένα άρθρο μπορεί να ακυρωθεί το μέλλον. Και έτσι δεν προετοίμασαν τα μέλη τους γι' αυτό. Πάλεψαν (πολλές φορές και με αθέμιτα μέσα) να μείνει η χώρα στο παρελθόν κι έχασαν.

Στην Ελλάδα, δυστυχώς, δεν είχαμε ποτέ «δημιουργικό συνδικαλισμό», που είναι επωφελής μακροχρονίως.

Θα ήταν διαφορετικά τα πράγματα εάν οι συνδικαλιστικές ηγεσίες έβλεπαν τι συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο και, αντί να πολιορκούν τους εκάστοτε κυβερνώντες για να μην αλλάξουν τα πράγματα, ωθούσαν τα μέλη τους να κάνουν συνεταιρισμούς για να δημιουργήσουν «χωριά λιανικού εμπορίου», να ιδρύσουν πολυκαταστήματα, μεγάλα φαρμακεία με εξειδικευμένες υπηρεσίες έτσι ώστε ουδείς να φοβάται την επέλαση των πολυεθνικών ή των αλυσίδων φαρμακείων. Έτσι θα είχαν οικονομίες κλίμακος, περισσότερα έσοδα, καλύτερες υπηρεσίες και, το κυριότερο, οι ίδιοι οι επαγγελματίες θα γίνονταν το μέλλον που φοβούνται. Θα μπορούσαν να πάρουν όλο το χαρτί στην αγορά και να μην αφήσουν μεγάλο χώρο στους –προ το παρόν– οικονομικά πιο αποδοτικούς ανταγωνιστές τους.

Βεβαίως κάτι τέτοιο δεν είναι εύκολο, αλλά οι ηγεσίες κρίνονται στα δύσκολα. Όχι μόνο οι πολιτικές, αλλά και οι συνδικαλιστικές.

Πρέπει να γίνει ουσιαστική συζήτηση για το μέλλον του κλάδου, μεγάλην προεργασία, δύσκολες συζητήσεις, να επενδυθούν συλλογικές πόροι, να υπάρξει άρση νομοθετικών εμποδίων. Στο τελευταίο χρειάζονται η πίεση των συνδικάτων προς το κράτος να τους επιτρέψει από νωρίς να υλοποιήσουν συνεργατικές πρακτικές.

Έτσι οι επαγγελματίες αντί να μένουν κολλημένοι στο παρελθόν που πεθαίνει, έπρεπε να είχαν προετοιμαστεί νωρίς για το μέλλον που νομοτελείακώς θα έρθει. Αν και τώρα πρέπει να τρέξουν, υπάρχει ακόμη χρόνος. Αλλά στον σχεδιασμό κωλαίνουν...

Θησαυροί του Βατικανού στη Λισαβόνα.

ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Δεν έχει τίποτα απλό το Κυπριακό

Δεν είχαν περάσει παρά λίγες ώρες από την ώρα που έγινε γνωστό πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης και ο Μουσταφά Ακιντζί είχαν «αποφασίσει» πως διαφωνούν για άλλη μία φορά στη διαδικασία των συνομιλιών. Γιατί όχι τώρα διαφωνία δηλαδή; Συμφέρι τον ε/κ πλευρά να μεταβεί στη Γενεύη με 150 θέματα σε διάφορα κεφάλαια του Κυπριακού ανοιχτά;

Αυτή ήταν μια πρώτη σκέψη. Χωρίς να προλάβουμε όμως να δούμε τι είχε καταθέσει η μία και η άλλη πλευρά, ποιο το πλάνο και οι σκέψεις αμφοτέρων, βρεθήκαμε μπροστά σε «ειδίξιες» στο διαδίκτυο και στα κοινωνικά δίκτυα, άλλης φύσεως. Πως μαζεύονταν λέει εκατοντάδες κόσμου ώρα με την ώρα και διαμαρτύρονταν για το ότι για άλλη μια φορά οι δύο ηγέτες δεν τα είχαν βρει και πως ο κόσμος αυτός αυξανόταν προοδευτικά. Αυτή είναι η μια άποψη. Η άλλη λέει πως στην κοινωνία επικρατεί σκεπτικισμός αναφορικά με το πλαίσιο της λύσης. Αυτές οι δύο απόψεις πιθανόν και να μη σμιζούν ποτέ, εφόσον ο καθένας πιστεύει αυτό που ο ίδιος θεωρεί καλύτερο και μην έχετε καμία αμφιβολία πως το ίδιο κάνουν και οι Αναστασιάδης-Ακιντζί. Στο τέλος της ημέρας, γιατί εκείνοι να σκέφτονται διαφορετικά; Ωστόσο θέλω να πω τούτο προς όσους θέλουν πάση θυσία λύση και που δεν μπορούν παράλληλα να αντιμετωπίσουν το γεγονός πως μπορεί και να μην έχουμε λύση. Το ποια λύση θέλουμε, δεν έχει απαντηθεί ακόμη. Άνευ όρων, ίσως. Να πούμε ναι σε όλα και να προχωρήσουμε. Είναι μια άποψη που κυκλοφορεί. Τότε δεν έχει καμία αξία η διαπραγμάτευση και θα πρέπει να διακοπεί ως τέτοια. Σαν άποψη είναι ανεδαφική εφόσον δεν πρόκειται να επιστρέψει η Κύπρος στην προ του 1974 κατάσταση. Άρα, η διαπραγμάτευση πρέπει να συνεχιστεί ώστε να πάρει πίσω όσα περισσότερα μπορεί η ε/κ πλευρά. Την ίδια ώρα πρέπει να απολέσουμε και εμείς ορισμένα, όσο παράλογο κι αν είναι αυτό, εφόσον για την άλλη πλευρά έχουν δημιουργηθεί μετά από σχέδιο και χρονοτριβή χρόνων, «κα-

νονικότητες» που θέλει να τις διαφυλάξει. Εκ των πραγμάτων θεωρώ πως είμαστε αναγκασμένοι να συνεχίσουμε να μιλάμε, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Και λύση να μη βρεθεί τώρα, θα πρέπει να βρεθεί μια άλλη φόρμουλα επικοινωνίας ή συνύπαρξης που να μπορεί να σταθεί. Η γεωγραφία είναι μοίρα είπε ένας σοφός κάποτε και έχει δίκιο. Την ίδια ώρα, αντιλαμβάνομαι πως ψηλά στη λίστα με τις απαντήσεις για το ποιο θεωρεί η ίδια η κοινωνία ως σημαντικότερο κεφάλαιο στο Κυπριακό, είναι αυτό της οικονομίας. Δεν είναι δικό μου αυθαίρετο συμπέρασμα αλλά προκύπτει από δημοσκοπήσεις που δεν βλέπουν το φως της δημοσιότητας, από τις οποίες εμείς παίρνουμε θραύσματα, όμως τις ξέρουν καλά εκείνοι που πρέπει. Στο πεδίο αυτό, της οικονομίας,

ποια είναι τα βήματα σύγκλισης που έχει κάνει η τ/κ πλευρά; Την ώρα που, μεταξύ άλλων δεν έχει γίνει κανένα βήμα για να διαπιστωθεί η κατάσταση των τραπεζών, που η οικονομία στα Κατεχόμενα τροφοδοτείται ανέναντι από την Τουρκία, εμείς είμαστε έτοιμοι να πούμε ότι πήμα στο άγνωστο με βάρκα την ελπίδα; Κι αν είναι έτσι, γιατί έρχεται πρώτη η ανησυχία επί των οικονομικών στις προαναφερόμενες δημοσκοπήσεις; Και αναφέρω μόνο ένα θέμα στα πλαίσια των υπό συζήτηση κεφαλαίων του

Και λύση να μη βρεθεί τώρα, θα πρέπει να βρεθεί μια άλλη φόρμουλα επικοινωνίας ή συνύπαρξης που να μπορεί να σταθεί. Η γεωγραφία είναι μοίρα είπε ένας σοφός κάποτε και έχει δίκιο.

Κυπριακού, που το πρόβλημα και η μη αντίδραση από την τ/κ πλευρά είναι οφθαλμοφανή και δεν σηκώνουν δεύτερη ανάγνωση. Αν θέλουμε να πει ναι σε όλα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όποιος και να είναι αυτός, γιατί δεν το ζητήσαμε και από προηγούμενους Προέδρους; Αν υπάρχει μια βεβαιότητα είναι πως η κάθε πρόταση ανοίγει νέα συζήτηση και άλλες προτάσεις. Μια συζήτηση που θέλει δύο τόσο για να προχωρήσει όσο και για το να σταματήσει. Δεν υπάρχει τίποτα απλό στο Κυπριακό. Όπως επίσης δεν υπάρχουν ιδανικές λύσεις ούτε και εύκολα «ναι» ή «όχι». Άς μην τα ζητάμε λοιπόν γιατί δεν θα βρεθεί κανείς να μας τα δώσει, κι αν υπήρχε κάποιος να μας τα χαρίσει, πιθανόν να μετακλίνομα που τα ζητήσαμε χωρίς να είμαστε σίγουροι.

tsikalasm@kathimerini.com.cy

ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ / Του ΤΑΣΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Χάθηκε η ισορροπία

Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο αλλά κυρίως στη δεκαετία του '80 με το «Σισμίκ» και το «Χόρα» και αποκορύφωμα την κρίση του Μαρτίου του '87, ο στρατιωτικός ανταγωνισμός Ελλάδας – Τουρκίας και η απίστευτη εξοπλιστική κούρσα τους

ξέφυγαν με αποτέλεσμα και οι δύο χώρες να φτάσουν στα πρόθυρα οικονομικής κρίσης. Δυστυχώς πρόκειται για ένα ατελείωτο χορό του παραλόγου, από τον οποίο δεν μπορούν να ξεφύγουν οι δύο χώρες. Όταν η Ελλάδα το είχε αντιληφθεί πρώτη αυτό στη δεκαετία του '90 και προσπάθησε να μειώσει τις στρατιωτικές της δαπάνες, πλήρωσε το «τίμημα» στην κρίση των Ιμίων το 1996, όταν οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις βρέθηκαν αποδυναμωμένες απέναντι στον τουρκικό στρατό και φτάσαμε στις «γκριζές ζώνες». Τότε η κυβέρνηση Σημίτη αναγκάστηκε για να καλύψει το χαμένο έδαφος να προχωρήσει σε ένα γιγαντιαίο εξοπλιστικό πρόγραμμα.

Η αλήθεια είναι ότι όπως το ισοζύγιο του τρόμου κράτησε τον κόσμο εκτός πυρηνικού ολοκαυτώματος κατά τον «ψυχρό» πόλεμο, έτσι και το στρατιωτικό ισοζύγιο Ελλάδας και Τουρκίας απομακρύνει το ενδεχόμενο «θερμού» επεισοδίου και πολέμου ανάμεσα στις δύο χώρες. Όσο πιο δυνατή είναι η αποτρεπτική δύναμη της Ελλάδας για να προκαλέσει μεγάλη ζημία και κόστος στην Τουρκία, τόσο πιο πολύ θα το σκεφτούν οι Τούρκοι. Όμως τα τελευταία χρόνια, το ισοζύγιο αυτό πάει να καθεί, λόγω της οικονομικής αδυναμίας πλέον της Ελλάδας. Από την άλλη πλευρά, η Τουρκία γίνεται πλέον μια περιφερειακή υπερδύναμη, αφού κατάφερε με ένα μελετημένο και μακρόπνοο στρατηγικό πλάνο να φτάσει σήμερα στο σημείο να παράγει η ίδια εξελιγμένα οπτικά συστήματα και να μην εξαρτάται από άλλες χώρες. Η Τουρκία θα αρχίσει να παραλαμβάνει το 2018 τα πρώτα από τα 100 ολοκλήρωμα και αόρατα στα ραντάρ F-35 αμερικανικής προέλευσης στα οποία είναι συμπαραγωγός χώρα. Ταυτόχρονα ξεκινάει την κατασκευή δικού της μαχητικού 5ης γενιάς αλλά και δικού της υπερυπόχρονου άρματος μάχης, το ALTAY. Ενδεικτικό των μεγάλων σχεδίων της Τουρκίας είναι και η απόφαση για ναυπήγηση δύο ελικοπτεροφόρων, τα οποία θα μπορούν να κτυπήσουν οπουδήποτε στο Αιγαίο. Τι ακολουθεί; Με μαθηματική ακρίβεια, αεροπλανοφόρο και το πιο τρομακτικό σενάριο: πυρηνικά όπλα. Κι ενώ ο πιο αποφασιστικός παράγοντας ήταν η ελαφρά υπερκοπή του ελληνικού ναυτικού στο Αιγαίο, δυστυχώς και αυτό πάει να καθεί αφού η Τουρκία ναυπηγεί και δικής της κατασκευής υπερυπόχρονες φρεγάτες. Η Ελλάδα παρακολουθεί μια διασμένη αλλά δεν υπάρχει άλλη επιλογή από την άμεση αντίδραση αν και ήδη είναι πολύ αργά. Η γεωγραφία υποχρεώνει την Ελλάδα να πρέπει να ξεδεύει περισσότερα και να αποκτήσει περισσότερα όπλα από όσα έχουν άλλες μεγαλύτερες χώρες.

Το ξέρατε ότι η Γαλλία, η Γερμανία, η Ισπανία έχουν μικρότερο στόλο αρμάτων αλλά και μαχητικών; Έτσι με αποσπασματικές κινήσεις προσπαθεί να καλύψει κάπως το κενό. Φαίνεται ότι θα προχωρήσει ο εκσυγχρονισμός των F-16 αλλά και των αντιαεροπορικών συστημάτων S-300 και Patriot. Επίσης υπάρχει μια πρόθεση, ίσως όχι ρεαλιστική, για απόκτηση μιας μοίρας 20 F-35, που όμως θα παραδοθούν πολύ πιο μετά από τα τουρκικά. Όμως τα κενά και οι ελλείψεις στο ναυτικό, την αεροπορία αλλά και τον στρατό ξηράς παραμένουν μεγάλες και πολλές. Το ίδιο τραγικό είναι και η κατάσταση στην Εθνική φρουρά. Ανέκαθεν ο σκοπός της ήταν να είναι μια ικανή αποτρεπτική δύναμη, η οποία θα μπορούσε να καθυστερήσει την τερράστια τουρκική στρατιωτική μηχανή μέχρι να φτάσουν ενισχύσεις από την Ελλάδα ή να παρέμβουν οι ξένες δυνάμεις. Δυστυχώς εδώ και χρόνια η Εθνική φρουρά έχει μείνει σχεδόν εγκαταλελειμμένη ενώ με τις απαιτήσεις για την επιτήρηση της ΑΟΖ έχει αυξημένες υποχρεώσεις. Όταν ένα παραδοσιακά ουδέτερο κράτος αιώνων όπως η Ελβετία διατηρεί ένα αξιόμοχο στρατό αποτροπής, δεν μπορεί η Ελλάδα να επιτρέψει να καθεί η ισορροπία στο Αιγαίο, ούτε η Κύπρος να μην κάνει τα βασικά για μια αξιόμαχη Εθνική Φρουρά. Από τη στιγμή που ξέραμε ότι θα φτάναμε στην ημερομηνία έναρξης γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ αλλά και υλοποίησης παρόμοιου πλάνου για την ελληνική ΑΟΖ, έπρεπε να είχαμε φροντίσει να μην υπάρχει η δυνατότητα αμφισβήτησής τους. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε ελπίζουμε απλά να μην προκύψει κάποιο θερμό επεισόδιο.

trifonost@sppmedia.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Η βαρβαρότητα της παιδείας μας

Διάβασα τρεις (μπορεί και τέσσερις) φορές το αδιδακτο δοκίμιο των Παγκυπρίων στα Νέα Ελληνικά. Και ομολογώ πως το μόνο που αποκόμισα από αυτή την ψυχοφθόρα ανάγνωση ήταν η θλιβερή συνειδητοποίηση πως εκείνο στο οποίο προσβλέπουν οι ιθύνοντες των εξετάσεων είναι να πολλαπλουν «πνεύμα» και όχι να προκαλέσουν τη δημιουργική σκέψη της νεολαίας. Προφανώς αυτή η συνειδητοποίηση δεν είναι κάτι που εκπλήσσει αν αναλογιστούμε πως το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν βασίζεται στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, ούτε και στη δημιουργικότητα της αλλά στην «κατασκευή» μυαλών που να αφομοιώνουν δοτές αντιλήψεις και νοοτροπίες ώστε να μην «απειλείται» η μετριότητα που μας περιβάλλει και η οποία καθορίζει ως «υπέρτατη» αξία τη μη αμφισβήτηση. Ό,τι ακριβώς κάνουν όσοι στε-

ρούνται κάθε δυναμικής να υπερβούν τα ασφυκτικά πλαίσια ενός συστήματος (πολιτικού, εκπαιδευτικού κτλ.) το οποίο προσπαθεί να μας μετατρέψει από πρωτότυπα σε αντίγραφα. Είναι πραγματικά θλιβερό να διαπιστώνεις το επίπεδο της κριτικής σκέψης αυτών που αποφασίζουν για την παιδεία μας και οι οποίοι υποβάλλουν τη νεολαία σ' αυτή την ψυχοφθόρα διαδικασία να αναμετρθούν με τη στενομυαλιά του εκπαιδευτικού μας συστήματος προκειμένου να κερδίσουν μια θέση στο δικό τους μέλλον. Είναι θλιβερό και ταυτόχρονα εξοργιστικό να συνειδητοποιείς πως τελικά η καλλιέργεια της φαντασίας και της δημιουργικότητας καταχωνιάζονται ως περίπου «κουσουρία» στις συνειδήσεις των νέων.

«Τι σε αγχώνει περισσότερο;» ρώτησα ένα δικό μου άνθρωπο που ετοιμαζόταν για τις παγκύπριες. Ένα παιδί γεμάτο διορατικότητα, ενσυναίσθηση και κυρίως κριτικό

μυαλό, ένα παιδί που γενικά έχει ένα εισοδυτικό βλέμμα σε ό,τι συμβαίνει γύρω του αλλά και μέσα του. Ένα τέτοιο παιδί λοιπόν που έχει όλα τα φόντα να υπερβεί τους δοτούς περιορισμούς μου απάντησε πως εκείνο το οποίο την ανησυχούσε μήπως ξεφύγει από τα αυτά που θα γράψει στην έκθεσή, όσο κι αν τα πιστεύει, δεν είναι εκείνα τα οποία ενδοκρινόμενος αναμένει ο εξεταστής. Με απλά λόγια ανησυχούσε μήπως ξεφύγει από τον ομοιόμορφο τρόπο που επιβάλλεται να σκέφτονται οι νέοι προκειμένου να φανούν αντάξιοι ενός εκπαιδευτικού συστήματος που φτιάχνει «αντίγραφα» αντί να υπερασπίζεται τα «πρωτότυπα».

Διαβάζοντας λίγες μέρες μετά το δοκίμιο των παγκυπρίων εξετάσεων αντιλήφθηκα γιατί ανησυχούσε τόσο πολύ η εν λόγω 18χρονη. Ένα δοκίμιο το οποίο με τη μορφή κηρύγματος απέδιδε τη «βαρβαρότητα της εποχής μας» στην παγκοσμιοποίηση, την

ευμάρεια και το γεγονός ότι όταν «τοακίζουμε τις εθνικές, θρησκευτικές και πολιτισμικές μας παραδόσεις οδηγούμαστε έξω από τις ανάγκες της ζωής». Ένα κήρυγμα λοιπόν το οποίο όπως κάθε κήρυγμα έμοιαζε κούφιο και ανούσιο στα μάτια ομοιομορφία διαθέτει δημιουργικό μυαλό και φαντασία. Διότι όταν ένα κείμενο αρέσεται περισσότερο στην πρόταξη ωραίων λέξεων και δυσκολοκόωνευτων εννοιών προκειμένου να υπογραμμίσει δοσμένες αντιλήψεις και όχι να προκαλέσει προβληματισμούς τότε μόνο κούφιο και άνευ ουσίας μπορεί να χαρακτηριστεί. Κι αν αυτό το κείμενο αντικατοπτρίζει τις ιδέες και τις απόψεις όλων αυτών των wannabe διανοούμενων που αποφασίζουν για το περιεχόμενο των εξετάσεων και κατ'επέκταση για το μέλλον της νεολαίας μας, τότε κρίνεται ακόμη πιο θλιβερό. Διότι είναι αυτοί πρωτίστως που δεν εφαρμόζουν ό,τι το εν λόγω κήρυγμα «διακηρύττει». «Μια κοινωνία

χρειάζεται να συνδέεται με την ιστορική πείρα, την ανοιχτή σύλληψη του κόσμου και την ελεύθερη δημιουργικότητα του ανθρώπου» έλεγε το δοκίμιο κι αν συμφωνήσουμε τότε το λογικό είναι να ρωτήσουμε αυτούς τους κύριους εκπαιδευτικούς, φιλόλογους, ιθύνοντες του Υπουργείου Παιδείας με ποιο τρόπο προωθούν οι ίδιοι την ανοιχτή σύλληψη και την ελεύθερη δημιουργικότητα; Και πως επιτυγχάνουν τη σύνδεση με την ιστορική πείρα; Διότι, για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, αυτό που μας υπαγορεύει η θλιβερή πραγματικότητα είναι πρωτίστως να εξεταστεί η απόδοση όλων αυτών των κυριών σ' αυτά που διακηρύττει το δοκίμιο που επέλεξαν. Και μόνο αν περάσουν το τεστ δικαιούνται να έχουν το θράσος να θέσουν τέτοιου είδους... βάρβαρα κηρύγματα υπό την «αγκωμένη» κρίση του κάθε νέου.

elenixenou11@gmail.com

Η ανάγκη νέας προσέγγισης στο Κυπριακό

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ**

Αναμφίβολα το Κυπριακό βρίσκεται σε μια πολύ δύσκολη κατάσταση ενώ ταυτόχρονα στις διακοινοτικές συνομιλίες υπάρχουν σοβαρά προβλήματα. Οι πραγματικότητες διαλύουν τις προσδοκίες που είχαν καλλιεργηθεί τα τελευταία χρόνια για διάσπαση του αδιεξόδου και για θετικές εξελίξεις. Χωρίς αμφιβολία η ευθύνη για το αδιέξοδο οφείλεται στην αδιαλλαξία της τουρκικής πλευράς, η οποία προσγειώνει όσους αφελώς προέβλεπαν αλλαγή των επιδιώξεων της Άγκυρας στην Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Η ουσία είναι ότι η τουρκική πολιτική στην Κύπρο εξακολουθεί να παραπέμπει στον παραμερισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας και στη δημιουργία ενός κρατικού μορφώματος το οποίο θα είναι υπό την κηδεμονία της Άγκυρας. Τον ασφυκτικό εναγκαλισμό της Τουρκίας βιώνουν πλέον έντονα και οι Τουρκοκύπριοι. Επιπρόσθετα, η Άγκυρα αμφισβητεί την Κυπριακή Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη εκτοξεύοντας απειλές.

Στη σημερινή συγκυρία υπάρχει μια κλιμάκωση των τουρκικών απαιτήσεων. Δεν είναι μόνο η επιμονή για παραμερισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας, για τουρκικές εγγυήσεις και για εκ περιτροπής προεδρία. Υπάρχει και η απαίτηση για τις τέσσερις βασικές ελευθερίες για Τούρκους υπηκόους. Τα δεδομένα αυτά καθιστούν πολύ δύσκολη εάν όχι αδύνατη τη διάσπαση του αδιεξόδου τους επόμενους μήνες. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις και την κλιμάκωση των τουρκικών αιτημάτων, τις εκτιμήσεις αυτές συμμερίζονται και πρόσωπα τα οποία στήριξαν ποικιλοτρόπως την πολιτική αυτή. Εν ολίγοις, άλλο μια λύση που να είναι το αποτέλεσμα ενός έντιμου συμβιβασμού και άλλο ένα πλαίσιο λύσης που να συνεπάγεται όρους παράδοσης και υποτέλειας.

Επιπρόσθετα, η Τουρκία μετατρέπεται σε αυταρχική δεσποτεία με σοβαρά δημοκρατικά ελλείμματα, όπου απόλυτος κυρίαρχος είναι ο Πρόεδρος Ερντογάν. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις εξελίξεις μετά το δημοψήφισμα και τις προεδρικές εκλογές του 2019 στην Τουρκία, δεν αναμένεται ότι ο Ερντογάν θα προβεί σε τέτοιους παραχωρήσεις που να οδηγήσουν σε συμφωνία η οποία να εξασφαλίσει ένα θετικό αποτέλεσμα σε δημοψήφισμα. Ταυτόχρονα το status quo, το οποίο κάθε άλλο παρά είναι στατικό, εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους. Υπάρχει η ανάγκη για νέες προσεγγίσεις οι οποίες αφ' ενός να διασφαλίζουν την ελευθερία Κύπρου και αφ' ετέρου να δημιουργούν προοπτικές λύσης στο πλαίσιο ενός ενοποιητικού ομοιογενούς μοντέλου ακολουθώντας μια εξελικτική διαδικασία.

Στη σημερινή συγκυρία είναι απαραίτητο να επέλθει μια αποϊδεολογικοποίηση του Κυπριακού και να πρωτανεύσει ο πραγματισμός. Θα πρέπει να υπάρξουν πολιτικές κινήσεις οι οποίες θα οδηγήσουν στη σύζευξη ξένων συμφερόντων με τις επιδιώξεις της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μεταξύ άλλων, στα ενεργειακά ζητήματα είναι δυνατόν να προωθηθούν πολυμερείς συνεργασίες με τρόπο που να εξυπηρετηθούν και τα συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ακόμα και στην περίπτωση που Ισραήλ και Τουρκία καταλήξουν σε συμφωνία για δημιουργία αγωγού, η Κύπρος θα πρέπει να αξιολογήσει όλα τα συναφή δεδομένα, όχι για να εκφράσει την αντίθεσή της αλλά για να επωφεληθεί και η ίδια. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να επιδιωχθεί η ομαλοποίηση των σχέσεων Κυπριακής Δημοκρατίας και Τουρκίας με τη συμβολή ξένων δυνάμεων. Παράλληλα, είναι επίσης σημαντικό να προκριθεί και μια εξελικτική προσέγγιση για διευθέτηση του Κυπριακού καθώς είναι αδύνατο σε 24 ώρες να πάμε από μια κατάσταση πραγμάτων σε άλλη ακόμα και στην περίπτωση λύσης. Και τούτο επειδή υπάρχουν ξεχωριστά αφηγήματα, παραστάσεις, αξιακά συστήματα καθώς και διαφορετικά πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα και συμφέροντα. Ως εκ τούτου η εξελικτική προσέγγιση σε συνδυασμό με μια πολυδιάστατη εξωτερική και ενεργειακή πολιτική προβάλλει ως επιτακτική αναγκαιότητα.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας και πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Ενέργειας του Ισραήλ Σ. Μέρντορ σε συνέντευξη του στο τουρκικό πρακτορείο ειδήσεων Anadolu δήλωσε πως «κάθε έρευνα που διεξάγεται στην περιοχή μπορεί να δώσει πολλά στοιχεία για να κατανοήσουμε καλύτερα την υποθαλάσσια γεωλογία», προσθέτοντας πως το Ισραήλ είναι υπέρ των τουρκικών, των αιγυπτιακών και των εξερευνησεων της «Νότιας Κύπρου», όπως χαρακτήρισε την Κυπριακή Δημοκρατία. «Θα χαρούμε να μοιραστούμε την εμπειρία μας και το τι κάναμε στο Ισραήλ με τους Τούρκους φίλους μας». Στις 5 Μαΐου ο Σ. Μέρντορ διευκρινίζει ότι «οι δηλώσεις μου για την εξερεύνηση αερίου στη Μεσόγειο παρερμηνεύθηκαν. Θεωρούμε ότι όλοι οι εταίροι μας είναι σημαντικοί». Στις 4 Μαΐου η Πρεσβεία του Ισραήλ είχε αναρτήσει στον λογαριασμό της «Ισραήλ - Κύπρος - Αέριο - η θέση μας δεν έχει αλλάξει. Καμία ανάμιξη στις σχέσεις άλλων κρατών. Αυτό ξεκαθαρίστηκε προς την κυβέρνηση της Κύπρου» Διευκρινήσεις βεβαίως χωρίς κανένα νόημα, καθώς είναι γνωστός ο τρόπος για να έχουμε τυπικές δηλώσεις που δεν αλλάζουν κάτι επί της ουσίας.

Προηγήθηκε η υποδομή πάνω στην οποία κάθονται οι δηλώσεις Μέρντορ. Στις 13 Οκτωβρίου 2016 οι υπουργοί Ενέργειας των δύο χωρών Γ. Στένιτς και Β. Αλμπαϊράκ σε συνάντησή τους στην Κ/πολη εκδήλωσαν τη διάθεσή τους για την «άμεση συγκρότηση διαλόγου ανάμεσα στις δύο κυβερνήσεις για να εξετάσουν μελέτη βιωσιμότητας για την κατασκευή αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου ανάμεσα στις δύο χώρες».

Σε έναν κόσμο που αλλάζει με ταχύτατους ρυθμούς έχει τη σημασία του το γεγονός ότι ο Στένιτς είναι ο πρώτος ισραηλινός υπουργός που επισκέπτεται την Τουρκία μετά 2010. Το κλίμα των αποφάσεων μετέφερε στη δημοσιότητα ο ισραηλινός υπουργός: «συζητήσαμε θέματα ενέργειας, ειδικότερα το ζήτημα της μεταφοράς φυσικού αερίου και τη δυνατότητα κατασκευής αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου από το Ισραήλ στην Τουρκία με στόχο τη διακίνηση του, τόσο στην Τουρκία όσο και στην Ευρώπη. Υπάρχουν και άλλες επιλογές, αλλά η επιλογή της Τουρκίας είναι ισχυρή, γι' αυτό αποφασίσαμε να αρχίσουμε διάλογο

Κωδικός Μέρντορ!

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Η Ουγγαρία μέσα από τα μάτια ενός αερόστατου.

σε υπουργικό επίπεδο». (εφ. «Χουριέτ», 14 Οκτωβρίου 2016).

Η δήλωση Μέρντορ βεβαιώνει ότι οι δύο χώρες έχουν πάρει τις αποφάσεις τους, και, καθώς εξυπηρετούνται αμοιβαίως ζωτικά συμφέροντα των δύο χωρών, θα προχωρήσουν με τις συμφωνίες για την κατασκευή αγωγού από το «Λεβιάθαν» απ' ευθείας στο Τζεϊχάν με ταχύ ρυθμό – σε τρία χρόνια από τώρα επιδιώκουν την ολοκλήρωσή του. Φράση κλειδί το ότι είπε ο ισραηλινός υπουργός πως «υπάρχουν και άλλες επιλογές, αλλά η επιλογή της Τουρκίας είναι ισχυρή», συνεπώς οι άλλες επιλογές έχουν περάσει σε δεύτερη μοίρα ή έχουν απορριφθεί για ικανό χρονικό διάστημα.

Η συνεργασία Ισραήλ-Τουρκίας αφήνει τη Λευκωσία έξω από τη βασική προσπάθεια στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου. Δεν είναι εύκολη η διαχείριση του ζητήματος από κυπριακής πλευράς καθώς έχει πολλές δια-

στάσεις και πτυχές, λ.χ. δεν έχει ακόμα βρεθεί συμβιβαστική φόρμουλα ανάμεσα σε Τελ-Αβίβ και Λευκωσία για τη διανομή της ποσότητας φυσικού αερίου που «κατοικεί» σε κοινή βάση στις δύο γειτονικές ΑΟΖ. Ο διάλογος Ισραήλ-Κύπρου περνά μια ιδιαίτερως λεπτή φάση. Η Κύπρος εισέρχεται σε μια μακρά προεκλογική περίοδο, ενώ στο Ισραήλ ο πρωθυπουργός Β. Νετανιάχου αντιμετωπίζει την πιθανότητα δικαστικής δίωξης για διαφθορά. Η Τουρκία έχει ήδη αποστείλει το ερευνητικό «Μπαρμπαρός» για σεισμογραφικές έρευνες στην κυπριακή ΑΟΖ.

Βεβαίως δεν αρκεί η καταγγελία της τουρκικής στάσης, βεβαίως δεν είναι αρκετό να θεωρούμε ότι επειδή καταγγείλαμε την παραβίαση κανόνων του διεθνούς δικαίου από την Άγκυρα, έτσι ολοκληρώσαμε το καθήκον μας απέναντι στους κύπριους πολίτες. Οι δηλώσεις Μέρντορ προσφέρουν ένα πραγματικό μάθημα για όσους θέλουν

να προχωρήσουν την πολιτική τους ανάλυση. Το εθνικό συμφέρον του Ισραήλ είναι πάνω από τριμερείς ή πενταμερείς συναντήσεις, ούτε μπορεί να πείσουμε το Τελ Αβίβ να μην προχωρήσει τους σχεδιασμούς του με την Τουρκία με επικειρήματα από το κλασικό οπλοστάσιο του Κυπριακού.

Χρειαζόμαστε σοβαρή μελέτη των δεδομένων, προσεκτική ανάλυση κάθε σεναρίου, καθώς τίποτε δεν είναι απλό ή εύκολο. Κάποια στιγμή, αν θέλουμε να αλλάξουμε μια βέβαιη πορεία που θα οδηγήσει την Κύπρο στο περιθώριο, χρειάζεται να προοδεύουμε με σχεδιασμένη στρατηγική, με μακροπρόθεσμη σκέψη και όχι μόνο να καταγγέλλουμε. Να θέσουμε την πορεία μας πάνω σε μια διαφορετική στρατηγική. Προς άρση κάθε παρεξήγησης, ο Σ. Μέρντορ το είπε δημόσια για να το ακούσουν όλοι οι Ε/κ!

www.larkoslarkou.org.cy

Γράμμα από το Δουβλίνο

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗ**

Συναντηθήκαμε στο ξενοδοχείο μου γύρω στο μεσημέρι. Θερμός, απλός, ανθρώπινος, διανοούμενος, με μια ατέλειωτη αγάπη για την πρώτη πατρίδα του. Ένοιωσα την ανάγκη να του πω ένα μεγάλο ευχαριστώ για ό,τι έκανε πριν από 25 χρόνια για το Πανεπιστήμιό μας. Ήταν ο πρώτος πρόεδρος του εκλεκτορικού του Τμήματος Μαθηματικών και Στατιστικής. Δεν ενέδωσε σε πιέσεις, αγνόσε ποικιλώνυμες και ποικιλόμορφες παρεμβάσεις, πραγματικές αξιοκράτες έκανε μια σημαντική αρχή. Χρωστάμε στον Πέτρο, το υψηλό επίπεδο του συγκεκριμένου Τμήματος. Ήθελα λοιπόν να του πω ένα «μεγάλο ευχαριστώ». Η συγκίνηση ήταν διάχυτη στο πρόσωπό του, δεν κράτησε τα δάκρυά του. Ναι, μου λέει κάναμε σωστές επιλογές, φέραμε πίσω στην Κύπρο εξαιρετικούς ανθρώπους. Όλοι αναγνωρίζουν πλέον

το υψηλό επίπεδο του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Πρόκειται για τον Πέτρο Φλωρίδη, μαθηματικό. Έφυγε από την Κύπρο το 1954, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Οι γονείς του ήταν τότε στην Αμμόχωστο. Η μητέρα του, μου είπε, αναγκάστηκε να μεταναστεύσει και να δουλέψει στο Λονδίνο για να τον βοηθήσει οικονομικά στην ολοκλήρωση των σπουδών του. Δούλευε μέρα νύκτα σε ένα ραφτάδικο για τον Πέτρο. Η πιο δύσκολη στιγμή ήταν μου ανέφερε όταν είπε της μάνας του ότι θα ήθελε να μείνει στην Αγγλία. Το 1960 τελειώνει το διδακτορικό του και αποφασίζει να πάει για ένα χρόνο στο Δουβλίνο, ως μεταδιδακτορικός υπότροφος. «Ήρθα για έναν χρόνο, και έμεινα για μια ολόκληρη ζωή», μου είπε.

Αποσιδιάζει 62 χρόνια από την Κύ-

προ. Όμως ξέρει όλα όσα συμβαίνουν στη γενέτειρά του. Μίλησα με για το Κυπριακό, για τις συνομιλίες, για την Αμμόχωστο, τον Αδάμ Αδάμαντο, το '74, τον Πενταδάκτυλο και τις βόρειες ακτές της Κύπρου. Πόσο ανεύθυνα, μου είπε, συμπεριφέρθηκε η κυπριακή βουλή για το ενωτικό δημοψήφισμα. Μια βουλή που φροντίζει δυστυχώς να απογοητεύσει όχι μόνο τους εν Κύπρω Κύπριους, αλλά και τη διασπορά. Και συνέχισε «Η Ιρλανδία είναι μια διχοτομημένη χώρα. Αυτό πληγώνει πολύ, δεν πρέπει η Κύπρος να μένει για πάντα μοιρασμένη».

Φάγαμε στο εστιατόριο Hartley's. Μια καταπληκτική αίσθηση, πρώην σπουδαστής στο Δουβλίνο. Μοιραστήκαμε 4 ολόκληρες ώρες. Μου μίλησε για την προσωπική του βιβλιοθήκη που επιθυμεί να δωρίσει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Αργότερα περπατή-

σαμε στην Πανεπιστημιούπολη του Trinity College. Την εποχή που την έκτιζαν εμείς διανύαμε τη βενετική δεσποτεία.

Στο τέλος και οι δύο μας συμφωνήσαμε ότι το πιο όμορφο μέρος του κόσμου είναι η Λάιππθ. Κανένας από τους δύο μας δεν ήταν προκατειλημμένος! Ο Πέτρος διάνυσε και διανύει μια εντυπωσιακή πορεία. Μεγάλωσε στη Λάιππθ, πέρασε από την Αμμόχωστο και αργότερα σπούδασε και έζησε στο Λονδίνο και στο Δουβλίνο. Καθηγητής στο Trinity College, κατείχε και τη θέση του Vice-Provost. Μια μεγάλη πορεία, από έναν μεγάλο Κύπριο. Μια άλλη Κύπρος που το κυπριακό πολιτικό σύστημα αγνοεί. Μια μέρα, ίσως, την ανακαλύψει.

Ο καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοφίδης είναι πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Απέναντι στα μεγάλα συμφέροντα

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΕΤΤΗΡΟΥ**

Στο άρθρο της προηγούμενης εβδομάδας προειδοποιούσα ότι πέραν της ΟΕΒ και κάμποι άλλοι δεν είναι ικανοποιημένοι από την τελική συμφωνία για το Γενικό Σχέδιο Υγείας, και ότι επεξεργάζονταν τρόπους για να οδηγήσουν σε ναυάγιο και αυτή την προσπάθεια.

Και δυστυχώς επιβεβαιωθήκαμε. Για να είμαι δίκαιος και ο υπουργός Υγείας, ο κύριος Παμπορίδης είχε προειδοποιήσει. Είμαι σίγουρος όμως ότι δεν φανταζόταν όταν δημοσιοποίησε τις ανησυχίες του, ποιοι θα ήταν αυτοί που θα του τραβούσαν το χαλί κάτω από τα πόδια.

Συγκεκριμένα, λίγο πριν καταλήξουν οι κοινωνικοί εταίροι στη συμφωνία για τις συνεισφορές, ο κύριος Παμπορίδης έγραφε στον προσωπικό του λογαριασμό

στο twitter: «Σας είχα υποσχεθεί στην αρχή του χρόνου ότι θα αποκαλυφθούν όσοι επί δεκαετίες φανόκθαρν το ΓεΣΥ. Έφτασε η ώρα να φανερωθούν. Ετοιμαστείτε!».

Τελικά όμως τα βρήκαν στις συνεισφορές ο υπουργός Υγείας και οι κοινωνικοί εταίροι, εκτός της ΟΕΒ και η αναφορά του κυρίου Παμπορίδη δεν είχε νόημα. Ποιος να του το έλεγε όμως ότι τελικά θα επιβεβαιωνόταν από εκεί που δεν το περίμενε. Αυτοί που τελικά αποκαλύφθηκαν ότι επιχειρούν να μπλοκάρουν το ΓεΣΥ, είναι η ίδια η κυβέρνηση στην οποία συμμετέχει και συγκεκριμένα το Υπουργείο Οικονομικών.

Στην συνεδρία της Επιτροπής Υγείας της Βουλής, την περασμένη Πέμπτη, το

Υπουργείο Οικονομικών, διά στόματος της Λειτουργού του, κυρίας Χατζηπούρου, ανέφερε ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί η συνεισφορά που θα καταβάλει το κράτος για το ΓεΣΥ, καθώς, όπως είπε, ενδέχεται να έχει δημοσιονομική επίπτωση στο χρέος. Τελικά οι φόβοι επιβεβαιώνονται. Φαίνεται πως παρά τις υπερβάσεις που έκαναν όλες οι πλευρές, η ίδια η κυβέρνηση δεν σέβεται τη συμφωνία που ήταν αποτέλεσμα ατέρμονου διαλόγου. Φαίνεται πως μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μέσω της κυβέρνησης για να υπονομεύσουν το ΓεΣΥ.

Βεβαίως, για να είμαστε δίκαιοι, ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών, μετά τις έντονες αντιδράσεις που προκλήθηκαν, έσπευσε να δηλώσει ότι «οι οικονομικές επιπτώσεις

είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου, αξιολογούνται και επιμετρούνται και όποια κι αν είναι η απόφαση της Βουλής για τις συνεισφορές θα εφαρμοστεί και το Υπουργείο τις λαμβάνει υπόψη και θα καταρτίζει τον δημοσιονομικό του σχεδιασμό».

Ελπίζουμε να μην επανέλθουν. Ευχόμαστε επίσης οι αντιδράσεις να αποτρέψουν και τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ, να καταθέσει τροπολογία, η οποία σύμφωνα με πληροφορίες θα επικεντρωθεί να βάλει από την πίσω πόρτα του ΓεΣΥ, τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Αντιλαμβανόμαστε ότι τα συμφέροντα είναι μεγάλα. Ας αντιληφθούν όμως και αυτοί ότι δεν μπορεί να συνεχίσουν να σκέφτονται πρώτα αυτά τα συμφέροντα και μετά τον τομέα της δημόσιας υγείας.

Τα νοσοκομεία δεν καταρρέουν. Έχουν σχεδόν καταρρεύσει. Ρωτάτε τους γιατρούς, τους νοσηλευτές, τους ίδιους τους ασθενείς.

Ας σεβαστούν όλοι την κοινωνική πλειοψηφία η οποία απαιτεί να προχωρήσουν με εφαρμογή των συμφωνηθέντων από το 2001 και τα οποία έχουν επαναβεβαιωθεί σε δύο συσκέψεις στο Προεδρικό Μέγαρο, πέρι το καλοκαίρι.

Την στιγμή μάλιστα που οι εργαζόμενοι έχουν κάνει σημαντικές υπερβάσεις όπως ώστε να προωθηθεί η μεταρρύθμιση και οι πολίτες να μπορούν επιτέλους να ελπίζουν σε ένα αξιοπρεπές παρεχόμενο επίπεδο δημόσιας υγείας.

Ο κ. Νίκος Κέττηρος είναι βουλευτής ΑΚΕΛ Αμμοχώστου.

Στο περίμενε οι κανονισμοί του νέου συστήματος διορισμών

Ευθύνες από ΠΟΕΔ στο Υπ. Παιδείας για τη νέα αναβολή, συνεχίζεται η προετοιμασία για τις πρώτες εξετάσεις

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Από αναβολή σε αναβολή οδηγείται η συζήτηση και η ψήφιση των κανονισμών που αφορούν το νέο σύστημα διορισμών των εκπαιδευτικών. Αν και το νέο σύστημα διορισμών ψηφίστηκε εδώ και σχεδόν δύο χρόνια από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, φαίνεται να υπάρχει μεγάλη δυστοκία στην ψήφιση των κανονισμών του νέου συστήματος λίγους μήνες πριν από την προγραμματισμένη –βάσει υπολογισμών– πρώτη εξέταση των ενδιαφερομένων. Αρχικά, αν και στην προηγούμενη συνεδρία η Επιτροπή Παιδείας ζήτησε και πήρε αναβολή για να ξεκαθαριστούν ορισμένα θέματα από το Υπουργείο Παιδείας και τη Νομική Υπηρεσία, αυτό δεν καταστεί δυνατό και έτσι η ψήφιση των κανονισμών οδηγήθηκε εκ νέου σε αναβολή στην συνεδρία της Παρασκευής αφού τα κοινοβουλευτικά κόμματα τη ζήτησαν και την πήραν με σκοπό να λάβουν περισσότερες διευκρινήσεις για το συγκεκριμένο θέμα. Ειδικότερα μέσα από την απόφαση αυτή για νέα αναβολή, τα κοινοβουλευτικά κόμματα θέλησαν να δώσουν όπως είπαν χρόνο στο Υπουργείο Παιδείας και τη Νομική Υπηρεσία να απαντήσουν σε κάποια ερωτήματα που τέθηκαν στη τελευταία συνεδρία της Επιτροπής Παιδείας. Θέματα τα οποία υποστηρίζουν ότι ακόμα δεν έχουν διευκρινιστεί και είναι σημαντικά για να μπροσύνουν να δώσουν και αυτοί την έγκρισή τους. Τα πιο σημαντικά θέματα εξ αυτών όπως λένε συναφώς κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις, αφορούν το ποιος από τις κατηγορίες εκπαιδευτικών που συμπλήρωσαν ήδη 30 μήνες στο εκπαιδευτικό σύστημα, θα αναγνωριστούν ως αορίστου χρόνου όπως επίσης και ποιες είναι οι τελικές ανάγκες στην εκπαίδευση.

Πηγές από το Υπουργείο Παιδείας ανέφεραν στην «Κ» ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να καταστούν αορίστου χρόνου οι μη μόνιμοι εκπαιδευτικοί που έχουν εργαστεί στο εκπαιδευτικό σύστημα πέραν των 30 μηνών, έχει λύσει οριστικά το θέμα που δημιουργείται με τους εκπαιδευτικούς αυτούς.

Τα πιο σημαντικά θέματα αφορούν το ποιος από τις κατηγορίες εκπαιδευτικών που συμπλήρωσαν ήδη 30 μήνες στο εκπαιδευτικό σύστημα, θα αναγνωριστούν ως αορίστου χρόνου όπως επίσης και ποιες είναι οι τελικές ανάγκες στην εκπαίδευση.

ανάγκες στην εκπαίδευση σε αριθμό εκπαιδευτικών, για να καθοριστεί έτσι πόσες θέσεις μπορούν να διεκδικηθούν μέσα από το νέο σύστημα που θα προκύψει.

Σε επικοινωνία της «Κ» με τον γενικό γραμματέα της ΠΟΕΔ Απόστολο Αποστολίδη, τονίστηκε ότι την ευθύνη για την αναβολή της ψήφισης των κανονισμών για το νέο σύστημα διορισμών έχει αποκλειστικά το Υπουργείο Παιδείας αφού όπως ανέφερε «αν και η απόφαση για αλλαγή του συστήματος διορισμών πάρθηκε από τον Ιούλιο του 2015 φτάσαμε στο σημείο να είμαστε παραμονές της ψήφισης των κανονισμών που θα το διέπουν

και να μην έχουν διευκρινιστεί σημαντικά θέματα που αφορούν το νέο σύστημα».

Όσο αφορά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να μετατρέψει του εκπαιδευτικούς που συμπλήρωσαν 30 μήνες υπηρεσίας σε αορίστου χρόνου είναι και αυτό ένα θέμα που φαίνεται να δημιουργεί περισσότερη σύγχυση αφού όπως τόνισε ο κ. Αποστολίδης «δεν ξεκαθαρίζει ούτε ποιους από τους 30μήνους εκπαιδευτικούς (συμβασιούχοι, έκτακτοι, αντικαταστάτες) θα έχουν το δικαίωμα να μετατραπούν σε αορίστου χρόνου μετά την απόφαση αυτή». Επίσης όπως είπε δεν ξεκαθαρίζει για πόσο χρονικό

διάστημα θα ισχύει αυτή η απόφαση και αν δηλαδή αφορά τους εκπαιδευτικούς που συμπλήρωσαν μέχρι τώρα 30μηνη υπηρεσία η αν θα περιλαμβάνει και αυτούς που θα συμπληρώνουν στη συνέχεια την εν λόγω υπηρεσία.

Καταληκτικά ο γενικός γραμματέας της ΠΟΕΔ τονίζει ότι πρέπει το Υπουργείο Παιδείας να υλοποιήσει τη δέσμευσή του και να παρουσιάσει μέχρι το τέλος Μαΐου στη δημοσίευση των οριστικών αναγκών στην παιδεία για τα επόμενα χρόνια έτσι ώστε να γνωρίζουν όχι μόνο οι άμεσα ενδιαφερόμενοι αλλά και η κοινωνία τις θέσεις διορισμού που θα υπάρξουν.

Κανονικά συνεχίζει το Υπουργείο

Πηγές από το Υπ. Παιδείας ανέφεραν στην «Κ» ότι η απόφαση του Υπουργικού συμβουλίου να καταστούν αορίστου χρόνου οι μη μόνιμοι εκπαιδευτικοί που έχουν εργαστεί στο εκπαιδευτικό σύστημα πέραν των 30 μηνών, έχει λύσει οριστικά το θέμα που δημιουργείται με τους εκπαιδευτικούς αυτούς. Όπως τονίστηκε, η εξέλιξη αυτή έπρεπε να αίρει όλες οι επιφυλάξεις για την πλήρη εφαρμογή του νέου συστήματος διορισμών, αυτό όμως δεν κατέστη δυνατό και υπήρξε και πάλι η αναβολή στην ψήφιση των κανονισμών. Όπως επισημαίνεται από τις ίδιες πηγές, από την αρχή της συζήτησης αυτού του θέματος η θέση του υπουργείου ήταν ότι θα έπρεπε «να δούμε με ειανισθήσια αυτούς τους εκπαιδευτικούς και αυτό πράξαμε. Μέσα από τις διαδικασίες και τα δεδομένα και από τις συμβουλές της Νομικής Υπηρεσίας, καταλήξαμε όπως αναφέρει το Υπουργείο σε αυτή την εξέλιξη». Όπως αναφέρθηκε στην «Κ» το Υπουργείο συνεχίζει εντατικά την ετοιμασία για τις πρώτες εξετάσεις, στο πλαίσιο του νέου συστήματος με σκοπό αυτές να λάβουν χώρα μέσα στο ερχόμενο φθινόπωρο βάσει και του προγράμματος που είχε καθοριστεί. Σε ό,τι αφορά τις διαμαρτυρίες από κοινοβουλευτικά κόμματα και οργανώσεις που φαίνεται να καταγράφονται για τη μη έγκυρη παρουσίαση από το Υπουργείο καταλόγου ο οποίος να δείχνει τις ανάγκες που υπάρχουν στην εκπαίδευση έτσι ώστε να ενημερωθούν οι ενδιαφερόμενοι για τις θέσεις του νέου συστήματος, το Υπουργείο τονίζει ότι έχει δώσει κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στην επιτροπή ενδεικτικό κατάλογο για τις ανάγκες και ότι το αμέσως επόμενο διάστημα θα προχωρήσει και στην παρουσίαση του τελικού καταλόγου με σκοπό να διασαφηνιστούν και αυτές οι απορίες και να υπάρξει η ψήφιση των κανονισμών και η μετάβαση στο νέο σύστημα διορισμών.

Εθελοντής ένας στους δέκα πολίτες στην Κύπρο

Ούτε το 2% δεν αγγίζει το ποσοστό που συμμετέχει σε δημόσια διαβούλευση, που αφορά τη συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Ένας στους δέκα Κύπριους συμμετέχει σε εθελοντική εργασία είτε οργανωμένα είτε με δική του πρωτοβουλία, σύμφωνα με έρευνα που διενεργήθηκε από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου σε συνεργασία με το γραφείο του Επιτρόπου Εθελοντισμού και Μν Κυβερνητικών Οργανώσεων και αποτελεί την πρώτη προσπάθεια αποτύπωσης του επιπέδου του εθελοντισμού στη χώρα μας. Τα στοιχεία αφορούν το έτος 2015 και αναφέρουν ότι το 7,17% των πολιτών έχουν ασχοληθεί σε οργανωμένο επίπεδο με τον εθελοντισμό, ενώ το 2,73% σε προσωπικό επίπεδο. Το 55% των εθελοντών είναι γυναίκες, ενώ στην περίπτωση της δημόσιας διαβούλευσης βλέπουμε το ποσοστό να είναι αυξημένο ως προς την αντρική συμμετοχή, και συγκεκριμένα το 67,64%. Την ίδια ώρα το γεγονός ότι το 40% των εθελοντών είναι άνεργοι ή συνταξιούχοι, καταρρίπτει την αντίληψη ότι η εθελοντική προσφορά σχετίζεται με την οικονομική ευμερσία. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την έρευνα, από τη μερίδα των εθελοντών σε οργανωμένο επίπεδο, το 55,79% ήταν εργαζόμενοι με πλήρη ή μερική απασχόληση, το 14,31 αφορούσε άτομα μη ενεργό οικονομικά, το 13,08% συνταξιούχοι, το 9,74% άνεργοι και το 7,08% αυτοαπασχολούμενοι με πλήρη ή μερική απασχόληση.

Νέοι ένας στους δύο

Ιδιαίτερα ενθαρρυντικό όσον αφορά το κοινωνικό και ανθρωπιστικό πρόσωπο που αναπτύσσεται και καλλιεργείται στη χώρα μας αποτελεί επίσης το γεγονός ότι το 45% των εθελοντών είναι άτομα ηλικιακής κλίμακας από 16 μέχρι

«**Ηδη** είμαστε σε καλό δρόμο, σε καλύτερη επαγγελματική βάση του πώς διαχειριζόμαστε αυτά τα θέματα και ευελπιστούμε ότι με τις πολιτικές μας θα υπάρχει και η αντίστοιχη αύξηση και του ενδιαφέροντος και της εμπλοκής των πολιτών, ειδικότερα των νέων, στην εθελοντική προσφορά με όλα τα θετικά που συνεπάγεται αυτό», αναφέρει ο κ. Γιαννάκης.

Το 40% των εθελοντών είναι άνεργοι, συνταξιούχοι, ή οικονομικά ανενεργοί πολίτες.

39 χρόνων. Συγκεκριμένα, το 21,78% των εθελοντών ήταν ηλικίας 16-29 ετών, το 24,35% ήταν ηλικίας 30-39 ετών, το 21,01% ήταν ηλικίας 40-49 ετών, το 16,99% ήταν ηλικίας 50-59 ετών, το 9,41% ήταν ηλικίας 60-69 ετών, και το 6,46%

ήταν ηλικίας 70 ετών και άνω. Σημειώνεται, ωστόσο, παράλληλα ότι ένα ανάλογο ποσοστό ωστόσο, αν και λίγο χαμηλότερο, της τάξης του 39% των νέων παρουσιάζονται αδιάφοροι προς τον εθελοντισμό (20-29 ετών με 22,93%), ενώ ένας στους τέσσερις δηλώνει ότι δεν έχει χρόνο για εθελοντισμό. «Καινοποιοτικά τα συμπεράσματα της έρευνας, ωστόσο έχουμε δρόμο να διανύσουμε» υπογραμμίζει ο Επίτροπος Εθελοντισμού Γιάννης Γιαννάκης, ο οποίος θέτει ως θετικό στοιχείο το γεγονός ότι το ηλικιακό

πλαίσιο με εθελοντική εργασία από την ηλικία των 16-39 είναι το 45% αυτού του 10% των εθελοντών «άρα ένα μεγάλο ποσοστό νέων ασχολείται με τον εθελοντισμό και αυτό δίνει πολύ δυνατό μήνυμα για το μέλλον».

Δημόσιες διαβουλεύσεις

Αδυναμία μεγάλη δείχνουν τα επίπεδα συμμετοχής των πολιτών σε δημόσιες διαβουλεύσεις, που αφορά τη χάραξη πολιτικής. Μόλις το 1,79% συμμετείχε σε δημόσιες διαβουλεύσεις, ενώ όπως έχει ήδη

Ο εθελοντισμός σε αριθμούς

7,17%

συμμετείχε σε εθελοντική εργασία μέσω ενός οργανισμού ή οργανωμένου συνόλου.

2,63%

συμμετείχε σε εθελοντική εργασία με δική τους πρωτοβουλία.

1,79%

συμμετείχε σε δημόσια διαβούλευση.

αναφερθεί το 67,64% των συμμετεχόντων σε αυτές ήταν άνδρες και το 32,36% ήταν γυναίκες. Παράλληλα οι νέοι δεν φαίνεται να επιζητούν τη συμβολή τους σε δημόσιες διαβουλεύσεις, καθώς ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 20,97% που απάντησε αρνητικά είναι μέχρι 29 ετών. Ενδιαφέρον αποτελεί και το γεγονός ότι το 67,59% όσων δεν θέλουν να συμμετέχουν σε δημόσια διαβούλευση είναι εργαζόμενοι, ενώ ποσοστό που ξεπερνά το 90% γενικά απαξιώνουν τη συμμετοχή τους σε τέτοιες διαδικασίες.

Προσέλκυση νέων εθελοντών

Το υψηλό ποσοστό απαξίωσης συμμετοχής σε διαδικασίες δημόσιων διαβουλεύσεων είναι ένα στοιχείο το οποίο το γραφείο Εθελοντισμού θα λάβει υπόψη του ώστε να προωθήσει νέες και αποτελεσματικές πολιτικές όσο αφορά την προσέλκυση νέων εθελοντών, όπως ανέφερε ο κ. Γιαννάκης. Με την προσπάθεια να ξεκινά κατά κύριο λόγο

από τα σχολεία όπου ήδη από το 2016 έχει διανεμηθεί εγχειρίδιο εθελοντισμού μέσω του οποίου προωθούνται βιωματικές πρακτικές και πληροφόρηση με στόχο από την παιδική κιόλα ηλικία να εντυπώνεται στη συνείδηση των μαθητών η αξία του εθελοντισμού. «**Ηδη** είμαστε σε καλό δρόμο, σε καλύτερη επαγγελματική βάση του πώς διαχειριζόμαστε αυτά τα θέματα και ευελπιστούμε ότι με τις πολιτικές μας θα υπάρξει και η αντίστοιχη αύξηση και του ενδιαφέροντος και της εμπλοκής των πολιτών ειδικότερα των νέων στην εθελοντική προσφορά με όλα τα θετικά που συνεπάγεται αυτό», αναφέρει ο κ. Γιαννάκης. Η έρευνα η οποία πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά θα ενταχθεί πλέον στα εργαλεία του γραφείου του Επιτρόπου Εθελοντισμού και θα διεξάγεται κάθε χρόνο με στόχο να παρατηρείται η τάση της κοινωνίας ως προς τον εθελοντισμό. **Ηδη** σε εξέλιξη βρίσκεται 2η έρευνα για το 2016 τα αποτελέσματα της οποίας θα είναι έτοιμα το καλοκαίρι. Σημειώνεται ότι η έρευνα κάλυψε δείγμα 4.357 νοικοκυριών και 9.984 μελών τους, ηλικίας 16 χρόνων και άνω.

Εκκλησιαστικές επιτροπές

Το 24% των εθελοντών σε οργανωμένο επίπεδο, πρόσφερε εθελοντική εργασία σε Συνδέσμους Γονέων, Κοινωνικά και Δημοτικά Συμβούλια, Εκκλησιαστικές Επιτροπές, Θεολογικές Σχολές και Κέντρα Νεότητας. Ακολουθεί ένα 14% η συμμετοχή σε εράνους, φιλοanthρώπικες εκδηλώσεις και κοινωνικά παντοπωλεία, 11% η συμμετοχή σε παζάρια συνδέσμων για στήριξη ασθενών, καθαριότητα, αιμοδοσία.

Η επόμενη μέρα απαιτεί νέο πολιτικό σχεδιασμό

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Η νήφωση του τέταρτου μνημονίου απαιτεί αποφάσεις και νέο πολιτικό σχεδιασμό από όλους. Απομένει, βεβαίως, το ζήτημα του χρέους. Το πιθανότερο είναι ότι θα βρεθεί κάποια λύση τον Ιούλιο. Αν όμως οι Γερμανοί, και συγκεκριμένα ο κ. Σόιμπλε, τραβήξουν το σκοινί, θα θέσουν οι ίδιοι σε κίνδυνο την ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας.

Ασχετα από το ποιος κυβερνά αυτόν τον τόπο, μια άρνηση στο ζήτημα του χρέους θα αποτελέσει μια δεύτερη αδικία. Η πρώτη σημειώθηκε όταν η κυβέρνηση Σαμαρά πέτυχε το πρωτογενές πλεόνασμα και το χρέος δεν ρυθμιόταν. Η επανάλληψη της αδικίας δεν μπορεί να είναι εθνικά αποδεκτή.

Μετά το χρέος απομένει να διαπιστώσουμε αν τα νούμερα βγαίνουν. Οι εθιμικές και αμοιβαίες και προβλέπουν ένα συνεχές τέλμα, ενδεχομένως και ένα κραχ στην συλλογή φόρων και εισφορών.

As υποθέσουμε ότι ούτε αυτό συμβαίνει. Το ερώτημα είναι πότε θα γίνουν εκλογές.

Το λογικό σενάριο είναι να διεξαχθούν το φθινόπωρο του 2018, πριν μπουσ σε εφαρμογή τα μέτρα που ψηφίστηκαν το βράδυ της Πέμπτης.

Κυβερνητικά στελέχη επιμένουν πως όχι, οι εκλογές θα γίνουν στο τέλος της τετραετίας. Ισχυρίζονται πως οι περικοπές στις συντάξεις δεν αφορούν «πελάτες» τους και με μεγάλη δόση κυνισμού προβλέπουν ότι οι δικοί τους ψηφοφόροι θα χαίρονται ακούγοντας

την γκρίνια των θυμάτων των περικοπών.

Σε αυτόν τον σχεδιασμό προσθέτουν χιλιάδες διορισμούς, συνεχή σκανδαλολογία και προσπάθειες διεμβολισμού ή και διάσπασης της Ν.Δ. Η αλήθεια είναι ότι στα χαρτιά η πολιτική μοιάζει πάντοτε πολύ πιο εύκολη και προβλέψιμη. Η πραγματικότητα αιφνιδιάζει και τσαλακώνει τα καλύτερα σχέδια.

Νέο σχέδιο χρειάζεται, όμως, και η αξιωματική αντιπολίτευση. Τα δεδομένα άλλαξαν και η Ν.Δ. έχει μπροστά της ένα ή δύο χρόνια προκειμένου να παγώσει την πρωτοκαθεδρία της στις δημοσκοπήσεις και, το κυριότερο, να πείσει την κοινωνία ότι είναι έτοιμη να κυβερνήσει.

Η τακτική του ώριμου φρούτου δεν είναι επιλογή. Αυτό έχει αποδειχθεί παγκοσμίως. Δεν ταιριάζει άλλοτε στον Κυριάκο Μπτσοτάκη, ο οποίος εξέλεγε με εντολή ανατροπών. Χρειάζονται νέα πρόσωπα για να πεισθεί η κοινή γνώμη ότι η Ν.Δ. δεν θα βασισθεί σε φαρμακένια υλικά του χθες.

Χρειάζονται, ενδεχομένως, ένα νέο επιτελείο και μια ρητορική που θα υπερβεί τις εμμονές με τπ... Βενεζουέλα, για να ανοιχθεί στην κοινωνία και να μιλήσει στον κόσμο. Χρόνος υπάρχει τώρα για όλα αυτά.

Αυτό που πρέπει να γίνει είναι να ξαναμπιστευθεί ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης τα ένστιχτα που τον έφεραν από ασυτουάιντερ στη θέση όπου βρίσκεται σήμερα.

Δύσκολες μέρες για σουλιάνους

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Ο βετεράνος Τούρκος δημοσιογράφος Τζεγκιζ Τζαντάρ (Cengiz Candar) σημειώνει ότι ποτέ μια επίσκεψη Τούρκου προέδρου ή πρωθυπουργού στον Λευκό Οίκο δεν είχε κρατήσει τόσο λίγη ώρα όσο η συνάντηση του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν με τον Ντόναλντ Τραμπ την περασμένη Τρίτη – περίπου 22 λεπτά. Ενώ Τούρκου αξιωματούχοι δήλωναν ότι η συνάντηση θα σηματοδοτούσε «αλλαγή πορείας» μετά την ψυχρότητα που χαρακτήριζε τις σχέσεις ΗΠΑ - Τουρκίας στην εποχή Ομπάμα, ο Τζαντάρ, γράφοντας στον ιστότοπο Αλ Μοντίρ, σχολίασε ότι «πολύ πιθανώς, η Ιστορία θα καταγράψει την πρόσφατη επίσκεψη του Ερντογάν ως την πιο αποτυχημένη προεδρική επίσκεψη στην Ουάσινγκτον που έγινε ποτέ». Η ψυχρότητα στις ΗΠΑ προστίθεται στις ήδη κάκιτες σχέσεις του Τούρκου γιγάντη με την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδιαίτερας με τη Γερμανία.

Ο Ερντογάν είχε μεταβεί στην Ουάσινγκτον σίγουρος ότι θα έπειθε τον Αμερικανό συνάδελφό του (ο οποίος τον είχε συγχαρεί μάστα για το αποτέλεσμα του πρόσφατου δημοψηφίσματος) να συμφωνήσει σε τρεις τουρκικές απαιτήσεις: οι ΗΠΑ να εγκαταλείψουν τους Κούρδους συμμάχους τους στη Συρία, να εκδώσουν τον αυτοεξόριστο ιμάμη Φετουλάχ Γκιου

λεν (τον οποίο ο κ. Ερντογάν θεωρεί εγκέφαλο του περυσινού αποτυχημένου πραξικοπήματος) και να ελευθερώσουν έναν Τούρκο-κοϊράνο που οι Αρχές των ΗΠΑ συνέλαβαν τον Μάρτιο του 2016 και ο οποίος (σύμφωνα με ανθρώπους του Γκιουλέν) φέρεται να είναι αναμειγμένος σε υπόθεση διαφθοράς που αγγίζει τον Τούρκο πρόεδρο. Ο Ερντογάν όχι μόνο δεν πέτυχε κάποιον από τους στόχους του, αλλά ο Λευκός Οίκος αποκάλυψε ότι ο κ. Τραμπ ζήτησε την απελευθέρωση ενός Αμερικανού πάστορα που συνελήφθη στην Τουρκία τον περασμένο Οκτώβριο με την υποψία πως συμμετείχε σε «τρομοκρατική οργάνωση», χωρίς να του έχουν απαγγελθεί κατηγορίες. Αμερικανικά μέσα ενημέρωσης αποκάλυψαν ότι ο Τραμπ και ο αντιπρόεδρος Μάικ Πενς έθεσαν το θέμα του πάστορα Αντριου Μπράνσον τρεις φορές.

Αντί να σημειώσει υπερήφανη νίκη, λοιπόν, ο Τούρκος πρόεδρος υπέστη ήττα οδυνηρή. Οι μόνον αγνοήθηκαν οι δικές του αγωνίες, αλλά δέχτηκε πίεση για τον Μπράνσον, η «Ουάσινγκτον Πόστ» φιλοξένησε άρθρο του Γκιουλέν με τίτλο «Η Τουρκία που δεν γνωρίζω», και σωματοφύλακες του Τούρκου προέδρου επιτέθηκαν σε εθνική διαδήλωση έξω από την

κατοικία του Τούρκου πρεσβευτή, με αποτέλεσμα να τραυματιστούν εννέα άνθρωποι. Την Πέμπτη, ο διακεκριμένος Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής και πρόην υποψήφιος για την προεδρία Τζον Μακκίν απαιτσε «να πετάξουμε έξω» τον Τούρκο πρέσβη. Σαν να μην έφθαναν αυτά, την Πέμπτη αποκαλύφθηκε ότι τον Ιανουάριο ο τώος σύμβουλος του κ. Τραμπ, Μάικλ Φλιν, ζήτησε από την κυβέρνηση Ομπάμα να μην προχωρήσει στην αποστολή όπλων στους Κούρδους της Συρίας, που θα τους επέτρεπε να συμμετάσχουν στην απελευθέρωση της Ράκα, πρωτεύουσας του αυτοαποκαλούμενου Ισλαμικού Κράτους στη Συρία. Αυτό είναι τουρκικό αίτημα και τότε ο Φλιν δεν είχε αποκαλύψει ακόμη ότι η Τουρκία του είχε δώσει 500.000 δολάρια για να προωθεί τα συμφέροντά της. Ο Φλιν βρίσκεται στον πυρήνα του σκανδάλου που κλονίζει την προεδρία Τραμπ, με το FBI να διερευνά το ενδεχόμενο η Ρωσία να επηρέασε την περυσινή προεδρική εκλογή στις ΗΠΑ. Ο πρόεδρος απέπεψε τον διευθυντή του FBI, Τζέιμς Κόουμι, μια εβδομάδα πριν από τη συνάντηση με τον Ερντογάν, προτού αποκαλυφθεί ότι ο κ. Τραμπ είχε ζητήσει από τον Κόουμι να σταματήσει την έρευνα κατά του Φλιν. Ηταν απίθανο, λοιπόν, ο κ. Τραμπ να

ενδώσει σε οποιαδήποτε πίεση του Τούρκου προέδρου. Αντιθέτως, τον συνέφερε να στρέψει τη συζήτηση στο ενδιαφέρον του για τον πάστορα που κρατείται σε μουσουλμανική χώρα. Την Πέμπτη, η Αγκυρα απάντησε με την απάντηση ο Αμερικανός σύνδεσμος για τον πόλεμο εναντίον του Ισλαμικού Κράτους να φύγει από την Τουρκία. Οπως και στις σχέσεις με τους Ευρωπαίους, ο Ερντογάν δεν γνωρίζει όρια. Κινδυνεύει να κάψει το ισχυρότερο χαρτί του: τη γεωστρατηγική θέση της Τουρκίας. Εάν είναι τόσο δύσκολη η συνεννόηση μαζί του, οι σύμμαχοι θα βρουν εναλλακτικές λύσεις. Οι δυσκολίες του κ. Ερντογάν δεν λειτουργούν αυτομάτως προς όφελος της Ελλάδας. Η παραβίαση των ελληνικών χωρικών υδάτων από δύο τουρκικές πυραυλακάτους κοντά στο Αγαθονήσι την Τρίτη, ενώ ο κ. Ερντογάν επισκεπτόταν την Ουάσινγκτον και τρεις ημέρες μετά τη συνάντησή του με τον Αλέξη Τσίπρα στην Κίνα, υπογραμμίζει τους κινδύνους. Ακόμη πιο επικίνδυνη, όμως, ίσως να είναι η σύγχυση που επικρατεί γύρω από τον Αμερικανό πρόεδρο. Μην ξεχνάμε ότι το 1974 η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο την ώρα που το σκάνδαλο Ουότεργκεϊτ κορυφωνόταν.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΑ

Οδός Μπτροπόλεως

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Για να μπει σε τροχιά ανάκαμψης από την παρακματική αποσύνθεση η ελλαδική κοινωνία, απαιτούνται προϋποθέσεις που δεν είναι ορατές ούτε και σε μεγάλο βάθος χρόνου. Απαιτείται, για παράδειγμα, να αποκτίσουμε κόμματα με διαφοροποιημένες πολιτικές ταυτότητες: διαφορετικές ιεραρχήσεις προτεραιοτήτων, δηλαδή διαφοροποιημένα πολιτικά προγράμματα, ιδιαίτερη κοινωνικών στοχεύσεων.

Σήμερα, η πολιτική εξομοίωση των κομμάτων έχει καταργήσει έμπρακτα τον κοινοβουλευτισμό: Στο κοινοβούλιο αντιπροβαθίζονται όχι πολιτικές, αλλά μόνο διαχειριστικές πρακτικές και τεχνάσματα εντυπωσιασμού. Η λαϊκή απόφαση «όλοι ίδιοι είναι» επαληθεύεται όχι μόνο σε επίπεδο πθικής ποιότητας του πολιτικού προσωπικού (εξουσιολαγνείας, οικονομικής ιδιοτέλειας, φτηνιάρικου ναρκισσισμού), αλλά κυρίως στο επίπεδο της ασκούμενης πολιτικής: Το «σοσιαλιστικό» στην Ελλάδα κόμμα (ή «κίνημα») άσκησε πολιτική του πλέον ακαλίνοτου καπιταλισμού, αλυσόδεσε τη χώρα στα «μνημόνια», εξυπνρήτσε σκανδαλωδώς στα τα λογική και τις σκοπιμότητες της «διεθνούς» τοκογλυφίας. Το κόμμα της «συντηρητικής» υποτίθεται «παράταξης» συνεργάστηκε εκθύμιας με τους «οσοαλιστές», πλειοδοτώντας σε συμμόρφωση με τον αμοραλισμό και μηδενισμό του πιο μικρονοϊκού Ιστορικού Υλοισμού. Δεν κράτησαν ούτε τα προσχήματα, αναζήτησαν για αρχικό, κάθε φορά, τον πιο καταφερτζή, και φυσικά έπεφταν από τη μια λούμπα στην άλλη.

Το καταγκιοζιλίκι ολοκληρώθηκε με την πολυθρύλητη κυβίστηση (κοινώς κωλοτουμπά), όχι μιας οποιασδήποτε, αλλά της «ριζοσπαστικής» Αριστεράς. Η οποία ζήτησε τη δημοψηφισματική εγκρίση του ριζοσπαστισμού της, και μόλις ο λαός της την έδωσε, η ίδια αδιάνητρα την αγνόσε για την ηδονή της εξουσίας και μόνο. Σήμερα, χωρίς αιδώ ή λύπην, ο κ. Τσίπρας πανηγυρίζει τη νίκη του τραπέζιτη Μακρόν στη Γαλλία μαζί με τον κ. Μπτσοτάκη.

Με τέτοιο ασπόνδυλο πολιτικό προσωπικό, ανθρώπους ανίδεους και άσκετους με τα ουσιώδη, με μηδενικές προϋποθέσεις κάρτησις, προετοιμασίας και ανιδιοτέλειας, πώς να συζητηθούν τα προβλήματα ιστορικής επιβίωσης του Ελληνισμού – το δημογραφικό, η γλώσσα, η ιστορική συνείδηση, η τοπική αυτοδιοίκηση, η δημο-

Διαφορετικά αλλά όμοια

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ**

Κατέστη πράγματι ανιαρή η όλη διαδικασία «εξυιάνσωσης» της οικονομίας διά της υπερψηφίσεως μέτρων προσαρμογής στα ευρωπαϊκά ισχύοντα, με την εκάστοτε κυβέρνηση να επαγγέλλεται ανόρθωση, επιστροφή εις την «κανονικότητα των αγορών», και την αντιπολίτευση να μάχεται για τα «συμφέροντα» των πολιτών και αναξιοπαθούντων, σε μια διαρκή εναλλαγή των ρόλων, εδώ και μία εποαιτία. Εάν πρόκειτο για μια παράσταση θεατρική, οι θεατές θα είχαν αποχωρήσει από την αίθουσα ύστερα από την πρώτη πράξη. Αλλά υπόμνηση στην παρωδία πολιτικού θεάματος από συνθήεια μάλλον.

επιχειρήσεις. Η αντίληψη πραγμάτων που ίσχυε με ελάχιστες μετατροπές εδώ και αιώνες, ο μεταπρατικός οικογενειακός τύπος οικονομίας, κλείνει οριστικά τον κύκλο του.

Η τάξη των ελευθέρων επαγγελματιών δεν είναι δυνατόν να λειτουργεί στη βάση οθωμανικών προδιαγραφών. Ο ατομικός και οικογενειακός πλούτος δεν θα μπορεί να επενδύεται σε ακίνητα, περίπου κατά αποκλειστικότητα, όπως συνέβαινε επί αιώνες.

Κατά συνέπειαν, εάν δεν δημιουργηθεί νέα επιχειρηματική αντίληψη, με παραγωγικό πυρήνα, τότε οι επιβαλλόμενοι κανόνες οικονομικής συμπεριφοράς, οι επενδύσεις από το εξωτερικό θα εκλαμβάνονται ως «ξένη κατοχή» και η συζήτηση περί απώλειας της εθνικής κυριαρχίας θα συνεχίζεται αετών.

Το κυριότερο όμως είναι ότι εάν δεν υπάρξει νέα παραγωγική επιχειρηματική αντίληψη, που θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και εις τις ουσιές υποστρικές των επιχειρούμενων αλλαγών σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας, δεν πρόκειται να διατυπωθεί νέος πολιτικός λόγος. Διότι τα προβαλλόμενα περί ανάγκης ενισχύσεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας διά πρωτοβουλιών της οποίας κυβερνήσεως είναι παλαιάς κοπής. Στοχεύουν στη δημιουργία θερμοκηπίου «ελεύθερης οικονομίας».

Η άγνοηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μετά τον πόλεμο στηρήθηκε – εκτός από την οικονομική – στις επιδοτήσεις των εξαγωγικών επιχειρήσεων. Το κράτος δημιούργησε, με άλλα λόγια, θερμοκήπιο επιχειρηματιών. Μόλις η Ελλάδα εντάχθηκε στην ΕΟΚ και έπαυσαν αυτές – το «μαύρο» χρήμα δηλαδή –, οι εξαγωγικές επιχειρήσεις μας κατέρρευσαν.

Μόνον που η παγκοσμιοποιημένη οικονομία είναι σήμερα πολύ πιο άτεγκτη από τους κανόνες της Ευρώπης. Αλλά με αυτό το θέμα θα πρέπει να ασχοληθούν οι «εκουγχρονιστές», οι εξοικειωμένοι με την επιχειρηματική αντίληψη.

σιούπαλληλια ως κοινωνικό λειτουργήμα, η Δικαιοσύνη και η δημόσια τάξη ως ραχοκοκαλιά που αρθρώνει κοινωνική συνοχή;

Η κατεστημένη στην Ελλάδα (τάκα και πολιτική) νοοτροπία και γλώσσα δεν αφήνει περιθώρια ούτε για το στοιχειώδη λογική σύνδεση των κοινωνικών συμπτωμάτων με τα πολιτικά τους αίτια, επομένως και με τη δυνατότητα πολιτικής αντιμετώπισης της ραγδαία αυξανόμενης αντικοινωνικής ψυχοπαθολογίας. Παραδειγματικές εικόνες, άκρας συγκεκριμένες:

Θεσσαλονίκη, η οδός Μπτροπόλεως: Είναι στενός σχετικά δρόμος, αλλά του εμπορικού κέντρου της πόλης. Επιφορτισμένους με λεωφορειακές διαδρομές που απαιτούν οποσδήποτε ένα τουλάχιστον διάζωμα του δρόμου. Απομένουν δύο διαζώματα για την κυκλοφορία των άλλων οχημάτων. Το ένα έχει καθιερωθεί, χρόνια τώρα, ως χώρος στάθμευσης. Το δεύτερο διάζωμα καταλαμβάνεται από σταθμευμένα σε δεύτερη σειρά ιδιωτικά αυτοκίνητα, με πυκνότητα που εντυπωσιάζει σε οποιαδήποτε ώρα της ημέρας.

Οπως είναι γνωστό, η αστυνομία είναι ανύπαρκτη στο κέντρο των ελλαδικών μεγάλων πόλεων, γενικώς ανύπαρκτη όταν πρόκειται για εξασφάλιση ευνομίας και «δημόσιας τάξης». Ο έλεγχος και η αξιολόγηση των δημόσιων λειτουργιών των επιφορτισμένων με την αστυνόμηση - προστασία των πολιτών και της πόλης είναι

πολιτική ευθύνη που κρίνεται (υποτίθεται) από την ψήφο των πολιτών. Πολλές δεκαετίες τώρα η ψήφος αξιολογεί αποκλειστικά και μόνο την οικονομική διαχείριση. Η ποιότητα της ζωής είναι αμελητέο μέγεθος.

Η οδός Μπτροπόλεως στη Θεσσαλονίκη είναι ένα από τα απειράριθμα συμπτώματα βασανισμού της ζωής με μεγάλο αριθμού πολιτών, συμπτώματα που κανέναν δεν τα θέτει ως πολιτικά προβλήματα. Όχι για να διευθετηθεί αποσπασματικά το συγκεκριμένο, αλλά για να υπάρξουν μελετημένες πολιτικές προτάσεις, πώς θα παίξει το κράτος στην Ελλάδα να στίξει απλώς τους λειτουργούς του (αστυνομικούς) ερήμην του κοινού συμφέροντος.

Αν καμιά πτυχική του πολυμορφου και πολύτροπου βασανισμού των πολιτών δεν συνητά πολιτικό πρόβλημα στην Ελλάδα, πώς είναι δυνατό να συναχθούν πολιτικά προτάγματα και προγράμματα από συμπτώματα συμπεριφορικού πρωτονομισμου των πολιτών; Δηλαδή: Το να σταθμεύεις το ιδιωτικό σου όχημα παράλληλα με άλλο σταθμευμένο, δεύτερη σειρά, στην οδό Μπτροπόλεως στη Θεσσαλονίκη, δεν είναι τροχαία παράβαση. Είναι δημόσια επίδειξη κτηνώδους εγωκεντρισμού, κυδαίας αδιαφορίας για τους συνανθρώπους, βάνουση και ουραγία και παιδεμψόσων ξεροσταλιάζων όρθιοι στο αργόσυρτο σημειωτόν των λεωφορειών της οδού Μπτροπόλεως.

Η κατ' ευφημισμόν «Βουλή» των Ελλήνων είναι μια παρωδία βουλευτηρίου, φενάκη κοινοβουλευτισμού. Ατέλειωτες ώρες μαρβώνιας περιπτολογίας, με μοναδικό στόχο το ποιος, αρχηγός ή βουλευτής, θα κερδίσει τις εντυπώσεις. Δεν τους ενδιαφέρει ούτε καν η πολιτική, τους ενδιαφέρει μόνο η επανεκλογή τους. Απρεκείνεται να συζητήσουν ποτέ βασανιστικό της κοινωνίας πρόβλημα – για την οδό Μπτροπόλεως, λ.χ., ή την παράνοια θελημένως και μεθοδικής καταστροφής των πνακιδών και «σημάτων» της τροχαίας από άκρη σε άκρη της χώρας, κυνικές επιδείξεις απανθρωπίας.

Αποτελέσε ποτέ πολιτικό πρόβλημα το γεγονός ότι το ελλαδικό σχολείο και το πανεπιστήμιο ετοιμάζουν βανδάλους; Με το σπρί, με τον σουγιά, με τον μαρκαδόρο, θελημένα και πεισματικά, οι νέοι της Ελλάδας καταστρέφουν ό,τι είναι «δημόσιο», κοινωνικό αγαθό. Αν αυτή η λοιμική ψυχοπάθεια δεν είναι πρόβλημα πολιτικό, τι θεωρούν πρόβλημα οι πολιτικοί μας;

Όσο περισσότερο απομακρύνονται από τα πραγματικά κοινωνικά προβλήματα οι επαγγελματίες της εξουσίας τόσο το κενό που δημιουργείται επωάζει απειλές. Το πολιτικό σύστημα δεν έχει να προσφέρει εναλλακτική πρόταση διακυβέρνησης, έχουν όλοι δοκιμαστεί. Η λύση δεν μπορεί να είναι ξαναεσταμένη συνταγή. Αλλά ούτε και λοχίας ή τραπέζιτης.

Τα οικονομικά του μπακάλη

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Εκ των υστέρων, αποδεικνύεται ότι δεν ήταν καθόλου περιέργο ότι η συζήτηση του δ' μνημονίου στη Βουλή ξεκίνησε με τον κακομοίρη εισηγητή της πλειοψηφίας να δικαιολογείται ότι δεν γνωρίζει οικονομικά, εκτός από τα «μπακαλίστικα» (δική του η λέξη). Κρίνοντας από τα όσα απίθανα ακολούθησαν επί διήμερο, η επιλογή του Χρήστου Καραγιαννίδη ήταν η πιο ταιριαστή εισαγωγή στο θέατρο του παραλόγου που ακολούθησε. (Ακόμη και το ότι ο Καραγιαννίδης εκλέγεται στη Δράμα περιέχει συνδηλώσεις που πυκνώνουν την υφή του έργου...)

Στο παρελθόν, ο συγκεκριμένος βουλευτής είχε κάνει ένα σύντομο πέρασμα από την επικαιρότητα, ως υπερασπιστής των καταπιψιών της Βίλας Αμαλία. Εκεί σπουδάσει ηχοψιλία σε ιδιωτική σχολή κινηματογράφου που δεν υπάρχει πια, αλλά και στο School of Audio Engineering, ένα ιδιωτικό τεχνικό κολέγιο στο Λονδίνο. Περιέργως, όμως, στο βιογραφικό του δεν αναφέρει τίποτε σχετικό με τη μετέπειτα επαγγελματική πορεία του. Μόνον για την «κοινωνική» δράση του μας πληροφορεί, υποδηλώνοντας μάλιστα περηφάνια, επειδή είναι «ο πρώτος αριστερός βουλευτής που εξέλεξε η Δράμα από το 1958». (Οχι ότι η συγκεκριμένη επιλογή περιποιεί ιδιαίτερη τιμή στη Δράμα, αλλά αυτός έτσι νομίζει και είναι δικαίωμά του...) Μαθαίνουμε πώς από μικρός οργανώθηκε στην Αριστερά, πώς συμμετείχε σε «όλες» (έχει σημασία το επίθετο...) τις διαδικασίες για την ίδρυση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και πού αρθρογραφεί τακτικά. Ωστόσο, ούτε λέξη για το πού έχει δουλέψει. Γιατί;

Προφανώς, από ντροπή. Και ντρέπεται, επειδή ο άνθρωπος έχει δουλέψει στον ιδιωτικό τομέα και όχι κάπου στο Δημόσιο, όπως η αφρόκρεμα των συντρόφων του. Γι' αυτό και δεν αναφέρει συνδικαλιστική δράση πουθενά στο βιογραφικό του. Κάποτε λέγαμε ότι καμιά δουλειά δεν είναι ντροπή. (Εγώ το λέω ακόμη – αναγκαστικά, λόγω του κλάδου...) Όμως, για την κουλτούρα που διαμόρφωσε η Αριστερά από τη Μεταπολίτευση και ύστερα, η δουλειά είναι ντροπή: είναι μια δραστηριότητα που, υπό συνθήκες καπιταλισμού, πρέπει να απο-

ΕΚΤΙΣΤΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

φεύγεται ή, αν αυτό δεν είναι δυνατόν, να περιορίζεται δραστικά. Υπό συνθήκες Υπαρκτού, όμως, η τέλεια ισορροπία για την επιβίωση είναι στο Δημόσιο, όπου δίπλα σε εκείνους που πραγματικά δουλεύουν και κάνουν – συχνά με αυτοθυσία – δουλειές απαραίτητες για να στέκεται το κράτος στα πόδια του, υπάρχουν και χιλιάδες παρασιτικές θέσεις χαμηλών απαιτήσεων και προδιαγραφών, για αργόσχολους, ψηφοφόρους και «αγωνιστές» πάσης φύσεως και παντός αθλήματος. Εκεί κώνεται ο ξύπνιος αριστερός και δένει τον γάιδαρό του, που λένε. Γιατί, λοιπόν, να μην ντρέπεται ο Καραγιαννίδης, που δεν τα κατάφερε;

Έτσι εξηγούνται το εξαρχίς απολογητικό ύφος και τα ψελλίσματα για μπακαλίστικα οικονομικά.

Το αληθινό πρόβλημα του βουλευτή Καραγιαννίδη και του ΣΥΡΙΖΑ γενικώς είναι ότι δεν κατέχουν ούτε καν τα οικονομικά του μπακάλη. Μακάρι να συνέβαινε. Γιατί τα οικονομικά του μπακάλη, δηλαδή της κοινής λογικής, είναι η απαραίτητη αρχή, για να ξεκινήσεις να καταλαβαίνεις. Οχι, προς Θεού, ότι έχω παρόμοιες απαιτήσεις από τον άνθρωπο τον Καραγιαννίδη, αλλά προς δόξαν των περιφρονημένων οικονομικών του μπακάλη να θυμίσω ότι, με βάση τις

αξίες ενός μπακάλη που ήξερε καλά τα οικονομικά του (του πατέρα της), η Θάτσερ έπασε από τα κέρατα το πρόβλημα της εποχής της και το έλυσε, μεταμορφώνοντας πλήρως τη χώρα της.

Εδώ στον Υπαρκτό, όμως, περιφρονούμε την κοινή λογική: είμαστε, είναι γνωστό, ο εξυπνότερος λαός του κόσμου – γι' αυτό δε μας ζηλεύουν; Η κοινή λογική είναι κοινή, το λέει τ' όνομα: δεν τη χρειαζόμαστε. Προτιμούμε ανώτερες καταστάσεις, όπως το όνειρο, ακόμη χειρότερα, το όραμα και, εν τέλει, όλη τη σχετική παπαρολογία θεωρητικοποιημένη σε αϊτήτη ιδεολογία.

Τέτοιου είδους κυβέρνηση επιλέξαμε ελεύθερα δύο φορές. Κάποτε, προ δεκαετιών, υπήρχε στο περιθώριο της πολιτικής ένας γραφικός, ο οποίος επέμενε ότι το πρόβλημα της Ελλάδας ήταν μορφωτικό. Το εννοούσε από τα αριστερά – ότι, δηλαδή, αυτό εμπόδιζε την «επιστημονικά» προδιαγεγραμμένη νίκη του σοσιαλισμού. Είχε δίκιο, καταλαβαίνω τώρα, αν και είχε πιάσει το ζήτημα ανάποδα: το μορφωτικό πρόβλημα είναι εκείνο που μας οδηγεί προς τον σοσιαλισμό.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

ΤΕΥΧΟΣ 62 | ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

ρεϋκκολα & λωπιτικά

ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΪΖΙΔΟΥ

Σπαγγέτι με
λεμονάτες
γαρίδες και
βότανα

Καλοκαιρινές μακαρονάδες

και αφιέρωμα στα παιδικά γενέθλια

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΜΑΪΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο Αριστείδης Αλαφούζος αφηγείται...

Οι πρώτες αναμνήσεις από τον Πειραιά, τα μικρά ταξίδια με τον καπετάνιο πατέρα, ο τρύγος στη Σαντορίνη, ο Πόλεμος του '40-'41

Το κείμενο που ακολουθεί είναι η σύνθεση μακράς αφήγησης του Αριστείδη Αλαφούζου για τη ζωή του. Αναφέρεται στην παιδική και νεανική ηλικία του μέχρι και τον Πόλεμο του '40-'41. Διατυπώθηκε στη βάση ερωταποκρίσεων συνέντευξης που είχε προετών με τον Μιχάλη Ν. Κατσιγέρα.

«Ο παππούς μου Αριστείδης Αλαφούζος ήταν εφοπλιστής. Είχε κάποτε πέντε ιστιοφόρα μαζί. Ήταν εγκατεστημένος στη Μασσαλία και ερχόταν στη Σαντορίνη κάθε τόσο. Το trade των σαντορινιών καραβιών εκείνης της εποχής ήταν πολύ καλό. Επαιρναν ξυλκία από τη Σλοβενία, από το Τριέστι και την έφερναν στη Σαντορίνη για την κατασκευή βαρελιών του κρασιού. Από τη Σαντορίνη μετέφεραν κρασί στη Ρωσία και από τη Ρωσία επέστρεφαν με στάρη στη Σλοβενία. Και πάλι ξυλκία...

Εχω πάει και εγώ στο Τριέστι, mas πήρε ο πατέρας μας και mas πήγε, όλη την οικογένεια.

Ο παππούς μου έπαθε νέος καρραχτη και ήρθε και έμεινε στο νησί. Και εκεί είχε βάλει καπετάνιο – ο ίδιος δεν ταξίδευε. Ο παππούς μου είχε εφτά παιδιά, τρία αγόρια και τέσσερα κορίτσια. Ένα γιο Γεώργιο Αλαφούζο ο οποίος ήταν πολιτικός μηχανικός, τον πατέρα μου τον Γιάννη και άλλον έναν τον Δημήτριο ο οποίος πέθανε στη Ρωσία. Οι κόρες του ήταν η Ειρήνη, η Κατίνα, η Φλόρα και η Κούλα.

Ο πατέρας μου, Γιάννης Αλαφούζος, έκανε δύο παιδιά: εμένα και την αδελφή μου την Ειρήνη που ήταν μεγαλύτερη από μένα 5-6 χρόνια. Η μητέρα μου λεγόταν Κυριακή Παραβάλου, Σαντορινιά από την Οία, αλλά γεννημένη στην Οδησσό. Ο πατέρας της ήταν εγκατεστημένος στη Ρωσία, ποκολέιτο με τη ναυτιλία και τροφοδοτούσε τα πλοία του ρωσικού στόλου.

Στον Πειραιά

Ο παππούς μου πέθανε το 1923. Εγώ γεννήθηκα το 1924, αλλά φύγαμε από τη Σαντορίνη το 1925, λόγω εκρήξεως του φραιοστειού και πήγαμε στον Πειραιά. Αγόρασε ένα σπίτι η μητέρα μου, επούλησε κάτι αμπέλια, γιατί είχε κτηματική περιουσία, και αγόρασε ένα σπίτι στον Αγιο Νείλο. Είχε 5-6 δωμάτια στη σειρά και μια αυλή. Μέχρι να πάω σχολείο δεν έπαιζα με παιδιά. Ήταν ζόρικια η μάνα μου. Δεν άφηνε ούτε εμένα ούτε την αδελφή μου να βγαίνουμε έξω. Όταν πήγα στο σχολείο, στο Δημοτικό, έκανα φίλους. Τα παιδιά ήταν Σαντορινιοί από την Οία, ήταν Μυκονιάτες και ήταν και Συριακοί από τα Δωδεκάνησα. Με τα παιδιά παίζαμε βόλους, είχαμε «Βασίλια – Βεζύρη» και ποδόσφαιρο. Ήμουν Ολυμπιακός. Η μητέρα μου είχε ανύπαντρα αδέρφια. Ο πατέρας μου ταξίδευε και η μητέρα μου είχε έναν ανύπαντρο αδελφό ο οποίος με είχε σαν παιδί του. Δικηγόρος στον Πειραιά και κάθε Κυριακή με έπαιρνε στο γήπεδο. Αθανάσιος Παραβάλος λεγόταν. Στο Ποδηλατοδρόμιο, εδώ που είναι το Καραϊσκάκη ήταν το Ποδηλατοδρόμιο και θυμάμαι καθόμαστε σε ξύλινους πάγκους, σε ένα επίπεδο, στο ίδιο επίπεδο με τους ποδοσφαιριστές. Μ' άρεσε πολύ το ποδόσφαιρο. Θυμάμαι τους Ανδριανόπουλους, τον Γιώργο, τον Λεωνίδα...

Περσάσε πάρα πολύ δύσκολα χρόνια. Ήμαστε φτωχοί, ο πατέρας μου ήταν καπετάνιος, τότε ήταν λίγα τα καράβια, μικρά... Το πρώτο καράβι,

«**Ήμουν φιλόδοξος** και ίσως αυτό μου το ενέπνεε η μάνα μου. Δεν ήθελα να πάω σε σχολή κοινή. Ήθελα να πάω στη Σχολή Δοκίμων και μετά να πάω καπετάνιος στην εμπορική ναυτιλία. Έκανα φροντιστήριο στο Πάλλα, στην Αθήνα. Εγινε όμως ο Πόλεμος, έπαψε η Σχολή και έτσι στράφηκα στο Πολυτεχνείο.»

ήταν υποπλοίαρχος σε ένα επιβατικό «Κυκλάδες», αν δεν κάνω λάθος του Τόγια, που ερχόταν και από τη Σαντορίνη.

Ο πατέρας μου με είχε πάρει μαζί του στο βαπόρι, αλλά πηγαίναμε και οικογενειακώς. Μαζί του όταν με έπαιρνε κάναμε μικρά ταξίδια. Θυμάμαι μια φορά με πήρε στο Στρατώνι στη Χαλκιδική να φορτώσει σιδηροπυρίτη με ένα εμπορικό. Αλλά είχαμε πάει, μία φορά, η μητέρα μου, η αδελφή μου και εγώ όλοι μαζί με το βαπόρι. Πρώτο λιμάνι ήταν το Σπλιτ στην Αδριατική και μετά πήγαμε στο Τριέστι. Αυτό είναι γύρω στο 1930-32.

Τα καλοκαίρια στη Σαντορίνη

Τα καλοκαίρια στη Σαντορίνη περνάγαμε άπιστευτα ωραία. Πήγαينا με τις θείες μου. Άπιστευτα ωραία, γιατί είχαν αμπέλια η οικογένεια της μητέρας μου και ζώα. Μουλάρια, γαϊδούρια. Ανέβαινα επάνω συνέχεια. Εβγαζα και τα παπούτσια μου και περπατούσα ξυπόλητος, με τις θείες μου, και γινόταν από κάτω η πατούσα μου σόλα. Άπιστευτα ωραία. Θυμάμαι αμυδρά, ήμουν πολύ μικρός, ένα καλοκαίρι, η οικογένεια της μάνας μου είχε κάποιο σπίτι στην Αρμένη, στο οποίο πηγαίναμε και παραθερίζαμε. Οχι με τη μητέρα μου, με κάτι θείες. Σε μας τα παιδιά mas άρεσαν τα ζώα. Να παίρνοντας ένα γαϊδούρι, ένα μολάρι, να καθόμαστε επάνω, να πηγαίνουμε στ' αμπέλια. Ήταν οι καλύτερες στιγμές της ζωής μου.

Ο τρύγος, κύριε Κατσιγέρα, ήταν γιορτή. Ήταν γιορτή, διότι η οικογένεια η δική μου είχε την κανάβα, η κανάβα δίπλα είχε χώρο μεγάλο, είχαμε δίπλα ένα σπίτι μεγάλο και κάθε βράδυ, απόγευμα που τελειώναν, ερχόντουσαν οι επικεφαλής, οι εργάτες και τρώγανε. Θυμάμαι που μαγειρεύανε χοιρινό, ωραίο νόστιμο, ήταν νόστιμο, με πατάτες και έτρωγα κι εγώ. Ήμαστε φτωχοί, τότε η τροφή ήταν ακριβή και τρώγαμε μια φορά την εβδομάδα, την Κυριακή, κρέας,

αρνί ψητό, και την Πέμπτη θυμάμαι μας έκανε η μάνα μου πάλι κρέας αλλά κιμά... Δυο φορές την εβδομάδα τρώγαμε κρέας. Ήμαστε φτωχοί. Επαιρνε 3.000 ο πατέρας μου τον μήνα. Ο εργάτης του ήμενος –είχαμε στο σπίτι mas ένα υπόγειο στον Πειραιά και το είχε νοικιάσει η οικογένεια ενός εργάτη που δούλευε στον Οργανισμό – έπαιρνε 100 δρχ. την ημέρα, τα ίδια με τον πατέρα μου. Ήταν η περίοδος του '30...

Το Κίνημα του '35

Θυμάμαι το Κίνημα του '35 που έφυγε ο Βενιζέλος. Ήμουν παιδί. Εγώ κοιμόμουν. Το σπίτι mas ήταν κοντά στην ακτή. Στην ακτή είχαν κατέβει κανόνια, κατεβάσαν το πυροβολικό και πυροβολούσε τον Στόλο που έφυγε. Ο Στόλος έφυγε από τον Ναύσταθμο. Αυτοί [οι κυβερνητικοί] κατέβασαν κανόνια στην Πειραική, στην παραλία και τα ακούγαμε θυμάμαι αμυδρά. Το πρωί όμως που ξύπνησα κατέβηκαν στην Πειραική και είδα τα κανόνια στη σειρά και τους φαντάρους, επειδή είχαν ξευκλήσει, να κοιμούνται.

Περπέτεια υγείας

Είχα μια περιπέτεια στα παιδικά μου χρόνια. Ήμαστε και με τη μητέρα μου στη Σαντορίνη. Η μητέρα μου δεν εμπιστευόταν τους γιατρούς στην Αθήνα. Είχα πάθει μικρός ιλαρά, την οποία πλήρωσα ως τώρα. Αυτή η ιλαρά μου άφησε ωτόρροια και είχαμε ένα γιατρό, Νικόλαο Αλαφούζο. Ήταν εδώ στην Αθήνα, αλλά ερχόταν και αυτός στη Σαντορίνη τα καλοκαίρια. Και θυμάμαι που με πήρε ο Νικόλαος και με στρίμωξε, με κρατούσε η μάνα μου, και με μαγειρικά σκεύη –υποθέτω –μου 'κοψε τις αμυγδαλές. Το μεγάλο μαρτύριο της ζωής μου ήταν ο τρόπος που έγινε. Εκλαιγα εγώ τότε και τελικά μου ξαναβγήκαν οι αμυγδαλές και είχα και έως τώρα έχω πρόβλημα, και από εκεί έχω κουφαθεί.

Στο Β΄ Γυμνάσιο Πειραιώς

Ήμουν καλός μαθητής. Συμμαθη-

τής μου ήταν και ο Τέτσος. Μου άρεσαν πιο πολύ νομίζω τα Μαθηματικά. Η εφημερίδα «Ασύρματος» είχε δημοσιεύσει τους καλύτερους μαθητές των Γυμνασίων μας και θυμάμαι στη Γ΄ Γυμνασίου ήμουν εγώ. Πήγαينا στο Β΄ Γυμνάσιο Πειραιώς, στου Βρυώνη, στην οδό Αφεντούλη και Σωκράτους. Από τους καθηγητές ξεχώριζε ο Μαραβέλιος, στα Ελληνικά. Ο μαθηματικός δεν ήταν τίποτα. Εγώ ήμουν καλύτερος από αυτούς.

Μας άρεσαν τα κορίτσια. Βέβαια είχαμε και έρωτες. Ήμουν και ερωτευμένος. Τα κορίτσια πηγαίνανε στο Β΄ Ήνδρων πιο κάτω, και περνάγαμε την οδό Αλκιβιάδου. Ε, πιάναμε κουβέντα...

Στη Νεολαία

Με τη Νεολαία της 4ης Αυγούστου στην αρχή δεν τα πήγαينا καλά. Και την κοπιάνα. Είχαμε μια φορά την εβδομάδα Νεολαία, κάθε Τετάρτη. Ήταν πολύ βαρετό και ανιαρό. Δεν κάναμε τίποτα. Κάποια στιγμή κηρύσσεται ο Πόλεμος και έχω μεγαλώσει κι εγώ και αρχίζω και βλέπω τον Μεταξά σαν σωτήρα. Όλοι mas τον βλέπαμε έτσι. Αφού κηρύχθηκε ο Πόλεμος κάναμε έρανο για φανέλες και τέτοια. Στον Πειραιά ήμουν ένας απλός φαλαγγίτης και δεν ξέρω αν είχα και στολή, δεν θυμάμαι να είχα στολή.

Όταν ανεβήκαμε στην Αθήνα ήταν πόλεμος και έπρεπε να πάω να παρουσιαστώ και παρουσιάστηκα αλλά ήταν... μπάχαλο. Εγώ ήμουν... τίποτα, ανθυποφανατάρδος. Όταν πήγα εκεί στην Αθήνα, στο Β΄ Γυμνάσιο, μου λένε βαθμός; Λέω ομαδάρχης. Με γράφανε λοιπόν ομαδάρχη πήρα τα γαλιόνια...

Ήμουν φιλόδοξος, και ίσως αυτό μου το ενέπνεε η μάνα μου. Δεν ήθελα να πάω σε σχολή κοινή. Ήθελα να πάω στη Σχολή Δοκίμων και μετά να πάω καπετάνιος στην εμπορική ναυτιλία.

Έκανα φροντιστήριο στο Πάλλα, στην Αθήνα. Εγινε όμως ο Πόλεμος,

έπαψε η Σχολή και έτσι στράφηκα στο Πολυτεχνείο.

Εγκατάσταση στην Αθήνα

Στην Αθήνα ήρθαμε το φθινόπωρο του '40. Αγόρασε σπίτι η μητέρα μου. Η μάνα μου είχε περιουσία, πούλαγε και αγόραζε. Πούλησε αμπέλια. Ήταν μια μονοκατοικία πιο μοντέρνα as πούμε, δεν είχε πια αυλή και στη σειρά δωμάτια. Οδός Αιγώς, αριθμός 42, στον Αγιο Παντελεήμονα, κάτω από την Αχαρνών. Γράφτηκε στο Β΄ Γυμνάσιο Αθηνών, Χέυδεν και Αχαρνών. Στη Δ΄ τάξη. Φαίνεται ότι τράβαγα και ωραία, ήμουν καλός. Αλλά κλείσανε τα σχολεία. Αφού μπήκαν οι Γερμανοί και εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα. Και μετά έκλεισε το Β΄ Γυμνάσιο, το καταλάβανε οι Γερμανοί και μεταγράφηκαν. Στην αρχή mas είχαν να πάμε στο Δ΄ Αρρένων, που ήταν στην πλατεία Κουμουνδούρου. Δεν μου άρεσε καθόλου. Και πήγα και τελείωσα το Γυμνάσιο στο Η΄ Αρρένων. Αλλά δεν ήμουν καλός μαθητής γιατί διάβαζα πια για το Πολυτεχνείο και είχα συγκεντρωθεί στα μαθήματα του Πολυτεχνείου.

Καλοκαίρι του '40

Ο αδελφός του πατέρα μου είχε ένα ωραίο σπίτι στο Μπογιάτι. Ο Γεώργιος Αλαφούζος, πολιτικός μηχανικός διευθυντής του υπουργείου Γεωργίας. Η μισθολογική διαφορά των οικογενειών ήταν τεραστία. Αγόρασε και εμείς ένα σπίτι στο Μπογιάτι: πάλι πούλησε η μάνα μου. Το καλοκαίρι του '40 παραθερίζαμε στο Μπογιάτι. Εκεί η πληροφορία ήταν περιορισμένη. Μάθεμα για το «Έλλη». Δεν είπαν ότι το βούλιαξαν οι Ιταλοί. Ήμασαν και παιδιά δεν mas ενδιέφερε. Είχαμε τις παρές mas...

Το όνειρο 28ης Οκτωβρίου

Ήταν 26 Οκτωβρίου του '40. Η μάνα μου πήγε στους Δημήτρηδες του Πειραιώς, επισκέφεις. 27 Οκτωβρίου ανέβηκε στην Αθήνα. Εγώ ήμουν στο

σπίτι και διάβαζα Γεωμετρία όλη την Κυριακή και το βράδυ αργά γύρισε η μητέρα μου και θυμάμαι ότι είχε ακούσει στο τρένο και στα σπίτια που πήγε, ότι είναι λεία άσχημη η κατάσταση. Αυτό το είχα ακούσει. Δεν έδωσα σημασία. Επείτα, κοιμήθηκα και το βράδυ κατά τη 1η ώρα, 12.30-1, ήταν λίγο πριν από την ώρα που έπαιρνε το τηλεσίγραφο ο Μεταξάς. Βλέπω ένα όνειρο. Βλέπω τον Ηλιο να γίνεται σαν δορυφόρος as πούμε, να γυρίζει γύρω γύρω, να σκάει και να γίνεται σκοτάδι. Είχα τρομάξει πάρα πολύ. Όταν ξύπνησα ήμουν έντρομος και λέω «μαμά, πόλεμος». Δεν είχα κανένα στοιχείο να ερμηνεύσω το όνειρο. Ήρθε πόλεμος. Ξαν να μου το πέρασε κάποιος. «Μαμά Πόλεμος», «κοιμήσου παιδάκι μου» μου λέει.

Το πρωί βάρεσαν οι σειρήνες και με έπιασε μια κρίση. Κρίση, έτρεμα. Ένα σημαντικό σημείο από τη ζωή μου. Εσείς δεν το βρίσκετε σημαντικό, εγώ όμως που το έζησα και το θυμάμαι...

Εχω σε ορισμένες στιγμές της ζωής μου, έχω μια... τπλεπάθεια, κάτι, κάπου πιάναμαι. Είχα τέτοιες ιδιότητες. Α, δεν έχω πια. Πρέπει να σας τα πω γιατί είναι βασικά. Δηλαδή στην ιδιωτική μου ζωή έχω παίζει ρόλο αυτά... Είναι σημαντικότερο από με τη ζωή μου. Δηλαδή είναι αυτά που θα θυμάμαι για πάντα και τα θυμάμαι ζωντανά.

Στις διαδηλώσεις της Νίκης

Με τις νίκες στην Αλβανία ενθουσιάζομαι. Πήγα να στις διαδηλώσεις. Θυμάμαι εκείνο που μου έχει μείνει. Κατέβαινε ο κόσμος και εκεί στην Casa di Italia που ήταν απέναντι από το Πολυτεχνείο, τις αλλάξαν τα φώτα. Ανεβάνονταν την οδό Σταδίου, ήταν ο Kauffmann, το βιβλιοπωλείο. Ο Kauffmann είχε γράψει ένα χαρτί «Δεν είμαι Γερμανός, είμαι...» δεν θυμάμαι... «Δεν είμαι Γερμανός» για να μην τον πειράξουν. Οι Ιταλοί τα μάζεψαν και φύγαν... Στις διαδηλώσεις ήμουν πρώτος. Κάθε μέρα.

Εκείνο όμως που ήταν τρομερό ήταν όταν πέθανε ο Μεταξάς... Στην κηδεία του ήμουν παράταξη στην οδό Αμαλίας. Περνούσε η πομπή. Όλος ο κόσμος έκλαιγε...

Ο πατέρας

Ο πατέρας μου δούλευε στη διάρκεια του Πολέμου και κάποια στιγμή βούλιαξαν το βαπόρι του έξω από την Τζία οι Γερμανοί. Δεν πνίγηκαν. Σταμάτασαν το βαπόρι με το υποβρύχιο, τους έβαζαν και επιβιβάζονταν στα ναυαγοσωστικά και τους άφηναν. Δεν τους πνίγανε.

Ο πατέρας μου πέθανε 14 Δεκεμβρίου 1941. Θυμάμαι ότι πήγα να κάθε μέρα για πολύ καιρό στον τάφο του. Μόνο εγώ. Ξεκινούσα, έπαιρνα το τραμ από ή πήγα να με τα πόδια στην Ομόνοια –δεν θυμάμαι ακριβώς– γιατί δεν είχε πάντοτε και έπαιρνα το τρένο. Τότε πέθανε πολύς κόσμος και δεν μπορούσαμε να τον θάψουμε στην Αθήνα και κανόνισαν ο θείος μου και τον θάψαμε στο νεκροταφείο του Πειραιώς. Και κατέβαινα κάθε μέρα, μα για πολύ καιρό και έπαιρνα έναν παπά και του ψάλαμε ένα τρισάγιο. Και μετά πέθανε η μάνα μου. Πήγα να λιγότερο, αλλά πήγα να και στη μάνα μου. Και δεν βλέπω τώρα άλλους να πηγαίνουν στους γονείς, εγώ πήγα να πάρα πολύ στους γονείς μου, όσο μπορούσα...».

Ο ευπατριδής Αριστείδης Αλαφούζος

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΝΤΟΥΜΑ***

Η τακτική και συχνή επικοινωνία που διατηρούσε προσωπικά με τον Αριστείδη Αλαφούζο είχε διακοπεί εντελώς τους τελευταίους μήνες, αφού σιγά σιγά, όμως σταθερά, απομακρυνόταν από τον μάταιο τούτο κόσμο. Είχε ανοίξει τα πανιά του για το μεγάλο ταξίδι προς την αγαπημένη του Λένα, που ο αποχωρισμός της του ήταν πλέον αβίαστατος. Εφυγε, λοιπόν, διακριτικά και με την αξιοπρέπεια που διέκρινε την προσωπικότητά του.

Τον Αριστείδη Αλαφούζο γνώρισα με τη μεσολαμβάνση της αιώνιας αγαπημένης του Λένας. Στις επαφές και τις συνομιλίες μαζί του με εντυπωσίαζε το γεγονός ότι απέφευγε

να μιλάει για τον εαυτό του ή να καταφέρεται κατά συνανθρώπων του. Την ανυπόκριτη αγάπη του για τον αδύναμο άνθρωπο τη μετέδραπε, αθόρυβα πάντα, με αγαθουργίες, τις οποίες μόνο οι αποδέκτες τους γνώριζαν.

Στην ιδιαίτερη πατρίδα του, τη Σαντορίνη, περνούσε ένα μεγάλο μέρος του χρόνου και το φιλόξενο σπίτι του στην Οία ήταν πάντα γεμάτο με φίλους που απολάμβαναν τη ζεστασιά και την αγάπη του Αριστείδη και της Λένας. Ελπίζω άλλοι, πιο αρμόδιοι, θα αναφερθούν στην παντοειδή προσφορά του στο νησί. Σε μένα αναλογεί να αναδείξω μόνο μία πτυχή αυτής της προσφοράς.

Από τη στιγμή που ο Αριστείδης Αλαφούζος πληροφορήθηκε τις δυ-

σκολίες που αντιμετώπιζε το έργο στον αρχαιολογικό χώρο του Ακρωτηρίου, μετατράπηκε σε ένθερμο υποστηρικτή του και αργά αλλά σταθερά μέσω της «Καθημερινής» και η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης συνέβαλαν τα μέγιστα στη δημιουργία του έργου mas. Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα ήταν η εξασφάλιση πόρων για τη συντήρηση των τοιχογραφιών, που επί δεκαετίες στοιβάζονταν στις αποθήκες του αρχαιολογικού χώρου.

Με συνεχή χορηγία του Αριστείδη Αλαφούζου, μέσω της Εταιρείας Σπυριδίου Σπουδών Προϊστορικής Θήρας, επί δεκαετίες επιτελέστηκε ένα πολύ σημαντικό έργο: πολλές δεκάδες τοιχογραφικών μέτρων τοιχογραφίες συντηρήθηκαν και αποκαταστάθηκαν σε μεγάλες συνθέσεις. Αυτήν την προσφορά του τη θεωρούσε υποχρέωση απέναντι στο νησί του, στην πατρίδα του, στην ανθρωπότητα, χωρίς να διεκδικεί έστω και ένα ελάχιστο αντάλλαγμα. Είναι ακριβώς αυτή η ανιδιοτελής συμπεριφορά του που με έκανε να τον θεωρώ ευπατρίδη. Όλοι οι εμπλεκόμενοι στη μελέτη και ανάδειξη της προϊστορικής πόλης στο Ακρωτήριο της Σαντορίνης, που άμεσα ή έμμεσα γνωρίσαμε αυτόν τον ευπατρίδη, του εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη mas. As είναι το χάρμα της Σαντορίνης του ελαφρό.

Το κ. Χρήστος Ντούμας είναι διευθυντής των ανασκαφών στο Ακρωτήριο Θήρας.

Είχε πάθος με την Ελλάδα

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΒΟΥΡΛΟΥΜΗ**

Αφορμή για να γνωριστούμε ήταν ο πόλεμος που μου έκανε η «Καθημερινή» όταν διοικούσα τον ΟΤΕ. Η αρχή της σχέσης δεν υποσχόταν πολλά, αλλά γρήγορα αναπτύχθηκε αμοιβαίος σεβασμός. Τα χρόνια που ήμουν στο διοικητικό συμβούλιο της εφημερίδας, κατάλαβα καλύτερα τα κίνητρα του δυναμικού και έξυπνου αυτού ανθρώπου. Είχε πάθος με την Ελλάδα και φιλοδοξούσε να παίξει ρόλο στα κοινά. Ιδεολόγος με πρακτική σκέψη και πείρα, σπάνιος συνδυασμός, ήξερε τη δύναμη που του έδινε ο έλεγχος της «Καθημερινής». Δεν τη χρησιμοποιούσε όμως για να κερδίσει χρήματα, ούτε για να αυτοπροβληθεί. Θωράκιση την εφημερίδα οικονομικά και με κατάλληλα στελέχη έτσι ώστε να γίνει ένα πραγματικά ανεξάρτητο όργανο με διεθνές κύρος, πολύτιμο για τον τόπο mas.

Όταν θα έχουν ξεχαστεί οι πλούσιοι και οι εφοπλιστές της εποχής mas, θα επιζήσει η μνήμη του Αριστείδη Αλαφούζου για τη συμβολή του αυτή και για το παράδειγμά του στην κοινωνία mas.

Μοναδικό φαινόμενο στον χώρο του Τύπου

Δέκα μαρτυρίες που φωτίζουν άγνωστες πτυχές του εκδότη Αριστείδη Αλαφούζου

Στο τιμόνι της «Κ» βρέθηκαν ξεχωριστές και διαφορετικές προσωπικότητες από την ημέρα που πέρασε στα χέρια του Αριστείδη Αλαφούζου έως τον θάνατό του. Τους ζητήσαμε να διηγηθούν κάποιο περιστατικό το οποίο οι ίδιοι θεωρούν εμβληματικό του τρόπου με τον οποίο λειτουργούσε ως εκδότης. Ανταποκριθήκαν σε αυτό μας το αίτημα και ο καθένας με τον δικό του τρόπο φωτίζει άγνωστες πτυχές του. Λείπουν ασφαλώς οι μαρτυρίες του Αντώνη Καρκαγιάννη και του Βαγγέλη Μπίστικα, οι οποίοι δεν είναι πια μαζί μας.

Δημήτρης Παπαναγιώτου Ήταν ο σωτήρας της «Κ»

Ο Αριστείδης Αλαφούζος υπήρξε ο σωτήρας της «Καθημερινής», όταν την απέκτησε.

Θυμάμαι –μέσα στην αγωνία της επιβίωσης της εφημερίδας– που μια μέρα ήρθε να με παραλάβει με το αυτοκίνητό του ένας «άγνωστος». «Πού πηγαίνουμε; Στους Βαρδινογιάννηδες;», τον ερώτησα (τότε είχαν ακουστεί αρκετά ονόματα υποψηφίων ιδιοκτητών της «Καθημερινής»). Η απάντησή του ήρθε απότομη: «Στους κ. Αλαφούζου»...

Ισως η λεπτομέρεια ήταν η αιτία που δεν υπήρξα και τόσο συμπαθής στον Αριστείδα. Αλλά ας μη μείνουμε στις λεπτομέρειες... Ο Αριστείδης Αλαφούζος υπήρξε όντως ο σωτήρας της «Καθημερινής». Εβαλε αμέσως χρήματα πολλά και με την πάροδο των ετών την άλλαξε εκδοτικά. Μένοντας, όμως, πάντα η σοβαρή και αντικειμενική εφημερίδα με τον θαρραλέο λόγο.

Όταν έφυγα εγώ από διευθυντής της εφημερίδας –ήταν αυτό μέσα στις μοιραίες εξελίξεις– άλλαξε, αν θυμάμαι καλά, τρεις διευθυντές. Σε ένα χρόνο με κάλεσε να ξαναγυρίσω ως διευθυντής. Σε δέκα μήνες παραιτήθηκα οικειοθελώς... Μέχρι που βρήκε τον Παπακελά, που σταθεροποίησε την εφημερίδα. Σκύβω με σεβασμό μπροστά στην απώλεια του Αριστείδη Αλαφούζου. Καλό ταξίδι Αριστείδη...

Νίκος Νικολάου

Εκτιμούσε τους ικανούς

Όταν ο Αριστείδης Αλαφούζος πήρε την καθημαγμένη από το πέρασμα του Κοσκωτά «Καθημερινή», λίγοι στην αγορά πίστευαν ότι η εφημερίδα μπορούσε να επιβιώσει. Το προσωπικό ήταν ανάστατο και οι δημοσιογράφοι με κάποιο όνομα ετοιμάζονταν για μεταγραφές. Ημουν ο μόνος που είχα επαφή με τον Αριστείδα και με την έγκριση και του Μίμη Παπαναγιώτου, διευθυντού σύνταξης της «Κ», έφερα κάθε μέρα τους συναδέλφους μου τα όσα ενθαρρυντικά μου έλεγε ο νέος ιδιοκτήτης σχετικά με τα σχέδιά του να φτιάξει μια μεγάλη εφημερίδα.

Κάθε μέρα, λοιπόν, ο Παπαναγιώτου συγκέντρωνε τους συντάκτες και μου έλεγε να τους ενημερώσω. Πολλοί ήταν δύσπιστοι και εξέφραζαν αμφιβολίες για όσα τους έλεγα. Άλλοι έκαναν «αντάρτικο» και δήλωναν ότι δεν θα δεχθούν να δουλέψουν με το νέο αφεντικό. Πρωτοστατούσε ο Αντώνης Καρκαγιάννης, ο οποίος δήλωνε επιπόλαια ότι δεν πρέπει να δουλέψουμε σε έναν εφοπιστή που πλουτίζε πνίγοντας τους ναύτες του, και παραιτήθηκε αμέσως.

Ο Αλαφούζος με ρώτησε την άλλη μέρα αν ειπώθηκαν όντως τα επίθετα με τα οποία τον στόλισε ο Καρκαγιάννης κι εγώ του είπα ότι, δυστυχώς, ελέχθησαν. Τρεις μήνες αργότερα και αφού ο Αριστείδης με είχε κάνει διευθυντή, του είπα ότι ο Καρκαγιάννης ήταν καλός γραφιάς και ως αριστερός είχε τλαιπωρηθεί πολύ με φυλακές και εξορίες. Ο Αριστείδης αφού με άκουσε προσεκτικά μου είπε: «Εγώ εκτιμώ τους ανθρώπους που τολμάνε να έχουν αντιρρήσεις. Φέρε τον αμέσως πίσω». Ο Καρκαγιάννης γύρισε πίσω, δούλεψε μέχρι τον θάνατό του στην εφημερίδα, έγινε και διευθυντής για ένα διάστημα. Συνδέθηκε, μάλιστα, με στενή φιλία με τον Αλαφούζο.

Αυτός ήταν ο Αριστείδης. Εκτιμούσε τους ικανούς και όχι όσους τον κολάκευαν.

Παναγιώτης Δρακάτος

Αφιερώθηκε στην «Κ»

Η ύπαρξη της «Καθημερινής» σήμερα συνδέεται άμεσα με την ύπαρξη του Αριστείδη Αλαφούζου. Ήταν ο επιχειρηματίας που τις κρίσιμες μέρες, που στιγματίστηκαν από το «σκάνδαλο Κοσκωτά», εκδήλωσε την επιθυμία να αγοράσει την εφημερίδα και να αναλάβει όλες τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από την απόφαση αυτή. Ο διττός στόχος των συζητήσεων με το τότε επιτελείο της «Καθημερινής» ήταν αφενός να μην σταματήσει η κυκλοφορία της

εφημερίδας και αφετέρου να υπερκεραστούν τα νομικά εμπόδια που την κρατούσαν «δεμένη» στο άρμα της Γραμμής Α.Ε., ικανή και αναγκαία συνθήκη ώστε να μπορέσει να χρηματοδοτήσει τη λειτουργία της ο Αριστείδης Αλαφούζος. Θέλω να σημειώσω ότι από την πρώτη στιγμή ο Αριστείδης Αλαφούζος αφιέρωνε περισσότερο χρόνο στην «Καθημερινή» και πολύ λιγότερο στη ναυτιλιακή του δραστηριότητα και βεβαίως, χάρη στην οικονομική του επιφάνεια και το μεγάλο του πάθος, η εφημερίδα εξελίχθηκε, εμπλουτίστηκε και παραμείνει –όπως πάντα– ένα εκδοτικό και δημοσιογραφικό έργο υψηλής ποιότητας και κύρους.

Νίκος Σίμος

Με την κοινή λογική

Η διακριτική ενασχόληση με τα κοινά του ευπατρίδη εφοπλιστή Αριστείδη Αλαφούζου πέρασε μέσα από τη διάθεση μιας ιστορικής εφημερίδας, της «Καθημερινής», κατά την πιο κρίσιμη φάση της πολυετούς παρουσίας της στα ελληνικά πράγματα. Κατόρθωσε με την οξυδέρκειά του, στη διοίκηση της εφημερίδας, να διαφυλάξει και το κύρος της και την ιστορικότητά της, χωρίς να αλλοιώσει τα χαρακτηριστικά της ανεξαρτησίας της που την είχαν, διαχρονικά, καθιερώσει στη συνείδηση του αναγνωστικού κοινού ανεξάρτητα από τις πολιτικές του προτιμήσεις και ανεξάρτητα από το ποιο έντυπο επέλεγε για την ενημέρωσή του.

Ενδεικτικό χαρακτηριστικό της κοινής λογικής που διέπει τις ενέργειες του Αριστείδη Αλαφούζου στη διοίκηση της «Καθημερινής», ειδικώς κατά τα πρώτα χρόνια της απόκτησής της, ήταν και η παραινείση που πολλές φορές μας έδινε, για να ξεπεράσουμε την «επαγγελματική μας διαστροφή», με την οποία εμείς οι δημοσιογράφοι, όχι σπάνια, αξιολογούμε τα πράγματα, εθισμένοι σε «οπτικές-κλιέ»: «Ρωτάτε τη γνώμη κάποιου που δεν είναι ούτε πολιτικός ούτε δημοσιογράφος... Θα κερδίσετε από την ανεπιπρόσπαστη από σκοπιμότητες και ιδεοληψίες, αποψη του...». Πόσο δίκιο είχε...

Θέμος Αναστασιάδης

Μοναχικός ευεργέτης

Τις μέρες που παίζεται στα ζάρια ο τελευταίος απ' τους πιο ιστορικούς τίτλους εφημερίδων της Ελλάδας, μεταξύ αμφιλεγόμενων επεικώς «επιχειρηματιών», του τζόγου, του λαθρεμπορίου, και ό,τι πιο σκοτεινές δραστηριότητες υπάρχουν, «βρήκε» να φύγει απ' τη ζωή ο Αριστείδης Αλαφούζος; Ακόμη πιο βαριά η απώλεια. Η παρουσία του και μόνο θύμιζε παταγωδώς το πώς ένας αυτοδημιούργητος επιτυχημένος Έλληνας μπορεί να αναμειχθεί στα Μέσα Ενημέρωσης, κι όχι μόνο να τα σώσει, αλλά και να τα καταστήσει πρότυπα, χωρίς να ζητήσει ανταλλάγματα, ή να παριστάνει τον «νταβατζή» σ' όλους τους άλλους. Ηλθε, είδε, χτυπήθηκε ύπουλα, πολέμησε, νίκησε. Με την εφημερίδα, για την εφημερίδα. Αυτό δεν είχε ξαναγίνει, στα χρονικά του ελληνικού Τύπου, και στη συνέχεια όχι μόνο δεν ξανάγινε..., αλλά σαν να απέμεινε ανάδελφο! Σχεδόν όλοι οι άλλοι ενδιαφερόμενοι «κροίσσοι» κάνουν σήμερα το ακριβώς αντίθετο, φθάνοντας μάλιστα στο σημείο να... προαναγγέλλουν खुδαία δημοσιώς την υφαρπαγή εφημερίδων και καναλιών έναντι πολιτικών ή επιχειρηματικών ανταλλαγμάτων! Με την εφημερίδα για καμιά «παρτίδα».

Πέραν όμως της ειδικής του ποιότητας, που απεδείχθη εκ των πραγμάτων με τη συνολική πορεία της «Καθημερινής», ο ασταμάτητος Αρ. Αλαφούζος ήταν συχνά και δημοσιογραφικότερος των δημοσιογράφων. Α, πολύ... εκνευριστικό. Όλοι εμείς του κλάδου που το παίζουμε παντογνώστες, και βρισκόμαστε αρχικά κάποιες ιδέες του περιέργης ή ανεφάρμοστες, μάθαμε στην ουσία, με την καλή ή... με την ανάποδη, από έναν «ξένο» πάρα πολλά. Με την εφημερίδα για την εφημερίδα. Τώρα εκ των υστέρων, θεωρώ μέγιστη ευλογία τη συνάντησή μου με τον Αριστείδα Αλαφούζο, τον σύγχρονο Εθνικό Ευεργέτη. Απ' τους τελευταίους. Αφίσε όμως κληρονομιά, πέρα απ' την ορατή οικογενειακή: Πιστεύω και ελπίζω

ότι κι άλλοι άνθρωποι της ελεύθερης οικονομίας εμπνέονται απ' το παράδειγμά του, και θέλουν να συμβάλουν στο να μην αφανισθούν οι ελεύθερες φωνές όπως επιδιώκει το καθεστώς. Ευχαριστούμε και καλό ταξίδι Αριστείδη! Απ' τις εφημερίδες, για τις εφημερίδες.

Πάνος Λουκάκος

Ευπατρίδης του Τύπου

Γνώρισα τον Αριστείδα Αλαφούζο και συνεργάστηκα στενά μαζί του αρχικά ως αρθρογράφος και κατόπιν ως διευθυντής της «Καθημερινής» στα χρόνια 1990 έως και 1994. Είχα προηγουμένως αλλά και κατόπιν γνωρίσει και συνεργαστεί με τρεις από τους επιφανέστερους εκδότες κεντρικών μέσων ενημέρωσης σε επιτελικές ή διευθυντικές θέσεις. Ο Αριστείδης Αλαφούζος διέφερε από αυτούς αλλά και από άλλους ιδιοκτήτες μέσων ενημέρωσης στα ακόλουθα:

- Δεν επεδίωκε διά της εφημερίδας του οικονομικά οφέλη. Αντίθετα, χρηματοδοτούσε εξ ιδίων την έκδοση μιας ακριβής εφημερίδας. Και δεν είχε ούτε ποτέ επεδίωξε να αποκτήσει επιχειρηματικά συμφέροντα στην Ελλάδα.
- Δεν επεδίωκε διά της εφημερίδας του πολιτικά οφέλη. Μου ζητούσε να υποστηρίζουμε όσους θεωρούσε και θεωρούσαμε στο δημοσιογραφικό επιτελείο της «Καθημερινής» ότι ωφελούν τον τόπο. Και ζητούσε να κατακρίνουμε όσους θεωρούσε και θεωρούσαμε στην «Καθημερινή» ότι βλάπτουν. Πέρα και πάνω από κόμματα.

Τα δύο αυτά δεδομένα τον κατέστησαν μοναδικό φαινόμενο στον χώρο του ελληνικού Τύπου. Και εξηγούν το γεγονός ότι ο Αριστείδης Αλαφούζος υπήρξε ο εμπνευστής της εντιμότερης και με διαφορά καλύτερης ελληνικής εφημερίδας. Από τότε που την παρέλαβε έως και σήμερα. Ας είναι ελαφρύ το χόμα που θα σκεπαστεί αυτόν τον ευπατρίδη του ελληνικού Τύπου.

Στάμος Ζούλας

Ποτέ για ίδιον συμφέρον

Καίτοι έχουν περάσει σχεδόν τριάντα χρόνια από τότε, θυμάμαι πολύ καλά την πρώτη φράση που μου είπε ο Αριστείδης Αλαφούζος, όταν πρωτοσυναντηθήκαμε ένα καλοκαιρινό βράδυ στο γραφείο του στη Γλαύκη.

«Κύριε Ζούλα», μου είπε, «εγώ δεν θα χρησιμοποιώ ποτέ αυτήν την εφημερίδα για ίδιον συμφέρον».

Μου έκανε εντύπωση, γιατί ούτε τον προκάλεσα να μου πει κάτι τέτοιο, ούτε και είχε γίνει κάποια αντίστοιχη συζήτηση στην εφημερίδα. Αυτό, ωστόσο, που μπορώ να πω σήμερα στους αναγνώστες της «Κ» ως ο αρχαιότερος εν ζωή συντάκτης της, είναι ότι έκτοτε, αυτήν τη διαβεβαίωση ή, για να την περιγράψω ευκρινέστερα, αυτήν την αρχή που άκουσα εκείνο το βράδυ και είναι αναγκαία προϋπόθεση για να υπάρξει ανεξάρτητη δημοσιογραφία, ο Αριστείδης Αλαφούζος την τήρησε απαρέγκλιτα και μέχρι τέλους.

Αντώνης Καρακούσης

«Μόνο αυτό;»

«Κύριε Αριστείδη, αύριο έχω ραντεβού με τον πρωθυπουργό, να πάω στο Μέγαρο Μαξίμου και με την ευκαιρία μου είπε να σας ρωτήσω αν θέλετε κάτι, αν έχετε κάποιο αίτημα». Με κοίταξε με απορία, σήκωσε χαρακτηριστικά τους ώμους του, «δεν θέλω τίποτε, δεν έχω κανένα από την κυβέρνηση», μου απάντησε.

Πριν προλάβω να πω οτιδήποτε, το μάτι του πετάρισε και συνέχισε: «Λάθος, έχω ένα αίτημα. Θέλω να του πεις ότι ο κ. Αλαφούζος ενδιαφέρεται για τον προβλήτα του λιμανιού της Θηρασίας, να επισκευαστεί ώστε οι 300 κάτοικοι του μικρού νησιού να μπορούν να περνούν απέναντι στη Σαντορίνη». «Κινδυνεύουν οι άνθρωποι τον χει-

μόνα, αποκλείονται όταν έχει φουρτούνα, δεν μπορούν ούτε στον γιατρό να πάνε», πρόσθεσε.

Την επομένη όντως βρέθηκα στο Μέγαρο Μαξίμου κι αφού είπαμε ό,τι είπαμε για τα τρέχοντα της πολιτικής, με ρώτησε ο πρωθυπουργός τι κάνει ο κ. Αλαφούζος κι αν έχω να μεταφέρω κάποιο αίτημά του. «Το μόνο αίτημα, κ. Πρόεδρε, που έχω να σας μεταφέρω είναι αυτό της επιδιόρθωσης του λιμανιού της Θηρασίας ώστε να διευκολύνονται στις μετακινήσεις τους οι 300 κάτοικοι του μικρού νησιού. Αυτό είναι το μόνο αίτημα, κ. Πρόεδρε». Με κοίταξε όλος απορία και με εμφανή δυσπιστία: «Μόνο αυτό;» ξαναρώτησε. «Μόνο αυτό, κ. Πρόεδρε», επέμεινα. Εξέπληγη, άλλα ανέμενε, σε άλλα είχε συνηθίσει. Τον αποχαϊρέτησα κι έφυγα ήσυχος κι ευτυχισμένος.

Κ. Ι. Αγγελόπουλος

Ιστορική προσφορά

Ο εκλιπών εκδότης της «Καθημερινής», Αριστείδης Αλαφούζος, ήταν ένας εξαιρετικά ενδιαφέρον άνθρωπος και η πολυετής συνεργασία μαζί του ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία. Είχε αναπτυξιακή «μαθηματική» σκέψη (απόφοιτος ΕΜΠ γαρ), ήταν ευθύς και καθαρός στις απόψεις του, ήταν απαιτητικός, κάποτε και «δύσκολος» απέναντι στους συνεργάτες του, αλλά σταθερά συνεργάσιμος, καθώς πάντοτε ζητούσε να ακούει τις γνώμες όλων. Ήταν πολύ ευγενής στη συμπεριφορά του και έζησε μακριά από ματαιόδοξες κοσμικότητες, τύπος οικογενειάρχη επιχειρηματία παλαιάς «σχολής». Πολλά και αξιοσημεία και ιστορικά ενδιαφέροντα θα μπορούσα να πω, να θυμηθώ, από μια 17χρονη δημοσιογραφική πορεία κοντά του, σχεδόν πάντοτε σε καιρούς «περιέργους» και δύσκολους στα πεδία της πολυτάραχης «ελληνικής ιδιαιτερότητας». Θα αναφερθώ πάντως σε τούτο: Η μεγάλη και ιστορική προσφορά του Αριστείδη Αλαφούζου στο πολιτικό πεδίο ήταν ότι διέσωσε το 1988 και παρέδωσε ζωντανή και δυναμική στη μεσαία αστική τάξη, την τόσο σκληρά δοκιμαζόμενη σήμερα, την εμβληματική της εφημερίδα, την «Καθημερινή».

Αλέξης Παπαχελάς

«Δύναμη της φύσης»

Είναι πολλές οι στιγμές και οι ιστορίες που έζησα με τον Αριστείδα Αλαφούζο τα τελευταία δέκα χρόνια. Ήταν μία «δύναμη της φύσης». Οι Δευτέρες ήταν οι δύσκολες μέρες. Μία στις δύο επέμενε ότι η εφημερίδα είχε ελλείψεις και πως είχε μείνει πίσω σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Συχνά είχε δίκιο. Άλλοτε ήταν προφανές ότι το έκανε για να μας κρατάει σε εγρήγορση. Στο τέλος είχε γίνει κάτι σαν το παιχνίδι μας. Το οποίο έφτασε στο απόγειό του, όταν μια μέρα μας επιβράβευσε για το πόσο πλήρης ήταν η εφημερίδα και ο Καρκαγιάννης απάντησε ότι «μάλλον δεν την έχετε δει καλά, έχει πολλές ελλείψεις». Ο Αλαφούζος χαμογέλασε με νόημα. Ηξερε προφανώς ότι μόνο κάποιος με τη δική του δύναμη και αυτοπεποίθηση μπορούσε να είναι κυρίαρχος αυτού του παιχνιδιού με τόσο ισχυρούς παίκτες.

Τον θυμάμαι πολλές φορές εξοργισμένο με τους πολιτικούς μας. Η υπόθεση της COSCO τον θύμωσε πραγματικά. Δεν είχε συμφέροντα με την Κίνα. Δεν μπορούσε όμως να καταλάβει πως μια νέα κυβέρνηση μπορούσε να αθετήσει μία συμφωνία που είχε το ελληνικό κράτος. «Αυτό δεν το καταλαβαίνω», μου λολούσε και κατέληγε, «αν κάναμε τέτοια πράγματα εμείς στη ναυτιλία, δεν θα μας είχε μείνει μισό βαπόρι. Η υπογραφή σου είναι η αξιοπιστία σου, άμα την πάρεις πίσω τελειώσες».

Μέχρι πριν από περίπου δύο μήνες, στα 93 του, ερχόταν κάθε μέρα στο γραφείο για την καθιερωμένη απογευματινή σύσκεψη. Ακουγε, σχολίαζε, πείραζε συστηματικά όσους εκτιμούσε ιδιαίτερα. Όταν εμείς οι νεότεροι απελπιζόμασταν, μας έδινε κουράγιο. «Δεν θα καταρρεύσουμε, θα δειτε. Και οι Ευρωπαίοι δεν πρόκειται ποτέ να μας εγκαταλείψουν στη μοίρα μας» έλεγε και πρόσθετε το κλασικό «να ξέρετε κύριοι, η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει».

Ο Αριστείδης Αλαφούζος με τον Γιώργο Κουμάντο και τον Αντώνη Καρκαγιάννη.

Ετοιμάζονται δοκιμαστικές παρεμβάσεις το καλοκαίρι

Τι προβλέπει κορυφαιός αξιωματούχος, τι ετοιμάζει ο ΟΔΔΗΧ και το Eurogroup

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Την ώρα που ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας ετοιμάζεται να φορέσει γραβάτα, ενόψει της ρύθμισης του χρέους και της εξόδου στις αγορές, αυτοί που κατ' εξοχήν φορούν γραβάτα κάθε μέρα στη δουλειά, οι τραπεζίτες, συνηθισμένοι προσοχή και όχι βιαστικές κινήσεις, καθώς ακόμη το έδαφος είναι επισφαλές. Ένα λάθος μπορεί να κοστίσει ακριβά, προειδοποιούν.

Το μήνυμα φαίνεται πως αρχίζει να περνά στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης και το σενάριο της δυναμικής εξόδου στις αγορές τον Ιούλιο προηγείται. Υψηλόβαθμο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου, παρότι εκτιμά ότι τα ελληνικά ομόλογα θα ενταχθούν στο QE στο τέλος Ιουνίου με αρχές Ιουλίου, σημειώνει ότι τα σχέδια για την έξοδο στις αγορές περιορίζονται σε «δοκιμαστικές παρεμβάσεις» το καλοκαίρι.

Οι αγορές αγαπούν το ρίσκο, αλλά έπειτα από ένα σημείο θέλουν ασφάλεια. Οι προσδοκίες τους είναι αυτές που οδήγησαν έως τώρα τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων σε χαμηλά επίπεδα, καθώς επένδυσαν σε μια λύση για το χρέος και ένταξη στο QE. Σύμφωνα με στέλεχος επενδυτικής εταιρείας, «το QE έχει ήδη ενσωματωθεί στις τιμές κατά 75% - 80». Από αυτό το σημείο και πέρα, όμως, για να συνεχίσουν να αντιδρούν θετικά, στις πρώτες δημοπρασίες ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου, έπειτα από τρία χρόνια αποχής, θα θέλουν ασφάλεια. Την ασφάλεια που μόνο μια πειστική ρύθμιση χρέους, η οριστική απόφαση για ένταξη στο QE, αλλά και η αποφασιστική εφαρμογή των μέτρων που ψηφίστηκαν μπορεί να εξασφαλίσει, όπως επισημαίνουν.

Η κρίσιμη Δευτέρα

Προς το παρόν, όλα τα παραπάνω είναι ζητούμενα. Σε πρώτη φάση, τη Δευτέρα στο Eurogroup, το παλάκι είναι στο γήπεδο των δανειστών για μια απόφαση ελάφρυνσης του χρέους. Ευρωπαίος αξιωματούχος έδινε πιθανότητες 50% - 50% για μια λύση, ενώ στην Αθήνα δύο πηγές με γνώση των διαπραγματεύσεων ανέβαν το ποσοστό στο 60% - 40% υπέρ της λύσης. Υψηλόβαθμη πηγή των δανειστών μετέφερε σε Ελλάδα συνομιλητή της την εκτίμηση ότι δύσκολα η Κριστίν Λαγκάρντ θα θέσει σε κίνδυνο την αξιοπιστία της, αποδεχόμενη μια φόρμουλα χωρίς καμιά συγκεκριμένη αποποίηση, όπως πέρασε έως τώρα ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Μόνο αν η Άγκελα Μέρκελ υπερκεράσει τον υπουργό Οικονομικών της και αναληφθούν κάποιες συγκεκριμένες δεσμεύσεις θα μπορούσε να υπάρξει λύση, εκτιμούσε η πηγή.

Οι πληροφορίες για τις παρασκηνιακές διαβουλεύσεις σε υψηλό επίπεδο το προηγούμενο διάστημα, αλλά και το πολιτικό πλαίσιο της απόφασης, ενόψει των γερμανικών εκλογών τον Σεπτέμβριο, υπαγορεύουν την εκτίμηση ότι τελικά θα βρεθεί μια λύση. «Πολύ δύσκολα

Ο Μάριο Ντράγκι έχει διαμηνύσει ότι δεν θέλει να φανεί πως παίρνει αποφάσεις υπό πίεση για την ένταξη της Ελλάδας στο QE.

θα μείνει το ΔΝΤ έξω», σημειώνει οικονομικός παράγων. Αν δεν συμβεί τη Δευτέρα, εκτιμάται ότι θα συμβεί μερικές εβδομάδες αργότερα, ίσως στο επόμενο Eurogroup της 15ης Ιουνίου, στο Λουξεμβούργο, ή σε κάποιο ενδιάμεσο.

Αν η λύση είναι αρκετά πειστική για να συμμετάσχει το ΔΝΤ, τότε θα επαρκεί μάλλον και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ώστε να αποφασίσει την ένταξη στο QE. Ο Μάριο Ντράγκι, πάντως, έχει διαμηνύσει ότι δεν θέλει να βιαστεί και να φανεί ότι παίρνει αποφάσεις υπό πίεση. Αλλιώς, υπάρχουν μέ-

λη στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ που υποστηρίζουν ότι πρώτα πρέπει να βγει η Ελλάδα στις αγορές, για να αποδειχθεί ότι την εμπιστεύονται και μετά να ενταχθεί στο QE.

Το αισιόδοξο σενάριο, υποστηρίζει πηγή που γνωρίζει τη λειτουργία της Φρανκφούρτης, είναι η ένταξη στο QE στο τέλος Ιουλίου. Εναλλακτικά, υπάρχει και το σενάριο του Σεπτεμβρίου. Τραπεζική πηγή στην Αθήνα θεωρεί ότι το δεύτερο είναι πιο πιθανό και το τοποθετεί, μάλιστα, μετά τις γερμανικές εκλογές.

Ο προγραμματισμός έως τον Αύγουστο

Αν η απόφαση για την ένταξη στο QE από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα βγει τον Ιούλιο, όπως πιθανολογείται (συνεδριάσεις έχουν προγραμματιστεί για τις 5 και τις 20 Ιουλίου, με τη δεύτερη να θεωρείται πιθανότερη), ο χρόνος για έξοδο στις αγορές πριν από τις διακοπές του Αυγούστου είναι περιορισμένος. Οι «δοκιμαστικές παρεμβάσεις», για τις οποίες μιλά το υψηλόβαθμο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου, ίσως αποτελέσουν την εναλλακτική. Τα σενάρια που έχει καταστρώσει ο ΟΔΔΗΧ προβλέπουν το ενδεχόμενο αναχρηματοδότησης ομολόγου του 2014, που λήγει το 2019, καθώς και των ομολόγων του PSI που λήγουν μεταξύ του 2023 και του 2042. Πρόκειται για κινήσεις μειωμένου ρίσκου και

επιπλέον, δεδομένου ότι τα επιτόκια είναι κοντά στα τρέχοντα επίπεδα, δεν συνεπάγεται αύξηση του κόστους δανεισμού. «Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνει», σημειώνει τραπεζική πηγή, «αλλά για να έχει νόημα η έξοδος στις αγορές πρέπει να αντληθούν πρόσθετα κεφάλαια της τάξης των 2 - 3 δισ. ευρώ και να συμμετάσχουν και ξένοι». Μια μικρή έκδοση με άντληση πρόσθετων κεφαλαίων περιλαμβάνεται επίσης στα σχέδια του ΟΔΔΗΧ, αλλά αυτή μπορεί να γίνει αργότερα και σίγουρα μετά την απόφαση για το QE. Αλλιώς, υπάρχει και το ΔΝΤ το οποίο είναι αντίθετο στην έξοδο στις αγορές και την άντληση κεφαλαίων υψηλού κόστους, που επιβαρύνουν τη βιωσιμότητα του χρέους.

Στον δρόμο με τις αβεβαιότητες, υπάρχει και ελληνικός ρόλος. Το πολυνομοσχέδιο μπορεί να ψηφιστεί, αλλά πρέπει και να εφαρμοστεί, οι ιδιωτικοποιήσεις να προχωρήσουν, τα μέτρα εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης και της δικαιοσύνης να γίνουν πράξη.

Οι αγορές, στις οποίες τόσο πολύ βιάζεται να βγει η κυβέρνηση για να αποδείξει ότι επιστρέφουμε στην ομαλότητα, ότι τα μνημόνια τελειώνουν, θα εξαρτηθούν τη στάση τους απ' όλα τα παραπάνω. Δύο τραπεζικές πηγές τονίζουν, επιπλέον, ότι αν η απόφαση για το χρέος δεν έχει «δόντια» και είναι απλώς προϊόν συμβιβασμού, δεν θα τύχει θετικής αποδοχής.

Μια επιτυχημένη επιστροφή στις αγορές ξεπερνά κατά πολύ τη σημασία της άντλησης των κεφαλαίων αυτών καθαυτών (που θα είναι ούτως ή άλλως περιορισμένα). Είναι το σήμα ότι η Ελλάδα θα μπορεί να αναχρηματοδοτεί τις ανάγκες της μετά τη λήξη του μνημονίου (στον βαθμό που αυτές δεν εξυπηρετούνται από το πρωτογενές πλεόνασμα).

Στην ουσία είναι η εισιτήριο εξόδου από το μνημόνιο. Μόνο έτσι, αποδεικνύοντας την αξιοπιστία της, θα μπορούσε να διεκδικήσει το πέρασμα στη συνέχεια στο καθεστώς της προληπτικής γραμμής στηρίξης ECCL, ως δικλίδα ασφαλείας. Εξ ου και η προτροπή για προεκτικές κινήσεις. «Η αγορά σήμερα τρέχει επειδή δεν έχουμε κάνει κάτι στραβό. Ας μη δώσουμε τώρα το λάθος μήνυμα...», προειδοποιεί υψηλόβαθμο στέλεχος μεγάλης τράπεζας.

Τρεις παγίδες και τρεις στόχοι για τον κ. Τσίπρα

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΝΤΕΛΑ

Υπάρχουν τρία κρυφά αλλά ανοικτά μέτωπα που σε ανύποπτο χρόνο μπορεί να προκαλέσουν μεγάλους πονοκεφάλους στην κυβέρνηση. Κι ενδεχομένως, να ανατρέψουν τους μάλλον προφανείς εκλογικούς της σχεδιασμούς για πρόωρες κάλπες το φθινόπωρο του 2018, επιταχύνοντας τις όποιες εξελίξεις. Εν τάξει, η πρώτη «παγίδα» είναι σχετική με τα «κόκκινα» δάνεια των τραπεζών, αλλά με τη σημαντική - κλασική - έννοια του όρου. Ενδεχομένως λίγοι έχουν υπόψη τους ότι προσεχώς τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας πρέπει να κάνουν προβλέψεις για πιθανές επισφάλεις πριν καν αυτές προκύψουν. Δηλαδή, να προβλέψουν για «κόκκινα δάνεια», πριν αυτά... κοκκινίσουν. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Μια επιπλέον επιβάρυνση, που από μια πρώτη ματιά υπολογίζεται στα περίπου 5 δισ. ευρώ, αλλά αυτή είναι μια μάλλον συντηρητική πρόβλεψη. Σύμφωνα με άλλες εκτιμήσεις, το συγκεκριμένο ποσό μπορεί να φτάσει - υπό αρνητικούς όρους και προϋποθέσεις - ακόμα και στα 10 δισ. ευρώ ή και παραπάνω.

Βεβαίως, ο αντίλογος εν προκειμένω συνίσταται στο γεγονός ότι ήδη ξεκινά το ξεκαθάρισμα του ήδη προβληματικού χαρτοφυλακίου των τραπεζών, συνεπώς θα πάρουν από εκεί μια ανάσα. Ωστόσο, οι διαδικασίες γ' αυτό το ξεκαθάρισμα δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα και ο χρόνος απευθύνθηκε η «Κ», για να ολοκληρώσει την υποχρέωση της πρόβλεψης των «κόκκινων» δανείων στο άμεσο μέλλον, υποστήριξαν πως «όντως, το θέμα υφίσταται», ωστόσο θα είναι αντιμετωπίσιμο, κι αυτό γιατί «το κόστος θα επιμερισθεί σε τέσσερις - πέντε περιόδους», οπότε το βάρος θα είναι πιο διαχειρίσιμο. Αλλιώς, λένε, δεν υπάρχει πρόβλημα επάρκειας κεφαλαίων.

Το πρόβλημα όμως παραμένει κι αν προκύψει, κάπως πρέπει να λυθεί. Σύμφωνα με μια εκδοχή, το ενδεχόμενο συναψής νέου δανείου από τους θεσμούς είναι μια προοπτική. Ωστόσο, μπορεί και να μην είναι η μοναδική.

Το δεύτερο ανοικτό μέτωπο, είναι αυτό της ΔΕΗ. Η κυβέρνηση μπορεί να το υποβαθμίζει, ωστόσο η διοίκηση της επιχείρησης γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα ότι είναι μια κανονική νάρκη. Αν μαζί με τις λιγνιτικές μονάδες, που θα βγουν προς πώληση από τον Σεπτέμβριο, μετά το market test που είναι προγραμματισμένο για τότε, δεν πουληθούν μαζί και υδροηλεκτρικές, τότε δεν αποκλείεται τον Δεκέμβριο η ΔΕΗ να βρεθεί προ οριστικού αδιεξόδου.

Με ό,τι κάτι τέτοιο μπορεί να συνεπάγεται για την ελληνική κοινωνία πρωτίστως και την οικονομία κατ' επέκταση. Εξ ου και η πρόσφατη παρέμβαση του επικεφαλής της επιχείρησης (σ.σ.: μέσω συνέντευξης του στην «Κ»,

προ δύο εβδομάδων), η οποία εξέφρασε δημόσια τις ανησυχίες της. Προηγούμενος φρόντισε να ενημερώσει, όπως μαθαίνουμε, το Μέγαρο Μαξίμου και όχι μόνο.

Το τρίτο μέτωπο είναι, ενδεχομένως, το πιο γνωστό. Έχει να κάνει με το ασφαλιστικό, αλλά με μια συγκεκριμένη συστατική του: αυτή των εισφορών. Το στόιχημα για την είσπραξη των (πολύ) αυξημένων εισφορών, που προβλέπονται μέσω του τέταρτου μνημονίου, είναι μεγάλο, ιδιαίτερα από τη στιγμή που έχουν διαμορφωθεί σχεδόν κατά 4% πιο ψηλά από τον μέσο όρο, ήδη τα έσοδα από τις εισπράξεις τους διαμορφώνονται 4% πιο χαμηλά από τον μέσο όρο. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, αυτή η «πυλωτή» ψαλίδα να μεγαλώσει ακόμα περισσότερο στους μήνες που έρχονται. Για την ακρίβεια, η βάση των έσοδων τώρα εμπεριεί, η προοπτική αυτή είναι σχεδόν δεδομένη.

Οι επιπτώσεις

Τα τρία παραπάνω προβλήματα, που αυτή τη στιγμή διαφεύγουν τη γενικότερη προσοχή, δεν αποκλείεται να πυροδοτήσουν τις πολιτικές εξελίξεις στη χώρα νωρίτερα του αναμενόμενου. Αν βεβαίως δεν αντιμετωπισθούν επαρκώς και στην ώρα τους. Και σ' αυτή την περίπτωση μάλλον θα ανατρέψουν τις βασικές πολιτικές στοχεύσεις του Έλληνα πρωθυπουργού, από τώρα έως και το φθινόπωρο του 2018, οπότε στελέχη του επιτελείου του εκτιμούν ότι κατά πάσα πιθανότητα θα στηθούν οι επόμενες κάλπες στην Ελλάδα. Ποιες είναι εν ολίγοις αυτές οι στοχεύσεις; Αποκωδικοποιώντας προθέσεις και κινήσεις του κ. Αλέξη Τσίπρα, θα μπορούσαν να οριοθετηθούν ως εξής:

1ος ΣΤΟΧΟΣ: Το αφήγημα της εξόδου της χώρας από τα μνημόνια (σ.σ.: το τρέχον λήγει το καλοκαίρι του 2018) και της επιστροφής στις αγορές κεφαλαίων. Εκτιμάται ότι στον επόμενο έναν χρόνο θα έχουν γίνει μία ή περισσότερες μικρές εκδόσεις ομολόγων. Το αφήγημα αυτό θα έχει πρόσφορο έδαφος έως λίγο πριν ξεκινήσει η εφαρμογή των σκληρών μέτρων που ψηφίστηκαν την Πέμπτη στη Βουλή και ο βασιλικός αντίκτυπός τους υπολογίζεται αρχές του 2019.

2ος ΣΤΟΧΟΣ: Η συνταγματική αναθεώρηση, μέσω της οποίας -πέραν όλων των άλλων- θα «περάσει» και η απλή αναλογική, με την οποία θα γίνουν οι μεθεπόμενες εκλογές στην Ελλάδα (σ.σ.: για να διασφαλιστεί ο ρόλος-κλειδί του ΣΥΡΙΖΑ στις πολιτικές εξελίξεις της χώρας).

3ος ΣΤΟΧΟΣ: Η καλλιέργεια κλίματος σκανδαλογίας, ανά περίπτωση και βάση των γενικότερων πολιτικών συνθηκών.

Το σίγουρο είναι ότι στο διάστημα που μεσοβαίνει από τώρα έως και το φθινόπωρο του 2018, οι εξελίξεις θα είναι πολλές - και όχι μόνο οικονομικές.

ΑΠΟΨΗ Του ΖΩΛΤ ΝΤΑΡΒΑΣ*

Γιατί η ρύθμιση του χρέους συνιστά ελπίδα

Με μεγάλη καθυστέρηση, έπειτα από σκληρές διαπραγματεύσεις και παρά τις διαδηλώσεις στους δρόμους, η ελληνική Βουλή υιοθέτησε επισήμως τα μέτρα που απαιτούνται για το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης. Η ελληνική κυβέρνηση τώρα περιμένει από το Eurogroup τα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους.

Έχουμε ξαναβρεθεί στο σημείο αυτό. Οι προσδοκίες της Ελλάδας για ελάφρυνση χρέους από τους επίσημους πιστωτές ακόμα να εκπληρωθούν.

Εν τω μεταξύ, το ΔΝΤ εξακολουθεί να διστάζει όσον αφορά τη συμμετοχή του στο τρίτο πρόγραμμα. Πέραν των

μεταρρυθμίσεων, το Ταμείο απαιτεί μείωση των δημοσιονομικών στόχων και ελάφρυνση χρέους στα δάνεια των Ευρωπαίων (όχι τα δικά του).

Με την υπογραφή του τρίτου προγράμματος, οι Ευρωπαίοι υποσχέθηκαν ότι θα χορηγήσουν νέες διευκολύνσεις για το χρέος, που θα διασφηνίζονταν προς το τέλος του προγράμματος, υπό τον όρο ότι η Ελλάδα θα τηρούσε τα συμφωνηθέντα. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται σε περίπου ένα χρόνο, συνεπώς έχει φτάσει η ώρα των αποφάσεων για το τι θα ακολουθήσει.

Υπάρχουν αναμφίβολα κάποιες κалές ειδήσεις: οι επιδόσεις της οικο-

Δεν είναι λογικό να θεωρούμε ότι η Ελλάδα θα μπορέσει να επιστρέψει σε βιώσιμο δανεισμό από τις αγορές στο μέλλον.

νομίας ήταν πολύ καλύτερες των προβλέψεων τα τελευταία δύο χρόνια και η ανάπτυξη αναμένεται να επιταχυνθεί η ώρα των αποφάσεων για το τι θα ακολουθήσει. Η ανεργία μειώνεται - αν και με επώδυνα αργό τρόπο. Το πρωτογενές πλεόνασμα της Ελλάδας υπερβήν σημαντικά τον στό-

χο που είχε τεθεί για το 2016. Καθώς μάλιστα η οικονομία βρίσκεται μακριά από τις πλήρεις της δυνατότητες, το πρωτογενές πλεόνασμα προσαρμοσμένο ως προς την επίδραση του οικονομικού κύκλου έφτασε πέρυσι το εκπληκτικό 8,7% του ΑΕΠ. Πρόκειται για έναν αξιοσημείωτο αριθμό, που αποδεικνύει ότι η Ελλάδα έχει πετύχει πραγματικά δημοσιονομική προσαρμογή. Τι έπεται λοιπόν; Το ελληνικό δημόσιο χρέος παραμένει πάρα πολύ υψηλό. Σύμφωνα με τα νεότερα προγνωστικά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα μειωθεί από 179% του ΑΕΠ το 2016 σε 174,6% το 2018. Ακόμα και με ισοσκελισμένους προϋπολογι-

σμούς, οι ωριμάνσεις των επόμενων ετών συνεπάγονται την ανάγκη νέου δανεισμού. Με δεδομένο το επίπεδο του χρέους, που βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό στα χέρια των επίσημων πιστωτών και την αβεβαιότητα που χαρακτηρίζει την ελληνική πολιτική και την οικονομία, δεν είναι λογικό να θεωρούμε ότι η Ελλάδα θα μπορέσει να επιστρέψει σε βιώσιμο δανεισμό από τις αγορές στο προσεχές μέλλον.

Αυτό θέτει το Eurogroup προ ενός πικρού διλήμματος: Να εφαρμόσει ένα σχέδιο αναδιάρθρωσης του χρέους αρκετά δραστικό που να επιτρέψει την επιστροφή της Ελλάδας στις αγο-

ρές ή να συμφωνήσει σε ένα τέταρτο πρόγραμμα διάσωσης και να συνεχίσει να χρηματοδοτεί τη χώρα με προνομιακούς όρους. Καμία από τις δύο αυτές επιλογές δεν είναι ελκυστική για τους Ευρωπαίους. Ωστόσο, δεδομένης της οικονομικής και κοινωνικής καταστροφής που έχει υποστεί η Ελλάδα από το 2008 και τη συμμόρφωση διαδοχικών ελληνικών κυβερνήσεων με τις επιταγές του Eurogroup, έχει έλθει η ώρα οι Ευρωπαίοι να τηρήσουν την υποσχέσή τους για το χρέος, δίνοντας στη χώρα ελπίδα για το μέλλον.

* Ο κ. Ζολτ Νταρβάς είναι senior fellow στο νοτιοίτιο Bruegel στις Βρυξέλλες.

#mtnmadwalk

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ must MAGAZINE

**MIKE | ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ | ΠΑΠΙΓΙΟΝ BAND | ΧΑΡΙΣ ΣΑΒΒΑ | ΜΑΡΙΕΛΛΑ ΣΑΒΒΙΔΟΥ
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΚΟΥΡΙΩΤΗΣ | ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΤΙΚΟΥΔΗ | NOVIG | ΒΑΛΑΝΤΩ ΤΡΥΦΩΝΟΣ | ΚΟΝΗ ΜΕΤΑΞΑ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ | ΗΒΗ ΑΔΑΜΟΥ | JOSEPHINE | OTHERVIEW**

SPECIAL ACT ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΡΑΝΤΙΝΗΣ

Τη βραδιά παρουσιάζουν οι
Θοδωρής Μαραντίνης & Έβελυν Καζαντζόγλου

30 ΜΑΪΟΥ

ΩΡΑ: 20:00

**ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ 6**

**ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ €20
(ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
AFTERPARTY POWERED BY ABSOLUT ELYX)**

**Για προώληση εισιτηρίων και πληροφορίες
στα γραφεία του MAD TV**

Νίκου Κρασιδιώτη 7Ε, 2411 Έγκωμη, τηλ. 22472472

ΠΑΡΑΓΩΓΗ must MAGAZINE

FASHION SUPPORTER

JEWELLERY & WATCHES BY

STYLE ICON

MAKEUP BY

HAIR BY

DRINKS BY

ICE-CREAMS BY

COFFEE BY

OFFICIAL CARRIER

BROADCAST BY

Εκτός... χρόνου το αφήγημα για το χρέος

Παρά την αισιοδοξία για λύση και «επενδυτικό τσουνάμι», τόσο οι κοινωνικές όσο, κυρίως, οι εσωκομματικές αντιδράσεις εντείνονται

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Μετάθεση μερικών εβδομάδων, ακόμη και μέχρι τον Ιούλιο, εκτιμάται ότι θα λάβουν οι οριστικές αποφάσεις για τη λήψη συγκεκριμένων μεσοπρόθεσμων μέτρων για το χρέος. Παρά την κυβερνητική αισιοδοξία που εκδηλώθηκε εμφανικά παραμονές της ψηφοφορίας στη Βουλή για το νέο, δυσμενές πακέτο μέτρων, με τον κ. Αλέξη Τσίπρα να δηλώνει ότι τα νέα είναι τόσο καλά, που θα αναγκαστεί να φορέσει γραβάτα, οι εκτιμήσεις συγκλίνουν ότι από την αυριανή συνεδρίαση του Eurogroup θα προκύψει πιθανότατα μια γενική δήλωση-διαπίστωση των εταίρων, με την οποία θα αναγνωρίζονται οι προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης και ότι έχουν γίνει βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση και θα παραπέμπεται η οριστικοποίηση των αποφάσεων

για το χρέος σε ένα επόμενο στάδιο. Μια τέτοια εξέλιξη, και παρά το γεγονός ότι ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος έχει εμφανισθεί λίγο πιο συγκρατημένος όσον αφορά τα αποτελέσματα του αυριανού Eurogroup, σαφώς και προκαλεί περιπλοκές στον κυβερνητικό σχεδιασμό και στο αφήγημα με το οποίο ήρθαν τα μέτρα στη Βουλή και ψηφίστηκαν, και αφορούσε οδικό χάρτη άμεσων δρομολόγησες θετικών εξελίξεων, με ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικών χαλάρωσης της ΕΚΤ πολύ σύντομα και την πιθανότητα εξόδου στις αγορές, ακόμη και μέσα στον Ιούνιο. Εφόσον οι τελευταίες εκτιμήσεις επιβεβαιωθούν όσον αφορά το αυριανό Eurogroup, όλα αυτά μετατίθενται, όπως και το «επενδυτικό τσουνάμι» που η κυβέρνηση αναμένει ότι θα ενεργοποιηθεί η ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας.

Οι εξελίξεις αυτές αναμφίβολα θα επηρεάσουν το κλίμα στην ιδιαίτερα πιεσμένη από τις εξελίξεις Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και στο εσωτερικό του κόμματος. Παρά τη χωρίς απώλειες υπερψηφίση των μέτρων στη Βουλή, το κλίμα στην Κ.Ο. και στο κόμμα είναι βαρύ. Όπως αναφέρουν κομματικά στελέχη, ο κύριος προβληματισμός που μεταφέρεται από τους βουλευτές στην κυβερνητική και κομματική ηγεσία είναι ότι κινδυνεύει να χαθεί κάθε επικοινωνία με τη βάση, ότι τους είναι πολύ δύσκολο να συνομιλήσουν με τους πολίτες, καθώς το αφήγημα των αντιμέτρων και της προοπτικής εξόδου από την κρίση δεν δείχνει να λειτουργεί. «Εάν οι πολίτες δεν αρχίσουν να βλέπουν στην καθημερινότητά τους αλλαγή προς το καλύτερο, δεν μπορεί να αλλάξει το κλίμα αυτό», αναφέρεται σχετικά. Μέσα σε αυτό το κλίμα, μια καθυστέρηση στην οριστικοποίηση

των μέτρων για το χρέος, που προβλήθηκαν ως αντίβαρο για την ψηφίση των μέτρων, θα επιδεινώσει την κατάσταση.

Παρά το γεγονός ότι η συμφωνία υπερψηφίστηκε στη Βουλή, φαίνεται ότι στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ υπάρχει κινητικότητα και διεργασίες, όσον αφορά το μείγμα πολιτικής που ασκείται και τα μηνύματα που εκπέμπει η κυβέρνηση. Ο Νίκος Φίλης, με την ομιλία του στη συζήτηση για το πολυνομοσχέδιο, σκιαγράφησε τους προβληματισμούς που αναπτύσσονται σε μερίδα κομματικών στελεχών, προερχόμενων κυρίως από τη λεγόμενη ομάδα των «53+». Κατ' αρχάς, αυτό που είπε ο κ. Φίλης, οριοθετώντας τη διαφορά ποίηση με την επίσημη, υπεραϊσοδόξη κυβερνητική γραμμή, ήταν ότι τα μέτρα που η κυβέρνηση έφερε προς ψήφιση «σηματοδοτούν την παραμονή της χώρας στο ασφυκτικό

μνημονιακό πλαίσιο», προσθέτοντας ότι «η αλήθεια δεν μπορεί να υποτάσσεται στις ανάγκες της επικοινωνίας». Ο προβληματισμός που ανέλαβε να διατυπώσει δημόσια ο κ. Φίλης εκφράζεται από μερίδα στελεχών που θεωρούν ότι βρισκείται σε εξέλιξη μια διαδικασία πλήρους μετάλλαξης του ΣΥΡΙΖΑ, με απομάκρυνση από τις αριστερές καταβολές του. Ακόμη και η προοπτική να φορέσει γραβάτα ο κ. Τσίπρας, εφόσον ανακοινωθούν μέτρα για το χρέος, εκλαμβάνεται από τα στελέχη αυτά ως σημειολογική απεικόνιση της εν λόγω μετεξέλιξης. Εξ ου και στη συζήτηση για το χρέος ο κ. Φίλης αναφέρθηκε στα μέτρα που αναμένεται οι εταίροι και δανειστές να ανακοινώσουν (ρύθμιση επιτοκίων, αντικατάσταση δανείων του ΔΝΤ από τον ESM, επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής), με την παρατήρηση ότι είναι μεν αναγκαία,

αλλά όχι ικανά για να βγει η χώρα από την κρίση. Ζήτησε μάλιστα ακολουθώς διευκρίνιση εάν παραμένουν στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης το «κούρεμα» του χρέους, η ρήτρα ανάπτυξης, η περίοδος χάριτος. Οι αρχικές, δηλαδή, διεδικήσεις του ΣΥΡΙΖΑ, που φαίνεται ότι έχουν εγκαταλειφθεί από την κυβέρνηση.

Για τη στραφή του ΣΥΡΙΖΑ και τον κίνδυνο απομάκρυνσης από τις αριστερές καταβολές του ασκείται κριτική στο περιβάλλον του κ. Τσίπρα, στο επίπεδο που τον επηρεάζει στη λήψη αποφάσεων και τη χάραξη στρατηγικής, κριτική που θα ενταθεί στην περίπτωση καθυστέρησης ή γενικόλογων αναφορών σε σχέση με το χρέος. Και δεν αποκλείεται να δρομολογήσει αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα, προκειμένου να κατευθυνθεί η εσωκομματική αναταραχή.

«Διεκδικητική» στροφή στη στάση του Κ. Μητσοτάκη

Ανάδειξη των ευθυνών Τσίπρα - δανειστών

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

«**Με την αξιοπιστία** μιας υπεύθυνης δύναμης και με την εμπιστοσύνη της ελληνικής κοινωνίας, εμείς θα διεκδικήσουμε μικρότερα και ρεαλιστικότερα πλεονάσματα από αυτά στα οποία έχετε δεσμεύσει τη χώρα». Ήταν αισθητή η διαφοροποίηση του Κυριάκου Μητσοτάκη από το βήμα της Ολομέλειας την περασμένη Πέμπτη. Δεν είναι η πρώτη φορά που μιλάει για την ανάγκη μείωσης των πλεονασμάτων. Συνήθως, όμως, η σχετική διαπίστωση συνοδεύεται από την επισήμανση ότι θα τηρήσει τις συμφωνίες της χώρας.

Το ότι ο πρόεδρος της Ν.Δ. φρόντισε να μην το επαναλάβει και μάλιστα το ότι επέλεξε το ρήμα «διεκδικώ» ήταν συνειδητή επιλογή. Εξίσου συνειδητή επιλογή ήταν ο επίσημος αισθητά υψηλότερος τόνος που υιοθέτησε έναντι των δανειστών, κατηγορώντας μάλιστα τον Αλέξη Τσίπρα ότι έχει συνάψει «ιερά συμβαχία» μαζί τους. Προφανώς, ο κ. Μητσοτάκης δεν θα σκίσει τη μνημόνια, ούτε υπόσχεται ότι θα το κάνει. Δεν φιλοδοξεί να ασκήσει αντιπολίτευση από νεο-αντιμνημονιακό μετερίζι. Επιδιώκει, όμως, να αναδείξει τις ευθύνες των δανειστών για την υπερφορολόγηση «Φρανκενστάιν» στην οποία έχουν συνυμολογήσει, αδιαφορώντας για την καταστροφική που συντελείται στην οικονομία με συνέπεια τον «αφανισμό» της παραγωγικής Ελλάδας και την «εξολόθρευση» της μεσοταξίας και των νέων. Κυρίως, επειδή

πιστεύει ότι το πρόγραμμα και τα συγκεκριμένα πλεονάσματα «δεν βγαίνουν», αλλά και επειδή εκτιμά ότι μπορεί να συζητήσει με τους εταίρους και να πετύχει κάτι καλύτερο. Το βασικό επιχείρημα είναι ότι, στο τέλος της ημέρας, το μείγμα πολιτικής δεν είναι υπόθεση της τρόικας, αλλά της ελληνικής κυβέρνησης, και αυτή μπορεί να το αλλάξει επιλέγοντας μείωση των φόρων και συμμάζεμα των κρατικών δαπανών.

Κανένας στον τρίτο όροφο της Πειραιώς δεν πιστεύει ότι ο κ. Τσίπρας θα μπορέσει να «γυρίσει» την οικονομία, ώστε να λάβει σάρκα και οστά το success story που ευαγγελίζεται. Την ίδια ώρα, παρότι δεν λέγεται επίσημα, η Πειραιώς δεν κρύβει και την ενόχληση για το success story που αναπαράγεται και από ευρωπαϊκές πρωτεύουσες για καθαρά δικούς τους εκλογικούς λόγους, καθώς επιχειρούν να κλωτσήσουν ακόμη μία φορά το τενεκεδάκι (kick the can) του ελληνικού ζητήματος. Κάποιος στο Μοσχάτο μιλούσε για «δόγμα Μέρκελ», υπονοώντας ότι το εν λόγω αφήγημα είναι ιδιαίτερα βολικό ενόψει των γερμανικών εκλογών.

Κοινωνικές συμμαχίες

Την ίδια ώρα, η κλιμάκωση των τόνων έναντι της κυβέρνησης, αλλά και των δανειστών, για το λάθος μείγμα δημοσιονομικής πολιτικής, εκτιμάται ότι ενισχύει τη δυνατότητα του κ. Μητσοτάκη να εδραιώσει κοινωνικές συμμαχίες με ομάδες με τις οποίες έχει ήδη σχέση, όπως οι (ελεύθεροι) επαγγελματίες, ενώ θέτει βά-

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. υπογραμμίζει το δικό του θετικό αφήγημα για έξοδο από την κρίση, στο οποίο θα δίνει όλο και μεγαλύτερο βάρος το επόμενο διάστημα.

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. θα εστιάσει στον «αφανισμό» της παραγωγικής Ελλάδας και στην «εξολόθρευση» της μεσοταξίας και των νέων.

σεις και για νέα ανοίγματα. Υπενθυμίζεται ότι ο πρόεδρος της Ν.Δ. δεν έμεινε μόνο στην καταδίκη της πολιτικής της κυβέρνησης σε ό,τι αφορά τους επαγγελματίες.

Δεσμεύθηκε ότι θα μειώσει τους φόρους και τις ασφαλιστικές εισφορές. Η φάση θεωρείται ιδανική και για το άνοιγμα και σε ομάδες όπως οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού

τομέα, οι νέοι, οι συνταξιούχοι και –γιατί όχι– και οι δημόσιοι υπάλληλοι, ομάδα που είχε στηριχθεί τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά η οποία εκτιμάται ότι θα διαρρήξει τους δεσμούς της με το κυβερνητικό κόμμα, καθώς επίσης πλήττεται από το τέταρτο μνημόνιο. Κοινή συνισταμένη της εν λόγω στρατηγικής, στη βάση της οποίας θα συνεχιστούν οι περιδείξεις και οι επαφές του προέδρου της Ν.Δ. με την κοινωνία, είναι η ισχυρή πεποίθηση ότι το πρόγραμμα «δεν βγαίνει». Σε αυτή την κατεύθυνση, η Ν.Δ. θα συνεχίσει τη δυναμική αντιπολίτευση, με παράλληλη περιγραφή του δικού της θετικού σχεδίου για έξοδο από την κρίση.

Τούτων δοθέντων, ο πρόεδρος της Ν.Δ. υπογραμμίζει το δικό του θετικό αφήγημα για έξοδο από την

κρίση, στο οποίο θα δίνει όλο και μεγαλύτερο βάρος το επόμενο διάστημα και το οποίο θα κορυφωθεί στην πορεία προς την επόμενη ΔΕΘ. Η ήπια, σχεδόν ανεπαίσθητη αλλαγή της φρασεολογίας δεν είναι συμπτωματική, καθώς το «πρόγραμμα» έχει αντικατασταθεί από το εθνικό σχέδιο εξόδου από την κρίση. Την Πέμπτη στην Ολομέλεια ο κ. Μητσοτάκης το έκανε πιο συγκεκριμένο, μιλώντας για το «ελληνικό σχέδιο μιας ευρωπαϊκής Ελλάδας». Δεν είναι παρά η παράφραση παλαιότερης δέσμευσής του για ένα εθνικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων για την ανασυγκρότηση της χώρας, ελληνικής ιδιοκτησίας, το οποίο δεν θα υπαγορεύεται από το «μαστίγινο» των δανειστών και θα υπερβαίνει τις μνημονιακές απαιτήσεις.

Ψήφος εμπιστοσύνης από τους επενδυτές

Μπορεί η απειλή του Grexit να ξεθωριάζει στη συνείδηση των ξένων επενδυτών μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, αλλά οι ανησυχίες για την πορεία της πραγματικής οικονομίας παραμένουν. Αυτός είναι και ο ένας από τους λόγους του αυξημένου ενδιαφέροντος μεγάλων διακριστών κεφαλαίων να συναντηθούν με τον Κυριάκο Μητσοτάκη την περασμένη Δευτέρα στο Λονδίνο. Ο άλλος είναι η εύλογη επιθυμία τους να γνωρίσουν την «επόμενη μέρα» στην Ελλάδα. «Στο κάτω κάτω, όλα δείχνουν πως όχι μόνον θα είναι ο επόμενος πρωθυπουργός, αλλά και πως οι όποιες σοβαρές υπεραισθησίες θα προκύψουν μέσα από την επιτάχυνση του μεταρρυθμιστικού momentum που υπόσχεται», αναφέρει στην «Κ» ένας από τους συνδαιτυμόνες του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης στο breakfast που έγινε στο ξενοδοχείο Savoy του Λονδίνου. Το διοργάνωσε η Bank of America Merrill Lynch και η προσέλευση ήταν μεγάλη. Μεταξύ των περίπου 40 παρευρεθέντων ήταν εκπρόσωποι οίκων όπως οι Brevan Howard, DeShaw, Fidelity, Bluecrest, Algebris, Coal Pension Trustees, Finisterre, Pharo, Glen Point, Macroenergy, Element, EMSO, Ice Canyon, Anchorage, Marshall Wace, Alphadyne, Moore, Rokos Capital, Davidson Kempner, H2O, Gemsstock, GIC και Obey. Το breakfast στο Savoy, όμως, δεν ήταν το μόνο ραντεβού στο Λονδίνο με επενδυτές. Εγιναν άλλα δύο. Το μεσημέρι η Morgan Stanley διοργάνωσε γεύμα στο Four Seasons με περί τα 15 μεγάλα ονόματα όχι μόνον από τους επενδυτικό χώρο αλλά και από τον επιχειρηματικό και νομικό κόσμο.

Απλή αναλογική στις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου δεν υπάρχει

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

Αλήθεια, σε ποιες χώρες εφαρμόζεται η απλή αναλογική; Το ερώτημα δεν διατυπώνεται άνευ λόγου, καθώς πρόθεση της κυβέρνησης είναι να την επιβάλει ως μόνιμο εκλογικό σύστημα, εισπνύόμενη να υπάρξει σχετικό άρθρο ακόμη και στο Σύνταγμα. Πληροφορίες, μάλιστα, που δημοσίευσε η «Κ», θέλουν τον ΣΥΡΙΖΑ να δρομολογεί δημοψήφισμα για τη συνταγματική αναθεώρηση, εντάσσοντας σε αυτό και ερώτημα για την απλή αναλογική, με προφανή στόχο να καταδείξει ότι η βούλησή του απηχτεί την επιθυμία της πλειοψηφίας.

Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, όμως, έχει ενδιαφέρον να δούμε σήμερα πώς ψηφίζουν οι άλλες χώρες, θυμίζοντας προηγουμένως την κεντρική ιδέα του μοντέλου των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ που θα εφαρμοσθεί στις

μεθεπόμενες εκλογές και θα επιβληθεί ως μόνιμο σύστημα αν στην επόμενη Βουλή δεν υπάρξουν τουλάχιστον 151 βουλευτές που θα συμφωνήσουν να το αλλάξουν. Καταφέρνει όλες τις έδρες –δηλαδή και τις 300– με απόλυτη αναλογικότητα σε όσα κόμματα πιάσουν στην επικράτεια πάνω από 3%. Γεγονός που καθιστά βεβαίως την αυτοδυναμία εντελώς αδύνατη, καθώς για να φτάσει ένα κόμμα μόνο του στις 151 έδρες, πρέπει να συγκεντρώσει άνω του 48,5%.

As ξεκινήσουμε από τις χώρες του G7 που έχουν κατά τεκμήριο τα πιο επιτυχημένα εκλογικά μοντέλα. Στην Αμερική, τη Βρετανία και τον Καναδά ισχύει ως γνωστόν ένα αμιγώς πλειοψηφικό σύστημα που ευνοεί τον δικομματισμό. Στις ΗΠΑ, το κόμμα που κερδίζει τις εκλογές σε κάθε πολιτεία παίρνει στη Βουλή όλες τις έδρες της πολι-

τείας (όπως και ο πρόεδρος τους εκλέκτορες), ενώ στη Βρετανία και στον Καναδά βουλευτές εκλέγονται όσοι με σχετική πλειοψηφία επικρατούν στις μονοεδρικές περιφέρειες στις οποίες είναι χωρισμένη η επικράτεια.

Απολύτως πλειοψηφικό –σε δύο γύρους– είναι το σύστημα και στη Γαλλία. Τα κόμματα κατεβάζουν την πρώτη Κυριακή από έναν υποψήφιο σε κάθε μονοεδρική περιφέρεια και στην επαναληπτική διαγωνίζονται μόνο όσοι έχουν άνω του 12,5% –συνήθως 2 ή 3 υποψήφιοι– προκειμένου να εκλεγούν στη Βουλή οι πρώτοι. Για να καταλάβει κανείς πόσο αποθαρρυντικά λειτουργεί αυτό το σύστημα για τα ακραία κόμματα, αρκεί μια λεπτομέρεια στην οποία λίγοι έδωσαν σημασία. Η Μαρίν Λεπέν στο υπό διάλυση γαλλικό Κοινοβούλιο διαθέτει μόλις 2 από τις 577 έδρες (αν και είχε πάρει 13,5%

στις προηγούμενες εκλογές), ενώ και στις επικείμενες δεν έχει πολλές ελπίδες να αυξησει εντυπωσιακά τους κοινοβουλευτικούς δυνάμεις της, καθώς στον β' γύρο όλα τα κόμματα είναι βέβαιο ότι θα συνασπιστούν εναντίον των υποψηφίων της.

Το γερμανικό μοντέλο, πάλι, έχει την πρωτοτυπία οι ψηφοφόροι να μπορούν να ψηφίζουν άλλον βουλευτή στις μονοεδρικές περιφέρειες και διαφορετικό κόμμα στην επικράτεια (εκλεγμένοι βουλευτές και με λίστα). Και αυτό το σύστημα, ωστόσο, αν και είναι αναλογικότερο από τα προαναφερθέντα, έχει ως φράγμα το 5% για να μπει ένα κόμμα στη Βουλή, ευνοώντας έτσι τις μεγάλες παρατάξεις.

Πλειοψηφικό είναι και το σύστημα ακόμη μιας χώρας του G7, της Ιαπωνίας, καθώς τα 2/3 των εδρών της προκύπτουν από μονοεδρικές περιφέρειες, ενώ το σύστημα

«τοντ», που επίσης πριμοδοτεί τα μεγάλα κόμματα εις βάρος των μικρών, εφαρμόζουν Ισπανία και Πορτογαλία.

Τέλος, ακόμη και στην Ιταλία, που είχε ως πάγιο εκλογικό μοντέλο την απλή αναλογική, οι πολιτικοί της, διαπιστώνοντας ότι αυτή είχε ως συνέπεια ο μέσος χρόνος ζωής κάθε κυβέρνησης να είναι μόλις 10 μήνες, καθέρωσαν τα τελευταία χρόνια ένα από τα πλέον πλειοψηφικά συστήματα. Το πρώτο κόμμα –ή ο συνασπισμός κομμάτων που θα κερδίσει– παίρνει το 55% των εδρών ανεξαρτήτως του ποσοστού του!

Με τα δεδομένα αυτά, το ερώτημα είναι ποιο άραγε μοντέλο είναι αυτό που ενέπνευσε τον ΣΥΡΙΖΑ; Η απάντηση μπορεί να βρεθεί μόνον σε κάποιες βορειοευρωπαϊκές χώρες, καθώς σε αυτές όντως υπάρχουν αναλογικά συστήματα. Με δύο σημαν-

τικές διαφορές όμως. Η πρώτη είναι ότι το όριο που έχουν ακόμη και αυτές οι χώρες για να μπει ένα κόμμα στη Βουλή είναι μεγαλύτερο του 3% (το σύνθετο είναι 5%, ενώ στην Πολωνία φτάνει το 7%), με συνέπεια να αποθαρρύνεται η καταστροφική πολυδιάσπαση της Βουλιάς.

Η δεύτερη διαφορά είναι ακόμη πιο ουσιαστική. Στις χώρες αυτές υπάρχει εδώ και δεκαετίες κουλτούρα κυβερνητικών συνεργασιών, δηλαδή η ανάγκη συναίνεσης είναι εμπεδωμένη και στους πολιτικούς και στους πολίτες.

Με αυτό, όμως, το δεδομένο άλλο είναι το ερώτημα που οφείλει να απαντήσει ο ΣΥΡΙΖΑ. Αν επιθυμεί την απλή αναλογική για να ενθαρρύνει μια τέτοια κουλτούρα συναίνεσης και όχι για να εκβιάσει την παραμονή του στην εξουσία, γιατί άραγε δεν την καλλιέργησε ήδη εδώ και δύο χρόνια;

Το νέο γαλλογερμανικό στοίχημα

Ο Μακρόν πρέπει πρώτα να αποδείξει ότι θα κάνει εσωτερικές μεταρρυθμίσεις πριν ζητήσει βοήθεια από το Βερολίνο

Της ανταποκρίτριας μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ

Τον Μάιο του 2012, ο Φρανσουά Ολάντ έχει μόλις εκλεγεί πρόεδρος της Γαλλίας. Βρίσκεται στο αεροπλάνο για την πρώτη του επίσκεψη στο Βερολίνο. Λίγα λεπτά μετά την απογείωση, κεραυνός χτυπάει το προεδρικό αεροσκάφος, αναγκάζοντάς το να επιστρέψει σε γαλλικό έδαφος. Πολλοί μιλούν για το περιστατικό αυτό ως ένα σημάδι σε μια σχέση που τελικά ποτέ δεν απογειώθηκε, με τη χημεία ανάμεσα στον κ. Ολάντ και την κ. Μέρκελ να είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Ακόμα και στην πρώτη τους συνάντηση, εκείνο τον Μάιο, η Γερμανίδα πολιτικός δεν δίστασε να «παγώσει» οποιαδήποτε σχέδια είχε ο τότε νέος Γάλλος πρόεδρος για επίτευξη περισσότερων χαλάρωσης και ευελιξίας των δημοσιονομικών κανόνων της Ε.Ε.

Σε αντίθεση με τον προκάτοχό του, ο Εμανουέλ Μακρόν δύσκολα θα μπορούσε να έχει μία πιο θερμή υποδοχή στο Βερολίνο στο πρώτο του ταξίδι στο εξωτερικό, καθώς η κ. Μέρκελ τον υποδέχτηκε σχεδόν με ενθουσιασμό. «Υπάρχει μαγεία σε κάθε νέα αρχή», φαίνεται να είπε στον νέο Γάλλο πρόεδρο, αναφερόμενη σε ένα απόφθεγμα του Ερμαν Εσσε, προσθέτοντας όμως ότι «η μαγεία έχει διάρκεια μόνο όταν υπάρχουν αποτελέσματα».

Στα επόμενα πέντε χρόνια ο Εμανουέλ Μακρόν θα κληθεί να αποδείξει κατά πόσον η γαλλογερμανική μηχανή που κινεί την Ε.Ε. από την ίδρυσή της θα πάρει μία νέα ώθηση ή η γαλλική μηχανή θα συνεχίσει να σβήνει με καταστροφικές πλέον συνέπειες για όλη τη Γηραιά Ηπειρο. Θα τον βοηθήσει άραγε το Βερολίνο

με αυτή την ώθηση, με ποιο τρόπο, σε ποιους τομείς και γιατί;

Παρόλο που στο Βερολίνο παρακολουθούσαν τις γαλλικές εκλογές με κομμένη την ανάσα, μόλις φάνηκε ότι το ακροδεξιό κόμμα της Μαρίν Λεπέν δεν θα βγει πρώτο, άρχισαν να ακούγονται όλο και περισσότερο οι γερμανικές φωνές που τόνιζαν ότι «δεν θα ξεκινήσουμε συζητήσεις με το Παρίσι που ξεπερνούν τις κόκκινες γραμμές μας». Και αυτές δεν είναι άλλες από τα γνωστά γερμανικά θέματα ταμπού, όπως η συζήτηση για τη δημιουργία ευρωομολόγου, την ανάγκη θέσπισης ενός κοινού

«Υπάρχει η επιθυμία στην καγκελαρία να υποστηρίξει τον Μακρόν», λέει ο διευθυντής Μελετών του Ινστιτούτου EPC στις Βρυξέλλες, Γ. Εμμανουηλίδης,

υπουργού Οικονομικών της Ευρωζώνης ή τη χαλάρωση των δημοσιονομικών στόχων.

Από την άλλη, όμως, στα υψηλά κυβερνητικά κλιμάκια του Βερολίνου γνωρίζουν ότι αν δεν πετύχει ο νέος Γάλλος πρόεδρος, σε δυο-τρία χρόνια οι φόβοι για το τι θα γίνει στη Γαλλία θα επανέλθουν δριμύτεροι και θα έχουν και οι ίδιοι πλέον μέρος της ευθύνης. «Υπάρχει η επιθυμία στην καγκελαρία να υποστηρίξει τον Μακρόν», λέει ο διευθυντής μελετών του Ινστιτούτου EPC στις Βρυξέλλες, Γιάννης Εμμανουηλίδης, καθώς, όπως προσθέτει, «αυτό που φοβούνται περισσότερο είναι η αποτυχία του».

Αυτό όμως που είναι ξεκάθαρο σε Παρίσι, Βερολίνο και Βρυξέλλες είναι

Θερμή υποδοχή στο Βερολίνο επεφύλαξε στον Γάλλο πρόεδρο Εμανουέλ Μακρόν η Γερμανίδα καγκελαρία Άγκελα Μέρκελ.

ότι για να γίνει οποιαδήποτε συζήτηση με την κ. Μέρκελ (σε περίπτωση επανεκλογής της) ο κ. Μακρόν θα πρέπει να αποδείξει ότι πρώτα θα κάνει μεταρρυθμίσεις στο σπίτι του και μετά θα ζητήσει άλλες από τους εταίρους του. «Δεν μπορεί να ζητήσει ευρωπαϊκές μεταρρυθμίσεις αν δεν αποδείξει ότι μπορεί πρώτα να κάνει

τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο», λέει ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στο Κοινοβούλιο, κ. Μ. Βέμπερ, και επαναλαμβάνει πολλές φορές ο Γερμανός πολιτικός ότι «πρώτα πρέπει να γίνει η δουλειά στο Παρίσι και μετά στις Βρυξέλλες».

Το σκεπτικό αυτό δεν είναι άγνω-

στο στον κ. Μακρόν. Ένας από τους πιο κοντινούς του συμβούλους στα οικονομικά θέματα, ο οικονομολόγος Ζαν Πισανί Φερι, έλεγε σε μια εκδήλωση την περασμένη εβδομάδα στις Βρυξέλλες πως «η δουλειά ξεκινάει στο σπίτι λύνοντας τα εσωτερικά προβλήματα» και ότι ο κ. Μακρόν «δεν έχει καμία διάθεση να πει στους γείτονες και εταίρους του ότι θα πρέπει να του λύσουν τα προβλήματα του».

Αλλωστε ο κ. Μακρόν έχει τουλάχιστον έξι μήνες για να δείξει ότι είναι αποφασισμένος να βάλει σε τάξη τα του οίκου του, καθώς οποιοσδήποτε συμβιβασμός μεταξύ Βερολίνου και Παρισιού δεν μπορεί να γίνει πριν από τις αρχές του επόμενου έτους, αφού έχει ορκιστεί η νέα γερμανική κυβέρνηση. Μέχρι τότε θα έχει και ο κ. Μακρόν τον χρόνο να παρουσιάσει μερικά επιτεύγματα που θα δείξουν την πυγμή και την αποτελεσματικότητά του στην κ. Μέρκελ, πριν ξεκινήσει οποιαδήποτε διαπραγμάτευση με το Βερολίνο.

Τρεις κατηγορίες

Όποια και να είναι αυτή η περαιτέρω συνεργασία δεν θα είναι «επαναστατική», τονίζει ο κ. Εμμανουηλίδης, αλλά μία «πραγματικά φιλόδοξη δέσμη μέτρων» που θα συμφέρει και τις δύο πλευρές και εστιάζει τη μελλοντική συνεργασία στις παρακάτω τρεις βασικές κατηγορίες.

1. Οικονομία, εμβάθυνση Ευρωζώνης αλλά και της πραγματικής οικονομίας. Ο κ. Μακρόν θα προσπαθήσει να βάλει λίγο φρέσκο αέρα στην οικονομική πολιτική της Ευρωζώνης, ενώ αναμένεται να ζητήσει περισσότερη δημοσιονομική ευελιξία και αύξηση των επενδύσεων. «Είναι πιθανό να συζητηθεί η δημιουργία ενός προϋπολογισμού της Ευρωζώ-

νης που θα συνδεθεί με την ανάπτυξη των υποδομών και τον οποίο θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν οι χώρες που κάνουν μεταρρυθμίσεις», δηλαδή όποια χώρα κάνει μεταρρυθμίσεις στην οικονομία της να «επιβραβεύεται» με κεφάλαια για επενδύσεις στις υποδομές της από ένα νέο ταμείο της Ευρωζώνης. Στην πραγματική οικονομία, ο κ. Εμμανουηλίδης αναφέρει ότι θα μπορούσαν να ολοκληρωθούν οι μεταρρυθμίσεις στην κοινή αγορά αλλά και στην ενεργειακή ένωση. Οσον αφορά τη δημιουργία ενός υπουργού Οικονομικών της Ευρωζώνης, ο κ. Σόμπλε ήδη απέρριψε μία τέτοια πρόταση λέγοντας ότι δεν είναι αναγκαίο, αλλά η σκέψη για μονιμοποίηση του προέδρου του Eurogroup βρίσκεται ακόμα στο τραπέζι.

2. Ασφάλεια. Περισσότερη συνεργασία στην εξωτερική ασφάλεια, χωρίς όμως να αναμένουμε κάτι ριζοσπαστικό όπως την ίδρυση ενός ευρωπαϊκού στρατού. Οι Γερμανοί, σύμφωνα με τον κ. Εμμανουηλίδη, έχουν να κερδίσουν πολλά από τους Γάλλους στον τομέα αυτό, καθώς η Γερμανία δεν έχει τη γαλλική στρατηγική δύναμη. Η Γαλλία είναι πολύ πιο έτοιμη και από πλευράς εξοπλισμού αλλά και στρατηγικής κουλτούρας να επέμβει σε περιπτώσεις ανάγκης απ' ό,τι οι Γερμανοί. Όταν μιλάμε για συμφωνία Γαλλίας - Γερμανίας δεν είναι μόνο το ευρωπαϊκό σκέλος της αλλά και το διμερές, όπως συνεργασία στις αμυντικές προμήθειες αλλά και σε κοινές ασκήσεις ή στρατιωτικές δυνάμεις.

3. Μεταναστευτικό. Περισσότερη συνεργασία στην προστασία των εξωτερικών συνόρων. «Δεν είναι το θέμα που θα διαμορφώσει όλη τη γαλλογερμανική συμφωνία, αλλά παραμένει σημαντικό», καταλήγει ο κ. Εμμανουηλίδης.

THOMAS BERNHARD
MINETTI

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΣΚΗΝΙΚΑ: ΕΛΕΝΑ ΚΟΤΑΣΒΗΛΗ
ΚΟΣΤΥΜΙΑ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΝΔΡΕΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ: ΦΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΣΥΝΘΕΣΗ ΗΧΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΠΥΡΟΥ
ΦΩΤΙΣΜΟΙ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΜΠΗΣ
ΜΑΖΙΚΕΣ: ΜΑΡΘΑ ΦΩΚΑ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΕΣ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΕΛΕΝΑ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ, ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΝΔΡΗ, ΝΙΚΟΣ ΒΑΡΕΛΑΣ, ΑΛΕΞΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΦΩΤΙΩΝ ΟΔΥΣΣΕΩΣ, ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΟΦΗ

ΠΡΕΜΙΕΡΑ 13 ΜΑΪΟΥ 2017

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ 13 - 31 ΜΑΪΟΥ 2017
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΔΕΥΤΕΡΑ-ΤΕΤΑΡΤΗ 20:30 ΚΥΡΙΑΚΗ 19:00

Θέατρο ΔΕΝΤΡΟ
Από Έκκληση 449 Παλλοκαρμίσιας
κρατήσεις 99 520835
ΕΣΤΙΩΝΙΑ 13 ευρώ κανονικά 7-10 ευρώ μαθητών

Captured live by
National Theatre Live

23 / 05 / 2017
Αγία Ιωάννα GEORGE BERNARD SHAW
Saint Joan

τρι / tue 20:30

Μια Πολιτιστική Προσφορά του Συνεργασιμού

Χορηγός Επικοινωνίας Media Sponsor: **rialto.com.cy** 77 77 77 45
e10 / 7

BY EXPERIENCE HD | BRITISH COUNCIL | British High Commission Nicosia | Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε επικίνδυνα μονοπάτια η προεδρία του Τραμπ

Τι μπορεί να αποκαλύψει η έρευνα για τις σχέσεις συνεργατών του με τη Ρωσία

Του NICHOLAS KRISTOF
THE NEW YORK TIMES

Συμπτώματα προϊούσας αποσύνθεσης εμφανίζει η προεδρία Τραμπ. Αφού απομάκρυνε τον Τζέιμς Κόουμι από τη διεύθυνση του FBI, ο πρόεδρος Τραμπ υποχρεώθηκε να δεχθεί, το βράδυ της Τετάρτης, τον διορισμό του Ρόμπερτ Μίλερ ως ειδικού ανακριτή για τις ενδεχόμενες σχέσεις συνεργατών του με τη Μόσχα.

Ο Μίλερ είναι πραγματικός εφιάλτης για τον Τραμπ: ο εισαγγελέας που διηύθυνε το FBI επί 12 χρόνια απολαμβάνει σεβασμό και από τα δύο κόμματα για τις ικανότητες και την ακεραιότητά του. Αν ο Τραμπ νόμιζε ότι απομακρύνοντας τον Κόουμι θα απαλλαγόταν από ένα αγκάθι, τώρα βρίσκεται πεσμένος σε μια συστάδα από ασπαλάθους.

Το πρώτο μάθημα που πήραμε είναι ότι η πίεση τελικά αποδίδει καρπούς. Ήταν η πίεση της κοινής γνώμης που ανάγκασε, σε πρώτο χρόνο, τους Ρεπουμπλικανούς να οπισθοχωρήσουν αναφορικά με την ανάκληση της μεταρρύθμισης Ομπάμα στην Υγεία (Obamacare). Η ίδια πίεση εγγυάται ως ένα βαθμό μια αμερόληπτη διερεύνηση του προβλήματος που έχει προκύψει.

Ασφαλώς, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τι θα ανακαλύψει ο Μίλερ. Ο πρόεδρος Τραμπ έχει αρνηθεί κατ'επανάληψη οποιαδήποτε συνδιαλλαγή με το Κρεμλίνο. Κάποιοι εκ των Δημοκρατικών υποθέτουν ότι θα έρθει στο φως κάποιου είδους μυστική συμφωνία μεταξύ του Ντόναλντ Τραμπ και του Βλαντιμίρ Πούτιν, αλλά πολλοί έξυπνοι άνθρωποι με τους οποίους μίλησα εκτιμούν ότι η εικόνα που θα προκύψει θα είναι πολύ λιγότερο σαφής. Υποθέτουν ότι θα υπάρξουν ενδείξεις συνδιαλλαγής για κάποιους βοηθούς του Τραμπ στην προεκλογική του εκστρατεία, ίσως και

κάποιες οικονομικές διασυνδέσεις, αλλά όχι και ενδείξεις χειροπιαστής συναλλαγής, που να εμπλέκει τον ίδιο τον πρόεδρο.

Οι πλέον εκτεθειμένοι εκ των συνεργατών του Τραμπ φαίνεται να είναι ο πρώην σύμβουλος Εθνικής Ασφαλείας Μάικλ Φλιν και ο Πολ Μάναφορτ, που χρημάτισε επικεφαλής της προεκλογικής εκστρατείας του προέδρου. Το NBC ανέφερε ότι και οι δύο έχουν κλητευθεί για να δώσουν εξηγήσεις.

Επιπλέον, ρεπορτάζ της Washington Post έκανε λόγο για κασέτες, όπου ο επικεφαλής των Δημοκρατικών στη Βουλή, Κέβιν Μακάρθι, φέρεται να δηλώνει, τον περασμένο Ιούνιο, στον πρόεδρο του σώματος Πολ Ράιαν ότι κατά τη γνώμη του ο Τραμπ εισέπραττε χρήματα από τον Πούτιν. Τόσο ο Μακάρθι όσο και ο Ράιαν, αρχικά, διέψευσαν το ρεπορτάζ, αλλά όταν έγινε γνωστό ότι η εφημερίδα είχε στα χέρια της κασέτες, υποστήριξαν ότι επρόκειτο περί αστεϊσμού.

Πολλοί κίνδυνοι

Σε κάθε περίπτωση, οι επόμενοι μήνες κρύβουν πολλούς κινδύνους. Ένας από αυτούς είναι να παρалуσει και να αποδυναμωθεί η Αμερική από τις έρευνες του Μίλερ και τις υποψίες που θα πλανώνται στην ατμόσφαιρα – κάτι που εξηγεί εν μέρει τη μεγάλη πτώση στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, την Τετάρτη. Από αυτή την κατάσταση είναι πιθανόν να προσπαθήσουν να επωφεληθούν ξένες δυνάμεις. Θα ανησυχούσα για τις δραστηριότητες της Ρωσίας στην Ουκρανία και στις Βαλτικές χώρες, σε κάθε περίπτωση δε οφείλουμε να καταπολέμουμε σαφώς ότι θα συνεργαστούμε με τους συμμάχους μας για να απαντήσουμε σε οποιαδήποτε πρόκληση.

Ένας άλλος κίνδυνος μπορεί να προέλθει από έναν ασταθή, οχυ-

Η τάση του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ να δημιουργεί χάος, σε συνδυασμό με την αδιαφορία του για τις συμβάσεις της προεδρίας, έχει προκαλέσει σύγχυση και τριβές μεταξύ των συμβούλων του.

Ποιες μυστικές οδηγίες είχε δώσει ο τότε υπουργός Αμυνας, όταν κατέρρευσε η προεδρία του Ρίτσαρντ Νίξον το 1974.

ρωμένο στον Λευκό Οίκο, παρανοϊκό πρόεδρο. Στα θέματα εσωτερικής πολιτικής, οι πρόεδροι περιορίζονται από το Κογκρέσο και τη Δικαιοσύνη, επομένως η δυναμική ζημιά είναι ελεγχόμενη. Αλλά στην εξωτερική πολιτική ο πρόεδρος έχει πολύ μεγάλο βαθμό ελευθερίας.

Το 1974, όταν κατέρρευσε η προεδρία του, ο Ρίτσαρντ Νίξον έπινε πολύ και οι βοηθοί του ανησυχούσαν ότι γινόταν ασταθής. Αυτός ο φόβος οδήγησε τον υπουργό Αμυνας Τζέιμς Σλέσινγκερ να δώσει μυστικές οδηγίες στη στρατιωτική ηγεσία να μην εκτελέσει ενδεχο-

μενη διαταγή του Λευκού Οίκου για πυρηνικό πλήγμα, εκτός αν υπήρχε επιβεβαίωση από τον ίδιο ή από τον Χένρι Κίσινγκερ. Αντισυνταγματικό, αλλά σοφό. Επιπλέον, ο Σλέσινγκερ είχε εκπονήσει μυστικά σχέδια για ανάπτυξη στρατευμάτων στην Ουάσιγκτον στο ενδεχόμενο περιπλοκών με την αλλαγή στον Λευκό Οίκο.

Η κυβέρνηση έχει τη συνταγματική δυνατότητα να απομακρύνει τον πρόεδρο με απόφαση της πλειοψηφίας των μελών της βάσει της 25ης Τροπολογίας (αν ο πρόεδρος αρνηθεί, η απόφαση πρέπει να επικυρωθεί από τα δύο τρίτα κάθε σώματος του Κογκρέσου). Μια παρόμοια ψηφοφορία είναι απίθανο να συμβεί, ελπίζω όμως τα μέλη της κυβέρνησης να έχουν ανταλλάξει κινητά τηλέφωνα ώστε να επικοινωνήσουν γρήγορα, εάν η έκτακτη σύγκληση του υπουργικού συμβουλίου καταστεί αναγκαία για το έθνος μας.

Προεδρική οργή κατά των συμβούλων

Του GLENN THRUSH
MAGGIE HABERMAN
THE NEW YORK TIMES

Οι δυσάρεστες ειδήσεις ακολούθησαν η μία την άλλη την Τρίτη στον Λευκό Οίκο, προκαλώντας τον πανικό των βοηθών του προέδρου. Η αποκαλύψη ότι ο πρόεδρος Τραμπ γνωστοποίησε απόρρητες πληροφορίες, που προήλθαν από το Ισραήλ, σε Ρώσους αξιωματούχους, κατάφερε ένα ακόμη ισχυρό πλήγμα στην ομάδα συμβούλων του Λευκού Οίκου, η οποία δεν είχε συνέλθει από το φιάσκο της απόλυσης του διευθυντή του FBI, Τζέιμς Κόουμι. Ξαν μην έφταναν όλα αυτά, η ημέρα συνεχίστηκε με την αποκάλυψη ότι ο πρόεδρος είχε ασκήσει πιέσεις στον Κόουμι, ώστε αυτός να θέσει στο αρχείο έρευνα για τις επαφές του πρώην συμβούλου εθνικής ασφαλείας Μάικλ Φλιν με τη Ρωσία.

Η τάση του προέδρου να δημιουργεί χάος σε συνδυασμό με την αδιαφορία του για τις συμβάσεις της προεδρίας, έχει προκαλέσει σύγχυση και τριβές μεταξύ των συμβούλων του. Την ίδια στιγμή, η διάθεση του Τραμπ – σύμφωνα με πηγές του Λευκού Οίκου – είναι κακή, με αποτέλεσμα να στρέφεται εναντίον των συμβούλων του, ακόμη και του γαμπρού του, Τζάρεντ

Ριζικές αλλαγές στον Λευκό Οίκο ζητούν ήδη στελέχη των Ρεπουμπλικανών.

Κούσινερ. Σε στιγμές οργής, ο Τραμπ φέρεται να αποκαλεί την ομάδα του «ανίκανους», γεγονός που προμηνύει, σύμφωνα με συνεργάτες του, σημαντικές αλλαγές προσωπικού.

Πάντως ο εκπρόσωπος Τύπου Σον Σπάισερ βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της προεδρικής οργής. Το βράδυ της Δευτέρας, δημοσιογράφοι άκουγαν ανότατα στελέχη της προεδρίας να ανεβάζουν τους τόνους στα γραφεία τους, καθώς συζητούσαν πώς να διαχειρισθούν την αποκάλυψη της Washington Post για τη διαρροή απόρρητων πληροφοριών από τον Τραμπ στους Ρώσους προσκεκλημένους του.

Στην προσπάθειά τους να περιορίσουν τις επιπτώσεις από την αποκάλυψη, ο Σπάισερ και άλλοι σύμβουλοι του Τραμπ αποφάσισαν να αναθέσουν την ενημέρωση των δημοσιογράφων στον απόστολο αντιστράτηγο και σύμβουλο εθνικής ασφαλείας Μακμάστερ, ελπίζοντας ότι με την επιλογή ανώτα-

του αξιωματούχου, η εκδοχή του Λευκού Οίκου για τα γεγονότα θα αποκτούσε ξεχωριστό βάρος.

Στο Κογκρέσο, όμως, όλα έδειχναν ότι οι Ρεπουμπλικανοί βουλευτές, που είχαν τηρήσει κομματική πειθαρχία μετά την απόλυση του Κόουμι από τη διεύθυνση του FBI, είχαν εξαντλήσει την υπομονή τους, ζητώντας από τον Τραμπ να αναλάβει πρωτοβουλίες για να ξεπεραστεί η κρίση.

«Ριζικές αλλαγές πρέπει να γίνουν αμέσως στον Λευκό Οίκο», έλεγε ο Ρεπουμπλικανός γερουσιαστής Πάτρικ Τούμι, ζητώντας από τον πρόεδρο Τραμπ να διορίσει Δημοκρατικό ως επικεφαλής του FBI. Την Τρίτη, ο επικεφαλής της Ρεπουμπλικανικής πλειοψηφίας στη Γερουσία, Μιτς Μακόνελ, απηύθυνε έκκληση στον Τραμπ να λειτουργεί «λιγότερο δραματικά», ενώ πιο αυστηρός εμφανίσθηκε ο γερουσιαστής Μπομπ Κόρκερ: «Είναι προφανές ότι βρίσκονται σε κατάσταση πανικού και πρέπει να βρουν αμέσως τρόπο να διαχειρισθούν όλα όσα συμβαίνουν».

Οι περισσότεροι σύμβουλοι του Τραμπ, παρότι εμφανίζονται δημόσια να στηρίζουν τον πρόεδρο, κατ'ιδίαν μιλούν πλέον ανοικτά στους δημοσιογράφους, καταγγέ-

λοντας τη ζημιά που υπέστη η κυβέρνηση τις τελευταίες εβδομάδες και περιγράφοντας την κόπωση που νιώθουν από τις συνεχείς προσπάθειες να υπερασπισθούν τα ατοπήματα και τις παρορμήσεις του προέδρου.

Η τελευταία αυτή κρίση σημειώνεται σε ιδιαίτερα κακή στιγμή για την κυβέρνηση, καθώς η ομάδα των συμβούλων του θα έπρεπε να ασχολείται αποκλειστικά με τη διοργάνωση της πρώτης επίσημης επίσκεψης του Τραμπ σε Μέση Ανατολή και Ευρώπη την ερχόμενη εβδομάδα.

Ολοένα και περισσότεροι σύμβουλοι του Τραμπ εκτιμούν ότι ο πρόεδρος μοιάζει απρόθυμος ή ανίκανος να μείνει μακριά από στείρες αντιπαραθέσεις και αντιπαραγωγικά ξεσπάσματα, όπως αυτά που σημάδεψαν την προεκλογική του εκστρατεία.

Ορισμένοι δε φοβούνται πλέον να αφήνουν μόνο του τον πρόεδρο σε συναντήσεις του με ξένους ηγέτες, καθώς μπορεί να προβεί σε άτοπες ή ακόμη και επικίνδυνες δηλώσεις. Ο στρατηγός Μακμάστερ έχει προσπαθήσει επανειλημμένως να παρέμβει προσεκτικά σε δηλώσεις του πολιτικού του προϊστάμενου, απομακρύνοντας τον Τραμπ από διπλωματικά επικίνδυνες καταστάσεις.

Νέο συμβόλαιο μέσω Brexit υπόσχεται η Μέι

Στόχος, ο περιορισμός των μεταναστών

Η πρωθυπουργός της Βρετανίας, Τερέζα Μέι, αποκάλυψε πριν από μερικές ημέρες τις βασικές προεκλογικές δεσμεύσεις της και το πολιτικό της όραμα, τονίζοντας ότι πρόκειται να περιορίσει το μεταναστευτικό ρεύμα αλλά και να βγάλει τη Βρετανία από την Ε.Ε., επισημαίνοντας ότι πρόκειται να οικοδομήσει τη βρετανική αξιοκρατία βοηθώντας τους φτωχούς και αίροντας όλα τα εμπόδια προς την κοινωνική κινητικότητα.

Στην πραγματικότητα, η πλατφόρμα της κυρίας Μέι για τις εκλογές της 8ης Ιουνίου σηματοδοτεί μια μεγάλη διαφορά από τις προηγούμενες θέσεις των συντηρητικών κυβερνήσεων. Όπως η ίδια τόνισε, η εγκατάλειψη της Ε.Ε. δημιουργεί την πιθανότητα «ανοικοδόμησις μιας ισχυρότερης, δικαιότερης και ευδαιμονίας Βρετανίας» με βάση «ένα νέο συμβόλαιο ανάμεσα στην κυβέρνηση και στον λαό».

Σύμφωνα με το μανιφέστο του Συντηρητικού Κόμματος, οι μετανάστες θα περιοριστούν στις 100.000, μία υπόσχεση που το κόμμα έχει σπάσει ήδη από το 2010. Ωστόσο, δεν προσδιορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία η Βρετανία θα πρέπει να προσεγγίσει τον στόχο αυτόν. Πολλοί Βρετανοί, που κατά τον περασμένο χρόνο ψήφισαν υπέρ της εγκατάλειψης της Ε.Ε., είχαν ως κίνητρο τον έλεγχο της μετανάστευσης η οποία τον τελευταίο καιρό κορυφώθηκε.

Αυθαιρέτος στόχος

Όταν η Βρετανία θα εγκαταλείψει την Ε.Ε., το νωρίτερο το 2019, θα έχει μεγαλύτερο έλεγχο σε αυτούς που κινούνται προς τη χώρα. Πολλοί οικονομολόγοι ισχυρίζονται πως ο στόχος των «δεκάδων χιλιάδων» είναι αυθαιρέτος και ότι μπορεί να εμποδίσει τις εταιρείες από το να προσλαμβάνουν κάποιους εργατές σε στοιχειώδη προσόντα και ικανότητες. Ο Πολ Τζόνσον, επικεφαλής της συμβουλευτικής εταιρείας Fiscal Studies, δήλωσε ότι η περικοπή της μετανάστευσης θα προκαλέσει ένα επιπλέον κόστος στους εργοδότες και στην οικονομία.

Η πλατφόρμα του Συντηρητικού Κόμματος υποδεικνύει ότι η Βρετανία πρόκειται να ενταχθεί στις διαπραγματεύσεις «με ένα πνεύμα πραγματικής συνεργασίας» και θα καταβάλει τα οφειλόμενα «με βάση έναν δίκαιο διακανονισμό των δικαιωμάτων του Ηνωμένου Βασιλείου και των υποχρεώσεών του». Το ποσό που θα κληθεί να πληρώσει η Βρετανία θα είναι ένα από τα κομβικά θέματα των διαπραγματεύσεων για την αποχώρησή της από την Ε.Ε.

Η Μέι δεσμεύτηκε να επιτύχει στις διαπραγματεύσεις για το Brexit, μια κίνηση η οποία εγκυμονεί

πολλούς κινδύνους για τη βρετανική οικονομία. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αξία της στερλίνας καταρράκωθηκε από τη στιγμή που οι Βρετανοί ψήφισαν να εγκαταλείψουν την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το οικονομικό όραμα της κυρίας Μέι εμπεριέχει κάποιες απόψεις που θυμίζουν περισσότερο αυτές του κεντροαριστερού Εργατικού Κόμματος παρά τις πολιτικές του Συντηρητικού Κόμματος, στο οποίο οι δημοσκοπήσεις δίνουν σημαντικό προβάδισμα.

Μεταξύ των δεσμεύσεων που περιέχονται στο μανιφέστο του Συντηρητικού Κόμματος ο ισοσκελισμός του προϋπολογισμού έως το 2025, η αύξηση του κατώτατου εγγυημένου εισοδήματος, έτσι ώστε αυτό να φθάσει το 60% του μέσου μηνιαίου μι-

«Η Θάτσερ ήταν Συντηρητική, εγώ είμαι Συντηρητική και αυτό είναι ένα Συντηρητικό μανιφέστο», είπε η η.κ. Μέι.

σθού έως το 2020, η αύξηση των ετήσιων δαπανών υγείας κατά 8 δισ. στερλίνας έως το 2022, η αύξηση των εισφορών επιχειρήσεων που προσλαμβάνουν μετανάστες, η κατάργηση της επιδότησης χειμερινής θέρμανσης για εύπορους συνταξιούχους, η επιπλέον χρηματοδότηση σχολείων στην Αγγλία κατά 4 δισ. στερλίνας έως το 2022 και η ψήφιση νόμου στη Βουλή για κατάργηση του έφιππου κυνηγιού αλεπούς.

Σε μία προσπάθεια να αποκρούσει κατηγορίες στελεχών του κόμματός της, που εκτιμούν ότι το προεκλογικό μανιφέστο είναι υπερβολικά αριστερό και απομακρύνει το κόμμα από τις αρχές της Μάργκαρετ Θάτσερ, η η.κ. Μέι είπε την Πέμπτη: «Η Θάτσερ ήταν Συντηρητική, εγώ είμαι Συντηρητική και αυτό είναι ένα Συντηρητικό μανιφέστο».

Αυστηρή κριτική άσκησε στο μανιφέστο των Συντηρητικών ο επικεφαλής των Εργατικών, Τζέρεμι Κόρμπιν. «Η η.κ. Μέι επιτίθεται κατά των συνταξιούχων σε τρία μέτωπα: καταργώντας την ασφάλεια των συντάξεών τους, αφαιρώντας την επιδότηση θέρμανσης και επιβάλλοντας χρεώσεις σε όσους χρειάζονται την αρωγή των κοινωνικών υπηρεσιών», είπε ο κ. Κόρμπιν.

REUTERS

Στο αρχείο η έρευνα για βιασμό κατά του Τζούλιαν Ασάντζ

Η σοβιετική εισαγγελία ανακοίνωσε προχθές πως βάζει στο αρχείο την έρευνα για βιασμό εις βάρος του ιδρυτή του ιστότοπου WikiLeaks Τζούλιαν Ασάντζ, κλείνοντας μια δικαστική υπόθεση που διαρκεί από το 2010. Ωστόσο η βρετανική αστυνομία ανακοίνωσε, σύμφωνα με τη Ρόιτερς, πως ο Ασάντζ θα συλληφθεί εάν βγει από την προσβία του Ισημερινού στο Λονδίνο. «Η εισαγγελέας Μαρίαν Νάι αποφάσισε να βάλει στο αρχείο την έρευνα εις βάρος του Τζούλιαν Ασάντζ για βιασμό», αναφέρει η εισαγγελία σε ανακοίνωση που εξέδωσε. Ο επίλογος αυτός είναι μια νίκη για τον 45χρονο Αυστραλό, ο οποίος ανέκαθεν αρνούταν τις κατηγορίες που είχε διατυπώσει εις βάρος του τον Αύγουστο του

2010 μια 30χρονη Σουηδή. Ο Ασάντζ έχει καταφύγει από το 2012 στην προσβία του Ισημερινού στο Λονδίνο, ελπίζοντας να διαφύγει το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης που είχε εκδώσει εις βάρος του η Σουηδία. Ο Ασάντζ καταγγέλλει έναν ελιγμό με στόχο να εκδοθεί τελικά στις ΗΠΑ, όπου συλληφθεί εάν βγει από την προσβία του Ισημερινού στο Λονδίνο. «Η εισαγγελέας Μαρίαν Νάι αποφάσισε να βάλει στο αρχείο την έρευνα εις βάρος του Τζούλιαν Ασάντζ για βιασμό», αναφέρει η εισαγγελία σε ανακοίνωση που εξέδωσε. Ο επίλογος αυτός είναι μια νίκη για τον 45χρονο Αυστραλό, ο οποίος ανέκαθεν αρνούταν τις κατηγορίες που είχε διατυπώσει εις βάρος του τον Αύγουστο του

Σε αχαρτογράφητα νερά η Αυστρία

Η διάσπαση του Λαϊκού Κόμματος και των Σοσιαλδημοκρατών φέρνει στο προσκήνιο την Ακροδεξιά

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΕΣ**

«Αυτή την εβδομάδα, η παλιά δημοκρατία πέρασε στην Ιστορία. Βρισκόμαστε σε εντελώς αχαρτογράφητα ύδατα». Η διαπίστωση του κύριου άρθρου της εφημερίδας Die Presse συνοψίζει τις κατακλυσμιαίες αλλαγές που συνέβησαν τις τελευταίες ημέρες στην πολιτική σκηνή της Αυστρίας. Αλλαγές που έχουν μεγάλες πιθανότητες να καταλήξουν στη συμμετοχή του ακροδεξιών καταβολών κόμματος FPÖ στην επόμενη κυβέρνηση της χώρας.

Η κλωστή από την οποία κρεμόταν εδώ και μήνες ο κυβερνητικός συνασπισμός Σοσιαλδημοκρατών - Λαϊκού Κόμματος κόπηκε όταν ο κεντροδεξιός αντικαγκελάριος Μίτερλνερ υπέκυψε στον ανοικτό πόλεμο νεύρων που υφίστατο από το εσωτερικό του κόμματός του και παρατήθηκε. Η κατάρρευση του κυβερνητικού συνασπισμού δεν είναι μια προσωρινή κατάσταση που θα μπορούσε να αντιστραφεί μετά τις πρόωρες εκλογές της 15ης Οκτωβρίου, απιθώντας οι πρόωρες εκλογές είναι μια έκφραση του γεγονότος ότι ο συνασπισμός αυτός εξεμέτρπησε το ζην.

Η απορριπτική διάθεση προς τα κατεστημένα κόμματα της Κεντροδεξιάς και της Κεντροαριστεράς, που λόγω μακροχρόνιας συγκυβέρνησης έχουν ταυτιστεί μεταξύ τους στη συνείδηση πολλών ψηφοφόρων, έχει πάρει πολλές μορφές. Η πιο χαρακτηριστική είναι η άνοδος του αντιμεταναστευτικού και ευρωσκεπτικιστικού FPÖ, που δίνει την εντύπωση ότι έχει εγκαταλείψει τις πιο ακραίες θέσεις του προκειμένου να εισέλθει στην κυβέρνηση.

Παράλληλα, όμως, η ανάγκη για πολιτική ανανέωση πυροδότησε μία εντυπωσιακή εξέλιξη στο Λαϊκό Κόμμα. Ο πυλώνας του αυστριακού δικομματισμού, που πλέον βρίσκεται πίσω από τους σοσιαλδημοκράτες και το FPÖ στις συγυμμετρήσεις, έδωσε γην και ύδωρ στον 30χρονο υπουργό Εξωτερικών Σεμπάστιαν Κουρτς. Ο Κουρτς δεν αναδείχθηκε απλώς

Η ανάγκη για πολιτική ανανέωση στο Λαϊκό Κόμμα, που πλέον ακολουθεί δημοσκοπικά Σοσιαλδημοκράτες και FPÖ, έδωσε γην και ύδωρ στον Σεμπάστιαν Κουρτς.

νέος επικεφαλής του κόμματος (ο νεότερος στην Ιστορία), αλλά ταυτόχρονα το μετέτρεψε σε προσωποπαγές, μετονομάζοντας το ψηφοδέλτιο σε «Λίστα Σεμπάστιαν Κουρτς - Νέο Λαϊκό Κόμμα». Αναφέροντας αρχικά ότι δεν ενδιαφέρεται για την ηγεσία «σε αυτήν τη φάση», ο Κουρτς έπεισε τους βαρώνους του κόμματος και τις τοπικές και επαγγελματικές ενώσεις που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του να του δώσουν λευκή επιταγή στην κατάρτιση των ψηφοδελτίων, στη διαπραγμάτευση με τους πιθανούς κυβερνητικούς εταίρους, στον σχηματισμό της κυβέρνησης κ.ο.κ.

Ενας λόγος για τον οποίο η Αυστρία έχει διατηρήσει μεγάλο μέρος του κοινωνικού της κράτους και τα κλειστά

επαγγέλματα παραμένουν κλειστά είναι η αποκεντρωμένη λήψη των αποφάσεων, με τις τοπικές και επαγγελματικές ενώσεις να ασκούν ουσιαστικό έλεγχο επί του Λαϊκού Κόμματος και τα συνδικάτα να ασκούν ουσιαστικό έλεγχο επί των Σοσιαλδημοκρατών. Ο Κουρτς φιλοδοξεί να σπάσει το μοντέλο αυτό, μιμούμενος, τρόπον τινά, τις μεταρρυθμιστικές εξαγγελίες του Εμανουέλ Μακρόν στη Γαλλία.

Ενώ, όμως, ο Μακρόν εξελέγη πρόεδρος σηκώνοντας τη σημαία της αντίθεσης στο Εθνικό Μέτωπο της Μαρίν Λεπέν, ο Κουρτς είναι πανέτοιμος να συγκυβερνήσει με το FPÖ και το μόνο για το οποίο πασχίζει είναι να αναδειχθεί καγκελάριος ο ίδιος και όχι ο επικεφαλής του FPÖ,

Χάιντς Κρίστιαν Στράχε. Ενας από τους λόγους που οι βαρώνοι του Λαϊκού Κόμματος δεν έφεραν αντιρρήσεις στον Κουρτς είναι ότι με τις αλλαγές που προωθεί, υπολογίζουν ότι θα έρθουν πιο κοντά στην εξουσία, διευκολίζοντας την εκλογική βάση του φιλελεύθερου κόμματος NEOS και στερώνοντας από τους Σοσιαλδημοκράτες την επιλογή συγκυβέρνησης με τους Πρασίνους και το NEOS.

Η κατεδάφιση του αυστριακού πολιτικού σκηνικού δεν τελειώνει εδώ. Σε αντίθεση με αδελφά κόμματα ανά την Ευρώπη, οι Αυστριακοί Σοσιαλδημοκράτες εξετάζουν σοβαρά μια συγκυβέρνηση με το FPÖ, βήμα που, αν υλοποιηθεί, θα βουλιάξει και τον δεύτερο, σοσιαλδημοκρατικό πυλώνα σε βαθιά κρίση.

Τέλος ο μήνας του μέλιτος για τον Σουλτς

Οι τοπικές εκλογές στη Ρηνανία-Βεστροφλία ανέκαθεν θεωρούνταν πρόκριμα για τις μοσοπονδιακές στη Γερμανία. Γι' αυτό άλλωστε η συντριπτική ήττα των Σοσιαλδημοκρατών (SPD) της πρωθυπουργού του κρατιδίου Χανελόρε Κραφτ, την περασμένη Κυριακή, αναμένεται να έχει ευρύτερες επιπτώσεις για το SPD του Μάρτιν Σουλτς, η εικόνα του οποίου ξεφουσκώνει αργά και σταθερά ύστερα από ένα παρατεταμένο δημοσκοπικό μήνα του μέλιτος.

Ηδη, Γερμανοί αναλυτές θεωρούν δεδομένη μια νέα θητεία της καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ μετά την αναμέτρηση του Σεπτεμβρίου, ενώ απομακρύνεται η πιθανότητα ενός ακόμη μεγάλου συνασπισμού και πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι το φθινόπωρο θα εγκατασταθεί στο Βερολίνο μια κυβέρνηση συνεργασίας της Ένωσης Χριστιανοδημοκρατών/Χριστιανοκοινωνιστών (CDU/CSU) με τους Ελεύθερους Δημοκράτες (FDP), τον αγαπημένο εταίρο της συντηρητικής παράταξης. Φαίνεται πως το SPD ακόμη δεν έχει καταφέρει να συνέλθει από τη μεταρρυθμιστική ατζέντα 2010 του Γκέρχαρντ Σρέντερ, η οποία βρίσκεται μεν πίσω από το οικονομικό θαύμα των τελευταίων ετών, αλλά αποξένωσε το κόμμα από την παραδοσιακή εκλογική του βάση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ρηνανία-Βεστροφλία υπήρξε με ελάχιστες εξαιρέσεις προπύργιο των Σοσιαλδημοκρατών και το SPD συγκέντρωσε παραδοσιακά πάνω από 40-42% των ψήφων, ενώ την περασμένη Κυριακή εξασφάλισε μόλις 31,2%. Η Frankfurter Allgemeine Zeitung θυμίζει πως το 2005 ο Σρέντερ προκίριξε πρόωρες εκλογές όταν το κόμμα του έχασε τις τοπικές εκλογές στη Ρηνανία-Βεστροφλία, για πρώτη φορά από το 1966.

Αναλυτές θεωρούν δεδομένη μια νέα θητεία Μέρκελ, αυτή τη φορά με τους «αγαπημένους» της Ελεύθερους Δημοκράτες.

alphasquare.com.cy | /alphasquare | eventsgallery.org | Find us on Facebook

Η ALPHA SQUARE ΚΑΙ Η ΛΕΒΕΝΤΕΙΟΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ **ΑΝΘΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΟΥ** ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΔΥΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΘΥΡΥΛΩΝ

bacon\freud

Ο απόλυτος ρεαλισμός που επιζητείς είναι ψέμα.

ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ / ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΡΑΟΥΖΟΣ
ΣΚΗΝΙΚΑ-ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ: ΕΛΕΝΑ ΚΑΤΣΟΥΡΗ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΡΕΜΙΕΡΑ:
6 ΜΑΪΟΥ 2017 20:30
ΛΕΒΕΝΤΕΙΟΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ
"ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ"

ΔΕΚΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΧΡΙ 28 ΜΑΪΟΥ*
ΤΕΤΑΡΤΗ, ΣΑΒΒΑΤΟ 20:30 ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 18:30
*ΕΚΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ 10 ΜΑΪΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: €15, ΛΕΒΕΝΤΕΙΟΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, 22668838

ΧΟΡΗΓΟΙ:
Απόκ Δήμητριου Συνεργάτες ΔΕΠΕ
MCC
Royal Crown Insurance
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ALPHA SQUARE
A.G. Leventis Gallery

ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΜΑΪΟΥ 2017

Πατίχαιο Δημοτικό Αμφιθέατρο Λάρνακας

Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν στη Θεραπευτική Κοινότητα Αγία Σκέπη
Τηλέφωνα επικοινωνίας: 99134323, 99905878, 99905840

ΝΑΤΑΣΣΑ ΜΠΟΦΙΛΙΟΥ

ΒΑΒΕΛ 2

ΘΕΜΗΣ ΚΑΡΑΜΟΥΡΑΤΙΔΗΣ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

Ώρα : 20.30
Είσοδος : 20 ευρώ

Διοργανωτής : Σύνδεσμος Φίλων Θεραπευτικής Κοινότητας Αγίας Σκέπης, Λάρνακας.

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ: PETROLINA
ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ: FRIDAYS, Hard Rock, BAW STREET, AVIS, METRO, LOVE 100%, WIZ, MEGAONE
ΧΟΡΗΓΟΙ: thermomix
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: KPMG, AstroBank, ammos, Tickethour, COBALT, ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Αυτό το τρόπαιο ποιος θα το πάρει τελικά;

Μετά από χρόνια το ζευγάρι του τελικού Κυπέλλου αποτελείται από δύο ομάδες που διεκδίκησαν μέχρι το τέλος και το πρωτάθλημα

Την επόμενη Τετάρτη (στις 18:30) στο ΓΣΠ, στον τελευταίο αγώνα της σεζόν 2016 - 2017, ο ΑΠΟΕΛ, με άριστη ψυχολογία μετά την κατάκτηση του πρωταθλήματος, θ' αναμετρηθεί με τον περσινό Κυπελλούχο Απόλλωνα στον 75ο τελικό Κυπέλλου Κύπρου ΚΟΚΑ - ΚΟΛΑ. Οι γαλαζοκίτρινοι της Λευκωσίας έχουν κατακτήσει 21 φορές το τρόπαιο του Κυπέλλου και οι

κυανόλευκοι της Λεμεσού οκτώ φορές. Από την περίοδο 2009 -2010 ο Απόλλωνας έφτασε τέσσερις φορές στον τελικό και πήρε την κούπα τις τρεις εξ αυτών.

Στην σεζόν που διανύουμε, οι δύο διεκδικητές του Κυπέλλου, αναμετρήθηκαν τέσσερις φορές, τρεις για το Πρωτάθλημα και μία φορά για το Σούπερ Καπ)

με τον Απόλλωνα να είναι αήττητος με τρεις νίκες και μια ισοπαλία (δεν υπολογίζουμε βέβαια τον χθεσινό, τελευταίο αγώνα στο Πρωτάθλημα). Είναι επίσης πολύ σημαντικό ότι μετά από πολλά χρόνια, το ζευγάρι του τελικού Κυπέλλου αποτελείται από δύο ομάδες που διεκδίκησαν μέχρι το τέλος και τον τίτλο του πρωταθλήτη. Θα πρέπει ακόμα να σημειώσουμε ότι,

μετά από χρόνια, τον τελικό Κυπέλλου θα διαιτητεύσουν Κύπριοι διαιτητές. Στην ανάληψη των «μονομάκων» που ακολουθεί, εστιάζουμε στα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες τους, τον βαθμό αγωνιστικής ετοιμότητάς τους, στο πλάνο του τελικού, στην ψυχολογία τους καθώς και στους παίκτες «κλειδιά» που μπορούν να κάνουν τη διαφορά.

ΑΠΟΕΛ: Με τον αέρα πρωταθλητή

Έκοντας πετύχει τον κυριότερο στόχο των εγχώριων αγωνιστικών υποχρεώσεων, ο ΑΠΟΕΛ κατέρχεται στον τελικό με την κατάλληλη ψυχολογία. Επιπρόσθετα και παρά το γεγονός ότι ένας τελικός κυπέλλου είναι παιχνίδι με ιδιαιτερότητες, η έδρα του φετινού τελευταίου αγώνα της διοργάνωσης, το ΓΣΠ, δίνει ένα πλεονέκτημα στην ομάδα της Λευκωσίας, έστω με ίδιο τον αριθμό φιλάθλων των δύο ομάδων, έστω με τη Δυτική κερκίδα στη διάθεση των φίλων του Απόλλωνα. Γενικά η εκτίμηση και αρκετές φορές επιβεβαιωμένη στα τελευταία παιχνίδια της φετινής περιόδου, πως ο ΑΠΟΕΛ του τελευταίου διμήνου πολύ απέχει σε θέμα καλής απόδοσης, από το προηγούμενο διάστημα της φετινής περιόδου. Εμφανή τα σημάδια της κούρασης και του ντεφορμαρίσματος, για αρκετούς ποδοσφαιριστές, αν και η αγωνιστική ετοιμότητα σημαντικών παικτών που απουσίασαν από πολλά παιχνίδια λόγω τραυματισμού, μπορεί να διαφοροποιήσει σε σημαντικό βαθμό την αγωνιστική εικόνα. Στα αρνητικά και οι διαφαινόμενες εξελίξεις με ποδοσφαιριστές, των οποίων τα συμβόλαια τελειώνουν και με λιγότερες τις πιθανότητες ανανέωσής τους.

Αγωνιστική ετοιμότητα

Από τον αγώνα της προτελευταίας αγωνιστικής με την Ομόνοια, μεσολαβεί ένα δεκαήμερο μέχρι τον τελικό της ερχόμενης Τετάρτης. Χρονικό διάστημα κατά το οποίο, με την ανάλογη διαχείριση αλλά και ξεκούραση, μπορεί να επιτευχθεί ένα καλύτερο αποτέλεσμα στο βαθμό ετοιμότητας, σε σχέση με την αγωνιστική εικόνα των προηγούμενων αγώνων.

Ο προπονητής

Το μεγαλύτερο ίσως ερωτηματικό, σε σχέση με τα στοιχεία που μπορεί να διαμορφώσουν τις πιθανότητες υπέρ της μιας ή της άλλης ομάδας, για την κατάκτηση του τροπαίου. Από τη μία, η «αδυναμία» του Τόμας Κρίστιανσεν να επιβληθεί στη... σκακιέρα της τακτικής, έναντι του αντίπαλου προπονητή, Σωφρόνη Αυγουστή, στα δύο από τα τέσσερα ντέρμπι πρωταθλήματος με τον Απόλλωνα, όπως και γενικότερα στα ντέρμπι

Εμφανή τα σημάδια κούρασης και ντεφορμαρίσματος, για αρκετούς ποδοσφαιριστές,

και με τους δύο βασικούς αντιπάλους για τον τίτλο (Απόλλωνα και ΑΕΚ). Από την άλλη, η αβεβαιότητα ως προς την επόμενη μέρα και το μέλλον της συνεργασίας Τόμας Κρίστιανσεν - ΑΠΟΕΛ. Λογική και αναμενόμενη, θα έπρεπε να ήταν, η ανακοίνωση για τη συνέχιση της παρουσίας στην τεχνική ηγεσία του ΑΠΟΕΛ, ενός προπονητή που κατέκτησε τον τίτλο, διεκδικεί το νταμπλ και έχει οδηγήσει την ομάδα μέχρι τη φάση των «16» του Europa League. Το οικονομικό δεν φαίνεται να είναι η μοναδική αιτία για τη μη ύπαρξη τελικών κατάλληλων, μέχρι στιγμής, στο όλο θέμα και όλα αυτά, αναπόφευκτα, μπορεί να επηρεάσουν τη δουλειά ενός προπονητή.

Το πλάνο του τελικού

Είναι η πέμπτη φετινή αναμέτρηση των δύο ομάδων. Θα είναι η πέμπτη φορά που ο ΑΠΟΕΛ θα επιχειρήσει να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις γρήγορες αντιπθέσεις του Απόλλωνα, τους επικίνδυνους επιθετικούς του αλλά και τον Ντα Σίλβα, ο οποίος κόντρα στους γαλαζοκίτρινους, συνήθως, κάνει μεγάλες εμφανίσεις. Αδύνατο σημείο για τον ΑΠΟΕΛ, στους φετινούς (και όχι μόνο) αγώνες κόντρα στον Απόλλωνα, η δυνατότητα να επιβληθεί, να δημιουργήσει ρήγματα στην αντίπαλη άμυνα και να φτιάξει ευκαιρίες. Αν το πλάνο σε αυτό τον τομέα αποδειχθεί πετυχημένο, οι πιθανότητες επιτυχίας αυξάνονται κατακόρυφα.

Παίκτες κλειδιά

Αν το τελευταίο παιχνίδι του Πιέρου Σωτηρίου αποδειχθεί και σημαδιακό, θα είναι ένα στοιχείο που μπορεί να καθορίσει την τελική έκβαση του τελικού. Από τη δραστηριότητα των ποδοσφαιριστών του στα δύο άκρα, ο ΑΠΟΕΛ υπερτέρησε πολλές φορές των αντιπάλων του. Με ψηλότερο τον βαθμό ετοιμότητας για τον Εφραίμ, μετά την αποθεραπεία του, ο Τόμας

Κρίστιανσεν μπορεί να ελπίζει σε μια καταλυτική παρουσία από την όποια επιλογή του στα δύο άκρα (Εφραίμ, Βάντερ, Αλωνεύτης, Γιαννιώτας). Και φυσικά, σημαντικό ρόλο θα πρέπει να διαδραματίσουν οι μόνιμα καθοριστικοί ποδοσφαιριστές στη μεσοία γραμμή, Μοράις και Βινίσσιους.

Επιπρόσθετο άγχος δεν υπάρχει, μετά την κατάκτηση του πρωταθλήματος και την εξασφαλισμένη παρουσία στα προκριματικά του Champions League. Επιπρόσθετα, το κίνητρο για την πρώτη φετινή νίκη σε βάρος του Απόλλωνα και μετά από τρεις αποτυχημένες προσπάθειες στα καθοριστικά ντέρμπι του πρωταθλήματος, λογικά «φτιάχνει» καλή ψυχολογία, για μια ομάδα, ούτως ή άλλως, έμπειρη σε κρίσιμα παιχνίδια, από τα οποία κρίνονται τίτλοι.

✓ **Πρόβλεψη:** Στις δύο προηγούμενες παρουσίες του ΑΠΟΕΛ σε τελικό, με Ερμή και ΑΕΛ, ο ΑΠΟΕΛ είχε τον τίτλο του φαβορί. Κάτι τέτοιο αυτή τη φορά δεν ισχύει, ούτε όμως και ο ΑΠΟΕΛ υστερεί, με βάση τα αποτελέσματα των προηγούμενων φετινών αγώνων κόντρα στον Απόλλωνα. Πιο απλά, στο 50-50 και βλέπουμε...

Γιώργος Λογίδης

Στην σεζόν που διανύουμε, οι δύο διεκδικητές αναμετρήθηκαν τέσσερις φορές, τρεις για το Πρωτάθλημα και μία φορά για το Σούπερ Καπ με τον Απόλλωνα να είναι αήττητος με τρεις νίκες και μια ισοπαλία

Απόλλων: Του έχει πάρει τον αέρα

Τη Λες και ομάδα κυπέλλου. Και δεν θα σε αποκαλέσει κανείς τρελό. Άμα από το 2010 μέχρι και φέτος, έχει καταφέρει να πάει τέσσερις φορές στον τελικό κατακτώντας το τρεις, τότε δεν έχει άλλη επιλογή από το να δείξεις σεβασμό.

Πόσο μάλλον δε, όταν ο φετινός Απόλλωνας έδειξε ότι όχι μόνο μπορεί να κοντράρει τον ΑΠΟΕΛ αλλά του έχει πάρει και τον αέρα. Όποιος το αμφισβητεί, ας δει τα μεταξύ τους αποτελέσματα. Τρεις νίκες, μια ισοπαλία. Μια χαρά και δύο τρομάρες. Άμα κιόλας υπολογίσεις ότι ο «θεός» έπαιξε ίσως το πιο δολοφονικό ποδόσφαιρο στο μεγαλύτερο μέρος του φετινού πρωταθλήματος, τότε το κοντέρ των πιθανοτήτων απέναντι στον ΑΠΟΕΛ για το ποιος θα πάρει το «κύπελλο του αναψυκτικού» γράφει 50-50.

Το βασικό όπλο της ομάδας είναι ακριβώς η θέληση της να κλείσει τη χρονιά μ' ένα τρόπαιο. Άμα δηλαδή στον ΑΠΟΕΛ υπάρχει ενδεχομένως ένα σχετικό βόλεμα λόγω της κατάκτησης του 5ου συνεχόμενου, στον Απόλλωνα ούτε και που σκέφτονται ότι θα κλείσει η χρονιά χωρίς μια φέστα.

Από την άλλη στην προσπάθειά του αυτή υπάρχει και ένα σημαντικό μειονέκτημα. Πέραν της δεδομένης κούρασης που υπάρχει,

Το βασικό όπλο είναι ακριβώς η θέληση της ομάδας να κλείσει τη χρονιά μ' ένα τρόπαιο.

οι ιατροί της ομάδας απασχολούνται με εφτά ποδοσφαιριστές, δύο εκ των οποίων είναι αμφίβολοι.

Στο ΓΣΠ την επόμενη Τετάρτη δεν θα βρίσκονται οι Μακρίδης, Αγγελή, Γκιέ, Μπεντόγια και Γκόμες, ενώ κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει κατά πόσο θα τα καταφέρουν οι αμφίβολοι Χάμπους και Βασιλείου.

Αγωνιστική ετοιμότητα

Είναι το τελευταίο ματς της χρονιάς, έχουν απέναντι τον ΑΠΟΕΛ, είναι τελικός κυπέλλου, όποιος νομίζει ότι δεν θα τα δώσουν όλα για να το γιορτάσουν στην πόλη, τότε μάλλον θα πρέπει ν' ασχοληθεί με το Surfinor ή το φεστιβάλ των Καννών. Στο Κολόσσο γυαλίζει το μάτι τους και γι' αυτό συντρέχουν χίλιοι δύο λόγοι.

Ο προπονητής

Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο, ο προπονητής μιας ομάδας να είναι και το αστέρι της. Πότε ανέλαβε, πότε κατάφερε να κερδίσει την εμπιστοσύνη όλων ακόμη και εκθρών, ο Σωφρόνης Αυγουστή στον πρώτο τελικό της καριέρας του στον πάγκο είναι το άτομο που θα συγκεντρώνει τα φώτα της δημοσιότητας.

Όσοι δε τον γνωρίζουν έχουν να λένε ότι νυχτο-ξημερώνεται προσπαθώντας να φτιάξει την ψυχολογία των παικτών. Όχι δηλαδή πως τακτικά πήγε άσχημα, αντιθέτως, αλλά στην ψυχολογία ο «κάττος» είναι γάτα. Άσε κιόλας που άμα καταφέρει να έρθει Λεμεσό νικητής, τότε ο Σωφρόνης θα μπει σφίνα ανάμεσα στους «θρύλους» του «θρύλου».

Το πλάνο του τελικού

Όσον αφορά το πλάνο, δύσκολα θα ξεφύγει από το 4-2-3-1. Ως προς το ποιοί παίκτες θα το εφαρμόσουν, τίθεται ένα θέμα νοούμενου ότι υπάρχουν αρκετοί τραυματίες. Για παράδειγμα η θέση του αριστερού μπακ εν τη απουσία του Γκόμες και ίσως του Βασιλείου θα

κληθεί να καλύψει μια λύση εξ ανάγκης. Δεν αποκλείεται να είναι ο Μάριο Σέρτζιο όπως τουλάχιστον τον χρησιμοποιήσει ο Σωφρόνης στο ματς με την Ανόρθωση.

Εάν όντως παρθεί αυτή η απόφαση και όχι του Πελαγία που είναι επίσης μια λύση, τότε ο Πέδρο θα πάει δεξιά της άμυνας ενώ στα στόπερ σίγουρα επιλογές λογίζονται οι Ρομπέρζ και Βινίσσιους που θα βρίσκονται μπροστά του Βάλε. Ως αμυντικό χαφ σίγουρα θα κινηθεί ο Σακέτι ενώ αν ο Χάμπους δεν προλάβει, τότε ο Σεμέδο θα αποτελέσει τον παρτενέρ του. Μπροστά τους θα είναι σίγουρα ο Ντα Σίλβα ενώ στα πλάγια του θα κινούνται ο Παπουλής ίσως και ο Σαρντιέρο. Στην κορυφή δύσκολα ο Πιex θα πάρει τη θέση του Μάγκλιτσα που μοιάζει το απόλυτο φαβορί για να κινείται ως επιθετικός κορυφής.

Παίκτες κλειδιά

Και μπάλα να μην ξέρεις, εύκολα διαπιστώνεις ότι ο Ντα Σίλβα μπορεί να καθορίσει την εξέλιξη του αγώνα. Το έχει άλλωστε αποδείξει πολλακίς ότι άμα είναι στη μέρα ο 34χρονος μπορεί να κάνει τον αντίπαλο ν' αναρωτιέται πώς μπορεί να τον σταματήσει.

Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τον Παπουλή. Ο Ελλαδίτης ιδιαίτερα στα μεγάλα παιχνίδια δίνει πάντα το παρόν του και δεν αποκλείεται να κάνει ζημιά ανά πάσα στιγμή. Ένας ακόμη σημαντικός παίκτης είναι αναμφισβήτητος και ο Μπρούνο Βάλε. Ο έμπειρος πορτιέρο το έχει άλλωστε ξανακάνει σε τελικό... να δώσει δηλαδή με την εμφάνισή του το τρόπαιο στην ομάδα. Όποιος ξεκνάει, ας παρακολουθήσει τον τελικό με την ΑΕΛ το 2013.

Μπορεί να μην είναι το μεγάλο αστέρι της ομάδας αλλά η απόδοση του θα καθορίσει πολλά. Ο λόγος για τον Ζοάο Πέδρο που τον λες και πασπαρτού στα χέρια του Σωφρόνη. Είτε παίζει δεξιά της άμυνας, είτε ως εξτρέμ ακόμη και ως κεντρικός χαφ ο Πορτογάλος είναι ζωτικής σημασίας παίκτης για το πλάνο του προπονητή.

✓ **Πρόβλεψη:** 1Χ2. Λόγω πόλνς... Απόλλων

Χρήστος Ζαβός

Οι «εξετάσεις» του μπάσκετ

Οι Εθνικές Ανδρών και Γυναικών της Κύπρου ετοιμάζονται για τους ΑΜΚΕ στο Σαν Μαρίνο

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗ

ΑΜΚΕ ενόψει (29 Μαΐου - 3 Ιουνίου) και το Κυπριακό μπάσκετ υποβάλλεται και αυτό, (γιατί δεν είναι το μόνο άθλημα που παρακάθεται σε δοκιμασία), σε εξετάσεις. Οι Εθνικές ομάδες Ανδρών και Γυναικών προετοιμάζονται για να επανέλθουν στη σύναξη των μικρών κρατών Ευρώπης που θα γίνει στο Σαν Μαρίνο μετά από τετραετή απουσία. Και θέλουν αυτή η παρουσία να είναι, αν όχι αισθητή, τουλάχιστον αξιοσημείωτη.

«Πάμε εκεί με στόχο κατά πρώτον το μετάλλιο και κατά δεύτερο το χρυσό», δηλώνει στην «Κ» ο ομοσπονδιακός προπονητής Παναγιώτης Γιανναράς, που έπιασε δουλειά αυτός και οι συνεργάτες του, Νικόλας Παπαδόπουλος και Νίκος Λαμπριάς, από τις 8 του τρέχοντα μήνα, προσπαθώντας να φτιάξουν ένα σύνολο που θα μεταβεί στο Σαν Μαρίνο, οπλισμένο όσο το δυνατό καλύτερα, για την υλοποίηση των στόχων.

Δεν είναι εύκολα τα πράγματα. Οι αντίπαλοι συνηγορούν προς τούτο. Επίσης, την εκτίμηση, στηρίζουν τα λόγια του ομοσπονδιακού: «Πάμε να αντιμετωπίσουμε, κατά σειρά Ισλανδία, Λουξεμβούργο, Μαυροβούνιο, Ανδόρα, Σαν Μαρίνο. Η δυσκολία έγκειται και στο ότι δεν θα έχουμε την ευκαιρία να μελετήσουμε επαρκώς και από κοντά τους τρεις κυριότερους μας αντιπάλους, γιατί παίζουμε με αυτούς τα τρία πρώτα ματς. Μπαίνουμε από την αρχή στα βαθιά, με Ισλανδία, Λουξεμβούργο, Μαυροβούνιο. Η Ισλανδία, αν παρουσιαστεί όπως στο Ευρωπαϊκό θα είναι αξιόμαχη, το Λουξεμβούργο αποτελεί ερωτηματικό, γιατί δεν ξέρουμε με πόσους Αμερικανούς θα παρουσιαστεί (δικαιούται να παίξει στους ΑΜΚΕ με όσους θέλει με την προϋπόθεση να βρίσκονται στη χώρα για τρία χρόνια), ενώ το Μαυροβούνιο διαθέτει νεαρά παιδιά που παίζουν στην Ισπανία και άλλα μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα».

Τα δεδομένα της δικής μας ομάδας; «Είναι αρνητικό για μας το γεγονός

ότι έχουμε κάποιους παίκτες καταπονημένους. Όμως θα προσπαθήσουμε να βρούμε ισορροπία. Φέρνοντας άπαντες στο ίδιο επίπεδο. Έχουμε πλεονέκτημα από την προηγούμενη φορά που μαζευτήκαμε λόγω συγκεκριμένων συνθηκών, 15 μέρες πριν από τη διοργάνωση», καταλήγει ο Παναγιώτης Γιανναράς.

Κράμα παλιών και νέων

Παρατηρώντας κανείς τη λίστα των κληθέντων παικτών, διαπιστώνει την ύπαρξη ενός κράματος παλιών και νέων. Ήταν καιρός για μερική ανανέωση, γιατί για πολλά χρόνια, για λόγους που δεν είναι του παρόντος κειμένου, βλέπαμε τα ίδια πρόσωπα. Αποχώρησαν φέτος μετά από πολλά χρόνια οι Παναγιώτης Τρισόκκας, (το ανακοίνωσε και επίσημα), Ανδρέας Πηλαβάς, Γιώργος Παλάλας και Τόλης Κασκίρης.

Νέα πρόσωπα είναι οι Πέτρος Παπαμιχαήλ (95), Ρομπέρτο Μαντοβάνι (94) Παναγιώτης Μάρκου (96), Κωνσταντίνος Πηλακούτας (91), Τάιρελ Μπιγκς (86)

Στις προπονήσεις λαμβάνουν μέρος οι εξής καλαθοσφαιριστές: Ανδρέας Σιζόπουλος, (83, ΑΕΚ), Άντονι Κινγκ (85, Koeln Rh. Stars), Άρνης Κορωνιδής, (82, Απόλλωνας), Βασίλης Κούνας (84, ΑΠΟΕΛ), Γιώργος Νεοχαρίδης (85, Κεραυνός), Γιώργος Νεοφύτου, (83, Κεραυνός) Ιάκωβος Παντελή (85, ΑΕΚ), Κωνσταντίνος Πηλακούτας (91, Μακεδονικός), Μιχάλης Κουμάς, (96, ΑΕΚ), Νίκος Στυλιανού (88, Κεραυνός), Παναγιώτης Μάρκου, (96, Κεραυνός), Πέτρος Παπαμιχαήλ, (95, ΕΘΑ) Ρομπέρτο Μαντοβάνι (94, RMMU), Σάιμον Μιχαήλ (92, Κεραυνός), Στέφανος Ηλιάδης (94, USF), Τάιρελ Μπιγκς (86, ΑΕΚ), Χρίστος Λοϊζίδης (91 ΕΘΑ), Ηρακλής Πιττάκας (84, Απόλλωνας).

Η Εθνική ομάδα θα δώσει πέντε αγώνες. Στις 30 Μαΐου με Ισλανδία, στις 31 Μαΐου με Λουξεμβούργο, στην 1η Ιουνίου με Μαυροβούνιο, στις 2 Ιουνίου με Ανδόρρα και στις 3 Ιουνίου με Σαν Μαρίνο. Η αποστολή αναχωρεί στις 28 Μαΐου και επιστρέφει στις 5 Ιουνίου.

«**Πάμε** στο Σαν Μαρίνο με στόχο κατά πρώτον το μετάλλιο και κατά δεύτερο το χρυσό», δηλώνει στην «Κ» ο ομοσπονδιακός προπονητής Παναγιώτης Γιανναράς.

«**Είμαι** ικανοποιημένη γιατί επαναδραστηριοποιείται η Εθνική γυναικών για πρώτη φορά μετά το 2013, δηλώνει η προπονήτρια της ομάδας Κάλια Παπαδοπούλου.

Τέσσερα χρόνια σιγής

Δύσκολο έργο έχει και η Εθνική γυναικών που άρχισε την προετοιμασία της στις 27 Απριλίου. Δύσκολο και γιατί η ομάδα δραστηριοποιήθηκε μετά από τέσσερα χρόνια αλλά και λόγω αντιπάλων. Λουξεμβούργο, Ισλανδία Μάλτα είναι οι ομάδες που θα αντιμετωπίσουν οι κοπέλες. Η συμμετοχή του Λουξεμβούργου που δήλωσε συμμετοχή την τελευταία στιγμή αντί της Ανδόρας διαφοροποιεί τα πράγματα προς το δυσχερέστερο για την ομάδα μας γιατί το Λουξεμβούργο είναι ανώτερος αντίπαλος.

«Είμαι ικανοποιημένη γιατί επαναδραστηριοποιείται η Εθνική γυναικών για πρώτη φορά μετά το 2013. Το χρονικό διάστημα της προετοιμασίας που έχουμε είναι μόνο πέντε βδομάδες, αλλά πιστεύω ότι το κίνητρο που δίνεται στις κοπέλες με το ότι φορνάνε το εθνόσημο είναι σημαντικό. Είναι πιο δύσκολα τα πράγματα για μας με τη συμμετοχή του Λουξεμβούργου, αντί της Ανδόρας. Είναι σημαντικό για μας το πρώτο ματς με τη Μάλτα. Αν το κερδίσουμε βλέπουμε τα πράγματα καλύτερα. Θα πάμε στο Σαν Μαρίνο στις 28 Μαΐου για να καταφέρουμε το καλύτερο δυνατό για την Εθνική μας». Αυτά λέει η προπονήτρια της ομάδας Κάλια Παπαδοπούλου, που πραγματοποιεί το επίσημο της ντεμπιούτο στον πάγκο.

Η Εθνική βρέθηκε στην Αθήνα το περασμένο τριήμερο, (Πέμπτη - Σάββατο),

όπου έδωσε φιλικά παιχνίδια με τον ΠΑΟ, την Ηλιούπολη και το Μοσχάτο. Φιλικά που σαφώς και θα τη βοηθήσουν στην επίσημη της υποχρέωση. Το πρόγραμμα στους ΑΜΚΕ έχει ως εξής: Στις 30 Μαΐου θα γίνει η πρώτη αναμέτρηση κόντρα στην Μάλτα, στις 31 Μαΐου το ματς με το Λουξεμβούργο και την 1η Ιουνίου αυτό με την Ισλανδία.

Νέο αίμα

Νέο αίμα στην ομάδα. Στο συγκρότημα που θα μεταβεί στο Σαν Μαρίνο συμμετέχουν για πρώτη φορά νέα κορίτσια σε μια προσπάθεια φρεσκαρίσματος του εθνικού συγκροτήματος. Πρόκειται για τις Πέτρα Ορλοβίτς (90), Έλενα Πηλακούτα (2000), Αντριάννα Κασάπη (2000), Ελένη Οικονομίδου (97), Τιάνα Ράτζα (97)

Την αποστολή αποτελούν οι Σοφία Θεολόγου (88, Κεραυνός), Αντρεα Πιτσιλίδου (89, Κεραυνός), Κούλα Νικοδημού (86, Κεραυνός), Χαρά Ρουσάκη (87, Κεραυνός), Χριστιάννα Μενελάου (90, ΑΕΛ), Πέτρα Ορλοβίτς (90, ΑΕΛ), Λουκία Λάρκου (88, ΑΕΛ), Ζωή Αγαπίου (83, ΑΕΛ), Έλενα Αντωνίου, (89, Απόλλωνας), Έλενα Πηλακούτα (89, ΕΝΑΔ), Αντριάννα Κασάπη (2000, Ζήνωνας), Ελένη Οικονομίδου (97, Κρόνος Αγ. Δημητρίου), Σταυρία Κόνιαλη (93, Αθηναϊκός), Τιάνα Ράτζα (97 USA).

Οι αριθμοί στις παρενθέσεις αντιπροσωπεύουν τη χρονολογία γέννησης των παικτών και παικτριών.

ΑΠΟΨΕΙΣ

Και ένα ματς της προκοπής

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Πάει καιρός να δούμε ένα ματς της προκοπής. Β' φάση λένε, συνεχόμενα ντέρμπι λένε, αλλά μπάλα δεν είδαμε. Με τις ομάδες να είναι πεθαιμένες από την κούραση, δεν είδαμε και κάτι που να μας ικανοποιεί.

Όσον αφορά δε την ατμόσφαιρα που επικρατεί στα γήπεδα σε παιχνίδι ντέρμπι... πως εί-

να τη Μεγάλη Παρασκευή η διάθεση; Κάτι τέτοιο. Παρακολουθείς ΑΠΟΕΛ - Ομόνοια και βάζεις σπέρτα στα μάτια για να μην κλείσουν μήπως και αποφύγεις τον ύπνο. Το ίδιο συνέβη και στα περισσότερα ματς των πλέι-οφ τρομάρα μας.

Στο ματς της επόμενης Τετάρτης έχω την εντύπωση ότι θα αποζημιωθούμε. Πέραν του ότι αναμετρηθεί η δύο καλύτερες ομάδες του πρωταθλήματος, το γεγονός ότι μέσα από 90 λεπτά οδηγήσει σ' έναν τίτλο, διαφοροποιεί το όλο θέμα προς το καλύτερο.

Στον ΑΠΟΕΛ είναι εξαρτημένοι από τις κατακτήσεις τίτλων συνεπώς δύσκολο θα αφήσουν την ευκαιρία να πάει χαμένη. Θα το παλέψουν όσο γίνεται και ας φλερτάρει η ομάδα με τον κορεσμό.

Από την άλλη η Απόλλωνας έχει μια ψύχωση. Όχι μονάχα για το πώς θα πάρει έναν ακόμη τίτλο, αλλά κυρίως στην αμφισβήτηση για την κυριαρχία του αντιπάλου τα τελευταία χρόνια.

Αναμένεται δηλαδή «σκοτωμός» στο πλαίσιο του ποδοσφαίρου. Πάθος, δύναμη, ατομικές ενέργειες και πάει λέγοντας. Κακά τα ψέματα σε τέτοιου είδους παιχνίδια, παίζει ρόλο και ο παίκτης ατομικά. Επ' αυτού και οι δύο ομάδες διαθέτουν τέτοιους. Μπορεί δηλαδή με μια προσωπική ενέργεια είτε του Ντα Σίλβα, είτε του Εφραίμ να καθοριστεί η τύχη του αγώνα.

Φαβορί σε τέτοια παιχνίδια δύσκολο μπορεί κανείς να προβλέψει. Ισοδύναμες ομάδες, το ίδιο κίνητρο, παραδοσιακοί πρωταγωνιστές ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, δεν χωράει πουθενά πρόβλεψη.

Πέραν τούτου, αναμένεται κιάλας να μυρίσει ποδόσφαιρο και στις κερκίδες. Όχι όπως τα ντέρμπι του πρωταθλήματος που ο κόσμος πάει σε μπαρ και καφετέριες για να τα παρακολουθήσει. Περιμένουμε ένα ωραίο ματς. Ένα ματς της προκοπής που έχει όλα τα στοιχεία για να γραφτεί στην ιστορία. Άντε και «ο καλύτερος ας κερδίσει» που λεν και οι ποδοσφαιράνθρωποι του τόπου.

Αλλη μια ευκαιρία...

Του ΓΙΑΝΝΗ ΛΟΓΙΑΔΗ

Το σκηνικό λίγο πολύ το ίδιο κάθε χρόνο. Ολοκληρώνεται η αγωνιστική περίοδος, αναδεικνύονται οι νικητές, τόσο στον πρώτο όσο και στον δεύτερο όμιλο, πανηγυρίζουν οι πρωταθλητές και αυτοί που παραμένουν στην κατηγορία και φωνάζουν αμφισβητώντας (γενικώς) οι υπόλοιποι.

Κάθε χρόνο τέτοια εποχή τα ίδια. Σαν ποχροφανεμένα μνύ-

ματα που μεταδίδονται ξανά και ξανά. Για ομάδες που μονίμως είτε ευνοούνται είτε αδικούνται, για παρασκηνία, προσυμφωνημένους αγώνες και παραπροσασμένα αποτελέσματα, αναλόγως προτιμήσεων, γνωριμιών, συμμαχιών και συμφερόντων. Και όλα αυτά, συνοδευόμενα πάντα, από την παραδοχή για την αναγκαιότητα αλλαγών, κάθαρσης και εξυγίανσης του κυπριακού ποδοσφαίρου. Όλα όμως για λίγες μόνο μέρες, μέχρι να καταλαγιάσει ο «θόρυβος», να κοπάσουν οι πανηγυρισμοί των νικητών, μέχρι να εκλείψει η ανάγκη κάποιων να αποδώσουν κάπου την αποτυχία.

Το νέο πρωτάθλημα θα αρχίσει το Σαββατοκύριο 19-20 Αυγούστου, όπως άρχισε και το φετινό, τον περασμένο Αύγουστο, όπως άρχισαν και τα προηγούμενα των πολλών τελευταίων χρόνων. Χωρίς καμιά διαφοροποίηση σε διαδικασίες, χωρίς καμιά αλλαγή σε πρόσωπα, επιτροπών ή κερτρών λήψης σημαντικών αποφάσεων για το κυπριακό ποδόσφαιρο. Ο καθένας και ειδικά όσοι κάθε καλοκαίρι βγαίνουν μπροστά εξαγγέλλοντας πρωτοβουλίες για αλλαγές, καλώντας σε συσπείρωση και συνασπισμό άλλες ομάδες, κατά ένα παράδοχο τρόπο θα πάψουν να ασχολούνται με το κοινό καλό και συμφέρον του κυπριακού ποδοσφαίρου. Θα κοιτάξουν τα του οίκου τους και θα δοκιμάσουν ξανά την τύχη τους και αναλόγως της εξέλιξης του νέου πρωταθλήματος θα διαφανεί σε ποια «πλευρά» θα βρεθούν του χρόνου τέτοια εποχή.

Τώρα είναι η ώρα κύριοι. Αν πραγματικά ενδιαφέρεστε για το καλό του κυπριακού ποδοσφαίρου αποδείξτε το. Κάντε μια προσπάθεια έστω. Τρόποι υπάρχουν, η θέληση και η αποφασιστικότητα σας είναι που αμφισβητείται και όχι δίκαια. Ίδου η Ρόδος κύριοι. Διαφορετικά, του χρόνου τέτοια εποχή, ακόμη πιο λίγους θα μπορείτε να πείσετε. Γιατί η αξιοπιστία του κυπριακού ποδοσφαίρου δεν εξαρτάται από το οποίο αποτέλεσμα στο τέλος μιας περιόδου, γιατί μετά την απομάκρυνση από το ταμείο, ουδέν λάθος αναγνωρίζεται...

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Οξύμωρο

Για τέταρτο συνεχόμενο μήνα ο Σωφρόνης Αυγουστή ψηφίστηκε καλύτερος προπονητής του μήνα από τον Σύνδεσμο Προπονητών, ενώ αναδείχθηκε και κορυφαίος για τη σεζόν 2016-17 από τον ΠΑΣΠ. Οι ατομικές διακρίσεις θα είναι πάντα εκεί για να του θυμίζουν την εντυπωσιακή παρθενική του παρουσία στους πάγκους, ανεξάρτητα αν θα τελειώσει τη χρονιά με τίτλο ή όχι. Αυτό θα το μάθουμε την επόμενη Τετάρτη. Στην περίπτωση, πάντως, που ο Απόλλωνας χάσει το κύπελλο, τότε Σωφρόνης θα σαρώσει όλες τις ατομικές διακρίσεις και την ίδια ώρα θα μείνει με... άδεια κέρια ο προπονητής που θα στεφθεί νταμπλούχος και ο οποίος οδήγησε την ομάδα του στους «16» του Γιουρόπα Λιγκ! Το ακόμα πιο οξύμωρο της υπόθεσης είναι το γεγονός ότι ο Τόμας Κρίστιανσεν αναδείχθηκε κορυφαίος προπονητής της προηγούμενης δύο σεζόν, όταν τερμάτιζε 2ος με την ΑΕΚ, και δεν θα κερδίσει τον συγκεκριμένο τίτλο στην κορυφαία του σεζόν σαν προπονητής!

* * * * *

Προσοχή!

Απαραίτητες υπενθυμίσεις, κάθε χρόνο τέτοια εποχή. Πολλές «μεταγραφές» καταγράφονται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, πολύ λιγότερες ανακοινώνονται επίσημα και παρουσιάζονται στους αγωνιστικούς χώρους. Πολλές ομάδες ενδιαφέρονται για συγκεκριμένους ποδοσφαιριστές, λίγες όμως υποβάλλουν σχετικές προτάσεις. Πολλές μεταγραφικές κινήσεις θεωρούνται «βόμβες», πολύ λίγες όμως κάνουν «θόρυβο» στον αγωνιστικό χώρο. Πολλές οι οικονομικές υπερβάσεις που γίνονται, για την απόκτηση κάποιων ποδοσφαιριστών, πολλές και οι μεγάλες τρύπες που μένουν στα ταμεία, αφού τις περισσότερες φορές η αγωνιστική υπέρβαση μένει στα λόγια και στα χαρτιά.

Το καλύτερο «γκολ»

Τους ποδοσφαιριστές στην Κύπρο και ειδικά τους κύπριους, πολλές φορές τους έχουμε κατακρίνει και για πολλά θέματα. Αυτή τη φορά οφείλουμε να τους συχαρούμε! Η ίδρυση του πρώτου φιλανθρωπικού ιδρύματος των ποδοσφαιριστών αποτελεί την καλύτερη αιτία για κάτι τέτοιο. Το ίδρυμα «Γκολ στη ζωή» αποτελεί την καλύτερη ευκαιρία για τους ποδοσφαιριστές να ανταποδώσουν για όλα όσα έχουν κερδίσει όλα αυτά τα χρόνια και όχι μόνο από οικονομικής πλευράς. Ειδικά αν η προσπάθειά τους αυτή, κρατήσει και εδραιωθεί στη συνείδηση των κυπρίων φιλάθλων και γενικότερα της κυπριακής κοινωνίας.

Αχάριστοι ισοβίτες

Όσο εύκολα αποθεώνουμε, άλλο τόσο εύκολα μπηδενίζουμε. Και ακόμα πιο εύκολα ξεχνάμε. Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα στον μικρόκοσμο του κυπριακού ποδοσφαίρου, όπως και στην κοινωνία μας γενικότερα. Θα μπορούσαμε να παραθέσουμε πολλά παραδείγματα. Παραδείγματα προπονητών ή ποδοσφαιριστών (ακόμα και προέδρων/παραγόντων) οι οποίοι έχουν προσφέρει τα μέγιστα στις ομάδες τους. Άτομα που άφησαν και την ψυχή τους εκεί που δούλεψαν και με την πρώτη στραβή, με μια κακή εμφάνιση, μετά ένα κακό αποτέλεσμα ή μια κακή σεζόν, ο κόσμος τους έσπισε στον τοίχο. Αν η αχαριστία ήταν ποινικό αδίκημα, τότε η μισή (ποδοσφαιρική) Κύπρος θα ήταν σήμερα πίσω από τα σίδερα και αρκετοί από εμάς θα ήμασταν και ισοβίτες! Αυτοί είμαστε και δεν θα αλλάζουμε ποτέ.

Μαζεμένες ανακοινώσεις

Το φινάλε των αγωνιστικών υποχρεώσεων των ομάδων αναμένεται να φέρει σειρά εξελίξεων, μιας και ήδη η προεργασία που έχει γίνει σε αρκετές είναι σημαντική. Όπως δείχνουν τα πράγματα, οι περισσότερες ομάδες θα κάνουν αρκετές διαφοροποιήσεις στα ρόστερ τους.

* * * * *

Υπάρχει φωτιά;

Συζητήσεις επί συζητήσεων για την αγωνιστική συμπεριφορά κάποιων ομάδων ειδικά στο Β' γκρουπ. Αφήνονται διάφορα υπονοούμενα από παράγοντες ομάδων για παιχνίδια που τους επηρέασαν, οργανωμένους οπαδούς ακόμα και εξωδιοικητικούς σωματείων. Για όλα αυτά, φαίνεται πως οι αρμόδιοι σφυρίζουν αδιάφορα αφού κάθε που τελειώνει η χρονιά αυτά ακούμε αλλά ποτέ δεν είδαμε κάποιον να την πληρώνει.

* * * * *

Το «Παπ» αιμοδότης

Η Ανόρθωση δεν κατάφερε για τέταρτη συνεχόμενη σεζόν να βγει στην Ευρώπη, αλλά αυτό δεν σημαίνει πως θα μείνει το «Αντώνης Παπαδόπουλος» θα μείνει χωρίς ευρωπαϊκά ματς. Η ΑΕΛ το επέλεξε για να δώσει αγώνες, ενώ είναι πολύ πιθανό και η ΑΕΚ, αν περάσει στον τρίτο γύρο, να παίξει σε αυτό. Ένα από τα πολλά καλά που προσφέρει το ιδιόκτητο γήπεδο στην Ανόρθωση είναι και αυτό.

* * * * *

Δεν βιάζεται

Έχει χρόνο μπροστά του ο Πάμπος Χριστοδούλου και δεν βιάζεται για τον σχεδιασμό στην Ομόνοια. Αναμένεται ότι θα το τραβήξει μέχρι τέλος Ιουνίου. Με την έναρξη της προετοιμασίας αναμένεται πληρότητα. Ποιοι θα φύγουν; Αύριο θα ξέρουμε...

* * * * *

Χριστοφή

Το σήριαλ «Δημήτρης Χριστοφή» συνεχίζεται. Ούτε το... Κυπριακό να ήταν. Από την Ομόνοια λένε ότι αυτήν την εβδομάδα το σήριαλ θα έχει αίσιο τέλος. Περιμένουμε... Είναι και αυτό του τεχνικού διευθυντή. Και αυτό εκκρεμεί.

* * * * *

Μπερδεύεσαι...

Διαβάζεις το ρεπορτάζ του ΑΠΟΕΛ και νομίζεις ότι διαβάζεις το ρεπορτάζ της ΑΕΛ. Λίγο να μην κατέχεις, μπερδεύεσαι. Ρόμο, Φορτούνα και Λούκας φιγουράρουν στα του ΑΠΟΕΛ κάνοντάς σε ν' αναρωτιέσαι μήπως η ΑΕΛ, έχει γίνει δορυφόρος του ΑΠΟΕΛ. Όλα αυτά φυσικά αν ισχύουν. Γιατί είναι αλήθεια ότι ο καθένας γράφει ό,τι του κατέβει στο μυαλό. Ας περιμένουμε όμως.

Με την εμπειρία, την ποιότητα και τον πολύ δυνατό χαρακτήρα του

Τα στοιχεία που έστειψαν τον ΑΠΟΕΛ πρωταθλητή για 5η σερί σεζόν και 26η στην ιστορία του

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΤΤΙΧΗ**

Το περασμένο Σάββατο (13/5), ο ΑΠΟΕΛ πανηγύρισε για πέμπτη σερί σεζόν και για 26η στην ενεννιάχρονη ιστορία του, την κατάκτηση του Πρωταθλήματος, μία αγωνιστική πριν από το τέλος του. Παρακολουθώντας από κοντά την πορεία των γαλαζοκιτρίνων προς τον τίτλο, θα δώσουμε, στο αφιέρωμα που ακολουθεί, τα στοιχεία εκείνα που έκαναν τη διαφορά για τον ΑΠΟΕΛ και τον διατήρησαν στην κορυφή του ποδοσφαίρου μας.

Η ποιότητα του δυναμικού του

Παρά το ότι ο ΑΠΟΕΛ έδωσε τους περισσότερους αγώνες σε μια αγωνιστική περίοδο (60 αγώνες όσους και η Ρεάλ), άντεξε και υλοποίησε τον σημαντικότερο στόχο του, βασιζόμενος στην ποιότητα του «πλούσιου» δυναμικού του. Διαθέτει σπουδαιούς παίκτες στο ρόστερ του με πολλές αρετές, εμπειρία στον πρωταθλητισμό αλλά και με άφθονο ταλέντο. Το έμφυχο δυναμικό του αξιολογείται ως πολύ καλύτερο από τους ανταγωνιστές του ποιοτικά αλλά και... ποσοτικά.

Ο ιπτάμενος Ολλανδός

Από τους πολυτιμότερους της κατάκτησης του πρωταθλήματος ο τερματοφύλακας Μπόι Βάτερμαν ο οποίος είναι

και πρώτος παίκτης των πρωταθλητών σε χρόνο συμμετοχής. Αγωνίστηκε στους 34 από τους 35 αγώνες στο Πρωτάθλημα (3060 λεπτά) και είχε σχεδόν σε όλους εξαιρετική απόδοση. Σε 16 από τους 24 αγώνες δεν δέχτηκε τέρμα. Ξεχώρισε με την απίστευτη ικανότητά του στο να πασάρει σωστά στους συμπαίκτες του με τα πόδια.

Είναι.. παντού ο αρχηγός

Υπερπολύτιμος στην κατάκτηση ενός ακόμα τίτλου και ο αρχηγός της ομάδας Νούνο Μοράις. Ήταν στην ενδεκάδα σε 33 αγώνες και όπως και τις προηγούμενες χρονιές ξεχώρισε για το πάθος, τον δυναμισμό αλλά και την άριστη δουλειά που κάνει στην αναχαίτηση των αντιπάλων.

Έθελε ο Πιέρος

Ιδιαίτερη αναφορά θα κάνουμε και στον πρώτο σκόρερ της ομάδας με 21 τέρματα τον Πιέρο Σωτηρίου, ο οποίος έθελε με την εντυπωσιακή πρόοδο του και συνέβαλε τα μέγιστα στην υλοποίηση των στόχων του ΑΠΟΕΛ.

Η μεγάλη έκπληξη – αποκάλυψη

Στους παίκτες που διακρίθηκαν ιδιαίτερα είναι και ο νεαρός διεθνής αμυντικός Νικόλας Ιωάννου. Περιμένε υπομονετικά την ευκαιρία και όταν ο Τόμας Κρίστιανσεν τον έβαλε στην ομάδα, όχι μόνο ανταπο-

Οι ποδοσφαιριστές, τα μέλη της τεχνικής ηγεσίας και οι διοικούντες τον ΑΠΟΕΛ, πανηγύρισαν με έντονο τρόπο την κατάκτηση του 26ου.

Απέκτησε τεράστια εμπειρία αλλά και πολύ δυνατού χαρακτήρα νικητή – πρωταθλητή που τον βοηθά όταν τα πράγματα δυσκολεύουν.

κριθκε στις μεγάλες απαιτήσεις αλλά έγινε σε χρόνο ρεκόρ αναντικατάστατος αφήνοντας άφωνους όσους βιάστηκαν να τον κρίνουν.

Βοήθησαν πολύ και αυτοί

Πολύ μεγάλη συμβολή στην κατάκτηση του πρωταθλήματος είχαν επίσης οι εμπειροί Κύπριοι, Μερκίς, Εφραίμ, Αλωνεύτης όπως και οι Βινίσιους, Μιλάνοφ και Βάντερ. Βοήθησαν αλλά όχι στον βαθμό που όλοι

περίμεναν και οι Μπερτόλιο, Γιαννιώτας, Λάγο, Ντε Καμάργκο και Αστίθ.

Αρνητικό πρόσημο

Όσο για τους παίκτες που αποκτήθηκαν τον Ιανουάριο, τον περισσότερο χρόνο συμμετοχής είχαν οι Μπαράλ, Κάνιας αλλά χωρίς να δώσουν το κάτι παραπάνω. Ο Εμπεσίλιο προς το τέλος έδειξε πολύ καλά στοιχεία και μάλλον θα είναι ο μόνος από τους τέσσερις που θα παραμείνει στον «Αρχάγγελο».

Ο Τόμας Κρίστιανσεν

Όσο για τον προπονητή της ομάδας τον Τόμας Κρίστιανσεν ασφαλώς και θα πρέπει να πιστωθεί με την κατάκτηση του τίτλου όπως βέβαια και με την καταπληκτική πορεία και τα κατορθώματα του ΑΠΟΕΛ στο Ευρωπαϊκό League. Όπως φάνηκε και από τις δηλώσεις των παικτών του,

κέρδισε την εκτίμηση και τον σεβασμό τους. Ασφαλώς και έκανε λάθη αλλά και ποιος δεν κάνει δουλεύοντας με τόσο μεγάλη πίεση και απαιτήσεις;

Εμπειρία, αποφασιστικότητα

Εκτός από την ποιότητα του δυναμικού του ο ΑΠΟΕΛ έχει αποκτήσει στον 21ο αιώνα και άλλα θετικά στοιχεία που τον βοήθησαν να χτίσει την «αυτοκρατορία» του. Απέκτησε τεράστια εμπειρία αλλά και πολύ δυνατού χαρακτήρα νικητή – πρωταθλητή που τον βοηθά όταν τα πράγματα δυσκολεύουν και η πίεση μεγαλώνει, όχι απλώς να στέκεται ξανά όρθιο αλλά και να συνεχίζει με μεγάλη αποφασιστικότητα και προσήλωσή στην πορεία του για την υλοποίηση των στόχων του. Στοιχεία που όπως και στις προηγούμενες περιόδους, οι διώκτες του δεν είχαν τουλάχιστον στον βαθμό που τα διαθέτει ο ΑΠΟΕΛ.

1η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Ανόρθωση – ΑΠΟΕΛ0-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: -
Σκόρερ: -

2η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Ερμής3-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
ΣΚΟΡΕΡ: Μοράις 39', Γιαννιώτας 79', Εφραίμ 90' +4

3η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Νέα Σαλαμίνα – ΑΠΟΕΛ0-4
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Σωτηρίου 27', 79', Ντε Καμάργκο 83', Εφραίμ 90'

4η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Αναγέννηση2-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Ντε Καμάργκο 58', Βάντερ 78'

5η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Αρης – ΑΠΟΕΛ0-3
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Γιαννιώτας 45', Βινίσιους 59', Μερκίς 79'

6η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Δόξα2-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Εφραίμ 83', Γιαννιώτας 89'

7η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΕΖ – ΑΠΟΕΛ1-4
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-2
Σκόρερ: Πάγκαλος 90' / Μπερτόλιο 8', Σωτηρίου 21', Εφραίμ 76', 83'

8η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Εθνικός2-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Σωτηρίου 56', 75'

9η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΕΚ – ΑΠΟΕΛ1-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Αλβες 66' / Βινίσιους 60'

10η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Καρμιώτισσα4-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-1
Σκόρερ: Σωτηρίου 13', 55', Αλωνεύτης 73', Μπρεσάν 90' / Πόλιαντες 36'

11η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΕΛ – ΑΠΟΕΛ1-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Αρουαμπαρένα (π.) 86'

12η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Απόλλων1-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Μπερτόλιο 90+5' / Ντα Σιλβα 64'

13η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Ομόνοια – ΑΠΟΕΛ1-4
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-3
Σκόρερ: Μαργκάσα 54' / Εφραίμ 18' (π.), Σωτηρίου 34', 38', Βινίσιους 67'

14η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Ανόρθωση2-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Ντε Καμάργκο 41', Αστίθ 89' / Γκονσάλβες 90' +1

15η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Ερμής – ΑΠΟΕΛ1-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Μασίνοβα 9' / Μπερτόλιο 78'

Έγινε χαμός, πανζουρλισμός στα αποδυτήρια του ΑΠΟΕΛ μετά το τέλος του ντέρμπι των «αιωνίων».

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΕΛ ΣΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Όνομα	Συμ/χές	Αλλαγή	Ενδεκάδα	Γκολ	Κίτρινες	Λεπτά
Μπόι Βάτερμαν	34	0	34	0	1	3060
Νούνο Μοράις	33	0	33	3	4	2881
Πιέρος Σωτηρίου	32	1	31	21	4	2634
Ζίφκο Μιλάνοφ	27	1	26	0	7	2430
Ινιάκι Αστίθ	27	1	26	2	4	2287
Βινίσιους	26	1	25	6	2	2173
Γιώργος Μερκίς	20	2	18	2	4	1629
Βάντερ Βιέρα	27	8	19	3	4	1609
Γιάννης Γιαννιώτας	28	9	19	5	7	1578
Γιώργος Εφραίμ	25	8	17	8	3	1559
Νικόλας Ιωάννου	16	0	16	0	4	1440
Στάθης Αλωνεύτης	27	13	14	4	0	1354
Ρομπέρτο Λάγο	17	1	16	0	1	1351
Καρλάο	15	0	15	0	5	1306
Φακούντο Μπερτόλιο	25	11	14	4	5	1248
Ιγκόρ ντε Καμάργκο	26	15	11	9	2	1132
Ρότζερ Κάνιας	12	1	11	1	2	982
Νεκτάριος Αλεξάνδρου	11	1	10	0	0	903
Κώστας Αρτυματάς	14	6	8	0	2	823
Νταβίδ Μπαράλ	12	7	5	3	1	581
Σεντρίκ Γιαμπερέ	6	2	4	1	0	405
Ρενάν Μπρεσάν	6	3	3	1	1	340
Αντρέα Ορλάντι	9	6	3	0	0	339
Λορένζο Εμπεσίλιο	8	5	3	2	1	292
Μάριο Σέρτζιο	3	2	1	0	0	107
Ούρκο Πάρντο	1	0	1	0	0	90
Κύπρος Χριστοφόρου	1	0	1	0	0	90
Βασίλης Παπαφώτης	2	2	0	0	0	27

Ο πρώτος σκόρερ με 21 τέρματα Πιέρος Σωτηρίου.

Ασίστ Πρωταθλήματος

Φακούντο Μπερτόλιο	9
Στάθης Αλωνεύτης	9
Βάντερ Βιέρα	8
Γιώργος Εφραίμ	7
Ιγκόρ Ντε Καμάργκο	5
Γιάννης Γιαννιώτας	5
Ζίφκο Μιλάνοφ	3
Ρενάν Μπρεσάν	2
Νούνο Μοράις	2
Βινίσιους	2
Πιέρος Σωτηρίου	2

16η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Νέα Σαλαμίνα1-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-0
Σκόρερ: Ντε Καμάργκο 47'

17η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Αναγέννηση – ΑΠΟΕΛ2-4
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-2
Σκόρερ: Βέσλεμ 70', Μπριζίτο 71' / Αλωνεύτης 10', Βινίσιους 17', 60', Γιαννιώτας 73'

18η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Αρης5-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 3-0
Σκόρερ: Σωτηρίου 24', 28', 54' (π.), Εφραίμ 37', 89'

19η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Δόξα – ΑΠΟΕΛ0-2
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Ντε Καμάργκο 32', Σωτηρίου 79'

20η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – ΑΕΖ7-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 5-0
Σκόρερ: Αλωνεύτης 5', Μπαράλ 7', 45', Σωτηρίου 11', Μερκίς 15', Ντε Καμάργκο 70', 85'

21η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Εθνικός – ΑΠΟΕΛ2-3
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-2
Σκόρερ: Χατζηβασιλίδης 13', Πινσέλι 90+3' / Ντε Καμάργκο 23', Αστίθ 38', Γιαννιώτας 78'

22η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – ΑΕΚ1-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Σωτηρίου 75' / Τολεμές 37'

23η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Καρμιώτισσα – ΑΠΟΕΛ0-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Μπερτόλιο 5'

24η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – ΑΕΛ3-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Βινίσιους 34', Μοράις 78', Ντε Καμάργκο 90+4

25η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Απόλλων – ΑΠΟΕΛ2-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Μαγκλίτσα 43', Ζοάο Πέδρο 90+6

26η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Ομόνοια2-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 2-0
Σκόρερ: Σωτηρίου 44' π., Μπαράλ 45' +2 π. / Ντάρμπισσιρ 87'

27η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Ανόρθωση – ΑΠΟΕΛ0-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Σωτηρίου 8'

28η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – ΑΕΛ2-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Σωτηρίου 45' +4 π. Κάνιας 48'

29η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΕΚ – ΑΠΟΕΛ2-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Μυτιδής 81', Λαρένα 90' +2 / Μοράις 8'

30η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Ομόνοια1-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Εμπεσίλιο 4'

31η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Απόλλων – ΑΠΟΕΛ1-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-0
Σκόρερ: Παπουλής 41'

32η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – Ανόρθωση1-1
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-1
Σκόρερ: Γιαμπερέ 87' / Καλδερόν 36'

33η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΕΛ – ΑΠΟΕΛ1-4
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 0-2
Σκόρερ: Μιτρέα 88' / Βάντερ 17', Εμπεσίλιο 45' +1, Σωτηρίου 76', 89'

34η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΟΕΛ – ΑΕΚ0-0
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: -
Σκόρερ: -

35η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ
Ομόνοια – ΑΠΟΕΛ1-3
ΗΜΙΧΡΟΝΟ: 1-1
Σκόρερ: Ντάρμπισσιρ 9' / Αλωνεύτης 37', Σωτηρίου 65' π., Βάντερ 90' +2

Μεταβολές εβδομάδας

	Χ.Α.Κ.		Χ.Α.		Dow Jones		Nasdaq		Nikkei		Dax		FTSE 100		ΔΙΕΘΝΗ		Πετρέλαιο		€/€	
	-2,73%		-0,63%		-0,69%		-0,70%		-1,5%		-1%		0,7%		Πολλά τα κέρδη για αμερικανικές τράπεζες Σελ. 12		4,1%		1,7%	

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ

Κρασί από τον τόπο τους προτιμούν οι Κύπριοι

Τεράστια βήματα προόδου έχει κάνει η κυπριακή οινοποιία, ενώ έχει βελτιωθεί αισθητά η ποιότητα των αμπελώνων, γεγονός που αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση των εξαγωγών οι οποίες είχαν σημειώσει μικρή μείωση. Ενθαρρυντική είναι και η στροφή των κυπρίων στα νότια κρασιά. **Σελ. 6**

ΕΛΛΑΔΑ

«Κόκκινα φιλέτα» στα χέρια τραπεζών

Στην αγορά των ακινήτων μπαίνουν οι τράπεζες στην Ελλάδα, υιοθετώντας το κυπριακό μοντέλο, δηλαδή την απόκτηση ακινήτων «φιλέτων» σε νησιά ή ακριβές περιοχές, με στόχο την πώληση ή αξιοποίησή τους. Ηδη έχουν επιλεγεί 10.000 ακίνητα τα οποία θα περάσουν στον έλεγχό τους. **Σελ. 9**

ΔΙΕΘΝΗ

Η αβεβαιότητα δεν πτοεί τους πλούσιους

Οι πλουσιότεροι άνθρωποι παγκοσμίως θεωρούν ότι μπορούν να διαχειριστούν την περιουσία τους με ελάχιστες ή μηδενικές απώλειες, παρότι ανησυχούν για τους κινδύνους. Πόρισμα έρευνας της UBS Wealth Management, η οποία βασίζεται σε 2.842 εκατομμυριούχους από επτά χώρες. **Σελ. 13**

Real Estate

Πόλος έλξης για ξένους τα εξοχικά στην Ελλάδα

Θετικά ξεκίνησε το 2017 για την αγορά εξοχικών κατοικιών από ξένους. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το δίμηνο Ιανουάριος - Φεβρουάριος η εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό για την αγορά κατοικιών στην Ελλάδα αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό της τάξεως του 56,7%. **Σελ. 16**

ΓεΣΥ με επιλογές ευνοεί τον πολίτη

Ανδρέας Κρητιώτης: Το μονοασφαλιστικό οδηγεί σε συρρίκνωση εργασιών και απώλεια θέσεων εργασίας

Τη θέση ότι το Γενικό Σχέδιο Υγείας με επιλογές είναι προτιμότερο γιατί δίνει τη δύναμη στον πολίτη, διατυπώνει σε συνέντευξη στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου Ανδρέας Κρητιώτης. Επισημαίνει ότι με αυτό τον τρόπο κυρίαρχος θα

είναι ο πολίτης και όχι τα κόμματα και οι εταιρείες. Αναφέρει ότι ο πολίτης θα έχει το δικαίωμα να επιλέξει ανάμεσα σε διαφορετικούς παροχείς ασφάλισης υγείας, δημόσιους και ιδιωτικούς και αν δεν είναι ικανοποιημένος από την εξυπηρέτηση θα μπορεί να αλλάξει

Αιχμές για ευκαιριακούς πολιτικούς συμβιβασμούς.

παροχέα αντί να μένει για πάντα εγκλωβισμένος σε ένα μονοπωλιακό σύστημα. Αναφέρει ακόμα ότι με το μονοασφαλιστικό θα διαπανθήθουν εκατομμύρια ευρώ των φορολογουμένων, θα σπαταληθεί χρόνος και κόπος, καθώς και πόροι του Δημοσίου, αφού τελικά θα οδη-

γηθεί στην αποτυχία. Για τις εταιρείες αναφέρει ότι το αποτέλεσμα θα είναι κακό, αφού θα συρρικνωθούν οι εργασίες τους και θα χαθούν θέσεις εργασίας. Ταυτόχρονα αφήνει αιχμές ότι το ΓεΣΥ είναι προϊόν ευκαιριακών πολιτικών συμβιβασμών. **Σελ. 4**

Η Ιταλία χαρίζει κάστρα

Η Ιταλία αποφάσισε να χαρίσει πάνω από 100 μοναστήρια, κάστρα, πέτρινους πύργους, πανδοχεία και σιδηροδρομικούς σταθμούς σε επενδυτές που προτίθενται να καλύψουν το κόστος ανακαίνισής τους. Στόχος της κυβέρνησης είναι η αξιοποίησή των παλαιών κτιρίων, πολλά από τα οποία βρίσκονται σε ιστορικές περιοχές, προκειμένου να μην αχρηστευθούν και να συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας, όπου η ανεργία των νέων φθάνει το 40%. Στη φωτογραφία, το κάστρο του 13ου αιώνα Καστέλο Φοντάνα στη βόρεια Ιταλία. **Σελ. 12**

Πιέζουν με δημοπρασίες για να πετύχουν αναδιαρθρώσεις

Ως άσκηση πιέσεων για αναδιαρθρώσεις των προβληματικών δανειών και λιγότερο ως θεσμός φαίνεται να λειτουργούν οι πλειστηριασμοί ακινήτων. Η απήχηση της οποίας έτυχαν είναι πενιχρή, με το ενδιαφέρον των πολιτών να είναι λιγοστό. Οι δημοπράτες εκτιμούν ότι ο λόγος για την εξέλιξη αυτή είναι η ελλιπής πληροφόρηση των εν δυνάμει αγοραστών. **Σελ. 3**

Προσφορές για υποδομές φυσικού αερίου

Με τη μέθοδο του BOT θα προχωρήσει η Δημοκρατία στην ανάπτυξη δικτύου υποδομών για μεταφορά φυσικού αερίου για τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς. Το Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότησε τη ΔΕΦΑ να βάλει και πάλι μπροστά τις διαδικασίες ώστε η Λευκωσία να προλάβει το 2020 και να μην κινδυνεύει με πρόστιμα για ρύπους. **Σελ. 7**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Δυσκολότερη η νέα ευρω-γενναιοδωρία

Κινδυνεύσαμε να ξαπλώσουμε ημιθανείς το 2010 και να κρυχθεί το κράτος μας σε πτώχευση. Είναι επεικώς απαραίτητο να συντηρείται το πρόβλημα –και μάλιστα με παρόμοια ένταση– επτά χρόνια αργότερα.

Η αντιμετώπιση του χρέους πέρασε διαφορετικές φάσεις, που επηρέασαν καθοριστικά την ικανότητα της χώρας να αντιμετωπίσει και όλα τα άλλα προβλήματά της. Ορισμένοι πιστεύουν, εκ των υστέρων, ότι ίσως να ήταν αποτελεσματικότερο να είχαν καλυφθεί οι ζημιές που θα προκαλούσε η πτώχευση του κράτους μας, παρά αυτό το μπλέξιμο των Ευρωπαίων πολιτικών με τους δικούς μας πολιτικούς. Αυτό βεβαίως θα ήταν μια ευθεία παραδοχή ανικανότητας για την Ευρωζώνη και θα είχε, προφανώς, επιταχύνει και οξύνει τις αρνητικές εξελίξεις που είχαμε λίγο αργότερα με τις Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία και Κύπρο.

Η σημερινή κυβέρνηση, διά των λαθών της, προκάλεσε την κατάργηση της ελεύθερης κίνησης των κεφαλαίων και οδήγησε το ΔΝΤ στην άρση του πιστοποιητικού βιωσιμότητας του χρέους λίγο πριν το ανόητο δημοψήφισμα του 2015.

Ακόμη σήμερα, ενώ όλη η Ευρωζώνη βρίσκεται σε ανοδική πορεία, ο μεγάλος φόβος είναι η Ιταλία. Πρόκειται για τον πράγματι σημαντικό λόγο που ακόμη έχει η ΕΚΤ για να συνεχίζει το QE. Δεν είναι τυχαίο ότι η γερμανική πλευρά απεχθάνεται τα αρνητικά επιτόκια, δηλαδή την απώλεια δισεκατομμυρίων εις βάρος των παχυλών γερμανικών αποταμιεύσεων, όπως φαίνεται από τα υπονοούμενα για τον Ιταλό Ντράγκι.

Το ελληνικό χρέος ρυθμίστηκε με τρόπο μοναδικό τον Μάρτιο του 2012, όταν με τις πλάτες (και τα λεφτά) των Ευρωπαίων απαιτήσαμε από τους κατόχους ελληνικών ομολόγων να χάσουν τα μισά τους χρήματα από όσα μας είχαν, μόλις πριν από λίγα χρόνια, δανείσει. Λίγους μήνες αργότερα, κατόπιν επικίνδυνων πιέσεων του ΔΝΤ, το «κούρεμα» εκείνο διευρύνθηκε περαιτέρω ώστε το Ταμείο να θεωρήσει το εννοούμενο χρέος μας, «βιώσιμο».

Πρόκειται για *conditio sine qua non*, δηλαδή όρο άνευ της ικανοποίησής του οποίου το κράτος μας δεν μπορεί να επιστρέψει στις αγορές κεφαλαίων, ούτε άλλωστε στο QE, που αποτελεί προϋπόθεση. Η σημερινή κυβέρνηση, διά των λαθών της, προκάλεσε την κατάργηση της ελεύθερης κίνησης των κεφαλαίων και οδήγησε το ΔΝΤ στην άρση του πιστοποιητικού βιωσιμότητας του χρέους λίγο πριν το ανόητο δημοψήφισμα του 2015.

Με αποτέλεσμα η χώρα να βυθιστεί σε νέα ύφεση και να χρειαζόμαστε έκτοτε μια ακόμη μεγαλύτερη, δηλαδή πιο γενναιοδωρή, άρα πολιτικώς δυσκολότερη απομείωση των χρεών μας.

Η νέα διευθέτηση του ελληνικού άγους κατέστη, τους τελευταίους μήνες, δυσκολότερη εξαιτίας του θράσους με το οποίο ο κ. Τσίπρας ζητεί από τους Ευρωπαίους πολίτες να βάλουν, ξανά, το χέρι στην τσέπη.

Απόδοση δεκαετών ομολόγων

	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	2,95%	-0,16%
Γερμανία	0,34%	-0,09%
Γαλλία	0,80%	-0,07%
Ιταλία	2,13%	-0,15%
Ισπανία	1,54%	-0,08%
Ιρλανδία	0,80%	-0,07%
Ελλάδα	5,65%	0,11%
Ην. Βασίλειο	1,05%	-0,1%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης

Οίκος Αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμο Χρέος	Βραχυπρόθεσμο Χρέος
DBRS	B	R-4
Fitch	BB-	B
Moody's	B1	NP
S&P	BB+	B

Diploma for Professional Coaches & Mentors

Find more information:

<http://www.pwc.com.cy/academy-diploma>

ΑΠΟΨΗ Του ΜΙΧΑΛΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Οι χειρισμοί στο Κυπριακό θα καθορίσουν την ανάπτυξη

Το ΔΝΤ χαιρέτισε τη συνετή δημοσιονομική πολιτική της Κύπρου καθώς και τις δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη για διαβούλευση με το Ταμείο με σκοπό την εξόφληση του δανείου ύψους 280 εκατ. ευρώ ώστε να η κυπριακή κυβέρνηση να εξοικονομήσει περίπου 3 εκατ. ετησίως από την διαφορά επιτοκίου που προκύπτει από δανεισμό που μπορεί να εξασφαλίσει η χώρα μας από τις αγορές. Τα καλά νέα για μεγαλύτερη ανάπτυξη το πρώτο τρίμηνο του 2017 από την αναμενόμενη που φτάνει το 3,3% δημιουργεί προσδοκίες για μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας και καλύτερα φορολογικά έσοδα. Οι βασικότεροι πυλώνες ανάπτυξης είναι ο τουρισμός, οι κατασκευές και ο τομέας των υπηρεσιών. Οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν επίσης προσδοκίες για βελτίωση της κατάστασης με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας σε επενδυτικό επίπεδο από τους οίκους αξιολόγησης. Αυτό σημαίνει περισσότερες ξένες επενδύσεις και φθηνότερο κόστος δανεισμού. Επιπρόσθετα, η βελτίωση του οικονομικού κλίματος θα βοηθήσει και τον Συνεργατισμό ο οποίος ετοιμάζεται για εισαγωγή των μετοχών του στο ΧΑΚ πριν από το τέλος του έτους. Το κράτος θα καταστεί μεγαλύτερο της δεύτερης μεγαλύτερης εισογήμης και κερδοφόρας συστημικής τράπεζας όπου μελλοντικά η πώλησή της θα αποφέρει σημαντικά έσοδα που θα βοηθήσουν στη μείωση του δημόσιου χρέους που παραμένει κοντά στο 100% του ΑΕΠ.

Όλα αυτά βεβαίως υπό την αίρεση της πολιτικής σταθερότητας. Ωστόσο αυτό που πολλοί από εμάς θεωρούμε δεδομένο ίσως να αποτελέσει τον καθοριστικό παράγοντα που δυνατόν να ανατρέψει τη θετική πορεία της οικονομίας. Στο ενδεχόμενο αυτό έκανε αναφορά και ο Νίκος Ρολάνδης, ο γηραιότερος εν ζωή πρώην υπουργός Εξωτερικών που διακρίνεται τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό για τις συνετές και ρεαλιστικές εκτιμήσεις του στο Κυπριακό. Ο λανθασμένος χειρισμός του θέματος των υδρογονανθράκων από την κυπριακή κυβέρνηση σε σχέση με τις στρατηγικές επιδιώξεις της Τουρκίας ίσως οδηγήσει σε ένα θερμό επεισόδιο στην πράσινη γραμμή. Ένα

τέτοιο ενδεχόμενο θα ανατρέψει τη θετική πορεία του τουρισμού και θα παγώσει για κάποιο χρονικό διάστημα τις επενδύσεις. Η ανάπτυξη θα καθλωθεί και ο εφιάλτης της ανεργίας θα επανέλθει. Η όποια πολιτική διαχείριση μιας τέτοιας πιθανής εξέλιξης δεν θα μπορέσει να αποκαταστήσει την επενδυτική εμπιστοσύνη στην κυπριακή οικονομία. Αναλόγως μάλιστα των πολιτικών εξελίξεων είναι δυνατόν η κυπριακή οικονομία να υποβαθμιστεί από τους οίκους αξιολόγησης σε βαθμό μάλιστα που να καθεί ακόμα και η πρόσβαση στις αγορές για δανεισμό. Η έκρηξη στο Μαρί θα φαντάζει ως ένα μικρό ατύχημα. Οι οικονομικές συνέπειες από ενδεχόμενες εκθροπραξίες του κατοχικού στρατού θα αναβιώσει καταστάσεις που μπορεί να οδηγήσουν την πολιτική ηγεσία σε εσωστρέφεια και αποπροσανατολισμό από τη λύση. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα έχουμε σημαντικές αυξήσεις στις αμυντικές δαπάνες και απομάκρυνση από την προοπτική λύσης στο Κυπριακό. Η κυπριακή κυβέρνηση θα πρέπει να σταθμίσει πολύ σοβαρά το ενδεχόμενο αυτό στο οποίο μάλιστα και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε αναφορά. Στα Κατεχόμενα ο «πρωθυπουργός» του καθεστώτος εκτιμά ότι μπορεί να υπάρξει θερμό επεισόδιο αν δεν υπάρξει μια νέα διεθνής διάσκεψη μέχρι το τέλος Ιουνίου. Όσο και αν δεν μας αρέσουν οι άμεσες ή έμμεσες απειλές που προέρχονται από την Τουρκία οι κίνδυνοι παραμένουν αυξημένοι. Ο διεθνής παράγοντας αναμένει κινήσεις και από τις δύο πλευρές ενώ δεν θα δικαιολογήσει τη στασιμότητα και το πάγωμα των συνομιλιών επειδή θα διεξαχθούν εκλογές στην Κυπριακή Δημοκρατία σε δέκα μήνες. Η πρόοδος στο Κυπριακό είναι εξαιρετικά σημαντική καθώς σύμφωνα με πολύ αξιόπιστες διεθνείς πηγές θα κλείσει σύντομα ο κύκλος της εκκρεμότητας αυτού του χρόνου πολιτικού προβλήματος και θα αναζητηθούν άλλες λύσεις που δεν θα είναι καθόλου ευνοϊκές για τη χώρα μας. Το διακύβευμα είναι τεράστιο. Μόνο η προσπάθεια στη λύση αντί τις εκλογές μπορεί να φέρει τα αποτελέσματα για τα οποία η ιστορία θα μας καταστήσει όλους υπόλογους.

Ο κ. Μιχάλης Ολύμπιος είναι οικονομολόγος.

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Τι να πεις και τι να αφήσεις...

Μας την είπε το Bloomberg

Η Λεμεσός είναι λείη η Μόσχα της Μεσογείου. Δηλαδή αν ζούσε σήμερα ο Τορέκοφ και έγραφε τις «Τρεις αδελφές» τι θα έλεγε; Στη Λεμεσό αδερφές μου στη Λεμεσό; Να σοβαρευτούμε λίγο...

● ● ● ●

Κάνουν κόμμα

Πάντως δεν είναι τυχαίο πως Ρώσοι με κυπριακή υπηκοότητα ετοιμάζουν κόμμα στην Κύπρο. Κάτι τέτοιο βλέπουν τα δίκτυα και δε λένε να μας αφήσουν σε ησυχία. Αλλά αυτή έτσι κι αλλιώς την έχουμε χάσει, από τότε που η Σάββια έγινε το μεγαλύτερο μας πρόβλημα.

● ● ● ●

Τους λείπει κάτι

Ερευνήσαμε τις κύριες ειδήσεις αυτής της εβδομάδας σε όλες τις κύριες οικονομικές σελίδες των χωρών μελών της Ε.Ε. Διαπιστώσαμε ότι δεν έχουν γενικό Ελεγκτή. Να το κοιτάξετε παιδιά, δεν ξέρετε πόσο πιο μεγάλο εύρος θα αποκτήσει η ειδησιογραφία σας. Όλα από εμάς τα περιμένετε;

● ● ● ●

Τραπεζικές πρακτικές από τα παλιά

Πέντε χρυσά παιδιά (golden boyz) των τραπεζών έλαβαν συνολικές αμοιβές που ξεπερνούν τα 11,5 εκατ. ευρώ για το έτος 2015 σύμφωνα με έκ-

θεση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής: «EBA Report on high earners 2015», αν θέλετε να την ψάξετε. Μάλιστα ένας εξ αυτών έλαβε συνολική ετήσια αμοιβή 3,5 εκατ. ευρώ. Κάποιες τράπεζες που βρίσκονταν μέχρι πρότινος στον αναπνευστήρα και με τους πλέον προβληματικούς ισολογισμούς σε ολόκληρη την υφήλιο (σ.σ. όχι μόνο την Ε.Ε.) καταφέρνουν να φιγουράρουν πρώτες για τις πλουσιοπάροχες αμοιβές που προσφέρουν. Ούτε στις εποχές που έβρεχε ρωσικές κα-

ταθέσεις δεν υπήρχαν τέτοιες αμοιβές. Η Κρύσταλ τι λέει;

● ● ● ●

Ξυπνάει ο γίγας

Το ΧΑΚ άρχισε να ξυπνά από τον λήθαργο. Ωστόσο ο όγκος παραμένει... κακοήθης. Μη με ρωτάτε άλλα. Θα τα πω όταν έρθει η ώρα.

● ● ● ●

Ο ανώτατος εκτελεστικός

Ο ανώτατος εκτελεστικός σύμβουλος της Εκκλησίας Public Ltd (AKA Archbishop) δήλωσε στην κρατική τηλεόραση ότι παραμένει διακαής του πόθος η δημιουργία μιας τράπεζας με μοναδικό μέτοχο τον ίδιο. Δεν έχασε μάλιστα να αναφέρει πως η τράπεζα θα εποπτεύεται από την ΚΤΚ... ενώ προηγουμένως την εποπτεία είχε προφανώς η Ιερά Σύνοδος. Ο ανώτατος ανέφερε ακόμα πως η Εκκλησία έχασε πολλά εκατομμύρια στην Τράπεζα Κύπρου και την Ελληνική. Να σημειώσουμε ότι η πλειοψηφία του Δ.Σ. της Ελληνικής διοριζόταν από τον Ανώτατο ενώ και ο Μάκης Κεραυνός ήταν δική του επιλογή. Τελικά τι πήγε στραβά στην Αγία Τράπεζα;

● ● ● ●

Στο ένα δισ.

Σιγά και αθόρυβα η Logicom έχει μετεξελιχθεί να η μεγαλύτερη κυπριακή εταιρεία που φρέτος αναμένεται να ξεπεράσει το ένα δισ. σε τζίρο. Όχι βέβαια σε λειτουργία στην Κύπρο, αλλά στο εξωτερικό. Ευγε.

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Υποτίμηση νομίσματος

Υποτίμηση ενός νομίσματος καλείται η μείωση της αξίας του σε σχέση με κάποιο άλλο νόμισμα, αφού απαιτείται μικρότερη ποσότητα του ενός για απόκτηση μιας μονάδας του άλλου.

Στην αγορά συναλλάγματος αναφέρεται ως μείωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας, δηλαδή της τιμής σύμφωνα με την οποία ανταλλάσσονται τα νομίσματα.

Μάριος Χαραλαμπίδης
Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

ΑΠΟΨΗ Του ΒΑΣΙΛΗ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ*

Δρόμοι παράλληλοι

Το τελευταίο διάστημα δύο χώρες θέτουν σε αμφισβήτηση τις σχέσεις τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.). Αναφέρομαι στη Μεγάλη Βρετανία, που είναι μέλος της Ε.Ε. και μέσω του περυσινού δημοψηφίσματος ακολουθεί πορεία εξόδου από την ένωση, και στην Τουρκία, που είναι χώρα υπό ένταξη και απομακρύνεται από την Ε.Ε.

Η πορεία απομάκρυνσης από την Ε.Ε. σημαίνει υποτίμηση της ισοτιμίας των εθνικών νομισμάτων των δύο χωρών έναντι του ευρώ. Κι αυτό γιατί η ευρωπαϊκή οικονομία είναι ισχυρότερη και μια απομάκρυνση από την Ευρώπη επηρεάζει τις ευρωπαϊκές επενδύσεις στις δύο χώρες, το εμπόριο τους με την Ευρώπη και, φυσικά, τις επενδύσεις των κατοίκων-επιχειρήσεων των δύο χωρών, οι οποίοι, κρίνοντας ότι η ευρωπαϊκή οικονομία έχει καλύτερη προοπτική, αλλάζουν το τοπικό νόμισμα σε ευρώ.

Οι περιπτώσεις των δύο χωρών, όπως αυτές καταγράφονται στη διακύμανση της ισοτιμίας τους έναντι του ευρώ, είναι διαφορετικές.

Η στερλίνα 10 μήνες μετά το βρετανικό δημοψήφισμα είχε υποτιμηθεί κατά 15% και κυμαίνεται αρκετά χαμηλότερα του 0,90. Θα έλεγα ότι η ισοτιμία του βρετανικού νομίσματος έναντι του ευρώ ήταν χαμηλότερα το 2008 (στο 0,95).

Η πορεία απομάκρυνσης της Βρετανίας και της Τουρκίας από την Ε.Ε. σημαίνει υποτίμηση της ισοτιμίας των εθνικών τους νομισμάτων έναντι του ευρώ.

Αυτό δείχνει ότι να μεν οι προοπτικές της βρετανικής οικονομίας υποχωρούν σε σχέση με εκείνες της περιόδου που η Μεγάλη Βρετανία δεν είχε θέσει θέμα ευρώ, αλλά εξακολουθεί να κινείται σε ευρωπαϊκούς ρυθμούς. Κι αυτό συνεχιζεται ακόμα και τώρα, που η Μεγάλη Βρετανία ενεργοποιεί το άρθρο 50 της συνθήκης της Ε.Ε. Επιπροσθέτως, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος μέχρι τώρα έχει μεν μειώσει την αγοραστική δύναμη των Βρετανών στο εξωτερικό, αλλά ταυτόχρονα έχει επηρεάσει θετικά τη βρετανική οικονομία (βελτίωσε την ανταγωνιστικότητα, προσάρμοσε και εξακολουθεί να προσαρμόζει τις τιμές των ακινήτων, χωρίς να υπάρχει κατάρρευση τιμών, μειώνει την εξάρτηση της οικονομίας από τον τραπεζικό τομέα).

Η κίνηση της ισοτιμίας δείχνει αυξημένη πιθανότητα η Μεγάλη

Βρετανία να παραμείνει εντός της ευρωπαϊκής ομπρέλας, στο τέλος. Αυτή η εκτίμηση υποστηρίζεται και από το γεγονός ότι δεν έχει καταγραφεί γεωπολιτική μετατόπιση της Μεγάλης Βρετανίας σε σχέση με την Ε.Ε. στους τομείς της άμυνας, της οικονομίας, των θεσμών και του πολιτισμού.

Πιο συγκεκριμένα, η Μεγάλη Βρετανία εξακολουθεί να έχει ηγετικό ρόλο στο ΝΑΤΟ και στην ευρωπαϊκή άμυνα και δεν έχουμε καμία μετακίνηση στα θέματα της οικονομίας, των θεσμών και του πολιτισμού.

Για την τουρκική λίρα η κατάσταση είναι διαφορετική. Δεν έχει καταγραφεί μόνο συνεχή υποτίμηση του τουρκικού νομίσματος (το ευρώ έχει ανατιμηθεί άνω του 135%), αλλά υπάρχει μετατόπιση στα θέματα της οικονομίας, της πολιτικής, των θεσμών και του πολιτισμού. Πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι η Τουρκία λοξοδρομεί από τη φιλοδοξία πορεία στα θέματα άμυνας και πολιτικής και αυτό καταγράφεται στην αγορά του κινεζικού πυραυλικού συστήματος, στην εν εξελίξη συμμαχία με τη Ρωσία και στην πρόθεσή της να ενταχθεί στο μπλοκ της Σαγκάης. Μπορεί ο Ερντογάν να επαγγέλλεται την ελεύθερη οικονομία, αλλά οι πρόσφατες συλλήψεις Τούρκων επιχειρηματιών ή το κλείσιμο ξένων εταιρειών, των οποίων ο Τούρκος συνεταιρισός ήταν

οπαδός του Γκιουλέν ή οι διώξεις των οικονομικών αναλυτών που εκδίδουν αρνητικές εκθέσεις για την τουρκική οικονομία, δείχνουν σταδιακή μετατόπιση και στη λειτουργία της οικονομίας. Τέλος, παρατηρείται μετατόπιση σε θέματα θεσμών και πολιτισμού.

Η Τουρκία μετεξελίσσεται σε ισλαμικό καθεστώς, υπάρχει σταδιακή υποχώρηση του κοσμικού κράτους με ταυτόχρονη επικυριαρχία των ιμάμηδων και της σαρίας, σχεδιάζεται η επαναφορά της θανατικής ποινής, η μαντίλα επιβάλλεται στον γυναικείο πληθυσμό και τελευταία επεκτείνεται και στις ένοπλες δυνάμεις, υπάρχει εκ των βάθρων κατάρρευση των θεσμών, με δικαιολογία τη συμμετοχή στο πραξικόπημα, και ο πρόεδρος της Δημοκρατίας μετεξελίσσεται σε σουλτάνο. Καταγράφεται, λοιπόν, γεωπολιτική μετακίνηση της Τουρκίας, η οποία απομακρύνεται από την Ευρώπη και προσεγγίζει την Ανατολή. Αρα, η κατάσταση στην Τουρκία είναι διαφορετική, συγκριτικά με εκείνη της Μεγάλης Βρετανίας, και η μετατόπιση που καταγράφεται στην Τουρκία δύσκολα αναστρέφεται.

* Ο κ. Βασίλης Καραγιάννης είναι σύμβουλος επιχειρήσεων σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού και διεθνών εργασιών, μέλος της Επιτροπής Απασχόλησης του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου.

Deloitte.

Φορολογικός Οίκος της Χρονιάς για την Κύπρο για το 2017

Στην 13η τελετή βράβευσης του International Tax Review (ITR) European Tax Awards που πραγματοποιήθηκε στις 18 Μαΐου στο Λονδίνο, η Deloitte αναγνωρίστηκε ως Φορολογικός Οίκος της Χρονιάς για την Κύπρο (Cyprus Tax Firm of the Year) για το 2017.

Αυτή είναι η τέταρτη φορά τα τελευταία πέντε χρόνια που η Deloitte Κύπρου κερδίζει αυτή την ανώτατη διεθνή διάκριση.

Η νέα αυτή επιτυχία δημιουργεί για όλους εμάς στη Deloitte ισχυρή δέσμευση ποιότητας και μας ενθαρρύνει να θέσουμε ακόμα υψηλότερους στόχους.

www.deloitte.com/cy

© Deloitte Limited

Οι πλειστηριασμοί φέρνουν αναδιαρθρώσεις

Πενιχρή η ζήτηση – Εφαρμόζονται για άσκηση πίεσης σε όσους έχουν προβληματικά δάνεια, αναφέρουν πηγές

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Κοντεύουμε στη συμπλήρωση ενός χρόνου από την έναρξη των πλειστηριασμών στην Κύπρο, οι οποίοι, κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, φαίνεται να έχουν λειτουργήσει περισσότερο ως άσκηση πίεσης για αναδιαρθρώσεις των προβληματικών δανείων και λιγότερο ως θεσμός. Η απήκηση της οποίας έτυχαν είναι πενιχρή, με το ενδιαφέρον των πολιτών να είναι λιγοστό και αυτό αποδεικνύεται από τις πράξεις που έγιναν. Από τις 500 και πλέον δημοπρασίες ακινήτων, χωραφιών, εμπορικών ακινήτων που έχουν γίνει σε ένα ενδεκάμηνο, οι πράξεις περιορίζονται σε χαμηλά ιδρύματα. Δημοπράτες με τους οποίους μίλησε η «Κ» και οι οποίοι είναι οι πλέον αρμόδιοι για να εκφέρουν γνώμη επί της διαδικασίας, υπογραμμίζουν ότι δυστοκία δεν παρουσιάζεται μόνο στην κουλτούρα του κύριου αγοραστή. Από την αντίπερα όχθη, τραπεζικές πηγές τονίζουν την «Κ» πως εάν υπάρξει σύγκριση μεταξύ αριθμού αναδιαρθρώσεων που έχουν επιτευχθεί και πράξεων πλειστηριασμών, διαφαίνεται πως οι πρώτες είναι πολλαπλάσιες από τις πράξεις. Εξηγούν ότι από την ψήφιση και εφαρμογή του νόμου για τις εκποιήσεις, τον Ιούνιο του 2016, τους δόθηκε ένα σημαντικό όπλο για να ασκούν αποτελεσματικά πίεση στους δανειολήπτες που δεν συμμορφώνονται. Εντούτοις με τη σειρά τους, επιβεβαιώνουν την πενιχρή απήκηση που τυχάνουν οι δημοπρασίες μέχρι στιγμής, αν και όπως σημειώνουν διατίθενται πλέον ακίνητα τα οποία είναι άκρως ελκυστικά και δεν περιορίζονται προς διάθεση

Ειδοποιήσεις Πλειστηριασμών

Βάσει στοιχείων από το Υπουργείο Εσωτερικών για τις δημοπρασίες που ακολουθούν

Λευκωσία

22.05.2017 - Λύματα - Τέσσερα Χωράφια
22.05.2017 - Κοκκινότριμηλιά - Χωράφι
30.05.2017 - Στρόβολος - Οικόπεδο

Λεμεσός

23.05.2017 - Άγιος Αθανάσιος - Δύο Χωράφια (2)
23.05.2017 - Μονή - Χωράφι
23.05.2017 - Ύψωνας - Πέντε Χωράφια (5)
25.05.2017 - Κάτω Πολεμιδιά - Χωράφι
25.05.2017 - Ζακάκι - Οικόπεδο
25.05.2017 - Γερμασόγια - Κατάστημα
30.05.2017 - Σιλίκου - Χωράφι (Οικιστική ζώνη Η3)
30.05.2017 - Κολόσει - Χωράφι (Οικιστικό)
30.05.2017 - Άγιος Θεράπων - Τρία Χωράφια (3)
31.05.2017 - Γερμασόγια - Δύο Χωράφια (3)
31.05.2017 - Νεάπολη - Διώροφο Κτήριο Αυλή
31.05.2017 - Πεντάκωμο - Δύο Χωράφια (2)
31.05.2017 - Μέσα Γειτονιά - Οικόπεδο

Λάρνακα

31.05.2017 - Ψεματισμένος - Χωράφι
31.05.2017 - Τερσεφάνου - Δύο Χωράφια (2)

Πάφος

26.05.2017 - Τίμη - Χωράφι
26.05.2017 - Τάλα - Οικόπεδο
26.05.2017 - Κοινά - Χωράφι
26.05.2017 - Άγιος Δημητριάδος - Χωράφι
29.05.2017 - Κάθικας - Χωράφι
29.05.2017 - Κελοκέδαρα - Δύο Χωράφια (2)
29.05.2017 - Λάσα - Χωράφι
31.05.2017 - Πάνω Παναγιά - Χωράφι (Οικιστικό και ζώνη προστασίας)
31.05.2017 - Λύσος - Χωράφι
31.05.2017 - Γουδι - Τέσσερα Χωράφια (4)

Αμμόκωστος

Καμία δημοπρασία εντός Μαΐου

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών

μόνο χωράφια ή εμπορικά ακίνητα τα οποία είναι σε άσχημη κατάσταση. Αναφορικά με τα ημιτελή εμπορικά ακίνητα, οι τράπεζες επισημαίνουν ότι με τον νόμο που ψηφίστηκε προ εβδομάδων από την Ολομέλεια της Βουλής, τους δίδεται η δυνατότητα να τα αναβαθμίσουν και να τα επεκτείνουν, ώστε να αποκτήσουν περισσότερη αξία, αλλά και να τα ενοικιάζουν μέχρι να τα πωλήσουν.

Μειωμένη η ζήτηση

Τη θέση ότι το κλίμα στις δημοπρασίες δεν έχει αλλάξει, υπογραμμίζει ο δημοπράτης Γεώργιος Μουσκίδης, παρουσιάζοντας τη συνολική εικόνα. «Θεωρώ ότι ο λόγος που τυχάνουν λιγώστες ζήτησης είναι πως

δεν λαμβάνουν αρκετή δημοσιότητα. Οι εν δυνάμει αγοραστές δεν έχουν ικανοποιητική πληροφόρηση για τα εν λόγω ακίνητα, είτε λέγονται οικιστικά, είτε εμπορικά, είτε χωράφια. Δεν υπάρχει μια συγκεκριμένη ιστοσελίδα στην οποία παρουσιάζονται όλα τα ακίνητα που διατίθενται προς δημοπρασία. Εντούτοις, το Υπουργείο Εσωτερικών και η κάθε τράπεζα έχει το δικό της τμήμα που ασχολείται και παρουσιάζει τα ακίνητα και ο κάθε αγοραστής δεν έχει μια ξεκάθαρη εικόνα με τα ακίνητα συνολικά. Επίσης, πιστεύω ότι και οι ίδιες οι τράπεζες δεν προωθούν σωστά τη διαδικασία, διαφημίζοντάς την».

Άλλο ζήτημα το οποίο ήγειρε ο κ. Μουσκίδης είναι ότι οι τιμές των

ακινήτων δεν είναι ελκυστικές. «Οι τράπεζες δεν έχουν ελκυστικές τιμές στα ακίνητα και δεν υπάρχει ουσιαστικό κίνητρο μεταξύ των αγοραστών να στραφούν στις δημοπρασίες. Αντιθέτως, η διαδικασία χρησιμοποιείται ως μοχλός πίεσης προς τους δανειολήπτες, ώστε να βρουν ενδιάμεση λύση για το ακίνητό τους και να μην βγει σε δημοπρασία».

Αναφορικά με τον τύπο των ακινήτων που διατίθενται, ο δημοπράτης είπε ότι «η πλειοψηφία αυτών είναι χωράφια, αλλά κατά καιρούς βγαίνουν διαμερίσματα, καταστήματα και κατοικίες, αλλά όχι κατοικίες που απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Οι κατοικίες αυτές είναι μεγάλης αξίας που απευθύνονται σε μικρού εύρους αγοραστές».

Δεν διαφημίζουν τους πλειστηριασμούς γι' αυτό και η ζήτηση παραμένει μικρή, υπογραμμίζει ο δημοπράτης Γεώργιος Μουσκίδης στην «Κ».

Ο γόρδιος δεσμός του ΦΠΑ 19% στις αγοραπωλησίες οικοδομήσιμης γης

Η σολομώντεια λύση στην υποχρέωση της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επιβολή ΦΠΑ με συντελεστή 19% στις αγοραπωλησίες οικοδομήσιμης γης από άτομα που ασκούν επιχείρηση, θα δοθεί όπως φράίνεται από πρόταση του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Θα χρησιμοποιήσουν το παραθυράκι που αφήνει η Κομισιόν μέσω της εναρμονιστικής οδηγίας, ώστε να καθορίσει το κάθε κράτος, αναλόγως πάντα των γηγενών συνθηκών του, τι θεωρεί οικοδομήσιμη γη. Γι' αυτό εξάλλου και από την επιβολή ΦΠΑ, σύμφωνα με το νομοσχέδιο, εξαιρούνται κτηνοτροφικά τεμάχια, προστατευόμενες και δασικές περιοχές. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο ΣΕΛΚ έχει αποστείλει πρόταση στο Υπουργείο Οικονομικών, που προνοεί όπως οικοδομήσιμη γη να θεωρείται μόνο όποιο τεμάχιο εξασφαλίζει πολεοδομική άδεια, δηλαδή αν θα χτιστεί εντός

το τεμαχίου κάποιο ακίνητο. Εντούτοις, αν και το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, δεν παρουσιάζει θετικό στην πρόταση, υποστηρίζοντας πως θα περιοριστεί αρκετά ο αριθμός των ακινήτων που θα επιβάλλεται το 19% και ενδεχομένως να υπάρξει πρόβλημα με την Κομισιόν, το Κοινοβουλευτικό Σώμα έχει αντίθετη άποψη και είναι απόλυτα θετικό στην προσαρμογή αυτή. Η Κομισιόν με επιστολές της έχει προειδοποιήσει ότι πρέπει η Κύπρος να συμμορφωθεί, αφού η περίοδος χάριτος που της είχε δοθεί, έχει λήξει από τον Ιανουάριο 2008. Η Κύπρος και είχε λάβει εξαιρεση για τη φορολόγηση των οικοπέδων. Το πρόστιμο που μπορεί να επιβληθεί είναι μεγάλο. Μπορεί να αφορά εφάπαξ ποσό και ταυτόχρονα ένα ποσό από 100.000 μέχρι 300.000 ευρώ ημερησίως, ανάλογα με την τελική απόφαση που θα ληφθεί.

Θέλεις να μάθεις για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τον ρόλο και τις δραστηριότητές του;

FOLLOW EUROPE

Ακολουθήστε την Ευρώπη μέσω του kathimerini.com.cy & 24news.com.cy, τα mobile apps τους και Social Media και ενημερώσου, συζήτησε και πάρε μέρος σε όσα αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρώπη.

#FollowEurope

Deloitte.

Διάκριση για την Deloitte: Αναδειχθηκε Φορολογικός Οίκος στην Κύπρο για το 2017

Στα βραβεία του International Tax Review (ITR) στο Λονδίνο

Ακόμα μια σημαντική διάκριση απέσπασε η Deloitte Κύπρου αυτή τη φορά στα Ευρωπαϊκά Φορολογικά Βραβεία 2017 του διεθνούς φήμης περιοδικού International Tax Review (ITR) όπου ανακηρύχθηκε 'Φορολογικός Οίκος της Χρονιάς για την Κύπρο για το 2017' (Cyprus Tax Firm of the Year). Το σχετικό βραβείο παρέλαβε εκ μέρους του Οίκου ο κ. Πιερής Μάρκου, συντέτακτος, επικεφαλής του τμήματος φορολογικών και νομικών υπηρεσιών της Deloitte, στην επίσημη τελετή απονομής που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 18 Μαΐου στο ξενοδοχείο Savoy στο Λονδίνο. Η νέα βράβευση ενέχει ιδιαίτερη σημασία για τη Deloitte δεδομένου ότι επιτυγχάνεται για τέταρτη φορά τα τελευταία πέντε χρόνια.

«Είμαστε πολύ υπερήφανοι για τη διάκριση μας αυτή. Αποτελεί επιβράβευση της συστηματικής μας δουλειάς και της αφοσίωσης μας στην άρτια κατάρτιση

και εξειδίκευση των στελεχών μας, καθώς και στην παροχή ποιοτικών και καινοτόμων υπηρεσιών προς τους πελάτες μας. Η συγκεκριμένη επαναλαμβανόμενη αναγνώριση μας ενθαρρύνει να θέσουμε ακόμα υψηλότερους στόχους», δήλωσε ο κ. Μάρκου.

Στον ίδιο θεσμό του International Tax Review, στο δίκτυο εταιρειών της Deloitte απονεμήθηκαν συνολικά 24 βραβεία, τα περισσότερα από κάθε άλλο οργανισμό.

Η παροχή φορολογικών υπηρεσιών αποτελεί μια από τις κυριότερες υπηρεσίες που παρέχει η Deloitte τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, με ιδιαίτερη έμφαση στη φορολογία εταιρειών, φορολογία φυσικών προσώπων, θέματα ΦΠΑ και θέματα διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού τόσο για διεθνείς οργανισμούς όσο και για Κυπριακές επιχειρήσεις με δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Προϊόν πολιτικών ευκαιριακών συμβιβασμών το ΓεΣΥ

Ανδρέας Κρητιώτης: Μονοασφαλιστικό ισούται με συρρίκνωση εργασιών και απώλεια θέσεων εργασίας

Συνέντευξη στον ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μετά και την υπογραφή της καταρχήν συμφωνίας που αφορά το ύψος των συνεισφορών της κάθε πλευράς για τη λειτουργία του Γενικού Σχεδίου Υγείας, κυβέρνηση και κοινωνικοί εταίροι, πλνν της ΟΕΒ η οποία επιφυλάχθηκε να απαντήσει αργότερα, αποδέχθηκαν τις εξής συνεισφορές για το ΓεΣΥ, υπό τον όρο της νομοθετικής ρύθμισης τους.

Εισφορές εργαζομένων 2,65%, εισφορές εργοδοτών 2,9%, εισφορές κράτους 4,7%, εισφορές αυτοεργοδοτούμενων 4% και οι εισφορές συνταξιούχων / εισοδηματιών στο 2,65%. Το μόνο που απομένει είναι τα κοινοβουλευτικά κόμματα να λάβουν υπόψη τους την υπογραφή συμφωνία και να ψηφίσουν τα εκκρεμούντα νομοσχέδια για το ΓεΣΥ και την αυτονόμηση των δημοσίων νοσηλευτηρίων.

Μιλώντας στην «Κ» στην πρώτη του συνέντευξη μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ως προέδρου του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου ο κ. Ανδρέας Κρητιώτης τονίζει ότι μέσω ισχυρής εποπτείας μπορεί να συνυπάρξει ο ιδιωτικός και δημόσιος τομέας σε ένα Γενικό Σχέδιο υγείας, ενώ παράλληλα υποστηρίζει ότι το Πολυασφαλιστικό σύστημα έχει πολλαπλά οφέλη έναντι του Μονοασφαλιστικού, αν και δηλώνει ότι από τότε που ανακοινώθηκε η μονοπωλιακή εκδοχή του ΓεΣΥ αυξήθηκαν τα νέα συμβόλαια περισσότερο από 15%.

—**Πώς βλέπετε να διαμορφώνεται η αγορά από τη κάθοδο νέων εταιρειών στην Κύπρο στον ασφαλιστικό κλάδο αλλά και από το ενδεχόμενο συγχωνεύσεων και εξαγορών;**

—Η κυπριακή ασφαλιστική αγορά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τον γενικό κλάδο, ήταν ανέκαθεν ελεύθερη και ανταγωνιστική. Εφόσον ο ανταγωνισμός παραμένει σε θετικό πλαίσιο είναι ευπρόσδεκτος

και θετικός, κυρίως για τους καταναλωτές. Αναπόφευκτα όμως, σε μια μικρή αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται 37 εταιρείες και έχουν εγγραφεί με βάση το δικαίωμα παροχής ελεύθερων υπηρεσιών άλλες 504, είναι θέμα χρόνου να υπάρξει εκλογίκευση. Παράλληλα, η επιβεβλημένη Φερεγγυότητα II αποτελεί ένα πλέγμα κανονισμών το οποίο ενθαρρύνει τη δημιουργία μεγάλων μονάδων. —**Το μεγάλο στοίχημα για τις ασφαλιστικές εταιρείες είναι το μοντέλο εισαγωγής του ΓεΣΥ. Για τις εταιρείες τι σημαίνει η υιοθέτηση του μονοασφαλιστικού μοντέλου;**

—Οι ασφαλιστικές εταιρείες, εδώ και πολλά χρόνια, ανταποκρινόμενες στις ανάγκες και προσδοκίες

Οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν επενδύσει και έχουν αναπτύξει ένα σύστημα ασφάλισης υγείας που λειτουργεί και εξυπηρετεί 235.000 ασφαλισμένους.

των πελατών τους, επένδυσαν και ανέπτυξαν ένα σύστημα ασφάλισης υγείας που λειτουργεί σήμερα καλά και εξυπηρετεί 235.000 ασφαλισμένους. Δεν ξέρει κανένας καλύτερα από εμάς την ασφάλιση υγείας. Έχουμε συσσωρεύσει γνώση, εμπειρία και το καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό, ενώ η συνεργασία μας με τους άλλους παράγοντες της υγείας είναι υποδειγματική. Γνωρίζουμε καλύτερα από κάθε άλλον την ανάγκη παροχής ποιοτικής εξυπηρέτησης και με ποιους τρόπους μπορεί να συγκρατηθεί το κόστος χωρίς αυτό να έχει επίπτωση στην ποιότητα των υπηρεσιών. Καταλαβαίνετε λοιπόν την απορία μας όταν έρχονται στο τρα-

πέζι των αποφάσεων ανεφάρμοστες διακρίσεις, προϊόντα ευκαιριακών πολιτικών συμβιβασμών, χωρίς ουσιώδεις προϋποθέσεις. Σήμερα οι πολιτικοί εκπρόσωποι, συχνά ιδιωτικός και κάποτε δημοσίως, μας λένε: «Γνωρίζουμε ότι το άλλο σύστημα θα ήταν ορθότερο αλλά δυστυχώς μόνο αυτό μπορούμε να συμφωνήσουμε υπό τις περιστάσεις. Το ψηφίζουμε και στη συνέχεια το βελτιώνουμε». Δηλαδή να δαπανήσουμε εκατομμύρια ευρώ των φορολογουμένων σε μια μαύρη τρύπα, να σπαταλήσουμε ατελείωτο χρόνο και κόπο, πόρους του Δημοσίου, για να αναγκαστούμε να ξαναγυρίσουμε στην αρχή.

Ξέρετε, εμείς δεν θέλουμε να κοροϊδύουμε τον κόσμο. Λογοδοτούμε κάθε μέρα στους πελάτες μας. Και αυτοί με τη σειρά τους απαιτούν ποιότητα και αποτελεσματικότητα. Δεν είναι παράξενο που από τότε που ανακοινώθηκε η μονοπωλιακή εκδοχή του ΓεΣΥ αυξήθηκαν τα νέα συμβόλαια περισσότερο από 15%. Για τις εταιρείες το αποτέλεσμα θα είναι κακό: συρρίκνωση εργασιών και απώλεια θέσεων εργασίας. Για τον πολίτη όμως θα είναι πολύ χειρότερο: η ισοπέδωση προς τα κάτω στην ποιότητα της περίθαλψης δεν θα λύσει τα προβλήματα των δημοσίων νοσηλευτηρίων. Αντίθετα θα τα μεταφέρει και στα ιδιωτικά. Αναγκαστικά η πολιτεία, δηλαδή ο φορολογούμενος πολίτης, θα επιδοτεί συνέχεια το σύστημα για να το κρατά ζωντανό. Στο τέλος έχει δημιουργήσει ένα νέο ΙΚΑ προορισμένο να χρεοκοπήσει. Μετά από 10 χρόνια πάλι θα λέμε τι έφταιξε και θα ζητάμε ιδιωτική παρέμβαση. Γιατί λοιπόν να το βελτιώσουμε αργότερα και δεν το κάνουμε σωστό από τώρα;

—**Γιατί θεωρείτε ότι η δική σας πρόταση είναι καλύτερη για τον πολίτη και την οικονομία ευρύτερα;**

—Το Γενικό Σχέδιο Υγείας με επιλογές είναι προτιμότερο γιατί καταρχάς δίνει τη δύναμη στον

Το Γενικό Σχέδιο Υγείας με επιλογές είναι προτιμότερο γιατί καταρχάς δίνει τη δύναμη στον πολίτη. Ο πολίτης είναι κυρίαρχος: ούτε τα κόμματα ούτε οι εταιρείες, τονίζει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου.

πολίτη. Ο πολίτης είναι κυρίαρχος: ούτε τα κόμματα ούτε οι εταιρείες. Πρώτον, ο πολίτης έχει το δικαίωμα να επιλέξει ανάμεσα σε διαφορετικούς παροχείς ασφάλισης υγείας, δημόσιους και ιδιωτικούς. Αν ο πολίτης δεν είναι ικανοποιημένος από την εξυπηρέτηση θα μπορεί να αλλάξει παροχέα αντί να μένει για πάντα εγκλωβισμένος σε ένα μονοπωλιακό σύστημα. Αυτό υποχρεώνει τους φορείς να γίνονται καλύτεροι, πιο ευέλικτοι, και συγκρατεί το κόστος που στα μονοπωλία εκτοξεύεται. Ο πολίτης κρατά στα χέρια του ένα πανίσχυρο συμβόλαιο. Γνωρίζει τους ανθρώπους που είναι επιφορτισμένοι με την εξυπηρέτησή του. Γνωρίζει τα δικαιώματά του και διατηρεί τη δικαιοσύνη να στελεί τον παροχέα στη δικαιοσύνη και να απαιτήσει αποζημίωση, εάν η άλλη πλευρά παραβεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Ποιες πιθανότητες έχει να δικαιωθεί σε ένα μονοπωλιακό σύστημα;

Δεύτερον, απαλλάσσει τους 235.000 ήδη ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα πολίτες από το δίλημμα να πληρώνουν διπλή εισφορά ή από το να διακόψουν την ασφάλιση ή —ακόμη χειρότερο— τη θεραπεία τους λόγω οικονομικής αδυναμίας. Κάτι τραγικό για μια χώρα που διατείνεται ότι έχει κοι-

νωνική πολιτική. Τρίτον, γιατί οι ίδιες οι ασφαλιστικές εταιρείες υποχρεώνονται να μην κάνουν διακρίσεις και να ασφαλίζουν όλους ανεξάρτητα από ηλικία ή ιατρικό ιστορικό. Αυτό σημαίνει ότι είναι υποχρεωμένες να παρέχουν σε όλους επαρκή και καλής ποιότητας ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, στην οποία οι πελάτες θα έχουν πρόσβαση έγκαιρα και με την ελάχιστη δυνατή ταλαιπωρία.

—**Η υιοθέτηση μοντέλου πολυασφάλισης / πολυασφαλιστικού μοντέλου, διασφαλίζει τη ποιότητα υπηρεσιών προς τους πολίτες;**

—Πολύ περισσότερο από το μονοπωλιακό. Ακριβώς γιατί θεσμοθετεί τον πλουραλισμό και την πίεση του ανταγωνισμού για διαρκή βελτίωση. Αντίθετα, όταν υπάρχει μονοπώλιο, γιατί ο φορέας να ασχοληθεί να αλλάξει; Ξέρετε πολλές υπηρεσίες του δημοσίου που αυτοβελτιώνονται; Επίσης το πολυασφαλιστικό περιλαμβάνει μηχανισμούς που ελέγχουν και συγκρατούν το κόστος. Γνωρίζετε έναν κυβερνητικό φορέα που ελέγχει και μειώνει το κόστος του; Ένα μοντέλο που δίνει στον πολίτη επιλογή και το δικαίωμα να αλλάζει τον φορέα που δεν τον εξυπηρετεί, αποτελεί, όπως λέει η μελέτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας

«ισχυρό κίνητρο για να καταστήσει τους φορείς θετικούς στις προσδοκίες του κοινού». Ιδίως σε θέματα που το κοινό μπορεί εύκολα να μετρήσει και να συγκρίνει.

—**Πώς μπορεί να συνυπάρξει ιδιωτικός και δημόσιος τομέας σε ένα Γενικό Σχέδιο Υγείας;**

—Μέσα από μια καλή συνεργασία που θεσμοθετείται και έχει ισχυρή εποπτεία. Η συνεργασία αυτή είναι σήμερα, στα θέματα υγείας, πιο απαραίτητη από ποτέ. Τη συνεργασία επιβάλλει εξάλλου η ορθολογική αξιοποίηση των πόρων και υποδομών για συγκράτηση του κόστους αλλά και η αγορά παροχής ιατρικής περίθαλψης που με ταχείς ρυθμούς εξελίσσεται. Αυτή είναι η τάση διεθνώς τόσο στον τομέα των συντάξεων όσο και της υγείας. Μόνο μέσα από μια τέτοια συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου ο πολίτης μπορεί να έχει βιώσιμες και επαρκείς συντάξεις όπως και βιώσιμα και καλά συστήματα υγείας. Το κράτος μόνο δεν μπορεί πλέον να ανταποκριθεί. Ξεκινήσαμε καθυστερημένα τη δημιουργία του ΓεΣΥ στον τόπο μας. Γι' αυτό έχουμε μια ιστορική ευκαιρία να κάνουμε το άλμα μπροστά αντι να υιοθετήσουμε ένα παρωχημένο σχέδιο που όλες οι σύγχρονες χώρες σταδιακά εγκαταλείπουν.

Το δίλημμα είναι προσαρμογή ή παρακμή

—**Τι πλάνα έχετε τώρα που λάβετε τα νιάτα του Συνδέσμου;**

—Όραμα του ΣΑΕΚ είναι η ισχυρή, κερδοφόρα και αναπτυσσόμενη βιομηχανία που τυχάνει της εμπιστοσύνης του κοινού, παρέχει υψηλής ποιότητας προστασία και συμβάλλει ουσιαστικά στην οικονομία και την κοινωνία. Αυτό το όραμα καθορίζει τις προσπάθειες τις δικές μου αλλά και των συναδέλφων μου στο Δ.Σ. Είναι μεγάλες οι προκλήσεις στον κλάδο μας. Το δίλημμα είναι προσαρμογή ή παρακμή. Πέρα από το γεγονός ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε τα εσωτερικά θέματα που δημιουργήσε η οικονομική κρίση και το δυσχερές επενδυτικό περιβάλλον, είμαστε υποχρεωμένοι να αν-

ταποκριθούμε στο νέο νομοθετικό οικοσύστημα που δημιουργείται με μια σειρά αυστηρότερων νομοθετικών ρυθμίσεων από την Ευρώπη.

Παράλληλα, μόνιμη μεταβλητή παραμένει η εξέλιξη της τεχνολογίας, του διαδικτύου και των υπηρεσιών που αναφέρονται από αυτή τη χρήση.

Στο άμεσα σχέδιά μας είναι οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν τη διανομή ασφαλιστικών προόδων και που κινούνται στο ίδιο σκεπτικό της Φερεγγυότητας II -αυστηρότερο πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας -με επίκεντρο την προστασία του καταναλωτή και φέρνουν σημαντικές αλλαγές. Παράλληλα, θα εισαγά-

γουμε καινοτόμους θεσμούς όπως η Συνεχής Επαγγελματική Κατάρτιση, ο νέος Κανονισμός για τα Προσωπικά Δεδομένα και άλλοι.

Στόχος μας είναι επίσης να οργανώσουμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα αντιμετώπισης της ασφαλιστικής απάτης και να εφαρμόσουμε ένα Σχέδιο Δράσης για την ενίσχυση των σχέσεων της ασφαλιστικής βιομηχανίας με τους καταναλωτές.

Τέλος, ιδιαίτερες προκλήσεις φέρνει το θέμα του ΓεΣΥ και η επικείμενη μεταρρύθμιση του νομικού πλαισίου που αφορά τις συντάξεις το οποίο περιλαμβάνει την εγκαθίδρυση ανεξάρτητης Εποπτικής Αρχής Ασφάλισεων και Συντάξεων.

Could you be a unicorn?

Find out how EY has helped thousands of companies grow from millions to billions. ey.com/acceleratinggrowth #LegacyBuilders

EY
Building a better working world

The better the question. The better the answer. The better the world works.

Ολοταχώς προς «ενδιάμεση» αγορά ενέργειας

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση για το νέο μοντέλο που αναμένεται να εφαρμοστεί το 2019

Της ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ

Προχωρά κανονικά η διαδικασία για την αγορά ηλεκτρισμού και δη για την εκμετάλλευση νέων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μετά και από την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης σε σχέση με την «ενδιάμεση λύση». Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου ανακοίνωσε την έγκριση του πρωτοκόλλου μεταξύ Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και Διαχειριστή Συστήματος Δικτύου, καθώς και την έγκριση των προτεινόμενων αναθεωρημένων Κανόνων αγοράς ηλεκτρισμού. Το εν λόγω μοντέλο, το οποίο είναι εναρμονισμένο με τις ευρωπαϊκές Οδηγίες αναμένεται να εφαρμοστεί πλήρως το 2019 και προνοεί τη σύναψη διμερών συμβολαίων μεταξύ παραγωγών και προμηθευτών, ήτοι, μια light αγορά ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα, ο παραγωγός θα έχει τη δυνατότητα να έρθει σε συμφωνία με τον διαχειριστή για να πουλάει ενέργεια, γεγονός το οποίο σύμφωνα με τους αρμόδιους φορείς που όχι μόνο θα δημιουργήσει νέες μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά θα φέρει και νέα πνοή στην αγορά, σπάζοντας επί της ουσίας το μέχρι τώρα μονοπώλιο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα, όσοι επιθυμούν θα έχουν τη δυνατότητα επιλογής

Ο παραγωγός θα έχει τη δυνατότητα να έρθει σε συμφωνία με τον διαχειριστή για να πωλεί ενέργεια, γεγονός το οποίο σύμφωνα με τους αρμόδιους φορείς που όχι μόνο θα δημιουργήσει νέες μονάδες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά θα φέρει και νέα πνοή στην αγορά.

προμηθευτή. Στα τελικά στάδια της δημόσιας διαβούλευσης, μια διαδικασία η οποία διήρκεσε από τα μέσα του Μαρτίου μέχρι τα μέσα Απριλίου 2017, εκφράστηκαν εισηγήσεις και προτάσεις, τόσο από πλευράς Νομοθετικής και Εκτελεστικής εξουσίας, όσο και από την ΑΗΚ αλλά και τους εμπλεκόμενους φορείς για τις ρυθμίσεις του εν λόγω σχεδίου.

Τις απόψεις τους στη δημόσια διαβούλευση εξέφρασαν η ΑΗΚ, σαν Διαχειριστής Συστήματος Διανομής, σαν Παραγωγή ΑΗΚ, σαν Προμήθεια ΑΗΚ, σαν Ιδιοκτήτης

Συστήματος Διανομής ΑΗΚ, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου, το Υπουργείο Ενέργειας, η Ομοσπονδία Εργοδοτών Βιομηχάνων, η συντεχνία ΣΕΠΑΗΚ, ο Σύνδεσμος Αιολικής Ενέργειας Κύπρου, ο Σύνδεσμος Βιοαερίου Κύπρου και οι ιδιωτικές εταιρείες παραγωγής ηλεκτρισμού F.E. First Electric, Alfa Mediterranean και Easy Power, η Hermes Airports, η Τσιμεντοποιία Βασιλικού, ο λογιστές Γιώργος Σχίζας και ο μηχανολόγος και ηλεκτρολόγος μηχανικός Γιώργος Πετούσης.

Ανταγωνιστική αγορά

Σε δηλώσεις του στην «Κ» ο πρώην πρόεδρος της ΡΑΕΚ Γιώργος Σιαμμάς ανέφερε πως το γενικό πλαίσιο του σχεδίου αφορά στη λειτουργία παραγωγής ενέργειας και από άλλες εταιρείες πλν της ΑΗΚ, ώστε η αγορά να γίνει πιο ανταγωνιστική, δηλαδή οι προμηθευτές να παρέχουν στους πελάτες τους ηλεκτρική ενέργεια, την οποία αγοράζουν από τους παραγωγούς. Αναφορικά με τον τρόπο εκκαθάρισης, εάν κάποιος παραγωγός παράγει μια συγκεκριμένη ποσότητα ενέργειας σε ένα χρονικό διάστημα και παράγει λιγότερη, τότε δημιουργούνται τα λεγόμενα ανισοζύγια, τα οποία όπως προνοεί το σχέδιο θα εκκαθαρίζονται ανάλογα με την τιμή. Το ίδιο ισχύει

Η light αγορά ενέργειας, εξήγησε ο πρώην πρόεδρος της ΡΑΕΚ, είναι ένα απλό σύστημα, το οποίο θα βοηθήσει στην προώθηση νέων μονάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

και για τους προμηθευτές, εάν υπάρχει επίσης μεγάλη απόκλιση στις πωλήσεις. Η light αγορά ενέργειας, εξήγησε ο κ. Σιαμμάς είναι ένα απλό σύστημα, το οποίο θα βοηθήσει στην προώθηση νέων μονάδων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τονίζοντας παράλληλα ότι η Κύπρος ενέταξε τις ανανεώσιμες πηγές στην αγορά πριν τις εντάξουν άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο πρώην πρόεδρος της ΡΑΕΚ σημείωσε πως ο διαχειριστής έχει υποχρέωση μέχρι το 2019 να προχωρήσει στην αγορά λογισμικού για να μπορέσει να θέσει σε λειτουργία το κανονικό μοντέλο, το οποίο συνάδει πλήρως με το ευρωπαϊκό.

Ποσημάνει ταυτόχρονα ότι το εν λόγω μοντέλο προνοεί την αδειοδότηση νέων εταιρειών (υπάρχουν ήδη εταιρείες που αδειοτήθηκαν), οι οποίες θα παράγουν ηλεκτρισμό

είτε με συμβατικά μέσα, είτε με ανανεώσιμες πηγές. Έπειτα, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή Οδηγία, θα έχουν τη δυνατότητα να συνάψουν διμερή συμβόλαια με τους προμηθευτές. Η μεταβατική ρύθμιση προνοεί επίσης την καταμέτρηση της ηλεκτρικής ενέργειας ανά μήνα, λόγω του ότι δεν υπάρχουν τα απαραίτητα λογισμικά αλλά και μετρητές.

Το νέο μοντέλο της αγοράς ηλεκτρισμού χαρακτηρίζεται απλό από τον κ. Σιαμμά, εξηγώντας πως με αυτό τον τρόπο μπορούν να λειτουργήσουν κάποια έργα παραγωγής, κυρίως ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενώ αν καταφέρουν οι εν λόγω εταιρείες προμήθειας να δραστηριοποιηθούν στον συγκεκριμένο τομέα θα δίνουν αρκετές επιλογές στους καταναλωτές. Την ίδια ώρα, όπως είπε, θα ανοίξει την ευρύτερη αγορά ηλεκτρισμού. Η δυνατότητα επιλογής προμηθευτή

είναι βασική πρόνοια της ευρωπαϊκής οδηγίας», ανέφερε ο πρώην πρόεδρος της ΡΑΕΚ.

«Ευρωπαϊκό μοντέλο»

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία που καλείται η Κύπρος να εφαρμόσει, οι στόχοι της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας υλοποιούνται σταδιακά σε όλη την Ευρώπη από το 1999, στοχεύοντας στην παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε είναι πολίτες είτε είναι επιχειρήσεις. Η εν λόγω οδηγία δεν θα συμβάλει στην παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών και στην αύξηση του διασυνοριακού εμπορίου, ώστε να επιτευχθούν κέρδη σε απόδοση, ανταγωνιστικές τιμές, υψηλότερα πρότυπα παρεχομένων υπηρεσιών και να ενισχυθεί ταυτόχρονα η ασφάλεια του εφοδιασμού και η αειφορία.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
παρουσιάζει

BUS Diaries

Η Ελένη Ξένου και ο Χριστόφορος Ροδίτης

ταξιδεύουν στην Κύπρο που αγαπάμε.

BUS DIARIES

madtv.com.cy
kathimerini.com.cy

ΣΤΗΡΙΖΕΙ

Στροφή στις τοπικές ποικιλίες κρασιού

Η κυπριακή οινοποιία έχει κάνει τεράστια βήματα προόδου, ενώ έχει βελτιωθεί σημαντικά και η ποιότητα των αμπελώνων

Της ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ

Για ανάγκη εδραίωσης της ταυτότητας του κυπριακού κρασιού κάνουν λόγο οι αρμόδιοι φορείς, ώστε η παραγωγή αλλά και οι εξαγωγές να κινηθούν σε μια αυξητική πορεία στο εγγύς μέλλον ενισχύοντας το τουριστικό προϊόν και κατ' επέκταση την οικονομία του τόπου. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Αμπελουργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η Κύπρος εξήγαγε 1,01 εκατ. λίτρα κρασί το 2015, παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Σύμφωνα με τον υπουργό

Η Κύπρος μπορεί να καταστεί ένας οινολογικός τουριστικός προορισμός, σημείωσε ο υπουργός Γεωργίας, αφού ενισχύσουμε τον αμπελοοινικό μας τομέα, βελτιώσουμε και αναδείξουμε τις γηγενείς μας ποικιλίες και τις αξιοποιήσουμε περισσότερο.

Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Νίκο Κουγιάλη, η εξαγωγή των κρασιών είναι πολύ δύσκολη, αφού η κυπριακή οινοποιία είναι μικρή σε μέγεθος. Εξέφρασε την άποψη πως η ποικιλία, που θα μπορούσε να προωθηθεί στο εξωτερικό σε μεγαλύτερο βαθμό είναι η Κουμαντάρια, η οποία παράγεται σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή σε ικανοποιητικές ποσότητες. Από την πλευρά του, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Οινοποιών Κύπρου Χαράλαμπος Παναγιώτου ανέφερε στην «Κ» πως η μείωση που παρουσιάστηκε στις εξαγωγές για τα έτη

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Αμπελουργίας η κατανάλωση κρασιού έχει αρχίσει την αυξητική της τάση από το 2012.

2014-2015 είχε και το οφέλη της, αφού οδήγησε τον αμπελοοινικό τομέα στη βελτίωση της ποιότητας της ντόπιας ποικιλίας κρασιού. Παράλληλα εξέφρασε ικανοποίηση για την εξέλιξη του αμπελοοινικού τομέα αλλά και τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της παροχής συμβουλών, τεχνολογίας και εμπειρογνομοσύνης.

Επίσης δημιουργήθηκαν σύγχρονες μονάδες, όπου με τις κατάλληλες μεθόδους παράγεται εξαιρετικό κρασί, την ώρα που ο Κύπριος καταναλωτής άρχισε να εκτιμά περισσότερο τις κυπριακές ποικιλίες. Σκοπός του κλάδου είναι να αναδείξει τα ποιοτικά και γευστικά χαρακτηριστικά του κυπριακού κρασιού, ευελπιστώντας στην καλύτερη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων για την ανταλλαγή γνώσεων, την επίλυση των προβλημάτων του τομέα, αλλά και την κατάρτιση ενός στρατηγικού πλάνου για το μέλλον. Ταυτόχρονα έχουν δαπανηθεί και επενδυθεί χρήματα από το Υπουργείο Γεωργίας στο πλαίσιο της διαχείρισης

και αξιολόγησης των Μέτρων του Εθνικού Προγράμματος Στήριξης της Αμπελουργίας (ΕΠΣΑ) 2014-2018, στην οποία περιλαμβάνεται και Μέτρο Στήριξης της Καινοτομίας επιδιώκοντας στην αναπτυξιακή πορεία του κλάδου.

Ανθίζει η κυπριακή ποικιλία

Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο υπουργός Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Νίκος Κουγιάλης έκανε αναφορά στη στροφή των καταναλωτών προς τους κυπριακούς οίνους, τονίζοντας πως η κυπριακή οινοποιία έχει κάνει τεράστια βήματα προόδου, ενώ έχει βελτιωθεί σημαντικά και η ποιότητα των αμπελώνων μας. Παράλληλα έγινε μεγάλη προσπάθεια για στροφή σε καλλιέργεια γηγενών κυπριακών ποικιλιών όπως Γιαννουδί, το Σπουρτικό, η Κανέλλα και το Ξυνιστέρι, οι οποίες δίνουν εξαιρετικά κρασιά, τα οποία μας επιτρέπουν κυρίως να διαφοροποιηθούμε και να ξεχωρίσουμε από άλλες χώρες και κατ' επέκταση να δώσουμε την

ταυτότητα που έλειπε από τα κυπριακά κρασιά.

Η Κύπρος μπορεί να καταστεί ένας οινολογικός τουριστικός προορισμός, σημείωσε ο υπουργός, αφού ενισχύσουμε τον αμπελοοινικό μας τομέα, βελτιώσουμε και αναδείξουμε τις γηγενείς μας ποικιλίες και τις αξιοποιήσουμε περισσότερο. «Ο αμπελοοινικός τομέας μπορεί να ενισχύσει το τουριστικό μας προϊόν και κατ' επέκταση την οικονομία του τόπου, γι' αυτό καταρτίζουμε σε συνεργασία με τους αμπελοοινικούς, τους οινοποιούς και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ένα εθνικό στρατηγικό σχέδιο για να δώσουμε μεγαλύτερη ώθηση στον τομέα. Παράλληλα στηρίζουμε αυτή τη προσπάθεια, δηλαδή την ανάπτυξη της αμπελουργίας της οινοποιίας αλλά και του αγροτουρισμού μέσα από ένα εύρωστο πρόγραμμα 18 εκατ. ευρώ που αφορά την τετραετία 2015-2018», είπε. Ξεκαθάρισε δε ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα λειτουργεί ευεργετικά για τον τόπο, αφού κάθε ευρώ που δα-

παινείται πολλαπλασιάζεται και μέσα από αυτό το πρόγραμμα, το οποίο θα συνεχίσει και την επόμενη τετραετία με παρόμοια δαπάνη μπορεί να ενισχύσει τις επιχειρήσεις, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας, να βελτιώσει τις υποδομές και τις συνθήκες ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, ενώ ταυτόχρονα να ενισχύσει περισσότερο το τουριστικό προϊόν και συγκεκριμένα την αμπελουργία και την οινοποιία.

Χρειάζεται συνεννόηση

Ερωτηθείς για τα πλεονεκτήματα που έχει η χώρα μας σε σχέση με άλλες χώρες, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Οινοποιών Κύπρου ανέφερε στην «Κ» πως η Κύπρος παράγει κρασί από αρχαιοτάτων χρόνων λόγω των κλιματολογικών συνθηκών αλλά και της μορφολογίας του εδάφους. Η ηλιοφάνεια και η θερμοκρασία της χώρας είναι στοιχεία που συντείνουν στον άριστο παραγωγή του οίνου. Ταυτόχρονα οι γεωλογικές και δειγματολογικές συνθήκες παίζουν σημαντικό ρόλο στην παραγωγή του σταφυλιού. Από εκεί και πέρα, αυτό που χρειάζεται είναι ο ανθρώπινος παράγοντας, ο οποίος με την σωστή τεχνολογία, τη γνώση και την εμπειρία θα δημιουργήσει υψηλής ποιότητας κρασί, τόνισε ο κ. Παναγιώτου. «Σε αυτό συντείνει και η στροφή των Κυπρίων προς τις ντόπες ποικιλίες κρασιών, οι οποίες κρύνονται με το χρόνο βελτιώνονται για να ικανοποιήσουν στον μέγιστο βαθμό τους καταναλωτές, οι οποίοι άρχισαν να τις εκτιμούν περισσότερο». Με αυτά τα δεδομένα, ο Κύπριος πλέον έχει περισσότερες γευστικές απαιτήσεις, οπότε και ο κλάδος άρχισε την επαναπαύση και την αναβίωση ποικιλιών, οι οποίες είχαν χαθεί μέσα στα χρόνια.

Αν και η κυπριακή οινοποιία καταγράφει πολύ καλή πορεία τα τελευταία χρόνια, ο κ. Παναγιώτου εξέφρασε την άποψη πως έχουμε αρκετό δρόμο μέχρι να φτάσουμε τα επίπεδα γνώσης των άλλων χωρών, προσθέτοντας πως χρειάζεται περισσότερη δουλειά και συνεν-

νόηση μεταξύ του κράτους και των παραγωγών, ώστε να οδηγηθούμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Η συγκεκριμένη βιομηχανία έχει ανάγκη εδραίωσης ταυτότητας, ώστε να προωθηθεί στο εξωτερικό και αποφέρει πολλαπλάσια οφέλη στο κράτος. Η κατανάλωση του κρασιού στην Κύπρο παρουσιάζει μια σταδιακή άνοδο τα τελευταία χρόνια, σημείωσε, παρόλο που ο κλάδος έχει αναγκαστικά στραφεί προς τα εισαγόμενα για να συμπληρώσει τις ανάγκες. Γι' αυτό το λόγο, είπε, χρειάζεται η ταυτότητα που λείπει εδώ και χρόνια από τα κυπριακά κρασιά.

Κατανάλωση

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Αμπελουργίας η κατανάλωση κρασιού έχει αρχίσει την αυξητική της τάση από το 2012. Αναλυτικότερα, το 2012 η κατανάλωση του κυπριακού κρασιού ήταν στα 17,1 εκατ. λίτρα, το 2013 ανήλθε στα 18 εκατ., το 2014 σταθεροποιήθηκε, ενώ το 2015 ανέβηκε περαιτέρω στα 18,5 εκατ. λίτρα. Όσον αφορά τις εκτάσεις οινοποιήσιμων ποικιλιών οίνου, παρουσιάζεται μείωση, σύμφωνα με τα στοιχεία. Συγκεκριμένα, το 2010 υπήρχαν 9.782 εκτάρες, το 2011 μειώθηκαν στα 9.058 εκτάρες, το 2012 στα 8.605, το 2013 μειώθηκαν στα 8.417 και τέλος το 2014 έφτασαν τα 7.870 εκτάρες.

Αξίζει να αναφερθεί πως η Κύπρος παράγει Οίνο Προστατευόμενης Προέλευσης που είναι η Κουμαντάρια, Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης που είναι Τοπικός Οίνος Πάφου και Λεμεσού και ποικιλιακούς όπως Ξυνιστέρι, Μαραθεύτικο, Πρωμάρα. Παράλληλα, οι οινοποιήσιμες ποικιλίες είναι οι εξής: Ξυνιστέρι, Μάλαγα, Σπούρτικο, Παλομίνο, Semillon, Chardonnay, Sauvignon Blanc, ντόπιο μαύρο, Μαραθεύτικο, Όφθαλμο, Λευκάδα, Γιαννουδί Carignan noir, Grenache noir, Matapo, Cabernet Franc, Cabernet Sauvignon, Shiraz, Merlot noir, Σουλτανίνα και Alicante bouchet.

Προχωρά και αναπτύσσεται η Microsoft Κύπρου

Γιώργος Πετρακίδης: Διασφαλισμένη η προστασία και η ιδιωτικότητα των δεδομένων που αποθηκεύονται στο cloud

Δεκαπέντε χρόνια συμπληρώνονται φέτος από την ίδρυση του πρώτου γραφείου της Microsoft στην Κύπρο. Μια πορεία δημιουργική. Ωστόσο η Microsoft δεν εφυσχάζει και θέτει όλο και υψηλότερους στόχους στην ανεύρεση αξιόπιστων τεχνολογικών λύσεων, ενώ παράλληλα συνεχίζει να επενδύει στον άνθρωπο μέσω του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Μιλώντας στην «Κ» ο Country Manager της Microsoft Κύπρου, Γιώργος Πετρακίδης, αναφέρει ότι στη Microsoft κοιτάζουν σταθερά προς την κατεύθυνση της καινοτομίας, καθώς υπογραμμίζει πως η στρατηγική στροφή στο Cloud βοήθησε την εταιρεία να προσεγγίσει τους πελάτες της προτεινοντάς τους νέες λύσεις. Τονίζει ότι παρά τις δυσκολίες των τελευταίων χρόνων η Microsoft Κύπρου κάνει σταθερά βήματα ανάπτυξης. Υπογραμμίζει ακόμα ότι, στο μέλλον οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν τις προσπάθειες διαφοροποίησης και ενίσχυσης των ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων, με την τεχνολογία να είναι ο βασικός τους σύμμαχος.

— Ποιος ήταν ο σταθμός «ορόσημο» για την εταιρεία;

— Είναι δύσκολο να σκεφτώ ένα σταθμό ορόσημο, καθώς από το 2002, όταν η Microsoft ίδρυσε το πρώτο της γραφείο στην Κύπρο, έχει πυροδοτήσει μια σειρά ενεργειών, με αποτέλεσμα σήμερα να θεωρείται ως ένας αξιόπιστος σύμμαχος του σύγχρονου «ψηφιακού επιχειρείν», καθώς και ο παροχέας τεχνολογικών λύσεων που άλλαξε τόσο τον τρόπο που εργαζόμαστε, όσο και τον τρόπο που επικοινωνούμε καθημερινά. Έχει επίσης

καταγράψει σημαντικούς σταθμούς στην πορεία της, έναν απ' τους οποίους αποτελεί και η υπογραφή ενός μνημονίου συνεργασίας τον Ιανουάριο του 2008, μεταξύ του τότε υπουργού Εμπορίου, κυρίου Αντώνη Μιχαηλίδη και του οραματιστή Bill Gates, στο πλαίσιο μιας συνάντησης κορυφής στο Φόρουμ Ευρωπαϊών Κρατικών Ηγετών της Microsoft. Ακολούθως, το 2012, η Microsoft Κύπρου στηρίζει την Κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως ενεργός χορηγός, ενώ το 2014 προσέφερε την τεχνολογία της για να εκπαιδεύσει το τμήμα Ηλεκτρονικού εγκλήματος της Αστυνομίας Κύπρου, ως προς την τεχνολογία PhotoDNA, για να βοηθήσει στις προσπάθειες πάταξης της παιδικής πορνογραφίας. Σήμερα, η Microsoft θέτει όλο και υψηλότερους στόχους στην ανεύρεση αξιόπιστων τεχνολογικών λύσεων, ενώ παράλληλα συνεχίζει να επενδύει στον άνθρωπο μέσω του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

— Τι είναι αυτό που ξεχώρισε τη Microsoft, προσδίδοντας της την αξιοπιστία που απολαμβάνει σήμερα τόσο σε ιδιωτικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο;

— Στη Microsoft κοιτάζουμε σταθερά προς την κατεύθυνση της καινοτομίας. Η στρατηγική στροφή στο Cloud μας βοήθησε να προσεγγίσουμε τους πελάτες μας προτεινοντάς τους νέες λύσεις. Και παρά το γενικότερο οικονομικό κλίμα, μετά από μια δύσκολη περίοδο, τα τελευταία χρόνια ως Microsoft Κύπρου, κάνουμε σταθερά βήματα ανάπτυξης.

Στο μέλλον οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν τις προσπάθειες διαφοροποίησης και ενίσχυσης των ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων, με την τεχνολογία να αποτελεί ήδη έναν απαραίτητο σύμμαχο προς αυτή την κατεύθυνση, υπογραμμίζει ο Country Manager της Microsoft Κύπρου.

— Ποιος ο ρόλος της Microsoft στο digital transformation που χαρακτηρίζει την εποχή μας;

— Οι περισσότεροι άνθρωποι, σήμερα, διαθέτουν πιο πολλές από μια συσκευές - tablet, κινητό κ.ά. - καθώς και ψηφιακά μέσα, ώστε να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους και να έχουν πρόσβαση στην πληροφορία οποιαδήποτε στιγμή, όπου κι αν βρίσκονται. Το γεγονός αυτό δημιουργεί την ανάγκη υιοθέτησης σύγχρονων τεχνολογικών λύσεων, που να δίνουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να γίνονται πιο ανταγωνιστικές και συμβατές με τα νέα δεδομένα. Χαρακτηριστικό

παράδειγμα είναι οι τραπεζικοί οργανισμοί, οι οποίοι έχουν εξελίξει σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο εξυπηρέτησης των πελατών τους, μέσω υπηρεσιών, όπως, e-banking, m-banking και private banking. Προς αυτή την κατεύθυνση το cloud computing είναι μια τρέχουσα πραγματικότητα, όπως καταγράφεται και από πολλούς αναλυτές σήμερα. Με τη χρήση του, τόσο η διαχείριση όσο και η αποδοτικότητα των συστημάτων, εφαρμογών και λύσεων, επιτυγχάνεται με σαφώς γρηγορότερους ρυθμούς και με το λιγότερο δυνατό λειτουργικό κόστος. Ταυτόχρονα, βελτιώνεται η εμπειρία

Οι τραπεζικοί οργανισμοί, έχουν εξελίξει σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο εξυπηρέτησης των πελατών τους, μέσω υπηρεσιών, όπως, e-banking, m-banking και private banking.

των πελατών, αφού εξυπηρετούνται πιο αποτελεσματικά, ενώ επωφελούνται και οι ίδιοι από τη μείωση των δαπανών. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις είναι σε θέση να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες του ανθρώπινου δυναμικού τους, απασχολώντας το σε πιο παραγωγικούς ρόλους.

Όσον αφορά τη διαχείριση και ασφάλεια των δεδομένων που αποθηκεύονται στο cloud, η Microsoft έχει διασφαλίσει την προστασία και την ιδιωτικότητα, αναπτύσσοντας βέλτιστες πρακτικές, μέτρα ασφαλείας και αυστηρές πολιτικές προστασίας. Μάλιστα, είναι μια από τις πρώτες εταιρείες

τεχνολογίας που είναι διαπιστευμένες με το διεθνές πρότυπο cloud data privacy (ISO/ IEC 27018), το οποίο αποδεικνύει τη δέσμευσή της για την προστασία των δεδομένων των πελατών της.

— Ποιες είναι οι εκτιμήσεις σας για τις εξελίξεις στην τεχνολογία και με ποιο τρόπο τοποθετείται η Microsoft σε αυτό το πλαίσιο;

— Στο μέλλον οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν τις προσπάθειες διαφοροποίησης και ενίσχυσης των ανταγωνιστικών τους πλεονεκτημάτων. Η τεχνολογία αποτελεί ήδη έναν απαραίτητο σύμμαχο προς αυτή την κατεύθυνση. Γι' αυτό, η μεγάλη πρόκληση σήμερα για τις εταιρείες είναι πόσο γρήγορα θα αποφασίσουν να υιοθετήσουν σύγχρονες λύσεις τεχνολογίας, που θα τους δώσουν το προβάδισμα. Μέσα από το cloud, που θα συνεχίσει να απασχολεί τις επιχειρήσεις, αναδύονται νέες τάσεις, όπως το business intelligence και analytics. Επιπλέον, το internet of things (IoT), που βρίσκεται σε στάδιο διαμόρφωσης, σύμφωνα με πολλούς αναλυτές θα σημειώσει προσεκώς σημαντική ανάπτυξη.

— Πώς συνεχίζεται λοιπόν η υλοποίηση του οράματος και για τα επόμενα 15 χρόνια;

— Η Microsoft Κύπρου, όπως και η Microsoft γενικότερα, θα συνεχίσει να οδηγεί τις εξελίξεις του αρίου και θα συνεχίζει να ερευνά νέες τεχνολογικές δυνατότητες με απώτερο σκοπό πάντοτε να προσφέρει λύσεις οι οποίες ενδυναμώνουν το κάθε άτομο και τον κάθε οργανισμό να επιτύχουν περισσότερα.

Η ΡΑΕΚ βγαίνει σε προσφορές για υποδομές Φ.Α.

Με τη μέθοδο του BOT η κατασκευή του αγωγού μεταφοράς για σκοπούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με το μοντέλο που ακολουθήθηκε για την κατασκευή και εκμετάλλευσης των δύο αεροδρομίων της Κύπρου από ιδιώτες θα προχωρήσει η Δημοκρατία στην ανάπτυξη δικτύου υποδομών για τη μεταφορά φυσικού αερίου (Φ.Α.) για τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Ενάμιση χρόνο μετά το επίσημο ναυάγιο και της δεύτερης προσπάθειας για προμήθεια Φ.Α., γνωστής και ως ενδιάμεσης λύσης, η κυβέρνηση επανέρχεται στο όλο θέμα αλλάζοντας αυτή τη φορά τη μεθοδολογία με την ελπίδα ότι οι προσπάθειες θα ευοδωθούν. Το Υπουργικό Συμβούλιο άναψε ήδη το πράσινο φως εξουσιοδοτώντας τη Δημόσια Εταιρεία Φυσικού Αερίου (ΔΕΦΑ) να βάλει και πάλι μπροστά τις διαδικασίες εκείνες προκειμένου η Λευκωσία να προλάβει το 2020 χρονιά κατά την οποία η Κύπρος κινδυνεύει με πρόστιμα για ρύπους εάν δεν εισάγει Φ.Α. για σκοπούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Σε σχέση με τις δύο προηγούμενες προσπάθειες αυτή τη φορά η κυβέρνηση κόβει στα δύο την όλη διαδικασία κάνοντας διαχωρισμό της προμήθειας Φ.Α. από τη μεταφορά του. Πρακτική που θα οδηγήσει στην προκήρυξη δύο ξεχωριστών διαγωνισμών οι οποίοι

όμως στην ουσία συσχετίζονται μεταξύ τους. Με τον τρόπο αυτό το κυβερνητικό επιτελείο ευελπιστεί ότι θα ξεπεράσει τους σκοπούς που είχε να αντιμετωπίσει τις προηγούμενες φορές και είχαν να κάνουν με τις αναγκαίες ποσότητες

Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου πιστεύεται ότι θα αποτελεσματώσει το θέμα προμήθειας της εσωτερικής αγοράς με Φ.Α. που σε πρώτη φάση θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από την ΑΗΚ.

και τον χρόνο σύμβασης αγοράς Φ.Α. Η επιλογή της μεθόδου του Β.Ο.Τ. (Build Operate Transfer) για τις υποδομές μεταφοράς του Φ.Α. πιστεύεται ότι θα επενεργήσει θετικά στην ολοκλήρωση και της άλλης διαδικασίας που είναι η αγορά και προμήθεια της εσωτερικής αγοράς με φθινό καύσιμο που σε πλήρη ανάπτυξη θα επεκταθεί για επαγ-

γελματική αλλά και οικιακή χρήση.

Με τη μέθοδο του BOT

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η ΔΕΦΑ ως αναθέτουσα αρχή των δύο διαγωνισμών σε συνεργασία με τη Ρυθμιστική Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) θα βγουν σε προσφορές προκειμένου να αναζητήσουν ιδιώτη ή ιδιώτες επενδυτές οι οποίοι θα αναλάβουν το κόστος κατασκευής των υποδομών μεταφοράς Φ.Α. με ταυτόχρονη εκμετάλλυσή τους για μια χρονική περίοδο. Να υπενθυμίσουμε ότι στα αεροδρόμια που ακολουθήθηκε το ίδιο μοντέλο ανάπτυξης η παραχώρηση έγινε για περίοδο 25 χρόνων. Μετά την εκπνοή της περιόδου εκμετάλλευσης το όλο έργο θα περιέλθει στην πλήρη κυριότητα του κράτους το οποίο θα αναλάβει και τη διαχείριση. Με βάση το ρυθμιστικό πλαίσιο της αγοράς φυσικού αερίου ο εφοδιασμός της εσωτερικής αγοράς θα πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις. Η εκκίνηση θα γίνει από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, με βασικό πελάτη την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και στη συνέχεια θα επεκταθεί και σε άλλους τομείς, όπως τον εμπορικό τομέα (π.χ. ξενοδοχεία), μικρές βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες και

Η μονάδα απούγροποισης Φ.Α. καθώς και ο αγωγός που θα τη μεταφέρει στη στεριά η κατασκευή τους θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το 2020. Τόσο ο διαγωνισμός για τις υποδομές όσο και της προμήθειας Φ.Α. θα τρέχουν παράλληλα.

τέλος, τον οικιακό τομέα. Σε πλήρη ανάπτυξη της αγοράς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σημαντικό κομμάτι θα δοθεί και σε ιδιωτικές εταιρείες.

Τα υπέρ και κατά

Στο Υπουργείο Ενέργειας επικρατεί αισιοδοξία ότι η τρίτη προσπάθεια δεν θα έχει την τύχη των προηγούμενων δύο. Ένα βασικό πρόβλημα που οδήγησε σε ναυάγιο τις δύο πρώτες διαδικασίες ενδιάμεσης λύσης Φ.Α. ήταν ότι δεν υπήρχε μια ισορροπία ποσοτήτων, χρονικής διάρκειας σύμβασης σε συνάρτηση με τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς. Σύμφωνα με τον υπουργό Ενέργειας Γιώργο Λακκοτρύπη, να την αλλαγή διαδικασίας θα γίνει επιτρεπτό ο συγκερασμός μιας μακροχρόνιας σύμβασης προμήθειας φυσικού αερίου με μικρότερες ποσότητες από ό,τι στις προηγούμενες προσπάθειες. Το ναυάγιο της δεύτερης προσπάθειας για εισαγωγή Φ.Α. επισημοποιήθηκε τον

Φεβρουάριο του 2016. Τότε η κυβέρνηση μετά από ευρεία σύσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο αποφάσισε να μην κάνει αποδεκτή την τελική πρόταση της Vitol που ήταν η μόνη που είχε μείνει στο παιχνίδι των διαπραγματεύσεων. Ένας βασικός λόγος ήταν ότι τότε αναγκαζόταν η Δημοκρατία να αυξάνει συνεχώς τις ποσότητες για μακροχρόνια συμβόλαια, σε σημείο που όπως είχε επισημάνει και ο Γιώργος Λακκοτρύπη, να προκαλούσε και υπέρμετρο ρίσκο για την Αρχή Ηλεκτρισμού, που σε πρώτη φάση θα είναι ο κύριος καταναλωτής του καυσίμου και στη συνέχεια, ο κυριότερος. Στους σχεδιασμούς που έχουν γίνει σημαντικό κομμάτι θεωρείται η δυνατότητα κάλυψης των αρχικά ελάχιστων ποσοτήτων του συμβολαίου προμήθειας Φ.Α. με τη συμπληρωματική μέθοδο γνωστή και ως spot-market.

Τα δίκτυα υποδομών

Οι υποδομές μεταφοράς Φ.Α. πέρα

από τους αγωγούς περιλαμβάνουν και το σταθμό απούγροποισης σε παράκτια περιοχή. Από εκεί εάν και εφόσον δεν γίνεται αποθήκευση του απούγροποιμένου Φ.Α. στη μονάδα επεξεργασίας μέσω αγωγού το Φ.Α. θα μεταφέρεται σε άλλο χώρο μέσω αγωγού θα καταλήξει αρχικά στο Βασιλικό και στις μονάδες παραγωγής της ΑΗΚ. Το δίκτυο του αγωγού θα επεκτείνεται μέχρι τη Δεκέλεια και την άλλη μονάδα παραγωγής της ΑΗΚ. Το τελευταίο κομμάτι του αγωγού βρίσκεται υπό την αίρεση κατασκευής δεύτερης μονάδας απούγροποισης στη Δεκέλεια. Το όλο έργο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το 2020 προκειμένου να αποφευχθούν κωλύσεις από την Ε.Ε. για ρύπους. Σύμφωνα με τον υπουργό Ενέργειας εκτός από το Φ.Α. ως καύσιμο υπάρχουν όμως και άλλες μέθοδοι που αφορούν αντιρρηπαντικές τεχνολογίες, τις οποίες έχει αρχίσει να μελετά η Αρχή Ηλεκτρισμού.

ΜΗ ΧΑΣΕΤΕ ΤΟ ΝΕΟ ΤΕΥΧΟΣ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

nomisma

ΜΟΝΟ
€2

Ενώ τα κόμματα παίρνουν θέσεις για τις εκλογές

Οι μεγάλες προκλήσεις για την κυβέρνηση Αναστασιάδη

Τι θα «τρέξει» το επόμενο δημόσιο για κυπριακό, ενέργεια, οικονομία

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Η άνοδος του ΧΑΚ και η εικόνα των εταιρειών

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

Αρχίζουν νέες εκστρατείες κατά της φοροδιαφυγής

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι Κύπριοι επιστρέφουν τις καταθέσεις στις τράπεζες

ΚΑΤΕΒΑΣΤΕ ΤΩΡΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ Ή ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

www.nomisma.com.cy
ΓΙΑ ΑΜΕΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Vacancy - Associate/Project Leader (Nicosia, Cyprus)

Responsible for:

- Leading project teams on advisory/asset management related transactions;
- Developing solutions to difficult or complex client situations to ensure goals and objectives are met;
- Leading the preparation and production of client deliverables including data analyses, asset reviews and presentations;
- Assuming client responsibility; building and managing successful client relationships, generating positive client feedback on quality, value, delivery and results;
- Team leader - developing work plans and coordinating daily work and engagement team activities;
- Effectively directing, coaching, motivating and evaluating project team members;

Important attributes:

- 8 - 10 years of relevant experience in a transactions advisory role;
- Experience in Management Consulting/ Advisory will be considered an advantage;
- Postgraduate degree in Finance/Accounting or Business Administration;
- Exposure to the Banking and/or Real Estate industry will be considered an advantage;
- Self-directed, independent thinker that can creatively and effectively drive a project to completion;
- Strong management skills; ability to influence and engage direct and indirect reports;
- Proven ability to multi-task, work under pressure and meet strict deadlines;
- Strong communication, analytical and data organisation/interpretation skills;
- Good knowledge of Microsoft Office applications;
- Fluent in Greek and English.

The Company

Resolute assists clients in optimizing recoveries from non-performing loans and real estate exposures. Headquartered in London, the firm is active across Europe and the CIS, with teams in Russia, Turkey, Cyprus, Greece, Romania, Bulgaria, Italy and the UK.

Compensation Package

Resolute offers a competitive compensation package that comprises of base salary, bonus and full medical insurance.

**Resolute
Asset
Management**

Apply

Alexis Thomas (Director)
alexis.thomas@res-am.com

Εκοψαν δαπάνες 41 ευρώ τον μήνα τα νοικοκυριά για σούπερ μάρκετ

Η μέση αξία αγορών έπεσε από 280 ευρώ το 2015 στα 239 ευρώ φέτος

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ραγδαία υποχώρηση μέσα σε μόλις δύο χρόνια σημειώνει η μέση μηνιαία δαπάνη των ελληνικών νοικοκυριών για τις αγορές από το σούπερ μάρκετ. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασε χθες ο διευθύνων σύμβουλος της MRB Hellas, κ. Δημήτρης Μαύρος, ενώ το 2015 η μέση μηνιαία δαπάνη στο σούπερ μάρκετ ήταν 280 ευρώ, τώρα πλέον είναι 239 ευρώ. Το διαρκώς συρρικνούμενο εισόδημα σε συνδυασμό με το γεγονός ότι πλέον ο Έλληνας καταναλωτής κυνηγά τις προσφορές, διότι έτσι «εκπαιδεύθηκε» από τους λιανεμπόρους και τους προμηθευτές αποτελούν τις βασικές αιτίες για την «ελάφρυνση» του καλαθιού, με επακόλουθο τη μείωση τζίρου και περιθωρίου κέρδους για τις εταιρείες του κλάδου.

Σύμφωνα με την έρευνα «ShopperHood Study» που παρουσίασε χθες ο κ. Μαύρος στο πλαίσιο του 12ου Συνεδρίου του ECR Hellas (σύνδεσμος προμηθευτών και λιανεμπόρων), οι καταναλωτές πλέον όχι μόνο πάνε λιγότερες φορές τον μήνα στο σούπερ μάρκετ (9 έναντι 10 το 2015), αλλά ξοδεύουν και λιγότερα (26,5 ευρώ το μέσο «καλάθι» φέτος έναντι 28 ευρώ το 2015). Αξίζει να σημειωθεί, άλλωστε, ότι ένα 36% δηλώνει ότι δεν πάει με λίστα αγορών στο σούπερ μάρκετ, όχι διότι πρόκειται να κάνει πολλά ψώνια, ακριβώς διότι είναι τόσο λίγα αυτά που προμηθεύεται και απλώς τα απομνημονεύει.

Τα συμπεράσματα της έρευνας που σκιαγραφούν το «ψυχογράφημα» του καταναλωτή σήμερα είναι ακόμη πιο ζοφερά. Το 52% εκτιμά ότι η χώρα θα βγει από την κρίση έπειτα από 8 χρόνια, ενώ ένας στους τέσσερις εκτιμά ότι αυτό δεν θα συμβεί ποτέ. Στην ερώτηση, επίσης, για το εάν κάνοντας προσεκτικότερες αγορές, δεν στερείται η οικογένειά του, απαντά θετικά το 38% έναντι 44% το 2015. Το ποσοστό φέτος δεν είναι μικρότερο, διότι δεν χρειάζεται οι καταναλωτές να είναι πιο «συντηρητικοί» στις αγορές τους, αλλά διότι ακόμη και λιγότερες δαπάνες να κάνουν στο σούπερ μάρκετ πάλι η οικογένειά τους θα στερείται βασικών ειδών. As σημειωθεί, άλλωστε, ότι το 41,6% είναι έτοιμο να περικόψει δαπάνες για την αγορά προϊόντων σούπερ μάρκετ εκτός τροφίμων και το 22,5% και για τρόφιμα. Πρόκειται κυρίως για συνταξιούχους, ανέργους, αλλά και δημοσίους υπαλλήλους στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στα νησιά του Ιονίου.

Ο τζίρος λιανεμπόρων και προμηθευτών υποχωρεί και εξαιτίας της υπερβολικής εστίασης του κλάδου στις προσφορές, ενέργεια που εντάθηκε και μπροστά στο άγχος να καταλάβουν το μερίδιο του «Μαρινόπουλου». Βάσει της έρευνας, το 51% πλέον των καταναλωτών περιμένει να αγοράσει ένα προϊόν μέχρι αυτό να διατεθεί σε προσφορά, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό το 2015 ήταν 42%. Μάλιστα, οι καταναλωτές συχνά εντοπίζουν τις προσφορές πριν καν επισκε-

Το 51% πλέον των καταναλωτών περιμένει να αγοράσει ένα προϊόν μέχρι αυτό να διατεθεί σε προσφορά, βάσει έρευνας της MRB Hellas.

φθούν το σούπερ μάρκετ και πλέον σε μεγάλο βαθμό επιλέγουν κατηγορία – ανάλογα με το αν γίνεται προσφορά – και όχι μάρκα προϊόντος. «Οι προσφορές, έτσι όπως γίνονται, έχουν επισκιάσει

τη σχέση καταναλωτή - σούπερ μάρκετ, έχει ποδοπατήσει τη λογική έννοια των προσφορών. Οι μάρκες έχουν “θολώσει”», επισήμανε χαρακτηριστικά ο επικεφαλής της MRB Hellas.

Πρόβλημα ρευστότητας έχει μία στις τέσσερις εταιρείες

Έλλειμμα σε κεφάλαια κίνησης αντιμετωπίζει μία στις τέσσερις εταιρείες, ενώ ίδιο είναι το ποσοστό των εταιρειών που δεν μπορούν να καλύψουν τα δάνεια και τους στόχους τους από τα λειτουργικά τους έσοδα. Το σημαντικό πρόβλημα ρευστότητας που προκαλεί δυσλειτουργίες στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων, πολλών δε μάλλον εμποδίζει την περαιτέρω ανάπτυξη τους παρουσίασε χθες στο συνέδριο του ECR Hellas ο κ. Θανάσης Ξύνας, assurance partner της Grant Thornton. Σύμφωνα με τον ίδιο, το συνολικό έλλειμμα σε κεφάλαια κίνησης ανέρ-

χεται σε 12 δισ. ευρώ, ενώ οι συνολικές ανάγκες χρηματοδότησης φτάνουν τα 25 δισ. ευρώ. Με βάση τα στοιχεία από τα οικονομικά αποτελέσματα των εταιρειών προκύπτει ότι οι πωλήσεις το 2016 υποχώρησαν σε 49 κλάδους κατά 5,3%, ενώ στις εισηγμένες η μείωση ήταν 1,1% (μη συμπεριλαμβανομένου του κλάδου των πετρελαιοειδών). Μειώσεις παρουσιάστηκαν κυρίως στους κλάδους αρτοποιίας και υπολογιστών, ενώ από την άλλη αυξήθηκαν οι επιδόσεις του κλάδου μίσθωσης αυτοκινήτων, κάτι που αποδίδεται στην ενίσχυση του τουρισμού.

Αύξηση στις πωλήσεις ασφαλιστηρίων ζωής

Οι πωλήσεις επενδυτικών προγραμμάτων, που ενισχύθηκαν κατά 65,3%, ήταν η βασική αιτία για την αύξηση των ασφαλιστικών εργασιών του κλάδου ζωής το πρώτο τρίμηνο του έτους, που έκλεισε με άνοδο 3,5% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο. Η τάση αυτή καταδεικνύει και τη στροφή της ασφαλιστικής αγοράς στη διάθεση ασφαλιστικών προϊόντων χωρίς εγγυήσεις, τα οποία θα αποτελέσουν πειστική λύση για αποταμίευση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), τα ασφαλιστήρια του κλάδου ζωής διαμορφώθηκαν στα 472,8 εκατ. ευρώ στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2017 και εκτός από τα επενδυτικά προγράμματα, ανοδικά κινήθηκαν και οι πωλήσεις ομαδικών προγραμμάτων που αύξησαν τις εργασίες τους κατά 29,3%. Αντίθετα, σημαντική ήταν η πτώση των παραδοσιακών αποταμιευτικών προγραμμάτων, οι εργασίες των οποίων υποχώρησαν κατά 9,6% και είναι σαφής ένδειξη των δυσκολιών και των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά νοικοκυριά, στερώνοντας τους τη δυνατότητα συστηματικής αποταμίευσης, παρά το κενό που αφήνει πίσω της η συρρίκνωση του κοινωνικού κράτους.

Από τα στοιχεία της ΕΑΕΕ σε σχέση με την πορεία των εργασιών του κλάδου γενικών ασφαλίσεων, επιβεβαιώνεται η σταδιακή αποκλιμάκωση της πίεσης που ασκείται στον τομέα της ασφάλισης αυτοκινήτου, τα ασφαλιστήρια του οποίου έχουν υποχωρήσει έως και 40% τα τελευταία χρόνια.

Στο πρώτο τρίμηνο του έτους η μείωση των ασφαλίσεων για την υποχρεωτική ασφάλιση αστικών ευθύνης διαμορφώθηκε στο -4,7% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο, ενώ ανοδικά κατά 4,5% διαμορφώθηκαν τα ασφαλιστήρια για τις συμπληρωματικές καλύψεις του κλάδου αυτοκινήτου, όπως η ασφάλιση πυρός, κλοπής, η θραύση κρυστάλλων κ.λπ.

Τα ασφαλιστήρια του δεύτερου σημαντικότερου κλάδου των γενικών ασφαλίσεων, της ασφάλισης πυρός, υποχώρησαν κατά 2,6%, καταγράφοντας επίσης μικρή αποκλιμάκωση της πίεσης που δέχονται οι ασφαλιστικές εργασίες. Τα συνολικά ασφαλιστήρια των γενικών ασφαλίσεων διαμορφώθηκαν στα 489 εκατ. ευρώ με οριακή πτώση κατά 0,6% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο.

Στροφή της ασφαλιστικής αγοράς στη διάθεση ασφαλιστικών προϊόντων χωρίς εγγυήσεις.

MEGAONE
2016 - 2017

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΡΑ

Με ζωντανές συνδέσεις, ανταποκρίσεις και αιχμηρό λόγο, η Πέρσα Σιάσου σας μεταφέρει τα «καυτά» ζητήματα της καθημερινότητας, με εκλεκτούς καλεσμένους και ρεπορτάζ από την Κύπρο και το εξωτερικό.

ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ ΣΤΙΣ 11:00

www.tvonenews.com.cy

MEGAONE
2016 - 2017

AR3NA

AR3NA

Δύο δυναμικές, ταλαντούχες γυναίκες, τις ενώνουν και τις χωρίζουν οι ίδιες επιθυμίες, το ίδιο πάθος, ο ίδιος άντρας, το ίδιο αίμα!

Έρωτας, πάθος, ίντριγκες, μυστικά, νιάτα, στη νέα δημιουργία της καθημερινής, οικογενειακής σειράς με την υπογραφή του Δημήτρη Αρβανίτη.

ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΕΜΠΤΗ ΣΤΙΣ 21:20

www.tvonenews.com.cy

Διαγραφές «κόκκινων» δανείων με ανταλλαγή ποιοτικών ακινήτων

Οι τράπεζες έχουν ήδη εντοπίσει 10.000 «φιλέτα» σε νησιά και ακριβές περιοχές

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Ενεργά στην αγορά ακινήτων μπαίνουν οι τράπεζες, υιοθετώντας το κυπριακό μοντέλο, δηλαδή την απόκτηση των ακινήτων φιλέτων, σε νησιά ή ακριβές περιοχές, με στόχο την πώλησή τους ή τη διαχείρισή τους.

Άμεσος στόχος είναι 10.000 ακίνητα, τα οποία έχουν ήδη επιλεγεί και θα περάσουν στην κυριότητα των τραπεζών είτε μέσα από αναγκαστικά μέτρα είτε με τη συναίνεση των οφειλετών για την οικειοθελή παράδοσή τους στο πλαίσιο συμφωνίας που θα προβλέπει την απαλλαγή τους από το βάρος της οφειλής τους.

Πρόκειται για τα πρώτα οικιστικά ακίνητα που έχουν ήδη επιλεγεί μέσα από τον τεράστιο όγκο της ακίνητης περιουσίας, που φέρει προσμείωση και υπολογίζεται ότι περιλαμβάνει 500.000 σπίτια, καταστήματα, εμπορικά και βιομηχανικά ακίνητα ή ακόμη και αγροτεμάχια. Τόσα (500.000) είναι και τα δάνεια που βρίσκονται σήμερα στο «κόκκινο» και τα οποία έχουν ως υποθήκη ακίνητη περιουσία.

Οι τράπεζες συνδέουν ευθέως πλέον την αντιμετώπιση του προ-

Σε περίπτωση μη συμφωνίας του ιδιοκτήτη-οφειλέτη, τα ακίνητα θα περνούν στην κυριότητα των τραπεζών μέσω αναγκαστικών μέτρων.

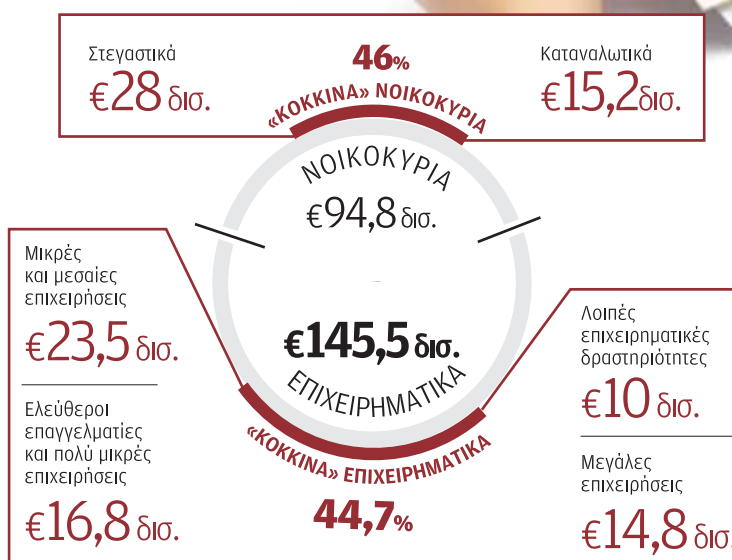
βλήματος των «κόκκινων» δανείων με μια αποτελεσματική αγορά ακινήτων, παραπέμποντας στο κυπριακό μοντέλο που προέταξε αυτή την προσέγγιση.

Το μοντέλο

Σημειώνεται ότι στην Κύπρο εκτός από τις πωλήσεις δανείων για την εξυγίανση των τραπεζικών χαρτοφυλακίων, προωθούνται συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακί-

Από πού θα προέλθει η μείωση στα «κόκκινα» ανοίγματα, 2016-2019

ΠΟΣΑ ΣΕ ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

νητα (debt for asset swaps), μια πρακτική που σε συνδυασμό με τα φορολογικά και άλλα κίνητρα, που έχει θεσμοθετήσει η κυβέρνηση, αποσκοπεί στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω και της αναβίωσης της αγοράς ακινήτων.

Το μοντέλο έχει δοκιμαστεί τόσο στην Ισπανία όσο και στην Ιρλανδία, που είναι δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα χωρών που αντιμε-

τώσαν το οξύ πρόβλημα στα τραπεζικά χαρτοφυλάκια και την πτώση της αγοράς των ακινήτων μέσα από την ενεργή διαχείριση μεγάλων οικιστικών μπλοκ ή εμπορικών φιλέτων.

Η διαχείριση

Αρωγός άλλωστε στην προσπάθεια των τραπεζών στη χώρα μας θα είναι οι εταιρείες διαχείρισης «κόκκινων» δανείων, που μετά την

ψήφισαν του πολυνομοσχεδίου διευρύνουν τη δραστηριότητά τους, που δεν θα εξαντλείται στη διαχείριση του δανείου, αλλά θα επεκταθεί και στη διαχείριση ακινήτων. Στο πλαίσιο του διευρυνόμενου έργου που θα μπορούν πλέον να αναλάβουν είναι η εκμίσθωση, η συντήρηση και η επιβλεψη των ακινήτων που έχουν περιέλθει στη κυριότητα των τραπεζών και φυσικά η πώλησή τους ή εν γένει η αξιοποίησή τους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα προς αυτή την κατεύθυνση θα αποτελέσει η εταιρεία Ceral, που είναι σύμπραξη της Alpha Bank και της Lindorff (που εξαγόρασε την ισπανική αγορά).

Η Ceral που έχει ξεκινήσει τη δραστηριότητά της στην ελληνική αγορά, αναπτύσσει σχέδιο συνεργασίας με μεσσιτικά γραφεία, προκειμένου να μπορεί να πουλήσει τα ακίνητα για λογαριασμό των τραπεζών ή ακόμη και του οφειλέτη, ενώ στην πλήρη ανάπτυξη της η εταιρεία αναμένεται να δημιουργήσει και δίκτυο συνεργατών για τη συντήρηση ή την ανακατασκευή αυτών των ακινήτων, προκειμένου να διατεθούν σε καλύτερες τιμές.

Οι τιμές

Οι τράπεζες θεωρούν, άλλωστε, ότι σε μεγάλο βαθμό η διόρθωση των τιμών στα ακίνητα έχει ολοκληρωθεί και στον βαθμό που η οικονομία μπει σε τροχιά ανάπτυξης, θα δημιουργηθούν προϋποθέσεις σταδιακής ανάκαμψης και των τιμών.

Με δεδομένο μάλιστα ότι τα 10.000 ακίνητα που θα αναλάβουν, είναι ακίνητα πρώτης ζήτησης, η μεταβίβαση τους ή η αξιοποίησή τους θα δώσει ώθηση στην αγορά. Τα σχέδια των τραπεζών αναμένεται να βοηθηθούν και από την ηλεκτρονική διενέργεια των πλειστηριασμών, μέσω της πλατφόρμας που θα λειτουργήσει από τον Σεπτέμβριο και δεν είναι τυχαίο ότι αντίστοιχες πρωτοβουλίες, δρομολογούν και μονομερώς οι ίδιες οι τράπεζες.

etzortzi@kathimerini.gr

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η συμφωνία με τους θεσμούς βελτιώνει τη ρευστότητα των ελληνικών τραπεζών

Βελτιώνονται οι συνθήκες ρευστότητας για τις εγκώριες τράπεζες και για την οικονομία μετά την ολοκλήρωση της συμφωνίας κυβέρνησης - θεσμών.

Χθες, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) ανακοίνωσε ότι η ΕΚΤ ενέκρινε την πρότασή της για τη μείωση του ορίου άντλησης ρευστότητας μέσω του έκτακτου μηχανισμού (ELA) στα 45,3 δισ. ευρώ από 46,5 δισ. ευρώ που ήταν στο τέλος Απριλίου. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, η μείωση αυτή αντανακλά τη σταθεροποίηση, και μικρή βελτίωση, των καταθέσεων και την ενίσχυση των συναλλαγών στη διατραπεζική αγορά.

Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, μετά τη συμφωνία, βελτιωμένη εμφανίζεται η εικόνα των καταθέσεων κυρίως επιχειρήσεων, ενώ οι αναλήψεις μετρητών έχουν επανέλθει σε φυσιολογικά επίπεδα.

Η ψήφισαν των μέτρων, σημειώνουν, ανοίγει τον δρόμο για την εξειδίκευση των μέτρων για το χρέος τα οποία με τη σειρά τους ανοίγουν τον δρόμο για την ένταξη της χώρας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, εξελίξεις που θα έχουν πολύ μεγάλη ψυχολογική, και όχι μόνο, επίδραση. Οι επιτελείς των τραπεζών σημειώνουν ότι η συμφωνία οδηγεί στη σταθεροποίηση της οικονομίας και ενισχύει την εμπιστοσύνη που αποτελούν τις βάσεις για την επιστροφή της χώρας σε αναπτυξιακή τροχιά.

Σημειώνεται ότι στο πρώτο τρίμηνο του 2017 οι καταθέσεις μειώθηκαν κατά περίπου 2 δισ. ευρώ λόγω της αβεβαιότητας και της ανησυχίας για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος ήταν «άσχημοι» μήνες με σημαντικές εκροές καταθέσεων (αλλά και επιδείνωσης της ποιότητας χαρτοφυλακίων των τραπεζών), ενώ τον Μάρτιο σημειώθηκε μικρή βελτίωση. Ο Απρίλιος ήταν μάλλον ουδέτερος, ενώ ο Μάιος δεν ξεκίνησε ιδιαίτερα θετικά, εικόνα όμως που άλλαξε μετά το πρώτο 10ήμερο. Στη βελτίωση των συνθηκών

ρευστότητας και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης συμβάλλει η μείωση του «ελληνικού κινδύνου», κάτι που αποτυπώνεται στη μεγάλη αποκλιμάκωση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων αλλά και στη σημαντική άνοδο του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Σύμφωνα με τις τράπεζες, οι συνθήκες από εδώ και πέρα τόσο στο μέτωπο των καταθέσεων όσο και ευρύτερα στην οικονομία μπορούν να βελτιωθούν εντυπωσιακά. Όπως σημειώνουν, η νέα συμφωνία είναι πολύ διαφορετική από ό,τι έχουμε δει

Στα 45,3 δισ. από 46,5 δισ. ευρώ μειώθηκε το όριο άντλησης ρευστότητας από τον Μηχανισμό Εκτακτης Ανάγκης (ELA).

μέχρι τώρα, καθώς, αφενός περιλαμβάνει πρόσθετα μέτρα που διασφαλίζουν την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων σε βάθος χρόνου και αφετέρου, αποφασιστικές κινήσεις για την ανακούφιση του δημόσιου χρέους, στοιχεία κρίσιμα για την αποκατάσταση της επενδυτικής εμπιστοσύνης.

Την αισιοδοξία ενισχύει ο δραστηστικός περιορισμός του πολιτικού κινδύνου, καθώς όλα αυτά τα δύσκολα μέτρα, οι δραστηστικές παρεμβάσεις στο συνταξιοδοτικό, τα μέτρα απελευθέρωσης των αγορών και οι ευρύτατες ιδιωτικοποιήσεις συμφωνήθηκαν και θα υλοποιηθούν από μια αριστερή κυβέρνηση.

Ακόμα και στο ενδεχόμενο έκτακτων πολιτικών εξελίξεων δεν υπάρχει στον ορίζοντα καμία αντιμνημονιακή δύναμη που θα μπορούσε να εκτροχιάσει την πορεία της χώρας, όπως έγινε το 2015.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Αργεί η άρση των capital controls, εκτιμούν οι τράπεζες

Μικρό καλάθι κρατούν οι τράπεζες για τη χαλάρωση των κεφαλαιακών περιορισμών. Μπορεί η συμφωνία να αλλάξει άρδην τα δεδομένα και να βελτιώνει δραστηρικά της προοπτικές, ωστόσο όπως σημειώνουν οι τράπεζες, θα πρέπει να ακολουθήσουν αρκετοί μήνες θετικών ειδήσεων και υλοποιήσεων των μεταρρυθμίσεων προκειμένου να παγιωθεί η αίσθηση ότι τα χειρότερα είναι πίσω και να ενισχυθεί η πεποίθηση ότι η χώρα μπαίνει σε τροχιά ανάπτυξης.

Σε ό,τι αφορά τις καταθέσεις περιμένουν βελτίωση αλλά όχι θεαματικές αλλαγές, καθώς η εμπιστοσύνη των πολιτών έχει δεχθεί ισχυρά πλήγματα και θα απαιτηθεί χρόνος για να επουλωθούν οι πλε-

Θα χρειαστούν αρκετοί μήνες για να πειστούν οι καταθέτες ότι τα χειρότερα έχουν περάσει.

γές. Επιπλέον, είναι δύσκολο να δούμε σοβαρές εισροές καταθέσεων όσο τα «κόκκινα» δάνεια παραμένουν σε τόσο υψηλά επίπεδα, δημιουργώντας αμφιβολίες για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών.

Μόνο όταν τα «κόκκινα» δάνεια μειωθούν ουσιαστικά και φύγει από τον ορίζοντα το φάσμα μιας

νέας ανακεφαλαιοποίησης θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για σημαντική επιστροφή καταθέσεων. Όλα αυτά απαιτούν χρόνο και ακριβώς γι' αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος επέμεινε σε μια συντηρητική προσέγγιση, ζητώντας ο οδικός χάρτης για τη σταδιακή χαλάρωση και άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων να μην περιλαμβάνει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Υπενθυμίζεται ότι ο οδικός χάρτης, που αποτελούσε προαπαιτούμενο, περιλαμβάνει μία σειρά προϋποθέσεων, που ουσιαστικά παραπέμπουν στο τέλος της κρίσης και στην πλήρη αποκατάσταση της εμπιστοσύνης.

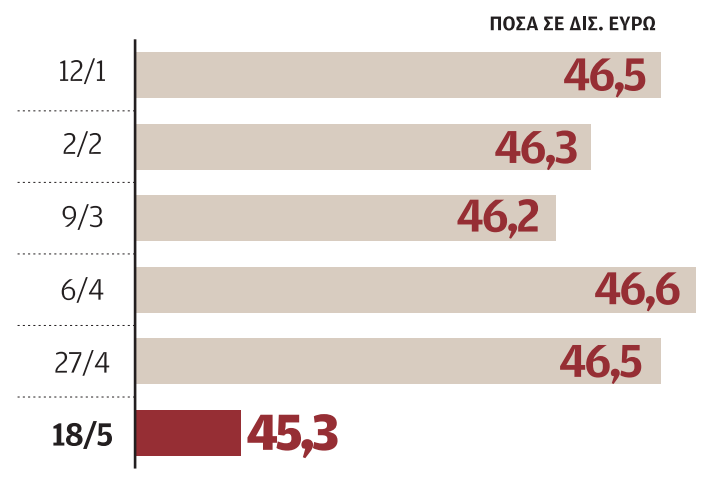
Στην πράξη, τονίζουν στελέχη

τραπεζών, η άρση των capital controls θα εξαρτηθεί από τη συνέπεια εφαρμογής του νέου προγράμματος, των μεταρρυθμίσεων και των ιδιωτικοποιήσεων για τα οποία έχει δεσμευθεί η ελληνική κυβέρνηση.

Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη, σε πρώτο χρόνο στόχος είναι η άρση της απαγόρευσης ανοίγματος τραπεζικών λογαριασμών από επιχειρήσεις και νοικοκυριά αλλά και η σταδιακή αύξηση των σωρευτικών αναλήψεων μετρητών. Σε επόμενο στάδιο στόχος είναι η πλήρης απελευθέρωση των αναλήψεων μετρητών και η αύξηση των ορίων για τη μεταφορά κεφαλαίων στο εξωτερικό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η εξέλιξη του ορίου άντλησης ρευστότητας μέσω του ELA

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ

Ακολουθούν 5 σημαντικές δηλώσεις:

- ▶ Παρέχουμε στεγαστικά δάνεια για **ΠΡΩΤΗ** και **ΑΜΗ** κατοικία
- ▶ Προσφέρουμε στεγαστικά δάνεια και σε **ΜΗ** καταθέτες του Οργανισμού
- ▶ Δίνουμε λύσεις χρηματοδότησης στέγης σε **ΟΛΕΣ** τις οικογένειες
- ▶ Αποδεχόμαστε **ΜΕΤΑΦΟΡΑ** στεγαστικών δανείων από άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα
- ▶ Χορηγούμε τα δάνεια με **ΕΛΚΥΣΤΙΚΑ** επιτόκια και πολύ **ΧΑΜΗΛΑ** ασφάλιστρα κατοικίας και ζωής

Τώρα που γνωρίζετε όλα αυτά, η επιλογή σας είναι ξεκάθαρη: Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης, γιατί είστε πάντα κερδισμένοι!

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Τηλ. 22 503333

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: Λευκωσία: Τηλ. 22 503333 | Λεμεσός: Τηλ. 25 818877

Λάρνακα: Τηλ. 24 625885 | Πάφος: Τηλ. 26 936500 | Παραλίμνι: Τηλ. 23 821130

Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης | www.hfc.com.cy

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΔΑΝΕΙΑ ΠΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΔΑΝΕΙΑ ΠΑ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ/ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΔΑΝΕΙΑ ΦΟΡΕΑ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΒΑΡΩΝ

Μέχρι το 2018 το πάρτι λαθρεμπορίας στα καύσιμα

Από το 2019 η ανάλυση δεδομένων του συστήματος εισροών-εκροών

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Περιβάλλον πλήρους ασυλίας στο λαθρεμπόριο καυσίμων τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2018 δημιουργεί η νέα παράταση της ολοκλήρωσης του συστήματος εισροών-εκροών από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Το επιχειρησιακό σχέδιο της αρμόδιας αρχής που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ προβλέπει ότι το σύστημα ανάλυσης και αξιοποίησης δεδομένων παρακολούθησης του συστήματος εισροών-εκροών στα καύσιμα θα ολοκληρωθεί μέχρι τις 31/12/2018. Αυτό σημαίνει ότι στην καλύτερη των περιπτώσεων, το σύστημα εισροών-εκροών που έχουν εγκαταστήσει τα πρατήρια σε όλη τη χώρα από τα τέλη του 2014 και για το οποίο έχουν δαπανηθεί συνολικά (δημόσιοι και ιδιωτικοί πόροι) περί τα 150 εκατ. ευρώ, δεν πρόκειται να λειτουργήσει πριν από τις αρχές του 2019. Ο σχεδιασμός της Αρχής Δημοσίων Εσόδων έχει προκαλέσει απογοήτευση στο υγιές κομμάτι της αγοράς καυσίμων που πιέζεται από την πτώση της ζήτησης και τον αθέμιτο ανταγωνισμό των παραβατών. Εκπρόσωποι της αγοράς με τους οποίους συνομιλήσαμε η «Κ» εκτιμούν ότι η κατάσταση που διαμορφώνεται θα ενισχύσει το λαθρεμπόριο και την παραβατικότητα, ενώ επισημαίνουν ότι το γεγονός πως οι έλεγχοι από τα αρμόδια κλιμάκια είναι σχεδόν ανύπαρκτοι μπορεί να οδηγήσει σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Επιση-

μαίνουν επίσης ότι οι αδυναμίες του συστήματος εισροών-εκροών είχαν επισημανθεί στους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς από τον Μάιο του 2016. Για παράδειγμα, αναφέρουν ότι δεν υπάρχει τρόπος επικοινωνίας των συστημάτων εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες των εταιρειών εμπορίας με το πληροφοριακό σύστημα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων. Επίσης, οι πρατηριοϋχοι παραλαμβάνουν ποσότητες καυσίμων, αλλά ηλεκτρολογούν μόνοι τους στο σύστημα τα στοιχεία της παραλαβής (ποσότητα καυσίμου, είδος και εταιρεία προμήθειας).

Εκπρόσωποι της αγοράς δυσκολεύονται να εξηγήσουν τις καθυστερήσεις στην εφαρμογή του νόμου για την πάταξη του λαθρεμπορίου που θεσπίστηκε από το 2012, ενώ εκφράζουν απορία για το γεγονός ότι η πρωτοβουλία του ΣΕΕΠΕ να αναδείξει προβλήματα παραβατικότητας του κλάδου με τη συνδρομή του ΕΜΠ, σε μια προσπάθεια να προστατέψει τους έντιμους επιχειρηματίες, στοχοποιήθηκε με απειλές ακόμη και για εισαγγελική έρευνα.

Την αγορά προβληματίζουν επίσης τα επίσημα στοιχεία για τη ζήτηση καυσίμων το πρώτο τρίμηνο του 2017, που δείχνουν υποχώρηση των καυσίμων κίνησης (βενζίνες και ντίζελ) κατά 2% και αύξηση της αεροπορικής αγοράς (εξαγωγές και ναυτιλιακά καύσιμα) κατά 26%, με κύριο χαρακτηριστικό, όπως επισημαίνουν τα ΕΛΠΕ στη συνοδευ-

Εκπρόσωποι της αγοράς με τους οποίους συνομιλήσαμε η «Κ» εκτιμούν ότι η κατάσταση που διαμορφώνεται θα ενισχύσει το λαθρεμπόριο και την παραβατικότητα, ενώ επισημαίνουν ότι το γεγονός πως οι έλεγχοι από τα αρμόδια κλιμάκια είναι σχεδόν ανύπαρκτοι μπορεί να οδηγήσει σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις.

Το σύστημα εισροών-εκροών έχει εγκατασταθεί στα πρατήρια όλης της χώρας από τα τέλη του 2014.

τική ανακοίνωση των αποτελεσμάτων τριμήνου που ανακοίνωσαν προχθές, την αύξηση των πωλήσεων ναυτιλιακών καυσίμων.

Το πετρέλαιο που προορίζεται για τη ναυτιλία είναι αδοσολογητό και μπορεί να διοχετευθεί παράνομα στην αγορά από εταιρείες εμπορίας ή τους μεταφορείς βυτιοφόρων ή πλωτών μέσων (σκάφη) και να πωλείται ως πετρέλαιο κίνησης. Στην περίπτωση των εξαγωγών πετρελαίου κίνησης ή βενζίνων η δυνατότητα για λαθρεμ-

πόριο αφορά καύσιμα που ενώ δηλώνονται με προορισμό εξωτερικές αγορές καταλήγουν στα πρατήρια εντός της χώρας.

Σε ό,τι αφορά τις εκκρεμότητες για την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου πάταξης του λαθρεμπορίου:

- Εκκρεμεί η έκδοση ΚΥΑ που αφορά το σύστημα εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες σχετικά με τον τρόπο, τον χρόνο, το είδος, τη συχνότητα αποστολής και τη γραμμογράφηση των δεδομένων που θα αποστέλλονται στη ΓΓΠΣ.
- Η έκδοση ΚΥΑ για τον καθορισμό των προδιαγραφών, της διαδικασίας και των λεπτομερειών για την ολοκλήρωση του συστήματος GPS σε βυτιοφόρα και πλωτά μέσα.
- Η ΚΥΑ για εφαρμογή συστήματος εισροών-εκροών σε όλους τους τομείς της εφοδιαστικής αλυσίδας καυσίμων.

Εντονη αβεβαιότητα για το μέλλον των επιχειρήσεων

Τον έντονο προβληματισμό τους για την επόμενη μέρα της οικονομίας και της αγοράς στην Ελλάδα εκφράζουν οι οικονομικοί διευθυντές εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή έρευνα CFO της Deloitte για το πρώτο τρίμηνο του 2017, παρά τα αισιόδοξα μηνύματα που έρχονται από την υπόλοιπη Ευρώπη.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία της ευρωπαϊκής έρευνας που διεξάγει η Deloitte με τη συμμετοχή 1.580 CFO (οικονομικοί διευθυντές) από 19 ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, η ανασφάλεια για το μέλλον της οικονομίας στη χώρα παραμένει έκδηλη, με τον μέσο όρο των απαντήσεων να εκφράζει την απαισιοδοξία αναφορικά με τις οικονομικές προοπτικές των εταιρειών στην Ελλάδα, σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα.

Στην ερώτηση «Πώς θα χαρακτηρίζατε τα επίπεδα της οικονομικής αβεβαιότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις», το 82% των ερωτηθέντων από την ελληνική αγορά απάντησε «εξαιρετικά υψηλά», ενώ αναφορικά με το αν η τρέχουσα περίοδος είναι κατάλληλη ώστε να πάρει μια εταιρεία επιχειρηματικά ρίσκα, το 82% των CFO απάντησε αρνητικά. Παράλληλα, το 80% των CFO στην Ελλάδα υποστηρίζει την υιοθέτηση κοινών οικονομικών και πολιτικών πρακτικών στην Ε.Ε.

Την ίδια στιγμή που η πλειοψηφία των οικονομικών διευθυντικών στελεχών στην Ελλάδα εκφράζει την ανησυχία για το μέλλον, 61% των ερωτηθέντων αναφορικά με το κλίμα της αγοράς στη χώρα μας, απάντησαν πως προβλέπουν αύξηση εσόδων για τις εταιρείες τους τους επόμε-

νους 12 μήνες, ενώ το 34% προβλέπει αύξηση των προσλήψεων, έναντι μόλις 18% που προβλέπει μείωση.

Σε ό,τι αφορά τις στρατηγικές προτεραιότητες των οικονομικών διευθυντών, αναφορικά με τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, για τον επόμενο χρόνο, ο έλεγχος του κόστους, η ευρύτερη ανάπτυξη του οργανισμού και η εισαγωγή νέων

Το 80% των CFO στην Ελλάδα υποστηρίζει την υιοθέτηση κοινών οικονομικών και πολιτικών πρακτικών στην Ε.Ε., σύμφωνα με την έρευνα της Deloitte.

προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά παραμένουν στην κορυφή των προτιμήσεων, ενώ η μείωση του λειτουργικού κόστους και η επέκταση σε νέες αγορές ακολουθούν. Αναφορά γίνεται επίσης στους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα τους επόμενους μήνες, με τους ερωτηθέντες CFO να θεωρούν πως η προοπτική της οικονομίας, οι γεωπολιτικές εξελίξεις, η μείωση της ζήτησης, καθώς και η έλλειψη κεφαλαίων, μπορεί να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της χώρας.

Τέλος, όσον αφορά το ενδεχόμενο εξόδου κάποιας ακόμα χώρας από την Ε.Ε., 29% των «Ελλήνων» CFO θεωρούν μια τέτοια εξέλιξη πιθανή, σε σύγκριση με το 33% του συνόλου των Ευρωπαίων CFO που θεωρεί πιθανό το συγκεκριμένο ενδεχόμενο.

Οι εξαγωγείς προβλέπουν πλεόνασμα στο ισοζύγιο εμπορικών συναλλαγών φέτος

Πλεόνασμα στο ισοζύγιο εμπορικών συναλλαγών το 2017 προβλέπει ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων (ΠΣΕ), πρόβλεψη η οποία, αν επιβεβαιωθεί, θα σημαίνει μείωση, βεβαίως, του δημοσιονομικού ελλείμματος, καθώς και αύξηση του ΑΕΠ. Βεβαίως, οι έως τώρα ενδείξεις δεν είναι θετικές, καθώς το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου (σε ό,τι αφορά μόνο τις συναλλαγές για αγαθά και όχι για υπηρεσίες) διευρύνθηκε το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους κατά 44,8%.

Πού βασίζει την αισιοδοξία του ο ΠΣΕ; Όπως ανέφερε χθες η πρόεδρος του συνδέσμου Χριστίνα Σακελλαρίδη, μιλώντας στην ετήσια γενική συνέλευση της κεντρικής εξαγωγικής οργάνωσης της χώρας, κυρίως στην αναθεώρηση προς τα

πάνω των εκτιμήσεων για τις ελληνικές εξαγωγές. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις εκτιμήσεις για την πορεία των ελληνικών εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών τόσο για το 2017, από αύξηση 3,7% σε αύξηση 3,8%, όσο και για το 2018, προβλέποντας αύξηση 4,2% αντί για 4%. Σύμφωνα με την πρόεδρο του ΠΣΕ, η εν λόγω αύξηση αντιστοιχεί σε έσοδα από εξωστρεφείς δραστηριότητες (εξαγωγές, τουρισμός, μεταφορές κ.ά.) 56,1 δισ. ευρώ ή ποσοστό 30,2% του ΑΕΠ της χώρας. Πρόκειται, στην ουσία, για αύξηση των εσόδων κατά 2 δισ. ευρώ σε σύγκριση με το 2015 και αύξηση του ΑΕΠ κατά περισσότερο από μία μονάδα. Η πρόεδρος του ΠΣΕ, ωστόσο, εμφανίστηκε ακόμη πιο αισιόδοξη χθες. «Ο ΠΣΕ εκτιμά

Ο ΠΣΕ εκτιμά ότι αν διατηρηθούν οι τρέχοντες ρυθμοί αύξησης των εξαγωγών του α' τριμήνου του έτους, οι επιδόσεις θα είναι ακόμα υψηλότερες.

ότι αν διατηρηθούν οι τρέχοντες ρυθμοί αύξησης των εξαγωγών του α' τριμήνου του έτους, κλείσουν οι εκκρεμότητες της αξιολόγησης και

κυρίως αν ενταχθεί εγκαίρως η χώρα στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης με ταυτόχρονη χαλάρωση και των capital controls, οι επιδόσεις

θα είναι ακόμα υψηλότερες και η συνεισφορά των εξωστρεφών κλάδων της οικονομίας στο ΑΕΠ θα αυξηθεί τις δύο ποσοστιαίες μονάδες», επισήμανε χθες στη διάρκεια της γενικής συνέλευσης. Αναφερόμενη, πάντως, στο κακό από πλευράς ελλείμματος πρώτο τρίμηνο, η κ. Σακελλαρίδη υποστήριξε: «Παρά τις αρνητικές εξελίξεις του πρώτου τριμήνου στο εμπορικό ισοζύγιο, οι προβλέψεις για επίτευξη πλεονάσματος στο άθροισμα των εξωστρεφών κλάδων της ελληνικής οικονομίας έως τα τέλη του έτους θα πρέπει να σηματοδοτήσουν και τη μετάβαση στον οριστικό μετασχηματισμό του αναπτυξιακού της προτύπου, μέσα από την επανεκκίνηση της παραγωγικής της μηχανής, με πυλώνα τη μεταποίηση και βασικό

γνώμονα την υποκατάσταση μέρους των εισαγωγών. Ο ΠΣΕ επιβεβαιώνεται όταν εδώ και καιρό επιμένει στο τρίπτυχο: Εμπιστοσύνη, Επενδύσεις, Εξαγωγές, που θα αποτελέσει τον οδικό χάρτη για έξοδο από την κρίση και για βιώσιμη ανάπτυξη».

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι ελληνικές εξαγωγές τον Μάρτιο του 2017 αυξήθηκαν κατά 31% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2016, ενώ, μη συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων, αυξήθηκαν κατά 6,3%. Συνολικά, στο τρίμηνο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2017 οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 20,3% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2016, ενώ, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων, αυξήθηκαν κατά 5,9%.

Οι υψηλοί φόροι διώνχουν τους ξένους ταξιδιώτες

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Το ενδεχόμενο να υπάρχουν επιπτώσεις στον ελληνικό τουρισμό, αν επιβαρυνθεί περαιτέρω με φόρους, επισημαίνουν υψηλόβαθμα στελέχη ξένων ταξιδιωτικών οργανισμών, ενώ ανησυχία έχουν προκαλέσει για ακυρώσεις κρατήσεων οι απεργιακές κινητοποιήσεις σε κλάδους που επηρεάζουν τις μεταφορές. Το κώδικα του κινδύνου για την υπερφορολόγηση του τουρισμού στην Ελλάδα χτύπησε για δεύτερη φορά μέσα σε λίγους μήνες υψηλόβαθμο στέλεχος της Tui, σημειώνοντας ότι οι τουρίστες δεν θα έρθουν για διακοπές αν αυξάνονται συνεχώς οι φόροι στην Ελλάδα. Και όλα αυτά ενώ τα μηνύματα για τον ελληνικό τουρισμό τη φετινή σεζόν τόσο από την Tui όσο και από άλλους ξένους οργανισμούς είναι ιδιαίτερα θετικά. Στην εξέλιξη αυτή έχει συμβάλει η κρίση του τουρκικού τουρισμού. Ενδεικτική είναι σχετική αναφορά του ομίλου Tui, που ση-

Στον γερμανικό Τύπο εμφανίστηκαν δημοσιεύματα για ακυρώσεις κρατήσεων σε ελληνικά νησιά που δεν διαθέτουν αεροδρόμιο, λόγω απεργίας της Πανελληνίας Ναυτικής Ομοσπονδίας.

μειώνει σε σχέση με την καλοκαιρινή περίοδο ότι η μειωμένη ζήτηση για την Τουρκία και την Αίγυπτο αντισταθμίστηκε από την αύξηση της ζήτησης για την Ελλάδα, την Ισπανία, την Κύπρο και άλλες χώρες.

Αλλωστε, η Tui έχει στόχο να μεταφέρει φέτος στην Ελλάδα επιπλέον 210.000 τουρίστες σε σχέση με το 2016. Σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, για το διάστημα Ιανουαρίου-Απριλίου οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια της χώρας παρουσίασαν αύξηση κατά 14% σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Παράλληλα, η TripAdvisor ανακοίνωσε χθες από το Λονδίνο τους δημοφιλέστερους τη φετινή σεζόν προορισμούς για τους Βρετανούς τουρίστες. Στη λίστα με τους 10 κορυφαίους προορισμούς κοντινών αποστάσεων η Κρήτη κατέλαβε τη δεύτερη θέση και η Σαντορίνη την τέταρτη θέση. Την πρώτη θέση κατέλαβε η Ιμπιζα της Ισπανίας. Το ταξίδι στην Κρήτη, αν κλειστεί τώρα για την περίοδο από 29 Μαΐου έως 4 Ιουνίου, κοστίζει 1.241 ευρώ (έκπτωση 44%) και στη Σαντορίνη 3.064 ευρώ (έκπτωση 16%). Κορυφαίος μακρινός προορισμός για

τους Βρετανούς αναδείχθηκε το Μπαλί. Πάντως, στον γερμανικό Τύπο υπάρχουν και δημοσιεύματα για ακυρώσεις κρατήσεων σε ελληνικά νησιά που δεν διαθέτουν αεροδρόμιο, λόγω της απεργίας της Πανελληνίας Ναυτικής Ομοσπονδίας, η οποία κρατά δεμένα τα πλοία σε όλα τα λιμάνια της χώρας. Επίσης, αρνητικά σχολιάστηκε η ταλαιπωρία που υπέστησαν οι ξένοι τουρίστες χθες στο κέντρο της Αθήνας ως αποτέλεσμα των κινητοποιήσεων. Στο μεταξύ, τα κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τον τουρισμό αναμένεται να συζητηθούν κατά τη σημερινή συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης του ΣΕΤΕ. Στην προηγούμενη συνεδρίαση θα μιλήσει ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας Κυριάκος Μητσοτάκης, ενώ στην απογευματινή συνεδρίαση, αντι του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, έχει προγραμματιστεί να μιλήσει ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Γιάννης Δραγασάκης, παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου.

Προτάσεις για την ενίσχυση του πολιτιστικού τουρισμού

Προτάσεις για την αξιοποίηση των πολιτιστικών και θρησκευτικών πόρων της χώρας, που μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό κεφάλαιο του εγχώριου τουριστικού προϊόντος και της ανταγωνιστικότητας τους σε διεθνές επίπεδο, περιλαμβάνει η έκθεση του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών. Σύμφωνα με την έκθεση, η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος μειώθηκε σε σχέση με προηγούμενα χρόνια, συνολικά. Σε σχέση με ορισμένες ανταγωνίστριες χώρες, όπως η Πορτογαλία και η Ιταλία, βρίσκεται σε χαμηλότερες θέσεις, αν και ξεπερνά άλλες χώρες, όπως η Αίγυπτος και η Τουρκία. Πιο συγκεκριμένα, στον πυλώνα που αναφέρεται στους πολιτιστικούς πόρους, η Ελλάδα βρίσκεται αρκετά πίσω από τους ανταγωνιστές της, παρότι είναι ψηλά στην κατάταξη για τα Μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ο επι-

πλουτισμός του τουριστικού προϊόντος αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την ανταγωνιστικότητά του σε διεθνές επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο, το εθνικό τουριστικό προϊόν θα πρέπει να αναδιαμορφωθεί και από το μοντέλο «ήλιος και θάλασσα» να αρχίσει να ικανοποιεί ένα ευρύτερο σύνολο αναγκών. Κατά την έκθεση, εφόσον ο ανταγωνισμός στο επίπεδο των τιμών είναι δύσκολο να επιτευχθεί, έχοντας ως αντιπάλους την Τουρκία, την Αίγυπτο, την Πορτογαλία, η στρατηγική σε ένα ποιοτικότερο και πιο σύνθετο προϊόν είναι σκόπιμη. Σε αυτήν την κατεύθυνση μπορεί να συμβάλουν ο πολιτιστικός τουρισμός και οι επιμέρους μορφές του, ο αστικός, ο θρησκευτικός κ.λπ. Η περίπτωση του Μουσείου της Ακρόπολης ανέδειξε τη δυναμική που υφίσταται στον τομέα του πολιτιστικού τουρισμού και ως προς τον εισερχόμενο αλλά και τον εσωτερικό τουρισμό.

Μείωση ανέργων κατά 98.000 με μοχλό τον τουριστικό κλάδο

Ενίσχυση απασχόλησης τον Απρίλιο, με την έναρξη της τουριστικής περιόδου

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Τις 970.328 έφτασαν οι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ άνεργοι τον Απρίλιο, ανεξάρτητα από το εάν δηλώνουν ότι αναζητούν εργασία ή όχι, αριθμός που εμφανίζεται μειωμένος κατά 22.318 άτομα σε σχέση με τον ίδιο μήνα, ένα χρόνο πριν, και κατά 97.965 άτομα σε σχέση με τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους.

Η έναρξη της θερινής τουριστικής περιόδου αλλά και τα προγράμματα κοινωφελούς εργασίας που «τρέχουν» έδωσαν ώθηση στην αγορά εργασίας, η οποία το τελευταίο διάστημα εμφανίζει μικρά σημάδια ανάκαμψης, όπως φαίνεται και από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και του συστήματος «Εργάνη».

Όπως επισημαίνουν οι ειδικοί, πρόκειται για αύξηση της εποχικής απασχόλησης, η οποία συμβάλλει σημαντικά κάθε χρόνο τέτοια εποχή στη μείωση των εγγεγραμμένων ανέργων του Οργανισμού.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και οι επιδοτούμενοι άνεργοι μειώθηκαν κατά 25.341 μέσα σε ένα μήνα, με αποτέλεσμα πλέον, σχεδόν ένας στους 8 ανέργους να λαμβάνουν το σημαντικό χαμηλό επίδομα, ήτοι 116.085 άτομα τον Απρίλιο, έναντι 141.426 τον Μάρτιο. Ακόμη κι έτσι, βέβαια, ο αριθμός των ανέργων παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα που δεν αφήνουν περιθώρια εφσυσκαμοσύ.

Αργή αποκλιμάκωση

Όπως προκύπτει, άλλωστε, από τις παραδοχές του μεσοπρόθεσμου προγράμματος που ψηφίστηκε την Πέμπτη από τη Βουλή, η απασχόληση τα επόμενα χρόνια και έως το 2021 θα αυξάνεται με σχετικά χαμηλό ρυθμό κι έτσι η ανεργία θα μειωθεί σταδιακά έως το 16,3% το 2021, σε εθνικολογιστική βάση. Αναλυτικά, για το 2017 το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να κλείσει στο 21% και να αποκλιμακωθεί στο 19,8% το 2018, στο 18,3% το 2019, στο 17,1% το 2020 και στο 16,3% το 2021, ενώ

Μειώθηκαν κατά 98.000 οι άνεργοι σε ένα μήνα

	ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΠΟΥ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΛΟΙΠΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ
Μάρτιος	918.181	150.112	141.426
Απρίλιος 2017	865.209	105.119	116.085
	-52.972 (-5,8%)	-44.993 (-30%)	-25.341 (-18%)
	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ
Ανδρες	327.275 37,83%	41.610 39,58%	57.331 49,39%
Γυναίκες	537.934 62,17%	63.509 60,42%	58.754 50,61%
15-19 ετών	6.111 0,71%	1.084 1,03%	120 0,10%
20-24	55.486 6,41%	5.162 4,91%	8.318 7,17%
25-29	102.012 11,79%	9.387 8,93%	18.321 15,78%
30-44	344.094 39,77%	37.388 35,57%	55.154 47,51%
45-54	204.041 23,58%	25.268 24,04%	24.001 20,68%
55-64	136.314 15,76%	22.163 21,08%	9.655 8,32%
65 +	17.151 1,98%	4.667 4,44%	516 0,44%

ΠΗΓΗ: ΟΑΕΔ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Σε υψηλά επίπεδα διατηρείται ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων, που κατά τον Απρίλιο ανήλθε σε 529.457.

η αύξηση της απασχόλησης από 1,4% το τρέχον έτος, θα ανέβει 1,7% και 1,8% τα έτη 2018 και 2019 αντίστοιχα, για να πέσει εκ νέου στο 1,4% το 2020 και να προσγειωθεί στο 1% το 2021.

Για τον Απρίλιο τα επίσημα στοιχεία του ΟΑΕΔ δείχνουν πως από τους συνολικά 970.328 εγγεγραμμένους ανέργους, οι 865.209 εμφανίζονται να αναζητούν εργασία και οι 105.119 όχι. Ο αντίστοιχος αριθμός των εγγεγρα-

μένων ανέργων τον Απρίλιο του 2016 ήταν 992.646, με τους «αναζητούντες» να ανέρχονται σε 865.209 άτομα, και οι «μη αναζητούντες» σε 105.119.

Σταθερά σε υψηλά επίπεδα διατηρείται ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων, που κατά τον Απρίλιο ανήλθε σε 529.457, ή 54,56% του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων. Ακόμη και από το υποσύνολο των επιδοτούμενων και όσων δηλώνουν ότι αναζητούν εργασία, οι 496.349 (ποσοστό 57,37%) είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα ίσο ή και περισσότερο των 12 μηνών και 368.860 (ποσοστό 42,63%) για διάστημα μικρότερο των 12 μηνών.

Γυναίκες, η πλειονότητα

Από τα υπόλοιπα στοιχεία προκύπτει ότι οι γυναίκες που έχουν βρεθεί

χωρίς δουλειά είναι συντριπτικά περισσότερες από τους άνδρες, καθώς ανέρχονται σε 601.443 άτομα ή 61,98% του συνόλου. Η πλειονότητα των ανέργων, δηλαδή 381.482 άτομα ή 39,31% προέρχεται από την ηλικιακή ομάδα μεταξύ 30-44 ετών. Ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο, σχεδόν οι μισοί και συγκεκριμένα το 46,49% που αντιστοιχεί σε 451.178 άτομα είναι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Από το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων, οι 80.805 (ποσοστό 69,61%) προέρχονται από κοινές επιχειρήσεις, 4.804 (ποσοστό 4,14%) είναι οικοδόμοι, 25.487 (ποσοστό 21,96%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελματιών, 4.680 (ποσοστό 4,03%) είναι εποχικοί λοιποί (προέρχονται κυρίως από αγροτικά επαγγέλματα) και 259 (ποσοστό 0,22%) είναι εκπαιδευτικοί.

Μόνο μέσω τραπεζών η πληρωμή μισθών στον ιδιωτικό τομέα

Υποχρεωτικά μέσω τραπεζικών λογαριασμών θα γίνεται από 1η Ιουνίου η πληρωμή των αποδοχών των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό προβλέπει κοινή υπουργική απόφαση που συνυπογράφουν ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλώτος και η υπουργός Εργασίας Εφη Αχτσιόγλου.

Σύμφωνα με την απόφαση, η καταβολή των αποδοχών στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πλε-

Ο νόμος προβλέπει πρόστιμο για καθεμία παράβαση από 300 έως και 50.000 ευρώ με αιτιολογημένη πράξη.

σθωτών υπηρεσιών κατατίθενται από τους εργοδότες μέσω τραπεζικού λογαριασμού και μεταφέρονται αντιστοίχως και αποδίδονται από την οικεία τράπεζα στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών, των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και του

Δημοσίου. Για τον σκοπό αυτό κάθε υπόχρεος εργοδότης θα πρέπει να υπογράψει σχετική σύμβαση με τράπεζα που θα επιλέξει.

Κυρώσεις

Με την υπουργική απόφαση ξε-

καθαρίζεται ότι σε εργοδότες που τυχόν παραβούν την υποχρέωση καταβολής των αποδοχών των εργαζομένων αποκλειστικά σε τραπεζικό λογαριασμό τους, θα επιβάλλονται κυρώσεις από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας. Αρχικά προβλέπεται εύλογη προθεσμία για συμμόρφωση προς τις διατάξεις είτε λαμβάνονται άμεσα διοικητικά μέτρα και επιβάλλονται κυρώσεις. Ο νόμος προβλέπει πρόστιμο για καθεμία παράβαση από 300 έως και 50.000 ευρώ με αιτιολογημένη πράξη.

Σύμφωνα με το υπουργείο Εργασίας, η καταβολή των αποδοχών των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα αποκλειστικά στους τραπεζικούς λογαριασμούς τους θα περιορίσει φαινόμενα μη καταβολής αποδοχών, δίνοντας τη δυνατότητα για πιο αποτελεσματικό έλεγχο και καταπολέμηση της παραβατικότητας στην αγορά εργασίας.

Να σημειωθεί δε, ότι ανάλογη διάταξη που ψηφίστηκε με τον νόμο Κατρούγκαλου το 2017, υπήρχε σε νόμο Λοβέρδου - Κουτρουμάνη του 2010, όμως ποτέ δεν υπεγράφη η αναγκαία υπουργική απόφαση που θα την έθετε σε εφαρμογή.

Οι προϋποθέσεις για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης

Οδηγίες και διευκρινίσεις σχετικά με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης σε τακτικούς και μετακλιπτούς υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου και της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ιερείς και υπαλλήλους των εκκλησιών, καθώς και στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωματίων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος παρέχει απόφαση που υπογράφει ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Γιώργος Χουλιαράκης.

Η απόφαση περιγράφει το δικαίωμα στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης από την 1η Ιανουαρίου 2017 και μετά για κύρια σύνταξη ή/και επικουρική ή/και για ασθένεια σε είδος και σε χρήμα. Ειδικότερα, η υπουργική απόφαση θέτει ως προϋποθέσεις για την υπαγωγή στην προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης τις εξής:

α) Έχει πραγματοποιήσει στην υποχρεωτική ασφάλιση τουλάχιστον 5 έτη ή 1.500 ημέρες, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα έτος ή 300 ημέρες εντός της τελευταίας πριν από την υποβολή της αίτησης πενταετίας και υποβάλλει τη σχετική αίτηση του μέσα σε προθεσμία 12 μηνών από την τελευταία ασφαλισή του. Ή έχει πραγματοποιήσει οποτεδήποτε στην υποχρεωτική ασφαλισή 10 έτη ή 3.000 ημέρες ασφάλισης, ανεξάρτητα από τον χρόνο υποβολής της αίτησης για προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης.

β) Έχει διακόψει ή διακόπτει καθ' οιονδήποτε τρόπο (π.χ. παραιτήση, λύση σύμβασης, διαγραφή από τη ΔΟΥ, διαγραφή από τον οικείο επαγγελματικό σύλλογο, προκειμένου για δημοσίους υπαλλήλους λύση της υπαλληλικής σχέσης και για στρατιωτικούς αποστρατεία) την υποχρεωτική ασφαλισή στον ΕΦΚΑ.

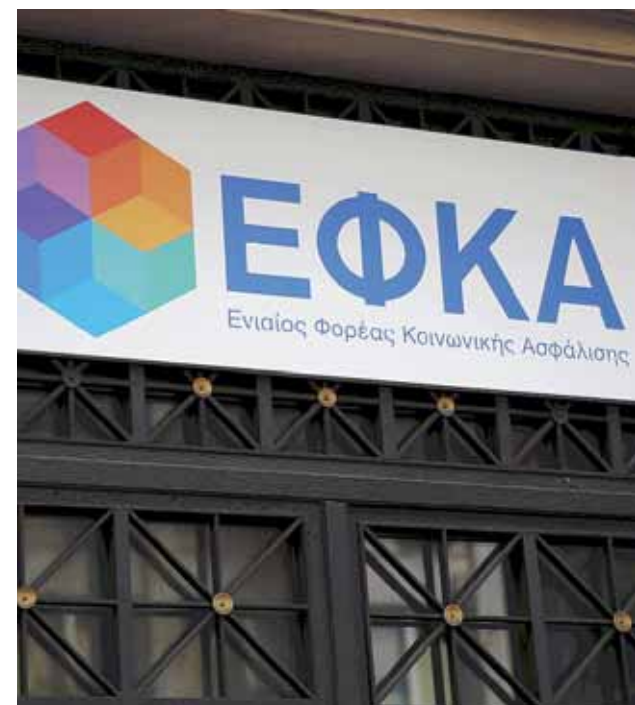
γ) Κατά την υποβολή της αίτησης ο ασφαλισμένος δεν είναι ανάπηρος.

δ) Ειδικά οι αυτοαπασχολούμενοι και οι ασφαλισμένοι του πρώην ΟΓΑ δεν έχουν οφειλή από οποιαδήποτε αιτία προς τον ασφαλιστικό φορέα ή, σε περίπτωση οφειλής, να έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης.

Για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης καταβάλλεται μηνιαία εισφορά ως εξής:

α) Οι μισθωτοί καταβάλλουν το σύνολο της ασφαλιστικής εισφοράς εργαζόμενου-εργοδότη στο ύψος που έχει διαμορφωθεί και ισχύει κατά τον χρόνο υπαγωγής στην προαιρετική ασφαλισή. Το ποσοστό υπολογίζεται επί του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές κατά το τελευταίο 12μηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης.

β) Οι αυτοαπασχολούμενοι καταβάλλουν το ποσοστό εισφοράς που προβλέπεται για τους ασφαλισμένους που έχουν συμπληρώσει πέντε έτη ασφάλισης. Η μηνιαία εισφορά υπολογίζεται επί του μέσου όρου του εισοδήματος επί του οποίου καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από τη διακοπή της υποχρεωτικής ασφάλισης, αναπροσαρμοζόμενων κατά τον παρακάτω τρόπο: για το διάστημα έως και το 2020 κατά τη μεταβολή του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) και για το διάστημα από το 2021 και εφεξής με βάση τον δείκτη μεταβολής μισθών που υπολογίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ.

Σε ό,τι αφορά τους μισθωτούς, καταβάλλουν το σύνολο της ασφαλιστικής εισφοράς εργαζόμενου-εργοδότη στο ύψος που έχει διαμορφωθεί και ισχύει κατά τον χρόνο υπαγωγής στην προαιρετική ασφαλισή.

MTN BUSINESS COMPLETE

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Σ' ΕΝΑ ΠΑΚΕΤΟ

Το MTN Business Complete δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες σας για απρόσκοπτη Επικοινωνία και πρόσβαση σε προηγμένα εργαλεία Πληροφορικής, με ένα συνολικό μηνιαίο πάγιο.

Διαμορφώστε το δικό σας πακέτο σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησής σας και επωφεληθείτε με δωρεάν υπηρεσίες αλλά και τη μεγαλύτερη έκπτωση.

Επισκεφθείτε το mtnbusinesscomplete.mtn.com.cy και ανακαλύψτε τα οφέλη για την επιχείρησή σας.

Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών: 131 | E-mail: mtnbusiness@mtn.com.cy

Η Ιταλία χαρίζει πύργους και κάστρα για ενίσχυση της τουριστικής βιομηχανίας

Στόχος, η δημιουργία θέσεων εργασίας για ηλικίες έως 40 ετών και η προσέλκυση νέων επενδυτικών κεφαλαίων

Στην προσπάθειά της να συντηρήσει παλιά κτίρια σε ιστορικές περιοχές της ιταλικής περιφέρειας, η Υπηρεσία Κρατικών Ακινήτων χαρίζει 100 μοναστήρια, κάστρα, πέτρινους πύργους, πανδοχεία και σιδηροδρομικούς σταθμούς.

Όποιος, όμως, δεχθεί αυτή τη δελεαστική προσφορά θα πρέπει να αναλάβει το κόστος συντήρησης και ανακαίνισης, με συγκεκριμένες προδιαγραφές για την εκτέλεση των εργασιών. Στα κτίρια προς αξιοποίηση περιλαμβάνονται το Καστέλο ντι Μοντεφιόρε του 13ου αιώνα στην περιφέρεια Μάρκε, το Καστέλο ντι Μπλέρα στην περιφέρεια του Λάτιο και ένα παλιό σχολικό κτίριο στην Απουλία. Τέτοιες φύσεως επενδύσεις μπορούν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας στην Ιταλία, όπου η ανεργία των νέων προσεγγίζει το 40%. Προβλέπεται να προσληφθούν κυρίως άτομα έως 40 ετών. Οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα πρέπει, όμως, να παρουσιάσουν λεπτομερή σχέδια για την ανακαίνιση και τη μετατροπή των παραμελημένων κτιρίων σε ελκυστικούς προορισμούς για τουρίστες.

Η Ιταλία προσπαθεί να μιμηθεί την Ισπανία, η οποία προσελκύει χιλιάδες τουρίστες λόγω του «Δρόμου του Αγίου Ιάκωβου», ο οποίος, διαμέσου πολλών πόλεων της Ευρώπης, καταλήγει στον Καθεδρικό Ναό του Σαντιάγο δε Κομποστέλα

στη Γαλικία της Βορειοδυτικής Ισπανίας, όπου βρίσκονται θαμμένα τα ιερά λείψανα του Αποστόλου Ιακώβου. Η διαδρομή αυτή είναι γνωστή από τον ένατο αιώνα και αναγνωρίστηκε το 1985 από την UNESCO ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Τα περισσότερα από τα 40 ακίνητα που διατίθενται προς επένδυση στην Ιταλία βρίσκονται κοντά σε ιστορικά μονοπάτια ή σε ποδηλατικές διαδρομές. Μία από αυτές τις

Οι αποδέκτες της προσφοράς θα πρέπει να αναλάβουν το κόστος συντήρησης με συγκεκριμένες προδιαγραφές.

διαδρομές είναι η Αππία Οδός, ένας αρχαίος δρόμος (φτιάχτηκε το 321 π.Χ.) που συνδέει το Μπρίντζι στη Νοτιοανατολική Ιταλία με τη Ρώμη. Ακόμα μία ιστορική διαδρομή που βρίσκεται δίπλα σε παλιά ακίνητα είναι η Via Francigena, που ενώνει τη Ρώμη με το Παρίσι. Ο «Δρόμος του Αγίου Βενέδικτου» είναι ακόμη μία προσκυνηματική διαδρομή που περνάει από τα βουνά της Ούμπρια στην Κεντρική Ιταλία.

«Ο τουρισμός δραστηριοποιείται,

που περιλαμβάνει περιπατητικές και ποδηλατικές διαδρομές, έχει μεγάλη απήχηση και θέτει τις κατάλληλες προδιαγραφές για την αξιοποίηση παλαιών, ιστορικών ακινήτων, όπως κάστρα και εγκαταλελειμμένοι σιδηροδρομικοί σταθμοί», σχολιάζει ο Ρομπέρτο Ρέτζι, διευθυντής της Υπηρεσίας Κρατικών Ακινήτων στην Ιταλία. Αν το πρόγραμμα στεφθεί με επιτυχία, τότε η Ρώμη σκοπεύει να διαθέσει ακόμη 100 παλιά ακίνητα για αξιοποίηση το 2018 και άλλα 100 το 2019. «Ελπίζουμε ότι θα συμμετάσχουν νέοι στην ανακαίνιση και στην ανανέωση αυτών των ακινήτων, με παροχές που θα ωφελήσουν τις αγροτικές περιοχές και τον τοπικό τουρισμό», συμπληρώσε ο κ. Ρέτζι.

Η ιταλική κυβέρνηση ελπίζει, επίσης, με αυτή την κίνηση να στρέψει την προσοχή των τουριστών στις περιφέρειες και να βοηθήσει στην αποσυμφόρηση κλασικών προορισμών, όπως η Βενετία, η Φλωρεντία και η Ρώμη. Ακόμα μία πρωτοβουλία της ιταλικής κυβέρνησης, στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου τουρισμού, είναι η διάθεση φάρων για τη μετατροπή τους σε ξενοδοχεία μουσικής, εστιατόρια ή μουσεία. Αρκετοί από αυτούς τους φάρους βρίσκονται στις ακτές της Σαρδηνίας ή σε απότομες βουνοπλαγιές με θέα ακτογραμμές της χώρας.

Στα κτίρια που η ιταλική κυβέρνηση δίνει προς αξιοποίηση περιλαμβάνονται το Καστέλο ντι Μοντεφιόρε (φωτ.) του 13ου αιώνα στην περιφέρεια Μάρκε, το Καστέλο ντι Μπλέρα στην περιφέρεια του Λάτιο και ένα παλιό σχολικό κτίριο στην Απουλία.

Επενδύσεις σε ιστορικά ξενοδοχεία

Ο αριθμός των ξενοδοχείων-μελών του δικτύου που λειτουργεί σε ιστορικά κτίρια της Ευρώπης αναμένεται να φθάσει και να ξεπεράσει κατά τη χρονιά που διανύουμε τα 500.

Η πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του δικτύου Βαρβάρρα Αυδή αναφέρει στην «Κ» ότι πρόσφατα εντάχθηκαν 11 νέα μέλη, εκ των οποίων από τρία βρίσκονται στη Γερμανία και στην Ιρλανδία, από δύο στην Ιταλία και από ένα στην Ελλάδα, στη Σουηδία και στο Μαυροβούνιο. Το ελληνικό ξενοδοχείο

Serenissima Boutique Hotel στα Χανιά λειτουργεί σε ένα βενετσιάνικο αρχοντικό του 16ου αιώνα.

Επίσης, το επόμενο χρονικό διάστημα θα αξιολογηθεί η ένταξη περίπου 30 ιστορικών ξενοδοχείων από την αγορά της Ολλανδίας, ενώ θα ενταχθούν και άλλα ξενοδοχεία από τη Γερμανία. Σημειώνεται ότι η κ. Αυδή, που είναι για δεύτερη φορά πρόεδρος του ευρωπαϊκού δικτύου, είναι ιδρύτρια και του ελληνικού δικτύου ιστορικών ξενοδοχείων Yádes Greek Historic Hotels, το οποίο διαθέτει 19 μέλη.

Το ευρωπαϊκό δίκτυο ιδρύθηκε το 1997 ως μη κερδοσκοπικός οργανισμός, με στόχο την προβολή της μοναδικής ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και την αναλίστωση διατήρησή της στο μέλλον.

Σύμφωνα με τις αρχές του δικτύου, κάθε ξενοδόχος του δικτύου είναι ο κύριος κληματοφύλακας της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου, μέσω της μετατροπής του κτίσματος που διαθέτει σε ξενοδοχειακό μονάδα και της ενήμερωσης των επισκεπτών για την ιστορία του.

Η ΕΚΤ προσπαθεί να ξεμπλοκάρει την τραπεζική ένωση

Η τραπεζική ένωση των μελών της Ευρωζώνης δεν ολοκληρώθηκε πέρσοι επιτυχώς, με αποτέλεσμα οι προσπάθειες διαμόρφωσης πλήρους τραπεζικής ένωσης να αποδεικνύονται ανεπαρκείς.

Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξε έκθεση της ΕΚΤ, η οποία παροτρύνει τα κράτη-μέλη να προχωρήσουν στην εκπόνηση σχεδίων που θα επτρέψουν την δημιουργία μιας πλήρους τραπεζικής ένωσης και μιας ενιαίας κεφαλαιαγοράς μεταξύ των χωρών του ενιαίου οικονομικού μπλοκ. Στην τελευταία έκθεση της ΕΚΤ, που σχετίζεται με την αξιολόγηση του διαμοιρασμού κινδύνων των τραπεζών των 19 μελών της Ευρωζώνης, η ΕΚΤ σημειώνει ότι υπάρχουν σημαντικοί παράγοντες που ανέστειλαν την πρόοδο για τη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση των χωρών της Ευρωζώνης, η οποία είχε καταγραφεί τα χρόνια μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση. Αυτό το γεγονός αποδίδεται, σύμφωνα με την έκθεση, «στα διαφορετικά οικονομικά αποτελέσματα των επιμέρους κρατών, στη μειωμένη δυνατότητα αποτροπής των παγκόσμιων κινδύνων και στην πολιτική αβεβαιότητα». Οι δύο καθοριστικοί παράγοντες, όμως, για να καταστούν οι οικονομίες της Ευρωζώνης πιο ανθεκτικές απέναντι σε

Ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ Βίτορ Κονσταντίνο επισημαίνει ότι «η τραπεζική ένωση και η ένωση κεφαλαιαγορών αποτελούν τις δύο πολιτικές πρωτοβουλίες που θα λειτουργήσουν καταλυτικά για τη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση τα επόμενα χρόνια».

ενδεχόμενα οικονομικά σοκ, όπως η οικονομική ύφεση, τα τραπεζικά προβλήματα και η μειωμένη επενδυτική κίνηση, είναι η χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση και ο μεγαλύτερος διαμοιρασμός κινδύνου μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Μετά την κρίση του 2010, η Ευρωζώνη εκπόνησε σχέδια με στόχο να

δημιουργήσει μια τραπεζική ένωση η οποία θα αποβλέπει στην εγγύηση των καταθέσεων και στην εφαρμογή κοινών κανόνων για τις τράπεζες. Ωστόσο, μεγάλη αντίσταση στην ολοκλήρωση του εν λόγω στόχου προέβαλε η Γερμανία, εξαιτίας των πολιτικών της διαφορών με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης.

Σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο της ΕΚΤ Βίτορ Κονσταντίνο, «η τραπεζική ένωση και η ένωση κεφαλαιαγορών αποτελούν τις δύο πολιτικές πρωτοβουλίες που θα λειτουργήσουν καταλυτικά για τη χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση τα επόμενα χρόνια». Η σχετική έκθεση της ΕΚΤ επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι ο επιμερισμός κινδύνων των κρατών-μελών της Ευρωζώνης παραμένει ακόμη χαμηλός, ενώ οι τράπεζες της Ευρωζώνης δεν συμβάλλουν στον επιμερισμό των οικονομικών κινδύνων του χρηματοπιστωτικού κλάδου. Εν τω μεταξύ, ο πρωθυπουργός της Ισπανίας Μαριάνο Ραχόι, σε σχετική πρόταση που απέστειλε στις Βρυξέλλες, αναφέρθηκε στην ανάγκη για περαιτέρω χρηματοπιστωτική ολοκλήρωση εντός της Ευρωζώνης, για τη συλλογικοποίηση του χρέους και για τη δημιουργία κοινού προϋπολογισμού αντιμετώπισης των οικονομικών κινδύνων. Παρότι και ο νέος πρόεδρος της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν έχει εκφράσει την επιθυμία δημιουργίας ενός κοινού προϋπολογισμού εντός της Ευρωζώνης, ο κ. Ραχόι πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα, εκτιμώντας ότι η από κοινού διαχείριση του χρέους αποτελεί βασικό παράγοντα ενίσχυσης της τραπεζικής ένωσης.

Μη συνεργάσιμες τράπεζες για τα «κόκκινα» δάνεια

Οι διοικήσεις ορισμένων τραπεζών της Ευρωζώνης βρίσκονται «σε άρνηση» όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, δήλωσε η κ. Ντανιέλ Νουί, επικεφαλής του μηχανισμού τραπεζικής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. «Σε όλες τις χώρες της Ευρωζώνης υπάρχουν... τράπεζες που δεν τα καταφέρνουν τόσο καλά, είναι όμως προσληπμένες στην αντιμετώπιση των προβλημάτων τους. Επειτα υπάρχουν και άλλες που βρίσκονται σε κάποιου είδους «άρνηση» και θα πρέπει να αλλάξουν ώστε να βελτιωθούν», δήλωσε η κ. Νουί, μιλώντας στη φινλανδική εβδομαδιαία εφημερίδα Talouselama. Απαντούσε σε ερώτηση σχετικά με το αίτημα κρατικής διάσωσης της ιταλικής τράπεζας Monte dei Paschi di Siena και την αποτυχία να εξυγιανθεί ο τραπεζικός τομέας στην Ιταλία και τη Γερμανία. Υπό το βάρος μεγάλου ύψους μη εξυπηρετούμενων δανείων και εξαιτίας της αδυναμίας να ανακεφαλαιοποιηθεί από τις αγορές, η διοίκηση της Monte dei Paschi είχε αναγκαστεί στις 24 Δεκεμβρίου

να ζητήσει κρατική διάσωση από την ιταλική κυβέρνηση. Το κόστος της διάσωσης υπολογίζεται σε τουλάχιστον 8,8 δισ. ευρώ, ωστόσο η κ. Νουί είχε δηλώσει ότι «είναι απαραίτητη» η διεξαγωγή επιπρόσθετων διαπραγματεύσεων για τη Monte dei Paschi σχετικά με τις ζημιές της τράπεζας. Ενα πρόβλημα που θα μπορούσε να αποδειχθεί καθοριστικής σημασίας είναι ότι στα 8,8 δισ. που έχει ζητήσει η Monte dei Paschi περιλαμβάνονται και μελλοντικές απώλειες της τράπεζας από την πώληση μη εξυπηρετούμενων δανείων. Πολλοί αναλυτές επισημαίνουν πως η λεγόμενη «προληπτική ανακεφαλαιοποίηση», που έχει εγκρίνει η ΕΚΤ για τη Monte Paschi, δεν μπορεί να περιλάβει την κάλυψη μελλοντικών ζημιών μιας τράπεζας. Την Τετάρτη, ο πρόεδρος της Monte dei Paschi Αλεσάντρο Φαλσιάι είχε δηλώσει πως παραμένει «πολύ αισιόδοξος» σχετικά με την έγκριση του αιτήματος της τράπεζας.

Υψηλή η κερδοφορία των τραπεζών στις ΗΠΑ, λόγω αύξησης επιτοκίων από Fed

Στα 11 δισ. δολάρια τον χρόνο υπολογίζεται ότι θα φθάσουν τα κέρδη των αμερικανικών τραπεζών, χάρη στις αυξήσεις των επιτοκίων που έχει ήδη αποφασίσει η Federal Reserve.

Ωστόσο, η αλλαγή έχει επηρεάσει μόνον τους δανειολήπτες στις ΗΠΑ, που καταβάλλουν μεγαλύτερες δόσεις εξαιτίας της αύξησης των επιτοκίων, καθώς οι τράπεζες συγκεντρώνουν στα ταμεία τους τα κέρδη χωρίς να κορηνούν καλύτερες αποδόσεις στους καταθέτες. Κι όπως επισημαίνουν πρόην στελέχη του ομίλου Citigroup, οι αμερικανικές τράπεζες έχουν πλεόνασμα καταθέσεων, εν μέρει επειδή έχουν περιορίσει τον δανεισμό. Σχετικό ρεπορτάζ των Financial

Οι τράπεζες συγκεντρώνουν κέρδη, χωρίς να προσφέρουν καλύτερες αποδόσεις στους καταθέτες.

Times αναφέρει ότι στην Bank of America υπάρχουν καταθέσεις αξίας 812 δισ. δολαρίων, που έχουν, όμως, τοκισθεί το πρώτο τρίμηνο του 2017, ακριβώς όσο και στο αμέσως προηγούμενο τρίμηνο, με ένα ισχνό επιτόκιο της τάξης του 0,14%. Ταυτοχρόνως, όμως, η δεύτερη μεγαλύτερη από πλευράς ενεργητικού τράπεζα των ΗΠΑ έχει αυ-

Την πρώτη φορά που η Fed αύξησε τα επιτόκια του δολαρίου, τον Δεκέμβριο του 2015, οι αμερικανικές τράπεζες πείστηκαν να μοιραστούν το κέρδος με τους καταθέτες τους.

ξήσει τα επιτόκια κορηγήσεων, με αποτέλεσμα τα καθαρά έσοδά της από τους τόκους να έχουν φτάσει στα 11,1 δισ. δολάρια στο ίδιο χρονικό διάστημα των πρώτων τριών μηνών του έτους.

Εν ολίγοις, τα έσοδά της από τους τόκους είναι κατά 766 εκατ. δολάρια υψηλότερα από τα αντίστοιχα του προηγούμενου τριμήνου.

Την πρώτη φορά που η Fed αύξησε τα επιτόκια του δολαρίου τον Δεκέμβριο του 2015, οι αμερικανικές τράπεζες πείστηκαν να μοιραστούν το κέρδος με τους καταθέτες τους.

Η βρετανική εφημερίδα επισημαίνει, όμως, ότι τα επιτόκια παρέμειναν σε εξαιρετικά χαμηλά

επίπεδα για παρατεταμένο χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου πολλοί αναλυτές εκφράζουν φόβους ότι αυτή τη φορά οι τράπεζες δεν θα είναι εξίσου συνεπείς.

Δεν θα μπορούν να το κάνουν επ' άπειρον, βέβαια, ενώ παράλληλα οι καταθέτες έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν τις αποταμιεύσεις τους σε λογαριασμούς με υψηλότερη απόδοση.

Ορισμένοι αναλυτές του τραπεζικού κλάδου προβλέπουν πως πολύ περισσότερες καταθέσεις θα στραφούν στο e-banking, στις υπηρεσίες τραπεζικής μέσω Διαδικτύου, που ενδεχομένως θα εξωθήσουν τις τράπεζες να παρέχουν καλύτερες προσφορές στους πελάτες τους.

Ανάρπαστα τα 30ετή ομόλογα της Γαλλίας με προσφορές 31 δις.

Στα 31 δις. ευρώ έφτασαν οι προσφορές στη δημοπρασία 30ετών ομολόγων που εξέδωσε την Τρίτη η Γαλλία με στόχο να αντλήσει 7 δις. ευρώ. Πρόκειται για ομόλογα που θα λήξουν το 2048. Η κυβέρνηση της Γαλλίας είχε εδώ και καιρό ανακοινώσει ότι επικείμετο η δημοπρασία ιδιαιτέρως μακροπρόθεσμου χρέους εντός του έτους. Οπως επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές, η εξαιρετική επιτυχία της δημοπρασίας καταδεικνύει το κλίμα που επικρατεί στην αγορά μετά την εκλογή του Εμανουέλ Μακρόν. Είναι σαφές ότι οι επενδυτές επιδεικνύουν μεγάλο ενδιαφέρον για το γαλλικό χρέος.

Παράλληλα, η Ισπανία συντάσσεται με όσους ζητούν αναμόρφωση της Ευρωζώνης με από κοινού ανάληψη του κινδύνου και των υποχρεώσεων. Ο Ισπανός πρωθυπουργός, Μαριάνο Ραχόι, υπέβαλε στην Κομισιόν πρόταση με την οποία ζητεί την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης και την έκδοση ευρωομολόγων αλλά και έναν προϋπολογισμό που να αποτρέπει νέες κρίσεις και κοινό μηχανισμό προστασίας των ανέργων. Στο πλαίσιο της πρότασης της προς την Κομισιόν, η ισπανική κυβέρνηση τονίζει πως η αρχιτεκτονική της Ευρωζώ-

νης απεδείχθη ευάλωτη στα οικονομικά σοκ, ενώ το γεγονός ότι δεν διαθέτει τους αναγκαίους μηχανισμούς ώστε να μπορεί να απορροφή τους κραδασμούς μιας κρίσης, είχε ως αποτέλεσμα «να εκτιναχθεί στα ύψη η ανεργία σε όσες χώρες επλήγησαν ιδιαίτερα από την κρίση».

Ετσι, η Μαδρίτη προτείνει να εφαρμοστούν άμεσα όσες μεταρρυθμίσεις έχουν ήδη συμφωνηθεί σε ό,τι αφορά τη νομισματική ένωση, δηλαδή ένας ενιαίος μηχανισμός εκκαθάρισης τραπεζών και ένα κοινό σύστημα ασφάλισης καταθέσεων. Παράλληλα, όμως, προτείνει να εναρμονιστούν οι κανόνες του τραπεζικού συστήματος ώστε να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ζητεί να θεσπιστεί ένας κοινός προϋπολογισμός της Ευρωζώνης που θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως «εργαλείο σταθεροποίησης» χωρίς, ωστόσο, να ανάγεται σε «μόνιο εργαλείο μεταφοράς πόρων». Ο κοινός αυτός προϋπολογισμός θα διοχετευθεί αρχικά μέσω ενός μηχανισμού επενδύσεων και αργότερα μέσω ενός κοινού προγράμματος ασφάλισης έναντι ενδεχόμενου ανεργίας το οποίο θα συμπληρώνει τα εθνικά επιδόματα ανεργίας.

Εκρηκτικό κοκτέιλ στις πλούσιες οικονομίες του G7

Οι υποτονικές επενδύσεις συγκρατούν την αύξηση της παραγωγικότητας, με επιπτώσεις στην ανάπτυξη και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών του ανεπτυγμένου κόσμου, σύμφωνα με έρευνα του ΟΟΣΑ. Παράλληλα, η μερική απασχόληση έχει επεκταθεί στις χώρες του G7, με επιπτώσεις στο πραγματικό εισόδημα μιας μεγάλης μερίδας του πληθυσμού. Υποτονικές επενδύσεις, χαμηλή παραγωγικότητα και αύξηση της μερικής απασχόλησης είναι όλα κομμάτια ενός «παζλ» που έχει απογοητεύσει τους πολίτες του G7, στους οποίους είχαν υποσχεθεί μεγαλύτερη ανάπτυξη και ευημερία. Ο ΟΟΣΑ προειδοποιεί ότι εξασθενεί η σχέση παραγωγικότητας με τα πραγματικά εισοδήματα των εργαζομένων. Δηλαδή μια αύξηση της παραγωγικότητας δεν οδηγεί, απαραίτητα, σε ενίσχυση των πραγματικών μισθών, προκαλώντας τώπου του ποσοστού εργασίας στο εθνικό εισόδημα. Ο ΟΟΣΑ τονίζει πως οι εξελίξεις αυτές λαμβάνουν χώρα αρκετά χρόνια πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-09. Όμως, η γενικευμένη επιβράδυνση των ρυθμών αύξησης της παραγωγικότητας είναι, επίσης, συνέπεια της υποχώρησης των επενδύσεων μηχανολογικού εξοπλισμού μετά την κρίση του 2007-09. Οι τάσεις αυτές έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην εργατική αλλά και μεσαία τάξη της Δύσης. Κάτι που αντανακλάται στην άνοδο του λαϊκισμού που παρατηρείται τα τελευταία χρό-

νια, επισημαίνουν πολιτικοί και οικονομικοί αναλυτές. Η άνοδος της απασχόλησης εάν ληφθεί υπόψη σε μεμονωμένη βάση, δεν αντικατοπτρίζει την πραγματική κατάσταση στην αγορά εργασίας. Ο ΟΟΣΑ καταλήγει στο συμπέρασμα πως υπάρχει μεγάλη αύξηση της μερικής απασχόλησης, ένα φαινόμενο που «κτυπά» περισσότερο τις θέσεις εργασίας με χαμηλή παραγωγικότητα που δεν απαιτούν μεγάλες δεξιότητες. Κατά συνέπεια, η όποια ενίσχυση της απασχόλησης είναι παραπλανητική, καθώς δεν αφορά πάντα θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Με άλλα λόγια, η ενίσχυση της απασχόλησης σε συνδυασμό με τη μείωση του μέσου όρου των ωρών εργασίας ανά άτομο οδηγούν στο συμπέρασμα πως έχει αυξηθεί η μερική απασχόληση. Πρόσφατα, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) είχε υπογραμμίσει πως το 75% όλων των εργαζομένων, σε παγκόσμια κλίμακα, απασχολείται με συμβάσεις προσωρινής ή μερικής απασχόλησης.

Υψηλότερη παραγωγικότητα της εργασίας εμφανίζουν οι ΗΠΑ, όπου το ΑΕΠ ανά εργατοώρα υπολογίζεται στα 68,3 δολάρια. Ακολουθεί η Γαλλία με παραγωγικότητα εργασίας στα 67,6 δολάρια και η Γερμανία στα 66,6 δολάρια. Η Ιαπωνία, όπου η παραγωγικότητα της εργασίας περιορίζεται στα 45,5 δολάρια, βρίσκεται στη χαμηλότερη θέση μεταξύ των χωρών του G7, όπου ο μέσος όρος φθάνει τα 51,1 δολάρια.

Οι Βρετανοί αισθάνονται στις τσέπες τους το Brexit

Το Brexit έχει αρχίσει να πλήττει οικονομικά των Βρετανών, λίγες εβδομάδες πριν από τις εκλογές, καθώς η άνοδος του πληθωρισμού οδηγεί σε αύξηση του κόστους διαβίωσης τη στιγμή που οι πραγματικοί μισθοί μειώθηκαν για πρώτη φορά από το 2014. Η άνοδος του πληθωρισμού στο 2,7% τον Μάιο, το υψηλότερο επίπεδο από τον Σεπτέμβριο του 2013, αποτελεί δοκιμασία για τα βρετανικά νοικοκυριά με αποτέλεσμα τα διαθέσιμα μετρητά τους να μειωθούν με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων δύομισι ετών, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας IHS Markit. Ηδη υπάρχουν σημάδια πως ορισμένα νοικοκυριά καταφεύγουν σε νέο δανεισμό προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα οικονομικά προβλήματα. Η κατάσταση γίνεται ακόμη δυσκολότερη εξαιτίας της πρώτης μείωσης των πραγματικών μισθών, τον Μάιο, από το 2014. Οι

ονομαστικοί μισθοί αυξήθηκαν το πρώτο τρίμηνο με ρυθμό 2,1%, ωστόσο αν υπολογιστεί και ο πληθωρισμός την ίδια περίοδο, τότε οι πραγματικοί μισθοί μειώθηκαν κατά 0,2%. Πρόκειται για την πρώτη πτώση των πραγματικών μισθών στη Βρετανία από το τρίτο τρίμηνο του 2014. Μάλιστα η ονομαστική αύξηση 2,1% του πρώτου τριμήνου είναι η χαμηλότερη που καταγράφεται από το τρίτο τρίμηνο του 2016, παρά το γεγονός πως η ανεργία στη Βρετανία έχει υποχωρήσει στο χαμηλότερο επίπεδο από το 1975. «Δύσκολα μπορώ να φανταστώ από πού θα προέλθει η ανάκαμψη των μισθών στη Βρετανία», σχολίασε ο Μάρτιν Μπέκ, οικονομολόγος της εταιρείας συμβούλων Oxford Economics. Τα πραγματικά εισοδήματα στη Βρετανία είναι σήμερα χαμηλότερα απ' ό,τι ήταν πριν από δέκα χρόνια.

Η αβεβαιότητα παγκοσμίως δεν πτοεί τους εκατομμυριούχους

Μπορούν πλέον να διαχειριστούν την περιουσία τους με ελάχιστες απώλειες

Σε ένα ευμετάβλητο πολιτικοοικονομικό περιβάλλον, οι πλουσιότεροι άνθρωποι παγκοσμίως θεωρούν ότι μπορούν να διαχειριστούν την περιουσία τους με ελάχιστες ή και με μηδενικές απώλειες, παρότι είναι ανήσυχτοι για τους κινδύνους που ελλοχεύουν.

Σε αυτό το πόρισμα καταλήγει έρευνα της UBS Wealth Management, η οποία βασίζεται σε 2.842 εκατομμυριούχους από επτά χώρες, με επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δολαρίων.

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα του ελβετικού τραπεζικού ομίλου δηλώνουν αφενός πολύ προβληματισμένοι για το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αφετέρου δείχνουν ότι διαθέτουν αυτοπεποίθηση σε ό,τι αφορά την ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν τις όποιες δυσκολίες, όπως αναφέρεται από το Reuters.

Από την έρευνα της UBS προκύπτει ότι το 82% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι διανύουμε την πιο απρόβλεπτη περίοδο στην ιστορία. Πάνω από το ένα τέταρτο των 2.842 εκατομμυριούχων ερωτηθέντων επανεξετάζει το χαρτοφυλάκιο με τις επενδύσεις του. Περίπου οι μισοί σκοπεύουν να το κάνουν, αλλά δεν το έχουν πράξει ακόμη. Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι πάνω από τα τρία τέταρτα (77%) των εκατομμυριούχων που απάντησαν στις ερωτήσεις της UBS θεωρούν ότι «μπορούν να αξιολογήσουν με ακρίβεια τον χρηματοπιστωτικό κίνδυνο από γεγονότα που προκαλούν αβεβαιότητα». Το 51% αναμένει βελτίωση της οικονομικής κατάστασής του το επόμενο 12μηνο, αντί του 13% που εκτιμά πως θα υπάρξει επιδείνωση. Πάνω από τους μισούς (57%) εκ των 2.842 εκατομμυριούχων δηλώνουν αισιόδοξοι για την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων τους, ενώ μόνο 11% είναι απαισιόδοξοι.

«Οι περισσότεροι εκατομμυριούχοι έχουν την πεποίθηση ότι θα ξεπεράσουν την υψηλή μεταβλητότητα που προκαλείται από την αβεβαιότητα, χωρίς την παραμικρή απώλεια», αναφέρεται στην έκθεση της UBS. «Οι οικονομικοί και χρηματοπιστωτικοί κίνδυνοι τους ανησυχούν και έχουν ισχυρές αμφιβολίες για το παγκόσμιο επιχειρηματικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Εν τούτοις, πορεύονται ολισθακά με αυτοπεποίθηση στο μέλλον», αναφέρει η UBS. Και όμως, επισημαίνει ο ελβετικός τραπεζικός όμιλος, το 75% των συμμετεχόντων στην έκθεση κρίνει πως το ρευστό είναι η ασφαλέστερη επιλογή, «παρά το ότι αναμένεται να παρουσιάσει χαμηλότερες αποδόσεις σε σχέση με άλλες επενδυτικές επι-

Στο Μόντε Κάρλο δένουν τα πανάκριβα σκάφη τους μερικοί από τους πλουσιότερους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο, οι οποίοι διατηρούν ισχυρές επιφυλάξεις για το παγκόσμιο επιχειρηματικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα. Παρ' όλα αυτά, βλέπουν με αυτοπεποίθηση το μέλλον.

Οι ηλικιακά νεότεροι εκατομμυριούχοι τείνουν να είναι πιο συντηρητικοί στις επενδυτικές επιλογές τους από τους μεγαλύτερους.

λογές, λόγω της αύξησης του πληθωρισμού».

Ενα ακόμη ενδιαφέρον συμπέρασμα από την έρευνα της UBS είναι ότι οι ηλικιακά νεότεροι εκατομμυριούχοι τείνουν να είναι πιο συντηρητικοί στις επενδυτικές επιλογές τους από τους μεγαλύ-

τερους. Οι περιουσίες των πιο εύπορων στον ανεπτυγμένο κόσμο έχουν αυξηθεί αρκετά μετά τη δεκαετία του 1980. Σειρά μελετών που έχουν γίνει από ερευνητικά κέντρα, οικονομικά ινστιτούτα και διεθνείς οργανισμούς αποδεικνύουν ότι έχει διευρυνθεί η εισοδηματική ανισότητα, με την ενίσχυση των πλουσιότερων και την αποδυνάμωση των οικονομικά ασθενέστερων, αλλά και της ευρύτερης μεσαίας τάξης. Η εισοδηματική ανισότητα έχει ενταθεί μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση, επειδή μειώθηκε, παράλληλα, το πραγματικό εισόδημα της μεσαίας τάξης.

Μία από τις πιο χαρακτηριστικές έρευνες είναι αυτή του ΟΟΣΑ, βάσει της οποίας το 10% των πλου-

σιότερων στις 20 χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου έχει 9,6 φορές υψηλότερα εισοδήματα από το φτωχότερο 10%.

Το πλουσιότερο 10% κρατάει στα χέρια του το 50% όλου του πλούτου στον ανεπτυγμένο κόσμο. Το επόμενο 50% κρατάει σχεδόν όλο το υπόλοιπο του πλούτου, και το 40% των νοικοκυριών με τη χαμηλότερη οικονομική επιφάνεια κατέχει το 3% που απομένει από τον πλούτο στον ανεπτυγμένο κόσμο.

Παρά τις αντιζοές συνθήκες των τελευταίων ετών, μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση χρέους, οι πιο εύποροι του κόσμου διατήρησαν τις περιουσίες τους αμετάβλητες ή τις ενίσχυσαν.

Ανάπτυξη για πέμπτο τρίμηνο στην Ιαπωνία

Η ιαπωνική οικονομία αναπτύχθηκε με ρυθμό 2,2% το πρώτο τρίμηνο του 2017 επιτυγχάνοντας την υψηλότερη ανάπτυξη εδώ και ένα έτος. Ακόμη σημαντικότερο είναι πως ήταν το πέμπτο συνεχόμενο τρίμηνο με ανάπτυξη, επίδοση που είναι η καλύτερη της τελευταίας δεκαετίας.

Η αγορά είχε προβλέψει ρυθμό ανάπτυξης 1,7% το πρώτο τρίμηνο,

Η ενίσχυση των εξαγωγών και της κατανάλωσης έφερε ανάπτυξη 2,2% το πρώτο τρίμηνο φέτος.

ωστόσο η ενίσχυση των εξαγωγών αλλά και της εσωτερικής κατανάλωσης είχε ως αποτέλεσμα την επίτευξη ρυθμού ανάπτυξης 2,2%. Το 2006 είχε καταγραφεί ανάπτυξη για έξι συνεχόμενα τρίμηνα την εποχή που η Τράπεζα της Ιαπωνίας (BoJ) ολοκλήρωνε το προηγούμενο πρό-

Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,1% ενώ η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία συνεισφέρει περίπου το 60% του ΑΕΠ, ενισχύθηκε κατά 0,4%.

γραμμα ποσοτικών χαλάρωσης. «Η οικονομία αναπτύσσεται με καλό ρυθμό χάρη τόσο στην εσωτερική όσο και στην εξωτερική ζήτηση», σχολίασε ο Κιοχέι Μορίτα, επικεφαλής οικονομολόγος της Credit Agricole. «Η καταναλωτική δαπάνη παραμένει σχετικά αδύναμη και έχει

περιθώριο βελτίωσης. Όμως η οικονομία πέρασε την τάξη, τόσο εξετάζοντας τον ρυθμό ανάπτυξης όσο και εξετάζοντας την ποιότητα της ανάπτυξης», πρόσθεσε. Τα θετικά στοιχεία θα ενθαρρύνουν τους Ιάπωνες κεντρικούς τραπεζίτες που ελπίζουν πως πλέον η ιαπωνική οι-

κονομία έχει συγκεντρώσει αρκετή ορμή ώστε να οδηγήσει ανοδικά τον πληθωρισμό προς τον στόχο του 2%.

Η ιαπωνική οικονομία δείχνει και πάλι σημάδια ζωής, με τις εξαγωγές και τη βιομηχανική παραγωγή να ευνοούνται από την άνοδο της εξωτερικής ζήτησης. Ο πληθωρισμός βέβαια μόλις και μετά βίας αυξήθηκε διότι οι ιαπωνικές εταιρείες δεν αυξάνουν τους μισθούς, πάζοντας με αυτό τον τρόπο την Τράπεζα της Ιαπωνίας να συνεχίσει το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης ώστε να ενισχύσει την οικονομία. Η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία συνεισφέρει περίπου το 60% του ΑΕΠ, αυξήθηκε κατά 0,4% το πρώτο τρίμηνο χάρη στην ισχυρή ζήτηση για κινητά τηλέφωνα και είδη ρουχισμού. Ωστόσο οι ονομαστικοί μισθοί μειώθηκαν κατά 0,2%. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,1%, συνεισφέροντας 0,1% στο ΑΕΠ, σημάδι πως η ανάκαμψη των ασιατικών και ευρωπαϊκών οικονομιών υποστηρίζει την ανάκαμψη της ιαπωνικής οικονομίας.

Στο 1/10 του Λονδίνου οι τιμές των εμπορικών ακινήτων στην Αθήνα

Στα 133 ευρώ το κόστος στην Κωνσταντινούπολη, ενώ στα Τίρανα δεν ξεπερνάει τα 40 ευρώ

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε τροχιά ανάκαμψης εισέρχονται οι τιμές ενοικίασης καταστημάτων στους δημοφιλέστερους εμπορικούς δρόμους της Αθήνας, τάση η οποία προβλέπεται να ενισχυθεί τους επόμενους μήνες, καθώς αποκαθίσταται σταδιακά η οικονομική σταθερότητα.

Ως εκ τούτου, ενισχύεται και η κατάταξη της Αθήνας σε σχέση με άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Colliers International, με το πέρας του 2016, η μέση τιμή ενοικίασης καταστημάτων στην Αθήνα (δημοφιλέστερες εμπορικές οδοί) είχε ανέλθει σε 130 ευρώ/τ.μ. σε μηνιαία βάση.

Πρόκειται για μέγεθος ανάλογο της Κωνσταντινούπολης, όπου το κόστος ανέρχεται σε 133 ευρώ/τ.μ. και υψηλότερο σε σχέση με τις υπόλοιπες βαλκανικές πόλεις. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται ότι το κόστος ενοικίασης ενός εμπορικού καταστήματος στο Βελιγράδι (Σερβία) ανέρχεται σε 100 ευρώ/τ.μ., ενώ στη Σόφια της Βουλγαρίας το σχετικό κόστος δεν ξεπερνά τα 53 ευρώ/τ.μ. Στα Τίρανα της γειτονικής Αλβανίας, το μέσο ενοίκιο είναι ακόμα χαμηλότερο, καθώς δεν ξεπερνά τα 40 ευρώ/τ.μ. Στον αντίποδα, στο Λονδίνο το κόστος είναι πολλαπλάσιο, ξεπερνώντας

τα 1.560 ευρώ/τ.μ., ενώ στο Μιλάνο της Ιταλίας το μηνιαίο ενοίκιο αγγίζει τα 1.050 ευρώ/τ.μ. Σε άλλες πόλεις του ευρωπαϊκού Νότου, στη Λισαβόνα το κόστος είναι 85 ευρώ/τ.μ., ενώ στη Μαδρίτη αγγίζει τα 240 ευρώ/τ.μ.

Μάλιστα, αν ληφθεί υπ' όψιν μόνο η οδός Ερμού, που είναι και ο ακριβότερος δρόμος στην Ελλάδα, η εικόνα είναι ακόμα καλύτερη. Σύμφωνα με στοιχεία φορέων της αγοράς, στην Ερμού το μέσο μηνιαίο κόστος ενοικίασης

Στην Ερμού, το μέσο μηνιαίο κόστος ενοικίασης ανέρχεται σήμερα σε 210 ευρώ/τ.μ.

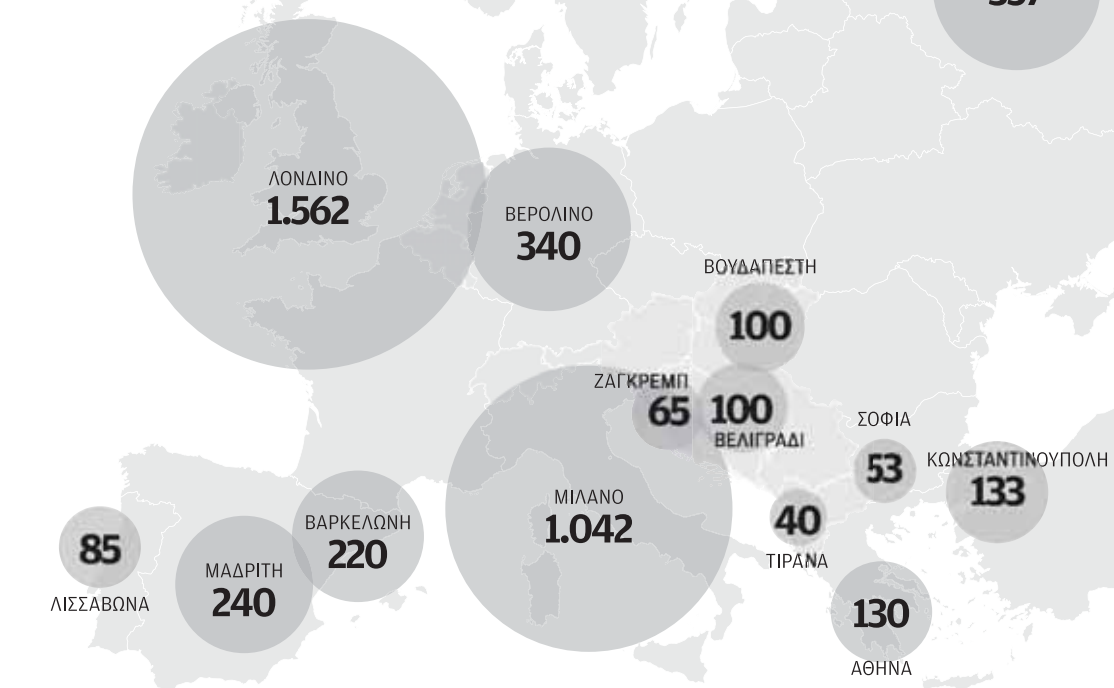
ανέρχεται σήμερα σε 210 ευρώ/τ.μ., καταγράφοντας άνοδο 7,7%, κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους. Υπενθυμίζεται ότι στο απόγειο της αγοράς, τα ενοίκια των καταστημάτων στην Ερμού είχαν βρεθεί στο επίπεδο των 360 ευρώ/τ.μ., κατατάσσοντας την σε έναν από τους δέκα ακριβότερους εμπορικούς δρόμους παγκοσμίως. Σήμερα, μετά και την τελευταία αυτή άνοδο, η Ερμού βρίσκεται στην 25η θέση (στοιχεία ετήσιας

έρευνας εμπορικών δρόμων της Cushman & Wakefield), βελτιώνοντας την κατάταξή της κατά δύο θέσεις, σε σχέση με το 2015. Σημειωτέον ότι κατά την περίοδο κορύφωσης της κρίσης, τα ενοίκια στην Ερμού είχαν υποχωρήσει έως τα 150 - 160 ευρώ/τ.μ., ενώ αυξημένη ήταν και η διαθεσιμότητα καταστημάτων.

Σύμφωνα με στοιχεία αναλυτών του κλάδου, η ανάκαμψη των εμπορικών ακινήτων στις δημοφιλείς εμπορικές «πάσσες» ποσοποιείται και από το γεγονός ότι ο δείκτης διαθεσιμότητας κενών καταστημάτων έχει πλέον περιοριστεί σε μόλις 5%, έναντι διψήφιων ποσοστών έως και πριν από λίγα χρόνια. Η χαμηλή διαθεσιμότητα αφορά τόσο τα καταστήματα στο κέντρο της Αθήνας, δηλαδή στο τρίγωνο Ερμού - Κολωνάκι - Σύνταγμα, όσο και στα προάστια της πόλης (Κηφισιά και Γλυφάδα). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην σημαντική πτώση των ενοικίων, τα οποία μειώθηκαν κατά 50% κατά μέσον όρο, προτού σταθεροποιηθούν σταδιακά, καθώς ήδη από το δεύτερο μισό του 2014 άρχισε η επανοποθέτηση αλυσίδων, που έσπευσαν να επωφεληθούν των χαμηλών τιμών και της πλήρους απουσίας του «αέρα» που είχε κυριαρχήσει τα προηγούμενα χρόνια και είχε εκτινάξει το κόστος ενοικίασης χώρων.

Ενοικίαση καταστημάτων στην Αθήνα και σε άλλες ευρωπαϊκές πόλεις

Μέση τιμή ενοικίασης σε δημοφιλή εμπορικό δρόμο (σε ευρώ/τ.μ./μηνιαίως)

ΠΗΓΗ: Colliers

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εναλλακτικές επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε εναλλακτικές κατηγορίες επενδυτικών ακινήτων, όπως π.χ. οι φοιτητικές κατοικίες, τα συγκροτήματα φιλοξενίας και περιθάλψης ηλικιωμένων, εξελίσσονται στη νέα ανερχόμενη τάση στην ευρωπαϊκή αγορά ακινήτων. Σύμφωνα με ανάλυση της Savills Investment Management, οι εν λόγω κατηγορίες ακινήτων ευνοούνται από την εξέλιξη των δημογραφικών στοιχείων και από τη συνεχιζόμενη συγκέντρωση πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ως εκ τούτου, οι προοπτικές αύξησης των ενοικίων είναι ευνοϊκές για τα επόμενα χρόνια, ενώ σημαντικό δέλεαρ για τους επενδυτές είναι και το γεγονός

ότι προσφέρουν στους διαχειριστές κεφαλαίων την ευκαιρία να διευρύνουν το χαρτοφυλάκιο των ακινήτων τους και να βελτιώσουν με τον τρόπο αυτό τη διασπορά κινδύνου. Πάντως, ήδη, η ζήτηση που καταγράφεται έχει συμπιέσει τις αποδόσεις, οι οποίες δεν ξεπερνούν πλέον το 6%, ενώ μάλιστα αναμένεται περαιτέρω συμπίεση, καθώς η αγορά ωριμάζει.

Σύμφωνα με τη Savills, η μεγαλύτερη αγορά αναμένεται να είναι η βρετανική, ενώ έπονται εκείνες της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ολλανδίας, των σκανδιναβικών χωρών (προεξάρχουσες της Σουηδίας), αλλά και της Ισπανίας, που θεωρείται

από τις ανερχόμενες αγορές. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο στη Μεγάλη Βρετανία επενδύθηκαν σχεδόν 10 δισ. ευρώ το 2015 για την απόκτηση τέτοιου είδους ακινήτων. Στη Γερμανία, οι αντίστοιχες εισροές κεφαλαίων διαμορφώθηκαν σε 5,2 δισ. ευρώ, ενώ στη Σουηδία σε 3,5 δισ. ευρώ. Η τάση αυτή προς νέες κατηγορίες επενδύσεων εξηγείται και λόγω του έντονου ανταγωνισμού που επικρατεί μεταξύ των θεσμικών επενδυτών για τις πιο συμβατικές αγορές, δηλαδή εκείνες των κτιρίων γραφείων, εμπορικών ακινήτων (κέντρα, καταστήματα), αλλά και αποθηκευτικές εγκαταστάσεις (logistics).

Σε νέους μπελάδες και σε φάση κάθαρσης η Deutsche Bank

Την ώρα που η Deutsche Bank κατηγορείται για παραποίηση των λογιστικών στοιχείων της προβληματικής ιταλικής τράπεζας Monte dei Paschi, κατά τη χθεσινή εισήγησή του ο πρόεδρος της τράπεζας Πάουλ Αχλαϊτνερ εξέφρασε την επιθυμία να καταλογιστούν ευθύνες σε προηγούμενα ανώτατα στελέχη της διοίκησης της τράπεζας, ώστε να πληρώσουν για τις ζημιές που προκλήσαν στη φήμη της τράπεζας. Στο στόχαστρο των Αρχών βρίσκεται άλλη μία φορά η μεγαλύτερη γερμανική τράπεζα, καθώς σε δική που έγινε τον Δεκέμβριο στο Μιλάνο, η Deutsche Bank και η επενδυτική εταιρεία Normura Holdings κατηγορούνται ότι απέκρυψαν τις ζημιές της Monte dei Paschi, προτού ζητήσει τη βοήθεια του κράτους για να σωθεί. Δεκατρείς πρώην διευθυντές της Deutsche Bank, της Normura Holdings και της Monte dei Paschi κατηγορήθηκαν για αναλγητή λογιστικά στοιχεία και χειραγώγησης της αγοράς. Συγκεκριμένα, η Deutsche Bank και η Normura Holdings κατηγορούνται ότι πραγμα-

Η Deutsche Bank κατηγορείται ότι απέκρυψε τις ζημιές της Monte dei Paschi, προτού η δεύτερη ζητήσει τη βοήθεια του κράτους για να σωθεί.

τοποίησαν σύνθετες συναλλαγές παραγωγών, προκειμένου να καλύψουν τις δυσθεώρητες ζημιές της ιταλικής τράπεζας, η οποία δημο-

σιοποίησε ψευδή οικονομικά στοιχεία μεταξύ 2008 - 2012. Μετά την αποκάλυψη του εν λόγω σκανδάλου το 2013 από το Bloomberg, η ιταλική τράπεζα αναθεώρησε τα οικονομικά της στοιχεία και προχώρησε δύο φορές σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου. Ωστόσο, οι νομικές εμπλοκές της γερμανικής τράπεζας δεν έχουν τελειωμό, καθώς τον Οκτώβριο έξι τωρινοί και πρώην διευθυντές της τράπεζας είχαν ήδη κατηγορηθεί στο πλαίσιο δίκης που έγινε στο Μιλάνο, ότι συνέβαλαν στην παραποίηση των λογιστικών στοιχείων της ιταλικής τράπεζας, μέσω μιας συμφωνίας που είναι γνωστή ως «Santorini».

Το πιο σημαντικό, όμως, ζήτημα που ανακύπτει, είναι ότι οι παραπάνω κατηγορίες για την Deutsche Bank εντείνονται, καθώς ενδέχεται να έρθει εκ νέου αντιμετώπιση με κατηγορίες περί σύστασης διεθνούς εγκληματικής οργάνωσης κατά τη διάρκεια εκείνης της περιόδου. Σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg, οι εισαγγελείς, χρησιμοποιώντας απόρρητα εσωτερικά έγγραφα και emails

της τράπεζας, προσπαθούσαν να πείσουν μια τριμελή ομάδα δικαστών, εκτός από τις κατηγορίες περί ύποπτων συναλλαγών παραγωγών, υπάρχουν πρόσθετα σοβαρά επιβαρυντικά στοιχεία εναντίον της. Οι εισαγγελείς υποστηρίζουν ότι τα εγκλήματα χειραγώγησης της αγοράς, για τα οποία κατηγορείται η Deutsche Bank, διεπράχθησαν από έναν διεθνή οργανισμό που δραστηριοποιείται σε επτά χώρες. Ωστόσο, εξαιτίας αυτού του γεγονότος, η ποινή ενδέχεται να είναι υψηλότερη σε περίπτωση που η τράπεζα καταδικαστεί. Ο δικηγόρος της τράπεζας Τζουζέπε Ιακόντε προσπάθησε να αντικρούσει τις αιτιάσεις, δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει σαφής σχέση μεταξύ των κατηγοριών για χειραγώγηση της αγοράς και των θεωρούμενων επιβαρυντικών στοιχείων. Στον απόηχο, λοιπόν, της σωρείας νομικών σκανδάλων στα οποία είναι αναμειγμένη η γερμανική τράπεζα, ο CEO της Τζον Κράϊαν δήλωσε στην ετήσια γενική συνέλευση των μετόχων ότι «πρέπει να δώσουμε πνοή ζωής στην Deutsche Bank».

Πρόστιμο 110 εκατ. ευρώ από Κομισιόν σε Facebook

Πρόστιμο ύψους 110 εκατ. ευρώ επέβαλε χθες η Κομισιόν στην αμερικανική εταιρεία Facebook για παραβίαση των κανονιστικών αρχών το 2014.

Το πρόστιμο αφορά στην εξαγορά της εταιρείας WhatsApp από τη Facebook. Η Κομισιόν δεν αίρει την έγκριση της εξαγοράς (έναντι 22 δισ. δολαρίων), κρίνοντας πως «οι λανθασμένες ή παραπλανητικές πληροφορίες που είχε δώσει η Facebook δεν είχαν επίπτωση στο αποτέλεσμα της εγκριτικής απόφασης», σύμφωνα με ανακοίνωση Τύπου.

Ωστόσο, με το πρόστιμο στη Facebook «στέλνεται σαφές μήνυμα σε εταιρείες ότι πρέπει να συμμορφώνονται με όλες τις πτυχές των ευρωπαϊκών κανόνων περί συγκωνεύσεων, συμπεριλαμβανομένων της υποχρέωσης να δίνουν σωστές πληροφορίες», είπε η επίτροπος Ανταγωνισμού Μαργκρέτε Βεστάγκερ.

Μιλώντας στο Βουκουρεστί, η

Κ. Βεστάγκερ πρόσθεσε ότι το γεγονός πως η Facebook συνεργάστηκε με την Κομισιόν οδήγησε στη μείωση του προστίμου. Η Facebook βρέθηκε στο στόχαστρο της Κομισιόν όταν είχε ανακοινώσει τον περασμένο Αύγουστο πως θα αντλήσει στοιχεία από την υπηρεσία αποστολής μηνυμάτων WhatsApp και θα τα μεταφέρει στις διαφημιστικές πλατφόρμες στο Facebook και στο Instagram.

Το 2014 η Facebook είχε διαβεβαιώσει την Κομισιόν πως δεν μπορεί να συνδυάσει στοιχεία από το WhatsApp με άλλες υπηρεσίες.

Εκπρόσωπος Τύπου της Facebook δήλωσε χθες πως η εταιρεία «ενήργησε καλή τη πίστη» και τις επαφές που είχε με την Επιτροπή. «Τα λάθη που κάναμε το 2014 δεν ήταν εκ προθέσεως και η επιτροπή επιβεβαίωσε πως δεν επηρέασαν τη διαδικασία ελέγχου της συγκώνευσης».

Ο φόβος επιβολής κυρώσεων στην Τεχεράνη «παγώνει» συμφωνίες εξόρυξης

Σε λιγότερο από 100 εκατ. δολάρια ανέρχεται η αξία των σχεδίων εξόρυξης που υλοποιούνται αυτή τη στιγμή στο Ιράν και έχουν προκύψει από συμφωνίες ανάμεσα στην Τεχεράνη και σε ξένες εταιρείες εξορύξεων. Στην πλειονότητά τους παραμένουν «παγωμένες» σχεδόν όλες οι συμφωνίες εξόρυξης στη χώρα, καθώς οι επιχειρήσεις από την Ευρώπη μέχρι την Ασία διστάζουν να συνεργαστούν με το Ιράν.

Σύμφωνα με τον Ιρανό υφυπουργό Βιομηχανίας, Ορυχείων και Εμπορίου του Ιράν Μεχντί Καρμασιάν, εκείνο που φοβούνται είναι το ενδεχόμενο να επιβληθούν νέες κυρώσεις κατά της χώρας. Ο λόγος είναι ότι μετά την ανάδειξη νέου προέδρου στις ΗΠΑ έχει αλλάξει και η στάση της χώρας προς την Τεχεράνη. Παραμένει, προς το παρόν, άπιαστο όνειρο ο στόχος να

Μετά την εκλογή Τραμπ οι σχέσεις Ιράν-ΗΠΑ έχουν αρχίσει να γίνονται εξαιρετικά δύσκολες.

προσελκύσει ξένες επενδύσεις 50 δισ. δολ. έως το 2022.

«Φοβούμενες μήπως βρεθούν στη «μαύρη» λίστα μετά την επαναφορά των κυρώσεων, οι επιχειρήσεις με τις οποίες συνήψαμε συμφωνίες έχουν αναστείλει σχεδόν όλες τις συμφωνίες και τηρούν στάση αναμονής», τόνισε ο κ. Καρμασιάν, αναφερόμενος στα παρεπιπόμενα της αλλαγής κλίματος ανάμεσα στην Τεχεράνη και στην Ουάσιγκτον, μετά την ανάληψη της εξουσίας στις ΗΠΑ από τον

Με την παρούσα παγωμένη κατάσταση παραμένει άπιαστο όνειρο ο στόχος της Τεχεράνης να προσελκύσει ξένες επενδύσεις 50 δισ. δολ. έως το 2022.

Ντόναλντ Τραμπ. Πρόκειται για εταιρείες ορυχείων από την Ιταλία και τη Γαλλία μέχρι τη Βραζιλία και την Αυστραλία, που ενδιαφέρονταν για το Ιράν το 2015, όταν οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους ετοιμάζονταν να άρουν τις οικονομικές κυρώσεις. Τότε, αυτές οι εταιρείες σχεδίαζαν να διπλασιάσουν την παραγωγή χάλυβα της χώρας έως το 2025. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο επισκέπονταν τότε την Τεχεράνη εκπρόσωποι επιχειρήσεων της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ολλανδίας.

Εν τω μεταξύ, όμως, μετά την εκλογή Τραμπ έχει εκτροχιαστεί πλήρως η προσέγγιση με την Ουάσιγκτον. Ο Αμερικανός πρόεδρος επέβαλε νέες οικονομικές κυρώσεις κατά του Ιράν, μετά τις πυρηνικές δοκιμές στις οποίες προχώρησε η Τεχεράνη στις αρχές του έτους. Παράλληλα, Αμερικανοί

γεωργιστές προωθούν νομοσχέδιο για την επιβολή αυστηρότερων κυρώσεων.

Σύμφωνα με σχετική έρευνα που εκπόνησε το 2013 η αμερικανική Γεωλογική Επιθεώρηση, στο Ιράν υπάρχουν περισσότερα από 5.000 ενεργά ορυχεία, κυρίως ιδιωτικά. Η ίδια έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα πως οι τομείς των ορυχείων και της μεταποίησης, με προεξάρχουσες τις βιομηχανίες χάλυβα και τσιμέντου, αντιπροσωπεύουν το 13% του ΑΕΠ της χώρας, όταν οι υδρογονάνθρακες δεν υπερβαίνουν το 16%. Μεταξύ των σχεδίων που έχουν «παγώσει» συγκαταλέγεται και η επέκταση δύο μονάδων χάλυβα, στο Ισπαχάν και στο Ορμोजκάν, των οποίων η αξία υπολογίζεται στα 400 εκατ. ευρώ το καθένα σύμφωνα με τον κ. Καρμασιάν.

BLOOMBERG

Εταιρείες τεχνολογίας στις ΗΠΑ εξετάζουν μετακόμιση στο Μεξικό

Ενόψει περιορισμών Τραμπ για έκδοση βίζας σε ξένους εργαζομένους σε αμερικανικούς ομίλους

Ο Ντόναλντ Τραμπ θέλει να περιορίσει τις προσλήψεις εξειδικευμένων ξένων εργαζομένων από αμερικανικές εταιρείες και γι' αυτό επανεξετάζει το καθεστώς ταξείας χορήγησης βίζας. Ως εκ τούτου, οι εταιρείες που προσλαμβάνουν εξειδικευμένους μηχανικούς πληροφορικής από την Ινδία, την Κολομβία ή το Μεξικό, σκέπτονται να αλλάξουν στρατηγική. Για παράδειγμα, σκέπτονται να μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους στο Μεξικό ή να ενισχύσουν τις ήδη υπάρχουσες, όπως αναφέρουν δημοσιεύματα των Financial Times και Washington Post. Πρόκειται κυρίως για εταιρείες υψηλής τεχνολογίας και εταιρείες συμβούλων επιχειρήσεων.

Επιχειρηματική κινητικότητα

Η Infosys, η ινδική εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας με καθεστώς υπεργολαβίας, έφερε τους περισσότερους ξένους εργαζομένους στις ΗΠΑ από το 2010 έως το 2014 με το καθεστώς ταξείας χορήγησης βίζας.

Τα στοιχεία συγκέντρωσε ο Ρόβιλ Χάιρα, καθηγητής Δημόσιας Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Χάρουαρτ και παρουσίασε στο Κογ-

κρέσο των ΗΠΑ, αναφέρουν οι Financial Times. Συγκεκριμένα, η Infosys προσέλαβε περισσότερα από 30.000 άτομα, ενώ περισσότερα από 25.000 άτομα προσκλήσαν στις ΗΠΑ για εργασία οι εταιρείες Cognizant Tech Solutions, Tata Consulting Services και Wipro.

Ανσυχώντας ότι δεν θα μπο-

Εξειδικευμένοι μηχανικοί πληροφορικής προέρχονται από την Ινδία, την Κολομβία και το Μεξικό.

ρούν να συνεχίσουν την ίδια πολιτική, ορισμένες αμερικανικές εταιρείες σκέπτονται να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στον Καναδά, σύμφωνα με τους FT. Άλλες επιλέγουν το Μεξικό λόγω εγγύτητας, χαμηλότερου εργατικού κόστους, καλής γνώσης των αγγλικών και υψηλής εξειδίκευσης.

Στο Μεξικό ο κλάδος υπηρεσιών πληροφορικής έφθασε σε αξία τα 20 δισ. δολάρια πέρυσι και θα ξε-

περάσει σε ανάπτυξη τον αντίστοιχο στην Ινδία, με ετήσιο ρυθμό 15%. Η εταιρεία ArkusNexus επεκτείνει τις δραστηριότητές της πέραν του αμερικανικού εδάφους στην πόλη Τιχουάνα της μεξικανικής πολιτείας Μπάχα Καλιφόρνια, ενώ η ελβετική Luxoft θα αυξήσει τις δραστηριότητές της στο Μεξικό.

Στην Γκουανταλαχάρα, την πρωτεύουσα της μεξικανικής πολιτείας Χαλίσκο, οι ινδικές εταιρείες Infosys και HCL ενίσχυσαν την παρουσία τους, η IBM είναι επιχειρηματικά παρούσα εδώ και 90 χρόνια, και η αμερικανική Oracle διατηρεί γραφεία για να προσλάβει μηχανικούς λογισμικού.

Η κυβέρνηση της πολιτείας Μπάχα Καλιφόρνια σε συνεργασία με επιχειρηματικές ενώσεις προτείνει θέσπιση ευνοϊκής νομοθεσίας για ξένες επιχειρήσεις που θα έρθουν στο Μεξικό και θα προσλαμβάνουν έως και 90% ξένους μηχανικούς πληροφορικής.

Ως αντάλλαγμα, οι αμερικανικές εταιρείες θα δεσμευθούν να εκπαιδεύσουν Μεξικανούς φοιτητές και να επιμορφώσουν εργαζομένους στη χώρα της Κεντρικής Αμερικής.

Εταιρεία	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
Infosys ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	31.861
Cognizant Tech Solutions ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	29.676
Wipro ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	26.540
Accenture ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	13.653
Tech Mahindra ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	12.372
Microsoft ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	12.335
IBM ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	9.524
Deloitte & Touche ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	7.927
Intel ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	5.953
HCL ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	5.897
Google ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	4.915
Amazon ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.929
Syntel Consulting ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3.669
Computer Sciences ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.166
Apple ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.873
Mindtree ΥΨΗΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.446

Μεγάλες εταιρείες στις ΗΠΑ που απασχολούν ξένους εργαζομένους

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γεύμα στην Τιχουάνα, δείπνο στις ΗΠΑ

Η γενίτσια Μεξικού - ΗΠΑ αποδεικνύεται αμοιβαία επωφέλης, επισμαίνονται οι FT. Ο Ανχελ Σάντσες, συνιδρυτής του Κέντρου Ανάπτυξης Καινοτομίας στο Μεξικό, λέει χαρακτηριστικά: «Βλέπουμε ότι οι αποστάσεις είναι μικρές. Οι πωλητές, οι συνεταιίροι και οι προμηθευτές ξεκινούν το πρωί από το Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνιας και σε 45 λεπτά φτάνουν στην Τιχουάνα της Μπάχα Καλιφόρνια. Συναντιούνται με την ομάδα τους εδώ, δουλεύουν μαζί, το μεσημέρι πάμε για γεύμα και επιστρέφουν στις

ΗΠΑ για το βραδινό». Ανάλογη εμπειρία περιγράφει και ο Μπίσμαρκ Λέπε, επικεφαλής της Wizeline, η οποία παρέχει υπηρεσίες λογισμικού σε πολυεθνικές εταιρείες. Διατηρεί γραφεία στο Σαν Φρανσίσκο και στην Γκουανταλαχάρα, αλλά οι δραστηριότητές της στο Μεξικό αναπτύσσονται ταχύτερα απ' ό,τι στις ΗΠΑ. «Όταν πριν από επτά χρόνια ήρθα στο Μεξικό, με ρωτούσε η διοίκηση της εταιρείας μου αν στη χώρα υπήρχαν μηχανικοί πληροφορικής», λέει ο κ. Λέπε. «Ακόμα και σήμερα πολλοί στη Σιλκον

Βάλει δεν καταλαβαίνουν ότι το Μεξικό είναι κόμβος τεχνολογίας και όχι άντρο εμπόρων ναρκωτικών». Πάντως, από την πολιτική Τραμπ για μείωση των ξένων εργαζομένων και αύξηση των Αμερικανών δεν θα ωφεληθεί μόνο το Μεξικό αλλά και οι ΗΠΑ. Η Infosys θα κατασκευάσει 4 κέντρα ανάπτυξης τεχνολογίας εκεί, θα προσλάβει 10.000 Αμερικανούς έως το 2020 και σε συνεργασία με πανεπιστημιακά ιδρύματα θα εκπαιδεύσει την επόμενη γενιά εργαζομένων με ειδικότητα στην τεχνολογία.

Κινεζικές επενδύσεις 500 δισ. δολ. στον Δρόμο του Μεταξιού

Στα 500 δισ. δολ. ενδέχεται να φθάσουν οι επενδύσεις της Κίνας στον νέο Δρόμο του Μεταξιού την επόμενη πενταετία, ενώ παράλληλα ανοίγονται μεγάλες προοπτικές για την παγκόσμια επιρροή του Πεκίνου, δεδομένης της στροφής των ΗΠΑ προς τον απομονωτισμό. Σε αυτήν την εκτίμηση καταλήγουν σε σχετική έκθεσή τους στελέχη του ομίλου της ελβετικής τράπεζας Credit Suisse, που εκτιμούν ότι τα περισσότερα από αυτά τα κινεζικά κεφάλαια θα καταλήξουν σε αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας.

Σύμφωνα με τη Σεν Χου, αναλύτρια της ελβετικής τράπεζας με έδρα στο Χονγκ Κονγκ, το ύψος των επενδύσεων της Κίνας στις 62 χώρες του Νέου Δρόμου του Μεταξιού θα είναι από 313 δισ. έως 502 δισ. δολ. μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια. Στην Αφρική, το Πεκίνο θα επεκτείνει τις ήδη εκτεταμένες επενδύσεις του κατά περίπου 79 δισ. δολάρια σε 13 χώρες. Το μεγαλύτερο μέρος των κινεζικών κεφαλαίων θα καταλήξουν, πάντως, σύμφωνα τόσο με τη Σεν αλλά και με άλλους αναλυτές της ελβετικής τράπεζας, σε Ινδία, Ρωσία, Ινδονησία, Ιράν, Αίγυπτο, Φιλιππίνες και Πακιστάν.

Το επίσημο κινεζικό πρακτορείο Ειχνουά ανέφερε πως η Κίνα έχει ήδη επενδύσει πάνω από 50 δισ.

Το Πεκίνο πρόκειται να επεκτείνει τις επενδύσεις του σε 13 χώρες στη Μαύρη Ηπειρο κατά 79 δισ. δολάρια.

δολάρια στον Νέο Δρόμο του Μεταξιού από το 2013, οπότε και εγκαινιάσε αυτήν την πρωτοβουλία ο Κινέζος πρόεδρος Σι Ζινπίνγκ. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, οι κινεζικές επιχειρήσεις έχουν δημιουργήσει 56 οικονομικές και εμπορικές ζώνες στις χώρες του Νέου Δρόμου του Μεταξιού, από τις οποίες προκύπτουν φορολογικά έσοδα σχεδόν 1,1 δισ. δολαρίων.

Η εν λόγω αναλύτρια εκτιμά πως «το μέλλον της Κίνας διαγράφεται

πολλά υποσχόμενο», καθώς η αναδιάρθρωση της Ουάσιγκτον και η αποχώρησή της από πολυμερείς συμφωνίες δημιουργεί μεγάλες ευκαιρίες για το Πεκίνο. Προβλέπει, έτσι, ότι «οι επενδύσεις της Κίνας στο εξωτερικό μπορούν να είναι ακόμη πιο σημαντικές για τον υπόλοιπο κόσμο» στην παρούσα συγκυρία. Σε ό,τι αφορά το εκτιμώμενο ύψος των επενδύσεων, οι αναλυτές της ελβετικής τράπεζας βασίστηκαν σε υπολογισμούς σχετικά με τη ζήτηση

και την προσφορά, κυρίως σε ό,τι αφορά τα έργα υποδομών. Απορρέουν, όμως, εν μέρει και από τη στάση του Κινέζου προέδρου, που έχει συγκαλέσει σύνοδο κορυφής των 62 χωρών του Δρόμου του Μεταξιού για τις 14 και τις 15 Μαΐου.

Μετά την εκλογή Τραμπ και την απόφασή του να αποσύρει τις ΗΠΑ από διεθνείς εμπορικές συμφωνίες, ο Κινέζος πρόεδρος αναδεικνύεται σε υπερασπιστή του ελεύθερου εμπορίου και μεθοδεύει την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Κίνας. Υπερμυνηθηκε, άλλωστε, του ελεύθερου εμπορίου στο φετινό Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, ενώ σε κείμενό του στο περιοδικό Bloomberg Businessweek τόνισε πως η Κίνα θα προωθήσει δυναμικά την ανοικτή οικονομία και το ελεύθερο εμπόριο.

Σημειωτέον, ότι σε άρθρο του που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας, China Finance, ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας Τζου Σιατσουάν ανέφερε ότι για τις επενδύσεις στον νέο Δρόμο του Μεταξιού θα χρησιμοποιηθούν τα νομίσματα των χωρών της περιοχής και όχι δολάρια ή άλλα μεγάλα διεθνή νομίσματα, κάτι που θα μειώσει τον συναλλαγματικό κίνδυνο και θα ενισχύσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα αυτών των χωρών.

Μποϊκοτάζ από Κινέζους σε νοτιοκορεατικά Ι.Χ.

Κατά 14% μειώθηκαν το πρώτο τρίμηνο οι πωλήσεις αυτοκινήτων της μεγαλύτερης αυτοκινητοβιομηχανίας στον κόσμο, της νοτιοκορεατικής Hyundai, στην Κίνα, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Ραγδαία πτώση κατά 36% σημείωσαν, άλλωστε, στην Κίνα οι πωλήσεις της Kia. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, όμως, οι συνολικές πωλήσεις αυτοκινήτων στη μεγαλύτερη αγορά αυτοκινήτων του κόσμου αυξάνονταν κατά 4%. Όπως επισμαίνονται οι Financial Times, αιτία είναι οι καταναλωτικό μποϊκοτάζ που εξαπέλυσε το Πεκίνο κατά της Νότιας Κορέας, μετά την απόφαση της Σεούλ να αναπτύξει αμερικανική αντιπυραυλική ομπρέλα, για να προστατευθεί από τυχόν επιθέσεις της Βόρειας Κορέας. Πρόκειται για πάγια τακτική στην οποία καταφεύγει η Κίνα κατά των αντιπάλων της, μέσω της οποίας συχνά επιτυγχάνει τους στόχους της, καθώς γνωρίζει πως να πλήττει οικονομικά και πολιτικά.

Την επιστρατεύει εδώ και περισσότερο από 100 χρόνια. Ενδεικτική ήταν η απόφαση που έλαβε το 1905 ο πρόεδρος των

ΗΠΑ Θιοντορ Ρούζβελτ, να τροποποιήσει νόμο που περιοριζόταν τη μετανάστευση Κινέζων στην Αμερική, καθώς είχε προηγηθεί ένα «ιδιαιτέρως επιζήμιο» μποϊκοτάζ στο αμερικανικό βαμβάκι. Αυτή τη φορά δεν έχουν πληγεί μόνον οι αυτοκινητοβιομηχανίες της Νότιας Κορέας, που είχαν να μειώνονται ραγδαία οι πωλήσεις τους στην κινεζική αγορά. Εξίσου έχει πληγεί ο τουριστικός τομέας της Νότιας Κορέας, που συντηρείται κυρίως από Κινέζους τουρίστες. Όλος ο τουριστικός κλάδος της, ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία και υποδομές που έως τώρα εξυπηρετούσαν τους Κινέζους τουρίστες, είδε εν μια νυκτί να μειώνονται ραγδαία τα έσοδά του.

Το Πεκίνο είχε δώσει εντολή στα ταξιδιωτικά γραφεία να μη στέλνουν πλέον γκρουπ τουριστών στην Νότια Κορέα.

Ετσι, ο αριθμός των Κινέζων τουριστών στην Νότια Κορέα μειώθηκε σε 1.000 από 7.500 την ημέρα, σε λιγότερο από μία εβδομάδα. Η κατάσταση είναι παρόμοια στη Σεούλ, όπου οι άλλοτε προσφιλείς στους Κινέζους περιοχές εμπορικών κέντρων έχουν ερημωθεί.

Σύμπραξη δισεκατομμυριούχου - WWF

ΟΣΛΟ. Ο 58χρονος Κγιέλ Ινγκε Ρέκε, δέκατος πλουσιότερος άνθρωπος της Νορβηγίας, ανακοίνωσε τη Δευτέρα ότι θα «επιστρέψει στην κοινωνία το μεγαλύτερο μέρος» του πλούτου του, ξεκινώντας με τη ναυπήγηση ωκεανογραφικού ερευνητικού σκάφους 181 μέτρων, ικανού να αλιεύει και να αποτεφρώνει έως και πέντε τόνους πλαστικού ημερησίως.

Ο Ρέκε απέκτησε την περιουσία του, που υπολογίζεται κοντά στα 2 δισ. δολάρια, χάρη στους φυσικούς πόρους των ωκεανών, αρχικά ως ψαράς και εν συνεχεία ως ιδιοκτήτης στόλου γιγάντιων αλιευτικών και επενδυτής στη δεύτερη μεγαλύτερη πετρελαϊκή εταιρεία της Νορβηγίας.

Σε μία σπάνια συνέντευξη στην

εφημερίδα Aftenposten, ο Ρέκε ανακοίνωσε ότι υπέγραψε την εντολή ναυπήγησης του σκάφους REV, το οποίο θα μεταφέρει βαθυσκάφη για τη μελέτη των ωκεανών σε βάθος έως 6.000 μέτρων, μη επανδρωμένα αεροσκάφη για εναέρια σάρωση, και θέσεις για 30 κοντέινερ τα οποία θα περιλαμβάνουν το καθένα ένα πλήρες ερευνητικό εργαστήριο, δίνοντας τη δυνατότητα σε πολλαπλές ερευνητικές ομάδες να εργάζονται ταυτόχρονα. «Οι ωκεανοί είναι άγνωστοι», είπε ο Ρέκε, «η απόσταση από την κατανόηση ενός προβλήματος έως τη λύση του είναι μικρή». Ο επικεφαλής του ομίλου εταιρειών AKER παραδέχθηκε ότι έχει ξεδύσει ο ίδιος «υπερβολικά πολύ χρόνο» για τη μελέτη και τον σχεδιασμό

Ο Νορβηγός Κγιέλ Ινγκε Ρέκε αποφάσισε να επιστρέψει στην κοινωνία το μεγαλύτερο μέρος του πλούτου του.

του σκάφους. Το εγχείρημα έχει την περιβαλλοντική σφραγίδα της WWF Νορβηγίας, η οποία έχει ήδη συνεργαστεί με τον Ρέκε στην κατασκευή αλιευτικού σκάφους για κριλ στα ανοικτά της Ανταρκτικής, με πρακτικές λιγότερο επιζήμιες για το περιβάλλον απ' ό,τι οι συμβατικές τακτικές αλιείας.

«Είμαστε απολύτως ανεξάρτητοι, συνεχίζουμε να διαφωνούμε με τις

εξορύξεις πετρελαίου και θα συνεχίσουμε να αμφισβητούμε τον Ρέκε όταν διαφωνούμε μαζί του» δήλωσε η επικεφαλής της οργάνωσης Νίνα Γένσον, που ήταν παρούσα στη συνέντευξη με την Aftenposten.

Χθες η WWF κέρδισε το αντιβραβείο «Greenwashing of the Year» (πράσινο ξέπλυμα της χρονιάς) από την οργάνωση Survival International, που ασχολείται με την προστασία των ιθαγενών φυλών που έχουν απομείνει στον πλανήτη. Η Survival υποστήριξε ότι κακώς προσέφερε η WWF τη σφραγίδα της στις επτά εταιρείες που αποψιλώνουν δάση στα οποία κατοικούν Πυγμαίοι στην Κεντρική Αφρική.

Ο Κγιέλ Ινγκε Ρέκε με τον πρώην πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών Μπιλ Κλίντον το 2007.

BBC

OTEGlobe και Hutchison ενώνουν τις δυνάμεις τους

Η OTEGlobe και η κινεζική Hutchison Global Communications Limited (HGC) ένωσαν τις δυνάμεις τους για την παροχή μιας μοναδικής λύσης διεθνούς διασύνδεσης μεταξύ Ευρώπης και Ασίας. Οι δύο εταιρείες συμφώνησαν στην αξιοποίηση των εκτεταμένων δικτύων και των υπηρεσιών δεδομένων τους, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων κορμού στην Ασία και στην Ευρώπη αντίστοιχα. Η συνεργασία περιλαμβάνει επίσης και το νέο υποθαλάσσιο καλώδιο Asia-Africa-Europe-1 (AAE-1), στο οποίο η OTEGlobe είναι ιδρυτικό μέλος. Στόχος είναι να προσφέρουν υπηρεσίες διασύνδεσης μεταξύ Ασίας και Ευρώπης σε μεγάλους παίκτες π.χ. τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς αλλά και μεγάλους χρήστες όπως Google, Netflix κ.ά. Τα δίκτυα των δύο εταιρειών διασυνδέθηκαν στους κόμβους της OTEGlobe στη Φρανκφούρτη και της HGC στη Σιγκαπούρη, ενώ στο μέλλον θα προστεθούν νέοι κόμβοι μεγάλων ασιατικών πόλεων, μεταξύ των οποίων και το Χονγκ Κονγκ.

Στην αγορά εξοχικών κατοικιών στην Ελλάδα επιστρέφουν οι ξένοι

Αυξήθηκε κατά 56,7% η εισροή κεφαλαίων τους πρώτους δύο μήνες του 2017

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Με τους καλύτερους οιωνούς ξεκίνησε το 2017 για την αγορά εξοχικών κατοικιών, καθώς το αγοραστικό ενδιαφέρον από το εξωτερικό φαίνεται πως έχει επιστρέψει στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων ετών. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που συγκεντρώνει η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά το φετινό πρώτο δίμηνο (Ιανουάριος - Φεβρουάριος) η εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό για την αγορά κατοικιών στην Ελλάδα αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό της τάξεως του 56,7%. Μάλιστα, η ΤτΕ έσπευσε να αναθεωρήσει προς τα πάνω τα στοιχεία της σχετικά με τα αντίστοιχα μεγέθη του 2016. Ειδικότερα, κατά το προηγούμενο έτος η ετήσια αύξηση

Το πρώτο δίμηνο του έτους η εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό για την αγορά κατοικιών στην Ελλάδα αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό της τάξεως του 56,7%.

Η μεγάλη υποχώρηση των τιμών τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργήσει σημαντικές ευκαιρίες.

των εισροών κεφαλαίων από το εξωτερικό, με κατεύθυνση την εγχώρια αγορά κατοικίας, ήταν εντέλει 45,3%, δηλαδή 270 εκατ. ευρώ έναντι 250 εκατ. ευρώ, που ήταν η αρχική εκτίμηση (186 εκατ. ευρώ το 2015). Σε κάθε περίπτωση, η μεγάλη άνοδος του πρώτου δημήνου του 2017 επιβεβαιώνει τις προβλέψεις των φορέων της αγοράς, που ανέμεναν σημαντική αύξηση της ζήτησης στην αγορά κατοικίας από το εξωτερικό, τόσο για την

απόκτηση βίτσας από πολίτες εκτός Ε.Ε., όσο και για τη δραστηριοποίηση στην αγορά βραχυπρόθεσμων ενοικιάσεων μέσω ηλεκτρονικών πλατφορμών, όπως η Airbnb. Το γεγονός δε ότι η αύξηση των πρώτων μηνών καταγράφηκε στη λιγότερο τουριστική περίοδο του έτους και εν μέσω εντεινόμενης

αβεβαιότητας, αναφορικά με την πορεία των διαπραγματεύσεων μεταξύ της κυβέρνησης και των δανειστών, κρίνεται ακόμα πιο σημαντικό. Πλέον, μετά και την επίτευξη συμφωνίας λίγο πριν από την έναρξη της θερινής περιόδου, κρίνεται ιδιαίτερα θετική εξέλιξη, που θα αυξήσει ακόμα περισσότερο τις συ-

ναλλαγές από το εξωτερικό. Ένας ακόμα λόγος της ανόδου του αγοραστικού ενδιαφέροντος είναι και η ελκυστικότητα των ελληνικών εξοχικών κατοικιών. Σύμφωνα με στοιχεία της Global Property Guide, η μέση τιμή πώλησης μιας υψηλών προδιαγραφών εξοχικής κατοικίας, επιφάνειας 120 τ.μ., στην Ελλάδα στοιχίζει περί τα 2.700 ευρώ/τ.μ., κατατάσσοντας τη χώρα σε έναν από τους πλέον ελκυστικούς προορισμούς στη Μεσόγειο, καθώς στην Ιταλία το κόστος απόκτησης ενός ακινήτου ανάλογων προδιαγραφών είναι σχεδόν υπερδιπλάσιο και ανέρχεται σε 5.800 ευρώ/τ.μ. Αντίστοιχα, στην Ισπανία το κόστος αγγίζει τα 4.400 ευρώ/τ.μ. και στη γειτονική Τουρκία τα 3.000 ευρώ/τ.μ. Αντιθέτως, φθηνότερα πωλούνται τα εξοχικά στην Πορτογαλία (2.500 ευρώ/τ.μ.), στην Κύπρο (1.500 ευρώ/τ.μ.) και σε βαλκανικές χώρες, όπως η Ρουμανία (1.600 ευρώ/τ.μ.) και η Βουλγαρία (1.250 ευρώ/τ.μ.).

Σε ό,τι αφορά τις τιμές στην αγορά εξοχικών κατοικιών φέτος, στην πλειονότητα των περιοχών, η τάση είναι σταθεροποιητική. Σύμφωνα με στελέχη της αγοράς ακινήτων, συνήθως οι συμφωνίες επιτυγχάνονται με έκπτωση της τάξεως του 10%-15% από την αρχικά ζητούμενη τιμή και μετά τη σχετική διαπραγμάτευση. Ο κανόνας αυτός ισχύει για ποσοτικά ακίνητα σε δημοφιλείς περιοχές. Ωστόσο υπάρχουν και εξαιρέσεις, όπως π.χ. η αγορά της Μυκόνου, όπου ορισμένοι πωλητές αυξάνουν, έστω και λίγο, τις ζητούμενες τιμές, καθώς η ζήτηση αυξάνεται συνεχώς, ενώ έχουν εκλείψει και οι διαπραγματεύσεις, θμιζώντας την περίοδο πριν από την οικονομική κρίση.

Τρεις νέες γέφυρες θα «ανακουφίσουν» τη Νέα Υόρκη

Του DAVID W. DUNLAP THE NEW YORK TIMES

Η Νέα Υόρκη πρόκειται να αποκτήσει τρεις νέες γέφυρες, με τις οποίες οι ειδικοί ευελπιστούν ότι θα λυθεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα. Ηδη οι νέες αυτές δομές μεταβάλλουν το αστικό τοπίο.

Τον τελευταίο μισό αιώνα, οι συρματινές γέφυρες, γέφυρες με καλωδιώσεις, πολλαπλασιάζονταν ανά τον κόσμο. Είναι εύκολες και οικονομικές στην ανοικοδόμησή τους και μοιάζουν συνήθως πανέμορφες με τους κομψούς πυλώνες τους και τα ακτινωτά τους σύρματα. Όμως τέτοια οικοδομήματα δεν είχαν φτάσει στην Νέα Υόρκη, τουλάχιστον μέχρι τώρα.

Την Τρίτη το βράδυ η κυκλοφορία ανάμεσα στο Μπρούκλιν και το Κουίνς πρόκειται να απλοποιηθεί, καθώς θα περνάει από μία διπλή συρματινή γέφυρα στο Νιούτσαουν Κρικ αποσυμφορίζοντας την για πολλούς μισπή γέφυρα Κοτσιούσκο, μια παράξενη δομή ηλικίας 78 ετών. Οι οδηγοί θα μπορούν να περάσουν ανάμεσα από τους δύο τοιμητένιους πυλώνες που στέκονται στην ακτή του Μπρούκλιν και μοιάζουν να αγκαλιάζουν τον ουρανό. Πενήντα έξι σύρματα, τα οποία ανοίγονται ακτινωτά από τους πυλώνες, υποστηρίζουν τη γέφυρα με τις έξι λωρίδες κυκλοφορίας, που στέκεται περίπου τριάντα μέτρα πάνω από την επιφάνεια των υδάτων. Το καλοκαίρι η γέφυρα

Κοτσιούσκο πρόκειται να γκρεμισθεί με ελεγχόμενη έκρηξη.

Μία δεύτερη γέφυρα, η οποία θα κρέμεται από ένα δεύτερο ζευγάρι πυλώνων, πρόκειται να την αντικαταστήσει, και το πρόγραμμα, το οποίο έχει κόστος που ανέρχεται στα 825 εκατομμύρια δολάρια, πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές του 2020. Ωστόσο, τα πράγματα έχουν συνέχεια και μέσα στους επόμενους μήνες η πρώτη από τις δύο γέφυρες που θα ενώνουν το Στέιπεν Αϊλαντ με την πόλη Ελιζαμπεθ του Νιου Τζέρσεϊ, αντικαθιστώντας τη γέφυρα Γκόθθαλς, πρόκειται να δοθεί στην κυκλοφορία. Μέσα στο 2018 η Νέα Γέφυρα της Νέας Υόρκης πρόκειται να αντικαταστήσει τη γέφυρα Τα-

πάν Ζι, πάνω από τον ποταμό Χάντσον, περίπου 16 χιλιόμετρα βορείως του Μπρονξ.

Κι οι τρεις νέες γέφυρες κατασκευάζονται υπό την εποπτεία του κυβερνήτη Αντριου Μ. Κούμο, ο οποίος ελέγχει το πολιτειακό υπουργείο Συγκοινωνιών και άλλες υπηρεσίες, αλλά και υπό την εποπτεία του κυβερνήτη Κρις Κρίστι του Νιου Τζέρσεϊ.

Όπως επισήμανε ο Κούμο, η τεχνολογία με τις καλωδιώσεις που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή των γεφυρών σημαίνει ότι θα αντέξουν στον χρόνο.

«Δεν έχουμε οικοδομήσει γέφυρες εδώ και αρκετό καιρό και κατά τη διάρκεια αυτού του χρονικού διαστήματος εμφανίστηκαν οι πρώ-

τες γέφυρες με καλωδιώσεις», επισημαίνει ο Γκάι Νόρντενσον, μηχανικός στη Νέα Υόρκη και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πρίνστον. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Νέα Υόρκη διαθέτει δύο τέτοιες κρεμαστές πεζογέφυρες. Ανάλογες κατασκευές έχουν κατασκευασθεί και στην Τάμπα Μπέι της Φλόριδα, στον ποταμό Μισισσιππί στη Λουιζιάνα, στον ποταμό Τσαρλς στη Μασαχουσέτη και στον ποταμό Κούπερ στη Νότια Καρολίνα.

Επίσης τέτοιες κατασκευές υπάρχουν στο Μεξικό και τον Καναδά, καθώς και σε Ισπανία, Ρωσία, Νορβηγία, Ελλάδα, Γερμανία και Γαλλία, Βιετνάμ, Νότια Κορέα, Ιαπωνία, όπως εξάλλου και σε πολλές τοποθεσίες της Κίνας.

Ένας εργάτης περπατάει δίπλα στη γέφυρα Κοτσιούσκο στη Νέα Υόρκη.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

«Ακίνητα και τουρισμός οι πνεύμονες της οικονομίας»

Είναι με μεγάλη ικανοποίηση που βλέπουμε την οικονομία να αποκτά μια δυναμική που μας οδηγεί σταθερά σε πορεία πλήρους ανάκαμψης. Φαίνεται πως για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά η οικονομία «τρέχει» με ρυθμό μεγέθυνσης κοντά στο 3%. Όλοι οι δημοσιονομικοί δείκτες αποτυπώνουν τη θετική εικόνα. Και η ανεργία που –αν και ακόμη ψηλή– μειώθηκε σχεδόν κατά ένα τρίτο σε σχέση με το ψηλότερο ποσοστό που έφθασε πριν από τέσσερα χρόνια. Η δε τάση της είναι καθαρά πτωτική.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας κατά το 1ο τρίμηνο του 2017 ήταν κοντά στο 3,3% ενώ με μειωμένες φορολογίες, το κράτος εισπράττει περισσότερα χρήματα – είτε ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης και της μείωσης της ανεργίας ή/και λόγω καλύτερης φοροεισπρακτικής ικανότητας. Δημιουργήθηκε ένα ουσιαστικό – υπό τις περιστάσεις – πλεονασματικό απόθεμα πέραν του €1δισ., γεγονός που επιτρέπει τη διοχέτευση κάποιων κεφαλαίων προς αναπτύξεις έργων υποδομής που χρειάζεται ο τόπος και που θα ενδυναμώσουν περαιτέρω την ανάπτυξη.

Με ορθολογιστική διαχείριση του δημοσίου χρέους πετύχαμε μείωση του κόστους του –όπως αυτό αποτυπώνεται από τα επιτόκια δανεισμού– σε σημείο που σύντομα αναμένεται η εξόφληση μέρους του ακριβού πλέον δανεισμού από το ΔΝΤ και αντικατάστασή του από τις αγορές με επιτόκιο κάτω του 3%. Ως αποτύπωση του επί του ΑΕΠ, σύντομα αναμένεται το δημόσιο χρέος να πέσει κάτω από το 100%.

Όλα αυτά είναι επακόλουθο της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας και σωστών οικονομικών πολιτικών από πλευράς κυβέρνησης και δη του Υπουργείου Οικονομικών αφενός, και του ιδιωτικού τομέα αφετέρου. Κανένας δεν μπορεί να μειώσει τη μεγάλη συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα. Αυτός είναι που εν μέσω θωελλών του πρόσφατου παρελθόντος, ενθαρρύνθηκε και πίστεψε στη σοβαρότητα, στην πειθαρχία και στη σταθερότητα της δημόσιας οικονομικής πολιτικής και επένδυσε και επενδύει σε τομείς που δημιουργούν οικονομική ανάπτυξη.

Μετά το σοβαρό πλήγμα στον τομέα των υπηρεσιών, το (μη σοβαρό)

μοντέλο που είχαμε κτίσει επί σειρά δεκαετιών πετάχτηκε στον κάλαθο των αχρήστων. Οι πνεύμονες της κυπριακής οικονομίας τροφοδοτούνται από οξυγονώμένο αίμα μέσω του τουρισμού και του τομέα των ακινήτων. Ο τουρισμός, σαν μια ανερχόμενη δύναμη μετά τη μετάλλαξη της κυπριακής οικονομίας από μιας σχεδόν αμιγώς αγροτικής, πετύχαινε μια ραγδαία αύξηση στην έλκυση επισκεπτών ανά έτος: από 350.000 επισκέπτες το 1980, έφθασε στα 2,7 εκατομμύρια το 2001. Ακολούθως, από το 2002 μέχρι και το 2014 είχε μέσο όρο ετήσιων αφίξεων της τάξεως των 2,35 εκατομμυρίων τουριστών. Το 2015 οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν στα 2,66 εκατομμύρια, ενώ το 2016 με 3,19 εκατομμύρια τουρίστες ήταν η καλύτερη χρονιά στην ιστορία της Κύπρου. Η προοπτική φαίνεται πραγματικά ανεξάντλητη δεδομένου ότι το 2017 αναμένονται πέραν των 3,4 εκατομμυρίων τουριστών. Οι καθόπιστοι και οι «παναϊρόκοτες» θα πουν για την τύχη μας λόγω των εξελίξεων στην περιοχή και πως τάχα αυτό είναι πρόσκαιρο. Οι σοβαροί το βλέπουν διαφορετικά.

Αφενός βλέπουν την κρίση στην περιοχή και τη μετατρέπουν σε ευκαιρία με άμεσο όφελος – τόσο σε προσωπικό, όσο και σε εθνικό επίπεδο. Αφετέρου, βλέπουν ότι σε βάθος χρόνου η αναστάτωση στην περιοχή (με μεγάλα περιθώρια ασφάλειας) δεν θα αλλάξει. Συνεπώς επενδύουν πιο βαθειά στην ανάπτυξη αυτού του προϊόντος. Γι' αυτό βλέπουμε ανακαινίσεις υφιστάμενων τουριστικών μονάδων, αλλά και ανέγερση νέων έτσι ώστε να ικανοποιηθεί η έλλειψη τουριστικών κτιρίων.

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που βλέπω αυτού του είδους των επενδύσεων επειδή το τουριστικό μας προϊόν ήταν ξεπερασμένο σε αντίληψη και αισθητική και άρα μη ελκυστικό. Με αυτή την αναβάθμιση βάζουμε σαν χώρα πλήρη για τα επόμενα χρόνια. Παράλληλα και άμεσα, δημιουργείται οικονομική δραστηριότητα μέσω των κατασκευαστικών εταιρειών που στο τέλος της ημέρας αποτυπώνεται μέσω αύξησης της απασχόλησης και δραστηριοποίησης πολλών τομέων της οικονομίας.

Η αγορά των ακινήτων είναι ενισχυτική της ανάπτυξης που σημει-

ώνεται. Το 2013 σημειώθηκαν περίπου 8.000 μεταβιβάσεις με συνολική αξία σχεδόν €1,35 δισ. Το 2014 σημειώθηκαν περίπου 8.600 μεταβιβάσεις με συνολική αξία σχεδόν €1,7 δισ. Το 2015 σημειώθηκαν περίπου 10.540 μεταβιβάσεις με συνολική αξία σχεδόν €2,1 δισ. Το 2016 σημειώθηκαν περίπου 13.540 μεταβιβάσεις με συνολική αξία σχεδόν €4 δισ. Τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2017 σημειώθηκαν περίπου 3.600 μεταβιβάσεις με συνολική αξία σχεδόν €1 δισ.

Οι πιο πάνω συναλλαγές έγιναν σε συνθήκες ανοιχτής αγοράς και σε συνθήκες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Η ουσία είναι πως αυτά τα ακίνητα με αυτές τις αξίες άλλαξαν χέρια δημιουργώντας οικονομική δραστηριότητα και μείωση του ιδιωτικού χρέους. Να μεν φορτώνει τις τράπεζες με ακίνητα, αλλά από την άλλη τις αποφορτίζει από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, δίνοντας παράλληλα την ευκαιρία σε άτομα και επιχειρήσεις να δοκιμάσουν μια νέα αρχή, πολλά πιο υποσχόμενη. Το βάρος είναι στις τράπεζες για να κάνουν σωστή διαχείριση αυτού του

χαρτοφυλακίου ακινήτων που πλέον έχουν στους ισολογισμούς τους. Τα κυβερνητικά κίνητρα φαίνεται πως εξελικτικά πίνουν τόπο ενθαρρύνοντας τις επενδύσεις. Κάποια από αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν μόνιμα. Καλό είναι αυτό να το έχουμε υπόψη μας όταν σχεδιάζουμε τα επόμενα βήματά μας. Δεν θέλουμε να δούμε ημιτελείς αναπτύξεις ψφλών κτηρίων επειδή απέτυχαν να βρουν αγοραστές. Δεν θέλουμε να βλέπουμε κενά κτήρια. Δεν θέλουμε λάθη του παρελθόντος. Το «άπλωμα» κάποιων καλό θα είναι να ξεφουσκώσει.

Επίσης, πιο σημαντικό είναι να μη δημιουργούμε σύγχυση και αβεβαιότητα στην αγορά. Το λέω επειδή μπήκαμε σε προεκλογικό κλίμα. Δεν αξίζει για οποιονδήποτε λόγο να καλώσουμε αυτή τη θετική πορεία της οικονομίας. Όποιος και να είναι Πρόεδρος, θα βρει μπροστά του συντριμμία που δεν θα του επιτρέπουν να κάνει και πολλά... Το δισ εξαμάρτείν ουκ ανδρός σοφού.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΒΡΑΒΕΙΑ**Με ευρωπαϊκή πιστοποίηση
17 κυπριακά φεστιβάλ**

Πριν από μερικές ημέρες ανακοινώθηκαν τα φεστιβάλ που έλαβαν τη διάκριση EFFE Label 2017-2018. Ο εκτελεστικός διευθυντής του Κυπριακού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου κ. Χρήστος Γεωργίου, εκπροσώπησε το ΚΚΔΘ, το κομβικό σημείο του EFFE στην Κύπρο. **Σελ. 3**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ**Ανοίξε τις πύλες
της n 57n
Μπιενάλε**

Σελ. 4

ΘΕΑΤΡΟ**Φον Δημητράκης από
τους Αντι-Δρώντες**

Η θεατρική ομάδα Αντι-Δρώντες που τιμήθηκε με το Πρώτο Βραβείο στο 29ο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου του ΘΟΚ πέρυσι συνεχίζει να αντιδρά καλλιτεχνικά και επανέρχεται με το πάντα επίκαιρο έργο του Δημήτρη Ψαθά «Φον Δημητράκης». **Σελ. 5**

ΒΙΒΛΙΟ**Η αυταρχική
Τουρκία
του Ερντογάν**

Σελ. 8

**Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΖΩΗ****ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ**

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2017

Πάμε (λοιπόν) σαν άλλοτε...*Το ελαφρό τραγούδι παίρνει μια γλυκιά εκδίκηση, προσφέροντας χαμόγελο σε μια κοινωνία που κοντεύει να το ξεχάσει*Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Την Πρωτομαγιά του 2010, δεκάδες αγόρια και κορίτσια χόρευαν σε αθηναϊκές πλατείες στον ρυθμό του σουίνγκ γιορτάζοντας το 1ο Gypsy Jazz Festival - Djangofest. Εκατό χρόνια μετά τη γέννηση του Ντζάνγκο Ράινχαρντ, το αριστοτεχνικό, εγκάρδιο τοιγάνακο σουίνγκ έμοιαζε να ταιριάζει απόλυτα στην Αθήνα της κρίσης. Γιατί, δηλαδή, ταίριαζαν καλύτερα οι λαμπρές ορχήστρες σουίνγκ στη Νέα Υόρκη του μεσοπολεμικού κραχ; Αλλά μήπως και στις δικές μας, ακόμα πιο δύσκολες στιγμές, δεν στροβιλιζόνταν χορεύοντας οι άνθρωποι;

Να, λοιπόν, που τα τελευταία χρόνια, το ελαφρό τραγούδι γνωρίζει την πιο γλυκιά εκδίκησή του. Τραγουδία σαν τα «Ξύπνα, αγάπη μου» και «Πόσο λυπάμαι» του Κώστα Γιαννίδη, «Ζητάτε να σας πω» του Αττίκ, «Τι είναι αυτό που το λένε αγάπη» του Τάκη Μωράκη και άλλα των Γιάννη Σπάρτακου, Μιχάλη Σουγιούλ, Γιώργου Μουζάκα και Μίμη Πλέσσα γνωρίζουν αλληπάλληλες διασκευές από καλλιτέχνες και νέα συγκροτήματα: Gadgo Dilo, Swing Shoes, Crime Swing Investigation, Μαρίζα Ρίζου, Πέννυ

Καινούργια συγκροτήματα και καλλιτέχνες, και μαζί τους η νέα γενιά, ανακαλύπτουν ξανά τις γενναιόδωρες μελωδίες του Αττίκ και του Γιαννίδη και στροβιλιζονται στον ρυθμό του σουίνγκ.

Οι Gadgo Dilo είναι μία από τις μπάντες που διασκεύαζαν παλιές επιτυχίες του ελαφρού τραγουδιού, από Κώστα Γιαννίδη έως Τάκη Μωράκη κ.ά.**Μαρίζα Ρίζου** και Δημήτρης Καλαντζής, δύο μουσικοί που ερμηνεύουν από Τάκη Μωράκη και Σπάρτακο έως Σουγιούλ και Πλέσσα.

Μπαλτατζή (των Penny and the Swingin' Cats) κ.ά.

Και όχι μόνο: Την περασμένη εβδομάδα, ο Δώρος Δημοσθένους παρουσίασε στο Passport Κεραμεικός το «Ο Elvis συναντά τον Μουζάκα». Στις 27, 28 και 29 του μηνός ο Γιώργης Χριστοδούλου παρουσιάζει στην Οικία Κατακουζηνού τα άγνωστα τραγούδια που έγραψε ο Αττίκ όσο ζούσε στο Παρίσι. Στις 12 Ιουνίου, στον κήπο της Πειραιώς 260, ο Δαυίδ Ναχκίας προτείνει να ταξιδέψουμε στην παλιά Αθήνα «υπό τις μελωδίες του Αττίκ, της Δανάς, της Βέμπο και του Σουγιούλ». Ενώ κάθε Τετάρτη και Πέμπτη, από τις 7/6, ο Φοίβος Δεληβοριάς μάς καλεί σε μια σύγχρονη «Μάντρα του Αττίκ» με έναν μόνιμο θίασο από μάγους, μπουρλέσκ χορεύτριες, κορίτσια με κιθαρόνια, αλλά και με γκεστ σταρ από τη Νατάσα Μποφίλιου έως τον Αργύρη Μπακιρτζή και τον Αγγελό Παπαδημητρίου.

Κάτι από τους ποιητές

«Παρότι καταλάβαινα ότι ο Αττίκ ήταν ιδιοφυΐα και ο Σουγιούλ ένας εξαιρετος μελωδός, το ελαφρό τραγούδι ήταν το τελευταίο

που πήρα στα σοβαρά», παραδέχεται ο Φ. Δεληβοριάς. «Όμως, μελετώντας στικουρούς όπως ο Σακελλάριος και ο Τραϊφόρος, που έγραφαν πλέον και επιθεωρήσεις, είδα ότι διατηρούσαν τον απόηχο του Παλαμά και του Δροσίνη. Υπήρχε στο μέτρο και στη μελαγχολία των στίχων τους κάτι από την ομορφιά των ποιητών του Μεσοπολέμου».

Στη δε μελωδία που τους αγκάλιαζε, υπήρχε μια γενναιοδωρία που δεν έχει ακόμη ξεδουτεί στις δεκαετίες. Έχει την εξήγησή του: Μετά τη μεταπολίτευση, το ελα-

φρό τραγούδι αντιμετώπιστηκε με πολλή καχυποψία. Η αλήθεια είναι ότι, στη μετριότερη εκδοχή του, καθρέφτιζε όντως την αναλγησία ενός μέρους της αστικής τάξης μπροστά στα κατοχικά αλλά και εμφυλιακά δεινά που ταλάνισαν την ελληνική κοινωνία. Όμως, μαζί με τα ξερά κάρκαν και τραγούδια που ήταν πάντοτε κλωρά, ολόδροσα. Αυτά τα τραγούδια αναβιώνουν σήμερα. Αλλάστε, οι ρυθμοί ταγκό, τσα τσα, σουίνγκ και μάμπο στους οποίους πολύ συχνά ανάλαφρα βαδίζουν, είναι βούτυρο στο ψωμί των σύγ-

χρονων συγκροτημάτων. «Στη σημερινή επιστροφή του ελαφρού τραγουδιού έπαιξε μεγάλο ρόλο και η κρίση», πιστεύει ο Φ. Δεληβοριάς. «Όπως ακριβώς μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, έτσι και τώρα οι άνθρωποι γύρισαν σε μια φτώχεια που δεν είχαν υπολογίσει. Και παιδιά που ήταν έτοιμα να φύγουν έξω να σπουδάσουν, έμειναν εδώ και άρχισαν να παίζουν gypsy swing. Αγκάλιασαν αυτό που λέμε vintage, σαν ζεστό κουκούλι ώσπου να τελειώσει η κρίση. Είναι ένας τρόπος να ξαναέρθει το χρώμα

σε μια πόλη που το έχασε». Το χρώμα, πριν η ζωή καταπτώσει μια στιγνή λογιστική – αυτό αποζητά να επαναφέρει η μόδα του ελαφρού τραγουδιού. Με γλυκόπικρη μουσικότητα, αλλά και με χιούμορ, σαν μια ήπια, ευγενική αντίσταση απέναντι στο μούδιασμα που μας έχει καταβάλει. Ίσως και απέναντι στο στερεότυπο τραγούδι της διεκδίκησης, που μοιάζει τα τελευταία χρόνια να έχει διαψευστεί, όσο και η ίδια η διεκδίκηση, όπως, τουλάχιστον, αλαζονικά και ψεύτικα μάς είχε διαφημιστεί.

Ρεμίξ και «πειραγμένα»

Τους τελευταίους 17 μήνες έχουν κυκλοφορήσει 23 cd με παλιά, ελαφρά τραγούδια και αρχοντορεμπέτικα, λέει ο Πέτρος Δραγογιάννης, δημιουργός του πολύτιμου αρχείου «Ελληνική Δισκογραφία» και του musiconline.gr. Το πιο πολυδιασκευασμένο είναι το «Ζητάτε να σας πω», που αριθμεί πάνω από 22 διαφορετικές ηχογραφημένες εκδοχές – από τη Δανάη έως την Αρλέτα, την Τάνια Τσανακλίδου, την Ανδριάντα Μπάμπαλη, τη Μαρίζα Ρίζου, τον Βασίλειο. Πρωταθλητές των ρεμίξ αναδεικνύονται οι Stereomatic, που έχουν σπλίσει με ηλεκτρονική ρυθμική βάση, μεταξύ άλλων, τις αυθεντικές ηχογραφήσεις των «Αναπνοή μου» (Αλέκα Κανελλίδου), «Αλίμονο σε σένα» (Ζωζώ Σαπουντζάκη) και «Η σκιά» (Τζένη Βάνου). Οι σύγχρονοι τραγουδοποιοί φλερτάρουν με το νέο ελαφρό τραγούδι με πρωτότυπο τρόπο. Ο Στάθης Δρογώσης στο «Ηρθες αργά», οι Φοίβος Δεληβοριάς και Μανώλης Φάμελλος έχουν πει αντίστοιχα τον «Γλάρο» και το «As ερχόσουν για λίγο» σαν σύγχρονες, γλυκόπικρες μπαλάντες.

Μετά το «Πόσο λυπάμαι» με τη Σοφία Βέμπο, οι Imam Baildi «πειραξαν» τώρα το «Χαρά μου», το οποίο είχε ξαναφέρει στο προσκήνιο παλιότερα ο Γιώργος Νταλάρας. Διότι μπορεί το ελαφρό ρεπερτόριο να επιστρέφει μές' από νεανικά συγκροτήματα, αλλά πολλοί δημοφιλείς τραγουδιστές το είχαν αναδείξει και στο παρελθόν με ολόκληρα άλμπουμ. Από το «Πάμε σαν άλλοτε» της Μαργαρίτας Ζορμπάλα, το «Latin» του Γ. Νταλάρα και το «Fifties και ξερό ψωμί» του Λουκιανού Κηλαηδόνη. Ενα νέο τέτοιο άλμπουμ είναι το «Χθες το βράδυ», όπου ο τζαζίστας Δημήτρης Καλαντζής συνεργάζεται με τις ΕΛΛΑ Πασπαλά, Αθηνά Ρούτση, αλλά και την Αλέκα Κανελλίδου στο «Θα 'θελα να 'μουνα εκείνη που αγαπάς». Η επιστροφή στο ελαφρό ρεπερτόριο είναι διεθνής τάση. Οχι μόνο διάσημοι ερμηνευτές της τζαζ, όπως ο Νταϊάνα Κραλ και Μάικλ Μπουμπλέ, αλλά και σημαντικοί ροκέρ όπως ο Μπράιαν Φέρι και ο Ροντ Στιούαρτ ηχογραφούν εδώ και χρόνια άλμπουμ με μελωδίες του '30 και του '40. Ενώ ο Μπομπ Ντίλαν κυκλοφόρησε μόλις ακόμα ένα άλμπουμ, και μάλιστα αυτή τη φορά τριπλό, με τίτλο «Triplicate» με «κλασικά αμερικανικά τραγούδια» – αυτά που η εκρηξη του ροκ στη δεκαετία του '60 είχε βάλει στο περιθώριο. Αν ζούσε σήμερα ο Φρανκ Σινάτρα, θα χαμογελούσε σαρόνια...

Αιζέντα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

21.5.17-27.5.17

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy

HURRICANE

Το ζαχαροπλαστείο των αναμνήσεών μας

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα θέλοντας να τιμήσει τη γειτονιά που το φιλοξενεί εδώ και 32 χρόνια και μέσα στο πλαίσιο της μελέτης και της έρευνας της ύψους πολιτιστικής κληρονομιάς διοργανώνει διάλεξη για τα 75 χρόνια προσφοράς του παραδοσιακού ζαχαροπλαστείου «Hurricane». Ομιλήτρια η Αναστασία Σιακαλλή, δημοσιογράφος-ερευνήτρια. Πέμπτη, 25 Μαΐου, ώρα 7:30 μ.μ. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζικής Κύπρου, Φανερωμένης 86-90, Λευκωσία. **Πληροφορίες 22128157, info@cultural.bankofcyprus.com.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Κώστας Χατζής ερμηνεύει

Ο μεγάλος Έλληνας δημιουργός και ερμηνευτής Κώστας Χατζής σφράγισε μια ολόκληρη εποχή υπηρετώντας πιστά και με διεισδυτικό λόγο το κοινωνικό τραγούδι για περισσότερες από τέσσερις δεκαετίες έρχεται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Εις Λήδραν17» για μία μοναδική εμφάνιση στο Nicosia Down Town για να παρουσιάσει ένα μοναδικό μουσικό ταξίδι, μέσα από τη λυρική-τητα και την ευαισθησία των στίχων και της μουσικής των τραγουδιών, που σημάδεψαν μια ολόκληρη εποχή. Με ένα τρόπο ξεχωριστό όταν βρίσκεται απέναντι στο κοινό επικοινωνεί μ' έναν μοναδικό τρόπο μαζί του. Ο Κώστας Χατζής είναι μια ιδιαίτερη περίπτωση στην ιστορία του ελληνικού τραγουδιού. Με την κιθάρα και την ιδιότυπη φωνή του ήταν ουσιαστικά ο πρώτος που τραγούδησε μπαλάντες με κοινωνικό περιεχόμενο. Μαζί του τραγουδούν η Μαρία Αλεξίου και η Αντωνία Χατζίδη. Την ορχήστρα διευθύνει ο μάεστρος Γιώργος Παγιάνης. Παρασκευή 26 Μαΐου, ώρα 10:30 μ.μ. Nicosia Downtown Live, Ερμανουήλ Ροΐδη 2, Στρόβολος, Λευκωσία. **Πληροφορίες και κρατήσεις 99810011.**

ΘΕΑΤΡΟ

«bacon\freud»

Η Alpha Square και η Λεβέντειος Πινακοθήκη παρουσιάζουν ένα νέο θεατρικό έργο, βασισμένο στην πραγματική σχέση δύο εικαστικών θρύλων, του Φράνσις Μπέικον και του Λούσιαν Φρόνιτ. Πρόκειται για την τρίτη θεατρική συνεργασία με εικαστική θεματολογία, μετά το «Κόκκινο» του John Logan, σε σκηνοθεσία Ανδρέα Αραούζου, όπου ο Βαρνάβας Κυριαζής ενσάρκωσε τον εκρηκτικό Μαρκ Ρόθκο, και την «Αόρατη Όψη» του Donald Margulies, σε σκηνοθεσία Βαρνάβα Κυριαζή, όπου ο Ανδρέας Αραούζος υποδύθηκε τον μη-υπαρκτό ζωγράφο Jonathan Waxman. Το θεατρικό έργο «bacon\freud» θα παρουσιαστεί τον Μάιο για πρώτη φορά και το υπογράφει η Ανθή Ζαχαριάδου (συγγραφέας των ιστορικών θεατρικών «Caterina: Last Queen of Cyprus» και «Eleonora of Cyprus»). Οι Κυριαζής και Αραούζος αυτή τη φορά συν-σκηνοθετούν και υποδύονται τους Μπέικον και Φρόνιτ, αντίστοιχα, ενώ η Έλενα Κατσούρη σκηνογραφεί. Πρεμιέρα: Σάββατο, 6 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. Αμφιθέατρο «Κωνσταντίνος Λεβέντης», Λεβέντειος Πινακοθήκη, Λευκωσία. Παραστάσεις: Κάθε Τετάρτη 8:30 μ.μ., Σάββατο 8:30 μ.μ. και Κυριακή 6:30 μ.μ. **Πληροφορίες www.alphasquare.com.cy, www.facebook.com/alphasquare.**

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Interspace - Sites Embodied Cyprus

Στη Στέγη Χορού Λευκωσίας θα παρουσιαστεί το Sites Embodied Cyprus, στην οποία Κύπριοι καλλιτέχνες συμμετέχοντες του εργαστηρίου θα μιλήσουν για την εμπειρία της συμμετοχής τους στο φεστιβάλ και το εργαστήριο Eco Art Incubator υπό την καθοδήγηση της Denise Kenney και της Nancy Holmes. Θα προβληθούν οπτικογραφημένα έργα site specific που δημιουργήθηκαν in situ στην Ανδρολικού και την περιοχή του Ακάμα και νεοδημιουργηθέντα βίντεο από συμμετέχοντες καλλιτέχνες. Θα προλογήσει η Αριάννα Οικονόμου σε συνεργασία με την Justyna Ataman για τους στόχους και την δουλειά που έχει επιτευχθεί. Τετάρτη, 24 Μαΐου, ώρα 8:00 - 10:00 μ.μ. Στέγη Χορού Λευκωσίας, Αγορά Αγίου Ανδρέα Παρθενώνος 25, Άγιος Ανδρέας, Λευκωσία. **Πληροφορίες τηλεφωνο 70005035, dancehouselefkosia@gmail.com.**

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ

«Μυθολογία» στο Μουσείο Χαρακτικής

Το Μουσείο Χαρακτικής Χαμηλή στα Πλατανίστεια, ανοίγει τις συλλογές του και προτείνει στους επισκέπτες μία έκθεση με έργα χαρακτικής τα οποία εμπνέονται από την αρχαία ελληνική μυθολογία. Εκτίθενται έργα διάφορων τεχνικών, που χρονολογούνται από τον 17ο αιώνα μέχρι σήμερα, καθώς και εικονογραφημένα με χαρακτηριστικά βιβλία. Θα παρουσιαστούν χαρακτηριστικά των William Hogarth, καταξιωμένων καλλιτεχνών του 17ου και 18ου αιώνα, αλλά και χαρακτηριστικά σύγχρονων καλλιτεχνών από Αγγλία, Ιταλία, Ρουμανία, Ελλάδα και Κύπρο, συμπληρώνουν με νέα πνοή τα έργα των παλιών: Στας Παράσκου, Ρίνο Pandolfini, Παναγιώτη Γράβαλου, Σαράντη Καραβούζη, Φριζού Παπαντωνίου, Ανδρέα Χαραλαμπίδη, Χρίστου Κάλφα, Παναγιώτη Λάρκου, Χρίστου Φουκαρά, Rodica Lomnasan, Rebecca Merry. Κέντρο Χαρακτικής Χαμηλή, Πλατανίστεια Λεμεσού. Η έκθεση θα παραμείνει μέχρι τις 16 Ιουνίου. **Πληροφορίες τηλ. 25222772, info@hambisprintmakingcenter.org.cy.**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Unspeakable: Σύγχρονες εικαστικές παρεμβάσεις

Το Τμήμα Αρχαιοτήτων σε συνεργασία με το Ίδρυμα Φοίβος Σταυρίδης - Αρχαία Λάρνακα θα παρουσιάσει στο Εθνολογικό Μουσείο Χατζηγεωργιάκη Κορνέσιου την εικαστική έκθεση «Unspeakable: Μουσεία και αμφιλεγόμενες ιστορίες: τα μουσεία μιλούν για εκείνα που δεν λέγονται». Την επιμέλεια της Έκθεσης έχει ο διευθυντής του Ιδρύματος Φοίβος Σταυρίδης. Για την έκθεση προσκλήθηκαν εικαστικοί της σύγχρονης κυπριακής τέχνης να παρουσιάσουν έργα τους στους χώρους του μουσείου. Στην έκθεση συμμετέχουν με έργα τους οι Ευρώς Ευρυβιάδης, Μελίνα Σουκιούρογλου, Αντώνης Τζαρρίδης, Μαρία Ιωάννου, Μαρία Αναξαγόρα, Χριστίνα Σιακόλα, Άννα Φωτιάδου, Ορέστης Κάλβαρης, Χουρίκ Το-

ροσιάν και Λοΐζος Ολύμπιος. Εθνολογικό Μουσείο (Οικία Χατζηγεωργιάκη Κορνέσιου), Πατριάρχου Γρηγορίου 20, Λευκωσία. Διάρκεια έκθεσης έως 19 Ιουλίου.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Τα ψηλά κυπαρίσσια

«... Και πάλιν κατενόησα εν τοις μνήμασι και ειδον τα οστά τα γεγυμνωμένα», και συνέχιζε την ψαλμούδια χωρίς να σκέφτεται ούτε τη ζέστη ούτε τον στενό χώρο στον οποίο είχε συγκεντρωθεί ολόκληρο το χωριό ο παπα-Θεοδόσης «... εξέλθωμεν και ιδώμεν εν τοις τάφοις, ότι γυμνά οστέα ο άνθρωπος, σκολήκων βρώμα και δυσωδία»... Θέλεις η ζέστη, θέλεις το πολύ λιβάκι και η σκόνη και φυσικά η συγκίνηση... παρ' τον κάτω φαρδύ-πλατύ...

Έτρεξε η μάνα του, «σπώ, γίόκα μου, και δεν είναι τίποτα, τώρα, τώρα θα φύγουμε» του ψιθύρισε, και ο παπα-Θεοδόσης μετά από μία ολιγόλεπτη παύση και με στραβή ματιά, συνέχισε να ψάλλει... «ο τον θάνατον καταπατήσας, τον δε διάβολον καταργήσας και ζώνη τω κόσμω σου δωρησάμενος»... τον μικρό τον σήκωσαν γρήγορα-γρήγορα και τον πήγαν στο στέγαστρο που υπήρχε λίγο πιο πέρα, του έδωσαν ένα ποτήρι νερό και τον άφησαν εκεί. «Πάρε υπομονή, ακόμα λίγο, εσύ μείνε δαμέ». Έκανε όπως του είπε η μάνα του, άλλωστε δεν τον άρεσε να τριγυρίζει και μόνος του στο νεκροταφείο. Μόνος του στον ξύλινο πάγκο παρατηρούσε τον συγκεντρωμένο κόσμο στο μνήμα λίγο πιο πέρα, περιεργαζόταν τους φρεσκοκτι-

σμένους τάφους και τους σωρούς από χώμα, και άκουγε τον παπα-Θεοδόση να λέει «Πάντα κόνις, πάντα τέφρα...», ποθαμάζε τα πανύψηλα κυπαρίσσια που όριζαν την περίμετρο του νεκροταφείου και περίμενε τη μάνα του... Μέσα σε όλα και μάλλον για να ξεγελάσει τον φόβο του σκεφτόταν πόσες φορές πήγε με τους φίλους του αργά το απόγευμα ως την ξερολιθιά του νεκροταφείου και ξαναγύρισαν πίσω, επειδή φοβήθηκαν να περάσουν τη

σιδερένια πόρτα του. Πόσες φορές προσπάθησε ο Γιαννής να τους τρομάξει όταν κάτι σούρουπα καθόντουσαν στην πλατεία και ακούγανε τις ιστορίες του, φαινόταν ότι θα γίνει μεγάλος λαφαζάνης. Μα φυσικά και ποτέ δεν πίστεψε αυτά που του 'λεγε ο Γιαννής, ότι τάχα μου είχε μπει μεσάνυχτα μέσα και του έδειχνε ως αποδεικτικό ένα μικρό σταυρό που είχε πάρει από κάποιον τάφο, μα φυσικά και δεν τον πίστευε, μπορεί να ήταν μικρός, αλλά δεν ήταν λαβός, κανείς δεν μπαίνει το βράδυ στο νεκροταφείο... Παραπέρα ο παπα-Θεοδόσης συνέχιζε «το δε σώμα τη παρά σου δημιουργηθείση φύσει δοθήναι», και να κλάματα, και να φωνές... ταράχτηκε, είπαμε, δεν τον άρεσε να πηγαίνει εκεί, αμέσως σκέφτηκε να φτιάξει μια ιστορία για να την πει το απόγευμα στην πλατεία στον Γιαννή και στους άλλους, έτσι να ξεφύγει λιγάκι. Θα πρέπει να την κάνει πολύ τρομακτική όμως την ιστορία του, εμ τι, μόνο ο Γιαννής θα λέει ιστορίες τρομακτικές... Μα ώσπου να σκεφτεί την ιστοριούλα του, άκουσε τη βροντερή φωνή του παπα-Θεοδόση «Δεύτε τελευταίον ασπασμόν, δώμεν αδελφοί τω θανάτῳ [...] Αιωνία σου η μνήμη, αξιομακάριστε και αιμίμπστε αδελφέ μῶν» και μετά από λίγο έφτασε η

μάνα του «άτε, γίόκα μου, πάμε». Η μάνα του φρόντιζε τους τάφους όσων δεν είχαν δικό τους χωριό, άναβε τα καντήλια, ξεχορτάριζε τους απεριποίητους τάφους, έπλενε με τη σίκλα τα πέτρινα κιβούρια. Τον έπαιρνε συχνά κοντά της, μα εκείνος δεν έλεγε να συνθίσει... δεν τον άφηνε και να τη βοηθάει, δεν ήταν δουλειές για μικρά παιδιά αυτές, αναγκαστικά όμως τον έπαιρνε μαζί της, κι ως τις λιποθυμούσε φορά παρά φορά...

«Άντε, δώστε του ένα πάτισο, φέρτε και λίγο νερό, το έχει συνθίσει από παιδί», είπε ο Γιαννής, «που να δείτε πόσο φοβόταν με τις ιστορίες μου» συμπλήρωσε. Όταν συνίληθε για τα καλά και αφού του πέταξαν ένα ποτήρι νερό στο πρόσωπο είδε τον Γιαννή και χωρίς να το καταλάβει έφαξε να βρει το στέγαστρο, τη σιδερένια πόρτα και τη μάνα του να του λέει «λίγο ακόμα και φεύγουμε», αναζητούσε να αφουγκραστεί τη φωνή του παπα-Θεοδόση, μα τίποτα από αυτά δεν έβρισκε, έβλεπε μόνο ένα άσχημο χώρο, έναν βρώμικο οικόπεδο. Δεν ήταν σε καμία περίπτωση αυτό το νεκροταφείο του χωριού του, μόνο ο Γιαννής κατάλαβε τι έπαυσε και του ψιθύρισε σ' αφτί «το απόγευμα θα σου πω μια ιστορία που δεν την έχεις ξανακούσει...»

ΓΛΩΣΣΟ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Εσπεράντο: μια τεχνητή γλώσσα

Η Εσπεράντο αποτελεί μία τεχνητή γλώσσα, μία φυσική δηλαδή που δεν εξελίχθηκε με φυσικό τρόπο αλλά με προκαθορισμό των γλωσσικών της επιπέδων από συγκεκριμένους ανθρώπους. Η γλώσσα Εσπεράντο δημιουργήθηκε το 1887 από τον ρωσο-εβραίο οφθαλμίατρο Λουδοβίκο Λάζαρο Ζάμενχοφ ο οποίος ήταν γνωστός με το ψευδώνυμο δρ Εσπεράντο. Η αρχική ιδέα πίσω από την κατασκευή της γλώσσας βρισκόταν στη διευκόλυνση της επικοινωνίας ανάμεσα σε ανθρώπους με διαφορετικές μητρικές γλώσσες. Υπολογίζεται ότι σήμερα υπάρχουν το πολύ δύο εκατομμύρια ομιλητές της Εσπεράντο ανά το παγκόσμιο ενώ υπάρχουν και 1000 με 2000 άνθρωποι που μαθαίνουν τη γλώσσα εκ γενετής. Οι τελευταίοι είναι γνωστοί με το όνομα ντενασκουόλι και κατακτούν την Εσπεράντο ως μητρική μέσω της οικογένειάς τους με τον ίδιο τρόπο που κατακτούν τις φυσικές μητρικές τους γλώσσες άλλα παιδιά.

Γλωσσολογικά χαρακτηριστικά

Αν προσέξει κανείς τη γλώσσα, θα διαπιστώσει ότι πρόκειται για ένα απλό γλωσσικό σύστημα στο οποίο λείπουν οι ιδιωματισμοί και οι γραμματικές ανωμαλίες. Το λεξιλόγιό της είναι κατά κύριο λόγο ρομανικό και δευτερευόντως επηρεασμένο από τις γερμανικές γλώσσες ώστε να διευκολύνεται η χρήση της από άτομα που κατάγονται από Ευρώπη, Αμερική ή/και Ωκεανία. Για παράδειγμα, η εσπεραντική

φράση La imperiestro pretendis, ke li estas filo de la drako (Ο αυτοκράτορας θεωρούσε τον εαυτό του υιό του δράκου) θυμίζει λατινογενείς γλώσσες. Επίσης, η γραμματική της Εσπεράντο είναι εξαιρετικά απλή: για παράδειγμα υπάρχει μόνο ένα άρθρο (la), τα ουσιαστικά έχουν κατάληξη -ο, τα επίθετα -α, τα επιρρήματα σε -ε, όλα τα ρήματα είναι ομαλά κ.ά. Οι όροι της πρότασης ακολουθούν τη σειρά υποκειμενο-ρήμα-αντικείμενο με τα επίθετα να βρίσκονται είτε πριν είτε μετά από το ουσιαστικό που προσδιορίζουν. Το αλφάβητό της συνίσταται από 28 γράμματα και είναι ελαφρώς διαφοροποιημένο από αυτό της λατινικής με την προσθήκη διακριτικών σημείων πάνω στα φθογγικά σύμβολα. Φωνολογικά αποτελείται από 22 σύμφωνα, πέντε φωνήεντα και δύο ημιφωνήεντα που σε συνδυασμό με τα φωνήεντα σχηματίζουν έξι διφθόγγους. Όσον αφορά στην προφορά, οι λέξεις προφέρονται όπως ακριβώς γράφονται και τα φωνήεντα είναι δανεισμένα από τις σλαβικές γλώσσες.

Επίσημο στάτους

Κι όμως, η Εσπεράντο αποτελεί τη συνηθέσιμη γλώσσα (μαζί με την αγγλική) σε ένα έθνος της υφηλίου, στη Δημοκρατία της Μολδοσίας που βρίσκεται έξω από το Ντέιτον της Νεβάδα των ΗΠΑ. Θα ήταν λογικό να μην έχετε ξανακούσει αυτή τη χώρα μιας και πρόκειται για ένα μη-αναγνωρισμένο μικροέθνος που αριθμεί μόλις 3 κατοίκους σε 2,5 εκτάρια γης. Το «κράτος» αυτό δημιουργήθηκε το 1977 από τον Kevin Baugh και αποτελείται μόνο από το δικό του σπίτι και κάποια παρακείμενα χωράφια. Ο «πρόεδρος» συχνά «κυβερνά» με απόλυτο τρόπο απαγορεύοντας τους θαλάσσιους ελέφαντες, τα κρεμμύδια καθώς και άλλα πολλά! Η Δημοκρατία μάλιστα διαθέτει και δική της ιστοσελίδα η οποία παραδίδει δωρεάν διαδικτυακά μαθήματα για την εκμάθηση της Εσπεράντο! Η Εσπεράντο, αν και τεχνητή γλώσσα, έχει καταφέρει να διαδοθεί ανά την υφήλιο και να τυγχάνει χρήσης σε διάφορους τομείς όπως το θέατρο, η μουσική, η λογοτεχνία αλλά και σε πολλές άλλες εκφάνσεις του πολιτισμού. Μέχρι το 2015, η Βικιπαίδεια συμπεριλάμβανε περισσότερα από 200.000 άρθρα στην Εσπεράντο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Εσπεράντο αποτελεί την πρώτη γλώσσα διδασκαλίας σε ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα, τη Διεθνή Ακαδημία Επιστημών του Σαν Μαρίνο. Το συστατικό της επιτυχίας της έγκεται στο πεντάπτυχο διεθνήτητα - ουδετερότητα - ισοτιμία - ευκολία - ζωντάνια που τη χαρακτηρίζει.

Ο Γιώργος Γεωργίου είναι Υποψήφιος, Διδάκτορας Τμήματος Επιστημών Αγωγής (Ειδ. Εκπαίδευση/Γλωσσολογία), Πανεπιστήμιο Κύπρου. georgiou.georgios@ucy.ac.cy
Facebook: Γλωσσο-Συναντήσεις

Ευρωπαϊκή διαπίστευση για 17 κυπριακά φεστιβάλ

Το EFFE Label βραβεύει διοργανώσεις που προωθούν νέες καλλιτεχνικές τάσεις

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

Τα φεστιβάλ γενικά μπορεί να θεωρηθούν και ως εναλλακτική μορφή τουρισμού, μιας και το καθένα από αυτά έχει το δικό του κοινό, τις δικές του απαιτήσεις και τη δική του δυναμική. Η Κύπρος φαίνεται ότι έχει μπει για τα καλά στον ευρωπαϊκό φεστιβαλικό χάρτη, μιας και 17 κυπριακά φεστιβάλ πιστοποιήθηκαν με το EFFE Label 2017-2018. Η ανακοίνωση των 715 τιμωμένων φεστιβάλ με το EFFE Label 2017-2018 έγινε στις 4 Μαΐου 2017 στο Βισμπάντεν της Γερμανίας, από τη Διεθνή Κριτική Επιτροπή και τον πρόεδρό της Σερ Τζόναθαν Μίλς, κατά τη διάρκεια της Συνόδου των Φεστιβάλ του European Festival Association και του EFFE MeetUp, που φιλοξένησε το Rheingau Musik Festival. Στη διαδικασία απόκτησης του EFFE Label 2017-2018 συμμετείχαν εκατοντάδες φεστιβάλ από 39 χώρες, τα οποία υπέβαλαν αίτηση στην ανοικτή πρόσκληση που απύθνησε το EFFE, τον χειμώνα του 2016. Τα τρία κριτήρια που έπρεπε να πληρούν οι διοργανώσεις που έλαβαν μέρος ήταν: η καλλιτεχνική δέσμευση, η ενεργός συμμετοχή των φεστιβάλ στις κοινότητές τους και να έχουν ευρωπαϊκή και διεθνή θεώρηση.

Στην αξιολόγηση των προτάσεων που κατατέθηκαν πήραν μέρος 95 εμπειρογνώμονες, μέλη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής κάθε χώρας, οι οποίοι είχαν επιλεγεί από τα εθνικά κομβικά σημεία του προγράμματος που για την Κύπρο ήταν το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ιν-

στιτούτου Θεάτρου (ΚΚΔΙΘ), οι οποίοι βαθμολόγησαν τις υποβληθείσες αιτήσεις της χώρας τους και παρουσίασαν τα αποτελέσματα στη Διεθνή Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία και απέμεινε τα EFFE Label 2017-2018 στα φεστιβάλ. Τα φεστιβάλ που λαμβάνουν την πιστοποίηση EFFE Label αυτομάτως θα αναγνωριστούν από την Ε.Ε. και θα επωφεληθούν ποικιλοτρόπως. Έχοντας την πιστοποίηση θα μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν στις δικές τους εκστρατείες επικοινωνίας και προώθησης του φεστιβάλ. Επίσης, αποκτούν μια θέση στην πλατφόρμα του EFFE (EFFE Festival Guide, www.effe.eu), μέσω της οποίας επιτρέπεται στους ευρωπαίους πολίτες και στους καλλιτέχνες η άμεση πρόσβαση σε χρήσιμες ειδήσεις και πληροφορίες για τα κορυφαία πολιτιστικά φεστιβάλ της Ευρώπης. Παράλληλα, με βάση τις αξιολογήσεις των μελών των Εθνικών Γνωμοδοτικών Επιτροπών, η Διεθνή Επιτροπή Αξιολόγησης θα επιλέξει και τα υποψήφια φεστιβάλ στα οποία θα απονεμηθεί το Βραβείο EFFE 2017-2018. Το Βραβείο EFFE θα δοθεί στα φεστιβάλ που με την κριτική τους κατευθύνουν νέες καλλιτεχνικές τάσεις και οι νικητές θα ανακοινωθούν σε ειδική τελετή, η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 18 Σεπτεμβρίου 2017 στις Βρυξέλλες.

Ενθάρρυνση

Ο κ. Χρίστος Γεωργίου, εκτελεστικός διευθυντής του ΚΚΔΙΘ και επικεφαλής του Προγράμματος EFFE στην Κύπρο, σημείωσε πως το

Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου συνεχίζει να είναι το κομβικό σημείο του προγράμματος στην Κύπρο, με στόχο την προώθηση του EFFE σε εθνικό επίπεδο, την ενθάρρυνση των τοπικών φεστιβάλ για συμμετοχή τους στην Πλατφόρμα και τη σύσταση της Εθνικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής. Μέσα από την αίτηση υποβολής τα ενδιαφερόμενα φεστιβάλ είχαν την ευκαιρία να αναλύσουν και να επεξηγήσουν τα επιτεύγματα και τα κίνητρα τους, στους τομείς που το κάθε φεστιβάλ ειδικεύεται, αλλά και να παρουσιάσουν την αναπτυξιακή στρατηγική τους.

Μάλιστα, στην πρώτη φάση του προγράμματος, που πραγματοποιήθηκε την περίοδο 2014/2015, υπέβαλαν αίτηση 21 κυπριακά φεστιβάλ, από τα οποία 11 τιμήθηκαν με την ευρωπαϊκή πιστοποίηση EFFE. Στη δεύτερη φάση και τα 17 κυπριακά φεστιβάλ που υπέβαλαν αίτηση τιμήθηκαν με το EFFE Label 2017-2018, τιμώντας πανηγυρικά την πολιτιστική δημιουργία στην Κύπρο. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι 10 εκ των κυπριακών φεστιβάλ έχουν διακριθεί με το EFFE Label και στις δύο φάσεις του προγράμματος. Ο κ. Γεωργίου μάς είπε ότι απώτερος στόχος είναι η συνεργασία με τους αρμόδιους κρατικούς φορείς και μηχανισμούς για έμπρακτη στήριξη, προβολή και προώθηση των διακριθέντων κυπριακών φεστιβάλ εντός και εκτός Κύπρου. Το πρόγραμμα συνεχίζεται με γοργούς ρυθμούς. Συνεχώς ενημέρωση για την εξέλιξη του, καθώς και για τα επόμενα βήματα που θα

ακολουθήσουν θα γίνεται μέσω του ΚΚΔΙΘ.

Την Εθνική Γνωμοδοτική Επιτροπή της Κύπρου αποτελούσαν οι: Γιώργος Γεωργιάς, καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου και Πανεπιστημίου Νεάπολης, πρώην Πρέσβης της Κύπρου στην Ελλάδα, Μαρίνα Σχίζα, πολιτιστική αρχισυντάκτρια, εφημερίδα «Ο Φιλελεύθερος» και Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος ΙΚΜΕ (Ίδρυμα Κοινωνικοπολιτικών Μελετών).

Φεστιβαλική πύλη

Το Πρόγραμμα EFFE – Europe for Festivals, Festivals for Europe, μια πρωτοβουλία του European Festivals Association (EFA) αποτελεί μια πολιτιστική πύλη για πολίτες και επαγγελματίες, για να ανακαλύψουν τα ευρωπαϊκά φεστιβάλ και να εμπλακούν σε αυτή την ευρωπαϊκή πλατφόρμα. Είναι μια νέα διεθνής πλατφόρμα η οποία συνδέει μεταξύ τους τα φεστιβάλ με ουσιαστική δέσμευση στις τέχνες, τις κοινότητές τους και τα ευρωπαϊκά ιδεώδη. Πρωτίστως το EFFE αναγνωρίζει το αριστεύειν στο καθημερινό έργο αυτών των φεστιβάλ σε τοπικό επίπεδο σε όλη την Ευρώπη. Το πρόγραμμα EFFE είναι μια αμφίδρομη διαδικασία. Πηγάζει από τους δημιουργούς των φεστιβάλ και κατευθύνεται προς αυτούς. Η επιτυχία της πιλοτικής διοργάνωσης του EFFE Label και Award έβαλε τα θεμέλια, ώστε τα επόμενα τρία χρόνια να προετοιμάσουν το πέμπτο Ευρωπαϊκό Βραβείο Πολιτισμού, το Ευρωπαϊκό Βραβείο Φεστιβάλ.

Από το EFFE MeetUp 2017, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Βισμπάντεν. ©EFFE

Το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος είναι ένα από τα 17 φεστιβάλ που έλαβαν την πιστοποίηση EFFE Label 2017-2018.

Τα 17 κυπριακά φεστιβάλ που λαμβάνουν το EFFE Label 2017-2018

1. Apollon International Arts Festival
2. Buffer Fringe Performing Arts Festival
3. Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Κινημένων Σχεδίων Υπαίθρου (Countryside Animafest Cyprus)
4. Φεστιβάλ Σύγχρονου Χορού Κύπρου (Cyprus Contemporary Dance Festival)
5. Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Κινηματογραφικές Μέρες - Κύπρος Cyprus (Film Days - International Film Festival)
6. Cyprus Rialto World Music Festival
7. Μουσικό Χωριό Φέγγαρος και Φεστιβάλ Φέγγαρος (Fengaros Music Village and Fengaros Festival)
8. Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (International Festival of Ancient Greek Drama)
9. International Motion Festival Cyprus
10. Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικής Δωματίου Φάρος (International Pharos Chamber Music Festival)
11. Διεθνές Φεστιβάλ Σύγχρονου Μουσικής Φάρος (International Pharos Contemporary Music Festival)
12. Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Κύπρου (The International Short Film Festival of Cyprus)
13. Διεθνές Φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ (KYPRIA International Festival)
14. Φεστιβάλ Λόφου (Lofou August Festival)
15. Nicosia Pop Up
16. Φεστιβάλ Χορού & Παραστατικών Τεχνών No body (No Body Dance/Movement & Performance Arts Festival)
17. The Afro Banana Republic Festival

Το Νο1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

must

ΜΑΪΟΣ 2017

Schwarzkopf
GLISS
Επανάσταση στην
επανάρθωση μαλλιών με
τη νέα σειρά
GLISS FIBER THERAPY
ME OMEGAPLEX

Charles Atlas, «Η τυραννία της συνείδησης (The Tyranny of Consciousness)», έργο του 2017, πεντακάναλη βίντεο-εγκατάσταση που διαρκεί περίπου είκοσι πέντε λεπτά.

Γιώργος Σαπουντζής, «Τα γλυπτά δεν μπορούν να φράνξ», εγκατάσταση με μεικτά μέσα. Από τους καλύτερους εικαστικούς που κάνουν καριέρα στο εξωτερικό, συμμετείχε στην Μπιενάλε με μία εγκατάσταση και με ένα βίντεο.

Περισσότερο εργόχειρο εφέτος στην Μπιενάλε

Η «Κ» μεταφέρει τις εντυπώσεις της από την εικαστική Βενετία...

Της απεσταλμένης μας στη ΒΕΝΕΤΙΑ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Η **αλήθεια** είναι κάπου στη μέση. Η φετινή επίτροπος της 57ης Μπιενάλε Βενετίας, η πεντητάρα Γαλλίδα Κριστίν Μασέλ, με θητεία στο Κέντρο Πομπιντού, έγραψε στο εισαγωγικό της μανιφέστο ότι η διοργάνωση του 2017, με πρόταγμα τον ανθρωπισμό, είναι μια έκθεση «με τους καλλιτέχνες, για τους καλλιτέχνες και από τους καλλιτέχνες», παραφράζοντας τον γνωστό ορισμό της δημοκρατίας από τον Λίνκολν (στη θέση των καλλιτεχνών βάλτε τη λέξη «λαός»). Το πρακτορείο Bloomberg, από την άλλη, βλέπει τα πράγματα διαφορετικά, και στην κριτική για την Μπιενάλε έχει τίτλο: «Βενετία: ιδού το μέρος όπου ο παγκόσμιος πλούτος πάει για να αγοράσει το next big thing στην τέχνη».

Τι είδαμε φέτος στη Γαλννοτάτι; Το corpus των εικαστικών που επέ-

Το πρακτορείο Bloomberg στην κριτική του για την Μπιενάλε έχει τίτλο: «Βενετία: ιδού το μέρος όπου ο παγκόσμιος πλούτος πάει για να αγοράσει το next big thing στην τέχνη».

λεξε η Μασέλ συγκροτεί μια εκδοχή της τέχνης που δεν μοιάζει καθόλου με τη σκοτεινή, δυστοπική και απειλητική για το μέλλον μας αφήγηση που είχαμε δει το 2015 από τον επιμελητή Οκού Ενβέζορ. Ο Νιγηριανός είχε κατηγορηθεί ότι έκανε την πιο άσχημη Μπιενάλε στην ιστορία του θεσμού. Η Γαλλίδα παρουσιάζει μια ελαφριά, χαρούμενη, τακτοποιημένη σε κουτάκια αίσθηση της εικαστικής δημιουργίας, χωρίς ανατροπές, βαριά πολιτική και έργα που σοκάρουν. Και ο τίτλος που διάλεξε άλλωστε παραπέμπει ακριβώς σε αυτό το μείγμα. «Viva Arte Viva».

Η έκθεση στο Αρσενάλε και στη μεγάλη κεντρική αίθουσα των Τζαρντίνι είναι χωρισμένη σε εννέα ενότητες με εύληπτες επικεφαλίδες (το περίπτερο της χαράς και του φόβου, της γης, των χρωμάτων, των σαμάνων κ.λπ.). Παρουσιάζονται έργα 120 καλλιτεχνών, με τους 103

εξ αυτών να συμμετέχουν για πρώτη φορά σε Μπιενάλε Βενετίας. Ανάμεσά τους και ο Έλληνας Γιώργος Σαπουντζής, από τους καλύτερους εικαστικούς της νέας γενιάς που κάνει καριέρα στο εξωτερικό, με μια εγκατάσταση και ένα βίντεο.

Υπάρχουν λίγο-πολύ μεγάλα ονόματα, όπως η περίφημη Κίκι Σμιθ (την ξέρουμε καλά στην Ελλάδα χάρις στον Δάκη Ιωάννου και στον Δημήτρη Δασκαλόπουλο), ο Γκαμπριέλ Ορόσκο που έχει κάνει ένα από τα πιο ωραία έργα της διοργάνωσης, ο Φραντς Βεστ και ο Ολαφουρ Ελίασον. Ο Δανοϊσλανδός εικαστικός έφερε στη Βενετία ένα πρότζεκτ που ξεκίνησε το 2015, ως τη δική του απάντηση στη μεταμόρφωση. Σε ένα εργαστήριο έχει δεκάδες μετανάστες και αιτούντες άσυλο στην Ευρώπη να κατασκευάζουν πράσινες λάμπες led, τις οποίες κάποιος μπορεί να αγοράσει. «Η Μπιενάλε πρέπει να λειτουργεί σαν το μικροσκόπιο του τι συμβαίνει στον κόσμο. Δεν μπορεί να είναι μακριά από την κοινωνία», υπογραμμίζει σε μια συνέντευξη στην οποία μιλάει για το εγχείρημά του.

Εθνικές συμμετοχές

Μέσα στο χάος των έργων, εντυπωσιάστηκα πολύ με τα έργα του Τσέκου Λούμπους Πλνι (1961), που έχει εμμονή με την ανατομία του ανθρώπινου σώματος, και από πέντε ετών ζωγράφιζε παρατηρώντας νεκρά ζώα σε αποσύνθεση. Η δουλειά του δεν είναι καθόλου μακάβρια αλλά ποιητική και λεπταίωθητη. Ωραίο είναι και το βίντεο του Αργεντινίου Σεμπάστιαν Ντίαζ Μοράλες, με έναν άνδρα που αιωρείται μέσα στα σύννεφα, καθώς και μια εγκατάσταση με 2.400 κασέτες (εκείνες τις παλιές) που έχει κάνει η καλλιτέχνης από τη Σαουδική Αραβία Μάχα Μαλού. Γενικά, η Μασέλ έχει δώσει βαρύτητα στη χειροτεχνία, και πολλά έργα μάς ξαναγυρίζουν απλοϊκά ή πιο σύνθετα στην ικανότητα του ανθρώπου να μπορεί να δημιουργεί με τα χέρια του. Από αυτή την άποψη, η έκθεσή της δεν έχει την ψυχρότητα των εννοιολογικών έργων αλλά τη θερμότητα του εργοχειρίου. Οι εθνικές συμμετοχές—στις οποίες δεν εμπλέκεται η Μασέλ αλλά οι εθνικοί επίτροποι—είναι διαμοιρασμένες στο Αρσενάλε και τα Τζαρντίνι όπως πάντα. Το βραβείο φέτος κέρδισε το γερμανικό περίπτερο, στο οποίο παρουσιάστηκε μια περφόρμανς με τίτλο «Φάουστ», σε σύλληψη της καλλιτέχνης Άνε Ιμκοφ. Το βασικό της χαρακτηριστικό ήταν η αρχιτεκτονική παράμετρος. Ολόκληρο το πά-

Το περίπτερο της Γεωργίας στο Αρσενάλε. Εμπνευσμένος από το τραυματικό παρελθόν της χώρας, ο καλλιτέχνης Vajiko Chachkhiani μεταφέρει ένα ολόκληρο ξύλινο σπιτάκι με τα έπιπλά του από τη γεωργιανή εξοχή στη Βενετία. Έργο βαθιά υπαρξιακό, που ενθουσίασε τους πάντες.

Έργο της Kiki Smith, φιλοτεχνημένο την περίοδο 2009-2014, με μεικτά μέσα. Η δουλειά της είναι γνωστή στην Ελλάδα χάρις στον Δάκη Ιωάννου και στον Δημήτρη Δασκαλόπουλο.

τωμα του περιπτέρου είχε καλυφθεί με διάφανο γυαλί, σε απόσταση λίγων δεκάδων εκατοστών από το έδαφος. Αυτό δημιουργούσε ένα ασφυκτικό μετζοπάτωμα σαν σάντουιτς ανάμεσα στο χώμα και τα πόδια των θεατών, στο οποίο μετά βίας χωρούσαν τα ανθρώπινα ξαπλωμένα σώματα. Σε αυτόν λοιπόν τον χώρο, ομάδα από νεαρά αγόρια και κορίτσια χορευτές, υπό την ήχο έντονης, βίαιης μουσική και των γαβγισμάτων αληθινών σκυλιών που ήταν σε ένα κλουβί, παρουσίαζαν την περφόρμανς, που άλλους ενθουσίασε και άλλους άφησε αδιάφορους.

Της γενικής εντυπώσεις πάντως κέρδισαν το αυστραλέζικο περίπτερο, το αμερικανικό και εκείνο της Γεωργίας. Στην Αυστραλία, η πρώτη Αβοριγίνας καλλιτέχνης που εκπροσωπεί τη χώρα, η Τρέισι Μόρφρατ, γυρίζει στο παρελθόν και στην ιστορία του εποίκισμού της ηπειρώ για να διηγηθεί τη βία και τη θλίψη που

εξακολουθούν και σήμερα να στοιχειώνουν όσους χρειάζεται να φύγουν από την πατρίδα τους ή να δεχθούν την επιβολή ενός κυρίαρχου. Στο πιο έξυπνο της βίντεο έχει βάσει πρόσωπα γνωστών σταρ του παγκόσμιου κινηματογράφου να κάνουν γκριμάτσες φόβου και αγωνίας, βλέποντας σημερινά πλάνα από βάρκες με μετανάστες. Όμως και η δική της καλλιτεχνική δουλειά, που είναι φωτογραφίες και στυλ από βίντεο, έχουν εκπληκτική αισθητική με καλλιτεχνική αυταξία.

Στο αμερικανικό περίπτερο, ο Μαρκ Μπράντφορντ γεμίζει τον αύλειο χώρο με κόμματα (και λίγα σκουπίδια), για να δώσει την αίσθηση της εγκατάλειψης. Στο εξωτερικό παρουσιάζει γιγαντιαίες γλυπτές αφαιρετικές εγκαταστάσεις, αλλά το σπουδαιότερο είναι ότι αποδομεί τον μύθο της σύγχρονης Αμερικής, ξεφλουδίζοντας τον μικρό τρούλο του περιπτέρου, που μοιάζει ξεκοιλιασμένος, έτοιμος να πέσει

στο κεφάλι του θεατή. Μαύρος, γκέι, πολιτικοποιημένος, ο Μπράντφορντ καλείται να κάνει τέχνη στην εποχή του Τραμπ. Ήδη εδώ και πολλά χρόνια δίνει χρήματα από τα κέρδη του σε καλλιτέχνες και σε κοινωνικά πρότζεκτ, και στη Βενετία θα υποστηρίξει για τα επόμενα έξι έτη ένα πρόγραμμα για επανένταξη Ιταλών κρατουμένων.

Η Γεωργία έκλεψε τις καρδιές, με ένα ωραίο απλό περίπτερο μέσα στο Αρσενάλε. Εμπνευσμένος από το τραυματικό παρελθόν της χώρας, ο καλλιτέχνης Vajiko Chachkhiani (δεν έχω ιδέα πώς προφέρεται το όνομα) μεταφέρει ένα ολόκληρο ξύλινο σπιτάκι με τα έπιπλά του από τη γεωργιανή εξοχή στη Βενετία. Οι θεατές μπορούν να φτάσουν μέχρι το κατώφλι, ή να δουν από τα παράθυρα, τη συνεχόμενη βροχή να διαπερνά τη στέγη και να πέφτει στο πάτωμα. Είναι ένα έργο βαθιά υπαρξιακό που ενθουσίασε τους πάντες.

Η κυπριακή συμμετοχή

Η **Κύπρος** εκπροσωπείται στην 57η Μπιενάλε Τέχνης της Βενετίας με τον καλλιτέχνη Πόλυ Πεσολίκα. Παράλληλα θα φιλοξενηθούν σειρά από παρεμβάσεις και ανταλλαγές με την καλλιτεχνική ομάδα Νεωτερισμοί Τουμάζου, τη συγγραφέα Mirene Arsanios και τον κεραμίστα Βαλεντίνο Χαράλαμπος. Ο Jan Verwoert, επιμελητής της κυπριακής συμμετοχής, σημειώνει για τον καλλιτέχνη Πόλυ Πεσολίκα «ανταποκρινόμενος στην Ανοικτή Πρόσκληση, ο Πεσολίκας πρότεινε μια σειρά από ιδέες που απηχούν έντονα το πνεύμα της επιμελητικής προσέγγισης και με βάση την καλλιτεχνική του πρακτική, πείθει για τη δυνατότητα της ζωγραφικής να μεταδώσει την ένταση μιας στοιχειώδους εμπειρίας» και συμπληρώνει για τις παράλληλες δράσεις «λίγοι θα μπορούσαν να ενσαρκώσουν την εντόπια ευφυΐα της διεθνούς συναλλαγής καλύτερα από την καλλιτεχνική ομάδα 'Νεωτερισμοί Τουμάζου' (Μαρία Τουμάζου, Μαρίνα Ξενοφώντος, Ορέστης Λαζούρας)». Για τον κεραμίστα Βαλεντίνο Χαράλαμπος ο επιμελητής αναφέρει ότι έχει γίνει διδάσκαλος και πηγή έμπνευσης για πολλούς που τον έχουν επισκεφτεί στο εργαστήριό του και γνωρίζει πώς λειτουργούν τα κυπριακά χρώματα όταν αυτά μετατρέπονται σε χρωστική ουσία. Η Mirene Arsanios είναι μια καλλιτέχνης συγγραφέας από τη Βηρυτό, με βάση της τη Νέα Υόρκη η οποία διηγείται την ιστορία των στιγμών εκείνων όπου η βιογραφία συναντά την ιστορία. Η κυπριακή συμμετοχή, σύμφωνα με τον Jan Verwoert, επικαλείται ένα συγκεκριμένο πνεύμα: αναφέρεται στην ανατολική Μεσόγειο ως μια ζώνη όπου οι ταξιδιώτες συναντούν ο ένας τον άλλο, καθώς οι πορείες τους διασταυρώνονται.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Φον Δημητράκης, ο Αντι-ήρωας του Ψαθά

Η Θεατρική ομάδα «Αντι-Δρώντες» πέρυσι κέρδισε το Πρώτο Βραβείο στο 29ο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου του ΘΟΚ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η ομάδα των Αντι-Δρώντων αποτελείται από κατά κύριο λόγο νέους ερασιτέχνες ηθοποιούς που αγαπούν τη θεατρική τέχνη. Η ομάδα αυτή μοιράζεται τις ίδιες καλλιτεχνικές αγωνίες γι' αυτό αντιδρούν, δημιουργούν και θέτουν ως πρόταγμα την Τέχνη. Η ομάδα δημιουργήθηκε το 2014 και από τότε προσπαθούν με σταθερά βήματα να βρίσκονται στο καλλιτεχνικό προσκήνιο, υπηρετώντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το θέατρο, αλλά και άλλες

“
Ο «Φον Δημητράκης» δεν είναι μία καθαρόαιμη κωμωδία καθότι είναι ένα κείμενο άκρως τραγικό, με εμβόλιμα κωμικά στοιχεία, σημειώνει ο σκηνοθέτης Βασίλης Χατζηκυπριλλής.

παραστατικές τέχνες (οι Αντι-δρώντες έχουν δημιουργήσει και κινηματογραφικό εργαστήριο και ετοιμάζονται για την προβολή της πρώτης παραγωγής τους).

Ως θεατρική ομάδα έκαναν το ντεμπούτο τους, ανεβάζοντας χροιά τη θεατρική παράσταση «Δυόμισι φόντοι και ένα μπουλντόγκ» των Ρέππα-Παπαθανασίου, η οποία σημείωσε επιτυχία και παράλληλα έδειξε ότι η ομάδα ήθελε πράγματι να δημιουργήσει. Την περίοδο 2015-2016 ανέβασαν τη δεύτερή τους δουλειά, τη φαρσοκωμωδία του

Ο Δημήτρης Ψαθάς κατάφερε να γράψει ένα κείμενο που περισσότερο από μισό αιώνα μετά παραμένει περίεργα επίκαιρο.

Ζωρζ Φεντώ «Ξενοδοχείο ο Παράδεισος». Η παράσταση αυτή ανέβασε τον πήχη για τους Αντι-Δρώντες, μιας και κατάφεραν να διακριθούν στο 29ο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου του ΘΟΚ λαμβάνοντας το Πρώτο Βραβείο.

Από το 2015 που οι Αντι-Δρώντες πέρασαν κάτω από τη στέγη της εταιρείας Re-Actors Production & Art Studio συνεχώς προσπαθούν για την παραγωγή, προώθηση και ανάπτυξη πολιτιστικών δρώμενων, συναφών με τις τέσσερις παραστατικές τέχνες: του θεάτρου, του κινηματογράφου, της μουσικής και του χορού. Ο ιθύνων νους των Αντι-Δρώντων Βασίλης Χατζηκυπριλλής σε παλαιότερή του συνέντευξη στην

«Κ» είχε πει ότι η ομάδα του αντιδράει στη φθορά, στη μιζέρια και στην καταβαράθρωση κάθε αξίας και ότι στοχεύει στην αυθεντική ανθρώπινη επαφή. Αυτούς ακριβώς τους στόχους η ομάδα τους υπηρετεί κατά γράμμα, και η επιλογή του ρεπερτορίου της το αποδεικνύει. Φέτος ανεβάζουν τον «Φον Δημητράκη», την κωμωδία του Δημήτρη Ψαθά, που όπως σημειώνεται από τον σκηνοθέτη της παράστασης δεν είναι μία καθαρόαιμη κωμωδία καθότι είναι ένα κείμενο άκρως τραγικό, με εμβόλιμα κωμικά στοιχεία.

Το βόλεμα και η αντίδραση

Ο Βασίλης Χατζηκυπριλλής στο σκηνοθετικό του σημείωμα ανα-

φέρει ότι οι χαρακτήρες δρουν ή αδρανούν μέσα στους δύο επινοημένους σκηνικούς χώρους του «έξω» και του «έσω». Οι Αντι-δρώντες επιθυμούν να υπηρετηθεί στον μέγιστο βαθμό η τεράστια δυναμική του κειμένου. Ο Ψαθάς κατάφερε να γράψει ένα κείμενο που περισσότερο από μισό αιώνα μετά παραμένει επίκαιρο, μιας και δυστυχώς οι άνθρωποι θα έκαναν οτιδήποτε προκειμένου να ανέλθουν στην εξουσία, ανεξαρτήτως κόστους, πέρα από ιδεολογίες, από την άλλη φυσικά δεν έλειπαν και δεν λείπουν και οι εξαιρέσεις, οι ιδεολόγοι. Στο κείμενο του Δημήτρη Ψαθά θίγεται με τον πιο δυνατό τρόπο η διαρκώς επανερχόμενη εποχή του βολέμα-

τος, του εφηνουχασμού, της πατριδοκαπηλίας, των καρεκλοκενταύρων, των δημαγωγών και των λαοπλάνων που είναι έτοιμοι να πουλήσουν ως και τη ψυχή τους στον διάβολο για να ανέβουν στον «μεγάλο τους θρόνο». Έχει δικίο ο νεαρός σκηνοθέτης όταν σημειώνει ότι ο θεατής όταν ακούει τη φράση διά στόματος Φον Δημητράκη «θέλω τους Γερμανούς μου» δεν μπορεί παρά να νιώσει άβολα, να τον κάνει να σκεφτεί ότι ο κόσμος και οι άνθρωποι δύσκολα αλλάζουν. Καθόλου τυχαία δηλαδή η επιλογή των Αντι-Δρώντων στο έργο του Δημήτρη Ψαθά «Φον Δημητράκης», ένα έργο που καλεί το κοινό να συναισθανθεί και να ζυγίσει τις καταστάσεις ώστε

να μη ζήσει τα επίχειρα των άλογων πράξεων της όποιας εξουσίας.

Αγωνία για την εξουσία

Ο «Φον Δημητράκης» είναι ένα κείμενο τραγικό, με ποικίλα εμβόλιμα κωμικά στοιχεία του Δημήτρη Ψαθά, το οποίο γράφτηκε το 1946. Πρόκειται για ένα έξοχο και άκρως επίκαιρο θεατρικό έργο, το οποίο αφήνει διαρκώς την αίσθηση ότι γράφτηκε στις μέρες μας. Το μεγάλο όνειρο του Δημήτρη Χαρίτου, στα χρόνια της γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα (1941-1944), είναι να γίνει, πάση θυσία, ένας υψηλός κρατικός αξιωματούχος. Στον βωμό των πολιτικών του φιλοδοξιών, ο «ήρωας» ή καλύτερα ο «αντι-ήρωας» του Ψαθά δεν διστάζει να κάνει μέχρι και την ψυχή του στο διάβολο και να προσκυνήσει τους Γερμανούς κατακτητές, προκειμένου να ανέλθει, με το όποιο τίμημα, στη λατρεμένη εξουσία. Προς αυτή την κατεύθυνση, επιστρατεύει κάθε δυνατό μέσον, αγνοώντας ωστόσο ότι τα δύο του παιδιά, ο Αλέκος και η Άννα, συμμετέχουν ενεργά στην Αντίσταση. Όταν πια ανεβαίνει στην πολυπόθητη καρέκλα του Υπουργείου Κρατικής Ασφαλείας, τα πράγματα ανατρέπονται εντελώς απροσδόκιστα και ο ίδιος παραμένει τραγικά μετέωρος, έχοντας να αντιμετωπίσει ένα μεγάλο δίλημμα: να επιλέξει ή την υψηλή του θέση ή την τιμή της πατρίδας.

info

Ο «Φον Δημητράκης», του Δημήτρη Ψαθά ανεβαίνει σε σκηνοθεσία Βασίλης Χατζηκυπριλλή στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα Μερκούρη», στη Λευκωσία. Παραστάσεις 21-25 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ.

25 Χρόνια
KANALI 6
106.00 | 98.6 | 107.00

στον
αέρα
με
πρόσωπο

www.kanali6.com.cy
www.facebook.com/kanali6
twitter.com/kanali_6

106.00 | 98.6 | 107.00

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Τραγούδια από το θέατρο

Βασίλη ΛΕΚΚΑΣ

Ηρώ ΣΑΙΑ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΙΑΝΟ ΒΑΣΟΣ ΑΡΓΥΡΙΔΗΣ

ΠΑΡ. 26/5 20:30 ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΥΚΛΟΣ ΘΕΑΤΡΟ

Εισιτήρια προπωλούνται: www.SoldOutTickets.com.cy & ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 25377 277

LOVE 100.7 FM 88.7 & 105.7 WIZ UrbanGuide 25 Χρόνια ΚΑΝΑΛΙ 6

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Του ΝΙΚΟΥ ΔΑΒΒΕΤΑ

Πικρολέμονα

Δεν πάει πολύς καιρός που ξεφυλλίζοντας μια βρετανική εφημερίδα, το βλέμμα μου σκόνταψε σε μια καταχώριση του Τουρκοκυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ή κάποιου παρόμοιου) που διαφήμιζε τα ρόδινα ακρογιάλια της κατεχόμενης Κερύνειας, με ένα λυρικό απόσπασμα από το μυθιστορηματικό χρονικό «Πικρολέμονα» του Λόρενς Ντάρελ. Υπενθυμιζώ πως το εν λόγω βιβλίο γράφτηκε, σχεδόν εν θερμώ, το 1956 και κυκλοφόρησε τον επόμενο χρόνο στη Μ. Βρετανία, καρπός της τριετούς παραμονής του συγγραφέα στην Κύπρο και της εμπλοκής του στον αγώνα του κυπριακού λαού για αυτοδιάθεση, από τη νευραλγική θέση του διευθυντή του Γραφείου Πληροφοριών της βρετανικής διοίκησης. Είχε προηγηθεί βεβαίως η σύντομη σταδιοδρομία του στο Παγκύπριο Γυμνάσιο της Λευκωσίας, ως καθηγητή αγγλικών, ή κατ' άλλους, ως «πράκτορα» και «πληροφοριοδότη του εκθρού».

Στην εμβληματική τετραλογία του «Αλεξανδρινό κουαρτέτο», το πρώτο μέρος της οποίας γράφεται παράλληλα με τα «Πικρολέμονα», μας δίνει συμπληρωματικές εικόνες της ειδυλλιακής νησιωτικής φύσης που τον συνεπήρε: «Ένας ουρανόσ ιδιο γυμνό ζεστό μαργαριτάρι ως το μεσημέρι, γρύλοι που φωλιάζουν σε σκιερές γωνιές και ο άνεμος που απογυμνώνει τα μεγάλα πλατάνια. Δραπέτιστα σε τούτο νησί, με λίγα βιβλία...». Το μεσογειακό φως, «φως που διυλίζει το άρωμα της λεμονιάς» και η θάλασσα, «καθώς σμαλτώνει με την υγρασία της τον αιθέρα», είναι η καταφυγή του και συνάμα η νέα πηγή έμπνευσης για να χτίσει τις μυθιστορηματικές ζωές της Τζαστίν και του Μπαλτάσαρ, που έχει στα σκαριά.

«Φίλος του άλλου πολέμου», σύμφωνα με τον ποιητικό χαρακτηρισμό του Γιώργου Σεφέρη, ο Ντάρελ καταβγαίνει από την Κέρκυρα—μαζί με τον Χένρι Μίλερ—στην Αθήνα, το καλοκαίρι του 1939 και

Αν κάτι μας εμποδίζει να λησμονήσουμε την ασυनेπή στάση του Λόρενς Ντάρελ, είναι το γεγονός πως κάθε αυγή εξακολουθούμε να αντικρίζουμε την τουρκική σημαία στη ράχη του Πενταδάκτυλου.

η πρώτη συνάντησή του με τον κύκλο του καλκέντερου Γιώργου Κατσιμπαλή—τον «Κολοσσό του Μαρουσιού»—πραγματοποιείται, πού αλλού, στο Μαρούσι, μέρα σημαδιακή, 2 Σεπτεμβρίου, όταν επιβεβαιώνεται η εισβολή των χιτλερικών στρατευμάτων στην ανυπεράσπιστη Πολωνία. Ο Σεφέρης σημειώνει στο ημερολόγιό του (Μέρες Γ') τη νωπή εντύπωση: «Ο Ντάρελ, ένας κοντός στέρεος νέος. Εξυπνο κεφάλι σατιρικού».

Ο Μίλερ, με την κήρυξη του πολέμου θα επιστρέψει στην Αμερική, ο Ντάρελ όμως, σε νέα πια καθήκοντα, θα στρατευθεί ολόψυχα στον συμμαχικό αγώνα. Αυτή την κοινή αντιφασιστική πορεία θα επικαλεσθεί και ο Γιώργος Σεφέρης, στον φίλο του άλλου πολέμου, όταν δε-

καπέντε έτη αργότερα αντιληφθεί την υποκριτική στάση του στο κυπριακό ζήτημα. Εκ των υστέρων, δεν είναι λίγιο εκείνοι στο νησί που θα χρεώσουν στον «φιλέλληνα» Ντάρελ μια σειρά από «προδοτικές πολιτικές»: Από την αναβάθμιση του τουρκικού στοιχείου («το κούρδισμα των αγάδων»), έως την ιδέα του διαμελισμού και τη χάραξη της «πράσινης γραμμής»! Πολιτικές που, σύμφωνα με τους επικριτές του, προσπάθησε να προωθήσει ή να δικαιώσει μέσα από το βιβλίο του «Πικρολέμονα».

Η μεταστροφή του παλιού συνοδοιπόρου πρέπει να προβλημάτιζε ιδιαίτερα τον Γιώργου Σεφέρη όταν επισκεφθήκε το νησί και συναντήθηκε μαζί του (διασώζεται και η σχετική φωτογραφία). Ο

έτερος Βρετανός φίλος Μορίς Κάρντιφ, που κράτησε εντιμότερη στάση στο θέμα του κυπριακού απελευθερωτικού αγώνα, του εκμυστηρεύτηκε ότι μετά τη θητεία του στη Γιουγκοσλαβία του Τίτο, ο Ντάρελ γύρισε αγνώριστος, για την ακρίβεια «γύρισε εθνικιστής», αυτός που «μούντζωνε τους Εγγλέζους στρατηγούς στο Κάιρο και δάλωνε racism!». Βάρυνε στη σκέψη του ο «ψυχρός πόλεμος» ή κάτι βαθύτερο, προσωπικό, που έπρεπε να «ξεπληρώσει» στη λαβωμένη αυτοκρατορία; Ποιος ξέρει. Ο Ντάρελ δεν ξαναμίλησε για την κυπριακή του περίοδο.

Ωστόσο τα «Πικρολέμονα» είναι κι ένα λογοτεχνικό έργο, δημιουργημα ενός ξεχωριστού πεζογραφικού ταλέντου. Πώς λοιπόν ξεχωρίζουμε το έργο από το πρόσωπο, την αποικιοκρατική οπτική από την οπτική της μυθιστορίας; Τα γνήσια καλλιτεχνικά έργα δεν φτιάχνονται με το πολιτικό «πιστεύω» αλλά με το αισθητικό, και το αισθητικό πρόταγμα είναι φανερό ακόμη και στις σελίδες του βιβλίου όπου αδικείται κατάφωρα η ελληνοκυπριακή πλευρά. Η μεταφορική γλώσσα προέχει, είναι διαρκές μέλημα του Βρετανού συγγραφέα, κάτι που δεν λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας όταν κρίνουμε το συγκεκριμένο βιβλίο αλλά και το αφεγάδιαστο «Αλεξανδρινό κουαρτέτο».

Ξανακοιτάζοντας την τουρκοκυπριακή διαφημιστική καταχώριση, συλλογίζομαι ότι έπειτα από εξήντα ολόκληρα χρόνια, αν κάτι μας εμποδίζει να λησμονήσουμε την ασυनेπή στάση του Ντάρελ, δεν είναι κάποιες «ατυχείς» σελίδες του στα γινωμένα πια «Πικρολέμονα», μα το γεγονός πως κάθε αυγή—Ελληνοκύπριοι και Ελλαδίτες περαστικοί—εξακολουθούμε να αντικρίζουμε την τουρκική σημαία στη ράχη του Πενταδάκτυλου.

Τελευταίο βιβλίο του Νίκου Δαββέτα, το μυθιστόρημα «Ωστικό κύμα», εκδ. Πατάκη.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΜΠΑΣΚΟΖΟ

Ο Γιάννης Μπασκόζος είναι δημοσιογράφος και συγγραφέας. Έχει σπουδάσει Μαθηματικά, έχει εκπονήσει διδακτορικό στο ΕΚΠΑ με τίτλο «Πολιτισμικές τάσεις στη μεταπολίτευση», εργάζεται από το 1983 ως δημοσιογράφος σε ημερήσια και εβδομαδιαία έντυπα ενώ διευθύνει το ηλεκτρονικό περιοδικό «Ο Αναγνώστης». «Οι ιστορίες από το Μετα» (Κέδρος) είναι η τρίτη του συλλογή διηγημάτων.

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας;

«Τα γεγονότα» του Φίλιπ Ροθ (Πόλις), με εκπλήσσει η δύναμη της αυτο-παρατήρησης και το «Στον φρεγγίτη του μαυλού του Μιχαήλ Μητσάκη» (Λέμβος), μυθιστορηματική βιογραφία του ξεχασμένου αυτού συγγραφέα από τον Κώστα Ξ. Γιαννόπουλο.

Ποιος ήρωας/ηρωίδα λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί;

Δεν ταυτίζομαι με τους ήρωες, μόνο κάποιους τους αγαπώ. Όταν ήμουν μικρός με είχε συνεπάρει ο Γιάννης Αγιάννης, φοβόμουν όμως να γίνω σαν αυτόν. Αργότερα μ' άρεσε ο Βέρθερος του Γκαίτε για τον ρομανισμό του που φτάνει στα όρια. Πριν από λίγα χρόνια ο Μισέλ Μαρινί, ο μικρός βιβλιοφιλος ήρωας του Γκενασιά στη «Λέσχη των αθεράπευτα αισιόδοξων».

Με ποιον συγγραφέα ή ποιητή θα θέλατε να δειπνήσετε;

Θα ήθελα να κουτσόπινα συζητώντας με τον Δημοσθένη Βουτυρά και την παρέα του στου Μήτσου, ένα παλιό διασκεδαστήριο απέναντι από την Πύλη του Αδριανού.

Ποιο ήταν το τελευταίο βιβλίο που σας έκανε να θυμώσετε;

Δεν θυμώνω ποτέ με τα βιβλία. Εχω φρετίχ με αυτά, αγαπώ ακόμα και αυτά που δεν μ' αρέσουν.

Και το τελευταίο που σας συγκίνησε;

Της Μέρβιλ Ρόμπινσον «Ρουθ» (Μεταίχμιο), μια ελεγεία για τον κόσμο των κοριτσιών, χαμένων στα βήθη του πουθενά. Από τα ωραιότερα της τελευταίας χρονιάς

Ποιο κλασικό βιβλίο δεν έχετε διαβάσει και ντρέπεστε γι' αυτό;

Είναι αρκετά αυτά που δεν έχω διαβάσει. Δεν ντρέπομαι, ελπίζω να έχω χρόνο να τα διαβάσω.

Οι «Ιστορίες του Μετα» είναι καθαρόαιμα διηγήματα ή/και μνήμες προσωπικές, βιωματικές;

Είναι διηγήματα που στηρίζονται σε βιώματα. Όπως παρατηρεί κάπου ο Ροθ, με ενδιέφερε να ξαναδώ «τις αναμνήσεις των γεγονότων ως αναμνήσεις φανταστικών απεικονίσεων γι' αυτά», σήμερα.

Παραδόξως, δεν υπάρχουν πολλά μυθολογικά βιβλία για το Μετα. Χτυπάει πρωτιά το δικό σας;

Δεν είμαι ο πρώτος. Ο Σωτήρης Δημητρίου στα «Οπωροφόρα της Αθήνας» και ο Αντώνης Γκόλτσος, στην «Αφιέρωση» πιο αναλυτικά, έχουν αναφερθεί στην περιοχή. Προσωπικά, θέλησα να τη δω σαν έναν μύθο της γενιάς μου ή καλύτερα της παρέας μου.

Έχετε Fb, Twitter κτλ; Εάν ναι, εμποδίζουν ή εμπλουτίζουν το γράψιμο και το διάβασμα; Συμμετέχω στα κοινωνικά δίκτυα, κυρίως ως διαχειριστής του «Αναγνώστη», αλλά σπάνια μπαίνω στις συζητήσεις. Μάλλον χάνεις χρόνο αναλισκόμενος σε αυτά τα, γοπητικά κατά τα άλλα, καφενεία.

ΚΡΙΤΙΚΗ / Της ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

Το ιλιγγιώδες παρόν

ΕΡΕΝ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
Μπορείς;
εκδ. Πατάκη, σελ. 748

Το ερώτημα του τίτλου απευθύνεται ξεκάθαρα στον αναγνώστη. Μοιάζει να τον προκαλεί η συγγραφέας, μπορείς άραγε να μπει μέσα σε αυτό το αλλόκοτο βιβλίο, να κρυφοκοιτάξεις, σαν κλεπτομανής της απαρξίας της ιδιωτικότητας, την ηλεκτρονική αλληλογραφία δύο αγνώστων, να γίνεις και εσύ μέρος της, να γράψεις στα κενά, να φανταστείς τα μυστικά στα αποσιωπητικά, μπορείς τελικά να διαβάσεις το μυθιστόρημα που κρυπτογραφούν τα emails ενός άντρα και μιας γυναίκας; Η Ερεν Σωτηροπούλου, αναφιβόλα, μπορεί. Χάρη στη συγγραφική της αφοβία μπορεί να προτείνει στον αναγνώστη ένα βιβλίο που περιπαίζει την αμνηχανία του. Η αμνηχανία είναι ακαριαία, από την πρώτη κιόλας σελίδα. Η λογοτεχνία παρεισδύει αίφνης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Το ακατέργαστο παρόν αξιώνει την ακρονία του πεπονημένου χρόνου. Οι δύο αλληλογράφοι ανταλλάσσουν το μείζον και το έλασσον της καθημερινότητάς τους, συνθέτοντας με τη συνεργία της συγγραφέως μια διακεκομμένη αφήγηση, που στοιχειοθετείται από ελλείψεις, απύσες τελείες και ανοικτές παρενθέσεις.

«Είσαι... καταδικασμένη να γράφεις.

Είσαι... καταδικασμένη να ερωτεύεσαι. Το ενδιαφέρον βέβαια είναι ότι και τα δύο δεν χωράνε πουθενά προς δόξα της τραγικότητας του εγώ», λέει ο άντρας και η γυναίκα απαντά: «Καταδικασμένη σ' αυτά που αναφέρεις, και την ίδια στιγμή τα θέλω όλα. Όλα όσα ενδείξει απλυστίας, αλλά ως επιβεβαίωση ελευθερίας».

Γράφοντας ο ένας στον άλλο, οι δύο εραστές δεν αποκαλύπτουν τόσο την ερωτική τους περιπέτεια όσο το ξάφνιασμα, την έκσταση και την απορία τους για όλα όσα εκτυλισσονται στα διακένια της. Μολονότι η σωματική σχέση είναι πανταχού παρούσα, εκείνο που βαρύνει στις σελίδες είναι το επιπλέον, η ζωή, η γραφή και η αλυσιτελής σύζευξή τους. Η γυναίκα, μια συγγραφέας, και ο άντρας, ένας οιοπαγωγός, μοιράζονται στην αλληλογραφία τους τοπία, εντυπώσεις, ποιήματα, όνειρα, φωτογραφίες, ταινίες, έργα τέχνης και μουσικά κομμάτια. Σε αυτές τις ανταλλαγές υποφώσκουν περιοχές της ύπαρξής τους αδιερεύνητες από την περιέργεια της σάρκας. Μια λαχτάρα για το ωραίο που

υπερβαίνει την ερωτική επιθυμία.

«Κάθε εικόνα δεν έχει μια λανθάνουσα αιγυμιατική μορφή»; ρωτάει τον άντρα η γυναίκα, Φάρσα το παρωνύμιό της. Η στοχαστικότητα της γυναίκας φωνής, διάστικτη από τα μειδιάματα της ειρωνείας, παρασύρει τον συνομιλητή σε ένα παιχνίδι του μυαλού, της φαντασίας και της γλώσσας. Παρακινώντας ο ένας τον άλλον δοκιμάζουν τρόπους έκφρασης και γλωσσικές μεταφιέσεις, μεταπηδούν από τον ερωτομανή λυρισμό στη γύμνια του επειγόντος, ανικνεύουν σε αναμνήσεις σπαράγματα ποιήσας προκαλώντας τη μνήμη να ψευδομαρτυρήσει, αποζητούν την αισθητική στην εικονογραφία του ρέοντος χρόνου, εν ολίγοις και οι δύο μαζί απεργάζονται τη μετάλλαξη του έρωτά τους

σε γραφή: μια γραφή που διερωτάται διαρκώς για τις κατευθύνσεις στις οποίες εξωθείται και τις εμμονές που τη διεγείρουν. Ο έρωτάς τους είναι υπερκινητικός στην προσπάθειά του να καλύψει ιλιγγιώδεις γεωγραφικές αποστάσεις και την ίδια στιγμή ένας «μαραθώ-

νιος ακινησίας», όπως κάθε διαδρομή σε απάτητες γραμμές.

«Πρακτικά και (λίγο) βαρετά...», το θέμα μιας συνομιλίας. Η παρένθεση και τα αποσιωπητικά μαρτυρούν την υπόρητη θυμωδία της αλληλογραφίας. Κανένα μυθιστόρημα δεν ερωτοτροπεί αποκλειστικά με το ψηλό. Στη λογοτεχνία το βάθος αναβιβάζει από τα ρηκά, οι κορυφώσεις ορθώνονται από κατακόρυφες πτώσεις. Τόσο η γυναίκα όσο και ο άντρας διακατέχονται από την αγωνία της γλώσσας να θηρεύσει το ανεπίπλωτο. «Και βέβαια γελάω πολύ (με το ύφος)», παραδέχεται η Φάρσα, δεξιοτέχνης στην υπονόμηση των λεκτικών παρεκτροπών. Η τέχνη, λέει στον συνεργό των διανοητικών της πανουργιών, «χρειάζεται ελαττώματα, πρέπει προηγουμένως να έχει τσαλαπατηθεί από αδυναμίες».

Ασφαλώς δεν φαφνιάζεται ιδιαίτερα η Φάρσα, όταν αντιλαμβάνεται ότι μία από τις νύχτες με τον εραστή της εισχωρεί επίμονα στο κείμενο το οποίο δουλεύει. Κάθε της γραπτό όπως και κάθε της μνήμη προς τον εραστή της είναι ένα και το αυτό, ένα ακόμα ψεύδος των λέξεων. «Τράφω στο παρόν, σ' ένα ιλιγγιώδες παρόν που μπορεί να τα χωρέσει όλα. Όπου μια στιγμή είναι μια ζωή. Σε θέλω εδώ, τώρα, μέσα μου. Αυτό είναι το παρόν της γραφής».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ
ΑΝΤΖΗ ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗ
Μπερλίν
εκδ. Πόλις, σελ. 105

Η Αντζή Σαλταμπάση, δημοσιογράφος στο επάγγελμα, βρέθηκε στο Βερολίνο το 2011-2012 υπότροφο ενός ευρωπαϊκού προγράμματος. Εξησε τις αντιφάσεις της γερμανικής κοινωνίας ερχόμενη σε επαφή με τις ιδιαιτερότητες της δικής της οικογένειας. Ξεκινώντας ένα οδοιπορικό αναζήτησης του εαυτού με τη βοήθεια Γερμανού ψυχαναλυτή, πηγαίνοντας τα παιδιά της σε εβραϊκό σχολείο, λόγω εβραϊκής ταυτότητας του Έλληνα συζύγου, καταλήγει να αναζητήσει τους παλιούς ενοίκους της συνοικίας όπου διαμένει, ερχόμενη σε επαφή με τους Εβραίους της περιοχής. Ενδιαφέρον και συγκινητικό οδοιπορικό, παράγει όμως ενστάσεις, λόγω της συναισθηματικής της φόρτισης.

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΜΙΚΑ
ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΧΟΠΟΥΛΟΣ-VINCENZO BALZANO
Το Σύννεφο
μτφρ.: Νίκος Καμπούροπουλος
εκδ. Webcomics, σελ. 144

Σε ένα μετασποκαλυπτικό περιβάλλον, ένα αγόρι πετάει στους αιθέρες καρβέλα στον φρενωτό του λύκο. Το αγόρι ξεκινά ένα ιλιγγιώδες ταξίδι ανάμεσα στα σύννεφα, αναζητώντας μια σφαίρα που μπορεί να αλλάξει τον σκιερό κόσμο προς κάτι ηλιόλουστο. Υπάρχει ελπίδα για κάτι τέτοιο, αρκεί η σφαίρα να μην πέσει σε λάθος χέρια. Ο σεναριογράφος Ζαχόπουλος χρησιμοποιώντας μια γλώσσα λυρική, αφηγείται απνευστί μια φανταστική περιπέτεια λυτρωτικής αναζήτησης. Από τη μεριά του, ο Balzano απεικονίζει μέσα από εντυπωσιακά καρτέ έναν κόσμο θαυμάτων. Οι δυο τους καταφέρνουν ένα παραμυθένια όμορφο graphic novel.

ΣΠΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΙΗΣΗ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΑΨΑΛΗΣ
Μαύρη καγκελόρτα και άλλες ιστορίες
εκδ. Αγρα, 2017, σελ. 65

Ο τίτλος της τελευταίας ώριμης ποιητικής συλλογής του Διονύση Καψάλη (1952) προδιαθέτει για το περιεχόμενο των ιστοριών του, οι οποίες συμπυκνώνουν εικόνες, σκηνές που συνδέουν την αρχή της ύπαρξης με το τέλος, το πριν με το μετά—αυτό το άγνωστο, που απορροφούν και επανεμφανίζουν έργα σπουδαίων ποιητών και πεζογράφων, αλλά και τους μουσικούς «υπαίτημους του τέλους», με την προσδοκία της αναγέννησης, που υπόσχεται η Πέμπτη Συμφωνία του Μπετόβεν. Έργα που συνομιλούν με τη θεματική του ποιητή, ο οποίος εδώ καταπιάνεται με ζητήματα όπως το γρήγορο πέρασμα του χρόνου, η σταδιακή φθορά, ο θάνατος, η μνήμη, η λήθη, η ματαιότητα των πραγμάτων.

ΧΡΥΣΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑΞΙΔΙ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΙΛΑ
ΓΚΕΜΠΕΛΙΑ
(αναμνήσεις από την έρημο του Σινά)
εκδ. Αγρα, σελ. 35

Ο συγγραφέας σε ηλικία δώδεκα ετών ταξίδεψε στο Ορος Σινά, ήρθε σε επαφή με τους Βεδουίνους της περιοχής και για μια δεκαετία συνδέθηκε στενά μαζί τους. Το βιβλίο αυτό περιγράφει την εμπειρία του από την έρημο, το ταξίδι στα βήθη της νύχτας και τη σχέση του με τον Ρατζάπ και τους Βεδουίνους. Ένα ταξίδι αυτογνωσίας και φιλοσοφίας για τη σχέση του ανθρώπου με τη ζωή, τους λιγοστούς ανθρώπους καθώς και τη ήθη των Βεδουίνων. Όπως ο ίδιος γράφει, «μέσα στην έρημο χωρίς τη βοήθεια του άλλου είσαι χαμένος. Και όμως μέσα στην έρημο, ακόμα και όταν είσαι μόνος, δεν νιώθεις μόνος ποτέ».

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΜΙΛΙΑ ΖΟΛΑ
Η πλημμύρα
μτφρ.: Μανώλης Πιμπλής
εκδ. Ποικίλη Στοά, 2017, σελ. 64

Ένα χαρακτηριστικό δείγμα της νατουραλιστικής γραφής, του κύριου εκπροσώπου της, το διήγημα αυτό, στο οποίο καταδεικνύεται η εξάρτηση του ατόμου από τη φύση, καθώς και η σταδιακή απειλή των φυσικών φαινομένων που είναι δυνατόν να μετατρέψουν την τακτοποιημένη καθημερινότητα και τις ευτυχισμένες στιγμές των μελών μιας οικογένειας σε τρόμο και όλεθρο. Το αίσθημα της επιβίωσης, αλλά και η αδυναμία του ανθρώπου να ελέγξει και να ορίσει τις δυνάμεις της φύσης. Ο αφηγητής διηγείται πως ένα βράδυ του Μαΐου πλημμύρισε ο ποταμός Γαρούνα και παρέσυρε στον θάνατο ανθρώπους και ζώα.

ΧΡΥΣΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΣΙΔΝΕΪ
Ο μπρουταλισμός δικάζει
Γνωστό ως The Sirius Building, στο μπρουταλιστικό ύψος των '60 και '70, με θέα την Όπερα του Σίδνεϊ, είναι ένα από τα πολλά αυτής της σχολής που αμφισβητούνται διεθνώς. Μερικά έχουν κατεδαφιστεί και άλλα προκαλούν κινήσεις για τη σωτηρία τους. Είναι κτίρια από γυμνό μπετόν και ορισμένα έχουν αρχιτεκτονική σημασία. Η διαμάχη συνεχίζεται και τα διεθνή Μέσα στέλνουν φωτογραφίες.

ΒΕΝΕΤΙΑ
Στα φώτα της Μπιενάλε
Το γλυπτό της Αμερικανίδας Carole A. Feuerman με τίτλο «Monumental Quai» έχει προκαλέσει την προσοχή καθώς είναι ευανάγνωστο και εκ πρώτης όψεως ελκυστικό. Βρίσκεται σε ένα από τα πολλά καλλιτεχνικά πάρκα της 57ης Μπιενάλε της Βενετίας, όπου οι διάφορες εκθέσεις στους Κήπους και στο Αρσενάλε θα συνεχίσουν να προσελκύουν το διεθνές κοινό έως τις 26 Νοεμβρίου.

ΓΟΤΘΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΑ
Οι Γάλλοι ζωγράφοι του «Πούσκιν»
Κοσμοσυρροή προκαλεί στη Γερμανία, στο Ducal Museum της Gotha, η έκθεση που έρχεται από το Μουσείο Πούσκιν της Μόσχας. Είναι εστιασμένη στους Γάλλους ζωγράφους της συλλογής του ρωσικού μουσείου, από τον 17ο και 18ο αιώνα, έργα που στην πλειονότητά τους παρουσιάζονται για πρώτη φορά στη Γερμανία. Στη φωτογραφία, το πορτρέτο του Μολιέρου, έργο του Charles Le Brun.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

Συνέβη στη Μόσχα

Ακούστε τώρα μια ιστορία που υποτίθεται ότι συνέβη πριν από λίγα χρόνια στη Ρωσία του Πούτιν: ένας νεαρός Ρώσος –ας τον ονομάσουμε Νικολάι– έρχεται στη Μόσχα από την επαρχία για σπουδές. Νοικιάζει ένα δωμάτιο σε μικρό διαμέρισμα όπου ήδη μένει ένας άλλος –άγνωστος του– φοιτητής. Ένα βράδυ, επιστρέφοντας σπίτι, ακούει φωνές. Ερχονται από την κρεβατοκάμαρα του συγκατοίκου του, εν μέσω εκκωφαντικής ρωσικής πανκ. Ο Νικολάι συνειδητοποιεί πως ακούει γυναικείες κραυγές: κραυγές πόνου. Η πόρτα είναι μισάνοικτη, τη σπρώχνει απαλά και αντικρίζει τον συγκατοικό του με άλλους δύο αγνώστους να βιάζουν μια κοπέλα πεσμένη μπρούμυτα πάνω σ' ένα αναμαλλιασμένο στρώμα στο λερό δάπεδο. Το δωμάτιο ζέχνει κνώτο βότκας και ιδρώτα. Όταν αντιλαμβάνονται την παρουσία του, τον προσκαλούν με άναρθρες κραυγές να «πάρει κι αυτός ένα μεζέ». Ο Νικολάι το βάζει στα πόδια.

Το θερμόμετρο στη Μόσχα αγγίζει το μηδέν, όμως ο Νικολάι είναι ήδη κáθιδρος όταν φτάνει στο πιο κοντινό αστυνομικό τμήμα. Ξέπνοος, εισβάλλει μέσα σε ένα γραφείο με ενστόλους και καταγγέλλει τι συμβαίνει εκείνη ακριβώς τη στιγμή στο συγκεκριμένο διαμέρισμα μιας συγκεκριμένης οδού της Μόσχας. Οι αστυνομικοί κοιτάζονται παραξενεμένοι μεταξύ τους, όταν ένας από αυτούς σκάει ένα πονηρό χαμόγελο και λέει στον Νικολάι: «Και μας το λες για να κάνουμε τι; Πώς και δεν πήρες κι εσύ μέρος; Μήπως είσαι τίποτα αδελφή!».

Αυτή η παγερή αίσθηση ότι ξυπνάς και ότι βρισκεσαι μέσα σε ένα κακό όνειρο.

Δεν ξέρω αν η ιστορία είναι αληθινή – ως πέρα για πέρα αληθινή μου τη διηγήθηκαν. Επίσης, δεν ξέρω τι γίνεται μετά: αν ο Νικολάι επέστρεψε στο διαμέρισμα ή, κυρίως, τι απέγινε η κοπέλα. Σαν να μην έχει όμως σημασία το μετά. Σαν να έχει σημασία μόνον αυτή η παγερή αίσθηση ότι όλος ο κόσμος γύρω σου κάτι έχει πάθει και νομίζεις πως έχεις ξυπνήσει μέσα σε ένα κακό όνειρο: αυτή η τελική ατάκα των Ρώσων αστυνομικών, οι λέξεις τους που σε διαπερνούν σαν ραδιενέργεια. Όλο αυτό το κακό μεταπηδά από τις λέξεις και βρίσκεται μέσα σου, ροκανίζοντας το ηθικό σου όπως το σαράκι το καθαρό ξύλο.

Το ξέρω διότι αυτή την ιστορία σκέφτομαι κάθε φορά που πλέον τη μόλις ενός έτους κόρη μου στο μπάνιο του σπιτιού μου στην Αθήνα. Τις στιγμές που την κρατώ στην αγκαλιά μου, θυμάμαι ξαφνικά εκείνο το κορίτσι της φρικτής ιστορίας από τη Μόσχα του Πούτιν και σκέφτομαι πως και αυτό το κοριτσάκι κάποτε ήταν ένα μωρό όπως η κόρη μου και ίσως ένας πατέρας όπως εγώ να τη φρόντιζε με την ίδια στοργή. Συχνά, αισθάνομαι το μυαλό μου ανασκολοπισμένο από την παράλογη σκληρότητα της ιστορίας της Μόσχας και όταν κάποιες νύχτες ξαπλώνω, ένα αισθημα τρόμοιο με καταλαμβάνει. Ερχεται απ' το πουθενά, με ακολουθεί, με συχάζω όταν ξέρω πως το κοριτσάκι μου κοιμάται ήσυχα στο διπλανό δωμάτιο κι εγώ είμαι ανά πάσα στιγμή στο πλάι του για να το προστατέψω.

Υπάρχει μονάχα ένα κομμάτι απ' το οποίο δεν μπορεί κανένας να προστατέψει κανέναν: από τη βία των λέξεων. Η πιο τρομακτική σκηνή στην ιστορία εκτυλίσσεται στο αστυνομικό τμήμα. Οι λέξεις επικυρώνουν τη βιαιοπραγία και επιβεβαιώνουν ότι το άγνωστο κορίτσι δεν βιάστηκε μόνο μία φορά.

Η «Μπαλαρίνα» (που ξαποσταίνει) του Τζεφ Κουνς

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Στην Πέμπτη Λεωφόρο, ανάμεσα και πάνω από τα πλήθη, αυτή η «Μπαλαρίνα» είναι ένα νέο αξιοθέατο. Τοποθετημένη στο Ροκφέλερ Σέντερ, η «Μπαλαρίνα» έρχεται ως νέο καλλιτεχνικό ορόσημο σε μια διαδρομή που έχει

ταυτιστεί με την pop κουλτούρα εδώ και δεκαετίες. Είναι έργο του Τζεφ Κουνς και θα παραμείνει σε αυτήν τη θέση έως τις 2 Ιουνίου. Κατασκευασμένη από νάιλον, η τεράστια «Μπαλαρίνα» έχει ύψος σχεδόν 14 μέτρα και είναι ευδιάκριτη από μακριά. Είναι η νέα

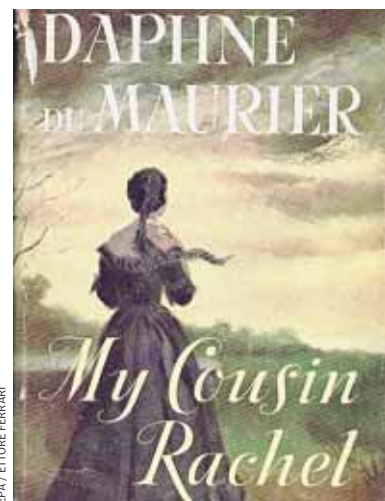
φωτογραφική τρέλα των ημερών καθώς το εφήμερον της παρουσίας της όσο και το νεορομαντικό, συναισθηματικό αποτύπωμά της συγκινούν τους χιλιάδες τουρίστες και μη, που περνούν έξω από το Ροκφέλερ Σέντερ. Πρωτοβουλία του Public Art Fund, που προ-

καλεί δημόσια τέχνη στον δρόμο και συγκεκριμένα στο Ροκφέλερ Σέντερ, η «Μπαλαρίνα» (ο τίτλος του έργου είναι «Seated Ballerina») σηματοδοτεί την επιστροφή του Τζεφ Κουνς στον δημόσιο χώρο της Νέας Υόρκης, αλλά και στον καλό «αναγνωρισμο» εαυτού του.

ΑΝΤΙΣ ΑΜΠΕΜΠΑ

Η διεθνής φωνή της Αιθιοπίας

Φωτογραφημένος στο σπίτι του, στην Αντίς Αμπέμπα, ο 41χρονος τραγουδιστής Teddy Afro είναι μια διεθνής προσωπικότητα της Αιθιοπίας. Το άλμπουμ του με τίτλο «Ethiopia» έχει ανεβεί ψηλά στα τσαρτ όχι μόνο για την ελκυστική μείξη της ρέγκε με την αιθιοπική pop μουσική αλλά και για τον πολιτικό σχολιασμό. Χάρη σε αυτόν ο Teddy Afro κρίθηκε από το καθεστώς «προκλητικός» έως και «αμφιλεγόμενος». Το πραγματικό του όνομά είναι Tewodros Kassahun και συνεχίζει ακάθεκτος το έργο του ως μια χαρισματική προσωπικότητα που συγκρούεται με ό,τι κρατάει πίσω την πατρίδα του.

ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ

Η ξαδέλφη μου Ραχήλ

Η νέα κινηματογραφική μεταφορά του πολυδιαβασμένου μυθιστορήματος, γοτθικού μυστηρίου, «Η ξαδέλφη μου Ραχήλ» ξαναφέρει τη Δάφνη ντι Μοριέ σε μια νέα γενιά θεατών και αναγνωστών. Με τη Ρέιτσελ Βάις στον επώνυμο ρόλο (ρόλο που κρατούσε η Ολίβια ντε Χάβιλαντ στην πρώτη μεταφορά), η νέα «Ξαδέλφη μου Ραχήλ» είναι μια ταινία του Ρίτσαρντ Μίτσελ, που προγραμματίζεται να βγει στη διεθνή αγορά στις 9 Ιουνίου. Παίζουν ακόμη, Ιαν Γκλεν, Σαν Κάφλιν και Χόλντνιτ Γκρέντζερ. Το μυθιστόρημα κυκλοφόρησε το 1951.

Επιμέλεια: ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΜΜΗ / Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Ένα 24ωρο με τη στιχουργό, συγγραφέα Αγαθή Δημητρούκα

07.00: Λίγο πριν λίγο μετά, με ξυπνάνε δύο γάτοι κι ένας σκύλος που τους αρέσει να κοιμούνται μαζί μου. Ωσπου να φάνε το πρωινό τους, κατεβάζω μια κούπα καφέ για να πάρω μπρος. Επειτα, κρατώντας στο ένα χέρι τη δεύτερη κούπα καφέ και στο άλλο το λουρί του σκύλου, βγαίνουμε τη βόλτα μας, με τους δύο γάτους να ακολουθούν ελεύθεροι. Αυτή η ώρα είναι ο μόνος χρόνος ξεγνοιασιάς και πραότητας που μου χαρίζει η πολύπλοκη ζωή μου.

08.00: Στα πετακτά, βλέπω ειδήσεις και emails. Αν δεν αρκεί το μαγειρεμένο από την προηγούμενη μέρα, συμπληρώνω, ώστε ν' αφήσω φαγητό για τον γιο μου και τον πατέρα του, που κοιμούνται ακόμα, καθότι ξενυχτάνε. Γράφω στον πίνακα τις δουλειές που θα μοιραστούν. Ως σύγχρονος νομάς, φορτώνω στ' αυτοκίνητο τον υπολογιστή και δύο τσάντες ΙΚΕΑ: μία με καθαρά ταψιά, κατσαρόλες και τάπερ, και μία με άπλυτα.

09.00: Είμαι ήδη στο τιμόνι, παρέα με μια τρίτη κούπα καφέ, με μια σοκολάτα αμυγδαλού και τον ΒΗΜΑ FM. Λόγω παλαιότητας αυτοκινήτου, οδηγώ στη δεξιά

λωρίδα και, στα φανάρια, απαντώ στο κινητό μόνο σε ονόματα, όχι σε αριθμούς: είναι η ώρα των τραπεζών.

10.00: Έχω βάλει πλυντήριο, έχω χαμπλώσει τηλέφωνα, έχω ανοίξει υπολογιστή, έχω αραδιάσει μπουκαλάκια με φυσικά δάκρυα και κολλύρια για την επιπεφυκίτιδα και κάθομαι στο γραφείο μου για να δουλέψω ως συγγραφέας ή ως στιχουργός. Δουλεύω σαν να αυτοεξορίζομαι στο κείμενο και ν' ακούω τη φωνή του μέσα από την ανάσα των γλυκών φαντασμάτων μου.

13.00: Διάλειμμα για να ξαναδώ ειδήσεις και μηνύματα στον υπολογιστή, να μιλήσω με κάποιον συνεργάτη ή με την οικογένειά μου, ν' απλώσω τα ρούχα, να φάω κάτι στο πόδι και να ψωνίσω.

14.00: Ξαναπίνω αυτό που έκανα πριν ή ασχολούμαι με το έργο του Νίκου Γκάτσου, ως κληρονόμος του.

16.00: Ξεγυλάω την κούραση μ' ένα φρούτο, πίνω τον τέταρτο καφέ –νερομπούλι– και απαντώ στα επίμονα τηλεφωνήματα των επισπρακτικών. Καθώς με κάνουν πύραυλο, θυμίζοντάς μου ότι ζούμε

«Δουλεύω σαν να αυτοεξορίζομαι στο κείμενο και ν' ακούω τη φωνή του μέσα από την ανάσα των γλυκών φαντασμάτων μου», λέει η στιχουργός και συγγραφέας Αγαθή Δημητρούκα για τις ώρες που περνάει μπροστά στον υπολογιστή.

μια νέα φεουδαρχία με δεσπότες και δουλοπάροικους, ανοίγω και τον δεύτερο υπολογιστή κι αρχίζω να μεταφράζω: στη μία οθόνη το ισπανικό κείμενο και τα ισπανικά λεξικά, στην άλλη το ελληνικό κείμενο και τα ελληνικά λεξικά.

19.00: Τσιμπολογώντας κάτι για βραδινό, ετοιμάζω το φαγητό της επομένης: ταψί στον φούρνο για μας, κατσαρόλα για τον σκύλο. Αργότερα, ξαναπίνω τη μετάφραση ή διαβάζω κάποιο βιβλίο, συνήθως με θέμα σχετικό μ' αυτό που μεταφράζω ή γράφω.

22.00: Ρίχνω άλλη μια ματιά σε ειδήσεις και μηνύματα, ποστάρω κάτι στο Facebook, μιλάω με κάποιον βραδινό φίλο και, καθώς ετοιμάζω τα πράγματά μου για να επιστρέψω στην οικογένεια, όλη μου η ζωή περνάει σαν ταινία κι αρχίζω να μασιτώνω τον εαυτό μου: ως πότε θα εμπιστευόμουν διπρόσωπους κι αδιστακτους; Ως πότε θα υποχωρείς με το αίσθημα «ενός αδύναμου κορπιστού που το 'ξε η φωτιά σημάδεψε»; Ως πότε θα παραδίνεις στη λεηλασία; Πάρ' το απόφαση, άλλαξαν τα μέτρα και τα σταθιά, κάνε την έξοδό σου!

23.00: «Στον πλάνητα οι δρόμοι ευθείς φαντάζου» κι εγώ, ξαναφορτώνοντας στ' αυτοκίνητο τον έναν υπολογιστή και τις δύο τσάντες ΙΚΕΑ, μία με καθαρά ρούχα και μία με φαγητά, ξανακάθομαι στο τιμόνι παρέα μ' έναν πέμπτο καφέ για ώρα ανάγκας και τη φωνή του Μάκη Προβατά στο ραδιόφωνο.

01.00: Εκοντάς απολαύσει μια ολόκληρη ώρα οικογενειακής συνοχής, αλλά και βουλιμίας, ξανανοίγω τον υπολογιστή, ώστε, μέσω Skype, με τον ποιητή Αρμάντο Ρομέρο να αναλύσουμε μεταφραστικά προβλήματα στην ποίηση του Γκάτσου, καθώς και σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα.

02.00: Κοιμάμαι πια τόσο κουρασμένη, που χάνω κάθε αίσθηση χώρου, τόπου και προσανατολισμού.

• **Οι δύο τελευταίες** μεταφράσεις-αρθρολογίες της Αγαθής Δημητρούκα είναι: «Τα πόδια σου αγγίζω στο σκοτάδι», με ανέκδοτα ποιήματα του Πάμπλο Νερούδα, και «Χίλιες ερωτικές στιγμές στο έργο του Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα» (εκδ. Πατάκη).

Η νέα αυταρχική Τουρκία του Ερντογάν

Απομακρύνεται από τη δημοκρατία
και τις αρχές της δυτικής κουλτούρας

ΑΧΜΕΤ ΙΝΣΕΛ
Η νέα Τουρκία του Ερντογάν. Από το
δημοκρατικό όνειρο στην αυταρχική
εκτροπή

μτφρ.: Ρίτα Κολαΐτη
εκδ.: Διάμετρος, σελ. 248

της **ΣΙΣΣΥΣ ΑΛΩΝΙΣΤΙΩΤΟΥ**

Κυκλοφορεί και στο youtube ένα ασπρόμαυρο φιλμ μικρού μήκους σε σενάριο - σκηνοθεσία Sinan Gelin υπό τον τίτλο «Να είσαι ευτυχισμένος. Είναι διαταγή - Be happy! It's an order!»: Βρισκόμαστε στις 2 Νοεμβρίου του 1934 σε ένα χωριό της Ανατολής. Εκείνα τα χρόνια η κυβέρνηση της Τουρκικής Δημοκρατίας είχε απαγορεύσει να παίζεται τουρκική μουσική στο ραδιόφωνο, με στόχο να γίνει γνωστή

Με το ημιαγαθό-ημιπερδεμένο με τις εντολές ύφος των χωροφυλάκων της εποχής, που γνωρίζουμε κι εμείς από τον ελληνικό κινηματογράφο, αρχίζει να διαβάσει τους επιτρεπόμενους συνθέτες με τρομερά και διασκεδαστικά προβλήματα στην προφορά των ονομάτων τους. Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, Βέρντι, Ρίχαρντ Βάγκνερ, Φραντς Σούμπερτ, Σοπέν, Τσαϊκόφσκι, Μπραμς, Μάλερ και άλλα τρανταχτά δυτικά ονόματα ανακοινώνονται στην οικογένεια και τους οργανοπαίκτες, οι οποίοι ατενίζουν με αμήχανο και φοβισμένο ύφος τους ένστολους και τις παράξενες εντολές που, με τη σειρά τους, προσπαθούν να επιβάλουν κάτι που δεν καταλαβαίνουν.

«Γιατί τραγουδάτε λες και είσατε τίποτα χωρικοί;» ρωτάνε τους... χωρικούς. «Θα εκμνηστεριούμε και θα δυτικοποιηθούμε! Το καλό που σας θέλω! Και θα 'μαστε κι ευτυχισμένοι! Επιστήμως! Χαμογελάτε ρε! Δε βλέπω να χαμογελάτε. Μήπως είσατε τίποτα επαναστάτες εναντίον της κυβέρνησής μας; Παιζτε Μότσαρτ!» φωνάζει ο επικεφαλής στα διαστακτικά μούτρα της γιαγιάς, του παππού, των μικρών παιδιών και σύσσωμης της αγροτικής οικογένειας στην Ανατολία. Οι οργανοπαίκτες ξεκινούν με τα ανατολίτικα όργανα να παίζουν τη συμφωνία Νο 40.

«Δε μου φαίνεται δυτικό αυτό», λέει ο χωροφύλακας, «πώς μπορεί να είναι δυτικό με τέτοιο ρυθμό; Παιζτε Μπετόβεν», διατάσσει και η συμφωνία Νο 9 του μεγάλου μουσουργού εκτρέπεται σε ένα τσιφτε-τέλι που φέρνει επιτέλους χαμόγελα στην οικογένεια, ενώ παρασύρει τους χωροφύλακες σε λικνίσματα μαζί με τα όπλα και τον επικεφαλής να μονολογεί «αφού είναι δυτική πώς μπορεί να μ' αρέσει τόσο; Τόσο καλός είν' αυτός ο Μπετόβεν»; Στο τέλος, φυσικά, οικογένεια και χω-

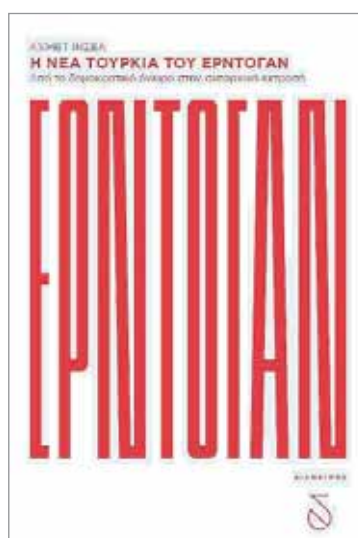
Αφιξη του Ταγίπ Ερντογάν στην Κωνσταντινούπολη στις 5 Μαρτίου του 2017.

ροφύλακες έχουν γίνει μια χαρούμενη ομάδα που χαμογελά και λικνίζεται στην ανατολίτικη διασκευή της 9ης. Θα μπορούσε να είναι happy end εάν, στην ιστορική πραγματικότητα της γείτονας, αντανακλούσε μια κάποια ψυχική ενόπτιση προς τον στόχο της εκδυτικοποίησης με σαφείς αναφορές στα εθνικά χαρακτηριστικά.

Απειλή για την ασφάλεια

Από την εποχή των Νεοτούρκων όμως (οι προσπάθειες εκσυγχρονισμού των οποίων «διαδέχθηκαν» τους αγώνες για την καθιέρωση Συντάγματος των νεοοθωμανιστών του 1876), μια συνεχής προσπάθεια εκδυτικοποίησης σήμαινε και τη συνεχή σύγκρουση με την πραγματικότητα της Ανατολής, ακόμα και όταν ο Σουλτάνος αντικαταστάθηκε, το 1922, από τον ιδρυτή και πρώτο πρόεδρο της Τουρκικής Δημοκρατίας, Κεμάλ Ατατούρκ.

Από το Ιουλιανό πραξικόπημα του 2016, συγγραφείς, ακαδημαϊκοί, δημοσιογράφοι, εκπαιδευτικοί, δικηγόροι, υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και δημόσιοι λειτουργοί απολύονται, συλλαμβάνονται και φυλακίζονται υπό το πρόσχημα των «σχέσεων με τρομοκρατικά οργανώση» ή της «απειλής για την ασφάλεια του κράτους». Ένα αντιπραξικόπηματικό καθεστώς εγκαθίσταται από και υπό τον Ταγίπ Ερντογάν ο οποίος: «με έναν νεοεθνικιστικό λόγο που τροφο-

δοτείται από τις αναμνήσεις του οθωμανικού μεγαλείου και ψώνωντας διαρκώς το λάβαρο του καταπιεσμένου, από τη χριστιανική Δύση και τις σκοτεινές σιωνιστικές δυνάμεις, μουσουλμάνου, συνεχίζει το έργο της επιβολής του Ισλάμ στον δημόσιο βίο και τον μετασχηματισμό των πολιτισμικών οροσφώνων που κληρονόμησε από τον κεμαλικό μοντερνισμό, του οποίου οι πωλώνες είναι μια αμφίθυμη κοσμικότητα και η ιεροποίηση του κράτους υπό την προστασία του στρατού», όπως σημειώνει ο Αχμέτ Ινσέλ.

Αυτή τη στιγμή ο βαθύς εσωτερικός διχασμός της τουρκικής κοινωνίας ανάμεσα στους υποστηρι-

κτές και τους αντιπάλους του Ερντογάν δημιουργεί ακραία πόλωση, στη δημιουργία της οποίας ο ίδιος ο Ερντογάν έχει, ενσυνείδητος και σκοπίμως, συμβάλει τα μάλα. Στην εισαγωγή του βιβλίου, στην οποία έχουν προστεθεί διευκρινίσεις ειδικά για τους Έλληνες αναγνώστες, ο συγγραφέας θέτει ένα βασικό ερώτημα: «Μολονότι τα σύμβολα που υπεισέρχονται στη ρητορική της εξουσίας αλλάζουν αισθητά με τη μετάλλαξη του κεμαλικού κράτους σε κράτος ελεγχόμενο από συντηρητικούς μουσουλμάνους, ο αυταρχισμός συνεχίζει να αναπαράγεται και να δεσπόζει. Αραγε οι λόγοι της διαιώνισης του αυταρχισμού θα πρέπει να αναζητηθούν κυρίως στην αμφίθυμη σχέση του Ισλάμ με τη νεωτερικότητα και με την πολιτική ή στις απογοητεύσεις και τους αποκλεισμούς που επιφέρει μια νεωτερικότητα εκ των άνω και μια δημοκρατία που αποσκοπεί στην αλλαγή της κοινωνίας»;

Η οποιαδήποτε σχετική ανάλυση απαιτεί τη διαρκή συνεκτιμηση και των δύο ερωτημάτων και είναι δύσκολο να αποφύγει κανείς τη σύγκριση ανάμεσα στην, διαμορφωμένη τα τελευταία χρόνια, ελληνική και τουρκική πραγματικότητα επιστημονικά έναν κοινό τόπο: Κανένας από τους δύο λαούς δεν φαίνεται να κατάφερε τη «απορρόφηση» της Δυτικής Δημοκρατίας, των ευθυνών και δικαιωμάτων που αυτή συνεπάγεται.

Κλινοντας η ελληνική κοινωνία προς την εσοκατολογία της Αριστεράς και η τουρκική προς την εσοκατολογία του Ισλάμ, κατόρθωσαν και οι δύο να απομονώσουν εαυτούς από το δυτικό γίγνεσθαι επιλέγοντας ό,τι τους προσφέρει προστασία και ελπίδα... άνωθεν και χωρίς την προσπάθεια ενστερνισμού της ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, την προσπάθεια οικοδόμησης ενός εσωτερικού εαυτού (διαβάστε τις συγγραφές των Νίκου Καλαποθάκου 9/08/2015, Βασιλάν Μπογιατζή 24/04/2016 και Χρυσόστομου Σταμούλη 14/05/2017 στον Αντώνη Παγκράτη στο Τέχνες και Γράμματα της «Κ»).

Μια ανάλυση των ιστορικών δεδομένων που το 2002 έφεραν το ρεύμα του πολιτικού Ισλάμ στην εξουσία καθώς και την άσκηση αυτής από το AKP με τον Ερντογάν στον ρόλο ενός ιδιότυπου σουλτάνου και ιδρυτή μιας «Νέας Τουρκίας», είναι το εξαιρετικά ενδιαφέρον αντικείμενο του βιβλίου.

Όλα τα κεφάλαια (μεταξύ των οποίων: οι μαιάνδροι του δυτικού τροπικού εκσυγχρονισμού, η αμφιθυμία του δυτικισμού, η εμφάνιση των ισλαμιστικών κομμάτων, το κουρδικό ζήτημα, η οικονομική κρίση και η απομάκρυνση από την Ε.Ε.) είναι διαρθρωμένα και γύρω από την προσωπικότητα Ερντογάν, αποτελώντας μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα έκδοση για τον Έλληνα αναγνώστη.

“
Οι λόγοι της διαιώνισης
του δεσποτισμού θα
πρέπει να αναζητηθούν
κυρίως στην αμφίθυμη
σχέση του Ισλάμ με
τη νεωτερικότητα.

και να «υιοθετηθεί» η δυτική μουσική. Η νεαρά δημοκρατία προσπαθούσε να καθιερώσει τη δυτική κουλτούρα στη θέση της τουρκικής. Μια οικογένεια γλεντάει παίζοντας με σάζι και τουμπερλέκι έναν τοπικό ρυθμό όταν ένοπλοι αστυνομικοί εισβάλλουν στο σπίτι κραδαίνοντας όπλα. «Σταματήστε αμέσως!» ακούγεται να λέει ο επικεφαλής στην περικυκλωμένη από οπλισμένους στρατιώτες οικογένεια, «δεν ξέρετε ότι αποφεύγονται αυτά; Από δω και στο εξής θα διασκεδάτε μόνον με δυτικούς συνθέτες!».

Το σκανδιναβικό όνειρο θα ζει... πλέον στη Μαγιόρκα

Ο Γενς Λαπίντους ήλθε στην Ελλάδα και αναφέρεται στην έκρηξη της αστυνομικής λογοτεχνίας και στις κοινωνικές ανισότητες

της **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΣΚΑΛΙΔΗ**

“
Χάρην ευθυμίας, τον ρώτησα εάν ζούσε από τα βιβλία του, εάν θα άφηνε τη Σουηδία και την επιτυχημένη του καριέρα ως δικηγόρου, για να έρθει—as πούμε—σε ένα ελληνικό νησί και να γράφει τα αστυνομικά του μυθιστορήματα. Γέλασε και απάντησε ότι ήδη εδώ και τέσσερις μήνες, παρατηρήθηκε από τη δουλειά του, κατέθεσε τη νομική του ταυτότητα, και θα φύγει με τη γυναίκα του και τα τρία τους παιδιά για τη Μαγιόρκα. Εκεί θα αφιερωθεί στη γραφή, στα σενάρια για τηλεοπτικές σειρές και ταινίες, στα μυθιστορήματά του που ακροβατούν ανάμεσα στο θρίλερ και το μυστήριο.

Ο Γενς Λαπίντους, ένας από τους εκπροσώπους της έκρηξης της αστυνομικής λογοτεχνίας από τη σκανδιναβική χερσόνησο, ήρθε στην Ελλάδα, με αφορμή την έκδοση στα ελληνικά από το Μεταίχμιο του έργου του «Στοκχόλμ», σε μετάφραση από τα σουηδικά του Γρηγόρη Κονδύλη.

Ευγενής, εύστοχος, επικοινωνιακός, άνθρωπος που σήμερα—από τους προνομιούχους στη χώρα του, όπως δεν θα σταματήσει να τονίζει ο ίδιος με ειλικρίνεια—, προσγειωμένος στην τριτογενή πραγμα-

“
Είναι εντυπωσιακό να τον ακούς να περιγράφει πώς η σουηδική κοινωνία δομήθηκε πάνω στο ξύλο και τον κάλυβά της. Σαν στοιχείο που φέρνει στο φως και πλευρές της ψυχοσύνησης των ανθρώπων του Βορρά.

κόπτη, ζει το όνειρο της απογείωσης της συγγραφικής του καριέρας, γνωρίζοντας τεράστια εμπορική επιτυχία. Αποδίδει την άνηση αυτή—στην οποία ο ίδιος συμμετέχει ενεργά—στη διάσταση, την αντίφαση που υπάρχει ανάμεσα στις πολύ «ασφαλείς» κοινωνίες του ευρωπαϊκού Βορρά και της ύπαρξης τους εγκλήματος εντός τους, κάτι που δεν θα το δούμε στο Μεξικό ή στη Νότια Αφρική.

Εκεί, μέσα σ' αυτή τη σύγκρουση της ασφάλειας και της νομιμότητας με την παραβατικότητα και το εγκλημα, βρίσκει χώρο να αναπτυχθεί και η λογοτεχνία. Μας το εξηγεί εκ

Ο Γενς Λαπίντους, ένας από τους εκπροσώπους της έκρηξης της αστυνομικής λογοτεχνίας από τη σκανδιναβική χερσόνησο.

των έσω, ως δικηγόρος εγκλημάτων στη χώρα του. Επισημαίνει ότι ο συνήγορος υπεράσπισης είναι υποχρεωμένος να είναι απόλυτα ειλικρινής μόνο απέναντι στον πελάτη του και όχι αναγκαστικά προς τον νόμο, την πολιτεία ή τη δικαιοσύνη. Αυτό το φέρνει και στα μέτρα της λογοτεχνίας.

Ο συγγραφέας οφείλει να είναι έντιμος απέναντι στον εαυτό του και άρα τον αναγνώστη του. Δίνει βέβαια και την «εύκολη», όπως την

ονοματίζει μόνος του, απάντηση για την τεράστια αυτή άνοδο της αστυνομικής λογοτεχνίας από τα μέρη του, αποδίδοντάς την στο φαινόμενο Σπικ Λάρσον και τη θρυλική του πια τριλογία που πυροδότησε την περαιτέρω εξέλιξη.

Ο «μύθος» της παιδείας

Τα σκανδιναβικά αστυνομικά βιβλία στέκονται πολύ κριτικά απέναντι στην κοινωνία, με άλλους συγγραφείς όπως ο Αρνε Νταλ να

έχουν αυτό το στοιχείο πολύ έντονο και άλλους λιγότερο, όπως η Καμίλα Λάκμπεργκ, θεωρεί ο Γενς Λαπίντους. Μιλάει διεξοδικά για τις αντιφάσεις της σουηδικής κοινωνίας, καταρρίπτοντας και τον μύθο του σούπερ εκπαιδευτικού συστήματος, όταν λέγοντας τόσο πολλά για το έγκλημα και τις μεγάλες κοινωνικές ανισότητες που αναπτύσσονται στη χώρα, τολμά να του πω «Και το σχολείο; Πού είναι σε όλα αυτά; Το σούπερ σύστημα που νομίζουμε εμείς εδώ ότι έχετε;».

Για να πάρω την απάντηση «Μα, αυτό είναι μόνο για τους προνομιούχους». Του αναπτύσσω μια μικρή θεωρία που έχω, ότι το νουάρ και το σύγχρονο ευρωπαϊκό αστυνομικό μυθιστόρημα, είτε γαλλικό είτε ιταλικό είτε σκανδιναβικό, είναι σήμερα ό,τι ήταν για τη λογοτεχνία του 19ου αιώνα το μυθιστόρημα. Το σκέφτεται λίγο και συμφωνεί. Το δικαιολογεί στην πορεία, γιατί βλέπει ότι τα αστυνομικά ικνυλατούν τις τοιογραφίες των σύγχρονων κοινωνιών, αναρωτιούνται, ψάχνουν το γιατί, αλλά παρακάτω ξαναστέκεται στο «Εγκλημα και τιμωρία» του Ντοστογιέφσκι, όταν θα μιλήσει για τους αγαπημένους του συγγραφέα και τα έργα που τον σημάδεψαν. Αυτό είναι ένα απ' αυτά.

Ο ίδιος έχει λάβει την τακτοποιημένη, συγκροτημένη κλασική παιδεία του δυτικού πολιτισμού και φαίνεται αυτό στον δομημένο τρόπο σκέψης του, αν και όταν γράφει, είναι πιο χαοτικός, αποκαλύπτει. Είναι εντυπωσιακό να τον ακούς να περιγράφει πώς η σουηδική κοινωνία βασίστηκε, δομήθηκε πάνω στο ξύλο και τον κάλυβά της. Σαν στοιχείο που φέρνει στο φως και πλευρές της ψυχοσύνησης των ανθρώπων του Βορρά.

Ο συγγραφέας, ωστόσο, αποδεικνύεται πιο μεσογειακός στην αίσθηση που αφήνει με την πιο ζεστή του στάση και την προσήνεια του. Αλλάστε στα βιβλία του αναπτύσσονται πολύ υψηλές θερμοκρασίες, το αίμα βράζει και χύνεται, οι καταστάσεις ξεφεύγουν από τον έλεγχο, οι εξελίξεις εκπληκτικές και σουηδική κοινωνία ως αντίβαρο—βαλίδα στη χύτρα ταχύτητας της κοινωνίας τους—στην όλη παρορμητική συγκρότησή της να χρειάζεται τη λογοτεχνία ως αντισταθμιστικό παράγοντα που φέρνει στο φως τις απορρυθμίσεις και αφήνει τους ανθρώπους να ανασάνουν λίγο πιο ελεύθεροι, όσο άναρχα και χαοτικά θέλουν μέσα από τις σελίδες ενός βιβλίου.

Το σκοτεινό σύμπαν του «Alien»

Ο αχαρτογράφος νέος κόσμος, το τέρας και η άβυσσος της τεχνητής νοημοσύνης

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Μετά τον «Προμηθέα» του 2012, ο Ρίντλεϊ Σκοτ ορκιζόταν σχεδόν πως εκείνη ήταν απλώς μια αυτοτελής ιστορία και όχι η αρχή μιας νέας, «Alien» τριλογίας, διά χειρός του ίδιου. Φυσικά κανείς δεν τον πίστεψε· ήταν άλλωστε τόσο προφανές το άνοιγμα εκείνης της ταινίας σε ένα σίκουελ, ώστε το μόνο που περιμέναμε ήταν η ημερομηνία κυκλοφορίας του πρώτου τρέιλερ. Αν και ομολογουμένως άργησε λίγο, το «Alien: Covenant» είναι εδώ, στοχεύοντας να εντυπωσιάσει ακόμα και τους «πιστούς» του θρίλερ επιστημονικής φαντασίας που καθόρισε την πορεία του είδους στα τέλη της δεκαετίας

του 1970. Το επιτυχάνει όμως;

Το νέο φιλμ ξεκινά στο αποικιακό σκάφος «Covenant», στους άδειους διαδρόμους του οποίου περιπλανιέται ο συνθετικός Γουόλτερ (Μάικλ Φασμπέντερ), υπεύθυνος για το πλήρωμα αλλά και τους 2.000 επίδοξους εποίκους της αποστολής, που βρίσκονται σε βαθιά ύπνωση. Το πράγμα αρχίζει να στραβώνει εξαιτίας μιας προσωρινής βλάβης, η οποία ξυπνάει το πλήρωμα, για να ακολουθήσει η λήψη ενός μυστηριώδους σήματος από κάποιον κοντινό πλανήτη. Πιστεύοντας πως έχουν ανακαλύψει έναν αχαρτογράφητο νέο κόσμο, οι ήρωές μας κατευθύνονται προς τα εκεί, μόνο και μόνο για να μάθουν – αναμενόμενα – πως οι άγνωστοι κόσμοι καμιά φορά πρέπει απλώς να αφήνονται στην ψυχία τους.

Γενικά δεν υπάρχουν πολλές εκπλήξεις στο «Alien: Covenant». Η ένταση χτίζεται με προσοχή, αν και ακαδημαϊκά, από τον μάστορα Σκοτ, ωστόσο το σενάριο δεν το βοηθά αρκετά. Όλες σχεδόν οι στροφές και οι ανατροπές της αφήγησης είναι αναμενόμενες, ακόμα και οι ομολογουμένως σοκαριστικές chestbuster σκηνές, έχουν κατά κάποιο τρόπο προικονομηθεί. Από την άλλη, αυτές οι τελευταίες, όπως και οτιδήποτε σχετίζεται με ειδικά εφέ, είναι τόσο εντυπωσιακές που ανεβάζουν από μόνες τους τα επίπεδα του τρόμου, κάτι το οποίο ήταν ολοφάνερα επιδίωξη των δημιουργών της ταινίας. Στα θετικά και οι πειστικές ερμηνείες

Ο Μάικλ Φασμπέντερ (σε πρώτο πλάνο) είναι ο μεγάλος πρωταγωνιστής του νέου «Alien», υποδυόμενος δύο διαφορετικές εκδόσεις του ίδιου ανθρωπόμορφου ρομπότ.

των Κάθριν Γουότερσον («Εμφυτο ελάττωμα») και Μπίλι Κράνταπ σε δύο από τους πρωταγωνιστικούς ρόλους.

Η τεχνητή νοημοσύνη

Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο πάντως εδώ, όπως άλλωστε και στον «Προμηθέα», είναι ο Μάικλ Φασμπέντερ. Για να είμαστε πιο ακριβείς, η διπλή του ερμηνεία, αφού εκτός από τον χαρακτήρα του Γουόλτερ, υποδύεται και τον μηχανικό Ντέιβιντ, ο οποίος αποτελεί και τον συνδετικό κρίκο με το προηγούμενο μέρος της αφήγησης. Μοναδικός κάτοικος του κόσμου που

ανακαλύπτει η νέα αποστολή, ο Ντέιβιντ είναι στην πραγματικότητα η φιγούρα γύρω από την οποία χτίζεται ο εφιάλτης του νέου «Alien»: είναι φανερό πως πλέον δεν μιλάμε τόσο για τρόπο μπροστά στο εξωγήινο τέρας, αλλά περισσότερο για την πολύ πιο σύγχρονη άβυσσο της τεχνητής νοημοσύνης. Από αυτή την άποψη, η φιλοσοφική-ηθική, η ταινία του Σκοτ είναι επιτυχημένη. Το πρόβλημα είναι πως στον δρόμο μέχρι εκεί ξεκινάει μερικά βασικά συστατικά του θρίλερ φαντασίας. Όπως για παράδειγμα την ίδια την έννοια της φαντασίας...

ΤΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Στο «Αφτερλωβ» ο πρωτάρης στις μεγάλες μήκους ταινίες Στέργιος Πάσχος δημιουργεί μια ερωτική ιστορία αλλιώςτικη –αλλά ουσιαστικά πολύ ίδια– από τις άλλες. Ο τριαντάχρονος Νίκος καλεί την πρώην κοπέλα του Σοφία για ολιγοήμερες διακοπές στο πολυτελές, άδειο, σπίτι ενός φίλου του, κάπου στα βόρεια προάστια. Τα πράγματα θα πάρουν περίεργη τροπή όταν εκείνος θα αποφασίσει να την κλειδώσει στο στούντιο του σπιτιού, ανακοινώνοντας πως δεν θα την αφήσει να φύγει προτού συζητήσουν τους λόγους του χωρισμού τους. Ο Χάρης Φραγκούλης και η Ηρώ Μπέζου τα δίνουν όλα, ερμηνεύοντας και με αρκετή δόση αυτοσχεδιασμού, προκειμένου να πετύχουν τον αυθεντικό «χαμό» ενός ζευγαριού που τσακώνεται, φιλιώνεται, αγαπά και μισεί ταυτόχρονα. Ενα συνθηματικό σκηνικό ερωτικής ιστορίας αποκτά αλατοπιπέρο και, παρ' όλες τις (αρκετές) υπερβολές του, αφήνει τελικά μια αίσθηση δημιουργικής φρεσκάδας που αποζημιώνει τον θεατή.

Στο «Στέφαν Τσβίκ: Αποκαιρτισμός στην Ευρώπη», ο σπουδαίος Γερμανός συγγραφέας βιογραφείται, με έμφαση στα χρόνια της αυτοεξορίας του πριν και κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Υστερα από την άνοδο των ναζι, ο Εβραίος Τσβίκ καταφεύγει μαζί με τη γυναίκα του στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, περνώντας μεταξύ άλλων από την Αργεντινή, τη Βραζιλία και τη Νέα Υόρκη. Η ταινία της Μαρία Σρέιντερ αναλύει τον χαρακτήρα του συγγραφέα τοποθετώντας τον στο κάδρο ενός κόσμου, ο οποίος βυθίζεται όλο και περισσότερο στη δίνη του πολέμου και της αγριότητας. Πρωταγωνιστούν οι Γίσεφ Χάντερ, Μπάρμπαρα Σούκοβα, Αένε Σβαρτς.

Alien: Covenant ** 1/2 ΤΡΟΜΟΥ

Σκηνοθεσία: Ρίντλεϊ Σκοτ
Ερμηνείες: Μάικλ Φασμπέντερ, Κάθριν Γουότερσον, Μπίλι Κράνταπ, Ντέμιαν Μπιχίρ

MEGAONE
2016 - 2017

MASTER CHEF

Το μεγαλύτερο reality μαγειρικής είναι στο MEGAONE! Η μάχη για την ανάδειξη του επόμενου Έλληνα MasterChef, με έπαθλο 50.000 ευρώ, ξεκίνησε! Οι τρεις διακεκριμένοι chef, Πάνος Ιωαννίδης, Σωτήρης Κοντιζάς και Δημήτρης Σκαρμούτσος, κρίνουν και βαθμολογούν τις δημιουργίες των επίδοξων MasterChef. Ποιος θα είναι ο μεγάλος νικητής;

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19:10

www.tvonenews.com.cy

ΕΛΛΟΠΙΑ

17,18 & 23
ΜΑΪΟΥ
2017

ΩΡΑ 21:30

ΕΙΣΟΔΟΣ €10

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ
99 810011

NICOSIA
DownTown
LIVE

20

Χρόνια μετά

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΚΡΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΦΑΝΗΣ

ΜΟΥΤΑΦΙΔΟΥ
ΑΛΕΞΙΑ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΛΟΥΪΖΙΔΗΣ | ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΡΠΑΣ | ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΣΙΑΝΙΔΗΣ | ΚΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΘΕΟΔΩΛΟΣ ΒΑΚΑΝΑΣ | ΑΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ | ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΝΟΜΙΑΣ:

«Νέα κωμωδία» μέσα από τη ζωή

Η τελευταία τάση στις αμερικανικές τηλεοπτικές σειρές - Στόχος δεν είναι πάντα το γέλιο και η ψυχαγωγία

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΓΑ

Στις 19 Φεβρουαρίου προβλήθηκε στο HBO το πρώτο επεισόδιο της σειράς «Crashing» με πρωταγωνιστή τον stand-up κωμικό Pete Holmes. Τον γνωρίζουμε τη στιγμή που ανακαλύπτει ότι η γυναίκα του τον απατά και του εξομολογείται ότι έχει κOURαστεί να τον συντηρεί οικονομικά όσο αυτός προσπαθεί να πραγματοποιήσει το όνειρό του, που είναι να γίνει διάσημος κωμικός. Μοιραία οδηγούνται στον χωρισμό και εκείνος αναγκάζεται να περνάει τα βράδια του σε καναπέδες φίλων του στη Νέα Υόρκη - έτσι πήρε η σειρά τον τίτλο της (το «Crash» είναι το ρήμα που υποδηλώνει στην αργκό ότι κάποιος φιλοξενείται στον καναπέ κάποιου άλλου). Ταυτόχρονα παρακολουθούμε τις προσπάθειές του για την καθιέρωσή του στον σκληρό χώρο του stand-up.

Ο κεντρικός ήρωας και οι περιπέτειές του έχουν μεγάλη ομοιότητα με ένα κομμάτι του πραγματικού παρελθόντος του πρωταγωνιστή. Αυτό δεν είναι κάτι πρωτότυπο για τη σύγχρονη παραγωγή κωμικών σειρών στις ΗΠΑ. Εδώ και μια επταετία, τα τηλεοπτικά δίκτυα εγκαταλείπουν τις ακριβότερες παραγωγές τύπου sit-com, επενδύοντας σε μικρότερες και δίνοντας στους κωμικούς την απόλυτη ελευθερία να διηγηθούν εναλλακτικές ιστορίες με τον δικό τους ιδιαίτερο τρόπο. Και συνήθως βγαίνουν κερδισμένοι όλοι: τόσο το τηλεοπτικό δίκτυο και οι δημιουργοί όσο και εμείς, οι θεατές. Παρακολουθώντας αυτές τις σειρές υπάρχει η διάχυτη αίσθηση πως αυτό που καταλήγει στις οθόνες μας είναι μια κάποια δραματοποιημένη εκδοχή του εαυτού των πρωταγωνιστών-δημιουργών, οι οποίοι με πρόσημα την κωμωδία παρουσιάζουν τις πιο πικρές, μύχιες και τολμηρές σκέψεις τους, χρησιμοποιώντας ως μέσο μια ελαφρώς αλλαγμένη εκδοχή των βιωμάτων τους.

Μία τέτοια επιτυχημένη σειρά είναι το «Master of None» του Aziz Ansari, που προβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2015 και περιμένουμε τη δεύτερη σεζόν μέσα στον Μάιο.

«Crashing», η νέα κωμική τηλεοπτική σειρά της HBO, με πρωταγωνιστή τον stand-up κωμικό Pete Holmes. Ο κεντρικός ήρωας και οι περιπέτειές του έχουν μεγάλη ομοιότητα με ένα κομμάτι του παρελθόντος του πρωταγωνιστή.

Η σειρά επικεντρώνεται στην καταγραφή της καθημερινότητας ενός τριαντάρη ηθοποιού στη Νέα Υόρκη φτιάχνοντας μια πιστή και αστεία αναπαράσταση της πραγματικότητας των millennials. Υπάρχουν όλα τα γνώριμα στοιχεία, όπως η κοινωνική αδεξιότητα που διέπει τις διαπροσωπικές σχέσεις και κάνει κάθε επεισόδιο ξεκαρδιστικό. Οι καλύτερες στιγμές της σειράς, όμως, είναι αυτές που ο Ansari μιλάει για τη φυλετική του ταυτότητα. Το επεισόδιο που αφιέρωσε στους γονείς του που ήρθαν στις ΗΠΑ από την Ινδία είναι τόσο αστείο όσο και τρυφερό. Ενώ όταν αποφάσισε να ασχοληθεί με τη δυσκολία κάθε ηθοποιού διαφορετικής φυλής να ξεφυγει από τα στερεότυπα που τον περιβάλλουν, αλλά εξίσου εύστοχος.

Το «One Mississippi» της Tig Notaro, παρότι ανήκει και αυτό σε αυτήν την κατηγορία σειρών, ξεχωρίζει από τις υπόλοιπες λόγω του σκληρού θέματος που πραγματεύεται. Συναντούμε την πρωταγωνίστρια κατά τη διάρκεια της αποθεραπείας της από διπλή μαστεκτομή, τη στιγμή που πληροφορείται ότι η μητέρα της είναι ετοιμοθάνατη. Η επιστροφή στο πατρικό της προκαλεί μια ακολουθία γεγονότων και σκέψεων έντονης συναισθηματικής φόρτισης που, σε συνδυασμό με κάποιες άσχημες αναμνήσεις από τα παιδικά της χρόνια, δημιουργούν μια ελεγεία στην απώλεια και στη διαχείριση του πένθους τέτοιας αυθεντικότητας και έντασης που δεν συναντά κανείς ούτε στις καλύτερες δραματικές σειρές.

Αμεσότητα, ειλικρίνεια και αυτοσαρκασμός

Στο σημείο αυτό θα ήταν παράλειψη να μην αναφέραμε τον Louis C.K., ο οποίος θεωρείται και ο «πατέρας» αυτού του είδους κωμικής δραματουργίας. Στην σειρά «Louie», που άρχισε να προβάλλεται το 2010, υποδύεται μια πολύ κοντινή εκδοχή του εαυτού του: έναν χωρισμένο κωμικό γύρω στα 45, ο οποίος προσπαθεί να είναι καλός πατέρας για τις δύο ανήλικες κόρες του, ενώ την ίδια στιγμή αναζητεί ταίρι σε μια περίοδο που -όπως συχνά μας υπενθυμίζει- η εμφάνισή του βρίσκεται σε συνεχή παρακμή. Η αχανής Νέα Υόρκη δεν αποδεικνύεται σύμμαχος σε αυτόν τον αγώνα, ούτε διευκολύνει την κοπιώδη καθημερινότητά του. Σε κάθε επεισόδιο της σειράς, παρότι τα πλάνα είναι πολλές φορές ονειρικά ή και υπερρεαλιστικά, υπάρχει διάχυτο ένα αίσθημα ειλικρίνειας που αποκομίζει ο θεατής από τον Louis C.K. και μια υποδόρια πίστη ότι αυτό που παρακολουθούμε στην οθόνη είναι η αποτύπωση ενός βιωμένου στιγμιότυπου. Το ίδιο άλλωστε συμβαίνει και στα stand-up ούσου του. Η αμεσότητα και η ειλικρίνεια σε συνδυασμό με τη διαρκή εκτόξευση αυτοσαρκαστικών αστείων καθιέρωσαν τον Louis C.K. ως την κορυφαία κωμική φωνή των τελευταίων ετών. Όλοι οι προαναφερθέντες δημιουργοί χρησιμοποιούν για τις σειρές τους υλικό που έχει δοκιμαστεί στην πιο άμεση και «σκληρή» σκηνή ενός θεάτρου ή ενός comedy club. Πρόσφατο παράδειγμα ο μονόλογος του Aziz Ansari στο Saturday Night Live, μία ημέρα μετά την ορκωμοσία του Ντόναλντ Τραμπ, όπου αναφέρθηκε στον νέο πρόεδρο και στον ρατσισμό, και το συγκλονιστικό «Hello, I have cancer» της Tig Notaro όπου ήταν η κύρια πηγή του «One Mississippi».

Η αποτύπωση της ζωής των δημιουργών στην οθόνη γεννά μια μετα-μυθοπλασία που έχει ως αποτέλεσμα σε αυτές τις σειρές να μν-

Το επιτυχημένο «Master of None» του Aziz Ansari προβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2015 και περιμένουμε τη δεύτερη σεζόν μέσα στον Μάιο.

υπάρχουν αστεία που δεν προκαλούν ένα σφίξιμο, ούτε γέλιο χωρίς ένα παράλληλο κράτημα. Επίσης, αποτυπώνεται ξεκάθαρα πόσο άλλαξε το είδος τα τελευταία χρόνια. Στόχος αυτής της «νέας κωμωδίας» δεν είναι πάντα το γέλιο και πολλές φορές ούτε καν η ψυχαγωγία. Κάτω από το στενή κατηγοριοποίηση της «κωμικής σειράς» οι δημιουργοί έρχονται αντιμέτωποι με μια διαπλασμένη εκδοχή της πραγματικότητας και του εαυτού τους.

1	OTHERS	18,8%
2	ΣΙΓΜΑ	20,7%
3	ANT1	15,9%
4	MEGAONE	9,6%
5	PIK1	13,2%
6	ALPHA ΚΥΠΡΟΥ	9,3%
7	OTHER CY	9,0%
8	PIK2	2,3%
9	EPT WORLD	1,1%

ΟΤΗΕ: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Έξνα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet. ΟΤΗΕ CY: Plus, Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAY: Cytavision, Primetel, NRG.

PHH: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

PIK1 ΘΗΛΑ: 22862000

21.30 Ποτέ χωρίς την κόρη μου

07.30 Θεία λειτουργία

10.00 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε) Σειρά εποχής.

11.00 Γενιές της σιωπής - (Ε) Σειρά εποχής.

12.00 Έργα και ημέρες - (Ε) Πρόγραμμα με θέματα ιστορίας και πολιτισμού, με τη Μαρία Αγγελίδου. Μάθε τέχνη κι άσπινε Ψυχαγωγική εκπομπή.

13.00 Αμύνεσθαι περί Πάτρης

14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

14.10 Σάββατο κι απόβραδο Ψυχαγωγική εκπομπή

16.00 Τετ - Α - Τετ - (Ε) Talk show.

17.00 Με οδηγό την Ελπίδα - (Ε)

17.30 Σπίτι στη φύση, II Περιβαλλοντική εκπομπή.

18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νομιακή)

18.15 Ο Αζούλης Κυπριώτικο σκετς, με τους Πάμπο Χαλαλάμπου, Ανδρέα Παπαμιχαλόπουλο, κ.ά.

19.20 Χωρίς αποσκευές Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Σάββα Πούμπουρα.

20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.30 Ποτέ χωρίς την κόρη μου (Not without my daughter). Δραματική ταινία, με τους Σάλι Φιλντ, Άλφρεντ Μολίνα, κ.ά.

23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

23.45 Στην άκρη του παράδεισου - (Ε)

00.45 Χωρίς αποσκευές - (Ε)

01.15 Μάθε τέχνη κι άσπινε (Ε)

01.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

03.15 Αμύνεσθαι περί Πάτρης

03.45 Έργα και ημέρες - (Ε)

PIK2 ΘΗΛΑ: 22862000

21.30 FameLab

07.30 Παιδική ζώνη α. Ο Λαχός και η κελώνα β. Μάγια η μέλισσα γ. Χίτκλιφ ο γάτος δ. Άρθουρ ε. Ντετέκτιβ Νόντι στ. Ντένις ο τρομερός ζ. Η μικρή εξερευνητρια η. Ολίβια θ. Ο ταχυδρόμος Πατ ι. Χάντι κ. Στη χώρα του Γιατί - (Ε) λ. Στρομφάκια μ. Ο τρελός κόσμος του Τεξ' Ειβερι ν. Αστυνόμος Σάινς ξ. Τα σουπερ ζώακια

13.35 Παιδική ζώνη - (Ε)

16.00 100 καλές πράξεις για τον Έντι ΜακΚίντρου (100 deeds for Eddie MacDowed, I) Οικογενειακή σειρά.

16.30 Το αστέρι του ωκεανού (Ocean star). Οικογενειακή σειρά, με τους Τζάρεντ Ντάπερις, κ.ά.

17.00 Ζωολογικοί κήποι από όλο τον κόσμο (Ultimate Zoo). Σειρά ντοκιμαντέρ. Τελικός Κυπέλλου Χειροσφαιριστής Απευθείας μετάδοση από το Στάδιο Ελευθερία.

19.45 Zoo Art

20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νομιακή)

21.30 Το ταλέντο στην επικοινωνία της Επιστήμης (FameLab).

23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)

23.40 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)

23.50 ΓΙΟΥΡΝΟΝΙΟΥΣ

MEGAONE ΘΗΛΑ: 22477777

21.20 The Twilight Saga

07.00 Θεία λειτουργία Απευθείας σύνδεση.

10.00 MEGAONE Kids

11.30 Η μαμά λείπει ταξίδι για δουλειές - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.

12.30 Dr Ιπποκράτης - (Ε) Κωμική σειρά με τους Στάυρο Λούρα, Δανάη Χρήστου, κ.ά.

13.20 FAKAT'Ετους - (Ε) Σατιρική εκπομπή.

14.50 Ξένη ταινία

16.30 Dot. (Dream it.do it) Το πιο φρέσκο μαγκαζίνο της κυπριακής τηλεόρασης.

18.20 Τροχός της τύχης - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Πέτρο Πολυχρονίδη και την Τζούλια Νόβα.

20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

21.20 Ξένη ταινία

23.10 The Twilight Saga: Χαράυνη - Μέρος 2 (The Twilight Saga: Breaking Dawn) Περιπέτεια με τους Κρίστεν Στιούαρτ, Ρόμπερτ Πάτινσον, κ.ά.

01.00 Την τύχη μου μέσα - (Ε) Κωμική σειρά, με τις Αντρούλα Ηρακλέους, Άννα Μονογιού, κ.ά.

02.00 Μουσικό κουτί - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Γιώργο Ρούσο.

04.00 Ευπνήσατε; - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή, με την Αλεξία Αναστασία και το Μιχάλη Σοφοκλέους.

05.40 Οι κληρονόμοι - (Ε) Ελληνική σειρά.

ANT1 ΘΗΛΑ: 22200200

20.00 Your Face Sounds Familiar

07.00 Καραμπόλα

07.30 Τανγκό για τρεις

08.20 Λύκε, λύκε είσαι εδώ;

09.30 Καλές δουλειές

10.10 Mamma Mia

11.15 Εργαζόμενη γυναίκα Ελληνική σειρά.

12.10 Οι συμμαθητές Ελληνική σειρά.

14.00 So You Think You Can Dance - Bootcamp - (Ε)

15.40 Αίγια... Fuxial - (Ε) Κυπριακή σειρά.

16.15 Follow Εκπομπή με την Αφροδίτη Γεωργίου. Lucky Room Τηλεπαιχνίδι με το Γιώργο Λιάγκα.

17.00 Οι συμμαθητές, III Κωμική σειρά, με τους Κρατερό Κατσούλη, Μαριάννα Τουμασάτου.

19.00 Τα νέα του ANTI

20.00 Your Face Sounds Familiar - (4η σεζόν). Ψυχαγωγικό talent show, με τη Μαρία Μπεκατώρου.

00.20 Τίτλοι ειδήσεων

00.30 Game of Thrones, IV Ξένη σειρά. «The Lion and the Rose».

01.40 Τρίκες - (Ε) Ελληνική κωμική σειρά.

02.30 Ιωάννα της καρδιάς - (Ε) Κοινωνική σειρά με τις Γιούλικα Σκαφιδά, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.

03.20 Τα νέα του ANTI - (Ε)

04.20 Και... Sera, Sera - (Ε)

05.10 Όσο υπάρχει αγάπη - (Ε)

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛΑ: 22580100

21.15 Survivor

07.05 Βουράτε γεπόνιοι - (Ε) Κυπριακή σειρά.

08.20 Παιδική ζώνη

08.50 Κάνε παζάρι - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με την Ντορέττα Παπαδημητρίου.

09.45 Masterclass Εκπομπή μαγειρικής με τον Βαγγέλη Δράσκα.

10.40 Happy traveller Εκπομπή μαγειρικής, με τον Ευτύχη Μπλέτσα.

11.35 Παραδοσιακή βραδιά

13.45 The Social Media Show Εκπομπή για τον κόσμο των social media, με τον Μάρκο Κωμοδρόμο.

14.40 Προορισμός Ευτυχία Ταξιδιωτική εκπομπή με την Ευτυχία Ανδρέου.

15.40 Πρίγκιπας - (Ε) Σατιρική εκπομπή.

16.45 Κάνε παζάρι - (Ε)

17.35 The X Factor 2 - (Ε) (Chairs 4)

18.00 Γεγονότα σε συντομία

18.10 The X Factor 2 (Συνέχεια)

20.15 Τομές στα γεγονότα

21.15 Survivor Ψυχαγωγικό τηλεπαιχνίδι επιβίωσης με το Σάκη Ταμμανίδη.

23.45 Θύρα Σίγμα

00.15 Τίτλοι ειδήσεων

00.20 Θύρα Σίγμα - (Συνέχεια)

01.45 The first 48 hours - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ.

02.30 Sex and the city - (Ε) Κωμική σειρά.

03.10 Σε φόντο κόκκινο - (Ε) Κοινωνική σειρά.

04.30 Μαγείρισσα άμεσες βοήθειες - (Ε)

ALPHA ΘΗΛΑ: 22212400

21.15 Πάμε πακέτο

07.00 Τα μαύρα μάσκια - (Ε)

07.45 60' Ελλάδα - (Ε) Με τον Νίκο Μάνεση.

09.00 Οικογενειακές ιστορίες Αυτοτελείς ιστορίες.

09.45 Σπίτι μου σπιτάκι μου Ψυχαγωγική εκπομπή με την Κωνσταντίνα Σπυροπούλου.

13.00 Deal - (Ε) Τηλεπαιχνίδι.

13.45 Στην υγεία μας ρε παιδιά Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Σπύρο Παπαδόπουλο.

16.00 60' Ελλάδα - (Ε) Με τον Νίκο Μάνεση.

17.00 Το σόι σου - (Ε) Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.

17.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

18.00 Μην αρχίζεις τη μουρούρα - (Ε) Κωμική σειρά

18.45 Παραμύθι... αλλιώς - (Ε) Κωμική σειρά μεσοαιωνικής εποχής, με τους Κατερίνα Παπουτσάκη, Νίκο Κουρή, κ.ά.

19.30 Τα μαύρα μάσκια Κυπριακή σειρά εποχής με τους Σίμο Τσιάκκα, Στέλιο Καυκαρίδη, κ.ά.

20.15 ALPHA NEWS

21.15 Πάμε πακέτο - (Ε)

22.45 Λούις Night Show - (Ε)

00.30 World party - (Ε)

01.30 Οικογενειακές ιστορίες - (Ε)

02.15 Υπέροχα πλάσματα Οι ιστορίες του αστυνόμου Μπέκα - (Ε)

04.30 10η εντολή - (Ε)

05.15 Quizdom the show - (Ε)

MAD ΘΗΛΑ: 22472472

07.00 Morning Hits

09.00 Super Mad Hits Intl

10.00 Zone Classix 00s

10.30 Greek Super Heroes

11.00 Greatest Hits 4 Sundays

13.00 Χρονομηχανή 90s

13.30 Brand New Clips

14.30 30 Best Videos

16.30 MAD Top - (Ε)

17.30 Rock On Mixer

18.30 Super Mad Hits Intl

20.30 Λάικ στα λαικά

21.30 Greek Super Heroes

22.00 Zone Classix 00s

TV PLUS ΘΗΛΑ: 22600600

07.50 Παιδική ζώνη

09.40 Επιτέλους Σ/Κ Με τη Ναταλία Γερμανού

12.30 Τηλεαγορά

13.40 Αποκαλυπτικά

17.10 ANNITAgg

19.45 Cookeat Εκπομπή μαγειρικής.

20.35 ΕΙΔΗΣΕΙΣ

20.50 Το ταξίδι της ζωής

21.45 Ξένη ταινία

23.30 Ξένη σειρά

01.15 Άστρα είναι

02.45 Συννοικέσι ο «γάμος»

03.50 Video Clips

CAPITAL ΘΗΛΑ: 25577577

07.55 Space dogs Κωμωδία.

09.40 Material girls Κωμωδία

11.30 Δοκιμασία Ελληνική ταινία.

13.20 Danielle Steel's Changes Δραματική ταινία.

15.10 Safe Harbor Δραματική ταινία.

17.00 Τηλεαγορά

18.35 Arga Cola News

19.10 My boyfriend's dogs Κωμική ταινία.

21.00 Ξένη ταινία

23.00 Ξένη ταινία

01.00 Αβόσταχτη γοτεία

MOVIES BEST

21.00 Before I Wake

08.30 The Last Rites Of Joe May

10.30 Rudderless

12.20 The Lost Medallion: The Adventures Of Billy Stone

14.00 Ali

16.35 Blackway aka Go With Me

18.05 7 Chinese Brothers

19.20 The Silent Mountain

21.00 Before I Wake

22.45 Naked Lunch

00.45 Abroad

02.20 No God No Master

04.00 Hollywood's Best Film Directors

04.30 Match Point

06.40 The Silent Mountain

GREEK CINEMA

20.25 Η Ρένα είναι «Οφ-Σάντν»

07.05 5000 ψέματα

08.50 Αγάπη και αίμα

10.25 Η κόρη του ήλιου

12.10 Χαρούμενο ξεκίνημα

13.50 Ο ακτύπητος κτυπήθηκε

15.25 Έλα στο θείο

17.05 Ένα τανκς στο κρεβάτι μου

18.50 Η ζωή με τον Άλκη

20.25 Η Ρένα είναι «Οφ-Σάντν»

22.00 Τζέιν Τζέιν

23.50 Το έξιμνο πουλί

Ο κωπηλάτης των επτά θαλασσών

Ο Βρετανός Ολι Χικς, προτού ανεβεί στη σκηνή του TEDx, μιλάει στην «Κ» για τα υπεράνθρωπα κατορθώματά του στους ωκεανούς

Του ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

«**Το μυαλό σου** είναι μερικές φορές σαν ακίνητο και άλλες τρέχει με μεγάλη ταχύτητα. Το κόλπο είναι να προσπαθήσεις να το κρατήσεις ακίνητο με κάτι σαν διαλογισμό ή περισυλλογή. Δεν το έχω καταφέρει ακόμη, αλλά θα το προσπαθήσω στο επόμενο ταξίδι μου», λέει στην «Κ» ο κωπηλάτης Ολι Χικς που έχει σπάσει όλα τα ρεκόρ κωπηλασίας μεγάλων αποστάσεων, λίγες ώρες προτού φτάσει στην Αθήνα και βρεθεί στη σκηνή του TEDx. Η έννοια της «απόστασης» για τον 35χρονο Βρετανό κωπηλάτη, που έχει περάσει το 2,5% της ζωής του στη θάλασσα, είναι σχετική.

Ο Ολι Χικς είναι ο πρώτος και μοναδικός άνθρωπος που πραγματοποίησε τον διάπλου του Ατλαντικού Ωκεανού φτάνοντας από τις ΗΠΑ στην Αγγλία μέσα σε 124 ημέρες. Επίσης, κωπηλάτησε από την Τασμανία στη Νέα Ζηλανδία και πέρασε από την παγωμένη Γροιλανδία στη Σκωτία, μαζί με τον Τζορτζ

“
Το επόμενο ταξίδι του, ο γύρος του κόσμου, θα είναι το μεγαλύτερο σε κωπηλατικό σκάφος και αναμένεται να διαρκέσει τουλάχιστον δύο χρόνια.

Ο Ολι Χικς είναι ο πρώτος και μοναδικός άνθρωπος που πραγματοποίησε τον διάπλου του Ατλαντικού Ωκεανού φτάνοντας από τις ΗΠΑ στην Αγγλία μέσα σε 124 ημέρες.

Μπάλαρντ, ακολουθώντας μια διαδρομή την οποία, σύμφωνα με αρχαίους θρύλους, κατάφεραν να κάνουν οι νομαδικές φυλές των Εσκιμώων της Αλάσκας (Ινουίτ) με βάρκες καγιάκ τον 17ο αιώνα.

Το επόμενο ταξίδι στο οποίο αναφέρεται ο κ. Χικς είναι από τις τελευταίες «πρωτίες» στον κόσμο των εξερευνητών. Τον Δεκέμβριο του 2018 ο Βρετανός κωπηλάτης θα κάνει μόνος του, με ένα ειδικό σκάφος, τον γύρο του κόσμου, περνώντας από τα τρία μεγάλα ακρωτήρια: της Νοτίου Αμερικής, της Αφρικής και της Αυστραλίας. Πρόκειται για το μεγαλύτερο ταξίδι σε κωπηλατικό σκάφος, το οποίο εκτός από την ανθρώπινη υπερπροσπάθεια έχει παράλληλα επιστημονικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς. «Ένα ερευνητικό σκάφος θα τρέχει ένα επιστημονικό πρόγραμμα, συγκεντρώνοντας δεδομένα ωκεανογραφίας, κλιματολογίας και βιολογίας του ευάλωτου Ωκεανού της Ανταρκτικής. Η κωπηλατική μου προσπάθεια πιστεύω ότι θα ευαισθητοποιήσει την κοινή γνώμη, ώστε να μπορέσουμε να δραστηριοποιηθούμε σχολεία ανά τον κόσμο και να κάνουμε τα παιδιά και τους πολιτικούς να ενδιαφερθούν

για τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει εκείνο το ζωτικό κομμάτι της θάλασσας», σημειώνει.

Αρχή με την ψαρόβάρκα

Η αγάπη του για τη θάλασσα και τις βάρκες ξεκίνησε από μικρή ηλικία στο παραθαλάσσιο σπίτι της οικογένειάς του στην ανατολική ακτή της Αγγλίας. Αν και οι γονείς του είχαν επαγγέλματα της «ξηράς», ο Ολι Χικς ανέβαινε συχνά στη μικρή ψαράδικη βάρκα του πατέρα του για βόλτες στο ποτάμι, ενώ αργότερα έμαθε ιστιοπλοία και κανό-καγιάκ. Στα 7 του χρόνια πήρε δώρο τα πρώτα του καγιάκ και η σπίθα της εξερεύνησης άναψε μέσα του. «Είχαμε όλο και περισσότερη ελευθερία να εξερευνηθούμε το ποτάμι. Μου αρέσει η αίσθηση της ελευθερίας και το να έχεις τον έλεγχο του σκάφους σου και να μπορείς να πλεύσεις όσο πιο μακριά τολμάς», τονίζει. Στα 13 του χρόνια ονειρεύτηκε τον διάπλου του Ατλαντικού, τον οποίο πραγματοποίησε ύστερα από προετοιμασία και σχεδιασμό δέκα ετών. Το πιο δύσκολο κομμάτι του ταξιδιού του, όπως λέει, δεν είναι οι καταιγίδες στη μέση του ωκεανού ή οι καρκαρίες που μπορεί να εμφανιστούν,

«Όταν ξεκινάσεις, όλα γίνονται απλά. Αυτή είναι η ομορφιά...», λέει ο Χικς.

αλλά το να βρει την απαραίτητη χρηματοδότηση της επόμενης αποστολής του. «Όταν ξεκινάσεις, όλα γίνονται απλά. Αυτή είναι η ομορφιά, απλώς κωπηλατείς μέχρι να φτάσεις στον προορισμό σου», σημειώνει, και μας αναφέρει μια από τις αξέχαστες στιγμές του ταξιδιού του από την Αμερική στη Βρετανία. «Ήταν

μία όμορφη ηλιόλουστη ημέρα με ήρεμη θάλασσα. Είχα εμπιστοσύνη στον εαυτό μου και στο σκάφος. Ήμουν ήδη 100 ημέρες στη θάλασσα και είχα ακόμη 1.000 μίλια από το να φτάσω στον τερματισμό. Ήμουν τόσο ευτυχισμένος που δεν κωπηλάτησα όλη μέρα. Ψάρευα, καθάριζα το σκάφος και απολάμβανα τη μο-

ναξιά του περιβάλλοντος χωρίς άγχος ή στρες. Παραδόξως, ένιωθα απελευθερωμένος», τονίζει.

9 με 12 ώρες τη μέρα

Όταν βρίσκεται στη θάλασσα, κωπηλατεί περίπου 9 με 12 ώρες την ημέρα, σε τρεις βάρδιες των τεσσάρων ωρών. Μαγειρεύει με

υγραέριο και πίνει περίπου 3 λίτρα νερό τη μέρα. Κοιμάται σε μια μικρή διαμορφωμένου σκάφους του, το οποίο προσπαθεί, όπως λέει, να το έχει στεγνό και ενίοτε τακτοποιημένο. Όσο όμως κι αν απολαμβάνει τη θάλασσα, οι ώρες και οι μέρες που είναι μόνος του στη μέση του ωκεανού είναι πολλές. «Έχω μαζί μου πάντα φωτογραφίες των αγαπημένων μου και μου δίνουν γράμματα, ποιήματα, σπαζοκεφαλιές και ανέκδοτα, τα οποία κρύβω στις μερίδες του φαγητού μου και τα διαβάζω καθημερινά. Είναι απίστευτο καμιά φορά πόσες δουλειές έχει να κάνει κάποιος στη θάλασσα. Συνεχώς κωπηλατώ, τρώω, κοιμάμαι ή φτιάχνω το σκάφος», τονίζει.

Στη στεριά προσαρμόζεται εύκολα, αλλά ο Ολι Χικς δεν είναι στεριανός. Του λείπουν, όπως επιστημαίνει, η απλότητα, η απομόνωση και ο ανοικτός ορίζοντας. Γι' αυτό και ο γύρος του κόσμου δεν θα είναι το τελευταίο του ταξίδι. «Θέλω να περάσω μερικούς ωκεανούς ακόμη, μετά. Αλλά ο γύρος του κόσμου κωπηλατώντας θα μου πάρει αρκετό καιρό», τονίζει. Τουλάχιστον δύο χρόνια και 18.000 μίλια.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Η ψαροταβέρνα Πυξίδα ζητά σερβιτόρους, σερβιτόρες, μαγείρους για full time, για Λευκωσία και Λεμεσό.

Τηλέφωνο επικοινωνίας:
22445636

Ώρες επικοινωνίας:
10.00-12.00 πρωί
και 4.00-5.00 απόγευμα.

Άτομο επικοινωνίας:
Γιάννος Χριστοφόρου.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλούνται οικόπεδα στη Λευκωσία, σε οικιστική περιοχή στην Αλάμπρα με συντελεστή δόμησης 60%.

Για πληροφορίες στο τηλ. 99358661

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

Ζητούνται οδοντίατροι με ή χωρίς ειδικότητα για συστέγαση και συνεργασία σε πλήρως εξοπλισμένα ιατρεία στην κλινική Nicosia Dental Clinic, στο Στρόβολο (έναντι υπεραγοράς ΑΛΦΑΜΕΓΑ). Πληροφορίες 22028818, 99699485.

We at the Nicosia Dental Clinic are seeking resident dentists in our fully equipped dental surgeries for part time or full time rent. For more information please contact 22028818, 99699485

LUXURY APARTMENT TO LET NICOSIA

FOR MORE INFORMATION CALL: 99328232

4 bedr. (one master bedr.) modern floor luxury apartment, fitted kitchen with all electrical appliances, central floor heating, VRV air condition, electric shutters, 4wcs, 3 bathrooms, large covered veranda, big open space sitting, dining areas and TV room in a very quiet area in a small building, near American and Russian embassies.

Assistant Accountant Nicosia

Responsibilities: Maintaining the accounting records (book keeping) of local and international clients; computation of VAT; preparation of payroll; year end procedures.

Requirements: Degree in accounting, LCCI Higher Accounting or equivalent; at least one year relevant experience; computer literate; Greek and English language.

FCI Services Ltd.
Accountants & Business Consultants

FCI Services Ltd.

Christodoulou Sozos 2
Eiffel Tower, 6th Floor
Tel: 22 673 800 Fax: 22 665 299
info@fciservices.com.cy
www.fciservices.com.cy

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Κρήτου Τέρρας καλεί όλους τους ιδιοκτήτες τεμαχίων/οικοπέδων/ ανοικτών χώρων να φροντίσουν για τον καθαρισμό τους και την απομάκρυνση όλων των χόρτων και ακρήστων αντικειμένων μέχρι 15/06/2017. Μετά τις 15/06/2017 όσοι δεν προβούν στον καθαρισμό των τεμαχίων/οικοπέδων τους το Κ.Σ θα προχωρήσει στον καθαρισμό τους με δικό του συνεργείο και ο ιδιοκτήτης θα χρεωθεί ανάλογα με τα έξοδα που θα υποστεί.

Διευκρινίζεται ότι:

1. Εάν ο καθαρισμός από τον ιδιοκτήτη κριθεί μη ικανοποιητικός το Κ.Σ θα προβεί σε πλήρη καθαρισμό του τεμαχίου.
2. Η ευθύνη του καθαρισμού βαρύνει αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη.
3. Η χρέωση θα γίνεται ανάλογα με τον όγκο των υλικών που θα απομακρύνονται και σε καμία περίπτωση δεν θα είναι λιγότερο από 80 ευρώ ανά οικόπεδο.

Το Κ.Σ ζητά τη συνεργασία όλων των πολιτών για τη διατήρηση της καθαριότητας της Κοινότητας και την πρόληψη για πυρκαγιές.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΡΗΤΟΥ ΤΕΡΡΑΣ

A private equity holding company established in Cyprus in 2006, primarily focused on the European telecoms markets.

Our team consists of talented and experienced professionals who have built international reputatio for their work. They boast extensive direct investment experience and are committed to delivering outstanding standards and results.

Tollerton Investments Ltd aims to deliver superior investment results to shareholders through identifying hidden value and investment opportunities in the broader telecommunications sector.